ཀཔ། ཙེ་ཀ། ཧྲཱིཾ། ཀྲུ། ཡེ། ཤྲེ། ཕ་ཡ།

༄༅། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༡༥

ཀཔ།ཆེག་རྗོ།ཀྲུ།ཡོ།ཕྱེ།ཡཔ།

༄།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་ བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༥

རྒྱུད་སྟོད་གསལ་སྒྲོན་དཔེ་བསྡུར་མ། གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད། (ལྔ་པ།)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (༡༣༥༧-༡༤༡༩)

རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་སྐོར།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་། ༩༧༨-༨༡-༩༢༤༦༤༩-༨-༥

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

ཞུས་ཆེན་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།

ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། ཀླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

Gyuto Library
Sidhbari - Dharamshala (H.P.)
Gyuto Library© 2015
Second Edition:500 Copies

Series Title: rgyu-stod gsal-sgron dpe-bsdur-ma. gsng chen stod rgyud Volume-5 (Manuscripts-compared Gyuto Edition, of *The Lamp Clearly Illuminating [the Five Stages]*)
Volume Title: dpal-gsaṅ-wa-ḥdus-paḥi-man-ṅag-rim-pa-lṅa rab-tu gsal-waḥi-sgron-me *The Lamp Clearly Illuminating the Five Stages, The Instructions of the Glorious Guhyasamaja*.
Author: rje tsoṅ-kha-pa blo-bsaṅ grags-pa, Jey Tsongkhapa Losang Drakpa (1357-1419)
Subject: Concerning the five stages of the profound path of the Highest Yoga Tantra.

Chief Editor: His Eminence Prof. Samdhong Rinpoche
General: Geshe Lharampa Khedrup Norsang
Managing Editor: Venerable Lobsang Ludup
Editor: Tenzin Rabten Langtsang

ISBN: 978-81-924649-8-5

Published by
Gyuto Monastery Library

THE DALAI LAMA

༄༅། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་ནི་རྒྱུད་འདིའི་རང་སྐོར་དུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དམར་ནག་སོགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བསྙེན་པ་གནས་མིན་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནས་མིན་པོ་ནར་རག་ལས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་མོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུད་དོན་ཀུན་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དག་མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རིམ་ལྔ་རྣམས་སུ་ལེགས་པར་ཐོན་པས་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། །

དེ་ཡང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐུ་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཞིག་འོང་དུ་རུང་བ་ནི་གཞི་དུས་ནས་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པ་སོགས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱི་དང་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་སོགས་ཆེས་ཞིབ་པར་བྱུང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོ་འདི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོས་ཐོག་མར་རྗེའི་གསུང་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པའི་འགལ་བའི་ཕུར་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་འཕེན་པར་མཛད་ཀྱང་ཕྱིས་རྗེའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཞིབ་མོར་མཇལ་བས་ཐུགས་ཡིད་རབ་ཏུ་འཕྲོག་སྟེ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེའི་ཐེག །རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་ཟླ་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་ལ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱེད་ལ་འདུད། ཅེས་བསྔགས་པ་ལྟར་རོ། །འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས་པ་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲོན་གསལ་དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་སྤྱི་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིལ་བའི་བཤད་པ་མཐའ་དག་ཐུབ་ཀྱི་དགོངས་པས་རྗེ་བླ་མས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་འདི་དང་རྣལ་འབྱོར་

དག་རིམ་སོགས་འདུས་པའི་སྐོར་པོད་མ་ཐུག་ལ་གནད་ཆེ་བ་གཞུང་གཞན་ལས་མང་ཤོས་སུ་བཙམས་
པར་མཛད་པས།   མན་ངག་ཏུ་བཏགས་པའི་བེ་ཐུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་པར་ཚོག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱལ་
འདུས་པ་འདི་ལྷ་བུའི་གཞུང་ཆེན་མོར་འཆད་ཉན་གྱིས་དབུལ་བར་གྱུར་ན།   བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་
ལའང་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པར་རྗེ་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ནན་ཏན་ཏུ་གདམས་
པས་འདི་ལ་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཐུགས་རྟོག་ཞིབ་མོས་སྙིང་ལ་བཏགས་དགོས་པར་མཐོང་།   ད་ལམ་
དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ནས་ཁྱུར་རྐང་ལེན་གྱིས་རིམ་ལྡ་གསལ་སྒྲོན་དཔར་དུ་བསྐྲུན་
པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་གྱི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བར་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་དང་། འདི་ཕྱིར་དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་
དང་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་འཆད་ཉན་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་འོང་བའི་སྨོན་ལམ་
བཅས། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤི་ཏྲ་
ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༨ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ལ།།

༄༅། སྔོན་གླེང་།

ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
བདེ་སྟོང་ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས།།
གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོག་རྒྱ་བཅད་པའི་ཁྲག །
ཐུན་མཚམས་མདངས་སུ་འཐོས་པ་སྨྲ་བའི་དབང་།།
བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་སྙིང་མཚོར་རོལ།།

འདིར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཁྲིད་ཆོས་དང་དགོས་ནུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པ་ལ་བཞི། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་བཞི།

དང་པོ། སྟོན་པས་རྒྱུད་འདི་གསུངས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དུ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་དང་། ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་དགའ་ལྡན་དུ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་ཨུ་རྒྱན་གྱི་གནས་སུ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་སོགས་དག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་གསུངས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་དང་གསང་བདག་གིས་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ས་བདག་བི་སུ་ཀལྤ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིམ་ལྔའི་རྟོགས་པ་ཚད་མ་འཁྲུངས། ལྷག་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་

དང་ཁྲིད་པར་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད། དེ་བཞིན། འཕགས་པ་ལྷ་དང་། ཀླུ་ཡི་བྱང་ཆུབ། མ་ཏང་གི། དཔལ་ལྡན་བློ་བ། ནཱ་རོ་པ་སོགས་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣལ་མ་འཁྲུངས་པ་བརྗོད་ལས་འདས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་མངོན་དུ་གྱུར། དེ་ནས། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། ཐ་མར་བསྟན་པའི་མེ་རོ་ནི།། གྲགས་པའི་མཚན་གྱིས་གསོ་བར་འགྱུར།། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྙན་པའི་དབྱར་རྔ་སྟོང་དུ་ཁྱེར་བ་དེ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་དང་། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལུས་དང་སྲོག་ལ་འང་བསྔོས་པ་མེད་པར་མ་དག་པའི་ཞིང་འདིར་འཁྲུལ་བྲལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་འབྲས་དུས་སུ་སྨིན་ཅིང་། ཞིང་འདིར་བྱོན་ཏེ་དུས་དབང་གིས་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་པ་རྣམས་སླར་གསོ་བ་དང་༑ གཞི་ཙུང་ཟད་གནས་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཁྱབ་གདལ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱོང་བ་འདི་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཀར་ཆག་ཐོ་ཡི་ཡིག་ཆུང་དུ་གསལ་བ་བཞིན༑ མཛད་པ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་འདི་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་རང་ཅག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུའང་ངེས་པར་སློབ་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། ༡ ཆེས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་། ཐྲ་ཞིང་ཆེས་ཞིབ་པར་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བཅད་པ་དང་། ༢ འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་

མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐུར་ཞིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་རེ་བཞིན་དུ་གསན་པས་འཇྲུལ་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ༣ ས་ར་ཧ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཤཱ་བ་རི་དང་ལཱུ་ཨི་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་༑ ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྲིན་ལྟར་དབང་དུ་འདུས་པས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་པར་འགྲིག་པ་དང་། ༤ ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་པས། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་ཚད་མས་ཐེ་ཚོམ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ༥ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཨ་ཧེ་ཤཱ་འདས་ནས་བོད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པ་གཞན་མ་བྱུང་བས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིའི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་འགག་སྒོམ་ཆེ་བའི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་བཀའ་སྩལ་བ་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པད་མས། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྤྲུལ་གསང་སྔགས་བཀའ་སྒོ་འབྱེད།། ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་སླར་ཡང་བྱོན་ནས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ཁྲིད་བཀའ་ཟབ་མོའི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་རྙེད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མོས་གུས་ཅེས་མི་འདྲེན། མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་རྒྱས་པར་ནི་དངོས་སློབ་རྒྱལ་དབང་ཁ་ཆེའི་ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུའི་བསྟོད་པ་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིར་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ནི། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་གསལ། ཀླུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་སོགས་སུ༑ རྩ་རྒྱུད་དུ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྦས་པ་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ས་འདིས་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་སྟོང་གི། རིན་ཆེན་ཁུར་ཆེན་འཛིན་པའི་ཚེ།།

འབད་པ་དུ་མས་དེ་རྣམས་ཀྱི།། སྨྱུན་སྦྱར་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ལེན།། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ཉམས་ཚེ།། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།། ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གཞུང་མང་རྣམས།། བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།། ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ལེན་པ་ནི།། དེ་ཡི་དོན་དུ་མཁས་པས་ཞུས།། དེས་ནི་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གི། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཇི་བཞིན་ཕྱེད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་འདིར། མན་ངག་འདི་དག་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་ན། མཉམ་མེད་རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་མངའ་རིས་སུ་སྒྲོན་གསལ་གསུངས་པ་ནག་ཚོས་གསན་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། རྗེ་མར་པ་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། རིམ་ལྔའི་མན་ངག་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་མར་ལུགས་མན་ངག་གི་ཆེ་བ་ཞེས་གྲགས། རྗེ་འགོས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་བྱོན་ཏེ། བླ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་དང་། བཙུན་མོ་ཅན། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལས་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་དང་ལྷག་པར་རྩ་བཤད་སྦྱར་བའི་བཤད་རྒྱུན་གསན་ཅིང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་མཁའ་ཁྱབ་དུ་སྤེལ་བ་མ་ཟད་འདུས་པའི་ཟབ་གནད་གཅེས་གཅེས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་མཛད་པས་འགོས་ལུགས་བཤད་སྲོལ་གྱི་ཆེ་བ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་གྱི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། ཐོས་དོན་ཇི་བཞིན་བསམ་པས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གདམས་པར་ཤར་ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཉམས་མྱོང་གི་རྟོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་འཁྲུངས་པ་ནི། རྟོགས་བརྗོད་དང་བསྡུས་དོན་གོང་འོག་བསྒྲིགས་པས་ལེགས་པར་གོ་ནུས། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བ་ལས་དང་པོ༑ ཞེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཚུལ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

རྟོགས་བརྗོད་དུ། འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ།། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་

ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས།། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས།། ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ།། ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས།། ཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ།། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན།། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་།། ཤིན་ཏུ་ཕྲད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ།། འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱི་མའོ་མཚར།། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར།། ཞུགས་ནས་འབད་པ་མང་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ།། མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད།། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་།། དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས།། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་།། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས།། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི།། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི། རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས།། གང་ཡིན་དེ་ཡང་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི།། གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་ལ།། སྦྱངས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ལ།། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར།། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕ་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་།། རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ནོར་བདེ་མཆོག་གི། རྩ་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས

པ་དང་།། བསྡུས་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི།། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད།། གསལ་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྷའི་ཐུགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཀུན་ལ་རིང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྐོར་བོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དང་། མར་འགོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་གདམས་ངག་རྣམས་ལའང་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤོབས་པ་རྙེད་པའི་ཚེ། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་པའི་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྷའི་མན་ངག་གི་ཐབས་འཕྲུལ་ལས། རྩ་བཤད་ཤན་སྦྱར་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔྱད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཛད་པས་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་མཐའ་དག་བཀྲོལ་ནས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་བསྒྲིགས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་དུ་གསལ་བར་ཤར་ཏེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྙིང་བཅུད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་། དེའི་ཡང་སྙིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་གསང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་ནི་གཞུང་འདིར་མི་འཛིགས་པའི་སྤོབས་པ་རྙེད་པའི་ཚེ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདིའོ།།

གཉིས་པ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་མར་འགོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྣམས་བླ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་དང་། རྗེ་རེ་མདའ་བ་སོགས་ལས་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་སྦྲགས་མའི་བཤད་པ། བསྐྱེད་རྫོགས། ལས་ཚོགས་བཅས་གསན་ཅིང་ལྷག་པར༑ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་གསན་པས་ཉེ་

བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་དག་མངའ་བའོ།།

གསུམ་པ་ཡི་དམ་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་ལུང་བཞིན་ཚོགས་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཏེ་བྱ་བྲལ་ལ་ཐེབས། དེའི་ཚེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཚོགས་གསོག་པ། གསུང་རབ་བལྟ་བ་བཅས་སུམ་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་རྩུས་དཔག་མེད་མཛད། ནྭ་སྙིང་གི་དབེན་གནས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལ་ཐུགས་བརྩམས་གྲུབ་ནས་དཀྱུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་སྟེང་ལྷས་ཕྱུ་དགོན་གསར་དང་། འོན་བདེ་ཆེན་སྟེང་། འོལ་ཁ་བྱམས་པ་གླིང་སོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་སྐུ་མཚམས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཐུགས་བརྩམས་མཛད། དེའི་སྐབས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་སོང་ཀྱང་ད་བར་སླར་མ་ཉུས་གསུངས། རྣམ་གཞག་གི་ཊཱིཀྐ་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་བཀའ་བརྩམས་མཛད་ཅིང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ནི་རྒྱ་སོག་ཕྱུར་བཞུགས་དུས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཏེ་ཨ་རྩེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་གཞུང་བརྩམས་ན་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཕྲེང་བ་སྐོར་གསུམ་གྱི་གཞུང་གཞིར་བཟུང་ནས་མན་ངག་དུ་མས་བརྒྱན་ཏེ་བརྩམས་པར་མཛད། དེ་ནས་དཀྱུང་ལོ་ང་གསུམ་གྱི་དཔྱིད་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་དང་གདན་ས་དགའ་ལྡན་ཕྱག་འདེབས་པ་བཅས་གྲུབ་ནས་འོལ་ཁར་ཐེབས། བསམ་གླིང་དུ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་ངོས་ལེགས་བཤད་བྲིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འཕྲོ་བ་འདི་རྩོམ་པའི་ཐུགས་འདུན་བཏང་ནས་ཐོག་མའི་གཞི་ཟིན་འདེབས་སྐབས་སུ་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་བཟ་ཡི་ཚིག་གིས་བཅིངས་པ་འདི་ལྟ་བུར་མཛད་དེ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བློ་སྟོབས་གོང་གི་ཙཱརྦ་ནི།། མིག་དང་ཟླ་བའི་གྲངས་གསུམ་ལ།། བགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཚུ་འདྲེས་ཚུས།། ཀ་ལ་ཤ་བཀང་སྟེར་རྟེས་བྱེད།། ཕུལ་བྱུང་ནས་ནི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ།། སོང་ཟེར་ཡབ་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ།། བགྲོ་

བ་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་སྣང་།། གྲངས་བཞི་པ་ལ་རྣམ་པ་ཅན།། ཁྲི་ཡི་སྟེང་ནས་རྩ་བ་ནི།། གདང་ནས་འདི་བདག་གྱིས་ཞེས་ཚེ།། སྔགས་གྲྱས་ལན་གསུམ་བཏེག་སྟོན་གྱི།། དེ་འདྲའི་ལྟས་གོ་ལྟ་བ་ལ།།། ལྷོ་ཡི་ཐུགས་བཅུད་དམ་པ་ལ།། འཕྲིག་ཚུད་དེ་ནས་ཏྲུག་པ་ལ།། ངེས་རྟེད་དེ་ནས་བདུན་པ་ལ།།། རྟོག་བསྲེས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས།། ཤིད་ཟན་ཞེས་པའང་དེ་ནས་གོ། དེ་འདྲའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་།། བརྗེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད།། དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །གླང་གི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ལ་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ།། གསང་རྣམ་འདིའི་ཚིག་དོན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཀློག་ཏུ་གསུངས་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྗེའི་གསང་རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ་ལས། དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བྱཱ་གྷྲ་ནི་སྟག་གི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ཞེས་པ་གླང་གི་ལོ་གོ་བར་བྱེད་པའོ།། ཙནྡྲ་ནི་ཟླ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་བརྡ་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་གཉིས་ཡིག་བཞག་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ།། གསུམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་མཚན་མོའོ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྣང་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་རྒྱན་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ཆུས་བཀང་བ་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ལ་སྟེར་རྩིས་བྱེད་ཅིང་། ཀ་ལ་ཤ་ནི་བུམ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ།། བུམ་པའི་ཆུ་འདི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་སྟེ་ཐང་གི་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་ན་བཞུགས་དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་གཉིས་སྐུ་གསུམ་དང་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཆུ་འདྲེས་པའི་ཆུ་ཡིན། འདི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་བར་ལ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོང་། དེའི་བར་དུ་སྟེར་ས་མ་རྙེད། ད་ཁྱོད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་སྣང་ངོ་།། ཆོས་བཞིའི་ཐུབ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་

ཚོགས་པས་སྤྲུས་པའི་ཁྲི་ཞིག་གི་སྟེང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་བའི་བླ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་བཞུགས་འདུག་པ་དེས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཞིག་གནང་ནས་འདིའི་བདག་པོ་ཁྱེད་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། མཇུག་ནས་ཙུང་ཟད་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་གཟིགས་པས་ཐམས་ཅད་ཚང་འདུག །དེ་ནས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གླེགས་བམ་དེ་བླངས། ཧཱུྃ་བཛྲ་ཨུཥྞཱིཥ། ཞེས་པའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ལན་གསུམ་དབུའི་སྟེང་དུ་བཏེགས། ཁ་སང་ཉུབ་སྟོན་མ་ལ་བུམ་པ་ཆུས་བཀང་བ་སྟེར་རྗེས་བྱེད་པའང་འདིའི་ལྟས་ཡིན་པར་འདུག་དགོངས་པ་བྱུང་ངོ།།

ཆོས་ལྡེ་པ་ལ་ལྷོ་བྲག་མར་པའི་ཐུགས་བཙུད་དམ་པ་བསྐྱེ་འཕོའི་སྐོར་ལ་འཕྲིག་ཚུད། ཆོས་དྲུག་པ་ལ་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད། ཆོས་བདུན་གྱི་ཉིན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་གཟིགས་པས་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་སྐོར་གྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་རྙེད། ཉུབ་སྟོན་མའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲིས་སྐུ་ཞིག་གི་འོག་ན་ཡར་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྲིས། དེའི་འོག་ན་ཤིད་ཟན་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་འདུག དེ་ལ་ཉུབ་བདུན་པའི་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་དུས་ཕྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ལེགས་པར་གསལ་བ་མཛད་པ་ནི། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཤིད་ཟན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བའང་དེའི་ཆེ་གོ་ཞེས་གསུངས་པའོ།།། གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་གསལ་སྒྲོན་དུ། འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ།། ཞེས་དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ཀྱང་། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིས།། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་གཉིས།།། ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀང་བའི།། རིན་ཆེན་བུམ་བཟང་སྟེར་བ་གསལ་བར་

རྫིས།།། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་སྟེང་ན།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ།། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་ནི།། གནང་ནས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་ཞེས་གསུང་།། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། གླེགས་བམ་གཏད་དེ་སྟུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས།། ལན་གསུམ་དབུ་ཡི་སྟེང་དུ་བྱིན་བརླབས་པས།། ལྷོ་བྲག་མར་པའི་དགོངས་པ་བསྙེ་འཕོའི་གནད།། རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པར་ངེས།། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། སྔར་བཤད་པའི་འདུས་པ་ལུགས་སོ་སོའི་འཆད་ཚུལ་དང་། འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་བོད་དུ་འགྱུར་ཚད་ཀུན་དང་། དེའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་ཏེ། གསོལ་བ་རིང་དུ་བཏབ་པས་གཞུང་རྫོམ་པར་གནང་བའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་རྙེད་ནས། འཕགས་སྐོར་གྱི་འདུས་པའི་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་འདུག་པ་ལེགས་པར་གསོས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་མི་ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དག་པས་བགྱིས་སོ།། ཞེས་དང་། གདན་རྫོགས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་ལམ་དང་ལྡར་སྣང་མི་ཕྱེད་པས།། རིང་དུ་འབད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པར།། མགོན་ནས་གསོལ་བ་རིང་དུ་བཏབ་པའི་ཚེ།། འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ན།། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སྦྱར།།། ཞེས་ཕྱོགས་ཙམ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ཡི་བརྗོད་དོན་དང་། དགོས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ལ༑ དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན། མཚམས་སྦྱར། བརྒལ་ལན་བཅས་ལས། དང་པོ་གཞུང་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ནི། གདན་རྫོགས་ལས། དེ་ལྟར་ན་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཆེ་བ་བཞི་ཁྲིད་རིམ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཆུང་བ་བཞི་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་འཕྱོར་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་དེའི་ཐད་ཀ་གང་དུ་འོང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས། ཁྲིད་

ཡིག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྣང་བ་རྣམས་གང་ལ་ཆད་མར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་དང་། རྩ་ཚིག་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་མ་དག་པ་ཐན་ཐུན་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་དཔྱོད་པ་དང་༑ ཐན་ཐུན་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྩ་ཚིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་རྣམས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཙོད་མེད་རྣམས་དང་གཏུགས་ཏེ་གསལ་དུ་བཏང་ནས། རྩ་ཚིག་གི་སྙེང་ནས་ཁྲིད་ཡིག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན། སྔོན་གྱི་གདམས་ངག་རྙིང་པ་རྣམས་ཁ་མི་འཐོར་བར་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང་། རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཚང་བ་ཞིག་འོང་བས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་བཤད་ཤན་སྦྱར་བ་ལས་ཐོན་པར་གྱུར་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་རྣམས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་དང་ནཱ་རོ་པའི་གཞུང་དང་བསྟུན་ཏེ་བོད་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཁྱུངས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་བསྟེ་འཕོའི་གདམས་པ་ཁག་སྐྱོད་བསྡུས་སུ་གཞི་ཙམ་གསུངས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་ལྟར་བསྟེ་སྐོར་རྣམས་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྐོས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་མུན་ཁྱུང་དུ་སྒྲོན་མེ་སྦར་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད༑ རྩ་བཤད་དང་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གང་དུའང་མ་འཕྲོད་པར་བླ་མའི་མན་ངག་ཅེས་རྣ་ཁྱུང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་སོགས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་གོལ་ས་མཐའ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོའོ།།

བསྡུས་དོན་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་སྐབས་གཅིག་ཏུ་མདོར་ཙམ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱི་བཤད་སྐབས། རང་གང་ལ་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བའི་རྒྱུད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་བཀག་སྟེ་

ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བར་འཛིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཕྱེ་ནས་ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་། རྩ་བཤད་ཀྱི་འབྲེལ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས་དང་དེའི་མན་ངག་གི་བྱུང་རིམ། གཞུང་དངོས་ལ། སྔོན་འགྲོ་སྣོད་ཟུང་གཉིས་དང་སྡོམ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། ལམ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་ཚུལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ། ཐིགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ། རྫོགས་རིམ་ལ། ཨེ་ཝཾ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ། བདེ་སྟོང་གི་དོན་དང་དེ་གཉིས་སྦྱོར་ཚུལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་དང་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ། ཐུས་དོན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་མན་ངག་གི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་ཚུལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ། གྲངས་ངེས་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ཡན་ལག་དྲུག་རིམ་ལྔར་འདུ་ཚུལ། ལུས་དབེན་ལ། སོར་བསམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ། ཁྱད་པར་འོག་སྒོར་ཐྲ་མོ་བསྒོམ་པ་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ། དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེད་ཚུལ། སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་སྨྲས་པ་མིག་འབྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ངག་དབེན་ལ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་དོན་རྗེན་པར་ཕྱུང་ཞིང་ཟབ་དགུ་ཐང་མར་བརྡལ་བའི་འཆད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་དད་པས་མཆི་མ་བཀྲུ་ཞིང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་དབང་མེད་དུ་འཚོར་བ་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཚོད་དུ་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་། ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། རླུང་སོ་སོའི་ངོ་བོ། འཕོ་ཚུལ། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། དེ་ལས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ༑ རླུང་གིས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ། སྔགས་བཏུ་བ༑ སྔགས་ཀྱི་བརྡ། སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། ལྷག་པར་སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་གི་བཤད་པ་བཅས་དང་། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ལས། སྔགས་ཐིག་གི་དགོས་ནུས། དེའི་སྒོམ་ཚུལ། འོད་ཐིག་གི་དགོས་ནུས། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་བཀྲོལ་ཞིང་གཏུམ་མོ་སྦར་བར་བྱེད་ཚུལ། ཟླ་བ་སོ་སོར་ཉམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ། རྫས་ཐིག་གི་

དགོས་ཁྱད་བཅས་དང་། མདོར་ན་ཀླུང་རྣམས་གང་དུ་འཇུག་པ། གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་གཅིག་པུ་བསམ་ནའང་བཀའ་དྲིན་གང་གིས་གཞལ། སེམས་དབེན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར། རང་བཞིན་ལས་སྣང་བ་དཔོག་ཚུལ། སྣང་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཅས་ཀྱི་སྒོར། སྒྱུ་ལུས་ལ། དེའི་སྒྲུབ་གཞི་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལྟར་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། ངོ་བོ། ཡུན་ཚད། འགྲུབ་པའི་མཚམས། འཕེན་པ། དཔེ། རྣམ་གྲངས། བྱེད་ལས་སོགས་སྨྲས་པའི་རྒྱ་དབང་མེད་དུ་འགྲོལ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་མཛད་པ་ལ། རང་གཞན་གྱི་མཁས་པ་དུ་མས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པ། དཔེར་མཚོན་ན། སྟག་ལོས། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་ལ།། སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུག། ཅེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། མཁས་རློམ་ཉི་ཟླའི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེད་མིན་པའི།། སྒྱུ་ལུས་སི་ཏྭ་ཕ་རའི་འདབ་མའི་ཁར།། ཁྱོད་གསུང་ཀེད་མེད་ཁ་ཡི་འགྲམ་ཚང་གིས།། འཕྱོར་ཆེ་འདབ་བརྒྱ་པ་དེ་རང་དབང་ཅི།། ཞེས་སོ།། བསྲེ་སྐོར་ལ། གོང་གི་བསྐྱིལ་བྱང་ལྟར། བུ་སྟོན་རྗེས་ཙ་རྒྱུད་གཏད་པའི་མཚན་མ་སོགས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གཞི་ཙུང་ཟད་བཀྲིངས་ནས་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་འཁྲུངས་པའི་བཤད་པ་མང་ངོ་།། དོན་དམ་འོད་གསལ་ལ། དེའི་ངོ་བོ། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྡུས་ཚུལ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟུང་འཇུག་ལ། དྲིས་ལན་དྲུག་གི་སྒོ་ནས། ལྡང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་སྤང་ཚུལ། ཡོན་ཏན༑ འཁོར་བར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་མཚམས། སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཚུལ་བཅས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་རིམ་པ་ལྔའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་བགྲོད་པའི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ནས་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། བརྒལ་ལན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་མཐའ་དག་པར་བཀག་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ།། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྣམས། སྒྲོན་གསལ་ལ་

བརྟེན་ནས་གདན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཟད་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལུང་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་དྲངས་ནས་དེའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཕྱུང་། དེ་བཞིན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ན་རྩ་བཤད་སྦྱར་བ་ལས་ཐོན་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་བཤད་བྱའི་རྩ་བར་བཟུང་སྟེ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགངས་ཆེ་བ་ཀུན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པས་ན། གཞུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ནའང་འགྲིག །དེ་བཞིན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཐུབ་པ་དཔལ་ཞབས། ཁ་ཆེ་ལག་སྨི། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལའང་དོགས་དཔྱོད་དང་༑ ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་སོགས་མཛད་ཡོད། ལྷག་པར་ཨ་བྷྱའི་མན་ངག་སྙེ་མ་དང་། ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་སྙིང་པོ་རྣམས་རིམ་ལྔར་སྦྱར་ནས་ཐུགས་བཤད་ཟབ་པར་གནང་བ་དང་། འདུས་པ་ལུགས་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཀྱང་ལུང་འདྲེན་ཡང་ཡང་མཛད་དེ་རིམ་ལྔར་སྦྱར་ཅི་ཐུབ་མཛད་པ་བཅས་མདོར་ན་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཕྱག་གཞུང་བརྒྱ་ཕྲག་གི་དགོངས་དོན་ལ་དཔྱད་བསྡུར་ནན་པོ་གནང་སྟེ་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་རྟིལ་གྱིས་དྲིལ་བར་མཛད་པས་བཀའ་བསྟན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་གཞུང་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་བཟང་པོ་བྱིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་དུ་བརྒྱུད་པའི་འདུས་པའི་ལུགས་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ། སྟོན་ཐུན་ཉིད་ཚད་མར་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་གླན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་དཔྱད་བསྡུར་དང་། འགོས་ཀྱི་བླ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལའང་ཞིབ་དཔྱད་གནང་སྟེ༑ འགོས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་ལ་བསླད་པ་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ་འགོས་ལུགས་བཤད་སྲོལ་གྱི་ཆེ་བ་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་མཛད་དོ།། ལུགས་གཉིས་པ་མར་ལུགས་ལ། རྗེ་མར་པས་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་དྲུང་ནས་རིམ་ལྔ་གསན་སྐབས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ཞེས་པ་འདི་མར་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་རྩ་གཞུང་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། གསེར་

སྙིངས་པའི་རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མ། དོན་བཞི་མ། གདན་རྫོགས། འཁོར་ལོ་ཅན་བཅས་ལ་རྩ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་སོང་མིན་གྱི་དཔྱད་བསྡུར་ཞིབ་ཏིག་མཐའ་དག་པར་གནང་སྟེ་བསླད་པ་བསལ། མ་ཚང་བ་ཁ་བཀང་། མན་ངག་སྦས་པ་རྣམས་གསལ་བར་ཕྱུང་སྟེ་རྗེ་ནཱ་རོ་པ་དང་མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙཱའི་བཞེད་གཞུང་འབྲེལ་བྲལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་ན། དྲིན་དུ་ཚོར་ཞིང་བྱས་པ་གཟོ་བའི་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་པར་འོས་སོ།། དེ་བཞིན་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ད་བར་སྐལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་གྲངས་མེད་རིག་པ་འཛིན་པའི་སར་གཤེགས་པ་མ་ཟད། གཞུང་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱབ་ཚད་ཀྱང་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པ་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཆེན་ཀི་རྟི་ན་ཐའམ་འཇིགས་ཧུང་སྟག་ཚིབས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཀ་མ་རུ་པ་སོགས་གནས་ཉེར་བཞིར་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་རོལ་ཞིང་བུ་སློབ་གྲུབ་ཆེན་གྲངས་མེད་བསྐྲུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཤམ་བྷ་ལའི་ཞིང་ཚུན་ཆད་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དེའི་སློབ་བརྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ན་ཐའི་དུས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཚུལ་ཤམ་བྷ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་གཏམ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་གསན་སྐབས་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་གཤེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པར་གོའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བས་མཚན་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་རྗེའི་རྗེས་འཇུག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ངེས་པར་དགའ་དང་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལྟར་ལེན་པ་མཛད་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་དུ། དེ་ལྟར་ཁྲིད་རྫོགས་ནས་ངེས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གསུངས་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཅིང་། མི་ཉན་ཀ་མེད་དུ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་། ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་དང་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་པའི་ལམ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གི་

ཛེ་འཛམ་དབྱངས་ཆོས་ཛེའི་རྣམ་ཐར་འཆད་སྐབས་ལས། འབྲས་སྤུངས་ལ་ཐེབས་ཞོར་པོ་ཏ་ལར་ཞག་གསུམ་བཞུགས་པ་ནང་སོ་དང་ཡོན་མཆོད་བཞུགས་གདན་ལ་འཁོད་དུས་ཤིག །ཆོས་ཛེའི་ཞལ་ནས། ཛེ་བཙུན་གྲགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྗོན་ཤིང་དུ།། འདི་དག་སྟོན་པའི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ནི།། དྲན་པའི་ཚེ་ན་དད་པས་མཆི་མ་ལྷུང་།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཛེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ནི་མི་ཤེས། གསུང་རབ་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཉིད་ཟླ་དང་བྲལ་བས་མཆི་མ་ལྷུང་ན་འདི་ལ་ལྷུང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ད་ལེགས་པར་འཆད་པ་དགོན། བསྟན་པའི་འཇུག་མ་རྣམ་དག་ཅིག་འདུག་སྙེ། འཇུག་མཁན་མི་འདུག །དེད་རང་གི་ཁ་སྟབས་ནི་འདི་ལྟར་སོང་གསུངས་ནས། གསུང་འདྲར། སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་འཛད་པས། ནང་སོ་དཔོན་སློབ་ཡང་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་ལྷུང་བར་སྣང་། ཞེས་དང་། ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས། ཐུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་གི་དོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀུང་བལྟས་ཀྱིན་དད་པས་མཆི་མ་འཁྲུགས་པའི་གནས་སུ་ཡོད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཇལ་དགོས་ཞེས་གཞེན་བསྐུལ་གྱི་གསུང་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་བསམ་ཚེ་ཚོར་བ་དགའ་སྡུག་གི་རྒྱུ་བ་གང་ཡང་མེད་ན་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་རྫས་འཕྲུལ་བདུད་ཀྱི་གཡབ་དར་གྱི་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་ངེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རྟོག་པ་མཐའ་དག་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་ནི།། ཤིན་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་དང་ལྡན་པས་ཉོན།། བརྗོད་ངེས་བློ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་།། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་བཀུར་སྔན་གྲགས་སོགས་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའི་གང་ཟག་གིས་འགལ་རྐྱེན་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་བཤད་ཚུལ་བཞིན་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་ཡབ་ཛེའི་རིང་ལུགས་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་འདི་སྣང་ཕྲ་མེན་མའི་སོ་ནམ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མགོ་མ་འཁོར་

བར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་དེ་ཚེ་རབས་གཏན་གྱི་མདུན་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད་རྗེའི་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཕལ་མོ་ཆེ་སྔགས་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ན། ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་སེམས་དམུ་རྒོད་འདུལ་དཀའ་བ་འདིའི་གཞན་དབང་ཁོ་ནར་བཏང་སྟེ་མི་ཚེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བཞིན་ཁོ་བོ་རྗེ་བླ་མའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཐོ་ཙམ་བསྒྲགས་ཀྱང་། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། གུར་གུམ་ཆོས་ཀྱིས་བཙོས་པའི་ལྭ་བའི་ཞྭས༑༑ རང་རེའི་བསྟན་པ་འཛིན་ན་ཆེས་ལེགས་ཀྱང་།། ཕ་མེས་ལུང་གིས་བརྒྱུད་པའི་གཙེས་ནོར་ཚོགས༑༑ རྣམ་གཡེང་རྐུན་པོར་ཤོར་བའི་ལག་སྟོངས་མང་།། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཁོ་ནའོ།། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱུ་སྐྱེ་གྲངས་མེད་པའི་རིང་ལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་མཐའ་དང་ཚུ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཐད་ལ་བོར་ཏེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ངེས་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རླད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པའི་སྨོན་འབྲས་བཟང་པོ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྙིང་པོའི་བཅུད་ཕྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཟླ་བྲལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཅི་ནས་ཀྱང་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།། ཞེས་ཕྱུས་བཙུགས་ཐལ་སྦྱར་གྱིས་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།། དེ་ལྟར་མཛད་ན་རང་གི་གཏན་མདུན་གྱི་གཞི་རྩ་ཚུགས་པ་དང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་ཟླ་ན་མེད་པ་བསྐྲུན་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་མནོས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི

རྒྱལ་སར་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ན་གོང་གསལ་དགོས་དོན་དེ་དག་དང་ལྷག་པར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས་ཞེས་ཕ་མེས་ཀྱི་གཅེས་ནོར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཐུགས་བརྩམས་མཛད་ནས་བགྲང་བྱ་དྲུག་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་སྟོན་ཧེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒོ་ཆེན་མོའི་དྲན་རྟེན་དུ་དཔར་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་ཤིང་འདིར་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མེའི་འོད་སྣང་མཆོག་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།།

འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་རྩེ་བཙུད་ཀྱིས་བྲན་པ།།
བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེ་འབར་བའི་གཟིས།།
སྙིགས་ལྔའི་རྒྱུད་པའི་མུན་པ་རབ་ཟློས་ཏེ།།
བདེ་སྐྱིད་སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྔོན་གླེང་གི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་བ་འདི་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་སླྲ་བ་ལ་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ཅིང་དགེ་ལྡན་རིག་སྔགས་འཆང་བའི་གསེབ་ཏུ་འཚང་བ་སྟོད་རྒྱུད་པ་དགེ་སློང་མ་ཧཱ་ཛྙ་ནའམ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་གིས་བྲིས་སོ།། །།

དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༄༅ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅།། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ་ལོར་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་སྙན་པའི་དབྱར་རྔ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་ལྡིར་ཞིང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་གང་དེས་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའམ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཞེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དེ་ཉིད་མཛད་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་འཕགས་ཅན་འདི་ལོ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བའི་དུས་སྐབས་དང་བསྟུན། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དངོས་སུ་སྨིན་ཅིང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསིལ་ལྡན་རྭ་བས་བསྐོར་བའི་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་། དེ་བཞིན་ནུབ་ལ་དྭགས། ཤར་རྒྱ་ནག །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་སླད། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཕྱག་དེབ་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དུ་དྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་མཆན་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཔར་མ་ཁག་ལྔ་ལ་མཚུངས་བསྡུར་བྱས་པའི་བསྡུར་མཆན་དང་བཅས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་ལགས་སོ།།

ཇི་ལྟར་དཔར་དུ་བསྐྲུན་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གསར་བཙུག་བྱས་པ་གཅིག་དང་། སེར་སྨད་ཆོས་བཟང་སྤྲུལ་སྐུས་གནང་བའི་དཔར་ཆ་གཅིག །བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་གནང་བའི་དཔར་ཆ་གཅིག་བཅས་དཔར་ཆ་ཁག་གསུམ་དེང་དུས་ཀྱི་སྲོལ་ལྟར་གློག་ཀླད་ནང་གཙང་བསྡུར་ཐེངས་གསུམ་གྲུབ་རྗེས། མིང་ཚིག་དང་ཕྲད། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ༑ འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འགྲོས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྔ་འགྱུར་དཔར་མ་གཙོར་བཟུང་ཐོག །དབུས་ཀྱི་ཞོལ་དཔར་དགེ་རིང་མ་དང་། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔར་མ་ལྡེ་ལིར་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་པ།

སྔེ་དགེ་དཔར་མ་དཔེ་རིང་མ། པེ་ཅིང་དཔར་མ་ཉི་ཧོང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་པ་བཅས་ལ་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཞིབ་བདེ་བའི་ཆེད་དཔར་མ་སོ་སོའི་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་འཁོད་པའི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་མཇུག་ཏུ་བཀོད་ཡོད།

བསྡུར་མཆན་འགོད་སྐབས། ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མར༽ སེར་སྣ་ལ་(སེར་སྣབས་)ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་པའི་དལ་བ་མ་བསྐྱེན་པར་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཞུས། གཞན་གོ་དོན་མ་འདྲ་བ་དང་། ཐ་ཚིག་ཡོད་རིགས་ལས་གང་དག་པར་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དཀྱུས་སུ་བཞག་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། དཔེར་མཚོན་ན། (འགོ་གནོན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ཡང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཟུར་གྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྦྱོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་དུ་དོགས་གཅོད་ཇི་སྙེད་ཅིག་གནང་བའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀྐ་དང་། མཐའ་གཅོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་གཟུ་བཅས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་དཔྱད་པ་གནང་ཟིན་པའི་གལ་ཆེའི་སྐོར་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

གཞན་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཚིག་རིས་མི་འདྲ་བའི་མིང་ཚིག་དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་ལ (འགྲེལ་བ།) ཐར་པ་ལ། (ཐར་བ) ལྷུང་གུ་ལ། (ལྷུང་ཁུ།) ཡིན་ཡང་ལ། (ཡིན་ཀྱང་།) ཞིག་ལ (ཅིག་) ལྟ་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་དུ་བཀོད་པའི་དལ་བ་མ་བསྐྱེན་པར་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་གཞིར་བཟུང་༑ ལུང་མཆན་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་བསྡུར་མཆན་གྱི་ཡི་གེ་ཅུང་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད།

ལུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ཁུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཙོལ་ནས་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་པ་དཔེར་མཚོན་ན། (སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་

༡༥༤༠ན༡) ཞེས་དང་། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ꣃ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༥) ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། པོད་ཕྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྒྱབ། ཐིག་ཕྲེང་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ༑ དཔེར་ན། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤བ༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།") ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་" "དང་། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་འདི་' 'གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད།། 'གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།' གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།།"ཞེས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་གསང་ཆེན་གསང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་གི་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་ཆ་ཚང་ལ་མཚམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་གསུམ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཁ་ཆེས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། གཞུང་གི་བསྡུས་དོན་ཚང་ཞིང་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྱི་སྡོན་གླེང་། ཁྲུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་བཅས་བཀོད་ཡོད། གོང་གསལ་དཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་དང་། བསྟན་འགྱུར་ནང་གསལ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་རྣམས་མཛད་པ་པོ་དང་། པོད་གང་དུ་གསལ་བ་དང་ཤོག་གྲངས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཞུས། དེ་བཞིན་བོད་མཁས་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བ་གང་རྙེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དང་མཛད་པོ། པོད་གང་དུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད། སྐྲུ

འབུམ་དཔར་མ་གཞི་བཟུང་གིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག །བཅས་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་བསྐྲུན་པའི་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་དང་། དཔར་མ། དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། བླ་བྲང་དཔར་མ་རྣམས་མཇལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཐོག་ནས་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་སྐྱོན་དང་ཆད་ལྷག་ཅི་བྱུང་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུ་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ལགས་སོ།།

༄ ལེགས་གསོལ།

ད་ལམ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་དཔར་གསར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་ཁྲིད་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་གཅིག་ཕྱོགས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྔ་རྗེས་སུ་སློབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་བར་གསེང་གང་ཡོད་ལ་ཞུ་དག་གནང་བ་མ་ཟད་གཞུང་གི་བསྡུས་དོན་ལྟ་བུའི་སྟོན་གླེང་གསར་བྲིས་གནང་བ། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་པ་དགའ་ཤར་ཆོས་མཛད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་པ་མཆོག་ནས་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་གནང་བ། སྔགས་རམས་པ་ཀྲན་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ནས་དཔེ་བསྡུར་གྱི་རོགས་ཟླ་བགྱིས་པ། དེ་བཞིན་ཁོ་བོའི་ལས་རོགས་ཀླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྡུར་ནས་བཟུང་། བར་དུ་དཔེ་བསྡུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྒྲིག་བར་གྱི་སྣ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་རྐང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ། དེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་ཀྱང་ཞུ་སྒྲིག་གི་རོགས་ཟླ་གནང་བ། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ངོ་དམ་པ་སྐུ་ཞབས་བསོད་ནམས་སྟོབས་

རྒྱལ་ལགས་ནས་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་གཡར་པོ་གནང་བ། སྐྱ་ཞབས་བློ་བ་དོན་གྲུབ་(ཨླུཙླཱུ)ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཐོག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ། གྲྭ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་ཀུན་འཛམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་ལས་རོགས་ཀུན་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་སྙིང་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་སླར་ཡང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟང་པོ་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚ་རྣམས་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཙོས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་ཕླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་གཏམས་ཤིང་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྣང་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་ཅིང་མི་ཤེས་ཀུན་རྟོག་གི་རྫོངས་མུན་སྨུར་དུ་སེལ་བའི་རེ་སྨོན་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ལ།

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།

བཀའ་འགྱུར།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ།

(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༣༧ན༡-༢༨༩བ༧

མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༣༠ན༩-༨༥བ༧

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།

(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༩༢བ༡-༢༧༩ན༥

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༥༤ན༡-༢༠༧བ༧

མངོན་བརྗོད་བླ་མ།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣བ༡-༢༩༨བ༧

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།

(མདོ་སྡེ་སའི་ནང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།)

༢༠༨ན༡-༢༥༣ན༧

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད།

(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ། ༡བ༡-༡༣བ༧

ཉམས་སྦྱོར།

(དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ། ༡༥༡ན༡-༡༨༣ན༦

རྟོག་པ་གསུམ་པ།

(དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༦༤ན-༡༦༧བ༥

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང་ ༡བ༡-༡༣བ༥

དེ་ཉིད་བསྡུས་པ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡བ༡-༡༤༢ན༧

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།

(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཆ ༣༦ན༡-༥༨བ༣

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༤༨ན༦-༡༥༧བ༧

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༧༥ན༡-༣༡༡ན༧

དབང་མདོར་བསྟན་པ།

(དབང་མདོར་བསྟན་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡༤ན༡-༢༡ན༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡བ༡-༡༢༥ན༨

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ།

(ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༣བ༥-༣༠ན༣

རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་།

(རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།)

རྒྱུད་འབུམ། ཐ ༡༥༡བ༢-༢༧༠ན༨

དཔལ་མཆོག་དང་པོ།

(དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡༥༠བ༡-༡༨༣ན༤

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༧༧ན༡-༩༠བ༨

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད།

(འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ད ༡བ༡-༡༥༤བ༧

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་

རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༠༨ན༡-༢༧༧བ༣

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཛ ༡༣༩བ༡-༡༥༡བ༩

གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད།

(དཔལ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཛ ༢༡༥ན༡-༢༩༩བ༧

སཾ་པུ་ཊ།

(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

སམ་བྷུ་ཊའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་ཐིག་ལེ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༡༥༨བ༧-༡༨༩ན༧

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་

པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༤༠ན༡-༡༩༨ན༦

ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས།

(ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༣༧༧བ༣-༣༨༡བ༧

བསྟན་འགྱུར།

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༡བ༡-༨༩བ༩

གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༩༧ན༡-༥༣ན༧

འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།

(རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ ༡༠༧བ༡-ད༣༨༧ན༧

སྒྲོན་གསལ།

(དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༡བ༡-༣༠༡བ༣

སྒྲོལ་མ་རབ་གསལ།

(སློབ་དཔོན་ཛྙ་བྱ་ཀཱིརྟིས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པའི་ཊཱི་ཀཱ །)

རྒྱུད་འགྲེལ། གི ༡བ༡-༣༨༣ན༧

འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད།

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༡༤༠བ༣-༢༠༣ན༩

རྒྱུད་བླ་མ།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས།)

སེམས་ཙམ། ཕུ ༥༩བ༡-༧༣ན༧

མངོན་རྟོགས་རྒྱན།

(རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༡བ༡-༡༣ན༧

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡བ༡-༡༧བ༢

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།)

བསྟོད་ཚོགས། ཀ ༦༤བ༩-༦༨བ༩

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ།)

དབུ་མ། འ ༢༢༠བ༡-༣༩༤ན༧

ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་གྲུབ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༤བ༩-༣༦བ༧

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༢༦བ༡-༣༨ན༢

དོ་ཧ་མཛོད།

(དཔལ་ས་ར་ཧས་མཛད་པའི་དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༧༠བ༥-༧༧ན༣

དོན་གསལ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༡༤༢བ༧-༡༨༠བ༣

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ ༢༣༠བ༢-༢༣༡ན༢

བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཤ ༢༢༤བ༥-༢༢༧ན༡

བདག་བྱིན་བརླབ།

(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༡༡༢ན༣-༡༡༤བ༡

མདོར་བྱས།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༡བ༡-༡༡ན༢

རྣམ་གཞག་རིམ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥

དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ།

(གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཡི་པས་མཛད་པའི་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀྵ ༡༤༨བ༣-༡༩༣ན༡

སྤྱོད་བསྡུས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༢-༡༠༨བ༧

སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༢༣༧བ-༢༤༠བ༢

བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ།

(སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྔ་བཅུ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ༡༠ན༢-༡༢ན༢

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༣༨ན༥-༤༢བ༥

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

དབུ་མ། ཚ ༡བ༡-༡༨ན༧

དབུ་མ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

དབུ་མ། འ ༢༠༡བ༡-༢༡༩ན༧

མན་ངག་སྙེ་མ།

(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ༡བ༡-༣༡༨ན༧

མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༦༦བ༡-༢༧༨ན༥

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཚད་མ། ཅེ ༩༤བ༡-༡༥༡ན༧

ཞལ་ལུང་།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡བ༡-༡༧བ༢

ཟུང་འཇུག་གསལ་བ།

(སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་གི་བྱ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༣༢བ༦-༢༤༧ན༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཙ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

དབུ་མ། ཙ ༢༠བ༡-༢༢བ༦

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།)

སྐྱེས་རབས། གེ ༡༠༧ན༡-༡༢༦ན༣

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༤༥ན༥-༥༧ན༡

རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ།

(དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧

རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ།

(ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལཀྵྨཱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི ༡༨༧བ༡-༢༧༧ན༧

རིམ་ལྔའི་མདོར་བཤད།

(པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣམ་འགྱུར་པའི་ཡིད་འཕྲོག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༩༨བ༩-༡༩༥བ༦

ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད།

(འཕགས་པ་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༩༥བ༣-༡༩༧ན༡

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་རཏྣ་རས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། བི ༨༡བ༡-༡༢༣བ༧

ས་བཅད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་།

(གྲུབ་ཆེན་ཀུ་མཱ་རས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་མདོར་བཤད་པའི་ས་བཅད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༡༧༠བ༡-༢༠༡བ༩

གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག

(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༣༡ན༥-༡༩༥བ༣

གསང་བ་གྲུབ་པ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ༡བ༡-༢༨བ༩

གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།

(གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༡༠༣བ༥-༡༣༩ན༧

གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།

(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཥ ༣༩༨ན༣-༣༥༥བ༧

མ་དཔེ་བསྡུར་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག

སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

(ཨ་མདོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

དབུས་དཔར།

(ལྷ་ས་ཞོལ་གངས་ཅན་ཕན་བདེ་གཏེར་མཛོད་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

གཙང་དཔར།

(གཙང་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་དཔར་རྙིང་ལྷེ་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

སྡེ་དཔར།

(ཁམས་སྡེ་དགེའི་དཔར་ཁང་ཆེན་མོ་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

པེ་དཔར།

(ཐོག་མར་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་ཅིང་ཕྱིས་ཉེ་ཧོང་ནས་བསྐྱར་དུ་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་།

(ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་ཉི་མ།)

འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་ས་བཅད།

(རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྟུགས།)

༄༅། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་
བསྟོད་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། ཕུན་ཚོགས་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་གྱིས།། གང་གི་ཞབས་མཐིལ་པདྨོ་ལ་རེག་པ།། མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་མཛེས་པའི་རྒྱན།། འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་བདག་ལ་དགེ་ལེགས་མཛོད།། བློ་བཟང་མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་།། གྲགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་རོལ་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས།། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཞིག། བཟུང་ཕྱིར་འདི་ནི་དད་པའི་འབབ་སྟེགས་ལགས།། ཐུབ་བསྟན་ནུབ་ཀྱི་རི་རྩེར་ནི།། ཐུན་མཚམས་གོས་དམར་འཛིན་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤར་རིའི་རྩེར།། ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་ཕྲེང་བ་འཛིན།། དེ་ཕྱིར་རྫོངས་པའི་ཚ་གདུང་གིས།། དུས་མཐར་ཉེན་པའི་འགྲོ་འདི་ལ།། རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་འཇུག་ངོགས་ལས།། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་དཀར་བསིལ།། རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཉེན་གཤིན་ཅིང་།། ཀུན་ལ་སྙོམས་པར་ཆེས་བསིལ་བ།། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཟླ་བ་ནི།། ཨེ་མ་སྙིང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྣང་།། ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐབས་གསུམ་པའི།། བདེ་བའང་མེ་འོབས་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་།། རང་གི་གནས་བཞིན་འཁོར་བ་ནི།། གཞན་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱིས་བཏང་མ་ལགས།། བློ་གྲོས་མིག་ལྡོངས་འགྲོ་འདི་ལ།། ཁྱོད་ཐུགས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར།། ད་ལྟ་སྦྱོ་བའི་ཐབས་གང་ཞེས།། ཨེ་མ་འདི་ཉིད་འབབ་ཞིག་དགོངས།། ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན།། འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ལས།།

ལེགས་འོངས་ཐོས་པའི་སྙིམ་པ་ཡིས།། ལུས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསོལ།། དེ་ལྟའི་བདེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས།། རངས་པ་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དེ།། ཀུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མ་གྱུར་པ།། དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཐུགས་ལྷག་པར་གདུངས།། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་དང་ཚུལ་འདི།། མཐོང་བས་ཡིད་བགམ་གྱུར་པ་དག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡང་།། ཇི་འདྲ་སྙམ་དུ་ཕྱོགས་ལ་འཕྱུར།། རང་དོན་ཙ་ལྟར་དགོངས་ཁྱོད་ཀྱིས།། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས།། འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ལུས་ཅན་གྱི།། དཔུང་གཉེན་གྱུར་པ་རིང་ནས་མཛད།། དེ་ཕྱིར་འགྲོ་འདི་དབུགས་འབྱིན་ཅིང་།། བདུད་སྡེའི་སྙིང་ལ་འཇིགས་བསྐྱེད་པ།། ཁྱོད་ཀྱི་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས།། མ་བསླབས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་དེ་གང་།། མི་བཟད་དུས་མཐའ་འདི་འོངས་ཚེ།། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཟུངས་དམ་ཆོས་ཀུན།། ཚུ་དང་བྲལ་བའི་པདྨོ་ནི།། བ་མོས་རེག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།། དམ་ཆོས་གཟུང་སླད་ཉིད་ཀྱི་ནི།། སྐུ་སྲོག་ལ་ཡང་བསྙོས་མེད་པར།། དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐྲག་དག་གིས་ཀྱང་།། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་དགྱེས།། སྙིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིགས་པའི།། འཇིགས་པ་མི་བཟད་འཇིག་རྟེན་འདིར།། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་གཞན།། མཐའ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་འདས།། དེ་ཚེ་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཁྱོད།། སོ་གའི་ཉི་མས་འགྲམ་པའི་ཚང་།། ཟགས་ལྡན་གཉིས་འཐུང་པདྨོའི་མཚོས།། རིང་ནས་བོས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གཟིགས།། གདུག་པའི་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་ཡི།། མེ་ལྕེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ།། དམ་པའི་སྙིང་ལ་བརྟག་དཀའ་བའི།། ཟུག་རྟུ་རྣོན་པོ་སྦྱིན་པ་ཡང་།། ཁྱོད་ཐུགས་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་ནི།། ལེགས་བཤད་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ།། སྒྲོགས་ལྡན་ཆུ་ཆར་གཟེགས་མ་དག ཐོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བར་བགྱིད།། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི།། བསྟན་ལ་བཏང་སྙོམས་མཛད་གྱུར་པ།། གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི།། རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྤེལ།། རྒྱལ་སྲས་དག་པའི་ཞིང་གཞན་ན།། དགེས་དགུར་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལས།། སྙིང་སྟོབས་ཆད་བྱུང་མགོན་པོ་ཁྱོད།། མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་ལགས།། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་མགོན་ཁྱོད་དང་།། ཕྱོགས་གཅིག་མཚུངས་པའང་རྙེད་དཀའ་ནས།། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེར།། རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་ཡང་

ཡང་སྒྲིན།། དེ་ཚེ་དེ་ཉིད་འབྲེད་པ་ལ།། རྒྱལ་དང་ཕྲོད་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་།། ཐུགས་རྗེས་རྒྱལ་
བའང་སྐྱེངས་མཛད་པ།། དེ་ནས་བདག་ཅག་དཔེ་ཡིས་དབུལ།། རྒྱལ་སྲས་རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས།། ཡོངས་བསྐོར་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བ་ནི།། མཐའ་ཡས་མངོན་སུམ་མཛད་པ་ཡིས།། རབ་
དགེས་ཀུ་མུད་རྒོད་པར་མཛད།། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བས་རང་གིས་སྲས།། ལུང་བསྟན་དབུགས་
དབྱུང་མཛད་པ་གང་།། དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་གྱིས།། སུ་ཞིག་ལྷག་པར་མཚར་དུ་བཅི།། སྡུག་
པའི་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་མས།། འཇུམ་པའི་བཞིན་རས་བསྟན་པ་ནི།། ཀཱ་ཡེ་རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་པར།།
འཛིན་པ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་གཞོན།། ཕྲོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས།། གླགས་སྐབས་ནམ་
ཡང་རྙེད་མིན་པ།། འདི་ལའང་བདག་ནི་དེ་ཙམ་དུ།། ཡ་མཚན་སྒྱུར་པ་ཅང་མ་མཆིས།། མཐའ་
དག་ནོར་འཛིན་ལྷུན་པའི་གོས།། འཕྲོག་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་སྟོང་གིས།། སྐྱེད་ཚལ་ལྷུན་པ་བསལ་
བ་ལའང་།། སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་མཚར་དུ་བཅི།། ཕྱོགས་འདིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ།། ལེགས་
སྦྱངས་བློ་གྲོས་ལྡན་རྣམས་དང་།། བརྒྱུད་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པ་གང་།། སུས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་
མ་གྱུར་པ།། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གཅེས་པའི་མཛོད།། མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན།། དྲི་
མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས།། ལོག་པའི་གཡང་ས་ཀུན་ལས་བསྒྲལ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕྲོད་
ཀྱིས་ནི།། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན།། གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད།།
བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན།། ཚུལ་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས།། བདག་ཡིད་གཉིས་
འཐུང་དད་པ་ཡི།། ལྷགས་ཀྱུས་ལན་གཅིག་མིན་པར་དྲངས།། ངོ་མཚར་གྱུར་ནས་སྤྲོབས་པ་
སྐྱེས།།། གང་གི་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་གི །དོག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛེས་མའི་རྒྱན།། རབ་དཀར་གྲགས་
པའི་དྲི་བཤོན་ནི།། ནོར་འཛིན་བུ་མོའི་ཡིད་སྤྲུབས་རྒྱལ།། མི་མཉམ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཀང་སྙེགས་
ཀྱིས།། མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ།། ཞབས་སྐྱེས་རྡུལ་ཚོགས་འཛེགས་པ་གང་།། ཟླ་
མེད་ཕྲོད་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ།། དཔལ་ལྡན་ས་ཡི་མགོན་པོ་བཤེས་གཉེན་གྱི།། ཡོན་ཏན་དྲི་བཤོན་
མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་།། སྙིང་ལ་རེག་པས་དད་པའི་ཡིད་གཡོས་ཏེ།། མངོར་བསྡུས་བསྟོད་པའི་ཚིག

འདི་གཏམ་དུ་བྱས།། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་ལ།། ངོམས་པ་མེད་པར་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས།། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཟད་དུ་བྱུང་བ་ལ་མདོར་བསྡུས་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཤིང་།། འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲེན་པར་གྱུར་པའི་ཞབ་རྒྱལ་མོ་རོང་པ་བླ་མ་ཚ་གོ་བ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ལྷུན་བྱེ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༄ རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་
གསོལ་འདེབས་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། གུ་རུ་ཛྙ་ཡ་ཧྲ་ཕཊྟ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དང་བས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་བསྡུས་ནས།། རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་གྱིས་སྙིགས་དུས་གངས་ཅན་འདིར།། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡི།། རྒྱལ་ཚབ་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས།། གཞན་ཕན་དབང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ།། གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་ནས་ཞིང་གཞན་དུ།། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་ཀྱི་བར།། རབ་ཏུ་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་མཛད་པའི་ཚུལ།། རང་གཞན་དད་པ་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ།། ས་མཐའི་བཙུན་པ་བློ་གསལ་རི་ཁྲོད་པས།། སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད།། ཕྱོགས་ལྷུང་དོར་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉོན།། སྐལ་ལྡན་བད་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡི།། ཆོས་རྗེ་ཉིན་བྱེད་ཞིང་གཞན་གཤེགས་མ་ཐག །དད་ལྡན་ཀུ་མུ་ད་རྣམས་སྐྱོང་བ་ཡི༑༑ རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ཟླ་བ་ཤར་འདི་ལྟོས།། སྤྲུལ་སྐུའི་འབྱུངས་ཡུལ་གངས་ཅན་ཤར་གྱི་ཕྱོགས།། མདོ་སྨད་ཙོང་ཁར་མེ་མོ་བྱ་ལོ་ལ།། ཀླུ་འབུམ་དགེ་དང་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་ཀྱི།། སྲས་སུ་བསམ་བཞིན་འཁྲུངས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྒྱལ་ཚབ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་རློབས།། རང་གཞན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ལོ་གསུམ་ལོན་ཚེ་གྲུབ་ཆེན་ཀཪྨ་པ།། རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་མཛད།། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱར་

མཚན་གསོལ་ནས།། ཐུབ་བསྟན་སྒྲོ་རུ་བཙུག་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་××××
བདུན་པའི་དུས་སུ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དང་།། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་མཁན་སློབ་ཀྱིས།།
བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་དུ་མཚན་བཏགས་ནས།། དགེས་བཞིན་རབ་བྱུང་མཛད་པའི་ཅོང་
ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× བཅུ་དྲུག་བར་དུ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས།། བཀའ་ལུང་
མན་ངག་གཞུང་ལུགས་འགག་གསན་ཅིང་།། བསྙེན་སྒྲུབ་བདག་འཇུག་དུ་མ་མཛད་པ་ལ།།
བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པ་མེད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཡང་ཡང་མནལ་ལམ་དུ།། མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་གསང་བདག་གཏུམ་པོ་དང་།། རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་ཛ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ། སྐུ་བསྟན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་
×××× བཅུ་བདུན་བཞེས་ཚེ་མཁན་པོའི་གསུང་བཞིན་དུ།། དབུས་སུ་བྱོན་ནས་གདན་ས་འབྲི་
ཁུང་དུ།། སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ་ཏེ།། ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་ཁྲིད་གསན་པའི་ཅོང་ཁ་
པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གྲོགས་འགའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱིད་ཤོད་གུང་ཐང་དུ།། གསོ་བ་
རིག་པའི་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་ཚེ།། རིང་པོར་མི་ཐོགས་འབད་པ་ཆུང་ངུ་ཡིས།། འཚོ་བྱེད་གོ་
འཕང་ཐོབ་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× བདེ་བ་ཅན་དང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་
སོགས།། བཤད་གྲྭ་འགའ་རུ་ལེགས་པར་ཐུགས་སྦྱངས་ནས།། དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་དཀའ་
བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད།། ཟླ་མེད་མཁས་པར་གྲགས་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་
×××× འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་གསན་ཚེ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི།། བཅུ་བདུན་ཙམ་རེ་འཆག་མེད་
འཛིན་པ་དང་།། སྐབས་སུ་མདོ་ཡི་ཞལ་འདོན་མཛད་པའི་ཚེ།། ཉིང་འཛིན་རྩོལ་མེད་འཁྲུངས་
པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཕར་ཕྱིན་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་མཛད་
པའི་ཚེ།། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ཡི་གེའི་ཚོགས།། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་
གཟིགས་པ་ཡིས།། ཡུམ་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་××××
རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ།། ཐོགས་རེས་མེད་པར་རྒྱུན་དུ་སྦྱངས་པ་

ཡིས༔ རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ནས།། འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་མཛད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ཞེས་རབ་མགོན་པོ་དང་།། བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་དད་དགེར་བཅས་པ་ལས།། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཞལ་བཞེས་བཞིན།། འདུལ་ཁྲིམས་མཐའ་དག་བསྲུང་བའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྨོན་འཇུག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།། བྱང་སེམས་བསླབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཞིང་།། བདག་པས་གཞན་གཅེས་འབྱོངས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིས།། གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་མཛད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྔོན་ཆེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུར་འཁྲུངས་པའི་དུས།། རང་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ།། ཞལ་དཀར་འཕྲེང་བ་དྲི་མེད་ཕུལ་བྱས་ཏེ།། དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× རྒྱུད་སྡེའི་སྙིང་པོ་སྨིན་བྱེད་དབང་ཐོབ་ནས༔ གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ན།། རིག་འཛིན་སྡོམ་པའི་བཅས་མཚམས་མི་འདའ་བར།། དབང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།། སྒྲོལ་འབྱེད་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར།། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ཡིས།། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཅོང་ཁ་པ༔ མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་བླ་མ་དུ་མ་ལ།། ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། དབང་ལུང་གཞུང་བཤད་མན་ངག་ཕལ་མོ་ཆེ།། སོ་སོར་གཏུགས་ནས་གསན་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཐུགས་ཆུད་ནས༔ བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་ཞིང་།། བསྡུ་བ་བཞི་ཡིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཡིས༔ སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དབུ་མ་པ་ཡིས་བར་དུ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཡིས།། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་ཟབ་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱི།། ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་ཆོད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ།། དངོས་སུ་གདམས་ངག་འདོམས་

པའི་བཤེས་གཉེན་ལ།། བརྟེན་ནས་ཡི་དམ་ཉིད་ལ་ཞུས་པ་ཡིས།། སྙན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་
གཏེར་མཛོད་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དམར་སེར་གུར་གུམ་མདོག་ཅན་
འཛམ་པའི་དབྱངས།། དགའ་བ་གདོང་དུ་བསྒྲུབས་ཆེ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་།། ནམ་འདོད་གསོལ་
བ་བཏབ་ན་མཐོང་ངོ་གསུང་།། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་
རྗེའི་×××× རྗེ་བཙུན་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་བར་གྱུར་མ་ཐག །ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་རིང་
སྤངས་ནས།། ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།། དབེན་པར་སྒྲུབ་ལ་གཤེགས་པའི་ཙོང་
ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཆོས་ལུང་དགོན་པར་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཚེ།། སྔུར་
དུ་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡིས།། ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་རྟེན་མཛད་དེ།། དག་པའི་
འཁོར་ལ་གསུངས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་སྨན་པའི་
རྒྱལ་པོ་དང་།། འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད།། གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་
བྱམས་པ་རྣམས།། ཡང་དང་ཡང་དུ་གཟིགས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་××××
རྒྱ་སོག་ཕུ་རུ་རྗེ་བཙུན་འཛམ་དབྱངས་ལ།། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་
དང་།ཿ། གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་བསྐོར་བ་གཟིགས་པ་ཡིས།། ལེགས་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་
ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× འཛམ་དཔལ་ཐུགས་ཀའི་ཕྱག་མཚན་རལ་གྲི་
ལས།ཿ། བརྒྱུད་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བབས་པ་ཡི།། དཀར་སེར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐུ་གང་
བས།། ཟག་མེད་བདེ་བ་འབར་བའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དེ་དུས་མཁྱེན་
དང་མི་མཁྱེན་སྐྱེ་རྒུའི་ཚོགས།། བདུད་རྩི་འདོད་པ་དཔག་མེད་སྣང་བ་ལ།། འགའ་ཡིས་མ་ཐོབ་
ལ་ལས་ཅུང་ཞིག་སྤྱོད།། ཕལ་ཆེར་ཚིམ་པར་གཟིགས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་
×××× སྒྲུབ་གནས་མཆོག་དེར་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་དུས།། རང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོག་ཅན་
སངས་རྒྱས་རྣམས།། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་བཞུགས་པ་ཡིས།། མཆོད་རྫས་བཞེས་
པར་གཟིགས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཆུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གནས་དེར་བཟོད་པར་དཀའ་

བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན།། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པའི་སྐུ།། ཞལ་གཟིགས་ཕྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་འཆག་མེད་དུ།། ལམ་དུས་དབང་བཞི་མནོས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× འཇམ་དབྱངས་བཀའ་བཞིན་རྗེང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་།། གསོས་ནས་རབ་གནས་མཛད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ།། རང་རང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བྱོན་ནས།། སོ་སོར་ཐིམ་པ་གཟིགས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ལྷ་བཟོས་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡི༔ སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འབྲི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར།། ཞུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཚེ་རིམ་པ་ལྟར།། དངོས་སུ་བྱོན་ཞིང་བསྟན་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ།། གསང་བའི་བདག་པོའི་སྙན་བརྒྱུད་གདམས་ངག་དང་།། མདོ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསན་པ་ཡིས།། བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བབས་ཐོབ་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཙ་རི་སྐོར་ནས་གཉལ་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ།། མོ་ལའི་ལ་རྩར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས༔ ཐུབ་བསྟན་འཛིན་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལྟར།། ལུང་བསྟན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སེང་གེ་རྫོང་དུ་སྦྱོར་དྲུག་གནད་རྣམས་ལ།། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཚེ།། དུས་འཁོར་དཔལ་གཅིག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱིས།། ཟླ་བཟང་ལྟ་བུར་བསྔགས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གཉལ་དུ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་མནལ་ལམ་དུ།། དགུང་ལོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཐུབ་དེ་ཡི་བར།། གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་དཔག་མེད་འབྱུང་ངོ་ཞེས།། ཕྱིས་འབྱུང་ལུང་བསྟན་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དྭགས་པོ་ལྷ་སྡིངས་དགོན་པར་མནལ་ལམ་དུ།། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང༔ ཉིན་པར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་གཟིགས་པས།། ལྟ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གཞན་ཡང་དབེན་གནས་དུ་མར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས།། འདི་དང་འདི་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམས་ཤིག་དང་།། བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས།། གསུངས་ནས་བཀའ་བཞིན་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྤྲུལ་པའི་ལྷ་

ཁང་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དུ།། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ནས།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ལྷ་བུ་ཡི།། དཔག་མེད་མཆོད་པས་མཆོད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དང་བའི་མཚོ་ནང་རྒྱ་སྐར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན།། མཆོད་ཡུལ་ལྷ་རྣམས་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལ།། གང་ཤར་བདེ་སྟོང་རྒྱ་ཡིས་ཐེབས་པ་ཡི།། བླ་མེད་མཆོད་པས་མཆོད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ས་སྐྱོང་རྗེ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས༔ ཐར་འདོད་འགྲོ་བ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་དང་།། ལྷ་སར་རླབས་ཆེན་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་ཡིས།། བོད་ཁམས་བདེ་ལ་བཀོད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× འོལ་ཁར་ལྷ་དང་བླ་མས་རྗེ་ལམ་དུ།། བུམ་ཆུ་བསྟབས་ཤིང་གླེགས་བམ་གཏད་པ་སོགས།། རྒྱུད་དོན་རྟོགས་ཤིང་གྲོལ་དུ་རུང་བ་ཡིས།། ལྟས་དང་མཚན་མ་གཟིགས་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྐྱེས་མཆོག་ལྔ་བྲག་མར་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།། སྤྲོ་འཕོ་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་གནད་རིག་པས།། བླ་མེད་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་ཡིས།། ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མཁས་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ས་མོ་གླང་ལ་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་བཏབ།། སྟག་ལོ་ནས་བཟུང་ས་མོ་ཕག་གི་བར།། གྲུབ་པའི་གནས་དེར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཡིས།། ཐུབ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× འབྲོ་རིར་ཐུགས་དམ་མཛད་ཚེ་མནལ་ལམ་དུ།། འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཨེ་ཝཾ་ཡི་གེ་གཉིས།། ཟླ་གསུམ་དབུ་མར་ཐིམ་ནས་འབྲལ་མེད་དུ།། བདེ་སྟོང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བསྟུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཚེ།། གསེར་རི་ལྟར་བརྗིད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས༔ དངོས་སུ་བྱོན་པ་རང་ལ་བསྟིམས་པ་ཡིས།། དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཅོང་ཁ་པ༔ མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྟུན་ལས་མ་གྲོལ་དེ་སྲིད་སྐབས་སྐབས་སུ།། སྒྲོལ་མ་རྣམ་རྒྱལ་གདུགས་དཀར་འོད་ཟེར་ཅན།། ལ་སོགས་ཡི་དམ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་།། ཉམས་རྟོགས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཅོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཁྱད་པར་གསང་བདག

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དང་།། ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གཉིས།། ཡང་ཡང་བྱོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན།། སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དེ་དུས་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།། ནད་དང་བར་ཆད་འབྱུང་པོ་བསྒྲལ་མ་ཐག༔ ཕྱི་རུ་བདུད་སྡེ་དཔུང་བཅས་ཕམ་མོ་ཞེས།། སྒྲ་སྐད་གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྟོབས་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ཕྱག་བཞི་པ།། གུར་གྱི་མགོན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་སོགས།། བསྟན་སྲུང་དུ་མས་རང་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས།། འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་མཛད་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཡིས།། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་དུ་མའི་གཏམ་གླེང་ཞིང་།། ཅི་གསུང་བཀའ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར།། བཞེད་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དུས་ལ་བབ་ཚེ་སྐལ་ལྡན་གྲངས་མེད་ལ།། བཀའ་ལུང་གཞུང་བཤད་ཟབ་ཁྲིད་མན་ངག་རྣམས།། རང་རང་བློ་དང་འཚམ་པར་བསྟན་པ་ཡིས།། གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྐོང་བའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དམ་ཆོས་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་འཁོར་མང་ཡང་།། ལྷུན་པོའི་དྲུང་ན་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལྟར།། འགྲན་ཟླས་དབེན་པའི་ཐུགས་སྲས་བདུན་འབྱུང་ཞེས།། ཡི་དམ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× སྐྱེ་རྒུའི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་སྡོམ་པ་གསུམ།། ལེན་ཅིང་སྲུང་དང་ཉམས་ན་འཆོས་པའི་ཚུལ།། མིང་ཙམ་སྣང་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཉམས་པའི་ཚེ།། ཕྱོགས་འདིར་གསར་འཛུགས་མཛད་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། བརྗོད་བྱ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ༔ སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས།། གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྲིད་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་བརྗོད་བྱའི་དོན།། ལེགས་པར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས།། སྐལ་ལྡན་སྨིན་གྲོལ་མཛད་པའི་ཅོད་པན་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× ཁྱད་པར་ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་

པ་དང་།། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི།། བཀའ་སྒྲུབ་ཉམས་པ་ལེགས་པར་གསོས་བྱས་ཏེ།། དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དེ་ནས་ཕག་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ཡི། མར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཚེ།། ངོ་མཚར་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མའི་ཚོགས་བསྟན་ནས།། དགའ་ལྡན་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× དེ་ཚེ་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།། ཉིད་སྐུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་བ་ལ།།། དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་།། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས།། ཕྱི་རུ་ཐལ་ཚེར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་།། ཉི་ཟླའི་འོད་གསལ་གྲང་དྲོ་སྙོམས་པ་སོགས།། ཡུལ་སྣང་བསྒྱུར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཆར་པ་དང་།། སྐབས་འགར་འཇའ་འོད་འཁྲིགས་པས་བར་སྣང་ཁྱབ།། ལྷ་སར་ལྷ་ཡི་རོལ་མོའང་གྲག་པ་ཡིས།། སྲིད་གསུམ་མཆོད་པས་མཆོད་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་སྐྱོབ་པར་ནུས་པ་ཡི།། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པ་ལ།། མཆོད་བསྟོད་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུང་།། མཐོ་རིས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱམས་མགོན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་རློབས།། རང་གཞན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། བཀའ་སྒྲུབ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ༈ ཀ་ལྔ་པ་ན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པར་ལྷར།། ཁ་བ་ཅན་འདིར་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པ་ལ།། ག་ན་གནས་ཀུང་འགྲན་ཟླ་མ་མཆིས་པ།། ང་ཡི་གཙུག་གི་རྒྱན་སྤྱུར་ཕྱིང་ཁ་པ།།། ཅ་ཅོ་སྤྲངས་ཏེ་ལེགས་བཀའ་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག ཆ་ལུགས་མཛེས་པའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འཆང་།། ཇ་སོགས་སྲེད་སྤྲངས་གངས་བྱུང་ཅམ་གྱིས་འཚོ།། ཉ་ལྟོ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིང་ཁ་པ།། ཏ་ཐཱ་ག་ཏས་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་བའི་སྲས།། ཐ་ཆད་གངས་ཅན་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ལ།། ད་ལྟ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་སུ་གྲགས།། ན་གཱ་རྫུ་ནའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཕྱིང་ཁ་པ།། པ་སངས་རྒྱ་སྐར་

དབུས་ན་ཟླ་བ་ལྟར།། ཕ་རོལ་མཁས་མང་དབུས་ན་འགྲན་ཟླ་བྲལ།། བ་གླང་བདག་ལྟར་བས་མཐར་གནས་བཅས་ཤིང་།། མ་ཡེངས་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། ཙ་རི་ལ་སོགས་དབེན་པའི་གནས་རྣམས་སུ།། ཚ་གྲང་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས།། ཛོ་ལང་ཅན་གྱི་རང་སེམས་འདུལ་བ་ལ།། ཨ་ལེ་རྩེ་གཅིག་གནས་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། ཞྭ་བཟང་ཏོག་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་གཙུག་ན་མཛེས།། ཟ་མ་མཆོག་དང་གང་བྱུང་ཙམ་གྱིས་འཚོ།། འ་ཅག་སྲིད་མཚོར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་ལ།། ཡ་མཚན་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། ནྭ་ལོ་བ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་སོན་ཅིང་།། ལྭ་བ་པ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་མངོན་དུ་གྱུར།། ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་སུམ་གཟིགས།། ས་སྟེང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་ཙོང་ཁ་པ།། ཏ་ཙང་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ན༔ ཨ་དོན་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་ཙོང་ཁ་པ།། ཆོས་གོས་ངུར་སྨིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་སྐུ།། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྒྲོག་པའི་གསུང་།། ཆོས་དབྱིངས་དང་ལས་གཡོལ་བ་མེད་པའི་ཐུགས།། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ།། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་×××× རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ལ།། སླར་ཡང་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས།། དངོས་འབྱོར་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དབུལ།། སྔར་བསགས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས།། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ངོ་།། གྲངས་མེད་འགྲོ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།། གང་བཞུགས་མྱ་ངན་མི་འདའ་གསོལ་བ་འདེབས།། འདིར་འབད་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ།། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་རྒྱལ་དབང་ཁ་ཆེས་མཛད་པའོ།། །།

དཀར་ཆག

ཆེད་བརྗོད། 3

སྔོན་གླེང་། 5

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 23

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 29

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ། 41

རྗེ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། 45

ས་བཅད། 55

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། ༡

འདི་འཆད་པ་ལ་དྲུག

༡ རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། (༣)

༢ འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།

༣ དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ།

༤ འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས།

༥ དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ།

༦ གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་(རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། ༤

༡ ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ། ༤

༢ མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། (༢)

༣ ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)**ལ་གཉིས།** ༥

༡ ངོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། ༥

༢ དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༦

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། ༦

༢ རང་གི་ལུགས་སོ།། (༢)

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་)**ལ་གཉིས།** ༨

༡ ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དང་། (༢)

༢ ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་)**ལ་གཉིས།** ༨

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༨

༢ ངོགས་པ་བསལ་བའོ།། ༡༠

གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༢

༡ དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ༡༢

༢ རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༤

༡ གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་དང་། (༢)

༢ ལེགས་པར་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༤

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། ༡༤

༢ དེ་དགག་པའོ།། ༡༩

གཉིས་པ་(ལེགས་པར་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་)**ནི།** ༢༠

གསུམ་པ་(ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༢༢

༡ ཐབས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༢༢

༢ གསང་འདུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་(གསང་འདུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༢༤

༡ རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། ༢༤

༢ བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་)**ལ་གཉིས།** ༢༥

༡ རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ༢༥

༢ རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།། ༢༩

གཉིས་པ་(འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་)**ནི།** ༣༣

གསུམ་པ་(དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་རིམ་པ་)**ནི།** ༣༥

བཞི་པ་(འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས་)**ལ་གསུམ།** ༤༡

འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ༤༡

༡ སྔགས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ། ༤༥
༢ དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པའོ།། ༤༦
ལྔ་པ་(དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་)ནི། ༥༣
དྲུག་པ་(གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། ༥༤
༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐུན་མོང་ངམ་ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། ༥༤
༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་བཞི། ༥༦
༡ རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། ༥༦
༢ སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ༦༠
༣ དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་།
༤ བསྒོམས་པའི་མཐར་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་)ལ་གསུམ། ༦༠
༡ རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། ༦༠
༢ གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། (༣)
༣ རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པའོ།། (༣)
གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ༦༤
༡ བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། (༢)
༢ རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།། (༢)
དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ༦༤

༡ བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པ་དང་། ……………… ༦༩

༢ རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའོ།། ……………… ༦༦

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)**ལ་གསུམ།** ……………… ༦༡

༡ སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ……………… ༦༡

༢ ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། (༢)

༣ བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ……………… ༧༢

༡ ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

༢ དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)**ནི།** (༢) ……………… ༧༢

༡ འདི་ལ་གཉིས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་དང་།

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་)**ནི།** (༣) ……………… ༧༣

༡ འདི་ལ་གསུམ། སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་།

༢ བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་།

༣ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ……………… ༧༣

༡ འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ། ……………… ༧༣

༢ དེ་འགོག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཚོལ་ལུགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ། ……………… ༧༥

༣ མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ།། ………… ༧༧

གཉིས་པ་(བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་)**ནི།** ………… ༨༡

གསུམ་པ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༨༦

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ………… ༨༦

༢ དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།། ………… ༨༨

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༩༢

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ………… ༩༣

༢ དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།། ………… ༩༥

༣ འདི་ལ་བཞི། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ………… ༩༦

༤ སྤྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ………… ༩༩

༥ ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ………… ༩༩

༦ ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ།། ………… ༡༠༠

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༡༠༢

༡ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་དང་།

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་སོ།།

དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་)**ལ་གཉིས།** ………… ༡༠༣

༡ ཐབས་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ………… ༡༠༣

༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༡༠༨

༡ རིག་མའི་ཐུག་རྒྱུའི་ཐབས་དང་། ༡༠༤

༢ ནང་གི་རྩ་རླུང་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་སོ།། ༡༠༥

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་)**ལ་གཉིས།** ༡༠༦

༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ༡༠༦

༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ལུགས་བཤད་པའོ།། ༡༡༣

༄ **གསུམ་པ་**(བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ༡༡༥

༡ མན་ངག་བདར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་དང་། ༡༡༥

༢ བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང་། ༡༡༦

༣ རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། (༩)

གསུམ་པ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་)**ལ་བཞི།** ༡༢༡

༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ།

༢ གོ་རིམ་ངེས་པ།

༣ གྲངས་ངེས་པ།

༤ ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་)**ལ་གཉིས།** ༡༢༡

༡ དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ༡༢༡

༢ རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་ལོ།། (༢)

གཉིས་པ་(རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་)**ལ་གཉིས།** ༡༢༥

༡ ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་།

༢ དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའོ།།

དང་པོ་(ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༢༥

༡ འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པ་དང་། ༡༢༥

༢ བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པའོ།། ༡༢༨

གཉིས་པ་(དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༣༠

༡ འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། ༡༣༠

༢ བོད་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའོ།། ༡༣༢

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ངེས་པ་)**ནི།** ༡༣༥

གསུམ་པ་(གྲངས་ངེས་པ་)**ལ་གཉིས།** ༡༣༨

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༡༣༨

༢ ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་ལོ།། ༡༤༣

བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་)**ལ་གཉིས།** ༡༤༦

༡ དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། (ཀ)

༢ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)**ལ་གསུམ།** ༡༤༦

༡ ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། (ཁ)

༢ ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ།

༣ སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)**ལ་དྲུག** ༡༤༦

༡ ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།
༢ བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ།
༣ ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན།
༤ ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།
༥ དེ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།
༦ ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་)**ལ་གསུམ།** ༡༤༦
༡ ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། ༡༤༦
༢ དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། ༡༤༩
༣ རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ༡༥༡
གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་)**ནི།** ༡༥༣
གསུམ་པ་(ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན་)**ལ་གཉིས།** ༡༥༧
༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། ༡༥༧
༢ རང་གི་ལུགས་སོ།། ༡༥༩
བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་)**ལ་བཞི།** ༡༦༠
༡ དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། (༤)
༢ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན།
༣ གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།
༤ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།།

དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ་བཞི། ༡༦༠

༡ ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ༡༦༠

༢ ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ༡༦༡

༣ དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ༡༦༣

༤ ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བའོ།། ༡༦༤

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་)ནི། ༡༦༧

གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། ༡༦༧

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། ༡༦༨

ལྔ་པ་(དེ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ༡༦༨

༡ སོར་སྡུད་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་དང་། ༡༦༨

༢ བསམ་གཏན་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་ལོ།། ༡༧༠

དྲུག་པ་(ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ༡༧༥

༡ ཐྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས། ༡༧༥

༢ དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། ༡༧༨

༣ སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། ༡༨༤

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་དྲུག ༡༨༨

༡ ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། ༡༨༨

༢ ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། ༡༨༩

༣ དགེ་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། (༧)

༤ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། (༥)

༥ དགེ་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།

༦ དགེ་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ།། (༣)

གསུམ་པ་(དགེ་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་)**ལ་བདུན།** ………… ༡༩༡

༡ རླུང་སྔགས་ཟློར་བཟླས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན། ………… ༡༩༡

༢ རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན། ………… ༡༩༢

༣ རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ………… ༡༩༣

༤ ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། (༣)

༥ རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ། (༢)

༦ རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ།

༧ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

བཞི་པ་(ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ………… ༡༩༤

༡ རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ………… ༡༩༥

༢ ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ………… ༢༠༤

༣ རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།། ………… ༢༠༥

ལྔ་པ་(རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༢༠༦

༡ སྣ་བུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། ………… ༢༠༦

༢ རྩ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ།། ………… ༢༡༥

དྲུག་པ་(རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་)**ནི།** ༢༢༢

བདུན་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པ་)**ནི།** ༢༢༧

བཞི་པ་(སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་)**ལ་ལྔ།** ༢༣༡

༡ སྔགས་བཏུ་བ། ༢༣༡

༢ སྔགས་ཀྱི་བཟླ། ༢༣༥

༣ སྔགས་ཀྱི་དོན། ༢༣༧

༤ སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། ༢༣༨

༥ སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ།། ༢༣༨

ལྔ་པ་(དགེ་བའི་སྦྱོར་སྟོབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)**ནི།** ༢༤༦

དྲུག་པ་དགེ་བའི་རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༢༥༤

༡ སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། (ཀ)

༢ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། (༢)

༣ སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སྒྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། (༢)

དང་པོ་(སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ༢༥༤

༡ སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང་། (༢)

༢ གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང་། (༢)

༣ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)**ལ་གཉིས།** ༢༥༥

༡ སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ༢༥༥

༢ སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། ………… ༢༦༡

གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༢༦༥

༡ རླུང་གང་ལ་གནས་གང་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱ་བ་དང་། ………… ༢༦༦

༢ རླུང་སྔགས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། ………… ༢༧༠

གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་བཤད་པ་)ནི། ༢༧༧

གཉིས་པ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༢༧༧

༡ རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ………… ༢༧༨

༢ སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། ………… ༢༨༩

གསུམ་པ་(སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ………… ༢༩༣

༡ སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། ………… ༢༩༣

༢ སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པའོ།། (ཀ)

གཉིས་པ་(སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ………… ༢༩༨

༡ རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་དང་། ………… ༢༩༨

༢ རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རྒྱུ་དཀྱིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ………… ༣༠༢

༣ གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། ………… ༣༠༨

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། ………… ༣༡༥

༡ སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ………… ༣༡༦

༢ སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ………… ༣༡༧

༣ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་

དང་། ༣༡༩

༤ རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། (༣)

༥ དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།།

བཞི་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་)**ལ་གསུམ།** **༣༢༣**

༡ སྣང་བ་བཤད་པ་དང་། (༢)

༢ རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།

༣ སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའོ།། (༢)

དང་པོ་(སྣང་བ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** **༣༢༣**

༡ སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། (༢)

༢ སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ལ་གཉིས། ༣༢༣

༡ ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ༣༢༣

༢ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།། ༣༢༦

གཉིས་པ་(སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)**ནི།** **༣༢༩**

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་བཤད་པ་)**ནི།** **༣༣༥**

གསུམ་པ་(སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** **༣༩༢**

༡ ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༣༩༢

༢ དེ་དག་ལས་འཕྲད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དགོད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(དེ་དག་ལས་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དགོད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༣༩༨

༡ ལུགས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པ་དང་། ༣༩༨

༢ གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

གཉིས་པ་(གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)**ལ་གཉིས།** ༣༥༡

༡ ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ༣༥༡

༢ དེའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ།། ༣༦༠

ལྔ་པ་(དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)**ནི།** ༣༦༢

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༣༦༣

༡ བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྟོགས་རིམ་དང་། (༣)

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མོ།།

དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྟོགས་རིམ་)**ལ་གཉིས།** ༣༦༣

༡ ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྟོགས་རིམ་དང་། (༣)

༢ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་རིམ་མོ།།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྟོགས་རིམ་)**ལ་གཉིས།** ༣༦༣

༡ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་དང་། (༣)

༢ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།། (༣)

དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་)**ལ་གཉིས།** ༣༦༣

༡ ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ༣༦༣

༢ འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་)**ལ་གཉིས།** ༣༦༧

༡ སྒྲུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ༣༦༧

༢ སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༣༧༠

༡ སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་དང་། ༣༧༠

༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། (༣)

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)**ལ་གསུམ།** ༣༧༥

༡ ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། ༣༧༥

༢ སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། ༣༨༢

༣ བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ།། (༢)

གསུམ་པ་(བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༣༨༧

༡ མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། ༣༨༧

༢ དེའི་དོན་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།། ༣༩༡

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༩༦

༡ གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་དང་། ༣༩༦

༢ གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)**ལ་གཉིས།** ༤༠༧

༡ གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་དང་། (༢)

༢ འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པའོ།། (༣)

དང་པོ་(གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༩༠༧

༡ གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དང་། ༩༠༧

༢ རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའོ།། ༩༡༣

གཉིས་པ་(འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༩༡༦

༡ བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་དང་། ༩༡༦

༢ སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་དང་། ༩༢༥

༣ བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པའོ།། ༩༢༦

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༩༣༡

༡ རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། (༣)

༢ རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༩༣༡

༡ གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྔོན་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ༩༣༡

༢ དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། (༣)

༣ རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་འོང་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༩༣༩

༡ ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། (༢)

༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་དང་།

༣ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༣༤

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༤༣༥

༢ ཚིག་པ་སྤོང་བའོ།། ༤༣༩

གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། ༤༤༡

གསུམ་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། ༤༤༩

གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་ཐོང་ཚུལ་)ནི། ༤༥༡

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ༤༦༤

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༤༦༩

༡ རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། (༣)

༢ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༦༩

༡ ཉི་བ་དང་། ༤༦༩

༢ ཡན་ནོ།། (༤)

གཉིས་པ་(ཡན་)ལ་བཞི། ༤༧༠

༡ ཉི་བ་གཉིས་པའི་ཡན་དང་། ༤༧༠

༢ ཉི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ཡན་དང་། ༤༧༧

༣ ཉི་བ་དང་པོའི་ཡན་དང་། ༤༨༡

༤ ཉི་བ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ཡན་ནོ།། ༤༩༠

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ་)**ནི།** ༤༩༢

གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། ༤༩༥

༡ སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། (༢)

༢ ལྷ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ)**ལ་གཉིས།** ༤༩༥

༡ སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ༤༩༥

༢ སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)**ལ་གཉིས།** ༥༠༠

༡ སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༥༠༠

༢ དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།། ༥༠༧

གཉིས་པ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༥༡༥

༡ སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ། ༥༡༥

༢ སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ༥༢༡

༣ སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་གཏོ།། (༢)

གསུམ་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ག་)**ལ་གཉིས།** ༥༣༠

༡ སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། (༢)

༢ ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་)**ལ་གཉིས།** ༥༣༠

༡ ཐུན་མོང་བའི་ཚེ་ག་དང་། ༥༣༠

༢ སོ་སོའི་ཚོ་གའོ།། (༢)

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་ཚོ་ག་)ལ་གཉིས། ༥༣༩

༡ སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། ༥༣༩

༢ སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཚོ་གའོ།། ༥༣༧

གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི། ༥༩༩

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

དཔར་མ་ཁག་ལྔའི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག ༥༥༨

ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

སྔ་བསྟན་དུ་འཁོད་པའི་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་མཚན་བྱང་། ༥༧༦

ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་བོད་དབེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། ༥༨༡

ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ༥༨༥

ཟུར་རྒྱན་ལྔ་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཁག ༥༦༦

༄༅། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་
བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༄། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ།

༄ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་
པདྨོ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

༄༅།། རྨད་བྱུང་མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།། ཁ་སྦྱོར་བདེ་སྟོང་རོ་ལ་རྟག་རོལ་ཅིང་།། དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ།། རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཚལ།། གསང་བ་ཀུན་འདུས་སྡུད་མཛད་གསང་བའི་བདག༔ རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ་གྱིས་མཆོག་བརྙེས་པ།། ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་ཀླུ་ཡི་མཁའ་འགྲོ་མ༔ བི་སུ་ཀལྤ་དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཧ།། ཀླུ་སྒྲུབ་དོ་རྗེ་ཅན་དང་འཕགས་པ་ལྷ།། ཀླུ་བྱང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་མ་ཏང་གི། ཟླ་བའི་ཞབས་སོགས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལ།། ཤུགས་དྲག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ།། མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་མཆོག་སྐྱེར་འདུས་པའི་ལམ།། ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཡི།། ཞབས་ཀྱི་པདྨར་རྟག་ཏུ་གུས་ཕྱག་འཚལ།། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་སོགས།། རླབས་ཆེན་དགེ་ཚོགས་དུ་མས་བསྐྱལ་བ་ཡིས།། དཀའ་བ་དུ་མས་འཕགས་པའི་ཡུལ་བགྲོད་ནས།། ལམ་འདི་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱས་མཛད་པ།། འཇིག་རྟེན་མིག་གྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་།། གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ལྷོ་བྲག་མར་པ་དང་།། རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་མཆོག །རྟ་ནག་འགོས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་དང་།། གཞུང་ལུགས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་མ་ཤར་དང་།། ཟབ་མོའི་ལུང་དོན་འཚོལ་བའི་སྒྲོ་གཅིག་པུ།། འཛམ་གླིང་

རྒྱན་གྱི་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་རྣམས།། ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་གྱུར་དང་།། ཕྲ་མོའི་གནད་མས་པ་འགའ་ཡིས་ཚིག་ཤེས་པས།། ཤིན་ཏུ་འབད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི།། འདུས་པའི་ལམ་བཟང་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གཉིས་པའི་མན་ངག་གིས༑༑ རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ནི།། ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་ལུང་རིགས་ལམ་ནས་ནི།། འོངས་པའི་གནད་མས་དགོངས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས།། ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་བདེ་བའི་མགོན་པོ་དང་།། ས་ར་ཧ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་དང་།། ཀླུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་དཔའ་བོ་དང༑༑ དཔའ་མོ་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་གསང་ཆེན་ལམ།། འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས།། ལེགས་པར་སེམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས།། རབ་གསལ་འཛུམ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས།། རྣམ་གཡེང་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤྱོངས་ལ་ཉོན།།

འདིར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ། ལྷ་དང་མིའི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་དམ་པ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པའི་རབ་དང་ཐུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ།།

འདི་འཆད་པ་ལ་དྲུག །རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ༑ དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས། དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ། མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་)ནི། བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

བའི་མཚན་གྱི་འདོགས་ལུགས་ནི་མང་སྟེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས།།"[1] ཞེས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་ལ༑ སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ།། འདི་ནི་དཔེར་ན་བུ་ནི་བུ་ཕོ་དང་བུ་མོ་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཀྱང་བུ་ཕོ་ལ་བུ་ཞེས་སྤྱི་མིང་སྒྲོས་ལ་བཏགས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཐབས་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱི་མིང་སྒྲོས་ལ་བཏགས་པའོ།། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།། དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་ལ། མ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ཞེས་ཀྱང་ཀླུ་གྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་སོ།། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་མིང་གི་ཟླས་དྲངས་ནས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། "རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཕ།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བཏགས་པའི་མིང་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། གཉིས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ངེས་ཏེ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲགས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲངས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩༡བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།། འདི་ཡི་རྒྱུད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཕ།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

སྲུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མར། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་འགལ་མི་འགལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ༏༏ དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་)ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་ནི་རེ་རེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་ལས། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད།།"[2] ཅེས་གསུངས་པས༏ ཀྱཻ་རྡོར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུད་དེ་ལས་ཀྱཻ་རྡོར་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ།། དེའི་ལྟར་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐབས་རྒྱུད་དུ་ཡང་སྨྲ་དགོས་པས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱེ་ནས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ནི་སོ་སོ་རེ་རེ་བ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སྨྲ་དགོས་སོ།། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ལ་ལ་ནི་ལུགས་སྔ་མས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པ་ཐབས་རྒྱུད་དང་། "གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ཀ༡

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢ན༣

པ་ནཱ།།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པ་མའི་རྒྱུད་དུ་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད་པས། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས་སྤྱི་མ་དང་། བཤད་རྒྱུད་གུར་ལས་ཕྱི་མར་གསུངས་ཤིང་། སཾ་བུ་ཊ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ་ཞེས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་ལ། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་ཕྱི་མ་དང་། བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་སོགས་ལས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སྨོས་ཤིང་། མངོན་བརྗོད་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟ་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་མའི་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ནས༔ རང་གི་ལུགས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་དང་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་རེ་རེ་ནས་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཚུང་གིས་ཡིན་པར་སྨྲ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགལ་བར་བསམས་ཤིང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་མི་སྣང་ངོ་།། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དང༔ བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྨྲ་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་འཇོག་བྱེད་གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་གཅིག་སྟོན་པས་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པར་འདོད་དོ།། དེའི་ལྟར་ན་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། རྒྱུད་གསུམ་པོའི་འཇོག་བྱེད་མི་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་གང་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ༔ རང་ལུགས་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ལ། ཁས་ལེན་ན་ནི་དེ་གཉིས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཚམས་སྦྱོར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསང་བ་མཆོག་གི་དགྱེས་པ་ནཱ༔" ཞེས་སོ།།

མིན་ན་དེ་གཉིས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཡིན་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཡིན་ན་ནི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འཇོག་བྱེད་མི་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཕལ་མོ་ཆེས་ནི་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། རང་རྒྱུད་གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་༑ དེ་ལས་ལོགས་སུ་རྒྱུད་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་)ལ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དང་། ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་བསལ་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་༑ ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས་དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐབས་ཤེས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་འགལ་བར་འདུག་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་སྣང་བས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་བླ་ན་མེད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཕ་བླ་ན་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པར་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཐབས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་གྲགས་ཀྱང་ཆེ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་ཚུལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་

རྒྱུད་ཉིད་དུ་གནས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་མིན་པས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བྱ་ཡི་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་མི་གཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ཡང་དྲི་མེད་འོད་ལས༑ "རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དེ།"[1] དེ་བཞིན་དུ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་གསུངས་པ། "ཧེ་ཡིག་གིས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེ།། བཛྲ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་བདག་གིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་ཞེས་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་ལས། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད།། འདུས་པ་སྦྱོར་བར་རབ་གསུངས་ཏེ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་རྗོད་བྱེད།།"[3] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་གསུངས་པ། "ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མིན།། ཤེས་རབ་གཅིག་པུས་འགྱུར་མ་ཡིན།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས།།"[4] ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། འདུས་པ་ཐབས་རྒྱུད་དང་ཀྱེ་རྡོར་ཤེས་རབ་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལ་བལྟོས་ན་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༧ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་དེ" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད།། བཛྲ་འང་ཤེས་རབ་བརྗོད་པར་བྱ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༡ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།" ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་རྙེད།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ "རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ནི།། ཤེས་རབ་གཅིག་པུ་དག་གིས་མིན།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་ཞེས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

འགོག་གི། དེ་གཉིས་རང་ལུགས་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ།། ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་བས་སློས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དོགས་པ་བསལ་བ་)ནི། ཀྱི་རྡོར་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བདེ་བ་མང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། འདུས་པའི་སྐོར་ལས་ཚིག་ཟིན་ལ་བདེ་བ་མི་མང་ཞིང་སྟོང་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་མང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་སྙམ་པ་དང་། ཕ་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་མི་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས། "རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་ཏུ།། འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་པས་གསུངས་གང་།། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ།། མ་སྟེ་གཞན་དག་སོགས་མ་འདྲ།། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས།། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིས་དེ་སྐད་གསུངས།།"[1] ཞེས་ཐབས་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་དོན་གྱི་དངོས་གཞི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པས། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདུས་པའི་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། "སྒྲུབ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པས།། བརྟུལ་ཞུགས་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། བརྟུལ་ཞུགས་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དམན་ན་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།"[2] ཞེས་དང་། "དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུད་གནས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་ཏུ།། འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་གང་།། དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་མ།། མེ་དེ་གཞན་དག་སོགས་མ་འདྲ།། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཤེས།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣ན༣ ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྲུབ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པས།། བརྟུལ་ཞུགས་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

པར།། དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ།།"[1] ཞེས་དང་། "རྒྱུད་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ།། གསུང་བ་པོ་ཡང་བརྗོད་པའང་དེ།། དེ་ལས་གཞན་དག་ཡོད་མིན་པས།། བདེ་ཆེན་ལས་གཞན་གསུང་བ་མེད།། འདི་སྐད་ཐོས་པའི་ཚིག་ཀང་དང་།། བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གནས་པ།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།། དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིས།། བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཟང་པོར།། ཇི་ལྟར་བཟང་པོ་གང་བསྟན་པ།། དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཅུང་ཞིག་བརྗོད།། དུས་གཅིག་མཆོག་ཏུ་མདོར་བསྟན་པ།། གང་ཚེ་གཙོ་བོས་གསུངས་པ་ནི།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བདེན།། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན།།"[2] ཞེས་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་ཅེས་བསྟགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མཚན་གཞན་པདྨ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པས་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཡང་ལན་མང་པོར་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་པས། འཕགས་སྐོར་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆད་པས། འཕགས་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། རྒྱུད་གཉིས་པོ་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་ཀྱང་བདེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི་ པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུད་གནས་པས།། དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི་ པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྒྱུད་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།། གསུང་པ་པོ་དེ་བརྗོད་པའང་དེ།། དེ་ལས་གཞན་དག་ཡོན་མིན་པས།། བདེ་ཆེན་ལས་གཞན་གསུང་བ་མེད།།འདི་སྐད་ཐོས་པའི་ཚིག་གང་དང་།། བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གནས་པ།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།། དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིན།། བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཟང་པོས།། ཇི་ལྟར་བཟང་པོ་གང་བསྟན་པ།། དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཅུང་ཞིག་བརྗོད།། དུས་གཅིག་མཆོག་ཏུ་མདོར་བསྟན་པ།། གང་ཚེ་གཙོ་བོས་གསུངས་པ་ན།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བདེན་དོན།། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། བདེ་བ་དང་སྟོང་པའང་འོལ་སྤྱི་ཙམ་རེ་ལ་གོ་བ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་གནད་ཕྲ་མོ་རྣམས་རྙེད་དགོས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའོ།། དང་པོ་(དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་)ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འཇོག་ཚུལ་རེ་ཞིག་དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་གང་ལ་"འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེ་ལོང་ལྷ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ།།"[1] ཞེས་ཕུང་པོ་དག་པ་ལས་ཐབས་སུ་བཞག་པའི་ལྷ་པོ་དང་། ཁམས་དག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་ལྷ་མོའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞག་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྔར་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བལྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ལྷ་པོ་མོའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།"ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་གང་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང་གཙོ་བོ་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དོ།། གང་དུ་ཐབས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང་ཤེས་རབ་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ།།"[2] ཞེས་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་རྒྱུ་ཞིང་ལྷ་པོ་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་དང་།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༠བ༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༧ན༧

དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བྱེད་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟ་ན་དུས་འཁོར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་དྲི་མེད་འོད་ལས། "ལོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའོ།།"[1] ཞེས་ལོ་གསུམ་གྱི་དབུ་མའི་ཞག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ལྷ་ཕོ་མོའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལ་དགོངས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ལྷ་ཕོས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོས་དགུག་གཞུག་སོགས་མི་བྱེད་པའི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར༑ དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་སེམས་སོ།། འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་འདོད་ཀྱང་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཇོག་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲི་མེད་འོད་ལས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། ཐབས་ཤེས་གཡོ་མི་གཡོའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དབང་རྟུལ་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིས་ནི་བསྒོམས་པའི་ལྷ་ཕོ་མོའི་སྒོ་ནས་ཕ་མའི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྟོན་གྱི། ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ། རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡བ༩

ནོ༑ ཐྲི་མེད་འོད་ལས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ལ་འཁོར་མཉམ་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཐོབ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་མི་མཉམ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཕོ་མོའམ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ༎ གཞན་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་འདོད་པར་སྣང་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཆོས་མིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་གྲངས་མི་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་མཉམ་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡང་དེའི་ཆ་ནས་ཟབ་གནས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ༎ རིགས་པ་འདི་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་གཞན་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ༎

གཉིས་པ་(རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་དང་། ལེགས་པར་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ༎ དང་པོ་(གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་དགག་པའོ༎

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་)ནི། བོད་ཁ་ཅིག་གུར་གྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། "འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི༎ མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས༎ མཁའ་འགྲོ་ལྷ་བོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར༑ མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ༎"[1] ཞེས་དང་། "སྲོག་ཆགས་གསོད་ལ་འབད་ལྡན་དང་༎ ལྟ་བ་ལས་ནི་ལོག་རྣམས་དང་༎ བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར༎ བདེ་

༡ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༨བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་འདི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི༎ མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་དམ་པའི་ཚོགས༎ མཁའ་འགྲོ་ལྷ་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར༎ མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་གསུངས་སོ༎" ཞེས་སོ༎

བའི་ཐབས་ནི་རྒྱས་མིན་ཞིང་།། གཞུང་ཉུང་བ་ལ་དོན་རྒྱས་པ།། བློ་དམན་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་པའི།། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཕྱིར།། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོ་ཡི།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐུར་སྟོན་ཞིང་མོས་གཙོ་བྱས་པའམ། འཁོར་མོ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བས་བསྐོར་བ་ནི་མ་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔའི་སྐུར་སྟོན་ཞིང་འཁོར་ཕོ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བས་བསྐོར་བ་ནི་ཕ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དེ། ལུང་དེས་དོན་སྤྱི་མ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་བསྟན་པར་བསམས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་གང་ཟག་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། ལྟ་བ་དང་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་མ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱིས། རང་སྡེ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རྒྱུད་གསུངས་པར་འདོད་ལ༏ དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དོ།། ཡང་གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། “སྐྱེས་བུ་འདུལ་བར་མཛད་དོན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་རབ་བཤད་ལ།། བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་རབ་བཤད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཉིས་བསྟན་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་འདོད་དོ།། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་པ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།། རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་འདོད།།༏”[3] ཅེས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧ན༩ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྲོག་ཆགས་རྣམས་བསད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་བཙུན་མོ་རྣམས་སྤངས་ལགས། ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ལོག་རྣམས་དང་།། བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར༏ མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ།། བདེ་བའི་ཐབས་ནི་མདོར་བསྡུས་པ།། གཞུང་ཉུང་དོན་ནི་རྒྱས་པ་སྟེ།། བློ་དམན་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ།། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོར་ངེས།། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་དུའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གསུམ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཡང་དག་བཤད།། བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༤བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་

སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དེའི་སྡོན་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་དོས་འཛིན་པའང་མིན་ལ༔ མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྔ་ཡང་དེའི་གོང་དུ། "དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་ལྔ་གསུངས་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་རྟག་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གཟི་བརྗིད་དང་།། པདྨ་གར་དབང་ཕྱུག་གི་དང་།། རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་འོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་མོར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་པས་ལུང་དང་པོའི་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ།། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡང་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་ཉིད་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གུར་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིས།། སྐོང་སྐྱེས་ལ་སོགས་མ་ལུས་པ།། བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་འོ་ཞེས།། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་སྡོན་བརྗོད་ན།། ཅི་ཕྱིར་བཙུན་མོ་རྣམས་བོར་བྱ།། སྲོག་ཆགས་གསོད་ལ་འབད་ལྡན་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་བཤད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་སྤྱར་བཞིན་གསུངས་པས༔ བཙུན་མོ་རྣམས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི༔ དྲི་བའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་དྲིས་པས་གུར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེའི་གོང་དུ། "འབུམ་ལྔ་དགྲེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས།། སྙིང་པོ་འདི་ནི་ཡོངས་བསྡུས་

མི་འདྲ་སྟེ། "བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱུང་རིམ་པའོ།། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ།། རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བརྗོད།།" ཅེས་སོ།།

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༣༠༤༡ ལས་བྱུང་བ་ཙང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔར་གསུངས་པ།། རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་ཕན་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གཟི་བརྗིད་ཉིད།། པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དང་།། རྟ་བདུན་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པོའོ།།" ཞེས་སོ།།

པའོ།།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་འཇོག་བྱེད་མིན་ཏེ། གཞུང་ཙུང་བ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་གུར་དུ་བུད་མེད་ཇི་ལྟར་བསྡུ་ཞེས་འདྲི་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། གསུང་རབ་གཞན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་དངོས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རྟེན་དེས་བསྒྲུབས་ན་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་ནི་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགོད[1]པར་དམ་བཅས་པས་ན། བུད་མེད་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་དུ་མི་རུང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྟེན་དེ་དང་སྲོག་གཅོད་པས་མཚོན་པའི་སྡིག་ཆེ་བ་དང་། རེ་ཞིག་ལྟ་བ་ལོག་པས་ཀྱང་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་བསྡུ་བའི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་གུར་གསུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། སྐྱེས་པ་འདུལ་བ་དང་བུད་མེད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཉིས་བཤད་ཅེས་པ་ལ། ཕྱིར་རྒྱུད་འདིར་མ་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། བུད་མེད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྡོ་རྗེ་གུར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། "དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།། དང་པོར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད།། ཕྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད།། དེ་ཉིད་མོ་གཟུགས་བསྡུ་ཕྱིར་རོ།།"[2] ཞེས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར། དང་པོར་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འབུམ་ལྔ་གསུངས་པའི་ཕྱི་ནས་དེ་ལས་བསྡུས་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གུར་གསུངས་པ་དེ་བུད་མེད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་གུར་བརྟག་གཉིས་ཀར་གྱི་ཇོར་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པས་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་

༡ འགོད་ དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།། དང་པོར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད།། ཕྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ནི།། དེ་ཉིད་བུད་མེད་བཟུང་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་དྲངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མིན་ནོ།། གུར་བུད་མེད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ལུང་ཕྱི་མ་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་ན། ཟླ་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེར་སྒྲུབ་པ་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བུད་མེད་རིགས་བཞི་བཤད་པ་མང་ངོ་།། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་པར་མ་ཟད་རིག་མ་ཡང་ལམ་སྒྲུབ་པ་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཐབས་གྲོལ་བ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཤེས་རབ་མ་གྲོལ་བར་ཡང་ལན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཚུལ་དེ་ཡང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་༑ རིག་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་བརྟག་ཐབས་དང་བསྙེན་ཚུལ་དང་དེ་བསྙེན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཕ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་མི་རྒྱས་པས༑ དེའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་གཉིས་བཤད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསང་འདུས་ནི་གཙོ་བོར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བློ་དམན་གྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་བཤད་པར་ཡང་དེ་ལས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡང་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་དང་རྣམ་པ་བཞི།། འདུས་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ།། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་པ་ཡིས༑༑ རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ།། རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བརྗོད།། དབང་པོ་གཉིས་ཀའི་སྙོམས་འཇུག་པ།། འདུས་པ་ཞེས་བྱར་རྣམ་པར་བརྗོད།།”[1] ཅེས་བཤད་པ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་

དང་བཀྲད་པ་[1]དང་ལག་བཅངས་དང་གཉིས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་ཡི་བཞི་པ་དབང་པོ་གཉིས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། "དཔལ་ལྡན་འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ།།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་འདུས་པ་སོགས་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ནག་པོ་སྤྱོད་པས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིར་བྱས་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་སོགས་གླེང་གཞིར་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞེད་ཟེར་བ་ནི་དེའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ལ་དེའི་དོད་ལ་གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གཉིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞིར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུང་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་ཏོ།། དེ་དག་ལས་གཞན་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་དང་བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་སྣང་ནའང་། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་པོ་

མི་འདྲ་སྟེ། "གཉིས་གཉིས་སྦྱོ་དང་བཞི་པ་སྟེ།། དེ་དག་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་བཞི།། འདུས་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ།། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱུང་རིམ་པའོ།།། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟེན་པ་སྟེ།། རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བརྗོད།། དབང་པོ་གཉིས་ཀའི་སྙོམས་འཇུག་པ།། འདུས་པ་ཞེས་བྱར་རྣམ་པར་བརྗོད།།" ཅེས་སོ།།

༡ **བཀྲད་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།
འགོད་པ་ དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༥༨༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལས།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཡོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

མོའམ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ལ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི་ཐབས་ཤེས་འདི་ལ་བྱེད་དང་གཙོ་བོར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། འདོག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀུང་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་དུ་འདུག་པས་མི་འཐད་པ་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལེགས་པར་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་)ནི། འོ་ན་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། རྒྱུད་འདི་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོར་ནས་ཀུང་སོ་སོར་འདོག་པའི་ཕལ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འདོད་མོད་ཀུང་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞག་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་དུ་མི་འདོག་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོག་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཤེས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཀྱེ་རྡོར་[1]སོགས་མའི་རྒྱུད་ལས་བདེ་བཤེས་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར་འདུས་པ་ལས་མ་གསུངས་པས། ཀྱེ་རྡོར་ཕ་རྒྱུད་དང་འདུས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུའོ།། དེ་ལ་དང་པོའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་འདོག་པ་ནི། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱོར་བས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ།།"[2] ཞེས་མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེར་འདོག་བྱེད་གསལ་བར

---

༡ ཀྱེ་རྡོར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་སྨྲད་པར་བགྱི། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྩལ་བ།། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་

གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། གང་དང་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བས་གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་གུར་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ།། རྒྱུ་མཚན་དེས་མ་རྒྱུད་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ།། དོན་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུ་བར་དུ་བབ་པའི་ཡས་བབས་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ལོག་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་༑ བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྙོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེར་ཕྱིན་ཚོས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡིན་ལ༑ གཙོ་བོར་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། "རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།། དེ་དང་དེ་ཡི་ཚོག་དབྱེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།"[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་བཤད་དོ་ཞེས་དྲངས་སོ།། གང་དུ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུའོ།། གང་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུའོ།། གང་ལ་ན་འཇིག་རྟེན་ཏེ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལའོ།། གང་གིས་ན་སྟོན་པ་བདག་གིས་སོ།། ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ལྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འོད་

མངོན་པར་བརྗོད།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་ལས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟེན་པ་ཡི།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྡོ་རྗེ་གུར།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བཤད།།༑" ཅེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།། དེ་དང་དེ་ཡི་མཆོག་ཡེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

གསལ་ཏེ་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་པས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།། གང་གིས་སྒྲུབ་ན་རྒྱུད་དེར་གསུངས་པའི་དེ་དང་དེའི་ཚེ་གའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སོ།། དོན་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་སྙིང་གར་རླུང་རིམ་གྱིས་སྡུད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རླུང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་ཕ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་པ་སྟོང་པ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྫོགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཕྱ་མ་གཉིས་དང་དོན་འདྲའོ།། གཙོ་བོར་སྟོན་མི་སྟོན་ནི་རྒྱུད་དེས་དེ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་མི་འཆད་ཡིན་གྱི་དེར་བསྟན་མ་བསྟན་ཙམ་མིན་ནོ།། ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ནི་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རེ་ལ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་སྣང་ན། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་དེའི་སྦྱེར་གཏོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེར་དྲངས་ནས་བཤད་དགོས་པས། འཇོག་ཚུལ་དེས་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐབས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ༔ གསང་འདུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཐབས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ནི། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།།

འདོད་ཆགས་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡི་རྒྱུད།། གང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ནི།། ཚེ་འདིར་དངོས་གྲུབ་སྨིན་པར་བཤད།། གསང་བ་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ།༔། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སྟོང་ཕྲག་བཞི།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ།། ཨུ་རད་ཏནྟྲ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད།། དེ་ཡི་ཉེ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུད།། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ལྔ་བཅུ་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་ལྔ་འདུས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །མཉམ་ཉིད་རྣམ་རྒྱལ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ།། ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ།། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ།། ཅོད་པན་རྡོ་རྗེ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ།། ཁྲོ་ཟླ་ཐིག་ལེ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ།། མཉམ་ཉིད་གསང་བ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་གསང་མཛོད་སྟོང་ཕྲག་བདུན།། ནོར་བུ་གསང་ཐིག་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །སྣང་མཛད་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྟོང་དང་བརྒྱ།༔། རྡོ་རྗེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད།། དེ་ཉིད་བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱ་སྟོང་བདུན།། དམ་ཚིག་མདོན་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་འབུམ།། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །གསང་ཆེན་བསྡུས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ།། རིན་ཆེན་སྦོང་པོ་དགུ་བརྒྱ་བདུན།། དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ།། ལྷ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན།། འདི་རྣམས་དགོངས་པའི་བྲེ་བྲག་གིས།། ང་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ།། འདི་ནི་གཉིས་པོ་འབྱུང་བ་ཡིས།། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།”[1] ཞེས་དང་། “དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གི། རྒྱུད་རྣམས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། འདོད་ཆགས་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡི་རྒྱུད།། གང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ནི།། ཚེ་འདིས་དངོས་གྲུབ་སྨིན་པར་བཤད།། གསང་བ་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སྟོང་ཕྲག་བཞི།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ།། ཨུཏྟར་ཏནྟྲ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད།། དེ་ཡི་ཉེ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུད།། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ལྔ་བཅུ་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་ལྔ་འདུས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །མཉམ་ཉིད་རྣམ་རྒྱལ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ།། ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་སྟོང་ཕྲག་བདུན།། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ།། ཅོད་པན་རྡོ་རྗེ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ།། ཁྲོ་ཟླ་ཐིག་ལེ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ།། མཉམ་ཉིད་གསང་བ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་ལྔ།། རྡོ་རྗེ་གསང་མཛེས་སྟོང་ཕྲག་བདུན།། ནོར་བུ་གསང་ཐིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ།། སྣང་མཛད་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོང་དང་བརྒྱ།། རྡོ་རྗེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ།། དེ་ཉིད་བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱ་སྟོང་བདུན།། དམ་ཚིག་མདོན་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་གསུམ།། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག༔ གསང་ཆེན་འདུས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ།། རིན་ཆེན་སྦོང་པོ་དགུ་བརྒྱ་བདུན།། དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ།། ལྷ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན།༔། འདི་རྣམས་དགོངས་པའི་བྲེ་བྲག་གིས།། ང་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ།། འདི་ནི་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིས།། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་

ཀུན་ཀུང་ཞེས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུད་ལ་འདིར་མིང་སྨོས་པ་ཉེར་བདུན་དང་བཅས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། ཞེ་སྡང་གི་ཐབས་རྒྱུད་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གཏི་མུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་།། རྒྱུད་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་སྤྱིའི་གྲངས་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་(གསང་འདུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་བསྟན་པ་)ནི། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་གཅིག་དང་། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པས་བཤད་དེ། སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་རྣམས་ནི་ཤློ་ཀ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྔར། གསང་བ་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ནི༑ བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་རགས་པའི་གྲངས་ལ་དགོངས་སོ།། འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་། ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་དམ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཕྱིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྔ་མ་ལ་བལྟོས་ན་ཚེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དམན་པས་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པའི་དོན་དུ་སྔ་མ་ལས་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ།། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ཀ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ནོ།། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བའི་དོན་ནི། ཡལ་ག་ལ་བལྟོས་ནས་ཤིང་སྡོང་པོའི་རྩ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་བལྟོས་ནས་

བསྟན་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ་ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གིས།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཀུང་ཞེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

བཞག་པ་གཅིག་དང་། དང་པོའི་བདག་པོ་ལ་རྒྱ་བའི་བདག་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་སྣང་ངོ་།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བར་འགྲོ་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནི་རྒྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུད་ཡང་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཡི་དོན་དེ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་མ་ངེས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། སྔར་གསུངས་པའི་འདུས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་ཕྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ།། ཚུལ་འདི་ལ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེའི་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ན་རོ་པས་གསུངས་སོ།། ཕྱི་མའི་སྐད་དོད་ཨུཏྟ་མའམ་གོང་མ་སྟེ་མཆོག་གི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བསྒྱུར་དུ་རུང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡང་། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། འདུས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱིའང་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་།། འོ་ན་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་འདུས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་དེ་དུས་སྔ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རུང་བས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་མང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དང་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཚན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་བྱུང་བ་[1]དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ལེའུ་

༡ འབྱུང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཅུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་གི་སྐོར་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ནས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་ཡང་གསུངས་པས། དང་པོའི་གཞི་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་དམ་བརྟག་གོ། གལ་ཏེ་སྔ་མའི་དོན་ཕྱི་མས་འཆད་པ་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཇོག་ན། འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལེའུ་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་འཆད་པར་གསུངས་པས། དང་པོ་ཡང་བཅུ་དྲུག་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཙ་རྒྱུད་དང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ཡང་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱུད་ཕྱི་མར་གཞག་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལེའུ་རེ་རེའི་སྔ་ཕྱི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གཞག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཇོག་ན་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འཇོག་མཚམས་གང་ནས་ཡིན་སྨོས་ཤིག་ཅེ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྤྱིར་འཇོག་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་འདི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཕྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་དང་ལེའུ་སོ་སོའི་དོན་དཀའ་ཞིང་སྦས་པ་རྣམས་གསལ་བར་འབྱེད་པས་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ཞེས་ཟེར་བས། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལེའུ་སྔ་མའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་སྙིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གཉིས་འཆད་པ་ན་ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་ཁུངས་དངོས་སུ་སྨོས་ཤིང་། དེ་ནས་དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་འཆད་པ་ན་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ཉིད་དུ་སྣང་བས། ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པ་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཏེ་འདི་མ་འགྱུར་རོ།། ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་བཤད་

རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྣང་ཡང་། ཐ་ག་ན་དང་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།། ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདུས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་གྱི་བཤད་རྒྱུད་མིན་ནོ།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལའང་རྒྱུད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། སྔར་ལུང་དྲངས་པར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལས་ལྷག་མ་མ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་)ནི། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ནི་དེའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་འདུས་པའི་རྒྱུད་མིན་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།། འདིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་འཆད་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱུད་སྤྱིའི་སྡོམ་ལ་དྲིས་ལན་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་སོ་སོའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་མཛད་པའོ།། རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དྲིས་པའི་འབྲེལ་པ་[1]ནི་གང་བཤད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྲིག་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕུན་སུམ་

༡ རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྲིས་པའི་འགྲེལ་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར། འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅོད་སྦྱུ་གུའི་དཔར་མ་ཀུན་ཏུ་བ་འབྲེལ་འབྱུང་བ་བཞིན་དོན་ལའང་འཐད་པས་དེ་ལྟར་དག་བཅོས་ཞུས།

ཚོགས་པ་[1]ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔལ་གྱི་དོན་དུ་ནཱ་རོ་པ་བཞེད་དོ།། དེའི་ལན་དུ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་གི་བཞི་ཚན་རེ་རེས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་རེ་རེ་སྟོན་པར་བཤད་པ་ལ། ནཱ་རོ་པས་ལེའུ་དང་པོས་རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར་འཆད་ཅིང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་མན་ངག་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གིས་ནི་རིམ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བསྟན་ལ། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རིམ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བསྟན་ཏོ།། བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དུ་འདོན་ཕྱོགས་རེའི་སྒོ་ནས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ལ། འགྲེལ་པའི་དོན་དཔལ་གྱི་དྲིས་ལན་དུ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་འཆད་པ་བྱུང་བས་ལེའུ་སོ་སོའི་དྲིས་ལན་རྣམས་དེར་འདུ་ཞིང་། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དྲིས་ལན་ནི་མཚན་དོན་གྱི་དྲིས་ལན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་ཡང་མཚན་དོན་གྱི་དྲིས་ལན་དུ་འདུ་བས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གྱི་གཞུང་ཉིད་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།། འདི་ལ་ནི་ལེའུ་བཞི་བཞིས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བསྟན་པར་འགྲོ་ཚུལ་དཀའ་བས་དེ་ལེགས་པར་ཐོན་པ་དང་། རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་ཡན་ལག་བཞིའི་ས་མཚམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་དང་༑ ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་ནི་ནཱ་རོ་པའི་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་སྣང་ངོ་།། དགོངས་པ

---

[1] འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན༦ གཞུང་དང་། མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཐད། འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟེར་རྒྱ་ལ་ཆད་སྐྱོན་བྱུང་འདུག་པ་མཚན་དོན་མཐའ་དཔྱོད་སྐབས་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཚན་དོན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དཔར་མ་ཁག་ཅུའང་དེ་བཞིན་གསལ་ལོ།།

ལུང་སྟོན་ནི་རྩ་རྒྱུད་དང་ལེའུའི་རིམ་པ་རྣམས་མཐུན་ཞིང་། ལེའུ་རྣམས་སུ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གང་གསུངས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བཀོད་ནས་དེ་ནས་ལེའུ་དེའི་དཀའ་གནས་རྣམས་འཆད་པ་ཞིག་གོ། རྒྱུད་འདིར་[1]ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་སོ་སོས་དོན་འདི་སྟོན་པ་བསྡུས་པ་རེ་གསུངས་ཤིང་༑ འདུས་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ནས། དྲང་དོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྦས་པ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའི་དགོངས་བཤད་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀྲལ་ལ། ལེའུ་སོ་སོ་ཕལ་ཆེ་བར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྦས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ།། དེས་ན་འདིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་པ་ཡང་རིམ་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། སྒྲོན་གསལ་དུ་བཤད་རྒྱུད་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ལ་འདི་མང་ཤོས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཤས་ཆེར་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལ་དྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་)ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་དང་ཉེ་ཤུ་པའི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པའི་ཐོག་མ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་སྐད་ཅིག་བདག །ཅེས་པ་ནས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་རྐང་དགུ་མ་གནོགས་པ་དེའི་རྗེས་ནས་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གཞུང་མ་དར་བས་འདི་བཞག་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་ཤེས་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་པར་མཛད་ནས། སྤྱིར་ལེའུ་རེ་བརྒྱད་དུ་འགྲེལ་པར་བྱས་སོ།། ལྷ་ཟླ་མ་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འདོད།། ཅེས་པ་ཡན་ཆད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ། བལྟ་དང་འགུགས་དང་དེ་བཞིན་བཟུ།། ཁ་ལ་ཙནྡྲ་བྱེད་པ

---

[1] རྩ་རྒྱུད་འདིར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཡི༔ དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཤེས།། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉམས་མྱོང་བ༔ མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་སྐད་ཅིག་གོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་བཏོན་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལེའུར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། དགའ་བ་བཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི།། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས༔ དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད།། ཅེས་པའི་བར་དུ་བཏོན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། རྩ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཤེས་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལེའུ་ཞེས་མཛད་དེ། སྤྱིར་ལེའུ་རེ་བརྒྱད་དུ་བྱས་སོ།། ཞི་བ་འོད་ཀྱི་འགྱུར་དང་མ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འདོད།། ཅེས་པ་ཡན་ཆད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། དགའ་བ་བཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི།། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད།། ཅེས་པའི་བར་དུ་འདོན་ནོ།། དེའི་འོག་ཏུ། བལྟ་དང་འགུགས་དང་དེ་བཞིན་བཟ།། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉམས་མྱོང་བ།། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་སྐད་ཅིག་གོ །[1] ཞེས་པའི་བར་དུ་འདོན་ཞིང་༔ དེའི་འོག་ཏུ། རྩ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཤེས་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་བཏོན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀུན་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པར་བྱས་ནས། སྤྱིར་ལེའུ་རེ་བདུན་དུ་བྱས་སོ།། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་པཎྜི་ཏ་སླཎྜ་ཀ་ལ་ཤའི་ཀྲུ་དཔེ་དང་སུ་ཛ་ན་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ལེའུའི་གཅོད་མཚམས་དེ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་དུ་སྣང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚན་པ་གཅིག་དང་། དགའ་བ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚན་པ་གཉིས་གཞུང་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་།

༡ གི༔ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

བལྟ་དང་འགྱུགས་དང་དེ་བཞིན་བཟ།། ཞེས་སོགས་ནི། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འདོད།༔ ཅེས་པའི་འཕྲོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ།། ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་ལེའུ་གཞན་དུ་མ་ལ་ཡང་ལེའུའི་འགོ་འདྲེན་[1]གྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུད་འདིར་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་གསང་བ་འདུས་པར་བཟ་ཙམ་གྱིས་མི་གསལ་བར་གསུངས་པའི་རིམ་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་སྒོ་ནས་འདྲི་འདོད་པས། གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་མིང་དོན་ནས་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འཇིག་ཚུལ་གྱི་བར་གྱི་དྲི་བ་མཛད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་གྱིས་ཕལ་ཆེར་འདུས་པའི་དོན་དང་། མངོན་བརྗོད་འབུམ་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མང་པོ་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཕལ་མོ་ཆེ་འདུས་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣང་ངོ་།། དྲིས་ལན་གྱི་གྲངས་ནི་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ།༔ རྒྱུད་འདིས་གསལ་ཁ་བཏོན་ནས་འདུས་པའི་གཞུང་གང་འཆད་སྙམ་ན། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པར་སྣ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་ཙམ་གྱི་རིན་ཆེན་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ཨེ་ཝཾ་མ་ཡཱ་ལ་[2]སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་གླེང་གཞིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུད་འདིར། “ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་དམ་པ་སྟེ།།”[3] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་བཅུའི་ཚིགས་བཅད་རེས་ཡི་གེ་རེའི་དོན་འཆད་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། གཞུང་དེ་དག་གིས་ལུས་དབེན་དང་༔ ངག་དབེན་དང་། སེམས་དབེན་དང་། སྒྱུ་ལུས་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་མང་དུ་སྟོན་པས་རྫོགས་རིམ་ཚང་བར་སྟོན་ནོ།༔ དེའི་ལམ་གྱི་ཆིངས་ཀྱང་རིམ་ལྔར་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པར་རབ་

༡ **མགོ་འདྲེན་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

༢ **སྣཱ་ཡཱ་ལ་** སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན༢

སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབས་རིམ་པས་ཀྱང་།། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཤེས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འཐོབ།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་འགྱུར་བར།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔར་བསྡུས་པ་ནི་རྒྱུད་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུད་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ།། དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྒྲུབ་མཁན་མཛད་ནས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་སྒྲུབ་ཤིང་གིས་གསང་འདུས་སྨྲས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་བསྒྲུབས་པ་ལས་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྙེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ལ་མི་གཟུང་ངོ་།། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྨྲས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་སྲོག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞི་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འདྲེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གནས་པ་རྩ་དང་གཡོ་བ་རླུང་དང་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྩམས་ནས་ལུས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་བཤད་ནས། ཐབས་དེ་གཉིས་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འཆར་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འཆད་དོ།། ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གི་ཆིངས་རྣམས་ཆོ་ག་ཉི་ཤུར་སྟོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྟོད་པའི་ཆིངས་རྣམས་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་སོགས་མང་པོ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་

[1] སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབས་རིམ་པས་ཀྱང་།། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཤེས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་རིམ་པ་ཐོབ།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པའི་གནད་རྣམས་ལེའུ་དྲུག་པ་དང་། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་མཆོག་ཡིན་ཚུལ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་སྦུགས་བཏུ་བ་ལས་འཆད་དེ། ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཙུང་བར་བྱུང་སྣང་ངོ་།། རྒྱུད་འདིས་འདུས་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཚུལ་ནི། གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་རེའི་དོན་བཤད་པས་འདུས་པར་གབ་པའི་དོན་རྣམས་གསལ་བར་འདོན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་འདི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། བཤད་རྒྱུད་ལ་འདི་ལས་བཟང་བ་སྔར་མ་འགྱུར་ཞེས་འདིའི་འགྱུར་བྱང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་ངོ་།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་ནི་འདུས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འཆད་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་རྒྱན་བདུན་སྟོན་ཏེ། སྟོང་པ་གསུམ་དང་དེ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལས་འདི་གསལ་ལོ།། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་པ་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་སོ།། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པས་དོན་གྱི་གནད་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ལྡེ་མིག་གིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་དང་ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་བས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་གདམས་ངག་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱུད་གཞན་ལའང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཤེས་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་)ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་མཚན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་རྒྱུད་འདིར་འདུས་པར་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ཏོ།།[1] རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། “ཨེ་མ་ཧོ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དགའ་བ།།’ བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། ‘རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།།’ གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།”[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། ཤིན་ཏུ་རྨད་དགའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འབྲི་འདོན་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་དེའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་དབང་པོ་དེ་གང་གིས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དང་། དད་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལའང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།། མི་སྣང་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།། གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་དང་།། འདོན་པར་བྱེད་དང་ཀློག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་།། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འབྲི་འམ་འབྲིར་[3]འཇུག་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”[4] ཞེས་དང་། “གང་གིས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་པོ་མཐོང་རེག་པ་དང་།། ལེགས་པར་དྲན་དང་མིང་ཙམ་ངེས་པར་ཐོས་པ་དང་།། དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག

---

༡ **བསྟན་ནོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དགའ་བ།།’ ‘རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་པ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **འབྲི་འམ་འབྲིར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

༤ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་པ།། མི་སྣང་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།། གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་དང་།། འདོན་པར་བྱེད་དང་ཀློག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་།། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འབྲི་འམ་འབྲིར་འཇུག་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།” ཞེས་སོ།།

ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དག །བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད༔ ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།’ གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།།”[2] ཞེས་བསྔགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡོད་མེད་[3]ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་དེར་གསུངས་ཏེ། “འདི་དོན་རྣ་བར་འགྲོ་བྱེད་པ།། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར༔ སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་།། གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ནས།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་རུ།། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་སོ།། རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་མ་ཟད་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་བསྔགས་ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ།། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”[5] ཞེས་གསུངས་སོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམ་གནས་ན།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤྱངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༧བ༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **ཡོད་མེད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་དོན་རྣ་བར་འགྲོ་བྱེད་པ།། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་།། གནས་པ་པ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ནས།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་རུ།། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ།། བྱུང་བར་མ་གྱུར་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༣བ༣

མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁྲུ་ཚུར་རྡེག་པ་དང་།།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།"[1] ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "ཧི་ཤྲིད་ཡ་ར་ལ་ཏའི་བར།། ཀ་ཁ་ལྔ་མཐའ་ཊ་ཛའི་མཐའ།། ཏ་ཧྣའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས།། དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཚོས་ཕུང་པོ།། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡི།། དཔལ་ལྡན་འདུས་འདི་སྙིང་ཡིན་ཏེ།། དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ།།"[2] ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་གསུངས་སོ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་རེར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་[3]དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ།། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་རྩ་བར་ཡང་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་ཀུ་མུ་ཏས་བཤད་དོ།། རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ནཱ་རོ་པས་འབྲུ་གསུམ་ལ་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་གོང་མ་རྣམས་ས་མ་ཛ་ལ་བཞེད་དོ།། དེའི་སྤྱི་མ་ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་འདུ་རྒྱུ་གསང་བ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཤད་པས། འདུ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་འདུས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ།། དེ་ལྟར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་དོན་པོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱུད་

1. སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པའི་རྣམ་གནས་པ།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁྲུ་ཚུར་རྡེག་པ་དང་།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།" ཞེས་སོ།།
2. སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ད་ཧྣའི་མཐའ་དང་མ་མཐའ་བཅས།།" ཞེས་སོ།།
3. **བཞི་ཁའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བཞི་གའི་ སྡེ་དཔར།

སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྩ་བའི་དོན་ནི་ཤིང་སྡོང་པོ་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་འདུས་པའི་ལམ་དུ་འདུ་བའི་དོན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་སྣོད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།། འདིས་ནི་འདིའི་ལམ་རྫོགས་པར་འཆད་ཤེས་ན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ན་མེད་པར་སྟོན་པའོ།། ནག་པོ་སྤྱོད་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུས་པའི་ལམ་ལྷག་པ་དང་། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་ཏོ།། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་པའི་མཆོག་དམན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུད་སྡེ་གཅིག་གིས་རིམ་གཉིས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ནང་ཚན་གྱི་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་)ནི། ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་ཆེན་པོ་དང་ཀླུའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་ས་བདག་བི་སུ་ཀལྤས་གཞུང་མཛད་པ་ནི་འདི་ན་མི་སྣང་ལ། དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ནི་འདུས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་མཛད་དེ།[1] འདིས་འདུས་པའི་གཞུང་ནི་གཙོ་བོར་གླེང་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་པོར་ཡི་གེ་འགོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ། གཉིས་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ། གསུམ་པ་དེ་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པ། བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྒོམ་པ་བཞི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ནོ།། འདིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་བདུན་དུ་མཛད་ཅེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་

[1] མཛད་དོ།། དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

པར་གྱུར་ནས།"[1] ཞེས་བཅུ་བདུན་གྱིས་རྫོགས་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་བསམས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ལས་གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།"[2] ཞེས་གླིང་གཞིའི་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་སེམས་མའི་འཁོར་གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གླིང་གཞིར་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྔ་མའི་དོན་ནི་རིགས་ལྔ་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གཞིའི་འཁོར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་རྣམས་སེམས་དཔར་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་སྨོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་གྲུབ་སྙིང་ཞེས་གྲགས་པའི་གྲུབ་པའི་སྡེ་གཞན་དྲུག་པོ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོར་གྲགས་ལ། སྙིང་པོའི་སྐོར་གྱི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྡོ་ཧའི་ཡང་ཕྱི་མོར་སྣང་སྟེ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་གོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ།། སློབ་དཔོན་ས་ར་ཧས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་སུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་མཛད་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ།། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདུས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་མཛད་དེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། སློབ་དཔོན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་ཀྱི་གླིང་གཞིའི་བཤད་པ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྲོལ་བྱུར་པ་མི་སྣང་ངོ།། སྒེག་རོར་གྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འདུས་པའི་དོན་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ།། དེའི་ལམ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལས་གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་སོ།།

ནི༏ འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེས་གཙོ་མཛད་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཞལ་ལུང་དང་། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ཡང་ཞལ་ལུང་ལས་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་ཐོག་མ་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུར་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དབུགས་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བསྒོམས་པས་[1]གཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབབ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྒོམ་པར་བཤད་དོ།། འདིས་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་བསམ་གཉིས་མ་བསྟན་པར་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འཇོག་པ་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་གི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྟན་ཏོ།། འདི་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་༏ མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་མིན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཞིར་བྱས་སྣང་ལ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཏུས་ནས་མཛད་སྣང་ངོ་།། འདིའི་རྗེས་འབྲང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་མ་བཤད་པ་ཆེར་མི་སྣང་ནའང་བཤད་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ཆེར་མི་སྣང་ངོ་།། ཁྱད་པར་དུ་ཞལ་ལུང་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་

༡ **བསྒོམས་པས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

གིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོས་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བཞི་ཞལ་ལུང་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་པར་འཆད་ཐང་བར་[1]འདུག་ནའང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་།། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱིས་བསྡུར་བའི་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆེན་མོ་འདིས་མཛད་པར་བྱས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་བརྟགས་པར་སྨྲ་བར་འདུག་པས་མི་འཐད་ལ། ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྡུར་བའི་འགྲེལ་པ་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་པར་བྱས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དྲི་མེད་སྦས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེའི་ལེའུ་ལྔ་པའི་བཤད་པ་བཀོད་ཅིང་ཁུངས་མ་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་ལས་རྒྱ་བསྙེན་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་མི་ནུས་པའི་ཆགས་ཅན་རེ་ཞིག་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་ཀྱི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བསྙེན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྲ་མེན་[2]མ་དང་འཚོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ནས༑ གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་བཤད་པ་མིན་པར་བཤད་ལ། ནང་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་བཤད་པའི་རིགས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།། དེ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་སྙིང་གིས་གསང་འདུས་ཡོ་གར་བཀྲལ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་རྒྱ་གར་བའི་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་མས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ་སྣང་ངོ་།། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོས་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་བསྟན། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་ལ་བཞི་ཡོད་པར་ལྷག་མ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གིས་འཆད་དེ། གསུམ་

༡ ཐད་བར་ དབུས་དཔར། པེ་དཔར།
ཐད་པར་ སྡེ་དཔར།
༢ ཕྲ་མེན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཕྲ་མན་ དབུས་དཔར།

ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་བསྟེན་པ་དང་། གཉིས་ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་ཉེར་སྤྲུབ་དང་། རྫོགས་ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་སྒྲུབ་པ་དང་། དགའ་བ་ཅན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་དེ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ།། འདིས་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མི་བསྒྲོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཚུལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་དང་འཕགས་ལུགས་དང་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེའུ་བདུན་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ།། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པར་སྣང་ལ། རེ་རེ་ཙམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་བཤད་པའི་འགངས་ཆུང་བར་སྣང་བས་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དཔལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་ནི་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་(འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས་)ལ་གསུམ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། སྲས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པའོ།། དང་པོ་(འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་)ནི། འདུས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཕགས་པས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ༑ རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་དང་ཕྱོ་མཛད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རིམ་པ་ལྔ་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པར་བཤད་དོ།། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བ་ད་ལྟ་འདུག་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་པ་ཏྲེ་ཏ་ཞིག་གིས་བོད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ན་སྟན་དངགས་མེ་ལོང་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དང་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ཤིང་། འདིའི་མཇུག་ཏུ༑ "རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་བདེར་གཤེགས་ཉིད་བསྒོམས་པས་ནི་སད་གྱུར་པ།། བདག་གི་

གནས་ན་རབ་གནས་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས།།”[1] ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་ཡང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་བས་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་གོ། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ལ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་གཉིས་མཛད་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཚོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་བླ་མ་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་འཕགས་པས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཅིག་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཐལ་ཆེར་འདི་ལ་བསམས་པ་འདྲའོ།། བོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་མང་པོས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཀླུ་བྱང་གི་ཚོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་གཞུང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ཁ་གཡར་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་།། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་སྐོར་ལ། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་མཛད་དེ། འདི་ལ་སྨྲྀ་ཏིའི་འགྲེལ་པའང་ཡོད་ཅིང་། ཨ་བྷྱཱ་ལ་སོགས་པ་པཎྜི་ཏ་མང་པོས་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ལྔའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་གཅིག་གི་ལེའུ་ལྟར་ཡང་མཛད་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་ཡང་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་ལག་སླེའི་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བར་ཡང་འབྱུང་ངོ་།། ཆག་ལོ་ཙྪ་བས་གཞུང་མི་གཅིག་པ་ལྟར་བྱས་སོ།། འདིར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་བདག་བྱིན་བརླབས་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རིམ་པ་བཞི་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་མཇུག་ཏུ་རིམ་པ་ལྔ་བཙམས་པའི་བསྔོ་བ་མཛད་པས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་ངེས་པར་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ཨ་བྷྱཱ་དང་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་ལས་རིམ་པ་གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སློབ་མ་ཤཱཀྱ་བཤེས་

---

[1] ལུང་འདི་མ་རྙེད།

གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་མདོར་བྱས་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྔར་འདོད་དགོས་ལ། ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ།། ལག་སྙིའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་རིམ་པ་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་ལུགས་དང་། ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱི་མིང་བཙུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞན་ལུགས་གཉིས་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ལས་ནི་བཤད་པ་སྔ་མ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གདམ་ཁ་རུ་བྱེད་དོ།། འདི་ལ་རིམ་པ་གཞན་གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་བསྔོ་བ་མེད་ལ། རིམ་པ་ཐ་མའི་མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བ་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ཅིང་། མདོར་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་ལོགས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པར་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་ལྔ་ཁའི་མདོར་བསྟན་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་ན༑ རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚན་ལྔ་འཕགས་པས་མཛད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གོ། འོ་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན༑ འདི་ལ་མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བ་ལོགས་སུ་མཛད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེའི་དྲིན་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་མང་པོ་ཐོས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགྲིག་པར་སྣང་བ་དང་༑ རིམ་པ་གཉིས་པ་ཚང་བར་འཕགས་པས་མཛད་ན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་རྒྱུ་མང་པོ་འདིར་བཤད་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་སྣང་བས། འདི་ཚང་བར་འཕགས་པས་མཛད་པ་མི་ལེགས་སོ།། ཡང་འདི་ཚང་བར་འཕགས་པའི་སློབ་མ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་ནའང་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔར་འཕགས་པས་བསྡུས་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་སྣང་ཞིང་། འཕགས་པ་ལྷས་དགོངས་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་ལས་ཞེས་ལུང་ལན་གཉིས་དྲངས་སྣང་བ་ཡང་མི་འགྲིག་པ་ལྟར་མངོན་པས། སྟོད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་

འགྲོ་ཞིག་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་བ་བྱིན་ནས་རྩོམ་དུ་བཅུག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ༏ བློ་གྲོས་ཆེ་ལ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་ན་རིམ་པ་ལྔ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་གཅིག་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐོར་དང་བཅས་པའི་ལེའུ་ལྔ་ཡོད་པར་བྱ་ཞིང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་མཚན་གཉིས་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པས་བཏགས་པའི་མཚན་དུ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་རིམ་པ་ལྔ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་གཞུང་ལོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡང་རྩོམ་མཁན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་དེའི་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དང་པོའོ།། ཞེས་པའི་གཞུང་ཡང་སོར་བཞག་ཏུ་བྱ་མི་རུང་ངོ་།། གང་ལྟར་ཡང་འཕགས་པས་རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་རིམ་ལྔར་བསྡུས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་ལ། དེ་ཉིད་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་།། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དབང་བཞིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པ་རྫུན་མར་བཞེད་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རིམ་པ་འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་དང་འགྲེལ་པ་གྲུ་གཟིངས་ལས་བཀག་ལ༏ བླ་མ་མཻ་ཏྲི་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པ་ལ། རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ་ནི་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཨ་ཛྙས་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ།། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་ནི་སེམས་དབེན་སྟོན་པ་ཡིན་གསུང་ཡང་སེམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཡང་གསང་འདུས་ཀྱི་སྐོར་ཀྱི་གཞུང་མིན་ནོ།། འདིར་ཡང་ཨ་ཛྙ་ཀ་རས་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་ཟེར་བ་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཟེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་སྣང་གསུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་བསྡུས་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བས་ཁ་གཡར་རོ།། ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་ཟེར་བའི་ཡ་ར་

ལ་ཕྱ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། རོ་བསྲེག་གི་ཚོ་ག་གཉིས་ལའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་བརྟག་པའི་གནས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ།། དེའི་སྔ་མ་ནི་སྒྲོན་གསལ་གྱི། "ཇི་སྲིད་ཡ་ར་ལ་ཏའི་བར།།"[1] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་འགྲེལ་ཞིང་། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་རྣམས་ཙ་རྒྱུད་དུ་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་ཀུ་ལ་ཧྭ་རས་མཛད་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡ་ར་ལ་ཕྱ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་ལོགས་སུ་བཀོལ་བར་སྣང་བས། འཕགས་པ་ལྗས་མཛད་པའི་དོན་མེད་ལ། ཕྱི་མ་ཡང་ཧྭུན་མར་མངོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྲས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་)ནི། ཀླུའི་བློའམ་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་རྫོགས་རིམ་ཡང་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཚོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་དང་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་དང་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་པཎྜི་ཏ་མང་པོས་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ།། སྟོང་པ་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཁུངས་སུ་མཛད་ལ། ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ལ་མདོར་བསྟན་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བཤད་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་ཚང་བར་མ་བྱུང་ཞིང་། དོན་བསྡུར་རང་བཞིན་ལྔ་བཅུ་ང་བཞིར་བཤད་སྣང་བས་བོད་དཔེ་མ་དག་པའམ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་འདྲའོ།། སློབ་དཔོན་འདི་ལ་ཁ་གཡར་བ་མངས་པའི་དོན་གྱིས་འདིས་མཛད་ཟེར་བའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ལ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། དོན་གསལ་བ་དང་རིམ་པ་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་གསུམ་སྣང་ངོ་།། དེའི་དང་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོས་ཁུངས་མར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དེ་དང་དོན་གསལ་གཉིས་ཧྭུན་མར་

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་སྲིད་ཡ་ར་ལ་ཏའི་བར།། ཀ་ཁ་ཀྱ་མཐའ་ན་ཛའི་མཐའ།།" ཞེས་སོ།།

མཛད་དོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདུས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སུ་འདྲེན་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་ལུགས་སུ་འདྲེན་པའི་ཀླུ་བྱང་གི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་བར་འགོད་པར་སྣང་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དེའི་སློབ་མ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གཉིས་གང་གིས་མཛད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པར་སྣང་བས། ཀླུ་བྱང་ལ་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་གོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དེས་མཛད་ཟེར་བ་ཡང་ཁ་གཡར་འབའ་ཞིག་གོ། རིམ་པ་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཀླུ་བྱང་གི་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། ཆག་ལོ་རྩ་བ་ཀླུ་བྱང་དང་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་བཞེད་དོ།། འདིས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རེ་རེར་དྲུག་དྲུག་བསྡུ་བ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་དྲུག་དྲུག་སྡུད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། དེ་དག་གི་འདུས་ཚུལ་བཤད་པའི་ཚེ་དེའི་ལྟར་ན་སྐབས་དེའི་རིམ་པ་རེ་རེ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ལྔ་ལྔ་བསྡུ་རྒྱུར་སྣང་ནའང་དེའི་ངེས་པ་མེད་པར། དཔེར་ན། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལས་ལྷ་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསུངས་པ་སེམས་དབེན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་རིམ་པ་དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་བཤད་པ་མང་པོ་སྣང་བས་ཀླུ་བྱང་ལ་ཁ་གཡར་བ་ཞིག་གིས་བྱས་སོ།། འོན་ཀྱང་འདི་དང་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་གཉིས་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་གིས་བརྩམས་པར་སྣང་ངོ་།། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་གཞུང་གི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་སློབ་དཔོན་དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་རུང་ལ། འཕགས་པའི་སློབ་མ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ལ་གོར་རེ་ན་ནི་ཡེ་མིན་པར་འདུག་གོ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་ལ། སྒྲོན་གསལ་ནི་གྲགས་ཤིན་

ཏུ་ཆེ་ལ། འདིས་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲོན་གསལ་ནས་འབྱུང་བ་ལོགས་སུ་བཀོལ་བར་སྣང་ངོ་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་ནི་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ་དང་། ལི་ལ་བཛྲ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། མ་ག་ཏའི་པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱང་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཞེད་དོ།། འདུས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་ཟེར་བ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་བརྟག་པའི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་གཉིས་རྩོམ་མཁན་སློབ་དཔོན་དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་རུང་ལ། སྒྲོན་གསལ་མཁན་པོ་ལ་གོར་རེ་ན་ནི་ཁ་གཡར་བ་འབབ་ཞིག་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་ཀླུ་བྱང་དང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གསུམ་འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྲགས་ཆེ་ལ། མ་ཧཾ་གི་ནི་གསང་འདུས་མར་ལུགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་སློབ་མར་བྱེད་དོ།། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་རྗེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་སློབ་མར་མཛད་དོ།། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཚིག་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་འཕགས་པས་མཛད་པའི་གཞུང་དང་སློབ་མ་རྣམས་དུས་མང་ཞིག་ན་ཉམས་པས། དེང་སང་གཞུང་ལུགས་གསལ་པོ་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པ་མ་ཟིན་[1]ནོ་ཞེས་སྨྲོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་རིག་འཛིན་བརྙེས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པར་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་སྐུ་ཚེའི་སྐད་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་པ་དང་། དེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་ཟིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མ་ཟླ་གྲགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ་གསུང་བ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་།། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་ཀླུ་

༡ འཕགས་པའི་ཞབས་མ་ཟིན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

སྒྲུབ་ལས་རྩེད་པ།། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བཏུད་དེ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད།།”[1] ཅེས་འདུས་པའི་དོན་རྣམས་ཟླུ་སྒྲུབ་ལས་རྩེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་ཀྱང་། “དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླུ་སྒྲུབ་ལས་རྩེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེས་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དངོས་སུ་སློབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ས་ར་ཧས་ཟླུ་སྒྲུབ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་༑ སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས། “གོང་ཀཱ་ན་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དུ།། དཔལ་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོར་ནི༑༑ སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ།། དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས།། མི་དང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་མཚུངས།། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུངས་པ།། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས༑༑ ས་སྙིང་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཉེས་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི།། ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོབ་པས།། ས་ཐོབ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན།། དཔལ་ལྡན་ཟླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི།། ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས།། འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། ཟླ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །”[3]ཅེས་གསུངས་ལ། མཁས་པ་ལཀྵྨཱི་ཀ་རའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཀུ་མཱ་རས་ཀྱང་“འདི་དག་གིས་ནི་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་སློབ་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་ཟླུ་སྒྲུབ་ལས་རྩེད་པ།། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བཏུད་དེ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད།།” ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། གི སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ། སྒྲོལ་མ་རབ་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླུ་སྒྲུབ་ལས་རྩེད་པ།། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་དཔལ་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དངོས་སུ་སློབ་མ་ཉིད་སོ་སོར་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། གི སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གོང་ཀ་ན་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དུ།། དཔལ་གྱི་རི་ཡི་རྩེ་མོར་ནི།། སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ།། དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས།། མི་དང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་མཚུངས།། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུངས་པ།། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས།། ས་སྙིང་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཉེས་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི།། ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོབ་པ།། ས་ཐོབ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན།། དཔལ་ལྡན་ཟླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི།། ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས།། འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། ཟླ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །” ཅེས་སོ།།

མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།" [1]ཞེས་སོ།། དེས་ན་ནཱ་རོ་པ་དང་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་དང་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་དང་ཁ་ཆེ་ལག་སླི་དང་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་ཀུ་མཱ་ར་དང་ཀུ་ལ་རྒྱ་ར་དང་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ་དང་ལི་ལ་བཛྲ་སོགས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདུས་པ་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཀླུ་བའི་ཞབས་ལ་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་)ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུས་པའི་སྐོར་རྒྱ་གར་བ་གཞན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་གསང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དགེ་ཁ་ཅིག་ལས་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་མཛད་ཅེས་འབྱུང་ལ། དགེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐལ་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་སྐལ་གྲགས་བཟང་པོ་ནཱ་རོ་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ་ཅ་བཤད་པ་རྣམས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་སྦྲི་ཧྲིས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྦྲི་ཧྲི་ནི་ནཱ་རོ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ།། འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་གཞུང་ཆེ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ཆུང་བ་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནཱ་རོ་པས་མཛད་ཅིང་མར་པས་བསྒྱུར་ཟེར་བ་གཉིས་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་པ་དབང་པོ་འབྲིང་རྟུལ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། དབང་རྣོན་ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་དང་འགལ་བའི་ནོར་བ་རགས་པ་དུ་མ་སྣ་བ་ཞིག་འདུག་པས། ནཱ་རོ་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་གཡར་བྱས་པར་སྣང་ངོ་།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་འདི་མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་གདམས་པ་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ གྲུབ་ཆེན་ཀུ་མཱ་ར། ས་བཅད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་དག་གི་ནི་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

མཚུར་ནས་བརྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་སྣང་བས་གཉིས་ཀས་ཁུངས་སུ་བྱེད་དོ།། བླ་མ་མར་པའི་གདམས་ངག་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་གཞུང་ཚུང་རེ་འདུག་ལ། རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ལ་གཞུང་ཚུང་ཟུར་པ་མི་སྣང་ཞིང་འདི་ཉིད་ལ་གཞུང་དུ་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིའང་དོན་འགྲེལ་བ་ཞིག་སྣང་བས། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་གི་རྩ་བའི་གཞུང་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།། འདིའི་མཇུག་ཏུ། “དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད།། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རིམ་བཤད་པ།། དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ནཱ་རོས་རྟེན།། འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས་མི་ཤེས་པས།། རྒྱུད་རྐྱང་བཤད་པ་བསྡུས་པ་ཉིད།། བྱིན་བརླབས་ལམ་འདི་ཐུན་མོང་མིན།།”[1] ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་འབྱུང་བ་ནི་ནཱ་རོ་པ་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་འདོད་ཀྱང་གཏོང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཙུག་པར་སྣང་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། “ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་འདི།། སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། ཀླུ་སྒྲུབ་མན་ངག་བཤད་པ་ཡིན།།”[2] ཞེས་པ་དང་། “སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པའི་ལྷ།། ཀླུ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཤཱཀྱའི་བཤེས།། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི༑༑ མན་ངག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ‘བདག་གིས་བགྲིས་’”[3]ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ འདིས་ནི་མཚུར་གྱི་སློབ་མ་ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་རྐྱང་གི་ཊཱི་ཀཱའི་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མང་པོས། སྒྲོན་གསལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་རྐྱང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ནཱ་རོ་པའི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། པཎྜི་ཏ་ཨ་ཝཾ་ཀ་དེ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཨ་ཝཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བས་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་ཞེ་བཞི་པའི་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀླུ་སྒྲུབ་མན་ངག་བཤད་པ་འདི།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་གིས་བྲིས་” ཞེས་སོ།།

འབྲང་བའོ།། མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ཞེས་པ་ཤཱནྟི་པས་མཛད་ཟེར་བ་ལ༑ བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཁ་གཡར་དུ་བཞེད་དེ་མིང་མཐུན་པ་མིན་ན་དེ་ལྟར་རོ།། མདོར་བྱས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་བི་སྭཱ་ཧིས་མཛད་པ་དང་། མདོར་བྱས་དང་བཅས་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཨ་བྷྱཱཀས་མཛད་པའི་ཟླ་བའི་འོད་དང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། ཛྙ་བྱ་ཀླཱིཧྲིས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གསུམ་མོ།། རིམ་པ་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་པ་མདོར་བྱས་དང་རིམ་པ་བཞི་པའི་[1]འགྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་དང་། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལག་སླིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་ཁ་གཡར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་སྐོར་རོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་མདོར་བཤད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་སྦྱར་ཀུ་ལ་དྟ་རས་མཛད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དཀའ་བ་བཏུས་པའི་བཤད་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པ་འདི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་རྩོམ་པ་པོ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཞིག་གོ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཨཱརྱ་དེ་བས་བྱས་ཟེར་བ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ། སྡོག་ཨཱརྱ་དེ་བ་[2]མིན་པར་སྣང་ངོ་།། འདི་དང་ཀླུ་བྱང་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གཉིས་བོད་མ་ཡིན་པ་འདྲའོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་བཤད་པ་དང་། རྒྱན་བདུན་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་ཤཱནྟིས་མཛད་པ་དང་། སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་

༡ འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༣༣ན༤ "རིམ་པ་བཞི་པོའི་"བྱས་ན་དག་པར་གསུངས།

༢ རྫོག་ཨཱརྱ་དེ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
སྡོག་ཨཱརྱ་དེ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

འཆང་གི་ལམ་རིམ་དང་། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་སྐོར་རོ།། ས་འདིས་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་སྟོང་གི། རིན་ཆེན་ཁུར་ཆེན་འཛིན་པའི་ཚེ།། འབད་པ་དུ་མས་དེ་རྣམས་ཀྱི།། སྤྱན་སྔར་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ལེན།།། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ཉམས་ཚེ།། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།། ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གཞུང་མང་རྣམས།། བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།། ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ལེན་པ་ནི།། དེ་ཡི་དོན་དུ་མཁས་པས་ཤེས།། དེས་ནི་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གི། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཇི་བཞིན་ཕྱེད།། ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ལྔ་པ་(དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་)ནི། མངའ་རིས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་སྒྲོན་གསལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཡོད་ལ། སྐྱེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྩ་རྒྱུད་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་མང་པོ་ལ་གཞི་འགྱུར་མཛད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེའི་བཤད་སྲོལ་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་འདུག །བླ་མ་མར་པ་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་བདུན་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། ནཱ་རོ་པ་ལ་ཁ་ཆེ་ཨ་ག་ར་སིདྡྷི་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོན་གསལ་བསླབས་སྣང་ནའང་བོད་དུ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་མ་ཚུགས་ལ། རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་གི་དར་རྒྱས་ཆེ་བར་བྱུང་ངོ་།། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་བྱོན་ནས་སྤྱིར་པཎྜི་ཏའི་བླ་མ་བདུན་ཅུ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་བླ་མ་གཉིས་བསྟེན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པ་རྩད་གཅོད་པ་ལ། ཛྙཱ་ནའི་[1]མཁས་པ་མངོན་ཤེས་ཅན། ཟ་ཧོར་གྱི་མཁས་པ་བཙུན་མོ་ཅན། ཀོངྐ་ནའི་མཁས་པ་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན། ཁ་ཆེ་བྲི་བརྟན་

[1] བ་གླ་ལའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བ་ག་ལའི་ གཙང་དཔར། པེ་དཔར།
བཱི་ལྷ་ལའི་ སྡེ་དཔར།

གྱི་མཁས་པ་ཙནྡ་ཏ་རི། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཛྙཱ་ན་ཀ་ར། བལ་པོ་མཐིལ་གྱི་ཙ་ཏ་དྷུ། བལ་པོ་རྫོང་གི་ནཱ་ག་ཀོ་ཏི། པཎྜི་ཏ་ས་ར་ཏ་པ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁས་པ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། བི་ཀ་མ་ལའི་མཁས་པ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་རྣམས་བསྙེན་ཏེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བོད་དུ་གསན་ནོ།། དེ་རྣམས་ལ་འཕགས་སྐོར་ལྷུའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་བཤད། དབང་མན་ངག་གི་སྐོར་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཛད་ལ། མངོན་ཤེས་ཅན་དང་བཙུན་མོ་ཅན་དང་ནག་པོ་པ་གསུམ་ལ་མཆོག་གི་བླ་མར་མཛད་ཅིང་། གཞུང་བཤད་དང་གདམས་པ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ།། བླ་མ་འདི་ལ་འདུས་པའི་འགྲེལ་ལས་ཞུགས་པས་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་དང་བར་དང་སྨད་ཀྱི་མཁས་པ་བཞི་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་སྲོལ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་བཤད་རྒྱུན་ཡང་དེང་སང་གི་བར་དུ་གནས་སོ།། ཛྙཱ་ན་ཀ་ར་ནས་ནག་ཚོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ཡོད་དོ།། གཞན་ཡང་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བས་ཀྱང་གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལ་སྦྱངས་ནས་གཞུང་མང་པོ་ལ་འགྱུར་མཛད་པ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོར་བཤད་པ་རེ་བྱུང་ཚོད་དུ་འདུག་སྟེ་ཡུན་རིང་བར་མ་བྱུང་འདུག །ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་[1]དང་། ཆག་ལོ་ཙྪ་བས་ཀྱང་བོད་དུ་འགོས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། པཎྜི་ཏའི་བླ་མ་ལ་ཡང་གཏུགས་ནས་འཕགས་སྐོར་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་སྲོལ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བྱུང་བའི་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་གཞན་མང་དུ་སྣང་ནའང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་།།

༡ ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་ སྡེ་དཔར།
ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་ པེ་དཔར།

དྲུག་པ་(གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐུན་མོང་དམ་ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐུན་མོང་དམ་ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་ཡང་གུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་གནས།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྣོད་རུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བསྟན་ན་སློབ་མ་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "ཇི་ལྟར་སེང་གེའི་འོ་མ་ནི།། ས་ཡི་སྣོད་དུ་གཞག་མི་བྱ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད།། སྣོད་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།། སློབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི།། འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་ཕུང་།། སྣོད་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན།། སློབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སློབ་མའི་ལུས་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་མོད་ཀྱང་བསམ་པའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སློབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་ཡང་གུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་གནས།། 'གཉིས་མེད་སྨྲ་ཡང་མེད་པ་དང་།།' རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་ཡི་སྣོད་དུ་བཞག་མི་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འགྲོ་བ་འདོན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་དེའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་རང་འབྲངས་སུ་མི་འབྱུང་བས་བློ་སྦྱངས་ནས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཐོག་མའི་སྣོད་རུང་དུ་སྣང་བས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་སྣོད་རུང་གི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྔགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གསང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སེམས་ཅན་སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་སྨྲས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་མ་ཐོས་ན་འདི་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། "འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ལྟར་མི་གཞུག་གོ། དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།"[1] ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་༑ "བསམ་པ་དག་པའི་སློབ་མ་ནི།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ།། བླ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འདི།། ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་ནས་སྔགས་སོགས་བྱིན་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤བ༥

ཡིས༔ དམ་ཆོས་སྙིང་དུ་བྲུས་ནས་སུ།།”[1] ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྡན་པ་ལ། བླ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་བླ་མ་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་བསྙེན་ཚུལ་བྱིན་པའི་འོག་ཏུ་དབང་གིས་སྙིང་དུང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། “དེའི་རིམ་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་བོ།།”[2] ཞེས་འདུས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་དགོས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་པའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སློབ་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་སོ།། སློན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྙེན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ།། དེས་ཀྱང་དལ་བ་དོན་ཆེ་བ་དང་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བློ་སྦྱངས་པས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། སྙིང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ལ། དེའི་འཇུག་སྒོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་དེའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཅན

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སློབ་དཔོན་ཧ་དབྱངས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསམ་པ་དག་པའི་སློབ་མ་ནི།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ།། བླ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི།། ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་ནས་ཐུགས་སོགས་སྦྱིན་པ་ཡིས༔ དམ་ཆོས་སྙིང་དུ་བྲུས་ནས་སུ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥༦བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེའི་རིམ་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སློབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་སར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ།།” ཞེས་སོ།།

གྱིས་སེམས་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ཚེ་འདི་ལ་བློ་མ་བཟློག་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཡང་ལམ་གྱི་གེགས་ཡིན་པས་ཚེ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས་ཚེ་འདི་ལ་བློ་བཟློག་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྲེད་པའི་བློ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་བཟློག་ནས་ཡིད་ཐར་པ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་ཞི་བདེའི་སེམས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སློབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཁུར་གཟུང་བར་ནུས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་ཁུར་གཟུང་བར་ནུས་པ་ན། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་མཉན་ནས་བླ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་དག་པར་བྱས་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་༑ "དེ་ལ་འདི་ཡི་རིམ་པ་ནི།། ཚེས་དང་རྒྱུ་སྐར་སོགས་དགའི་ཚེ།། སློབ་མས་ཐལ་སྦྱར་བཏུད་པ་ཡིས།། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་བྱ་སྟེ།། སྐྱབས་གསུམ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་བྱ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལེགས་བསྟེན་ཏེ།། དགེ་བསྙེན་སྡོམ་པ་ཉིད་དང་ཡང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་།། དེ་ནས་གསོ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱང་བླང་།། འདི་ཡི་རྗེས་མཐུན་རིམ་པ་ཡང་།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་དམ་པར།། བསྟེན་ཏེ་འདིར་ནི་གཞུང་མངས་པས།། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བླ་མ་ལ།། བདག་ལ་དབང་བསྐུར་སྩོལ་ཞེས་གསོལ།།"[1] ཞེས་དབང་གི་སྔོན་དུ་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ དཔལ་སྒྲ་གཅན་འཛིན། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལ་འདི་

དང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་སོ།། དགེ་བསྙེན་དང་དེའི་གསོ་སྦྱོང་བསྙེན་གནས་ནི་ཁྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི༑ སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་རབ་བྱུང་གིས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་དགོས་སོ།། འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། "སྲོག་གཅོད་རྐུ་དང་འཁྲིག་པ་དང་།། 'རྫུན་དང་སྨྱོས་བྱེད་རྣམ་པར་སྤང་།།' ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས།། དེ་ཚེ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྒྲུབ།། གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གྱུར།། སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གནས།། སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས།། རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ན། ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་བརྟན་པོ་མི་འབྱུང་། དང་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་གནས་ལ་བློ་ཕེངས་སྐྱུར་མི་འོང་། ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མི་རྙེད་པས། སྡོམ་པ་གང་གིའང་བསྲུང་སྡོམ་ཞིབ་མོ་མེད་པའི་རྫིང་ཆོས་པར་འགྲོ། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་སེམས་མ་བཅོས་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཐེག་ཆེན་པ་མིང་དུ་འགྲོ།[2] བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་འདོད་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས་འཇུག་སྡོམ་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱིའི་གོ་བ་རྣམ་དག་མི་འཆགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྲ་མོ་ལའང་འཁྲུལ་ཞིང་། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་རྣམས་སུ་མ་སོང་བ་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལམ་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ།། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་

ཡི་རིམ་པ་ནི།། ཆོས་དང་རྒྱ་སྐད་སོགས་དགའི་ཚེ།། སློབ་མས་ཐལ་སྦྱར་བཏུད་པ་ཡིས།། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་བྱ་སྟེ།། སྐྱབས་གསུམ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་བ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལེགས་བསྟན་ཏེ།། དགེ་བསྙེན་སྡོམ་པ་ཉིད་དང་ཡང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་།། དེ་ནས་གསོ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱང་བླང་།། འདི་ཡི་རྗེས་མཐུན་རིམ་པ་ཡང་།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་དམ་པར།། བསྙེན་ཏེ་འདིར་ནི་གཞུངས་མངས་པས།། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བླ་མ་ལ།། བདག་ལ་དབང་བསྐུར་སྩོལ་ཞེས་གསོལ།།" ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "བརྫུན་དང་སྨྱོས་བྱེད་རྣམ་པར་སྤང་།།" ཞེས་སོ།།

2 **མིང་ཙམ་དུ་འགྲོ།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ནས་ཐོགས་མེད་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཆུ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་པ་ཇོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་བྱ་དགོས་པར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ།། འོ་ན་གསང་འདུས་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་དམ་སྙམ་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྔོན་འགྲོར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ སྔར་དྲངས་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་པར་རྗེ་འགོས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་གདམས་པ་དོན་བཞི་མ་ལས་ཀྱང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། ལས་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། དགེ་བ་བཅུ་ལ་གོམས་པ། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྔོན་དུ་སོང་བས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བློ་འབྲིད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པས། སྔོན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ལུགས་དེ་མེད་པ་མིན་ནོ།། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོར་ཆགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་བགྲོད་པའི་གཞི་ཚང་བར་ཐེངས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་བཞི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་༑ དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་མཐར་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་ཤིང་ཚད་ལྡན་གྱིས

དེའི་དོན་བཀྲལ་བའི་དབང་གི་ཚོགས་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྙོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅིང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲིག་པ་ཡིན་པས། སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོའི་སྣོད་རུང་དུ་སོང་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་སྣོད་རུང་གཉིས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཙུགས་ནས། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་སྲུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས། སྲུང་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཞིག་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་། སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང་། བསྒྲག་པའི་གཞུང་དང་། རྩ་ལྟུང་དང་སྡོམ་པོའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དབང་རྣམ་དག་དང་དམ་ཚིག་གི་སྒོར་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་འཁྲིད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཡིག་བརྒྱ་དང་མཎྜལ་སྔོན་འགྲོར་བྱེད་པ་དེའི་ཞར་ལ་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པས་ནི་སྔ་མའི་གོ་བ་ཡང་མི་འཆགས་པར་སྣང་བས་སྔ་མ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་)ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། མཆོག་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་མི་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བསྐྱེད

པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།"[1] ཞེས་རིམ་པ་ངེས་པ་ཅན་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ན། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའམ། ཡང་ན་བླ་མའི་མན་ངག་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སོ་སོར་སྣང་བར་བགྱི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་བསླབ་པར་བྱ་ཡི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།"[2] ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཐའ་བཞིའི་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པ་ན། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་རིམ་གྱིས་བསླབ་དགོས་སམ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་མི་དགོས་པར་བླ་མའི་མན་ངག་ཟབ་པ་ཞིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསླབས་པས་ཆོག་འདྲི་བ་ལ། དེའི་ལན་དུ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྲོ་མེད་ཅེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ།། དེས་ན་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱའི་བཟང་ཤོས་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༦

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་། དུ་མ་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ན། གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའམ། ཡང་ན་བླ་མའི་མན་ངག་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སོ་སོར་སྣང་བར་བགྱི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་བསླབ་པར་བྱའི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་མེད་ན་ནི་ལམ་ལ་མ་བལྟོས་པར་དང་པོ་ནས་གྲོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་འདོད་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས།། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། 'སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།། འོན་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མང་པོར་ལམ་འོག་མ་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལམ་འོག་མ་རྣམས་ནས་འཁྲིད་མི་དགོས་པར་གོང་མ་ནས་ཁྲིད་པས་ཚོག་པ་ལ་བསམས་ནས་ཅིག་ཅར་བར་སྨྲ་ན་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་དཔྱོད་པ་ན། ཚོགས་སྦྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།། དེས་ན་ཆུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སླེབ་ནས་གཟིངས་འདོར་ཀྱང་དེར་སླེབ་སླེབ་ཏུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར། རྣལ་མ་མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་འདོར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བཅོས་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཤིང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། "རྣལ་མའི་སྦྱོར་བ་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར།། བཅོས་མ་ཡི་ནི་བསྒོམ་པ་དང་།། བཅོས་མ་ཡི་ནི་བཟླས་པ་བྱ།། རྣལ་མའི་སྦྱོར་བ་རྟོགས་གྱུར་ན།། 'བཅོས་མའི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་རོལ་པས།།' རྣལ་མའི་སྦྱོར་བ་རྟོགས་གྱུར་པས།། བཅོས་མ་དག་ནི་མི་བྱའོ།། དཔེར་ན་གཟིངས་ལ་འཇུས་ནས་ནི།། ཆུ་ཡི་ཕ་རོལ་འགྲོ་བར་བྱེད།། ཕ་རོལ་ཕྱིན་ནས་འདོར་བ་ལྟར།། བཅོས་མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལས་གང་ནི།། བཅོས་མའི་སེམས་ཀྱིས་གང་བྱེད་པ།། ཕྱི་རོལ་ལས་རྣམས་གསལ་བྱེད་པས།། དང་པོའི་ལས་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གཞག །"ཅེས་སོ།།

ཅན་རྣམས་ལ་བསྟགས།། དངོས་གྲུབ་དེ་ཀུན་འདིར་གནས་པས།། རྒྱལ་བའི་དངོས་ཉིད་རིག་ལ་མིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་དང་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་སུ་བཅོས་མའི་བྱ་བ་ལ་འབད་པས་ནི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྫོགས་རིམ་མི་སྒོམ་པར་ལམ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འབད་ན་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་དེ་དག་མི་བསྟེན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ་གཟིངས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ།།། དེས་ན་ཆུའི་ཕ་རོལ་ནས་གཟིངས་འདོར་བའི་ལུང་ཆུའི་ཚུ་རོལ་ནས་འདོར་བའི་ཁུངས་སུ་མ་བྱེད་ཅིག །འོ་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ་ལ། མདོ་སྡེའི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་ལམ་མྱུར་བུལ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་དགོས་པར་འདྲ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཛད་དོ།། རིམ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “དེ་ཚེ་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ།། དེ་ནས་དབྱངས་མེད་ཡི་གེ་ཏྭ།། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་བཟླས་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དྲུག་དང་། དབྱངས་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་བཤད་དོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་གསལ་བར།།[3] འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་གང་གསུངས་པའི།། གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བཞི་པོ་ཉིད།། དང་པོར་ཡི་གེ་དགོད་པར་བྱ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་བཅུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༩བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཤང་ལྡ་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོས་མའི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་རོལ་ནས།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༥ ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐེ་ཚོམ་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ།། དེ་ནས་དབྱངས་མེད་ཡི་གེ་ཏྭ།། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བཟླས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **གསལ་བས།།** དབུས་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པས།། སྒྲུབ་པའི་དབང་པོས་བསྒོམ་བྱ་བ།། གཉིས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉིད།། གསུམ་པར་ལྷ་རྫས་མཆོག་གྱུར་པ།། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། བཞི་པ་གོང་མར་གང་བྱ་བ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།"[༡] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་འགོག་པའི་གཞུང་མང་པོ་རྙེ་ཧ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཅིག་ཅར་བ་དང་༑ ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་རིམ་གྱིས་པར་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་།། དེས་ན་ལམ་འདི་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་དབང་པོ་འབྲིང་རྟུལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་གཉིས་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྒྱུད་དང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའོ།། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པ་དང་། རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའོ།།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་བསྐྱེད་རིམ་བསྟེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར་བཤད་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་ནས་ལས་

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི པདྨ་བརྡ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༩༦ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་ལྡན་འདུས་པར་ཡོངས་གསལ་བར།། འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་གང་གསུངས་པ།། གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བཞི་པོ་ཉིད།། དང་པོ་ཡི་གེ་དགོད་པར་བྱ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ།། སྒྲུབ་པོའི་དབང་པོས་བསྒོམ་བྱ་བ།། གཉིས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉིད།། གསུམ་པ་བཟང་པོ་མཆོག་གྱུར་པ།། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། བཞི་པ་གོང་མར་གང་གསུངས་པ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་གསལ་གྱིས་བཤད་དོ།། ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས༑ "ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས།། བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པ་བྱ།།"[1] ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་སུ་སྦྱོར་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང༑ དེ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ༑༑ གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ།། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། འདིའི་དོན་ནཱ་རོ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་བཤད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞིས་སྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ལ། མདོར་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་བཟླའི་ཡི་གེ་དགོད་པའི་བར་རོ།། དེ་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐ་མ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱར་དགོས་སོ།། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྦྱོར་གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་ནས་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་གི་བར་གྱི་རིགས་དྲུག་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསླབས་ན་རྒྱུད་སྨིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་འདི་དང་དོན་གཅིག་གོ། སྒྲུབ་ཐབས་ལ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་འདི་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མ་བཤད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྷ་བུའི་དཔའ་བོ་གཅིག་ལ་ཁྲིད་ནས་དེ་ལ་གསལ་སྣང་བརྟན་པ་ན་དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ལྷག་མ་ལ་འཁྲིད་པའི་ཐུག་ལེན་འདུག་པ་བཞིན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་པ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་གཅིག་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་མི་ནུས་སོ།། དེས་ན་མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས།། བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུ་བ་ཡིན།། གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

སྒོམ་པ་ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་སྟོང་པའི་ངང་ནས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དགྱེས་བསྐྱེད་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྒོམ་པས་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།།"[1] ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་རྣམ་དག་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། རང་གི་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་འདི་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །རྣམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་།། ལེགས་པར་བསླབས་པས་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།།"[2] ཞེས་འབྱུང་བས་སོ།། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་འགྲོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ལ་ལྷའི་སྐུ་མེད་པས་སྒྱུ་ལུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེད་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཕྱག་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པའོ།། མདོར་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་མ་མཐའ་ཡན་ཆད་ཅིག་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ་ལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་གཡེང་བ་སྲུང་བ་ལ་བསྲུང་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སློབ་པ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པའི་ཚེ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ། དེ་ལ་ལོབས་པའི་ཚེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ། དེ་ལ་ལོབས་པའི་ཚེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སློབ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༦

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ ན༧

དང་༔ སྐད་ཅིག་མ་མང་པོས་སློབ་པ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་སྐྱེད་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོག་མར་ལྷ་གཅིག་ལ་སློབ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཚང་བ་ལ་སློབ་པ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དྲན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་དྲན་ཐེབས་གཅིག་གམ། ལྷ་གཅིག་ཙམ་དྲན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་གཅིག་ཏུ་ལྷ་དྲན་པའམ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱིར་ལྷ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕོང་སློབ་པས་ཐོག་མར་འབེན་ཆེན་པོ་[1]ལ་སློབ་ལ། དེ་ལ་བྱང་ནས་ཆུང་བ་ལ་སློབ་པ་དང་འདྲ་བར་ལམ་འདི་ལ་ཡང་བསླབ་པར་གསུངས་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ན་ཐོག་མར་རགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་དོ།། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པོ༔ རྟོག་པའམ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་སྤྱི་མིང་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་བརྟན་པའམ་མཐར་ཕྱིན་པའོ།། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

༡ **འབེམ་ཆེན་པོ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར།

པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་༔ བགེགས་ཀྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐྲ་རགས་གང་གསལ་བཏབ་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་འཆར་ཞིང་མི་འདོད་པ་མི་འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་སློབ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། འདིར་མ་བཤད་པ་གཞན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཝཾ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་གླེང་གཞིའི་དོན་དུ་འདུས་ལ། དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "རྒྱུད་དུ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ཡི༔ འདི་སྐད་བདག་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ།། འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་དང་པོའི་ངག །དོན་རྒྱས་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་ཇང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་གླེང་གཞིའི་དོན་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གཉིས་དྲིས་པའི་ཕྱི་མའི་ལན་དུ་ཡི་གེ་རེ་ཚིགས་བཅད་རེས་བཤད་ཅིང་། དང་པོའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༡ན༤

ལན་དུ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་མོ།། དང་པོའི་ཨེའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་རྟེན་རྒྱུད་ལ་ལར་གསང་བ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ཀ་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་། པདྨ་དང་། སེང་གེའི་གདན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། ཝཾ་གྱི་དོན་ནི། སྟོན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་དང་། ཧེ་རུ་ཀ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་གྱིས་རྒྱུད་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། "ཨེ་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་དང་།།' སྣ་ག་ཆོས་འབྱུང་པདྨ་ལ།། རྣལ་འབྱོར་སེང་གེའི་གདན་ལ་བཞུགས།། མཆོག་ཏུ་རྨད་བྱུང་སྟོན་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཝཾ་རྡོ་རྗེ།། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དབང་ཕྱུག་དང་།། ཧེ་རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ།། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཚན།།"[1] ཞེས་སོ།། དེའི་ཡང་གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་དོན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། "ཨེ་ཝཾ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ།། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚོན་བྱེད་དང་།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ།། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད།། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ནི།། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་གླེང་གཞིར་གསུངས།།"[2] ཞེས་སོ།། གཉིས་པའི་ཨེའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཝའི་དོན་ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེའི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲང་དང་པོ་ཧུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨེ་ནི་གསང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཧུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨེ་ཝཾ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ།། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་དང་།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དང་།། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད།། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚན་མ་ནི།། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་གླེང་གཞིར་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།། དེ་བཞིན་ཝ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་།། ཐིག་ལེ་དེ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱུང་།། དེ་སྦྱོར་བ་ཡི་རྨད་མཆོག་གོ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁྱབ།། མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།།"[1] ཞེས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུད་གང་ལས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོག་ཡོད་ལ། དེ་མི་སྟོན་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། "རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པ།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མི་ཕྱེད་པ།། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད།། 'དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ།།' ཨེ་ཝཾ་ཞེས་བྱའི་ཡི་གེ་གཉིས།། གང་ལ་འདི་གཉིས་མེད་པ་ནི།། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། "རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་གནས་པ།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག །དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིས།། གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱར་གསུངས།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་བ།། གསང་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པར་རྣམ་པར་གནས།། ཨེ་ཝཾ་རྣམ་དག་ཡི་གེ་ལ།། ཁམས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ།།"[3] ཞེས་དང་། "ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དེར།། ཉིལ་གྱི་གང་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་།། གཟུགས་གི་སྙིང་པོ་ཉིད་ཀྱི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་གང་བ།། ཡི་གེ་དེ་ཡི་དེ་ཁོ་ན།། བསྟེན་པར་བྱས་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས།། བླ་མེད་གོ་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།། དེ་བཞིན་བཾ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་།། ཐིག་ལེ་དེ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱུང་།། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྨད་མཆོག་བྱུང་།། ཨེ་བཾ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་།། མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣བ༧ ལས་བྱུང་ཡང་། "དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ།།" ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་འདི་མི་འབྱུང་།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཋི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱར་གསུངས།།" "གསང་བ་རྟོག་པའི་དབང་རྒྱལ་པོ།།" ཞེས་སོ།།

འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་བསྡུགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས། "འདིར་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་ནི།། རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་མེད་མི་འདོད།།"[2] ཅེས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དང་པོ་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དངོས་སུ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ངེས་དོན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ།། གསུམ་པའི་ཨེའི་དོན་ནི་ཡུམ་གྱི་ཟླ་ག་ཧེན་དང་། ཝའི་དོན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། བརྟེན་པ་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྱུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། "ཨེ་ནི་ཟླ་གའི་མཚན་ཉིད་དེ།། པདྨ་ཧེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།། བརྟེན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ནི་གསུངས།། བརྟེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་ཡི།། དེ་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།། སྣ་ཚོགས་སྒྱུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད།། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡི་གནས།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེ།།"[3] ཞེས་སོ།། དེས་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་འདྲེན་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏོ།། ནང་གི་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ཡང་སཾ་བྷུ་ཊ་ལས་གསུངས་ཏེ། "སྤྱི་བོ་ལྟེ་བར་སོན་འཁོར་ལོ།། ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས།། སྙིང་ག་མགྲིན་པར་ཡང་དག་གནས།། ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་འདྲ་བར་འདོད།།"[4] ཅེས་སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ཨེ་གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། སྙིང་ག་དང་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ཝ་ཡིག་ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་བཤད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་ཞིང་མཐོང་།།" "བསྟན་པར་བྱས་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས།།" ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡བ༣
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲང་སྔ་མ་བཞི་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨེ་ནི་ཟླ་གའི་མཚན་ཉིད་དོ།། པདྨའི་ཧེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།། ཧེན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ནི་གསུངས།། བརྟན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་ཡི།།" ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་བུ་ཊ། རབ་བྱེད་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༤བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྤྱི་བོ་ལྟེར་སོན་འཁོར་ལོ་ནི།། ཨེ་ཡི་དབྱིབས་སུ་ཡང་དག་གནས།། སྙིང་དང་མགྲིན་པར་ཡང་དག་གནས།། ཝཾ་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད།།" ཅེས་སོ།།

དོ།། འདིར་རྟགས་ཞེས་པ་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་མའི་རྟགས་སོ།། དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ན། དེའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱུད་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཕྱིའི་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ནང་གི་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ལ། མཁས་པར་བྱས་ནས་ལམ་དེ་འདྲེན་ཐབས་བྱེད་པ་དེར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་འདུ་བས། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུད་མཐའ་དག་འགྲོ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱུད་རྣམས་ལས་མང་དུ་བསྔགས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱིད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་ནི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ངེས་དོན་ཡང་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་བཤད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཨེ་ཡིག་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡང་མཚོན་པས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཚང་ངོ་།། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་

ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་ལྷ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཚང་ངོ་།། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞུ་བདེའི་[1]ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དང་བདེ་ཆེན་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེས་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་མི་ཤེས་ན་ཐིག་ལེའི་དོན་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ།།

འདི་ལ་གསུམ། སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་འགོག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཚོལ་ལུགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ། མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པར་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་གསོ་བ་[2]དང་གསོག་ལ་བརྟགས་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།"[3]ཞེས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཉོངས་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བརྒྱུད་སྟོང་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ཀྱི་མདོས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེའི་དོན་གསལ་བར་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། "གལ་ཏེ་

1 ཞུ་བ་དེའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
2 གསོབ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པས་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། གསོབ་དང་། གསོག་ལ་བརྟགས་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

འདི་ཀུན་སྟོང་པ་དང་།། སྐྱེ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན།། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འཇུག་འདིར།།། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར།། བདག་ཏུ་རློམ་པར་གྱུར་མ་ཐག །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡིས།། བརྟགས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པས།།[1] འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ།། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་འབྱུང་།། དེ་ནས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས།། དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ།།"[2] ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། "དེ་དག་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།།' འཆི་བ་ལ་སོགས་རབ་རྒྱས་པ།། མི་བདེན་ལ་ཞེན་སེམས་ལྡན་པའི།། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འཁོར་མོར་འབྱུང་།། ཤེས་རབ་ཉམ་ཆུང་དེ་དག་གི། ཇི་སྲིད་དངོས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡོད།། དེ་སྲིད་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་གནས།།"[3] ཞེས་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། བདེན་ཞེན་གྱི་དངོས་འཛིན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། "ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།།"[4] ཞེས་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བཀག་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ།།

---

༡ འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེ་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༤༣ན༡ ཁྲིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉོན་མོངས།།། ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་འདི་ཚད་པར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཏནྟྲ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་གསུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཏནྟྲ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧བ༤

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་སྟོང་པ་དང་།། སྐྱེ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན།། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འཇུག་འདིར།། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར།། བདག་ཏུ་རློམ་པར་གྱུར་མ་ཐག །དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས་དྲི་མ།། བརྟགས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པས།། 'ཁྲིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉོན་མོངས།།' འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ།། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་འབྱུང་།། དེ་ནས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས།། དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ།།" ཞེས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི་ ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་གཉིས་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། སྐྱེས་རབས། གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པར།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་འགོག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཚོལ་ལུགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྦྱོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་མ་ཟད། འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་དུ་མི་རུང་བས༑ འཁོར་བའི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་སྒོམ་དུ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། "གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ།། 'དེ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན།།' འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི།། རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། "དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག །དགའ་བར་བྱེད་འདོད་རང་གི་ནི།། འབྲུལ་པ་བསལ་བར་འདོད་པ་ཡི།། 'བཤེས་གཉེན་ཅན་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤོང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་མ་ཟད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དངོས་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་བཅལ་ནས་དེའི་དོན་བསྒོམ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། "རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས།། དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན།། སྡིག་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ།། ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒོམས་པས།།[3] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད།།"[4] ཅེས་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དབེན་པར་བསྒོམས་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་བདག

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༤༡ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་ཆ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ "དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤང་།།" ཞེས་སོ།།

༣ **རབ་བསྒོམ་པས།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡ན༣

མེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་བཤད་ཅིང༌། དེ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌།། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། “འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི།། དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན།།”[1] ཞེས་དང༌། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང༌། “ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི།། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་དང༌། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། “ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།། ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས།། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།།”[3] ཅེས་སོ།། ཐོག་མར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་ནི་སྔགས་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ།།”[4] ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང༌། རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པའི་གཟུང་

༡ སྡེ་བསྡུས། ཚད་མ། ཙེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༨ན༣

༢ སྡེ་བསྡུས། དབུ་མ། ཚ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༡༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི།། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུས། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།། ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང༌།། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

འཛིན་[1]ཐ་དད་བདེན་པ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་བདེན་པ་བའི་ཆོས་བདག་བཀག་ནས་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ༑ གསང་སྔགས་པས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བའི་འཚོལ་ལུགས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། "ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད།། ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་སྙིང་པོ་མེད།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི།། སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་མ་ཡིན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ངེས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་སྒོམ་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་གོ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས༑ "རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་པ། ཆད་པའི་སྟོང་པ་ལས་རིང་དུ་བྱས་པ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ས་ཚིགས་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པས། ཕུང་སོགས་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་སྐྱེ་

1 སྡེ་པ་གཟུང་འཛིན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྡེ་བའི་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་ སྡེ་དཔར།

2 དར་ཐང་བསྟན་འགྱུར། རྒྱུད། པོད་གོ་བདུན་པ། མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༩༨ ཕྲེང་༡༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༧༨ ཕྲེང་ ༩

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས་པ།" ཞེས་སོ།།

འགག་ལ་སོགས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྐམ་དུ་གོ་བའི་ཆད་སྟོང་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། "རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད།། དེ་ཡང་མཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ།། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་།།། བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན།།"[1] ཞེས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དཔེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱོད་པ་ལ། "དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག །"[2] ཅེས་གསུངས་པ་དང་། "བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའོ།། འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།།"[3] ཞེས་གཞུང་དེར་བདག་མེད་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། "རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ།།"[4] ཞེས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བདེ་ཆེན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོའོ།། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལེའུ་གཉིས་པར་རྣམ་སྣང་གིས། " དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨བ༥

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥ན༤

༤ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༨ན༤

སྐྱེ་མཆེད་དང་།། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས།།། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ།། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།།"[1] ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པའི་སྟོང་པའི་ཚ་གདན་ལ་འབེབས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་མཛད་དོ།། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་བཀག །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བདེན་པ་བཀག །དེ་ནས་ལྷག་མས་སེམས་ཙམ་གྱིས་བརྟགས་པའི་སེམས་བདེན་པ་བ་བཀག་པའི་མཐར། "དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཡིན།། 'རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན།།' གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྣང་གྱུར་པ།། དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་ག་ལ་ཡོད།། རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས།། 'གང་ན་བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད།།' དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མ་ཡིན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། "སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས།། བདག་དང་ཕུང་སོགས་རྣམ་རིག་གི། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང་།། རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད།།"[3] ཅེས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ནི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པར་གསུངས་སོ།།། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དགུ་པའི་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མ་བརྟགས་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། སོ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བྲལ་ཕུང་པོ་ཁམས།། སྐྱེ་མཆེད་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། ཆོས་བདག་མེད་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས།། གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༩༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཡིན།།' 'གང་ན་རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད།།" ཅེས་སོ།།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས།། བདག་དང་ཕུང་སོགས་རྣམ་རིག་གི །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པ།། རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད།།" ཅེས་སོ།།

སོར་བརྟགས་ན་གང་ནའང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་པར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་དུས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་ཕྱེ་ནས་དཔྱོད་པར་གསུངས་སོ།། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཐབས་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཆའི་དཔྱད་པ་དང་། སེམས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱད་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་པས། ལྟ་བའི་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་༑ "གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོས་ཁམས་གསུམ་འདི།། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དཔྱད།།"[1] ཅེས་དང་། "སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ།། ཁམས་གསུམ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད།། ལམ་གྱི་སོ་སོར་བརྟག་བྱས་ན།། ཕུང་པོ་བདེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། སུ་ཞིག་གིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག ༎འདིར་ནི་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ།། འབད་པས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན།།༑ ཇི་སྲིད་བར་དུ་བརྟག་བྱས་ལ།། དེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཏེ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ༑ འདི་ནི་དང་པོར་གོ་བ་འཚོལ་བ་ཙམ་གྱི་སྐབས་མིན་གྱི་ཕྱིས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ཤར་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་འདིར་མི་བྱེད་ཀྱི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ།། མོས་སྤྱོད་པས་ལྷག་མཐོང་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པ་དང་འདི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི བཟླ་བཟླ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཁམས་གསུམ་འདི།། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དཔྱད།།" ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི བཟླ་བཟླ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༩ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ།། ཁམས་གསུམ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད།། ལམ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་བྱས་ནས།། ཕུང་པོའི་བདེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། སུ་ཞིག་གིས་ནི་སོ་སོར་རྟོགས།། འདིར་ནི་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ།། འབད་པས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན།། ཇི་སྲིད་རབ་ཏུ་བརྟག་བྱས་པ།། དེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཏེ༑༑" ཞེས་སོ།།

གཉིས་མི་འདྲའོ།། མདོར་བསྡུ་ན་སྟོང་པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་མི་འགོག་པར་དེ་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཞིའོ།། དེ་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་ལ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་བཞི་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་མ་འབྲིང་རབ་རབ་ཀྱི་རབ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་འདོད་ལུགས་སྣང་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྨྲར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི་མི་སྣང་ངོ་༑༑ དེས་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་ལ་ཐ་ནའང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་སྐྱེད་པ་དགོས་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། འོ་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སེམས་ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལས་རུང་དུ་[1]སོང་ནས་ནང་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཞིན་སྦྱངས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དང་། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་རིང་དུ་བསྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཡང་འདིའི་བདེ་བ་མིན་ནོ།། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་རླུང་འབྱུང་རྟུབ་སྒོམ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ་གསུངས་པའི་རླུང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་བཟུང་སྟེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩའི་འཁོར་ལོའི་གནད་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས། དེའི་བདེ་བ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་བཤད་པའི་བདེ་བ་མིན་པས། རླུང་དེ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྲོག་རྩོལ་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རླུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྷ་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ།། དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པར་བུམ་པ་ཅན་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གོང་མའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་སྣུན་ལུགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྔགས་དང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པོ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཟོ་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ་།། མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དང་། མཚན་

[1] ལས་རླུང་དུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་པོ་བཤད་མོད་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་མ་བཤད་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བའི་དོན་མེད་དོ།། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་། "ཡོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་ཉེ་བར་བསྟན་ན། བདག་མེད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལྷག་པ་ཉིད་ལས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེ་ན་བདེན་ཏེ། འདི་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁབ་ཀྱི་བུ་ག་ནི་ནམ་མཁའི་བུ་གོ་ཞེས་པ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་སོ།།"[1] ཞེས་བདག་མེད་གཏན་མ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཡུན་དུ་མའི་བར་དུ་སྒོམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཡང་ས་དེར་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པས་ན། བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མིན་པས་བླ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ལ།

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༤༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་ཉེ་བར་བསྟན་ན། བདག་མེད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལྷག་པ་ཉིད་ལས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། འདི་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁབ་ཀྱི་བུ་ག་ནི་བུ་གོ་ཞེས་པ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་ཡང་མཉམ་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གང་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན་འདི་གསུངས་མོད། འདིའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བའི་ཐབས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྟན་པས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐེག་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། "དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གནས་པར།། དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ།། སྤྲོས་པ་དུ་མ་རྒྱས་འགྱུར་བ།། གཞན་དུ་སྨྲས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།། བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་།། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་སུ།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་པུ་ཉིད།། རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་གནས།། ཕུང་པོ་རིན་ཆེན་སྣོད་ཉིད་དུ།། སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།། དེ་ཉིད་འབད་པས་སྨྲས་མཛད་ནས།། སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག །"[2]ཅེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དེ་ཉིད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྨྲས་པར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་པུ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བར་བཞེད་ནས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༨

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི བརྒྱ་བརྫ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུད་གནས་པས།། དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ།། སྤྲོས་པ་དུ་མ་རྒྱས་གྱུར་པས།། གཞན་དུ་སྨྲས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།། བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་།། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་སུ།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་པུ་ཉིད།། རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་གནས།། ཕུང་པོ་རིན་ཆེན་སྣོད་ཉིད་དུ།། སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།། དེ་ཉིད་འབད་པས་སྨྲ་མཛད་ནས།། སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་རྣམ་པར་གཞག །" ཅེས་སོ།།

མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སུ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་དགོས་ཏེ། གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་མ་བསྐུར་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམ་པར་སྟོན་པ་འདི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ནས་བཤད་མོད་ཀྱང་ཚིག་མང་དུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས་བསྒོམས་པའི་ཟག་མེད་[1]ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་འདིར་སྦྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ནས་ཤེས་ལ། ཡང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གཞུང་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ནའང་ཤེས་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས། སྔར་བཤད་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་ཙམ་ལའང་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་སྦར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་སྐྱེ་ལ། དེའི་བདེ་བ་དང་སྔར་བཤད་པའི་བདེ་བ་རྣམས་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བས་མ་འཁྲུལ་བར་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་འདིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། "ཐབས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མང་ངོ་།།

---

༡ **བསྒོམ་པའི་ཟག་མེད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥བ༡

གསུམ་པ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།། དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། འོ་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་དཔལ་སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། "སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད།། ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས།། ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་མ་ལུས་པའི།། 'སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྙིང་རྗེ་ཉིད།།' དམིགས་མེད་གནས་སུ་ཤེས་རབ་དང་།།། དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད།། བློ་དང་ལྡན་ཅིག་གཅིག་གྱུར་པ།། ནམ་མཁར་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། "ཤེས་པ་ཤེས་བྱར་རབ་བྱེ་སྟེ།། སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ནི།། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བརྗོད།། མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་།། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ལས་འདོན་གང་ཡིན།། སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས།། འདོད་ཆགས་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས།།"[2] ཞེས་གཟུགས་དང་སེམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བརྟགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་གང་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་སྙིང་རྗེར་བཤད་ནས། "ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན།། གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ།།། 'ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས།།"[3] ཞེས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ནི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་བུ་ཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲད་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་སྙིང་རྗེ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རབ་བྱེ་སྟེ།། སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ནི།། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བརྗོད།། མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་།། སྡུག་བསྔལ་ལས་འདོན་གང་ཡིན་པ།། སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས།། འདོད་ཆགས་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས།།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲད་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།།" ཅེས་སོ།།

ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པས། དེ་རྣལ་འབྱོར་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གཞན་ཞིག་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དཔེར་ན། སྦྱིན་སོགས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་ཡང་སྦྱིན་སོགས་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་དེའི་ངོ་བོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའོ།། དེ་ཡང་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འོ་མ་ཆུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་པར་མོས་པ་ཙམ་མོ།། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་བློ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་སྡེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའོ།། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་ཕྱུ་ཐག་གཅོད་ལུགས་དབུ་མ་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ལྷག་པོ་མེད་པས། ཐེག་པ་འདི་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་དོ།། ངེས་རྒྱུའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་སྟོབས་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་གིས་ངེས་པ་ལ་མེད་པས། སྟོང་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཐབས་བདེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ།། བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་ངེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ། ངེས་བྱེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ན་སྔགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་གི་གནད་མེད་པས་རེ་རེས་མི་ཆོག

གི་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ས་ར་ཧས། "སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་པས།།' དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་ན་ཡང་།། འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། 'གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དེ།།' འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣ་ཏ་ལས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་འཆད་པས། འདིའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་ རགས་པ་རྣམས་ལོག་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་དང་གིས་འབྱུང་བས། བདེ་བ་ཉིད་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་ཙམ་སྟོང་པ་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་ན། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པ་མི་རིགས་པས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོང་བ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ན། སཾ་བུ་ཊ་ལས། "སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།། སྟོང་མིན་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།། སྟོང་པ་མི་སྤང་རྣལ་འབྱོར་པས།། སྟོང་མིན་ཡོངས་སུ་མི་སྤང་ངོ་།། སྟོང་དང་སྟོང་མིན་བཟུང་བ་ལས།། རྟོག་པ་ཅུང་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་ཀུན་རྟོག་སྟེ།། དེ་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤང་།།"[2] ཞེས་སྟོང་མི་སྟོང་གང་དུ་ཡང་བཟུང་ནས་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་སྟོང་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པས་[3]ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་དང་།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་།།' 'གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དེས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་བུ་ཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༥

༣ **མི་སྟོང་པས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པར་[1]བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་བཀག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་སྟོང་བའི་[2]ངོ་བོ་སྦྱོང་བ་མི་རིགས་པར་བཤད་དོ།། དེས་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པར་[3]འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པར་བཟུང་བ་ལས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་སྐྱེ་ལ། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་སྤྱངས་ན་རྟག་མཐར་ལྷུང་བའི་ཀུན་རྟོག་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མི་སྟོང་པ་སྤྱངས་[4]ན་ལས་འབྲས་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྐྱེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱེད་ཅག་འཆད་པ་ལྟར་མིན་ཏེ། ལུང་དེའི་གོང་དེ་ཉིད་དུ༑ "ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད།། ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་གཟུང་།།"[5] ཞེས་སྙིང་པོ་མེད་པར་གཟུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་ཟད་པར་འདོད་པ་དང་།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཐོབ་འདོད་པས།། སེམས་ནི་བརྟན་པར་བྱས་ནས་འབད་པས་དཔྱད།། 'དེ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱ།།"[6] ཞེས་འབད་ནས་དཔྱད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྟོང་པར་[7]འཛིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མི་བདེན་ཀྱང་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྲུབ་པ་ལས། "འཁྲུལ་པ་བསལ་བར་འདོད་པ་ཡི།། 'བཤེས་གཉེན་

༡ **མི་སྟོང་པར་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
མི་སྟོར་པར་ པེ་དཔར།

༢ **མི་སྟོང་པའི་** སྡེ་དཔར

༣ **མི་སྟོང་པར་** གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

༤ **མི་སྟོང་བ་སྤྱངས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་ཕུ་ཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༩

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་ཕུ་ཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

༧ **མི་སྟོང་པར་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

ཅན་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤོངས།།' གལ་ཏེ་མིང་ཙམ་ཐ་དད་ཀྱང་།། རྟོག་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།། མཁས་པས་དངོས་འཛིན་ཡོངས་བཏང་སྟེ།། དངོས་མེད་པར་ཡང་མི་བརྟག་གོ༑ མར་མེ་འབར་བ་བསད་ཟུང་གི། 'ཤི་ནས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་ལྟར།།' དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ཟུང་གི། དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་མིན།།"[1] ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་འཛིན་ཞེས་མིང་བསྟུས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་སྤང་དགོས་པ་ལྟར། དེ་དང་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་མིང་མི་འདྲ་ཡང་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་ཡང་སྤང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།། མར་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ན་[2]བདེན་འཛིན་ལྡོག་སླ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་བྱེད་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ན། ཟས་མ་ཞུ་བ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་སྨན་ཁོང་དུ་སོང་ནས་མ་ཞུ་བ་དང་འདྲ་བར་གསོར་མི་ཟུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། "སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་།། བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་པ་ཉིད།། བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་སྒོམ་པ།། དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་༑ སྐྱེ་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ༑ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། "ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར།།' སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན།། གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ།། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད།།"[4] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱང་བཀའ་དང་དགོངས་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤང་།།' 'ཤི་ན་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པར།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྟེན་ན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༤༠ན༥

༤ སྡེ་བསྡུན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར།།" ཞེས་སོ།།

འགྲེལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་སོགས་སུ་བལྟས་ནས་སྒོམ་པར་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་བདག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱའོ༏༏ དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་རྟོག་བྲལ་མིན་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་དེ་བསྒོམས་པ་ལས་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་དང་། མན་ངག་སྙེ་མ་དང་། བདག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་དུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་ཚིག་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།། མདོར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་ཤིང་༏ དོན་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་མཐོང་བའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ནི། ཐ་ན་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ། བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་ལེགས་པར་ངེས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བཤད་པས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་མཐའ་ཆོད་པའི་མན་ངག་ལ་ཞུགས་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བ་ལ་འགྲུས་པར་བྱའོ།། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས༏ རྩ་རྒྱུད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དྲིས་པ་ན། སྟོང་པ་དང་སྙིང་

རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདུས་པའི་ལུགས་ལ་མ་བཤད་པ་མིན་ནོ།། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "ཆོས་འབྱུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་ནི།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོར་གསུངས།།"[1] ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྙིང་པོའི་ཡང་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ།། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱོགས་གསལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཙམ་དུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གསལ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ཙམ་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བ་དོན་དུ་གཟུང་གི། རེ་རེ་བ་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་བྱའོ།། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ནི་ཀླུང་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་། བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པའི་སྟོང་པའི་མཐར་ཐུག་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ས་ར་ཧས། "ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྒྲ་ཡང་།། བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་པས། ཅུང་ཟད་ཙམ་རེས་ཚིམ་སྣ་བར་མི་བྱ་བར་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༧

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡིས་གཏམ་སྒྲ་ཡང་།། བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།།" ཅེས་སོ།།

དོན་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།། དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ཡིན་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན༏ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྔར་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་མང་པོས། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཀྱང་དེ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཙམ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མི་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། "ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ།། 'དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་ཟད་གཙོ།།' སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མི་ཕྱེད་པ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིར་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ནི་དངོས་དང་ཞེས་པས་སྟོན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "གང་ཞིག་དངོས་མེད་ཤེས་རབ་སྟེ།། ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ།།"[2] ཞེས་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ།། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། སྤྱིར་ཐབས་ཤེས་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཟུང་འཇུག་གི་ཐབས་ཤེས་ངོས་འཛིན་པའོ།། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་གཙོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༡

དངོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་བཞི་པར་བཤད་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའམ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྔ་པ་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་ཡ་གཅིག་ཡིན་པས། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ཞིག་ནི། ཚུལ་བཞིའི་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གོང་ན་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པས་ད་དུང་དེར་མ་སླེབ་བོ།། གལ་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གཅིག་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་ཡ་གཞན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན༑ གཞུང་གཞན་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འདྲ་བས། འདིར་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དེའོ།། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བ་ནི་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུའོ།། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་གཉིས་ནི་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཨེ་དང་ཝ་ཡིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ཐུགས་དང་ཕྱི་མ་སྐུར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཐིག་ལེའི་དོན་ཏེ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གོ། དེ་ཡང་འདུས་

པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པ་ལས། “ཨེ་ཝཾ་ཡིག་གཉིས་སྒྱུ་མ་ལ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདིར་བཞུགས་པས།། དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་ནི།། ཨེ་ཝཾ་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཤད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས། ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་གཉིས་པ་བསྟན་ཏོ།། འདི་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་དོ།། འདི་ལ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཕགས་པས་མཛད་དེ། རིམ་པ་ལྔ་པ་ལས། “ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པར་ནི།། ཤེས་ནས་གང་དུ་འཇུག་གྱུར་པ།། ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་སྟེ།། རིམ་འདི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། རིམ་པ་གསུམ་པ་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྦས་དོན་གྱི་ཨེ་ཝཾ་མོ།། ལུགས་འདི་དག་ཏུ་སྟོང་པ་བཞི་བཤད་པའི་དོད་ནི་[3]རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་དགའ་བ་བཞི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོང་པ་གསུམ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་དུ་དགའ་བ་གསུམ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དུ་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས། འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེ་རྒྱུའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང་། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རླུང་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི༑ ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བཤད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན༢ ལུང་འདི་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༦

༣ **དོད་ནི་** དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བཤད་དགོས་པར་གང་ལས་ཞེས་སྨྲས་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་འདི་བདག་གིས་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ།།

འདི་ལ་བཞི། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་(གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་)ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། "སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པས། དཔེར་ན། སྨོན་པས་གདུངས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་བཙུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྣོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། བདེ་བས་ཕོངས་པ་ཤས་མ་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་མཐུས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ༑ འོན་ཀྱང་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ནི་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་འདྲ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྐུ་མིན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུའོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན༑ ཐེག་པ་གཞན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

1 སྡེ་བསྡུན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢བ༥

རབ་མེད་ན་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཡང་འཐོབ་པར་མི་ནུས་པས། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཚང་བ་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཐོབ་པ། དེས་ན་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་ཐབས་རྣམས་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུའི་བར་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཚང་བ་ངེས་པར་སྒོམ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྒོམ་པ་མེད་པས་གཟུགས་སྐུའི་ཐབས་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་སྒོམ་དགོས་མི་དགོས་མགོ་མཚུངས་[༡]པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་ལམ་ལ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བླ་མེད་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིར་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སློབ་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཐར་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་མཚན་དཔེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་སོ།།། འདི་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་སྤྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མཚན་དཔེ་སོ་སོའི་[༢]རྒྱུ་བླ་མ་བསུ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་

---

༡ འགོ་མཚུངས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ མཚན་སོ་སོའི་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། སེ་དཔར།

ཚེ་རབས་མང་པོར་ཚོགས་བསགས་པས་[1]ས་ཐོབ་ནས། འབྲས་བུའི་མཚན་དཔེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་འཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ས་གོང་མ་གོང་མར་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་ལམ་དེའི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་འཐོབ་བོ།། དེ་ནས་དེ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་འབྲས་བུའི་མཚན་དཔེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བཤད་ཀྱི། སྔར་མཚན་དཔེའི་ལུས་མ་ཐོབ་པར་གློ་བུར་དུ་གནས་འགྱུར་འདོད་པ་མིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ལུས་གྲུབ་ཙམ་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་འཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་མེད་ལ་སློབ་ལམ་དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཤིག་མ་ཐོབ་ནའང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་པས་གློ་བུར་དུ་ལུས་གནས་འགྱུར་བ་ཡང་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་འཐོབ་དགོས་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་བཞིན་དུ་བློས་ལྷའི་སྐུར་བསྒོམས་པ་ཀྱང་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཚོག་པས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱང་རླུང་ལས་གཞན་དུ་འཐད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རླུང་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་དགོས་སོ།། གཞན་ཡང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས། གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་སྐབས་པ་རགས་པའི་ལུས་གཅིག་དང་། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པར་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། དེའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་

༡ བསགས་པའི་ དབུས་དཔར།

དགོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྣྲུང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་)ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣོད་དང་། བརྟེན་པ་ལྷའི་བཅུད་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་གསར་དུ་འཆགས་པའི་རིམ་པ་ཞིག་སྟོན་ལ། དེའི་སྣོད་འཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཆགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་འདོད་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེའི་གནད་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་མིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།། དེའི་ཚེ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཆི་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཕུང་པོ་རགས་པ་སྙིང་པའི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱས་པར་དཔལ་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི། བྱ་རྒྱུད་ནས་བཟུམས་ཏེ་ལྷའི་སྐྱེད་ཚོག་བྱེད་པ་ན། སྟོང་པར་ཞུགས་པ་རེའི་མཐར་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་རེ་བཤད་འདུག་པ་འདི་ལ༑ མཐར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མོས་མནོ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མིན་པར་སྟོང་པར་ཞུགས་པའི་མཐར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཤེས་ན་འབྱུང་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འདུག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་མཐར། བར་དོ་བཞིན་དུ་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་

ལྷའི་སྐུ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སྦྱོང་བསྡུས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུས་དབེན་གྱི་བར་དང་། ངག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་ལ་ཡང་ལྷའི་སྐུ་མི་སྣང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་རླུང་ལས་སྒྲུབ་ལུགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་སྟོང་པར་ཞུགས་པའི་མཐར་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཞིག་བཤད་འདུག་ནའང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེད་པ་མིན་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྒྲུབ་ལུགས་སྐབས་དེ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བས། དེ་ནས་ལྷའི་སྐུ་འགྲུབ་ལུགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་(ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་བྱ་རན་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་[1]བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གླེགས་བམ་ཀློག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཚལ་དབུལ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་བཀག་སྟེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། "ཤིང་རྫི་ས་ཡི་རང་བཞིན་གྱི།། ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱག་མི་བྱ།། ལུས་ཉིད་ལ་ནི་མཆོད་པ་བྱ།། བླ་མར་གུས་པས་ཕྱག་བྱ་འོ།། ས་རྡོའི་རང་བཞིན་མཆོད་རྟེན་དང་།། གླེགས་བམ་ལ་སོགས་མི་བྱ་ཞིང་།། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས།། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་མི་བྱ།། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་རྣམས་ལ།། ཕྱག་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་འོ།།"[2]ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། ཁྱད་པར་དུ་ཤིན་ཏུ་

༡ **རྟོགས་པས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི བརྒྱ་བརྡ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༦༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུས་ཉིད་ལ་ནི་མཆོད་པ་དང་།།" "ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་དང་བཤང་གཅི་དོར་བའི་སྐབས་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་སྤྲོས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དོར་ནས། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་ཉིད་སྒོམ་པར་བཤད་དོ།། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒོམ་པ་ན། དེ་ལས་བསླང་ནས་ངེད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་ལ་མེད་པས། དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཅིག །ཅེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་[1]རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་བར་གསུངས་སོ།། ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ན་ནི། ཟླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་སྒོམ་པའི་སྟེང་ནས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་གསལ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཙམ་གྱི་མཉམ་གཞག་[2]གི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་གསལ་ལོ།། སྔ་མ་ལ་ཚང་ཚུལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་གོ་སླ་ལ། གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གསལ་ལོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་འོང་གི་གཞན་དུ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།། འདི་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས། དབང་དང་དམ་ཚིག་ལེགས་པར་བཟུང་

༡ བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ མཉམ་བཞག་ དབུས་དཔར།

ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་གསུངས་པ་མིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྨྱུར་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འགོགས་པ་ནི་རང་གཞན་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ།། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྡོ་ར་སོགས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་ལམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོས་པ་གཞན་དོར་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐོར་ཉིད་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་སྐྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ནས་དབང་པོ་རྣོ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་ལུགས་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་འདུག་པས། གྲུབ་སྙིང་གི་སྐོར་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བློ་ཞིབ་པར་བྱས་ནས་དཔྱད་དགོས་པར་ཡོད་དོ།། སྔར་བཤད་པའི་གནད་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གཞན་དུ་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་འདི་ཤེས་ན། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཡིན་པས། གསང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གསང་ལ་ཆེས་ཆེར་གསང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་ལུགས་འདི་མིན་པ་གཞན་ནས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ལ། ལུགས་འདི་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྙི་རགས་པ་ཡང་ཇི་བཞིན་དུ་རྙེད་དཀའ་བར་སྣང་བས། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་སོ།།། དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་)ལ་གཉིས། ཐབས་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཐབས་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་པ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྔགས་ལ་མེད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་ཕྲ་དག་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མ་བཤིག་པར་ཡིད་ནང་དུ་བསྒུས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མེད་པས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བཀག་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་དགག་བྱ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཤད་པ་དེ་ལས་རགས་སུ་བཏང་ནས་བདག་མེད་འཚོལ་ན་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཕྲ་མོ་ནས་མི་ཁེགས་པས། བདེན་འཛིན་ལ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཕྲ་རུ་བཏང་ནས་འགོག་ན་ནི་དོན་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲང་ས་མེད་པས་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ན། གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་རྒྱུ་རྫིར་བཙུད་ནས་དེར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་ནས་སྒོམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་སྦྱོང་སྦྱུར་བའི་ནུས་པ་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་ལའང་མེད་པས། ངེས་པར་བདེ་བ་དེ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རིག་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ནང་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་སོ།། དེའི་དང་པོ་ནི་

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་སུ་ལྟ་ཞིག །དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒོད་པ་དང་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་མ་གསུངས་ལ། རང་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་རྒོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ལག་པ་འཛིན་པ་བྱེད་པར་བཤད་པས། རྒྱུད་དེ་དག་ལ་རྒོད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཐབས་གསུངས་པས། རྒྱུད་དེ་ལ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་གང་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་མ་གསུངས་པ་དེར་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་སྟོན་ལ། ནང་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྟོན་པར་མི་མཛད་དོ།། སྔ་མ་གང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དེར་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དེར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དེ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་རྒྱུན་གནས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རིག་མའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་དང་། ནང་གི་རྩ་རླུང་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་སོ།། དང་པོ་(རིག་མའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་)ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་དེ་རྣམས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ན། ནང་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས། ཐབས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་

མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ནུས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དགོས་པས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་ནི་མན་སྙེ་ལས། "ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་དག་སྒོམས་པར་འཇུག་པས། ལ་ལ་ནཱ་དང་ར་ས་ནཱའི་རླུང་དག་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་རོ།། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྲེག་ཅིང་ཟླ་བ་འཇུ་བར་བྱེད་དོ།།"[1] ཞེས་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཞུགས་ནས་གཏུམ་མོ་སྦར་བས་བྱང་སེམས་འཇུ་བར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་དེའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་ལྡོག་པར་བཤད་པས། རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏིར་ཐིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དེ་ནི་ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་ཡིན་ནོ།། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལམ་འདི་མ་བཤད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། བཤད་པ་ཡང་མང་བ་ལ་[2]ཐབས་འདིས་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་སྣང་ནའང་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མང་པོ་ཞིག་གོ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་།། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བས། ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། འདི་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནས་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བཤད་པའི་འོག་སྒོའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་མན་ངག་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ།།

གཉིས་པ་(ནང་གི་རྩ་རླུང་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་)ནི། ནང་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་རྩ་འཁོར་ལུས་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉེར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་དག་སྒོམས་པར་འཇུག་པས་ལ་ལ་ནཱའི་རླུང་དག་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་རུ་འཇུག་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་རོ།། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྲེག་ཅིང་སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་འཇུ་བར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **མང་པོ་ལ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
མང་པ་ལ་ སྡེ་དཔར།

ཀྱི་གནད་གང་ན་ཡོད་པའི་དབུས་དེར་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་འཛུད་པའི་སྒོ་རེ་ཡོད་དོ།། འཛུད་ལུགས་ནི། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་དང་། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་མང་པོ་དང་། ཌོཾ་བི་ཧེ་རུ་ཀ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་སོགས་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་སུ་ནི་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་གནས་སུ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་སྦྱོར་བསྒོམས་ནས་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་འཛུད་ལ༑ ཌོཾ་བི་ཧེ་རུ་ཀ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ནི་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོའི་དམིགས་པ་བསྒོམས་ནས་མཛད་པས། ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྙིང་ག་དང་། དེ་ནས་གསང་གནས་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བཞེད་ལ། འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་སུ་དང་། དེ་ནས་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའི་གནས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་མཛད་དོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ནས་བྱེད་པར་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྙིང་གར་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་༑ ཀུ་ཀུ་རི་པས་མཧཱ་མཱ་ཡཱའི་[1]རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་སྙིང་གར་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་པ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་སྙིང་གར་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྒོ་སོ་སོ་བ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་དོ།། དེ་རྣམས་ལའང་གཞུང་དེ་ཀ་[2]ནས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་པོར་བཤད་པ་འགའ་རེ་

༡ མཧཱ་མཱ་ཡའི་ དབུས་དཔར།
མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱའི་ སྡེ་དཔར།

༢ དེ་ཁ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཐལ་ཆེར་མི་གསལ་བར་བཤད་པ་མང་ལ། སྒོམ་པའི་ཚེ་རྩ་གསུམ་གསལ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱང་ཙུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་རྩ་འཁོར་གང་དུ་འོང་བའི་དབུས་སུ་བཀོད་ནས་སྒོམ་པ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཧླུ་ཏླིར་འཇུད་པར་བྱེད་པ་གོ་དཀའ་བར་ཡོད་པས་གསལ་བར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་དང་ཁྲུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་གུང་སྒྲིག་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་རླུང་གཉིས་ཧླུ་ཏླིར་འཇུད་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་༑ ཐབས་དེ་དག་གིས་གཏུམ་མོ་སྦར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་བཞིའམ་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་ལྷན་སྐྱེས་དང་འོད་གསལ་ལ་ཡང་ནང་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ནི་ཡོད་དོ།། ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ་ཧླུ་ཏླིའི་མར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་རྣམས་སུ། ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས། དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཟིན་ན་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རླུང་སྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་། རླུང་གཉིས་ཧླུ་ཏླིར་ཚུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཁྲུངས་ཐུབ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གི་གནད་ཤེས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་རླུང་གཉིས་ཧླུ་ཏླིར་འཇུད་པའི་སྒོ་སོ་སོ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་ཕྱོགས་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་ན། གཞུང་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་རྗེས་རླུང་གཉིས་ཧླུ་ཏླིར་བཙུད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དང་འོད་

གསལ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་འཛིན་པ་ཞིག་འབྱུང་བས། གདམས་ངག་གི་འགག་སྟོམ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་དོན་ལ་མི་འཛིགས་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ས་ར་ཧས་ཀྱང་། "ཟ་ཞིང་འཐུང་ལ་གཉིས་སྦྱོར་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་།། རྟག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགེངས།། ཆོས་འདི་ལྷ་བུས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ།། 'རྨོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོ་བོར་རྡོག་པས་མནན་ནས་སོང་།།' གང་དུ་རླུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱུ་ཞིང་།། ཉི་མ་ཟླ་བ་འཇུག་པ་མེད་གྱུར་པ༑ 'མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབུགས་ཕྱུངས་ཤིག །' མདའ་བསྣུན་གྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་སོང་།།"[༡] ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཉི་ཟླའི་རླུང་རྣ་ཧྲིར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བཞུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་བཀང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བས། རྨོངས་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ།། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཤེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་ན་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཞུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་གདམས་ངག་གི་བསྔགས་པར་བསྒྲོམས་ནས་གདམས་ངག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་རང་གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ལུགས་)ལ་གཉིས༑ རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ལུགས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་

༡ སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕྱི་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྨོངས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོར་རྡོག་པས་མནན་ནས་སོང་།།' 'མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེ་དབུགས་ཕྱུང་ཅིག །"ཅེས་སོ།།

སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དགོས་པ་)ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དགོངས་པས། རིམ་པ་དང་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མཛད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་འདི་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དོ།། ཚུལ་འདི་གསལ་བར་ནི་འདུས་པའི་སྐོར་རྣམས་ནས་བཤད་དེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ཇི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་དངོས་པོ་མེད།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགྲོ།། སྐྱར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་ནས།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་།། སྐྱར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེ།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སྐྱར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།། སྔོན་བཞིན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས།། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རླུང་འཇིག་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་པ་ན་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་རླུང་རྣམས་སྲོག་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་ཞིང་༑ ཡང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལས་ཀྱི་རླུང་ཤར་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ།། ལས་ཀྱི་རླུང་དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྐྱེ་ལ། དེས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་བསགས་ནས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་དངོས་མེད་དང་།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་པར་འགྲོ།། སྐྱར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་བ།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་།། སྐྱར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེས།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སྐྱར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།། སྔོན་བཞིན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་ལ་སོགས།། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྱུར།། " ཞེས་སོ།།

ཡང་འཆི་ཞིང་ཡང་སྐྱེ་བ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ།། སྔོན་དུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྔ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དེའི་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འགྱུར་ཚུལ་ནི། རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་ནི་གཞིའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་པ།། གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་བཟླས་བཞིན་དུ།། མི་ཤེས་བསམ་གཏན་གློག་པ་སྤྱངས།།"[1] ཞེས་སོ།། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རླུང་གི་བཟླས་པ་བྱས་པའི་མཐར་འཆི་བ་ན། རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་འཆར་བ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པའོ།། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཕུང་པོ་སྙིང་པའི་ཁྲིད་ན་གནས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ལུས་སྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་གཞིའི་ལོངས་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། གཞི་ལ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། འདིས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། གཞིའི་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་མིག་ཐ་མལ་པ་ཤིའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་དེ། སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ན་མིག་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གཞིའི་སྤྲུལ་སྐུའོ།། ཚུལ་འདི་ལ་རིམ་ལྔ་ལས། "ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།།' དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།།"[2] ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་བར་དོར་བཤད་པས། ལམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་བར་དོར་བཏགས་པ་དང་། གཞིའི་བར་དོ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩བ༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥(༣ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།།" ཞེས་སོ།།

ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་ལ་བར་དོར་འོང་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྟེག་པའམ་རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་མན་ངག་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འཆི་རང་དབང་བ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཆི་བར་འོང་རྒྱུ་དེ་ཆོས་སྐུ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་[2]རང་དབང་བར་འོང་རྒྱུ་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རུ་འཆར་བས༑ གཞི་ལ་ལམ་གྱི་སྐུ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་སྐུ་གཉིས་ལ་གཞིའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡང་འཐོབ་བོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འགོས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྟེག་པའི་རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

༢ **ལེན་པར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ལུགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲུང་གཞིར་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་འཆད་ཀྱང་གཞི་དུས་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་རིམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ཀྱང་། མར་ལུགས་པ་རྣམས་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད།།"[1] ཅེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་སོགས་རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་གཞིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེ་དགོས་སོ།། ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་འཆི་བའི་དུས་དང་བར་དོའི་དུས་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལ་འཆད་པ་དང་། གཞིའི་རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་སྤྱར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་མི་སྣང་ངོ་།། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རིམ་ལྔ་འཇོག་པའི་དོན་ནི། མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སྙིང་གར་ཐིམ་པ་སེམས་དམིགས། གཉིད་འོད་གསལ། རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་སྒྱུ་ལུས། སད་པ་ཟུང་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། སྤྱིར་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་བྱེད་པ་འདི། སྤྱོད་བསྡུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཤེས་ན་མ་གཏོགས་པ། གསལ་པོར་བཤད་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ནའང་མི་གསལ་ལོ།། སྒྲོན་གསལ་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ཞིག་དྲངས་མོད་ཀྱང་དྲངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།། དེའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་རྡོར་བཟླས་སྔར་དང་འདྲ། གཉིད་ཀྱི་མགོ་བརྩམས་ནས་རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་བར་ལ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་དང་པོ་གསུམ་སེམས་དམིགས་དང་། བཞི་པ་འོད་གསལ་འདི་ལ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་ཙམ་མིན་གྱི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྨི་ལམ་ལོངས་

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༡ན༦

སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། འདིས་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་མཚོན་ནུས་སོ།། དེ་ནས་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལའང་གཉིད་སད་པ་ཙམ་མིན་པའི་སད་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།། ཡབ་སྲས་ལྔའི་རྗེས་འབྲང་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་ལྔ་དང་། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་ལྔ་མ་བཤད་ཀྱང་། ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་དགོས་སོ།། གཞི་ལ་རིམ་ལྔའི་གཞི་འདིངས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པས་འདིར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ལུགས་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དེ་བར་དོ་ཧེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པས་ན། དེའི་སྔོན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ནི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "རླུང་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ནུབ་པ་ནི།། གང་གིས་ཡང་དག་ཤེས་པ་ནི།། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཤེས།། ཕན་ཚུན་དུ་ནི་ཡང་དག་སྤྱད།། སྐྱེ་བའི་རིམ་ལྟར་ཐིམ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་མས་རིམ་ནས་ཐིམ་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།།། རྟག་ཏུ་ཡང་དག་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ཐོག་མར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཀ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་འཕོ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཆགས་ནས། དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ཐུར་སེལ་ལ་སོགས་པ་རླུང་དགུ་འཆགས་པར་བཤད་ལ། "སྲོག་གི་རླུང་ནི

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ནུབ་པ་ནི།། གང་གིས་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིས།། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མཚན་ཉིད་ནི།། ཕན་ཚུན་དུ་ནི་ཡང་དག་སད།། སྐྱེ་བའི་རིམ་ལྟར་ཐིམ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་དག་འགྲོ།།" ཞེས་སོ།།

སྙིང་གར་གནས།།"[1] ཞེས་སྲོག་འཛིན་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པར་བཤད་པས་ན། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་སེམས་རྣམས་སྙིང་གར་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་གནས་དེ་སྙིང་ག་དང་། དེ་ནས་ལུས་ཡན་མན་དུ་འཆགས་པ་དང་། མཐར་འཆི་བའི་ཚེ་སྙིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཐོན་པར་བཤད་པ་དང་རྒྱུད་འདི་མཐུན་ནོ།། སཾ་བྷུ་ཊ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དགུ་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྙིང་ག་ཡིན་པས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་གནས་ནས་མ་འཐོན་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་སྒོ་གཞན་ནས་མི་འཕོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་དེ་དག་གི་སྐབས་དེའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་མན་སྙེར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྙིང་ག་ནས་འདོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཞིའི་རིམ་ལྔ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་དང་། སྙིང་གར་དམིགས་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་ཪྴེ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས། དེའི་མཐར་རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་སྙིང་གར་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་འོག་ཏུ། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་བོ།། ལོངས་སྐུ་དེ་མིག་ཐ་མལ་པས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས། དེས་རགས་པའི་ཕུང་པོའི་ལུས་བཟུང་བ་ནཱ་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུའང་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ།། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནས་དམ་པ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡིན་པས་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག །གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི། འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྒྱུར་བའི་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༨བ༡

ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདི་དང་། དེའི་ཐབས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་ཉིད་ལ་མན་ངག་ངོ་སྤྲོད་པས་ཆོག་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་ནོ།། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་ལྔ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

༄ གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མན་ངག་བདར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་དང་། བླ་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མན་ངག་བདར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ཡོད་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པས། དེ་མན་ངག་དེའི་གཞུང་མཐར་ཐུག་གོ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་དེར་རིམ་ལྔའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མི་མངོན་པར་སྦས་ལ། རྒྱུ་དེ་བཀྲོལ་ནས་གབ་པ་དེ་མངོན་དུ་འབྱིན་པ་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་ནའང་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་འཆད་ཤེས་པའི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་ནས་མ་བཤད་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ།[1] རིམ་ལྔ་ལས། "དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས།། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།།། བླ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྦས་པའི་དོན་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་དུ་བྲི་བར་ཐངས་ནས་མ་བཀོད་པ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངག་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་

[1] ལྟོས་ཏེ། སྐུ་འབུམ་དམར་མ།
[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥བ༣

དོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་ཆེ་འདིར་རྒྱུད་དོན་མི་རྙེད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྦས་པ་ནི་གང་དུ་སྦས་པའི་རྒྱུད་དེར་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྦས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་བ།། དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ནི།། གང་དུའང་ང་ཡིས་མ་བཤད་པ།། 'སྐལ་བ་མེད་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུས།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྦས་བྱས་པ།།' དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།"[1] ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གང་དུ་ཡང་རྗོར་བཟླས་མ་བཤད་པར་སྦས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུད་དེར་མ་བསྟན་པའི་སྦས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་དེའི་མན་ངག་དེ་ལས་མི་རྙེད་པས་གཞན་དུ་བཙལ་དགོས་པས་སྦས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "མི་ཤེས་པ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག། རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་ཕ་མཐའ་ཡི།། ས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པ།། ལམ་ནི་གང་ཡིན་མི་འདྲི་གང་།། 'ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད།།' དེ་བཞིན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི།། མན་ངག་དང་བྲལ་སྒྲུབ་པ་པོ།། 'འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡང་།།' སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ།། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ།། འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་དུ་འབོད་འགྲོ། 'དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།' དད་པས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས།། མན་ངག་དག་ནི་བསླབ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་ཀྱང་བླ་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པས། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དེར་གསུངས་པའི་མཁས་པ་ནི་རིག་གནས་གཞན་ལ་མཁས་ཀྱང་བླ་མའི་མན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༧བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐལ་བ་མེད་པ་བསམ་པའི་རྒྱུས།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་དུ་སྦས་བྱས་ལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༧བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་པ། བཅུ་གཉིས་བཅས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད།།" "འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་མཁས་པ་ཡང་།།" "དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།" ཞེས་སོ།།

དག་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་མན་ངག་མེད་ན་རྒྱུད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དེའི་མན་ངག་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྐབས་དེར་རྒྱུད་ལས་མན་ངག་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་དགོས་པ་དང་། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་མན་ངག་གི་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎

རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གང་དུ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་རྣམས་ཐོག་མར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གོ་བ་བཅལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མི་བྱེད་པར་ཐོམ་རྒྱུག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བགྲོད་པ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐའ་ལ་འགྲོ་འདོད་པས་སྔོན་དུ་གྲུས་ཅན་ལ་ལམ་རྒྱུས་རྩད་མི་གཅོད་པར་ཐོམ་འགྲོས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པས། མན་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྔོན་དུ་དེའི་གོ་བ་ལེགས་པོར་འཆགས་དགོས་པའི་ཁུངས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བླ་མས་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་འཆད་ཤེས་པ་ཕྱི་དུས་སུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བླ་མས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་སྦྱར་བ་ལས་རྙེད་པའི་མན་ངག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ནི་དུས་རིང་པོའི་བར་དུ་ཡང་གནས་པར་གཟིགས་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་དོན་རྙེད་པ་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སོ༎

དེ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་མན་ངག་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དེར་འཆར་མ་ཐུབ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་དུས་ལས་ཕྱི་དུས་སུ་བློའི་མཐུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྲི་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དེར་མི་གསལ་བ་མིན་ནོ༎ གཞུང་དེ་དག་ཏུ་རྩ་རྒྱུད་ལྟར་དོན་མི་མངོན་པར་སྦས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྦས་དོན་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བློ་མི་གསལ་བར་སོང་

བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞུང་ཡང་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། དེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་དོན་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་ཟུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ༑༑༑

གཉིས་པ་(བླ་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་གདམས་ངག་བོད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདར་ཤ་ལེགས་པར་གཅོད་ན་ནི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་ལེགས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། མན་ངག་ཟུར་ནས་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བྱ་དགོས་སོ།། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་འདིའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་མན་ངག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་གྲགས་པར་མཛད་ལ། ད་ལྟ་ནཱ་རོ་པའི་གདམས་པ་རྗེ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོལ་ཁ་ཙུང་དྲག་པར་སྣང་ངོ་།། འདི་ལ་བླ་མ་མར་པ་ལ་ཁ་གཡར་བའི་བླ་མའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག །གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་རྫས་མ་ཚད་མར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་རྐྱང་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཁྲུངས་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་སྣང་བ་ནི་བླ་མ་དེས་མཛད་པར་མི་སྣང་ངོ་།། མཚུར་སྟོན་ནས་གད་པ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་སྣང་བས། གསེར་སྡིངས་པས་མཛད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་དང་༑ བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བའི་བཤད་པ་རྣམས་ཁོག་མཐུན་ནོ༑༑༑ དེ་ལ་མར་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་འདིའི་རྩ་ཚིག་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསེར་སྡིངས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ངོ་།། གསེར་སྡིངས་པས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་གྲོང་འཇུག་དང་འཕོ་བ་དང་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ

ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རེ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཞུང་དེར་དེ་དག་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ།། གཞན་འདུས་པའི་མན་ངག་ཕྲ་རགས་མང་དུ་སྣང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི། རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མ་དང་། དོན་བཞི་མ་དང་། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་བཞི་ཡིན་ནོ།། འདི་རྣམས་ནི་ལུགས་འདིའི་རིམ་ལྔའི་དོན་ཚན་རྣམས་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཡིན་པས། སྔོན་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡིག་ཚང་བ་ཡི་གེར་མ་བཀོད་པར་ངག་བརྒྱུད་བྱས་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལ་དོན་ལྔ་མའི་དོན་ཚན་དང་པོ་བཞི་ལ་ནི་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་ཟུར་ན་ཡོད་པས་གཞུང་དེར་ས་བཅད་བཏབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་མི་འཆད་པས། དོན་ཚན་ལྔ་པ་རིམ་གཉིས་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལམ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའི་མན་ངག་གོ། དོན་བཞི་མ་ནི་སློབ་པ་པོ་དང་གནས་དང་གྲོགས་དང་གདམས་པ་དངོས་ཏེ་བཞི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་ཤོག་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ།། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཞེས་པ་ཕ་རྒྱུད་ཡང་སྙིང་དུ་གྲགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། "གདམས་པ་ལ་ནི་དོན་དྲུག་ཡིན།། བསྐྱེད་རྫོགས་གདན་གཅིག་སྟེང་སྒོམ་དང་།། འཇུག་ལྡོག་མ་རིག་རྩད་གཅོད་དང་།། བདེ་བ་ལམ་དུ་བསླང་བ་དང་།། གཏུམ་མོ་གྲོང་འཇོ་གྲོང་འཇུག་གོ།"[1] ཞེས་དོན་དྲུག་སྟོན་པ་མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་ཀུན་གྱི་དོན་སྣ་ཚང་བ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པའོ།། འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རིམ་པ་ལྔ་སྟོན་ཀྱང་སྙིང་གར་ཐིགས་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་མིང་བཏགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་རྫོགས་པའི་མན་ངག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་།། སྙིང་གར་ཐིགས་འཁོར་སྒོམ་པ་ནི་མན་ངག་དེ་བཞི་ཁ་ལ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། ༢ རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས། ཤོག་གྲངས་ ༩༨༣ ལུང་འདི་རྗེའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་སུ་དྲངས་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་རྙེད།

ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདྲའོ།། རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ལ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཟེར་བས་དེ་བཞི་ཁ་ཡང་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་གོ༑ དོན་བཞི་མར་གད་པ་བས་བྱ་ཁང་པ་ལ་དབུ་བསྟུང་བཞེས་ནས་མན་ངག་གནང་བའི་གྲངས་སློས་པ་ན་སྔར་གྱི་བཞི་མ་སློས་པར་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དག་གོ། མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "ཐིག་པ་སྣ་ཚོགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་གནས་པ་སོགས།། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ།།"[1] ཞེས་རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་སོ།། ཇེ་ནཱ་རོ་པས་བླ་མ་མར་པ་ལ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་གནང་བའི་ནང་ནས༔ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་མན་ངག་གནང་ཞེས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། བོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་མན་ངག་དག་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གི་འགའ་ཞིག་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལུགས་འདིའི་མན་ངག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ནི་འདུས་པའི་མན་ངག་ཐོར་བུ་བར་བྱས་ཏེ་བཀོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པར་སྣང་བས། སྒྲིག་ལུགས་དེ་འདྲ་བ་དེ་སྔར་ཡི་གེར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་བཀོད་ཀྱང་ཡི་མ་བྲིས་པ་མིན་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཚད་མ་དེའི་གོང་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་མ་བྱུང་བ་ཡང་མིན་ནོ།། སྔར་བཤད་པའི་གདན་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་བཞི་ནི་རྩོམ་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བླ་མ་ཐ་དད་དམ་སྤྱི་ཕྱིའི་གསུང་བགྲོས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པ་པོའི་

༡ སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐིག་པ་སྣ་ཚོགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། སྲིད་པར་སྐྱེ་དང་གནས་ལ་སོགས།། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི།། སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

བློའི་ཁྱད་པར་སྦྱ་ཕྱིའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཞིང་བྲིས་ནོར་རིང་དུ་བརྒྱུད་པའང་མང་བར་སྣང་ངོ་།། དེས་ན་དེ་དག་གིས་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ནཱ་རོ་པའི་སློབ་མ་ཀླྀ་ན་ཀ་ར་ནས་ནག་ཚོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ཡ་ མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་མན་ངག་དང་ཡང་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་དོན་དུ་སོང་མ་སོང་དང་། དེ་ཀུན་ཀྱང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་ནས་དེ་དག་ནས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་དང་། མ་ཟིན་པའི་རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ལ་ཡོད་ལུགས་དང་། བརྒྱུད་པ་རིངས་པའི་དབང་གིས་དང་པོའི་གདམས་ངག་གི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་མ་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བཤད་ན། མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་མན་ངག་གི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཞིག་འོང་བར་མཐོང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོ་རིམ་ངེས་པ། གྲངས་ངེས་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ།། དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དབྱེ་བ་དངོས་)ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་རིམ་པའི་གྲངས་དུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན༑ རྩ་རྒྱུད་པ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། "སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་ནི༑༑ ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ།།"[༡] ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ནི་ངག་དབེན་ནོ།། ལུས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཛོར་བཟླས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལུས་དབེན་ནོ།། དེས་བསྒྲུབས་པའི་ངག་དབེན་གྱིས་ཡིད་ལ་སྙེ་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐུལ་བ་སྟེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་དམིགས་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྐུལ་བྱས་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།།" ཞེས་སོ།།

མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རབ་མཆོག་ནི་རྡོར་བཟླས་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་ནོ།། དངོས་གྲུབ་ནི་བདག་བྱིན་བརླབ་པོ།། ཡིད་དགའ་བ་ནི་སྒྱུ་མའི་ལུས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་ལོ།། མགུ་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་ལུས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་གསུངས་སོ།། སྐབས་འདིའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་འགྱུར་ནི་འགྱུར་གསར་བཟང་ངོ་།། ཚིགས་བཅད་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་དྲངས་ནས་དེའི་དོན"སྐུ་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ནས། ཀན་དང་ལྕེ་དང་མཆུ་ཚོགས་པ་ལས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལ་འཇུག་ལ། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་ལ་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་"[1]ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལེའུ་བདུན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འཐོབ་པར་གསུངས་པ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ལ་སྦྱར། འཕགས་པ་ལྷས་དེའི་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་གསལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་མཛད་དོ།། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། "རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་གཅིག་ལ་རིམ་ལྔར་མ་བྱས་པར་གཙོ་བོའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པའི་ལུགས་སོ།། སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས། གསང་སྔགས་སྐུ་ནི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པས། རྡོར་བཟླས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐུ་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ནས་ཀན་དང་མཆུ་སྦྱར་བ་དང་། ལྕེའི་ཚོགས་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ལས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་ལ་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༥

ཀྱང་བསྟན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དམིགས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་གསུང་བ་[1]ལྟར་ལེགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐབས་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་དབེན་པ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དུ་འཕགས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་དེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་ཐ་མར་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ།། སློབ་བསྡུས་ལས་དེ་ཉིད་ལྔ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་ལུས་དབེན་ལ་ལེའུ་གཅིག་མཛད་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པས་ཞེས་དེ་ལ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། སེམས་དམིགས་རིམ་པ་གཉིས་པར་གསུངས་པས་རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དང་འདྲ་བར་རིམ་པ་ལྔར་བཞེད་དོ།། འཕགས་པས་རིམ་པ་གསུམ་པར་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་དབེན་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ནི་སློབ་བསྡུས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།། སློབ་བསྡུས་ལས་དེ་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཆེ་ལག་སྨི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་གཉིས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།།”[2] ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཤད་པས། འཕགས་པས་ཀྱང་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དོ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ལུས་དབེན་བསྟན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་སོགས་སུ་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་སོ།། དོན་ལྔ་མར་འཕགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུ་ལུས་ལ་

༡ གསུང་བ་ དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༨

ཚང་བར་བཞེད་པས་མ་གསུངས་ཞེས་དང་། དོན་བཞི་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་འདུས་ཏེ་སྟོན་འགྲོར་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པར་སྣང་བས། བསྐྱེད་རིམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་འདུས་ཟེར་ཡང་། ལུས་དབེན་སྒྱུ་ལུས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདུས་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལས་ལོགས་སུ་ལུས་དབེན་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།། འདི་ནི་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་རྣམ་དག་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བའི་དོན་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པར་སྣང་ངོ་།། རང་གི་ལུགས་ནི། ལུས་དབེན་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལུས་དབེན་འཕགས་པས་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་མ་གསུངས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པར་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དབེན་པ་དང་པོ་གཉིས་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྡུས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་པ་དང་། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལོགས་སུ་བཏོན་ཅིང་། དེར་ལུས་དབེན་བསྡུས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་དང་། ལུས་དབེན་ཡང་ལོགས་སུ་བཏོན་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།། ཡང་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས༔ "བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་ནི།། བྱས་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། གཞན་དག་གིས་ནི་བསྒྲུབས་གྱུར་ན།། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་།། སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་།། རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས༔ སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅེས་བྱ།།"[1] ཞེས་རྫོགས་རིམ་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ལ་སོ་སོར་སྡུད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ།། དེའི་རྐང་པ་དང་པོ་བཞིས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་མཆོག་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་ན་མཆོག་མི་འགྲུབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས ༡༥༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསྙེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་ནི།། བྱས་པས་སྒྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།། གཞན་དུ་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་ན་ནི།། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར།། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་།། སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་།། རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་ཏེ།། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བཤད།།" ཅེས་སོ།།

པར་གསུངས་པས། བླ་མེད་ཀྱི་མཆོག་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་དགོས་མོད་ཀྱང་། ལུགས་རེ་རེའི་སྦྱོར་དྲུག་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པས། གདུལ་བྱ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་དོན་དུ་རྒྱུད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་འདྲ་མོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བྱ་དགོས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས། སོར་སྡུད་ལ་སོགས་པའི་མིང་འདྲ་བས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་དང་དོན་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་)ལ་གཉིས། འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པའོ།།

དང་པོ་(འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པ་)ནི། འདིར་སྡུད་བྱེད་ནི་ལུས་དབེན་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་གོ། བསྡུ་བྱ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་དང་། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་ལུགས་དང་། མན་ངག་སྙེ་མའི་ལུགས་དང་།། བདེ་མཆོག་ལྭ་ཨ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

རྡོ་རྗེས་བཤད་པའི་སྦྱོར་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི། མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། འདིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུད་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་གཞུང་གི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྡུད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས"མདོར་བསྡུས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྡུས་པའི་སོར་སྡུད་ནི་ལྔ་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་དགའ་བདེ་དང་༑ སྟོང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པའོ།། གཞོམ་དུ་མེད་པ་ལ་རླུང་བསྡུས་པ་སྲོག་རྩོལ་དུ་བཤད་ནས་རིམ་ལྔའི་འདིས་བསྡུས་མ་བཤད་ཀྱང་རྡོར་བཟླས་སུ་བསྡུའོ།། སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུ་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་འཛིན་པའོ་"[1]ཞེས་བཤད་པས། འཛིན་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུའོ།། འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུར་རྫོགས་པ་ནི་རྗེས་དྲན་དང་། དེ་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཐ་མ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བཤད་དོ།། འདི་ནི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྡུས་ཤིང་སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས༑ སོར་བསམ་གཉིས་སེམས་དབེན་དང་། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས་དང་། འཛིན་པ་འོད་གསལ་དང་། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདུས་པར་བཤད་དེ། སྙིང་གི་མེ་ལོང་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། དེ་གཉིས་ཀུང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པའི་སྦྱོར་དྲུག་རིམ་ལྔར་སྡུད་ལུགས་སོ།། སློབ་དཔོན་སྣྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས། "དབང་པོ་བཅུ་པོ་"[2]ཞེས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༣ ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སོ་སོར་སྡུད་པ་ནི་ལྔ་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་བརྟགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའོ།། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་དགའ་བ་དང་བདེ་བའོ།། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་པ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་ལྔ་པའོ།། གཞོམ་དུ་མེད་པ་ལ་བསྡུས་པའི་རླུང་ནི་སྲོག་རྩོལ་ལོ།། སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུ་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་འཛིན་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན༦ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་

སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་སོར་སྡུད་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་གཞི་དང་། དེ་ནས་"འདོད་པ་ལྔ་ནི་"[1]ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་ནི་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་དོ།། འདིའི་གཞུང་ལ་གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་མི་སྣང་ངོ་།། དེ་ནས་"ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་"[2]ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྲོག་རྩོལ་ནི་ངག་དབེན་དང་། དེ་ནས་"རང་དབང་"[3]ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ནི་སེམས་དབེན་དུ་འདོད་དོ།། སྒྱུ་ལུས་ནི། "སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ།།"[4] ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་མཐར་སྦས་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་རིལ་འཛིན་ནི། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།།"[5] ཞེས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པས་བསྟན་ཅིང་། རྗེས་གཞིག་ནི། "དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་བསྡུས་ན།། གང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་ནི།།།"[6] ཞེས་པ་གཉིས་དང་། དེའི་ཚེ་མཚན་མ་ལྔ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། "སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་འགྱུར།།"[7] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ།། འོད་གསལ་

ཡང་།།། རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་པས་ན།། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན༧ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "འདོད་པ་ལྔ་ནི་མངོན་བསྡུས་ནས།།། སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།། བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༢ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༣ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "རང་དབང་རིན་ཆེན་དག་པ་ཡིན།།། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།།" ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྐྱེ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པས།།" ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་བསྡུས་པ།། གང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུད་ནས་ནི།།" ཞེས་སོ།།

༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སེམས་ནི་འགོག

ནི་གསང་ཆེན་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་སུ་དཀྲུགས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་"སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་"[1]ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་། "ཐབས་དང་"[2]ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་གཞུང་དུ་འདོད་པའི་དོན་ནོ།། ཟུང་འཇུག་ནི་"བརྟན་གྱུར་"[3]ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔས་བསྟན་པར་འདོད་དེ། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གསུམ་ག་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ཕྱེ་བར་འདོད་དོ།། "དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་"[4]ཞེས་པ་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་དུ་བཤད་དོ།། ཡན་ལག་དྲུག་པ་སྟོན་པའི་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་འོད་གསལ་སྟོན་པར་སྔར་བཤད་པས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ།། འདིས་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཁུངས་དངོས་སུ་མ་དྲངས་ཀྱང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པར་སྣང་བས་དེའི་སྐྱུད་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་པ་)ནི། སྔོན་གྱི་འགོས་ལུགས་པ་མཁས་པ་གླན་གྱིས། ཡན་ལག་དྲུག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལྔས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་ནོ།། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དབེན་དང་། དགའ་བས་ལུས་དབེན་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་། སྲོག་རྩོལ་གྱིས་ངག་

པའི་རྡོ་རྗེར་གྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "བརྟན་གྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ནི།། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྦྱོ་བར་བྱ།། རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམ་པ།། དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོ་བར་བྱ།། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་དེ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༦ ལས་འབྱུང་བ་ནི། "དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཡུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་པ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བར་གནས།།" ཞེས་སོ།།

དབེན་དང་། བདེ་བས་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་སེམས་དབེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་དང་། འཛིན་པས་འོད་གསལ་དང་། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པར་འདོད་དེ། འདི་ཡང་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་སྡུད་ལུགས་སོ།། མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སོར་སྡུད་ལུས་དབེན་དང་། བསམ་གཏན་སེམས་དབེན་དང་། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས་དང་། འཛིན་པ་སེམས་དབེན་དང་། རྗེས་དྲན་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདུ་ཞིང་། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་མ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་འདུ་ཟེར་རྒྱུར་སྣང་ངོ་༎ འདི་ནི་དུས་འཁོར་བའི་སྦྱོར་དྲུག་སྡུད་ཚུལ་དུ་འདོད་དོ།། བོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཨ་ཟླུས་[1]སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས༔ བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྙེན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་ལ། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་བསྒྲུབས་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབས་ན་མཆོག་མི་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་པས། ཡན་ལག་དྲུག་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་༔ བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།། གླན་གྱིས་སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་དབེན་བསྟན་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། མཆོག་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱོད་པ་འོང་བ་གོ་རིམ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དབེན་ལ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཟུང་ཟད་[2]ཀྱི་ཕན་ཡོན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དྲི་མེད་འོད་ལས། "བདག་བྱིན་བརླབ་པ་དག་ནི་སྟོང་པ་ལ།། ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་མཚན༎"[3] ཞེས་དང་། ཕྱག་རྡོར་སྟོད་འགྲེལ་ལས། འདིར་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་

---

༡ **ཨ་ཟླུས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
ཟླུས་ པེ་དཔར།

༢ **ཟུང་ཟད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདག་བྱིན་བརླབ་པ་དག་ནི་སྟོང་པ་ལ།། ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་མཚན།།" ཞེས་སོ།།

བྱ་བ་ནི། སོ་སོར་སྡུད་པས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་སོར་བསམ་གཉིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདུ། སྲོག་རྩོལ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ། འཛིན་པ་ནི་འོད་གསལ། རྗེས་དྲན་ནི་སྔར་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་དག་པའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་སྒྱུ་ལུས། དེའི་དུས་སུ་ཞུ་བདེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལམ་གྱི་ཆ་ནས་སེམས་དབེན་ཏེ། སེམས་དབེན་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ༔ དེ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟུང་འཇུག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ།། འདིས་ནི་དུས་འཁོར་བའི་སྦྱོར་དྲུག་རིམ་ལྔར་སྡུད་ལུགས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་)ལ་གཉིས། འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། བོད་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་)ནི། ཟླ་འོད་ལས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྡུས་པ་འགོག་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡན་ལག་དྲུག་མཆོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་མི་གནོད་དེ། གནོད་ན་ལམ་གཅིག་གིས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབས་ན་མཆོག་མི་འགྲུབ་ཅེས་པས་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་དེས་མ་བསྒྲུབས་ན་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ལམ་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་གཅིག་པུས་བསྒྲུབས་པས་མཆོག་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྫོགས་རིམ་ལའང་མཚུངས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་རེ་རེས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ༔། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཏན་མི་རུང་ན་བསྙེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་

བསྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ལ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་རང་གིས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་ལམ་གཉིས་ཀ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀའི་ཐབས་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རྫོགས་རིམ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཚ་སྨིན་བྱེད་ཡིན་གྱི། མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་འགལ་བ་མིན་ནོ།། སོར་བསམ་ནི་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ལ། ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལའང་བཤད་དགོས་པར་སྣང་བས། སྦྱོར་སོར་བསམ་རིལ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་མམ་རྫོགས་རིམ་དུ་མི་བྱ་ཡི། ཆ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་ངོ་།། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་གཞུང་གང་ནས་རིམ་གཉིས་གང་གི་ཆ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འཕགས་ལུགས་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་བཤད་པར་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ།། འཛིན་པས་སྒྲ་ལུས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་པའི་འདུས་ཚུལ་འཐད་མི་འཐད་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ངོས་འཛིན་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ན་རྟོགས་སླའོ།། སློབ་དཔོན་སྦྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་སོར་སྡུད་ལུས་དབེན་གྱི་གཞིར་བཤད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་སོར་སྡུད་སྦྱོང་བྱ་དང་། བསམ་གཏན་དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་དུ་བསམས་སོ།། རང་དབང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཛིན་པ་སེམས་དབེན་དང་། སོ་སོར་སྣང་བ་ཞེས་པས་སྒྲ་ལུས་དང་། ཡན་ལག་ཐ་

མ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་། ཟུང་འཇུག་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ཟུར་དུ་འཆད་ཅིང་། ཟུང་འཇུག་ལས་ལོགས་སུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱང་འོག་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ན་རྟོགས་སླའོ།།

གཉིས་པ་(བོད་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་)ནི། བོད་ཁ་ཅིག་གིས་གླན་གྱིས་སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། མཚོག་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་སྦྱོད་པ་འོང་བ་གོ་རིམ་འགལ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སོར་བསམ་གཉིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་སྟོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚོག་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་སྒྱུ་ལུས་འོང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཐོག་མར་བཤད་པས་ཐོག་མར་འོང་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་སྦྱོད་པ་ལའང་མཚུངས་སོ།། གོ་རིམ་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྟོན་ན་ནི་སྦྱོར་དྲུག་དང་རིམ་ལྔ་གཉིས་འདྲ་བས། སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྔོན་དུ་སོར་བསམ་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་༑ འཛིན་པ་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་རྗེས་དྲན་གྱི་སེམས་དབེན་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ།། གཞན་ཡང་རིམ་ལྔ་ལ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལམ་དང་། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྗེར་བཟླས་དང་། རྗེས་དྲན་གྱི་སེམས་དབེན་གཉིས་སོར་བསམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་དྲན་གྱི་ཆ་གཅིག་འཛིན་པའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ནན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ། འོད་གསལ་ས་བཅུ་གཉིས་པ། དེ་ཉིད་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་བགྲངས་པས་བཅུ་གསུམ་པར་རང་ཉིད་བཞེད་པས། ས་བཅུ་གཉིས་འཕགས་པའི་ས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་[1]འཕགས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཚོག་སྒྲུབ་པའི་ཐོག

[1] ད་ལྟ་ན་ དཔུས་དཔས།

མ་སོར་སྡུད་ནས་འཐོབ་པ་སོགས་དང་། དུས་འཁོར་བའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སྐྱེའི་ས་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པ་དང་། དེ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བར་མཐོང་ངོ་༎ བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་དབེན་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ལུས་དབེན་ལ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བས་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་ཀྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སེམས་དབེན་དུ་འདོད་པར་སྣང་བས་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་གོ། དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་༑ དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་བདག་བྱིན་བརླབས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔར་སྙིང་གར་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་བདག་བྱིན་བརླབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་འདྲ་མང་ངོ་༎ དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་དྲུག་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་སྡུད་ཚུལ་བོད་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ཡང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་ལ། དེ་མི་འཐད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་སོ༎ དེས་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་གཞུང་རྣམས་ནཱ་རོ་པས་ཀྱང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སྦྲོན་གསལ་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་དུས་འཁོར་བཞིན་དུ་བཤད་དོ༎ དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་རུང་ཡང་དེའི་དོན་ཐུབ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་ན་ནི་ལེགས་ཏེ༑ དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་སོ་སོའི་མན་ངག་གི་མཐའ་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ༎ དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སོར་བསམ་ནི། རླུང་གཉིས་དབུ་མར་འཇུད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྩ་དབུ་མ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་། རླུང་གཉིས་དབུ་མར་འཇུད་པའི་སྔོན་འགྲོ་རྩ་དབུ་མ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་སྣང་ན་དེའི་དོན་ཡིན་នོ༎ དེ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་བའི་སྲོག་རྩོལ་ནི་རླུང་དབུ་མར་འཇུད་བྱེད་ཡིན་ལ། བཙུད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གྱི་སྲོག་རྩོལ་དང་འཛིན་པ་སྒོམ་པ་

མ་ཡིན་ཀྱང་། དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སྣང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུས་པས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེའི་བར་དུ་འབེབས་པའི་དགའ་བ་སྐྱོང་བ་ནི་རྗེས་དྲན་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་འཕོ་མེད་དུ་བཟུང་བའི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ལམ་དུ་འདུག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐུབ་ཏུ་འོང་ངོ་།། དེས་ན་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིམ་ལྔ་སོགས་ལམ་གཞན་ལ་དཔྱད་ནས་ལམ་ཕན་ཚུན་དུ་སྤྱད་ཚུལ་བྱེད་ན་ནི། དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་ཀྱང་སྐབས་དོན་འགྲུབ་པས། རྒྱུད་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་གནད་གང་དུ་སོང་ལ་མི་འཇིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ལམ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཟུངས་ཤིག །གླན་གྱིས་སོར་སྡུད་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་ལས་ལོགས་སུ་སྦྱོད་པ་གསུངས་པས་མི་འགྲིག་གོ། དེས་ན་དེ་དོར་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་དྲུག་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་སྦྱོར་ན། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན་ལ་སྦྱོར་བ་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།། སྒྲོན་གསལ་ནས་བཤད་པ་ལ་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ཡོད་པས། ངག་དབེན་དང་རྡོར་བཟླས་དངོས་མིན་པའི་སྲོག་རྩོལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱི་མིང་འདོགས་སུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ།། སེམས་དབེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྟོན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་མེད་དོ།། འཛིན་པ་ནི་འོད་གསལ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པས་དེས་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་སྟོན་པ་མི་འགྲིག་གོ། རྗེས་དྲན་ནི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་དང་།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་སྟོན་གསལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་དོན་མིན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སློབ་མའི་སྐུ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གཞུང་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་མེད་དོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞེས་པས་སྒྱུ་ལུས་སྟོན་པ་དོན་མིན་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༑༑ དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་སྒྱུ་ལུས་དང་སེམས་དབེན་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལམ་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། རིམ་ལྔར་རིམ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ལྔ་ལའང་འདྲ་སྟེ། དེར་རྡོར་བཟླས་ལ་གནས་པས་སེམས་དམིགས་འཐོབ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་པར་གསུངས་ལ། དེས་ནི་སེམས་དམིགས་ལ་གནས་པས་སྒྱུ་ལུས་འཐོབ་པ་ཡང་གོ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་མོ།། རིམ་ལྔར་མི་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། ཕྲ་མོ་ཏོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལུས་དབེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལོབས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སློབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་གོ་རིམ་དང་། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་ལྡོག་པའི་གོ་རིམ་ཀྱང་གསུངས་པས། གོ་རིམ་ངེས་པ་འདོད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ།། ཁ་ཆེ་ལག་སློས། དང་པོར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དག

པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནས་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་ངག་དག་པ་ལ་ངག་དབེན་དང་། དེ་ནས་ཐ་མལ་པའི་སེམས་དག་པ་ལ་སེམས་དབེན་དང་། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་༑ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། བསྐལ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུ་ལུས་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཆགས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འོད་གསལ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཆད་མཐའ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཟུང་འཇུག་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དོ།། སྔོན་གྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནི། པི་ཝཾ་གི་ཁོག་པ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་སྙན་པོ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་ཐ་མལ་པ་ལས་མ་དབེན་གྱི་བར་དུ་ངག་དབེན་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བཟློག་ན་འབྱུང་ངོ་།། རྟ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དབང་དུ་མ་འདུས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལྟ་བུའི་སེམས་དབང་དུ་མི་འདུ་ལ། ངག་དབེན་གྱིས་རླུང་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་སེམས་དབེན་འབྱུང་ངོ་།། སེམས་དབེན་དུ་རགས་ཤོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་མེད་ན། ཕྲ་ཤོས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་སེམས་དབེན་དུ་རང་རིག་པ་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་དེ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་ན། བུམ་པ་བློས་མ་བཅད་པར་དེའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་སྒྱུ་མ་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ན་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་བཞིག་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། འོད་གསལ་སྣང་མེད་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བློས་གཅོད་པ་ལ་སྔོན་དུ་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གཅོད་དགོས་[1]པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག །དང་པོ་གཉིས་ལག་སྒྲི་

༡ གཅད་དགོས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དང་འདྲ་ལ། ལུས་ངག་གཉིས་སེམས་སུ་འདུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་དབེན་དང་། དེ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་དང་། ཆད་མཐའ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རགས་རིམ་ནས་སྤང་དགོས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་སྙམ་པ་དང་། སེམས་དབེན་དུ་ཆད་མཐའ་ཡོད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྟག་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་སྤྱོང་བ་ལ་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལའང་ཆད་མཐའ་ཡོད་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བར་སྣང་སྟེ། དབེན་གསུམ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་འདྲེན་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། ཆད་མཐའ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་རྟག་ལྟ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྤོང་བའི་ལམ་ཆད་མཐའ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བས་ལམ་ཡང་དག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།”[1] ཞེས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པས། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་དགོས་ཀྱི། སྒྱུ་མར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་དགོས་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ནི་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ངོ་།། གཞན་ཡང་ལུས་ངག་གཉིས་སེམས་སུ་འདུ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་དུ་སེམས་དབེན་སྟོན་ཟེར་བ་ནི། སེམས་དབེན་དམིགས་རྣམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་བཞིན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠ན༧

དུ་ཤེས་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས། སེམས་དབེན་དུ་སེམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོགས་པ་མ་ཆོད་པ་ཕྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་གཅོད་པའི་དོན་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུགས་བར་པས། ངག་དབེན་གྱིས་རླུང་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པ་དང་། སེམས་དབེན་གྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དབེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་པི་ཕྃ་གི་དཔེ་དོན་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ད་གདོད་[1]བསྒྲུབ་དགོས་པར་སྣང་བས་ངེས་མི་ཆོག་གོ། རང་ལུགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(གྲངས་ངེས་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སློབ་ཚུལ་སྤྲར་ལྟར་བཤད་ནས། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་གསར་དུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་སུ་མི་འདུ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེར་མ་འདུས་པའི་ལམ་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མང་བ་སེལ་ལ། དེ་རྣམས་མེད་ན་མི་ནུས་པས་གྲངས་ཉུང་བ་ཡང་སེལ་ལོ།། དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་འདོད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་ནའང་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་

---

༡ དེ་གདོད་ སྡེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥(བ༡

མཚན་གསལ་བ་ནི་རྒྱུད་གཉིས་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་ལག་སྨྱིས་ནི། དབེན་པ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྔོ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། འོད་གསལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྔོ་དག་པར་བྱེད་ལ། ཟུང་འཇུག་གིས་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཐོབ་པས་དེ་ཕན་ཆད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས་རིམ་པ་དྲུག་མི་དགོས་སོ།། སྔར་བཤད་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པས་རིམ་པ་བཞི་ཡང་མ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྔར་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས། དང་པོ་གསུམ་སྔར་དང་འདྲ། སྒོ་གསུམ་དག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་བྱིན་གྱིས་རློབ། དེ་ལ་མངོན་ཞེན་འོད་གསལ་གྱིས་སྤོང་། དེའི་ཆད་མཐའ་ཟུང་འཇུག་གིས་སྤོང་ཞིང་། དེ་ཕན་ཆད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས་རིམ་པ་དྲུག་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་ཉུང་བ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། བོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཉེན་[1]པ་དང་། ས་བོན་ཙ་བ་ནས་འཇོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་མགོ་གཉེན་[2]པ་ལ་དབེན་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཞི་གནས་བདེ་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་ལུས་དབེན་དང་། རླུང་དབང་དུ་འདུས་པས་རྟོག་པ་སློང་བར་བྱེད་པ་མེད་པས་ངག་དབེན་ནི་རྐྱེན་དང་། སེམས་དབེན་ནི་དངོས་ཏེ༑ བདེ་སྟོང་དེ་ཕྱག་རྒྱ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བས་སོ།། སྒྱུ་མས་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གཟུང་བ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་། འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་སེམས་སུ་ཞེན་པའི་འཛིན་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་༑ ཟུང་འཇུག་གིས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་

---

༡ འགྲོ་གཉེན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ འགྲོ་གཉེན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བྱ་དེ་དག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་འདྲ་བར་སྣང་ལ། དེའི་འཐད་མི་འཐད་ནི་སྔར་དཔྱད་ཟིན་ཏོ།། ལུགས་གསུམ་པས་གསུང་བ་[1]ལྟར་སྦྱང་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གོ་ཞེས་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། མགོ་གནོན་[2]པའི་ལམ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་སྨྲ་ན། ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་ནི་བཞེད་པར་མི་སྣང་བས། ཞི་ལྷག་གི་ལམ་སོ་སོར་འཇོག་མི་ནུས་ལ། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་རྫོགས་པ་གསུམ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་ལེགས་པར་མི་སེམས་སོ།། འོ་ན་གང་ལ་བལྟོས་ནས་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་སྙམ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ་བལྟོས་ནས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་རྣམས་དགོས་ལ་འདིར་མི་འདུ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེའི་རྟེན་གཟུགས་སྐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྔར་བཤད་ཅིང་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། སློབ་ལམ་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔའི་རྒྱུ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དེ་ལ་སྔོན་དུ་ཡ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་མ་ཐོབ་པར་ཡང་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་

---

༡ གསུང་བ་ དབུས་དཔར།

༢ འགོ་གནོན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༨༠བ༡

འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དུས་ན་མེད་པས། ཟུང་འཇུག་གི་དུས་ཀྱི་ཡ་གཉིས་མིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་རུ་འགྲོ་ཞིང་། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞིའི་རླུང་དང་སེམས་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རླུང་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་བསྡུས་ཏེ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ལས༑ སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཡིན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་འགྲོ་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྙིང་གར་སྡུད་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བའི་སྲོག་རྩོལ་དང་། ནང་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་གཉིས་དགོས་པས༑ སེམས་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་སྒྲུབ་དགོས་སོ།། ངག་དབེན་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་སྤྱི་མིང་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གསུམ་པ་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་གསུངས་པའོ།། དེ་ལ་ནི་འོག་གི་སྣ་རྩེར་རྡུལ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་མི་ཤིགས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ཡོད་དོ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོག་སྒོའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་རྡུལ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བ་བསྟན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བའི་སྲོག་རྩོལ་ནི་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔོན་དང་། ཕྱིན་པའི་འོག་ནས་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ།།
སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་གཞི་ལ་སྙིང་གའི་དྷུ་ཏིའི་ནང་དུ་རླུང་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྔར་བརྗོད་ཟིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པ་

དང་༔ ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀྱང་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༎ དེ་ལྟར་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་སྡུད་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལམ་འགྲུབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནད་གཞན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམས་པས། སྤྱིར་རླུ་ཧྲིར་རླུང་གཉིས་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲངས་ཏེ་སྒོམ་པ་དང་། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་བསྒོམ་དགོས་སོ༎ དེ་འདྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་གནད་གཞན་ལ་རྩ་འཁོར་བྱེ་བྲག་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ནས་སྡུད་དོ༎ དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨིན་པ་ལ་ནི། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། ཕྲ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་བཞིར་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ༎ རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། དབང་རྫོགས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྲུང་བ་དགོས༔ དབང་དང་དམ་ཚིག་སྲུང་བའི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་པ་དགོས་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ༎ བོགས་འདོན་པའི་སྦྱོད་པ་ནི། ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་གྱིས་མཚོན་ནས་སྟོན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ནོ༎ དེས་ནི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་ཤེས་ལ། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་དག་ཀུན་དགོས་པས། ལག་སྦྱི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྔ་ཁ་བསྒོམ་དགོས་པས། རེ་རེ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཞེས་འཆད་པ་ལེགས་ཀྱི། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། གང་ཟག་རབ་ལ་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས། འབྲིང་ལ་རིམ་

པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས། ཚུང་ངུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོར་བཟླས་གཉིས། ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་ལ་དེ་གཉིས་དང་ངག་གི་བཟླས་པ་གསུམ་བཤད་ནས། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་གི་བློ་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོས་པའི་སྐབས་ལ་འཇོག་པ་གཞན་ལུགས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་བྱེད་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་དང་ཡང་འགལ་བས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གྲངས་ངེས་འདི་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱོར་ན་རིམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་སྔར་ལྟར་བྱ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་དང་། ཀུ་ཀུ་རི་པའི་མཧཱ་མཱ་ཡཱའི་མན་ངག་ལྟ་བུ་སྙིང་གར་སྔུད་རིམ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེར་གཞོལ་ཚུལ་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དེ་མེད་པར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མཐར་སྙིང་གར་སྔུད་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུས་དབེན་གཞན་དུ་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་ན་འདྲ་བ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདིར་བཤད་པ་སྙིང་གར་སྔུད་སླ་བའི་གོ་རིམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ།། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཀུན་ལ་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་(ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་)ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ།།"[1] ཞེས་རིམ་པ་དང་པོ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དོན་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱའི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། "རིམ་པ་འདི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡང་།། སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་མང་།། དེ་རྣམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཡང་དག་བསྡུས་པ་ནི།། གང་གིས་ཤེས་པ་རྒྱུད་རིག་དེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདུས་པ་རྐྱང་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་བྱ་ཡི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལ་བྱའོ།། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འདི་ལས་སྤྲོས་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པ་དེས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་པ་མིན་གྱི། བྱེད་ལས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་པའོ།། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དགོས་ལུགས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ༑ སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྙིང་གའི་སྦྱུད་རིམ་ཡིན་པ་དང་། སྙིང་གར་སྦྱུད་རིམ་དངོས་སུ་མི་གསལ་བར་ལྟེ་བ་སོགས་གནས་གཞན་དུ་སྦྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྙིང་གར་གཞོལ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། མངས་པས་འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་འདིར་མ་བྲིས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་འདི་དང་ཇི་བཞིན་མི་འདྲ་ཡང་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་དོན་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྦྱུད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་དོན་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པ་འཐོབ་བོ།། འདིར་ཁ་ཅིག་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས། སྔར་དྲངས་པའི། "སྔན་གཅིག་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ༑ 'འདི་ཉིད་ཡང་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།' 'ལམ་མཆོག་རིམ་པ་ལྔ་པོ་ཉིད།།'[2] ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་ཐེག་སྣ་ཚོགས།། སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྔན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད།།།"[3] ཅེས་པའི་དང་པོའི་དོན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར། སྟོན་པའི་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་སྟེ་བཞུགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་བརྒྱ་བ་རྣམས་རྟེར་བཞུས། སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་དམིགས། གཟུགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུ

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༥

༢ **ལྔ་པ་ཉིད།།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ཉིད་ཡང་དག་རྟོགས་པ་འདིར།། ལམ་མཆོག་རིམ་པ་ལྔ་པོ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

ལུས༔ གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ། གཉིས་སུ་མེད་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་དང་སྦྱར་བའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པའི་རགས་པའི་སྣང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འདུ་སྟེ། རླུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཐེག་པ་འདུ་སྟེ། གཉིས་ཀ་སེམས་ལ་རྩེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དབུ་མ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདུ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དབུ་མ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་འོད་གསལ་དུ་འདུ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདུ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དོན་ལྔ་མ་ལས་འཆད་དེ། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། པ་རྒྱུད་ཡང་སྙིང་དུ་ཡང་ངོ་།། གཞུང་དེར་རིམ་ལྔ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་དང་སྦྱར་ལ་བཤད་ཅེས་པའི་སྦྱར་བའི་དོན་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་༔ ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་སྦྱོར་བ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན༔ ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟབ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམས་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་འདུ་བས། དེའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་ཡང་དེ་དག་གི་གནད་རྣམས་འདུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ༔ དེ་ཉིད་ལས། “ལམ་གྱུར་རིམ་པ་ལྔ་ལྡན་པ།།’ བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་མདོ་དོན་དང་།། སྤྲས་པ་རྣམ་གསུམ་མཐར་ཐུག་བཅས།། སྣ་ཚོགས་སྒྲ་ནི་མཚོན་པ་པོ།།”[1] ཞེས་བྱང་ཆུབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་

ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་། སྣས་པ་གསུམ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཚོན་ནས་སྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདུས་ཚུལ་ནི། གཞུང་གཞན་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་དེ་དག་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཚང་བ་དང་། ཡང་ལམ་གཞན་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་འདིར་གཞོལ་དགོས་པས་འདི་དེ་དག་གི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ནོ།། གཞན་གྱི་ལུགས་ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་ངོ་།།

༄ བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་)ལ་གཉིས། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་།[1] བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་དྲུག །ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་)ལ་གསུམ། ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་དགོད་པ་)ནི། ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་དུ་འཛོག་པ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཨ་བྷྱ་དང་། ཐུབ་པ་དཔལ་དང་། ལག་སློ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་

[1] སྔེ། "ལམ་གྱུར་རིམ་པ་ལྔ་ལྡན་པས།།" ཞེས་སོ།།

པ་སོགས་མང་པོས་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་ལ། བླ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་དང་མངོན་ཤེས་ཅན་གཉིས་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་རིགས་བརྒྱ་དང་། རིགས་ལྔ་དང་། རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་ཅེས་རྗེ་འགོས་ཀྱིས་སྔོང་ཐུན་ལས་བཤད་དོ།། མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ནཱ་རོ་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་ཟེར་བ་མི་བདེན་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དབེན་པ་གཅིག་པ་དང་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོབས་པ་ན་ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་དང་། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ།"[1] ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཛོག་གོ། ལས་དང་པོ་པ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བཞེད་དེ། རིམ་ལྔར། "དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བཅུད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་སྟེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འཕྲོ་ནས་ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བཤད་པའི་ལུགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤ན༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡ན༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠ ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༧ན༥

ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཞེས་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆར་མཛད་དོ།། བསྐྱེད་རིམ་དུ་འཇོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱུང་སོགས་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་རྣམ་དག་སྒོམ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་པ་འདྲའོ།། འོ་ན་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྐབས་གང་དུ་ལུས་དབེན་བསྟན་པར་འདོད་ཅེ་ན། ཨ་ཧྲཱུ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལུས་དབེན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པར་བཞེད་པས། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།། གཞན་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་གཞན་ལུས་ལ་བཀོད་པ་ན་ཕུང་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་དགོས་པས། དེ་རྣམས་ལུས་དབེན་དུ་བྱེད་པ་འདྲའོ།། ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བཤད་པས། ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལུས་དབེན་དུ་མི་འདོད་པ་འདྲའོ།;། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ལུས་དབེན་བསྟན་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་དབེན་བསྟན་ཚུལ་མི་གསལ་ལོ།། པཎྜི་ཏ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། མདོར་བྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བསླབས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པར་བཤད་པས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་སུ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མི་འདོད་དོ།། བོད་ཀྱི་འགོས་ལུགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་ལ། ཀླུན་གྱིས་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་ལྔ་ལྔར་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བའི་རགས་པའི་ལུས་དབེན་རྟོག་པ་དང་། རིགས་བརྒྱ་ནས་གཅིག་གི་བར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པའི་ལུས་དབེན་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྔ་མ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་བཤད་པས་སོ།། ཕྱི་མ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དབེན་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་

གང་གཟུང་ཞེ་ན། ལུས་དབེན་རིལ་པོ་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་ན༏ སྒྲོན་བསྡུས་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་མི་ནུས་ལ། ལུས་དབེན་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བར་བསྐྱེད་རིམ་ལོགས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།[1] མདོར་བྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ལས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བཏང་དགོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱ་མར་སྦྱོང་བ་མ་ཐོན་པ་ལུས་དབེན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་སྐུའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་དེ་དག་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་དབེན་རིལ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུས་དབེན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ངག་དབེན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ཕུང་སོགས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་དབེན་ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་མི་ནུས་པས། ལུས་དབེན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་ནའང་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ནི་མི་བྱེད་དེ། རིགས་བརྒྱ་ནས་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་དབེན་རྣམས་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་པར་སྒྲོན་བསྡུས་ལས་གསུངས་པས། བསྡུ་རྒྱུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་རྫོགས་རིམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་དབེན་གྱི་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པ་

[1] མི་འཐད་དོ།། དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

འདི་ལྟའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྙེད་ནས། དེ་ནས་འདི་སྒོམ་པར་བཤད་པས། སྔ་མར་སྦྱོང་བ་མ་ཐོན་པ་འདིར་གདོན་རྒྱུ་མི་འདུག་པས༔ དེ་ལ་ལོབས་ནས་འདི་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ༔༔༔ ཕུང་སོགས་ལ་ལྷ་ལྷར་ཕྱེ་བ་འདིའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་༔ བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གང་ཤར་ཤར་ལ་ཡིད་གཏད་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷར་འཆར་བའི་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནུས་པས། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་སྐྱེད་མི་ནུས་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པས། གླན་གྱིས་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་ཚུལ་བྱས་པ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ༎ ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་གསར་དུ་ལྷ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ༔ ལུས་དབེན་གྱི་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ལྷར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྒོམ་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་བློས་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་བར་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པས་རྫོགས་རིམ་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་ལྷ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མི་ནུས་ལ། ལྷར་སྒོམ་ལུགས་དེ་ནི་བློས་བཅོས་པ་དང་བརྟགས་ལུགས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་སྣང་བས། དེ་འདྲ་བའི་ལྷར་ལྟ་ལུགས་གཉིས་པོ་དེས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་སོ༎ དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གཟུང་རྣམ་ལྷར་འཆར་བ་ལ་བྱས་ནའང་། དེས་བསྐྱེད་རིམ་ལས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པར་སྦྱང་

བར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་སྣང་བ་བསྡུས་པ་ཙམ་ལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ)ནི། འོ་ན་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་མ་ཤར་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཤར་བ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་ཀླུ་ཧྲིར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དང་ཞུ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡོད་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ལ་འཇོག་གོ། ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི་ལྷག་མོས་དང་། ལུས་དཀྱིལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་སྐབས་དང་། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཏེ༑ དེས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡུལ་ལྷ་ལྷ་ཕོ་མོར་ལྟ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གསུངས་པ་ཡང་མཚོན་ནོ།། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བས། ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ནོ།། འོ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གང་ནས་བཤད་སྙམ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། "འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་ཉིད།། གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང་།། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད།། གཅིག་པུ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ།།"[1] ཞེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༨ན༥

སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་འདིས་སྟོན་ནོ།། འདིར་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་འཐབ་དང་ཆས་གོས་མི་འདྲ་བར་ཞུགས་ནས་གར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མའི་ཚུལ་གྱིས་གར་མཛད་པར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་མི་སྦྱུར་[1]གྱི། ལམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་དེ་མེད་པར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་བྱེད་པ་མིན་པས། བདེ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའོ།། དེས་ན་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སྐབས་དེར༑ "གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་ལས།།' རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི༑༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྩོན་ན།། དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྷར་འགྱུར་རོ།། བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།། དཔའ་བོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་བདག་ཉིད་ལྷར་སྦྱོར་བས།། བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་ཕྱིའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་མིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྩོན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ལྷར་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་སྒྲུ་མ་བདེ་མཆོག་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་། "ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད།། ཕྱི་ནས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་ཡིས།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།" [3]ཞེས་དང་། "རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད།། དག་པ་གཞན་གྱིས་

༡ **མཛད་པ་མི་སྦྱུར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་སོགས་པ་ལས།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠བ༦

རྣམ་གྲོལ་མིན།། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་པའི་ཕྱིར།། རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་མཆོག །”[1] ཅེས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་དག་དང་། གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལྷ་རེ་རེར་སྒོམ་པ་ལྷ་སོ་སོའི་རྣམ་དག་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་རིག་པའི་རྣམ་དག་གསུམ་གསུངས་པའི་བར་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི།། འདིས་ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བར་བྱ།།”[2] ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལྷར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་རྣམ་དག་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསུངས་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ངོ་།། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་སྒོམ་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཤེས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་ལྷར་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྐབས་འདིར་མེད་པས། རྫོགས་རིམ་དུ་བཞག་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་སྐུའི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་མི་ཐོན་པས་འདིའི་གནད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འདིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ནི་མི་འཇོག་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལུས་དབེན་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་དུ་ནི་འདིའི་སྐྱེད་ཐབས་མི་སྣང་ཞིང་། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདིའི་སྐྱེད་ཚུལ་མི་སྣང་བས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་ན། འདི་ནི་འདིའི་དཀའ་གནས་ཆེན་པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐོན་དཀའ་བར་བྱུང་འདུག་པ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་ཀུན་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙ་སྨིན་བྱེད་ཡིན་པས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠བ༧

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལས་ནི།། འདིས་ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྐྱེ་བའི་སླིན་བྱེད་དུ་ཡང་འགྲོའོ།། ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུའི་ནང་དུ་ཐིག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ནི། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་རྡུལ་ཏྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲངས་པ་ན་ལུས་དབེན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། ཕྲ་མོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ།། འོག་སྒོའི་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་རླུང་གཉིས་རྡུལ་ཏྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བར་གང་ལས་ཤེས་སྙམ་ན། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་སྲོག་རྩོལ་བཤད་ཀྱང་། དེས་རླུང་གཉིས་རྡུལ་ཏྲིར་སྡུད་མི་ནུས་པ་ནི་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་ལ། བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དང་། རྩོལ་བ་དེ་གཉིས་རོ་རྐྱང་དུ་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་རྡུལ་ཏྲིར་འཛུད་པ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་མང་དུ་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་སོགས་ལས་སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་འཆད་ཀྱང་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་ནི་འདྲའོ།། དེས་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས༔ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་སྲོག་རྩོལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། ཞལ་ལུང་ལས། "སྙིང་སྟོབས་ཚུལ་དུ་ཐིག་ལེ་ཡང་།། སྙིང་གི་པདྨ་ལས་བབས་ནས།། རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཡི།། 'དཀྱིལ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ།།' འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་གཟུགས་ཅན་མཆོག ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་རང་ལྷ་ཡི།། མཚན་མ་ཕྲ་མོ་རྣམ་བསམས་ནས༔༔"[1] ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་དོན་བསྡུས་པ་ན། དབུགས་དགག་སྟོང་པའི་ཡན་ལག་གོ༔ ཞེས་སྣ་བུག་ཏུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་དེས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་དབུགས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྲོག་རླུང་ཐུར་དུ་རྒྱུ་བར་བྱས་ནས་ཡུངས་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་ཞིག

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༤༥༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀྱིལ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལས།།" ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འདྲིལ་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྡོ་རྗེའི་སྣའི་རྩེ་མོར་ཕབ་ནས་[1]གོང་དུ་གསུངས་པའི་སོ་སོར་སྡུད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པས་བསམ་པར་བྱའོ།། འདི་ཡང་ཐིག་ལེའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྲོག་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་བཀག་པའི་དོན་དུ། དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གསང་བ་འདུས་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལས་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།། འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལྟེ་བར་ཕྲ་བའི་ཨ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྦྱོར་བའམ། ཐུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་བསམ་གཏན་གང་དེ་ཡང་སྲོག་འཛིན་པ་བཀག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་གཏན་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་དག་གི་རྒྱུ་བ་ལས་བཀག་ནས་དབུ་མར་སྲོག་རླུང་གི་རྩོལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ཡང་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། ཞེས་འོག་སློའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རོ་རྐྱང་ནས་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུད་པས། རྒྱུད་ཕྱི་མར་དེ་སྲོག་རྩོལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པ་སྟེ་ལྟེ་བ་དང་སྙིང་ག་སོགས་སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི། རྩ་འཁོར་ཡོད་ས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་སོགས་འགོད་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།། སོར་བསམ་གྱིས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལྡན་པས་སྒོམ་པའི་དོན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་གི་རྒྱ་གཞུང་ཞིག་ལས་ཀྱང་འདི་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། ནོར་བུའི་ནང་ན་རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཞིག་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་བཤད་ཅིང་། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། "ནོར་བུའི་ཆུ་སྐྱེས་"[2]ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་པས་དེར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་རླུ་ཊཱིར་

[1] བབ་ནས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ དབང་མདོར་བསྟན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨ན༩

སྤྱད་ཉུས་སོ།། འཕྲེང་བར། “ནོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་བལྟ་བས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་བུད་མེད་ལ་བརྟན་སྒྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་འདིར་ཡང་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།། འཕགས་ལུགས་ལས་དང་པོར་ནོར་བུར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ནས་བརྟན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྦྲོས་པའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པར་གསུངས་པས། རླུང་འདུ་སླ་བའི་རིགས་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟན་བརྟན་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་། རླུང་གཉིས་རླུ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་དཀའ་བས། ཕལ་ཆེར་ཕྲ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟན་པ་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ན། ནོར་བུར་ཐིག་ལེའམ་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ལ། རླུང་གཉིས་རླུ་ཧྲིར་བཙུད་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དབེན་དངོས་གཞིའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།། རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྙིང་ག་དང་འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོག་རྩོལ་བཤད་པ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས་དབུགས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རླུང་རླུ་ཧྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་ནས། སྲོག་རྩོལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཏང་བ་འདི་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་འདུག་སྟེ། འདི་མི་ཤེས་ན་སྲོག་རྩོལ་རྒྱ་ཆུངས་པས། བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྲོག་རྩོལ་སྦྱོར་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྩ་འཁོར་གསལ་བཏབ་ནས་ཡི་གེ་སོགས་བཀོད་ནས་སྒོམ་པའི་གནད་ཀྱང་མི་ཤེས་ན། གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས་དང་། དྲིལ་བུ་པའི་རིམ་ལྔ་སོགས་རྩ་འཁོར་གསལ་མ་བཏབ་པར་དེའི་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་བཀོད་ནས་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས། གདམས་ངག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་པར་སྣང་ངོ་།། ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་སྒོམ་

[1] སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུབ་ཏ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༤༡

ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པ་ཡང་། ཐིག་ལེ་ཐྲ་མོ་སྒོམ་པ་རླུང་གཉིས་སྡུད་པའི་སྤྱོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་འདིའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེའི་བར་དུ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་བར་ཡིག་གིས་འགོག་ནུས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེད་ནུས་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རླུང་གཉིས་རྡུ་ཧྲིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དུ་མི་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་(ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ།། དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་)ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོས། ལུས་དབེན་བཞེར་མཛད་དེ༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ལུས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཤའི་ཁམ་ཚད་དང་'ཞེས་པ་ནས། 'མིག་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱའོ༑༑[༡] ཞེས་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་ཚོགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་སྤྱངས་པར་བཤད་པས་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་བསྟན་ཏེ།[༢] ལྟུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་ལུས་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པས་དབེན་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའོ།། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡུལ་ལྔ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་མང་པོ་ལ་སྤྱངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་

[༡] སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ནི། "ལུས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཤའི་ཁམ་ཚད་དང་། ཅ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། མགོ་བོ་དང་། གླད་པ་དང་། གླད་རྒྱས་དང་། རུས་པ་དང་། རྐང་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། གཉེ་མ་དང་། མཁལ་མ་དང་། སྙིང་དང་། ལྟོ་དང་། གློ་བ་དང་། མཆེར་པ་དང་། གཅིན་དང་། ཕྱི་ས་དང་། ལྐང་པ་དང་། ཕོ་བ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། ཞག་དང་། ཆུ་སེར་དང་། རྣག་དང་། ཁྲག་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། ངར་སྣབས་དང་། སྐྲ་དང་། ཁ་སྤུ་དང་། སེན་མོ་དང་། སྤུ་དང་༑ པགས་པ་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། མིག་དང་། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

[༢] བསྟན་ཏོ།། དབུས་དཔར།

ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།[1] ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དུ་མ་འདུས་པས་བདག་གཅིག་པུར་བཏགས་པས་དབེན་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའོ།། "ཁམས་རྣམས་ཐྲད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་དང་། མ་རིག་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་༑ སྲིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྦྱངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑"[2] ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་དབེན་པ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའོ།། "ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ནི། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་བསྟན་ཏེ། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལུས་དེ་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་སྔགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་)ནི། དེ་ལྟར་སྔ་མ་གསུམ་ལ་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་པ་ནི། འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་འགྱུར་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་མི་སྣང་ངོ་།། འོ་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། དང་པོར་

༡ སྤྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༡ན༣

༢ སྤྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁམས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་ཤེས་རབ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་དང་། མ་རིག་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་། སྲིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་སྦྱངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྤྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༡ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།" ཞེས་སོ།།

དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལུས་དབེན་དུ་འཇོག་པ་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ནི་བསགས་པ་དང་སྤྱངས་པ་དང་ཚོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ནང་གི་གཟུགས་ལུས་ཐ་མལ་པ་འདིའི་སྤྱངས་ཚུལ་ནི། ཤའི་ཁམ་ཚད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་དང་པོས་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་རྡོར་འཕྲེང་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལྔ་སྤྱངས་པར་བསྟན་ནས་སྤྱངས་ཚུལ་ནི། འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་སྤྱངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱངས་པར་བསྟན་ཏོ།། ཉེར་ལྔ་ལ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱངས་ཚུལ་ནི་འབྲས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་སོ་སོར་གནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྱངས་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་རྣམས་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཕྲད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསགས་པའམ་ཚོགས་པའམ་སྤྱངས་ཚུལ་ནི། དུས་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་སོ་སོར་གནོན་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་རྒྱུན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱངས་པ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པས་ནི་རྣམ་ཤེས་ལུས་ཅན་མིན་པས། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གནོན་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་མིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་དེ་གང་ལས་དབེན་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་གཉེན་པོར་གང་སྒོམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་

ཐྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་པས། དབེན་ལུགས་སྔར་བཤད་པ་དང་གཞན་མང་པོ་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།།

བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་)ལ་བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།། དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ་བཞི། ཕུང་པོ་ལྔའི་དང་། ཁམས་བཞིའི་དང་། དབང་པོ་དྲུག་གི་དང་། ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་(ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”[1] ཞེས་ཕུང་པོའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི། གཟུགས་ཕུང་སོགས་ལྔ་དང་། དེ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔར་སྒོམ་པ་དེའི་ལུས་དབེན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་ལ་ཕྱེ་ན། ཕྱི་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་དང་། བདག་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གི་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཉི་ཟླ་སོགས་སྣང་བའི་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ལྔ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལྔའོ།། ཚོར་ཕུང་རིན་འབྱུང་ལ་ཕྱེ་ན། མཉམ་པ་སྟེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དང་། བད་ཀན་ལས་བྱུང་བའི་དང་། བདེ་བའི་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དང་། འདུས་པ་དང་མཁྲིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ནི། རིན་འབྱུང་གི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།། འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱེ་ན། མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་དང་། རྐང་བཞི་པའི་དང་། རྐང་མེད་ཀྱི་དང་། རྐང་མངས་ཀྱི་དང་། རྐང་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དོན་གྲུབ་ལ་ཕྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དང་། ངག་གི་དང་། ཐར་པའི་དང་། ཡིད་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༢བ༥

འདུ་བྱེད་ནི། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེ་ན། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།།

གཉིས་པ་(ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། "ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་མ་མ་ཀཱི། མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ།། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།"[1] ཞེས་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིར་སྒོམ་པ་དེའི་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ལ་སའི་ཁམས་སྤྱན་མ་ལ་བྱེ་ན། ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ནང་ལ་ནི། སྐྲ་རྡུས་པ་ཕྱི་ས་མཆིན་པ་སྙིང་དང་། སྤུ་སེན་མོ་རྣག་སྙིང་དང་། སོ་པགས་པ་ཤ་སྙིང་དང་། རྒྱུས་པ་ཤ་རྩིབ་མ་སྙིང་དང་། དྲི་མ་རྒྱུ་མ་མཁྲིས་པ་སྙིང་སྟེ་ལྔའོ།། སྐབས་འདིར་སྙིང་ལྔར་བྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "སྙིང་ནི་ལྔ་ལ་ངེས་གནས་ཏེ།། རྒྱུད་ལྔར་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི།། རླུང་ལྔ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཏེ།། འདོད་པ་ལྔ་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད།།"[2] ཅེས་དྲངས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་མ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས། "དབང་པོ་ལྔ་ལས་ངེས་འབྱུང་བ།།"[3] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། "སྤྱོད་པར་བྱེད།"[4] ཅེས་པའི་མཇུག་ཉིད་དུ། "དབང་པོ་གང་དང་གང་ལམ་གྱིས།། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་ཡུལ་ཐོབ་པ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྙིང་གི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས།། སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད།། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་།། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཆུའི་ཁམས་མ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།། དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ།། མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༢བ༥

༣ དར་མ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་ཆ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༣ན༢

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབང་པོ་གང་དང་གང་ལམ་གྱིས།། སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཡུལ་འཐོབ་པོ།།" ཞེས་སོ།།

ཏེ།།"[1] ཞེས་སྙིང་གའི་དབུས་ནས་བྱུང་བའི་རླུང་བཅུ་གཉིས་དབང་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་དྲུག་དང་། གཟུང་བ་དྲུག་གི་རླུང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། སྙིང་ལྷུར་བྱེད་པ་ནི༑ དབང་པོའི་རླུང་ལྔའི་རྟེན་སྙིང་ག་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ།། ཕྱིའི་ལ་ལྔ་[2]ནི། རི་རབ་དང་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་བྱང་དང་ཤར་གྱི་གླིང་རྣམས་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཚན་པ་ལྔ་ནི། སྤྲིན་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།། ཚུ་མྣ་མ་ཀླི་ལ་ཕྱེ་ན་ནང་གི་ནི། བད་ཀན་མཆི་མ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟུལ་དང་། ཁྲག་དང་། ཁ་ཚུ་དང་། གཅིན་ནོ།། ཕྱི་ནི། འབབ་ཆུའི་དང་། ཆུ་བོའི་དང་། བགོད་མའི་དང་། ལྟེང་ཀའི་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི། མྣ་མ་ཀླིའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། མེ་གོས་དཀར་མོ་ལ་ཕྱེ་ན་ནང་གི་ནི། མགོའི་དང་། ལྟེ་བའི་དང་༑ ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་། ལྷོ་བའི་དང་། སྙིང་གའི་དྲོད་དང་། ཕྱིར། རྡོ་ལས་དང་༑ མེ་ཤེལ་ལས་དང་། ཤིང་ལས་དང་། ནགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དང་། རྒྱུན་བཞག་གི་མེ་ནི། གོས་དཀར་མོའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། རླུང་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱེ་ན་ནང་གི་ནི། ཁྲབ་བྱེད་དང་། ཐུར་སེལ་དང་། གྱེན་རྒྱུ་དང་། མེ་མཉམ་དང་། སྲོག་འཛིན་དང་། ཕྱིར། སྙིང་དང་༑ ལྷོ་དང་། ནུབ་དང་། བྱང་དང་། ཤར་གྱི་རླུང་ནི། སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།། ཁམས་བཞི་ལ་ཕྱི་ནང་སོ་སོར་བརྩིས་ན་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁམས་གཉིས་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེར་བྱས་ནས་ཉི་ཤུར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། "རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །"[3] ཅེས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ནི་དབང་པོ་དྲུག་དང་། དེ་བྱང་སེམས་སུ་སྒོམ་པ་དེའི་ལུས་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡ན༧

[2] ཕྱི་ལ་ལྔ་ སྡེ་དཔར།

[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཉིད་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །"ཅེས་སོ།།

དབེན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་མིག་ས་སྙིང་ལ་ཕྱེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། མིག་འབྲས་ཀྱི་དཀར་པོ་དང་། ཟུར་གྱིས་ལྟ་བའི་མིག་གི་གཟུགས་དང་། མིག་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུན་འབྱུའི་ཚད་ཙམ་གྱི་མིག་དབང་ནི། ས་སྙིང་གི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།།། རྣ་བ་ཕྱག་རྡོར་ལ་ཕྱེ་ན། རྣ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། རྣ་བའི་བུ་ག་དང་། རྣ་བའི་རྩ་བ་དང་། གྲོ་ག་གཅུས་[1] ཏེ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ནི། ཕྱག་རྡོར་གྱི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། སྣ་ནམ་སྙིང་ལ་ཕྱེ་ན། སྣའི་རང་བཞིན་དང་། སྣའི་ནང་གི་དབུས་དང་། དྲི་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། སྣའི་བུ་ག་དང་། མིག་སྨན་གྱི་ཐུར་མ་ཕྲ་བ་ལྟ་བུའི་སྣའི་དབང་པོ་ནི། ནམ་སྙིང་གི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། ལྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱེ་ན། ལྗེའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་རྩེ་མོ་དང་། རོ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ལྗེ་དབང་ནི། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།།། ལུས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་ལ་ཕྱེ་ན། ལུས་དབང་དང་། ལུས་ཀྱི་རྡུས་པ་དང་། ཤའི་རང་བཞིན་དང་། པགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རེག་བྱ་འཛིན་པ་ནི། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་དུ་འདུ་བའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུ། མཉམ་ཉིད། སོ་སོར་རྟོག་པ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྔ་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།། དེ་རྣམས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་དང་། ཁང་མེད་སོགས་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བརྟགས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་བརྡའི་འདབ་མ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་། དོགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་སྒོ་

༡ གྲོ་ག་བཅུས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་ལས་ཉོན་ལས་གྲོལ་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྦྱངས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོངས་ལ། རྣམ་གཞག་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ཐིམ་རིམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བ་ལྟར་ཡུལ་རྣམས་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། ཚོར་བ་གསུམ་སྦྱོང་བར་རིགས་གཅིག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་དྲན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་རྣམས་དྲན་པ་ནི་དང་པོ་བཞི་ཡིན་ལ། ལྔ་པ་ནི་དྲི་མ་སྦྱངས་ན་གནས་འགྱུར་རྡུང་གི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བྱའོ།། འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་སུ། "འཇམ་དཔལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྷ་ཡང་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་བཤད་པ་ལ་བསམས་ནས། འཇམ་དཔལ་བཤད་པ་ཞར་བྱུང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལས་ཟུར་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་༑ བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གཉིས་བཞག་ནས། ལྷག་མ་ལྷ་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་བརྒྱའི་རིགས་ལྔར་བགྲངས་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་དངོས་མིན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཞག་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་(ཡུལ་ལྷའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། "གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་པ་ཡིས།། ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།"[2] ཞེས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ནི༑ ཡུལ་ལྔ་དང་དེ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་སྒོམ་པ་ནི་དེའི་ལུས་དབེན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལྔ་མཐོང་བའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་མཐོང་བའི་གཟུགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༩བ༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་སྒྲ་དྲི་སོགས་ཕྱོགས་པ་ཡིས།། ལྷ་རྣམས་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་ཕྱེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་ཙམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་གྱི་དང་། བྱ་བ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་དང་། འགྲིབ་བག་དང་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང་སྟེག་པ་སྟེ་སྒེག་པའི་གཟུགས་ནི། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་རིགས་སོ།། རྣམ་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཐོས་པའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ཐོས་པའི་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་ཕྱེ་ན། རྣ་བའི་ནང་དང་མགོ་དང་སྙིའི་སྒྲ་དང་། གླུ་དང་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་དང་། ཀན་དང་མཆུ་དང་དག་གི་སྒྲ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་ཆུ་བོ་དང་ཐལ་མོ་དང་ཛ༹་ཛ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། ཧཱུྃ་ཡིག་གི་ཞི་དྲག་གི་སྒྲ་ནི། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་འོ།། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་སྣ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་ཚོར་བའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ཚོར་བའི་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་ཕྱེ་ན། དྲི་སྐྱེ་དང་། ཡན་ལག་གི་དྲི་དང་། དྲི་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། རོའི་དྲི་དང་། དྲི་མི་ཟད་པ་ནི༑ དྲི་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལྕེ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་མྱོང་བའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་མྱོང་བའི་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་ཕྱེ་ན། མངར་བའི་དང་། བསྐ་བའི་དང་། ལན་ཚྭའི་དང༌༑ ཚ་སྐྱུར་གྱི་དང་། ཁ་བའི་རོ་ནི། རོ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་འོ།། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་མྱོང་བའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་མྱོང་བའི་རེག་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་ཕྱེ་ན༑ སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དང་། འཁྱུད་པའི་དང་། འོ་བྱེད་པའི་དང་། རྟབ་པའི་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བའི་རེག་བྱ་ནི། རེག་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔའི་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་བྱས་པ་རྣམས་ལྔའི་རྣམ་པར་འཆར་ཚུལ་ནི་རྣམ་སྣང་ལ་མཚོན་ན། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཕྱག་མཚན་རྣམ་སྣང་འདྲ་བ་ལ་སྐུ་མདོག་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་བཤད་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་འདིར་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རྩ་རྒྱུད་ལས་གཟུགས་ཕྱུང་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཉི་ཤུ་ལྷ་མོ་སོར་སྒོམ་པ་གསལ་བར་བཤད་ཀྱི། ཡན་ལག་བཅུ་

དང་༑ ཚིགས་དང་། རྩ་རྒྱུས་ཁྲི་བོ་བཅུ་དང་སེམས་དཔའ་གཉིས་སུ་སྒོམ་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་རྫོགས་པ་ན། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་འདིའི་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་བརྒྱ་དང་། དེ་ལས་ལྔ་དང་། དེ་ལས་གསུམ་བྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་དྲངས་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད།། གསང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད།། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ།། དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་སྟོན་ནོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་རིགས་བརྒྱར་གསུངས་ལ། ཡང་རྒྱུད་དེར་གླེང་གཞིའི་སྐབས་བཤད་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་བཅུ་ཁྲི་བོ་བཅུར་བཤད་ཅིང་། མིག་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བཤད་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས་ཀྱང་བརྟན་ལ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཚང་བར་བྱ་སྟེ༑ སྐབས་གཞན་དུ་ལུས་ལྷར་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཉི་ཤུའི་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྔར་དབྱེར་རུང་ལ། བཅུ་གཉིས་ལ་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དབེན་དུ་འཇོག་མི་འཇོག་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེར་སྟར་ལྷར་ཁྲི་བོ་བཅུ་བཤད་པ་ལུས་དབེན་ལ་སྦྱར་ན་རིགས་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་དོགས་ནས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྐུས་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་འཆད་མོད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྐུས་ལ་འགྲིག་རྒྱུ་མི་སྣང་ཞིང་༑ ལྷ་མོ་གཉིས་ཚང་བར་འཆད་པའི་བར་གཅོད་པ་མི་འཐད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་དབེན་གྱི་སྟེར་བྱའོ།། རང་གི་ལུས་དབེན་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལས་བསྡུབས་ལ། དེའི་ཆ་བརྒྱར་ཕྱེ་བ་རྣམས་རིགས་ལྔའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་བསྟན་པས། རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྣལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་པ་ནི། ཆ་ཤས་སོ་སོ་བ་བརྒྱར་ཕྱེ་ནས་ལྷ་སོ་སོར་བྱས་པའི་མིང་ངོ་།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷག་མའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་)ནི། དེ་ལྟར་དམ་པ་རིགས་བརྒྱར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་འདུའོ།། འདིར་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ལྔའོ།། དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་བར་ཉི་ཤུ་ནི་སའི་ཁམས་སུ་བསྡུའོ།། དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཉི་ཤུ་ཆུ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཉི་ཤུ་མེ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཉི་ཤུ་རླུང་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཉི་ཤུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྡུའོ།། འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཕུང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དངོས་ཡིན་ལ། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ནི་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཏགས་པའོ།། རིགས་བརྒྱའི་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རིགས་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་རིན་འབྱུང་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་དོན་གྲུབ་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། འདིར་རིགས་བརྒྱ་ནས་བཅུམས་ཏེ་རིགས་ལྔའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྔར་རིགས་བརྒྱར་འབྱེད་པ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་གང་གིའང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆ་མང་དུ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདུས་པའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཕུང་དུ་འབྱུང་བཞི་འདུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་པ་ཁོ་ན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། འདིར་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི།

ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ།།

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བྱས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་འདི་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའོ།།

ལྔ་པ་(དེ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སོར་སྡུད་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སོར་སྡུད་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་)ནི། སོར་སྡུད་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་།། རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་པས་ན།། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།”[1] ཞེས་སོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་འདོད་པ་ནི། འདིས་འདོད་པ་དང་། འདི་འདོད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་བྱ་བས་ན་འདོད་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔའོ།། དེ་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྡུད་པ་སྟེ་ལེན་པས་ན་སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཡུལ་རྣམས་ལའང་དབང་པོའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དབང་པོ་བཅུར་བཤད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྔ་གཟུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་པའོ།། དེར་གནས་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་གནས་སོ།། ཐམས་ཅད་ནི་དམན་མཆོག་བར་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་གནས་པའོ།། དུ་ནི་ལའི་དོན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོས་སྤྱོད་པའོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི།། ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྲེལ་པར་ཡང་ཡང་གི་དོན་མེད་དོ།། སོ་སོའི་སྐད་དོད་པྲ་ཏྱི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས་ཐད་པ་དང་ཟློས་པའི་དོན་དུ་བཤད། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐད་དོད་པྲ་ཏི་མོཀྵའི་དོན་མཛོད་ལས་དང་པོར་ཐར་པའི་དོན་

༡ སྡེ་དཀར། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན༤

དུ་བཤད། ཕྲ་ཧྲི་ཏཱའི་དོན་སོ་སོར་བཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། འདིར་ནི་ཐོས་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ལ་གཟུང་སྟེ། སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་གཟུང་།། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲེལ་པ་གཞན་གྱིས་ཡང་ཡང་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་སོ་སོར་ཞེས་པའི་དོན་ཐ་དད་པ་དང་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་མི་དགོས་སོ།། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྡུད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་འདིར་མི་འདོད་དོ།། སྡུད་པ་ལ་ཡང་དོན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཁྲལ་བླངས་པ་ལ་ཁྲལ་བསྡུས་ཟེར་བ་ལྟར་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བསྡུ་རྒྱུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྔར་གསུངས་པས། དབང་པོས་ཡུལ་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ།། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོས་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་སོར་སྡུད་སྒོམ་པའི་ལམ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཞག་དགོས་[1]པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས༔ "བཤང་གཅིའི་དམ་ཚིག་བཟའ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཤང་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ།། གཅི་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་དམ་ཚིག་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་འདུས་པ་སྟེ། དེ་བཟའ་བ་ནི་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ཉིད་ནི།"[2] ཞེས་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཟའ་བྱ་དང་། སོར་སྡུད་དེ་ཟ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དབང་པོ་ལྔས་ཡུལ་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་སོ་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཡ་གྲལ་གྱི་སོར་སྡུད་ནི། དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་

༡ **བཞག་དགོས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༦བ༡

པོའི་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། སོར་སྡུད་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ།། འོ་ན་སྒྲོན་གསལ་ལས། "སོ་སོར་སྡུད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་བསྟན་"[1]ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དབང་པོས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པར་སོར་བསམ་གཉིས་འདྲ་ཡང་། བསམ་གཏན་དུ་དེ་རྣམས་ལྷར་བསྒོམས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སོར་སྡུད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟ་ནའང་ལུས་དབེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ལ༑ ངེས་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྒོམ་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་པར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་ལུས་དབེན་དུ་སྡུད་ཚུལ་)ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།། བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར།། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་དང་།། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་།། སེམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ།། ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྡུ།། གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་བཤད་པ།། གསང་བ་གསུམ་བྱུང་རྟོག་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དཔྱོད་པའོ།། དགའ་ལ་རེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ།། བདེ་བས་བསྡུས་པ་བཞི་པའོ།། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི།། རང་སེམས་ལྷ་པར་ཤེས་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞི་བ་ནི།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་གནས།།"[2] ཞེས་སོ།། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ལྔ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༤༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སོ་སོར་སྡུད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཡན་ལག་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས།། སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།། བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར།། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་དང་།། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་།། སེམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ།། ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྡུ།། གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་བཤད་པ།། གསང་བ་གསུམ་འབྱུང་རྟོག་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའོ།། དགའ་དང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ།། བདེ་བ་བསྡུས་པ་བཞི་པའོ།། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི།། རང་སེམས་ལྷ་པར་ཤེས་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞི་བ་ནི།། འདོད་

དབང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀའོ།། "སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས། སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཏེ། དེ་བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། ཞེས་འོང་རྒྱུར་འདུག་ཀྱང་འགྱུར་ཙུང་མ་བདེའོ།། མིག་སོགས་ལྔ་རྣམ་སྣང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྔར་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་ན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྔ་ཡང་རིགས་ལྔར་སྦྱོར་རོ།། དེ་ལྟར་དབང་ཡུལ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྟར་བརྟག་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔའོ།། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུལ་དབང་ལྟར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཕུང་སོགས་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷའི་སྐུ་ཁོ་ན་སྒོམ་པར་མི་གཟུང་སྟེ། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡང་དགོས་པར་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ།། བདུད་རྩི་གསང་བར་འདོད་པ་ལྔ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ལྔར་བསྡུས་པ་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་དོ།། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའོ།། གསང་བ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ།། ཞེས་པ་ཚབ་དང་ཆག་གི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ༑ འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པས་སོ།། རྟོག་པ་དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་གནས་པ་ནི་དཔྱོད་པའོ།། བདུད་རྩི་གསང་བར་ "རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ

པ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༥༨བ༡

སྒོམ་པ་ནི་དཔྱོད་པར་"[1]བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་མ་ཕྱེའི་སྒོ་ནས་རྟོག་དཔྱོད་དུ་བཞག་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ལྟ་བ་ལ་བསླབ། དེ་བརྟན་པ་ན་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལྟར་འཆར་བའི་བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་བོ།། འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས༔ གང་ཡིད་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་རེག་པའོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བས་བསྡུས་པའོ།།"[2] ཞེས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྔ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱོད་བཞིན་པ་ལ། ཞེས་དང་། ཚག་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། འགྱུར་རྙིང་གཉིས་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཞེས་སྔ་མའི་དོན་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བདེ་གཉིས་འཐོབ་ཅེས་ཕྱི་མའི་འཐོབ་ཚུལ་སྟོན་ནོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ནི་དོན་འདྲ་ལ། ཚུལ་དེས་དགའ་བདེ་འཐོབ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་འོག་སྒོའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རེག་པ་སྟེ་འཐོབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་འཐོབ་བོ།། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དངོས་ནི། ལུས་ཤིན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་རྟོག་པ་འདི་ནི་དཔྱོད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ་ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༥༨བ༣

ཏུ་ལས་རུང་དུ་སོང་བའི་རིག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། འདིར་དེ་མིན་གྱི། ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། སྔར་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་།། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཏུ་བྱུང་བ་ཟད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་ཆད[1]དུ་སྣང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་བྱའོ།། འདིར་ཚིག་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཞི།། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་གནས།། ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཞི།། ཞེས་པ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་སྟེ་སྣང་བ་ཙམ་མོ།། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྔ་མ་རྣམས་ལེགས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་པ་ཚབ་ཀྱིས། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་པུའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ།། སྔར་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཀུན་རྟོག་རྣམས་དེའི་དུས་ན་ཡོད་པ་གཅོད་དེ་ཞི་བའི་དོན་ནོ།། ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་པ་སྟོང་པ་བཞི་པའོ།། དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་སྟོང་པ་སྔ་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་དེར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་བཤད་པའོ།། དེས་ན་གླན་གྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སེམས་དབེན་ལ་སྦྱར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་དང་། དེའི་ལྷག་མས་འོད་གསལ་མངོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཐད་པ་མིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་གླེང་གཞི་སྐབས་བཤད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་

༡ རྒྱངས་ཆད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། "རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས།། སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ།།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་དུ།། ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེར།།"[1] ཞེས་འབྱུང་བ་བཞི་སྤྲིན་མ་སོགས་བཞིར་སྒོམ་པ་རྣམས་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ།། སྤར་སྟོང་པ་བཞི་པ་གསུངས་པ་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལུས་དབེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ།། འོན་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། དཔེའི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་སྟོང་ཆེན་དུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་སོ།། དེས་ན་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དྲན་མེད་དུ་སོང་བའི་ཉེར་ཐོབ་དེ་དེའི་སྣང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བཞག་པའི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུ་དེར་ཞུགས་པ་ལ་བྱའོ།། འོ་ན་སྤར་བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལ་སྣང་ཡང་དགའ་བདེ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་མི་སྣང་བས། དེ་གསུམ་བསམ་གཏན་དེ་ལས་ཕྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བསམ་གཏན་གྱིས་དབང་ཡུལ་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་དབང་པོ་སོགས་གསུམ་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པས་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཐོབ་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སུ་གྱུར་པ་བདེ་བར་བཤད་ཅིང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སྣང་བ་དང་། དགའ་བ་མཆེད་པ་དང་། བདེ་བ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བཤད་དེ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་ས།།" ཞེས་སོ།།

སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་འདོད་པར་སྣང་ངོ་།། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ནོ།། ནཱ་རོ་པས་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་བྲིས་པ་ཙམ་དུ་སྣང་ངོ་།། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་འདི་ཞིབ་པར་བཤད་དགོས་པར་འདུག་ནའང་། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་པར་མ་མཛད་སྣང་བས། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

དྲུག་པ་(ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས༑ དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས་)ནི། ཕྲ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་རྙེད་པས་ཞུ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ནུས་པ་སྔར་བྱུང་ན། དགའ་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འཆད་པ་ལྟར་བསྐྱང་། དེ་ལྟར་རྙེད་ཀྱང་མ་བྱུང་ན་མཚམས་འདི་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བསྒོམ། དེ་ཡང་མིན་པ་ད་ལྟ་འཇུག་པ་ལྟར་བྱེད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་བསྒོམ་མོ།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རླུང་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།།"[1] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་ངག་དབེན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ།། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱིར་རྒྱུན་དུ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་རིག་པ་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་དྲོ་མེའི་དུས་སུ་སྒོམ། རླུང་གི་གནད་ནི་རང་ལུགས་པས་ཚོག་གོ། གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐྱེས་པས་རྡོ་རྗེའི་བུ་གར་ཕྲག་མཚན་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ལེའུ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

ནས་འབྲུ་ཙམ་དང་། བུད་མེད་ཀྱིས་ཧྲ་གའི་ནང་དུ་ཙ་ꣳ་ཀའི་ཚད་ཙམ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཁར་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པར་བཤད་ལ། ཞལ་ལུང་ལས། སྣང་བྲངས་པ་ལྟར་ནོར་བུའི་དཀྱིལ་དུ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་བུ་གར་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།། རྡོ་རྗེའི་ཁར་སྒོམ་པ་ནི་རྣྲུ་ཧྲིའི་མར་སྣེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་དེ་གཉིས་འདྲའོ།། ཞལ་ལུང་ལས། སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་སྙིང་གར་བཙུད་པ་རྣམས་ཞུ་ནས་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུར་གནས་པར་བཤད་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་ཕོ་མོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པའི་མེས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་པདྨར་ལྷུང་བའི་སྲིད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་སྒོམ་པར་བཤད་པས༑ དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་འོག་སྒོར་ཕབ་ནས་སྒོམ་པར་མཛོད་དོ།། ཐིག་ལེའི་ཁ་དོག་ནི་རང་གི་ལྷའི་མདོག་ཏུ་བྱ་བ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ།། ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་སེམས་ཟིན་ན་ཀུན་རྟོག་གཅོད་སླ་བས། དེ་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རླུང་ཡང་འགོག་པར་སླའོ།། ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་མི་ཟིན་པར་སྣང་ན། ཅུང་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དེ་ལ་ཟིན་པ་ན་ཕྲ་རུ་བྱ་སྟེ༑ འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མ་བརྟན་པར་སྒོམ་པ་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་[1]སྐྱོན་ཡིན་གྱི། བརྟན་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་སེམས་མི་ཟིན་པའི་དོན་མེད་དོ།། སེམས་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིད་པར་བ་དང་། བྲིང་རྐྱོད་དང་བྲལ་བར་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། དམིགས་པ་ཟིན་པོ་བྱུང་ཡང་རླུང་འགག་ཏུ་མ་འདོད་པ་དང་༑ བདེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་མ་ཉན་པ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རླུང་འགག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་མི་བདེ་བ་ཐན་ཐུན་སྐྱེ་བ་སེལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཞིབ་པར་ནི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ་རྣྲུ་ཧྲིའི་མར་སྣའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམས་པས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་

1 སྒོམ་པ་རྒྱལ་བའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

གཞན་ཀྱིས་དེར་སེམས་ཟིན་པ་ན། རོ་རྐྱང་དུ་རླུང་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་རླུ་ཧྲིར་རྒྱུ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དེར་ཐིམ་པར་རྩོམ་པ་ན་སྤྲ་རོལ་ཏུ་རྟགས་ལྔ་འཆར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ།། ‘རབ་ཏུ་ཐྲ་བར་གོང་མ་བཞིན།།’ རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་གཟུང་།།། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར།། དེ་ཡང་གཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས།། ‘ཕྱིན་ལོག་ས་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག །’སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནི།། རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆུ་ལོག་པས།། དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི།། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས།། མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་འོ།། རླུང་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན།། མར་མེ་ལྟ་བུ་རབ་སྣང་བ།། རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས།། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི།། དོན་འདྲ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར།། གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྔ་པ་འོ།། མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཡིས་ནི།། མི་གནས་སྒྱུ་ངན་འདས་འཐོབ་པས།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད།། གཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།།”[1] ཞེས་སོ།། རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་མ་ལྔ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི།། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་མཚན་མ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། ལྔ་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་པའི་མཐུས་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། འོག་སྒོར་ཐྲ་མོ་དང་། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟགས་ལྔ་འབྱུང་བར་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེར་བཟླས་བྱས་པས་ཀྱང་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་གོ་བར་བྱའོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས་རྟགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་མཐར་ཕྱུང་ནས་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འོག་

---

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཞལ་གྱི་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༥༤༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རབ་ཏུ་ཐྲ་བ་གོང་མ་བཞིན།།’ ‘ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག །” ཅེས་སོ།།

མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནའང་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་བཞེད་པ་མིན་པས། འོག་སྔོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས། སྙིང་གར་ཧཱུྃ་ཡིག་བསྒོམས་ནས་དེའི་ཐིག་ལེ་ལ་རླུང་འཇུག་པར་བསྒོམས་པས་འཛིན་པ་འོད་གསལ་འཐོབ་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལྟེ་བའི་རྩ་བར་གནས་པའི་ཕྲ་བའི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྦྱོར་བའམ། རྡོ་རྗེའི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའམ། གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒོམས་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་པ་འོད་གསལ་འཐོབ་པར་བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་གི་རྒྱ་གཞུང་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དེ་འདི་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་རྩའི་གནད་ཆེ་སར་སེམས་ཟིན་པ་ནི་སེམས་འཛིན་གཞན་དང་འདྲ་བ་མིན་ནོ།། འོག་སྔོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་ལག་ལེན་ནི་དེའི་བར་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་བསྒོམས་པས་ཡོན་ཏན་ཅི་སྐྱེ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་གདམས་ངག་ལ་ངེས་པ་མི་རྙེད་པར་མཐོང་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལམ་འདི་ནི་སྲོག་རྩོལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕྲུག་མེད་པའི་གདམས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། "རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། སྦྱོར་ལམ་བསྒོམས་མ་བསྒོམས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་གསང་གནས་སུ་བབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་ནི། ངེས་པར་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཞུ་བ་ཞིག་འོང་བས། གཏུམ་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསུང་འདུས་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྦྱོར་བ་དམིགས།།" ཞེས་སོ།།

མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་འཇུ་བ་ལ་སྲོག་རླུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་སྔར་ལྟར་བསྒོམས་པ་ན་རླུང་རླུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འོང་སྟེ། འདི་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་ངག་གཞན་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཐིག་ལེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་སླེབ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཟུང་དཀའ་བར་མཐོང་ནས། དང་པོར་ཕྱི་ནང་གི་འབེབས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཐབ་པ་དེ་ནོར་བུར་མ་སླེབ་པའི་གོང་གི་གནས་རྣམས་ནས་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བཟློག་པ་དང་། རྡོ་རྗེར་སླེབ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟློག་པའི་འདྲེན་མང་པོ་དང་། བཅན་ཐབས་སུ་བཟློག་པ་དེ་ཡང་ལུས་ལ་མ་ཁྲིམས་ན་ནད་སྐྱེད་པར་མཐོང་ནས། འགྲེམས་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྔ་མ་མང་པོས་བྱེད་མོད་ཀྱང་། རླུང་རླུ་ཏྟིར་ཐིམ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཞུ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དེ་ལ་བྱང་སེམས་གཟུང་དཀའ་སླ་དང་། དེ་བཅན་ཐབས་སུ་ཟློག་དགོས་མི་དགོས་དང་། བཟློག་པ་ལུས་ལ་མ་བཀྲམ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མི་སྣང་ངོ་།། དེ་ལ་ལམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་བབ་པ་དེ་སྤྱིར་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་སླེབ་པ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུར་སླེབ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་མེད་ན་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་སྐྱེའོ།། ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་རླུང་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། རླུང་རླུ་ཏྟིར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡིན་ན་ནོར་བུའི་རྩེར་བཟུང་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཕྱིར་མི་འཕོ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་འབབ་པ་ན། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཞན་དུ་སོང་ནས་ནོར་བུར་སླེབ་པ་ན། བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རླུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་ལངས་

བར་དུ་མི་འཕོ་ལ། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་མི་འཕོ་བའི་ཐབས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་མ་གོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་ཟློག་པའི་ཐབས་དང་། ཕྱིས་གོམས་ནས་བཟློག་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་སླར་རང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་གཉིས་ཀར་གྱེན་དུ་ལོག་པ་ལ་ནི་ལུས་ལ་མ་བཀྲམ་ན་ནད་སྐྱེད་པ་གཏན་མེད་དོ།།། རླུང་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་མིན་པར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལ་ནི་ནོར་བུར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་འཛིན་མི་ནུས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཟློག་དགོས་ལ། ཟློག་པའི་མཐོ་དམན་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ།། ཞུ་བ་ཤས་ཆུང་ན་བཟློག་པས་ཆོག་ལ། ཤས་ཆེ་ན་ལུས་ལ་དཀྲམ་ཡང་དགོས་སོ།། འདི་ལ་ཡང་རིང་དུ་གོམས་ན་དེ་མ་ཐག་མ་བཟློག་ཀྱང་རེ་ཞིག་ནས་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་དོ།། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་གདམས་ངག་གཞན་ལ་འདུག་པ་ལྟར་མི་འབྱུང་བ་ནི། འདིའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་རླུང་ཐིམ་པའི་རྫོགས་རིམ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བས། དེ་ལ་གདམས་ངག་དེ་རྣམས་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། བྱང་སེམས་ཞུ་བས་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བཤད་བྱ་སྟེ།། ‘བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་བོ་ལ།།’ དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན།། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་མཆོག་དགའ་དང་།། ‘བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས།།’ སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད།།”[1] ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་དགའ་བར་འཇོག་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། མས་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་དགའ་བ་དང་།། མཆོག་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས།། ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༡བ༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ།།” “དགའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས།།” ཞེས་སོ།།

དང་བདེ་བ་ཆེ།། 'ལུགས་ལྡོག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།།"[1] ཞེས་ཏེ། འདིའི་གནས་ཀྱང་སྦྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ནི་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། དེར་ཡར་མར་གྱི་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉི་མའི་སྒོ་ནས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "རི་བོང་མཚན་མའི་ཆ་འདི་རྣམས།། དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།། ཨཱ་ལིའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་པ་ལས།། ཇི་སྐད་བཤད་རྣམས་དེ་ལྟ་ནའང་།། ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བཤད།།"[2] ཅེས་སོ།། འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཡར་མར་དུ་འབབ་པ་ན་ཁྲག་དང་བཅས་པར་འབབ་ལ། དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་པའི་མཚམས་རེ་རེར་བདེ་བ་རེ་སྐྱོང་བ་དང་། གནས་བཞིའི་རེ་རེ་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་པའི་མཚམས་རེ་རེར་རྡུལ་བབ་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་ཕྱེད་པའི་ཉམས་སྐྱོང་ཅན་གྱིས་ཤེས་དགོས་ཏེ་ཕྲ་བར་སྣང་ངོ་།། མན་ངག་སྙེ་མར་མས་བརྟན་གྱི་བཞི་ཁ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཆུང་ངུ་དང་བར་མ་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་ཕྱེ་བར་བཤད་དེ། ཡས་བབས་ཀྱི་བདེ་བ་བཞི་ལས་ནི་མས་བརྟན་གྱི་བཞི་བདེ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་དགོས་སོ།། མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ལོག་པ་སྤྱི་བོར་མ་བརྟན་བར་དུ་བདེ་བ་མི་བརྟན་ལ། སྤྱི་བོར་བརྟན་ནས་བརྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "དེ་ནས་སྲོག་གི་སྙིང་དུ་ཡིད།། དེ་མི་མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར།། པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པ།། 'གང་དེ་ཕྱི་ནས་བརྟན་གྱུར་པ།།' དེ་ཚེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་བུ་ག་མེད་སྣོད་དུ།། ཆུ་རྣམས་ཟད་པ་མེད་གནས་ལྟར།། དེ་ཚེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར།། བརྟན་པས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༡ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུགས་བཟློག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢ ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཐིག་ལེ་སྟེ།། ཟླ་བའི་ཆ་རུ་རབ་ཏུ་དྲན།། ཨཱ་ལི་ཐིག་ལེར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རིམ་པས་སོ།། ཚངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ་དང་བྲལ།། རོ་དང་བཅས་པ་བདག་གི་ཞལ།། བཅུ་གཉིས་དེ་ནི་ཉི་ཞེས་ཤེས།། " ཞེས་སོ།།

ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ།། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མི་ཟད་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ངེས་པར་འཐོབ།།"[1] ཅེས་སོ།། ཡིད་ནི་ཁུ་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་དང་། བརྟན་པ་ནི་ཕྱི་བོར་ཡིན་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་སོ།། ལག་སྨིས། ཕྱི་གཙུག་ནས་བྱང་སེམས་འཇག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིགས་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ་མཆེད་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐིག་ལེ་གཅིག་སྦྲོས་པའི་ཚེ་ཉེར་ཐོབ་དང་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་དང་པོ་གཉིས་འདྲ་ལ། རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོའམ་དབུས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། ནོར་བུའི་ནང་ན་གནས་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་བཤད་དེ། འདི་དང་འདྲ་བ་མང་ངོ་།། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བར་སླེབ་པ་ན་སྣང་བ་དང་། ནོར་བུའི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་ནོར་བུའི་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སླེབ་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་སོ།། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་དགའ་བ་བཞི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིར་བཤད་དོ།། འདུས་པའི་རྩ་བཤད་དང་། འཕགས་སྐོར་ལྷའི་གཞུང་ནས་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཡབ་སྲས་ལྷུས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་[2]གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན། དགའ་བ་བཞིའམ་སྟོང་པ་བཞི་འདི་སྐྱེ་མ་གསུངས་པར་རླུང་ཐིམ་པས་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཐིམ་པས་མཆེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཙམ་མོ།། འཕགས་སྐོར་ལྷའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེས་ནི། ཕྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་རྡོ་རྗེའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་བབས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གཞན་མ་བཤད་ཅིང་། མི་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་གནད་ཆེན་པོ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་

༡ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༤ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཚེ་ཕྱི་ནས་བརྟན་འགྱུར་བ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བྱང་སེམས་ཞི་བ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བྱང་སེམས་བབ་པའི་རིམ་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན༑ འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་འབྱུང་བས་འདིར་མི་སྐྱེ་ཡང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདིར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་ནི་ཐུབ་པ་དཔལ་ལྟར་བྱས་ན་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ།། འདིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པ་ནི་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན་དེ་སྐྱེད་ཚུལ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་མན་སྙེ་ལས། "དེའི་འཆར་བ་ནི་ནོར་བུ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ལྟེ་བ་རྡེ་སྲིད་པ་སྟེ། མ་འཕོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བཞིན་པས་སྙིང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ༑"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། ནོར་བུ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་ན་རང་ལོག་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དེ་མིན་ཏེ། མ་འཕོས་ཀྱང་སྔར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་མར་འོང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་ལོག་ཀྱང་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ཐལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་དམའ་མོ་ནས་གྲམ་ནས་འགྲོ་བ་ཡང་འོང་བས་དེས་ན་ཡར་ལ་འདྲིལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་སྦྱོན་སོང་ནས།། དེ་ཉིད་སྙིང་དུ་རྒྱུ་བར་ནི།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད།། དེ་ལས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་ནི།། དགའ་བ་ཞེས་བྱར་རྣམ་པར་ཤེས།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྙིང་དང་། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྙིང་དུ་འགྲོ་བ་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་ཐིམ་ལུགས་དང་། རྟགས་འཆར་ཚུལ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་མར་ལ་འོང་ཚུལ་དང་། ཡར་ལ་ལྡོག་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་

1 དཔེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་འཆར་བ་ནི་ནོར་བུ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ལྟེ་བར་རྡེ་སྲིད་པར་ཏེ། མ་འཕོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕེལ་བཞིན་པ་ནི་སྙིང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ།" ཞེས་སོ༎

2 ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉི་མའི་སྒོ་ནས་ཆ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་སུ་གཏུམ་མོའི་འབར་འཛག་དང་༔ དེར་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་བཀོད་ནས་སྒོམ་པ་དང་། དེར་བུམ་པ་ཅན་སྒོམ་པ་སོགས་ལའང་འདྲ་བས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མི་འཕྱུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཐྲ་མོ་སྒོམ་པ་འདིས་ནི་[1]ཐུར་སེལ་གྱེན་དུ་ལྡོག་སླ་བས་གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་པ་ལ་ནོར་བུར་བྱང་སེམས་གནས་པ་ཡུན་རིང་དགོས་པ་ལ། དེར་གནས་ཡུན་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་ཡར་མར་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་ནུས་པ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་བཅད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་པས། བློ་གཉིས་གྲུབ་སྡེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྲར་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རླུང་གཡོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི༔༔ གང་གནས་དེ་ནི་བསྡམས་ནས་ནི།། སྟོང་ཉིད་གཉིས་མེད་སྒྱུ་མ་ལ།། 'སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལྷག་སྦྱར་བྱ།།'[2] ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐུར་སོགས།། ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཡིན།། 'བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ཡིས།།' དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལས་[3]ལྡོག །[4]ཅེས་སོ།། འདིས་ནི་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་དང་། གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་

---

༡ འདི་ལ་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྦྱར་བྱ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ ཡུལ་ལུས་ དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༥བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ལྷག་སྦྱར་ན།།" "བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དྲན་པ་ཡིས།།" ཞེས་སོ།།

སྐབས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་རྣམས་ལས་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ལྷག་པར་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པས། ངག་དབེན་ཡན་ཆད་དུའང་སྟོང་པ་བཞི་བྲང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་[1]གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟར་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྔར་སྦྱོང་བ་དྲན་ནས། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྡམས་ཏེ་གནས་ན་ཡུལ་སྣང་ཀུན་བདེ་བར་འཆར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རླུང་རྣམས་ནང་དུ་ལྡོག་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྡུད་པས། རླུང་ཐིམ་ནས་སྔར་བཞིན་བདེ་བ་རྣམས་སྐྱེའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་དང་ནང་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལྷར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་༑ དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡིན་པས། འདིར་ལུས་དབེན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ནི༑ གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་ཆེད་དུའོ།། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྒོམ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་བཤད་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའོ།། ཞེས་བདག་ཉིད་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ།།"[2] ཞེས་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་

༡ གང་ཤར་བདེ་སྟོང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱཪྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདག་ནི་

རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཤེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་གཅིག་པུར་མ་ཟད་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་༑ རིགས་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་མ་ཟད་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འདྲའོ།། དེས་ན་དབེན་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་སུ་ཤར་བར་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་དོན་ནོ།། ཆོས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས། སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མིན་པར་རོ་གཅིག་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མ་སོང་ཡང་དེར་མོས་ནས་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཡང་མོས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པར་སླ་སྟེ། འདི་ནི་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དྲན་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པའོ།། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན༑ འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་པ་ཡིན་པས༑ འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་རང་དགའ་བ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་དེ། སྒྲོན་བསྡུས་སུ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་ལས། "ཕུང་པོ་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་ནི།། རབ་དབྱེ་ལྔ་དང་ལྔ་ཉིད་བྱས་པ་ལས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་སོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། འཁོར་བའི་ལས་རྣམས་དག་ནི་ག་ལས་འབྱུང་།། དེ་བཞིན་ཕྱི་

རང་བཞིན་གྱི་བདག་པོར་ཞེས་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ལ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱས་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

རོལ་ཡུལ་ནི་ལྷ་མོ་དེ།། རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བདེར་གཤེགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས།། དེ་རྣམས་རང་རང་རྟག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡར་ནི་ཡང་དག་གནས།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚག་གིས་འདི་ལྟར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ།། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། ས་ར་ཧས། "གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར།།། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་སྒྱུར་ཅིག་དང་།། དེར་ནི་ཐོག་མ་བར་མཐའ་མེད།། སྲིད་མིན་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ།། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན།། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རུ།། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད།། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འཁྲུལ་པ་ཆད།།། ད་ནི་སུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ནི་སྔོན་དུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བའི་སོ་སོར་སྟུད་ལ་བསླབ། དེ་ལ་ཡོབས་པ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་པུར་འཆར་བའི་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བསླབ། རང་ཉིད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ། དེ་ཡང་ཡུམ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཅན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་དང་དཀར་པོ་གང་ཡིན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མི་གསལ་ལོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་མ་ནུས་པའི་ཞུ་བདེ་སྐྱེད་ནུས

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱུ་ཏ་དེ་བ། སྦྱོར་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕུང་པོ་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས།། ལྷ་མོ་དབྱེ་བ་ལྷ་རུ་བྲུས་པ་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོར་བྱིན་བརླབས་ན།། འཁོར་བའི་ལས་རྣམས་དག་ནི་ག་ལས་འབྱུང་།། དེ་བཞིན་དབང་པོ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་བཅས་ལྷ།། རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བདེར་གཤེགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས།། དེ་ལ་རང་རང་རྟག་ཏུ་བྱིན་རློབ་ཅིང་།། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་གསུམ་དུའང་ཡང་དག་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར།། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་སྒྱུར་ཅིག་དང་།། དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད།། ཐེ་སྲིད་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ།། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན།། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རུ།། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད།། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཆད།། དེ་ནི་སུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།།

པས་ནི་དེའི་སྙིང་ནས་བསྒོམ། [1] དེ་ཡང་མེད་ན་བདེ་སྟོང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་གོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་བྱའོ།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ། མཉམ་རྗེས་སུ་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པས། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་ཡང་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས། ལུགས་འདི་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་སྟོན་པས། ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བློས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ། ལམ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟས་པར་[2]བྱའོ།།

༈ གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་དྲུག །ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡང་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། ལུས་དབེན་ལ་བསླབས་པའི་འོག་ཏུ་ངག་དབེན་ལ་སློབ་ཅིང་། ལུས་དབེན་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་ངག་དབེན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་གང་སྙམ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་ལོབས་པ་ན། ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་པ་ན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་གསུངས་ལ། རིམ་པ་དང་པོར་ཡང་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདི་ལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འདིར་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་ནས། དེའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་

༡ སྙིང་ནས་སྒོམ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ བརྟས་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པས༑ བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་དོན་ཡོད་དོ།། དེ་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ངག་དབེན་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྔགས་བཟླས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་ཟློས་པ་པོའི་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་དེ་མེད་ན། བཟླས་པ་དེའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་རླུང་སྡུད་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཧཱུྃ་ཧྲིར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱིར་དབུ་མའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྔོན་དུ་སོང་ན་བསྡུ་ཤིན་ཏུ་སླ་ལ། དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་བསྡུ་བར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ཧྲིའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་རྩ་མདུད་གཞན་འགྲོལ་བ་ལས་དཀའ་བར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་གནས་གཞན་དུ་དབུ་མར་སྡུད་པ་ནི་སྙིང་གར་སྡུད་པ་ལས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་གོམས་ཤིང་། དང་པོར་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་བཞག་གོ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་ངག་དབེན་གྱི་མཐར་ཉེ་བར་བཞག་པ་དེ་ལྟར། གསུང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་འདས་ནས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་རྗེས་སུ་བཙལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། སྐད་ཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་སྐུར་དམིགས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ངག་གི་རྣམ་པར་དབེན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པའི་སེམས་དབེན་བཙལ་ཞེས་གསུངས་པས། ངག་དབེན་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལས་མ་འདས་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་ལྷར་སྐྱེད་པའི་མིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི། ངག་དབེན་གྱི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་སྟོན་གྱི། སེམས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། དེས་ན་འགྱུར་ཡང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་འདས་ནས།;། ཞེས་པ་དང་། ཚག་གིས། འདས་ཏེ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལེགས་སོ།། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསུངས་པས། དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་འཛོག་ས་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ས་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་གྱིས་ལྷར་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ལྷར་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ་དྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས;། ངག་དབེན་གྱི་མགོར་[2]རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་སྣ་རྩེར་སྒོམ་པར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ་སོར་[3]བཤད་པ་ན། རྡོར་བཟླས་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་འདོད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྔ་བཤད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༢ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **འགོར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ **སོ་སོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

པའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་དེའི་གོ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེས་ན་གཞུང་ཚད་ལྡན་གཞན་ནས་རྫོར་བཟླས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་ཡང་འགྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ལམ་མིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིས་ནི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྫོར་བཟླས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་མས་པར་གད་པ་བ་བཞེད་ཅེས་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དགེ་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་བདུན། རླུང་སྔགས་རྫོར་བཟླས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན། རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(རླུང་སྔགས་རྫོར་བཟླས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན་)ནི། རིམ་ལྔར། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་ནི་སློབ།།"[1] ཅེས་རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་རྟོགས་ནས་རྫོར་བཟླས་ལ་སློབ་པར་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་བྱང་སེམས་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་རླུང་རྣམས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒོམ་པ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཨོཾ་མགྲིན་པའི་ཨཱཿལ་དང་། ཨཱཿསྙིང་གའི་ཧཱུཾ་ལ་དང་། དེའི་ཐིག་ལེ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྣམས་ལ་སློབ།།" ཅེས་སོ།།

དང་ཟླ་ཚེས་དང་མགོ་བོ་དང་ཧ་དང་ཞབས་སྐྱེད་རྣམས་སྟ་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྡུས་པའི་མཐར། ཞབས་སྐྱེད་ཨ་ཐུང་དུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་བཤད་ཅིང་ལག་སླེ་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མིན་པས་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དོན་དུའང་མ་མཐོང་ངོ་།། དེས་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་རྗེས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྫོར་བཟླས་བསྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་)ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "དེ་ནས་རླུང་གི་དེ་ཉིད་མཆོག །དོན་དམ་པ་ནི་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རླུང་བསྒོམས་ན།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་དང་། སྤྱོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། "རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་དང་།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་སྒོམ་པ།། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། ཉེར་འཚེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་ལ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་ནི་རླུང་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། རླུང་དངོས་སུ་སྒོམ་པ་རྫོར་བཟླས་ལྟ་བུར་མ་ཟད། ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སུ་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།། དེས་ན་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་རླུང་གི་འཕྲུལ་དུ་འགྲོ་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། རླུང་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྒོམ་པ་ཞིག་ལམ་འདི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༣༡བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་རླུང་བསྒོམས་ན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་པའམ།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ།། དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོགས།། དུ་མས་གཙེག་པའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

ལ་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་(རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་)ནི། འོ་ན་རླུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རླུང་བཅུ་ནི་ཀོ་ཊ་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་སྦྲ་ཧི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བཅུས་གསུངས།[1] "རྡོ་རྗེ་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས༏ སྲོག་དང་། ཐུར་དུ་སེལ་བ་དང་། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང་། གྱེན་དུ་རྒྱུ་བ་དང་༏ ཁྱབ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་སྦྲ་ཧི་བཞིན་པས་གསུངས་སོ།།"[2] རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་སྔ་མ་ལྔ་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ལ། "ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་།། ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ནོར་ལས་རྒྱལ་ཞེས་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ།། ལྔ་ཚན་གཉིས་ལ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཕགས་སྐོར་གཞན་ནས་མི་གསལ་ཡང་། སྦྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་དོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། བཏང་བཟུང་ལ་སོགས་པ་རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་བཅུ་པོར་འདུས་སམ་མ་འདུས་སྙམ་ན། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག༏ རླུང་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཅུ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྲུལ་པ་དང་ཆོས་དང་མེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་རླུང་དང་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་དགུ་དགུ་རྒྱུ་སྟེ།

༡ **བཅུ་གསུངས།** དབུས་དཔར།
བཅུས་གསུངས། པེ་དཔར།

༢ རྒྱུད་ལུང་འདི་བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས་དྲངས། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྦྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ༏ ཤོག་གྲངས་ ༢༨༤བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྲོག་དང་ཐུར་དུ་སེལ་བ་དང་། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང་། གྱེན་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་པ་འདི་ནི་བདུད་རྩི་གསང་བར་དྲངས་པ་ལས་བཀུས།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༨བ༩

དེ་ཡང་ཉིན་མོ་ང་བཞི་དང་། མཚན་མོ་ང་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དོ།། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་ནི་དྲུག་གའི་ལྟེ་བ་ནས་རྒྱུ་ཞིང་། མེ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འདབ་མ་ལ༑ ཐུར་སེལ་ནས་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་བར་བརྒྱད་བརྒྱད་རྒྱུའོ།། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འོག་གི་མེ་འཁོར་འདབ་མ་གསུམ་པ་དང་། སྙིན་མཚམས་ཀྱི་རླུང་འཁོར་འདབ་མ་དྲུག་པར་བཤད་པས། དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་རྩ་དབུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་། ཉུ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་དང་། འདབ་མ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།[1] གཉིས་པ་ལ་ནི་འདབ་མ་དྲུག་དང་སྙིན་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ལ། རླུང་ལྷག་མ་བརྒྱད་རྒྱུའོ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུད་ཡོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལས། མཚན་ཕྱེད་ནས་ཉིན་ཕྱེད་བར་ལ་ང་བཞི་དང་། ཉིན་ཕྱེད་ནས་མཚན་ཕྱེད་བར་ལ་ང་བཞིར་བཤད་དེ། འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ་མ་བྱུང་ངོ་།། རླུང་དགུ་འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འཆད་པར་སྣང་བས། བཤད་པ་དང་པོ་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་ལ། འཁོར་ལོ་རེ་རེ་ལ་སྲོག་ཐུར་སོགས་དགུ་དགུ་རྒྱུ་བ་ན། གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ན་བརྒྱ་རྩའི་གྲངས་འདྲེན་ལུགས་ད་དུང་བཤད་དགོས་ལ། མི་རྒྱུ་ན་ལྟེ་བ་ནས་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་སྙིང་ག་དང་མགྲིན་པ་སོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ།། གཞན་ཡང་། “ཐུན་ཕྱེད་དུས་ནས་བརྩམས་ནས་ནི།། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་དགུ་བདག་ཉིད།། ཐུན་ཕྱེད་ཀྱི་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ།།”[2] ཞེས་འགྲེལ་པར་གཞུང་དེ་ལྟར་འདོན་པ་ཡང་འགྲིག་པར་མི་སྣང་ངོ་།། གང་ལྟར་ཡང་རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་དེ་རླུང་བཅུར་མི་འདུ་བ་མིན་པ་རྒྱུད་དེའི་དོན་དུ་སྣང་ཡང་། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་དགུ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱུ་ཚུལ་གཞག་དཀའ་བར་སྣང་བས་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་

---

༡ བརྒྱད་དེ།། དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༨ ལས་བྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཚན་ཕྱེད་དུས་ནས་བརྩམས་ནས་ནི།། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་དགུ་བདག་ཉིད།། ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་མཐའ་རུ་ནི།།” ཞེས་སོ།།

གི་རླུང་ལྷའི་དོན་བཤད་པ། རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྩ་བའི་རླུང་ལྷའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་རླུང་ལྷ་གང་ན་གནས་པ་དང་། མགོན་པོ་གང་གི་རླུང་གང་ཡིན་པ་ནི༑ རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་གནས།། མི་བསྐྱོད་བྱེ་བྲག་རིགས་ལས་སྐྱེས།། འདོམས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་ནི།། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་སྐྱེས།། སྙིང་དུ་རྒྱུ་བ་ཀློག་མར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།། མཉམ་གནས་ལྟེ་བའི་པདྨར་གནས།། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། ཁྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་གནས།། རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོ་འོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོད་བསྡུས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འདི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཅན།།"[2] ཞེས་ཡེ་ཤེས་ལྔར་གསུངས་པ་ནི་རིགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བ་ནི་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་གར་གནས་པའི་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "སྙིང་གི་པདྨའི་སྦུབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།།"[3] ཞེས་དང་། "གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི༔ འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་དེ་ཉིད་དོ།། དེར་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ས།། སྲོག་གི་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ཏེ།།"[4] ཞེས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྙིང་གར་བཞུགས་པའི་རླུང་ནི་སྲོག་འཛིན་དུ་བཤད་པས། སྲོག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་བྱ་དགོས་སོ།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། "ཕྲེད་ཚད་ཙམ་གྱི་ཕྲ་མོ་མཆོག །ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐིག་ལེའི་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་གནས།། མི་བསྐྱོད་བྱེ་བྲག་རིགས་ལས་སྐྱེས།། མདོམས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་ནི།། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་སྐྱེས།། སྙིང་དུ་རྒྱུ་བ་ཀློག་མཐར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། མེ་དང་མཉམ་གནས་ལྟེ་བར་གནས།། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། ཁྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་གནས།། རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འདི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་གི་པད་སྦུབས་ནམ་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༤བ༡༨

གཟུགས།། རྟག་ཏུ་སྙིང་གི་དབུས་གནས་པ།། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བའི་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པ་འོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་སྟོན་ཏེ། སྤྱིར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་། གཞིའི་འོད་གསལ་དང་། སྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།། འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལས། རླུང་གཞན་རྣམས་ཐིམ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རླུང་རང་གནས་སུ་གནས་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་នོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རླུང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་མས་ཡར་ཐིམ་པར་གསུངས་ལ། དང་པོ་འཆགས་པ་ན་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་འཆགས་པར་བཤད་པས། མཐར་རླུང་རྣམས་སྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་རྣམས་མཐར་མི་ཤིགས་པར་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡང་སྙིང་གའི་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དོན་ནོ།། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་རྩ་ཏྲིའི་ནང་ན་གནས་ལ། སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྲོག་འཛིན་ནི་སྙིང་གར་གནས་ཀྱང་དེར་གནས་པ་མིན་ནོ།། རྡོར་འཕྲེང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལས། ཐུར་སེལ་བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས་པར་བཤད་པ་ནི། གསང་བའི་པདྨ་གནས་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། དྲི་ཆེན་ཐུར་དུ་སེལ་བ་བཤང་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས། ས་རླུང་བཤང་སྒོའི་པདྨར་གནས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསང་བའི་པདྨ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ།། འོ་ན་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “དྭག་ཙུ་རྩ་བཞི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀྲང་སྤྱ་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐྱེད་ཚད་ཙམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་མཆོག །ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།།” ཞེས་སོ།།

༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

བརྒྱད་འདབ་གཉིས།། སྙིང་དང་འོག་ཏུ་ཁ་བལྟས་བཞིན།། སྙིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི།༑ སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་དེ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་སྙིང་གའི་སྙིང་འོག་ལ་བྱེད་དམ། རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ་ལྟེ་བའི་སྙིང་འོག་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔར་བཤད་པའི་གནས་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྙིང་གི་པདྨའི་སྐབས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ། "སྙིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས།།"[2] ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྙིང་འོག་ཅེས་པ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་སྙིང་འོག་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱུ་བའི་ལམ་ཡིན་གྱི། དེར་སྡོད་པའི་གནས་མིན་པས་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དོ།། འོ་ན་ས་རླུང་ཐུར་སེལ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་བར་བཤད་པས་སྙིང་གའི་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན༑ དེ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱིས་བཀག་པས་དེའི་དབུས་ཀྱི་དྷུ་ཏིའི་ལམ་ནས་ཐུར་སེལ་སྙིང་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྲོག་འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།། སྲོག་འཛིན་ནི་སྙིང་མགྲིན་ནས་སྙིང་གི་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཐུར་སེལ་ཡང་ལྟེ་བ་ནས་བཤང་ལམ་དང་རྟགས་ཀྱི་སྣ་རྩེ་བར་དུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་དེ། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། "ཐུར་སེལ་འོག་ལམ་གསང་བའི་མཐའ།། གཏོང་ཞིང་ལྟེ་བར་རྩོམ་པར་བྱེད།། སྙིང་ག་མགྲིན་པར་སོང་ནས་ནི།། སྲོག་ནི་སྣ་བུག་དག་ནས་འགྲོ།།"[3] ཞེས་སོ།། མཉམ་གནས་ནི་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའོ།། རྡོར་འཕྲེང་ལས། སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཀྱིས་བཀག་པས། གནས་དེ་ནས་སྲོག་འཛིན་འོག་ཏུ་དང་། ཐུར་སེལ་སྙིང་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པས། འཁོར་ལོ་གཞན་གསུམ་ལ་རླུང་གསུམ་གནས་པ་

༡ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བརྒྱད་འདབ་གཉིས།། སྙིང་དང་འོག་ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས།། སླར་ཡང་ཁ་སྦྱོར་ཚུལ་དུ་གནས།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད། རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༩བ༩

ཡང་ད་ལྟ[1] རྩ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། རྫོར་འཕྲེང་ལས། " སྐྲོག་མ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་འོང་སྟོན།།"[2] ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་བཞི་གནས་གང་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རླུང་ལྡང་བ་དང་རང་གི་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པའི་མཐར་སྡོད་པ་ནི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྐབས་སུ་རྒྱུ་བ་ན་རང་རང་གི་གནས་དེ་ཙམ་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་ནང་དུ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ནོ།། རླུང་རྣམས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་ཚེ་སྣ་བུག་གང་ལས་རྒྱུ་བ་དང་། འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གི་རླུང་གང་ཡིན་པ་དང་ཁ་དོག་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་རིགས་གནས་པ།། སྣ་ཡི་བུ་ག་ལས་བྱུང་ཞིང་།། རླུང་ལྔ་སྙིང་དུ་ཡང་དག་རྒྱུ།། ལུས་ལ་སྤྱོད་པར་རྟག་ཏུ་འགྱུར།། ཀུན་རྫོབ་སྣར་ནི་རྒྱུ་བ་ཡི།། སྒོ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་།།[3] གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་།། དལ་བར་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་བཞི།།། གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི།། པདྨ་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བ་འོ།། གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ།། ལྗང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བ་འོ།། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བ་འོ།། དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཁམས།།། དག་པའི་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། འདི་ནི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བ་འོ།། ཁམས་ཀུན་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང་།། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུང་བ་ནི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ།། འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་ཏུ་ཤེས།། ཐུགས་པས་ཤེས་པའི་གྲངས་ཉིད་

---

༡ དེ་ལྟ་ པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢བ༨
༣ འགྱུར།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཀྱིས།། ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་སྦྱོད་བསྡུས་ལས༑ རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྣའི་བུ་ག་ལས་འོད་ཟེར་རྣམས་བྱུང་ནས་སྙེང་དུ་སོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣའི་སྒོ་གཡས་གཡོན་སོགས་ལས་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བཤད་དོ།།། རྐང་པ་བཞི་པ་ལ་ནི། འགྱུར་གཞན་ལས། ལུས་ལ་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་རྒྱུ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ༑།། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱང་རླུང་ལྔ་སྙེང་དུ་སྣ་སྒོ་ལས་རྒྱུ་བར་གསུངས་པས། སྣ་བུག་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ། དལ་བར་རྒྱུ་བ་ཡང་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྒྱུ་བ་ལོགས་སུ་བཤད་པས་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་བར་གོའོ།། རྒྱུ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་བ་བུལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་སོ།། གཡས་པ་སོགས་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་སྦྱོད་བསྡུས་སུ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ལ། སྟོམ་འབྱུང་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བས། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་སྣ་བུག་གང་རུང་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་དང་དབུས་སུ་རྒྱུ་བ་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།། རྫོར་འཕྲེང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས་སྣ་སྒོ་གཡས་ནས་རླུང་དང་། གཡོན་ནས་ཆུ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་ས་མེ་གཉིས་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྔ་མ་ནི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་དགོངས་ལ༑ ཕྱི་མས་མཉམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཡང་སྣ་བུག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་བ་དང་། རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མ་ངེས་པ་དང་། གཡོན་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༡ བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་རིགས་གནས་ན།། སྣ་རྩེ་བུ་ག་ལས་བྱུང་ཞིང་།། རླུང་ལྔ་སྙིང་དུ་ཡང་དག་རྒྱུ།། ལུས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།། ཀུན་རྫོབ་སྣར་ནི་རྒྱུ་བ་ཡི།། སྒོ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་།། གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་།། དལ་བར་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་བཞི།། གཡས་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི།། པདྨ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པ།། ལྗང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཁམས།། དག་པའི་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། འདི་ནི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང་།། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཟུང་བ་ནི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ།། འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི།། རྣམ་པར་བཞག་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམས།། སྔགས་བཟླས་པ་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།། ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

ལ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་གཡས་སུ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་ཡང་སྣ་བུག་རེ་རེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་ཡང་མ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་རླུང་རེ་རེ་རྒྱུ་བ་ན་གཞན་གསུམ་གསུམ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་བར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྣ་སྒོ་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་སོགས་བཞི་པོ་འདི་རྒྱུད་འདི་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རྩ་བའི་རླུང་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དུ་བཤད་པ་འདི་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་སྲོག་འཛིན་སོགས་མགོན་པོ་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་སྦྱར་ན་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་རླུང་བཞིའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསང་གནས་དང་། སྙིང་ག་དང་། མགྲིན་པ་དང་། ལྟེ་བའི་པདྨ་ནས་རྒྱུ་བར་བཤད་དོ།། ཁ་དོག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྱུར་རྣམས་དང་། རྡོར་འཕྲེང་སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་རྙིང་དུ་དྲངས་པ་ལས། གཡོན་པའི་རླུང་ལྗང་སེར་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་བཤད་པར་ཡང་ལྗང་སེར་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་ངོ་།། སྤྱོད་བསྡུས་པ་ཚབ་དང་ཚག་གིས་བསྒྱུར་བར་དྲངས་པ་ལས་ལྗང་སྔོན་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། དེའི་བཤད་པར་ལྗང་སྔོན་དུ་བྱུང་ངོ་།། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རླུང་བཞི་ཁ་རིམ་པ་བཞིན་འོད་ཟེར་ནག་དམར་སེར་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་གསུམ་པར་རླུང་བཞིའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་སོགས་བཞིར་བཤད་ཅིང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད། སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་དྲུག་པར་གཡས་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་སྔར་བཞིན་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བཤད་ཀྱང་། སྲོག་འཛིན་དང་། ཐུར་སེལ་དང་། ཁྱེན་རྒྱུ་དང་། མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་གི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དཀར་སེར་དམར་ནག་རེ་རེ་བར་ངེས་པར་བྱས་ལ། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་ངོ་།། ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་ཀྱིས། ཨུཏྤ་མ་ཞེས་པ་ལྷུང་གུ་དང་ནག་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས། ལྷུང་སྔོན་ནམ་ལྷུང་ནག་ཏུ་བྱའི་ལྷུང་སེར་དུ་མི་བྱའོ།། ལག་སྨིས་ཁྱབ་བྱེད་རྣམ་སྣང་དང་། སྲོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀར་པོ་དང་ནག་པོར་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་གཞུང་མང་པོ་དང་འགལ་ལ། སྔ་མ་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། རྗེ་འགོས་སྔོ་བསངས་[2]སུ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ།། རླུང་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་བཞི་ལ་ཁྱབ་པ་ནི། སྲོག་འཛིན་སོགས་རེ་རེ་རྒྱུ་བ་ནའང་གཞན་གསུམ་དང་བཅས་པས་བཞི་བཞི་རྒྱུ་བའོ།། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་སྦྱོའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། "འཁོར་དག་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྦྱོ།།"[4] ཞེས་པའི་དོན་བཀྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡང་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དང་། མཉམ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་བཤད་པས། སྲོག་འཛིན་སོགས་བཞི་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། གྲེན་རྒྱུ་སྣ་བུག་གཡས་ལ་རྒྱུ་བ་ནའང་སྲོག་ཐུར་དང་མཉམ་གནས་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་སྟེ། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེའི་ཚེ་གྲེན་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་རླུང་གཞན་གསུམ་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། མེ་རླུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་གཞན་གསུམ་དཀར་ལ་དམར་བ་དང་། སེར་ལ་དམར་བ་དང་། ལྷུང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་འཇའ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེས

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས། ༨༥བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་འབྱུང་ན་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁམས་བཞི་ཆར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **སྔོ་སངས་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་སྦྱོའོ །།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༨

མཉམ་གནས་སོགས་གསུམ་གཡོན་པ་སོགས་ནས་རྒྱུ་བ་ནའང་གཙོ་བོ་རེ་རེ་དང་། འཁོར་གསུམ་གསུམ་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་རྒྱུ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་གྲེན་རྒྱུ་སྣ་བུག་གཡས་དང་། མཉམ་གནས་གཡོན་དང་། སྲོག་ཐུར་གཉིས་མཉམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་གྱི། འཁོར་དུ་རྒྱུ་བ་ན་དེའི་ངེས་པ་མེད་དོ།། སྣ་བུག་གཡས་སུ་གྲེན་རྒྱུའི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ན། ཐོག་མར་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རྒྱུ་བ་ནི། གོས་དཀར་མོའི་རླུང་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་པ་གསུམ་རྒྱུ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་མ་དང་། སྤྱན་མ་དང་། མ་མ་ཀིའི་རླུང་ཡིན་ལ། ལྔ་མོ་རེ་རེའི་རླུང་ལའང་མགོན་པོའི་རླུང་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྣ་བུག་གཡོན་དུ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ན་སྒྲོལ་མའི་རླུང་ནས་དང་། མཉམ་རྒྱུ་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ན་མ་མ་ཀིའི་རླུང་ནས་དང་། ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ན་སྤྱན་མའི་རླུང་ནས་མགོ་འཛུགས་[1]པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "གོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ།། སྙིང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག །མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང་།། ཆུ་སྙེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།"[2] ཞེས་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་སྙིང་དང་། སྒྲོལ་མའི་རླུང་བསེགས་དང་། སྤྱན་མའི་རླུང་ཐད་ཀ་དང་། མ་མ་ཀིའི་རླུང་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་མེ་ནས་སའི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གྲེན་རྒྱུ་སོགས་རེ་རེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བཞི་བཞི་རྒྱུ་བའི་ཚན་པ་རེ་རེ་ལ། ལྔ་མོ་བཞིའི་རླུང་དུ་ཕྱེ་བའི་བཞི་ནི་དུས་གཅིག་ལ་མི་རྒྱུ་ལ། ལྔ་མོ་རེ་རེའི་རླུང་ལ་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དུ་ཕྱེ་བའི་བཞི་ནི་དུས་

༡ **འགོ་འཛུགས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "གོས་དཀར་ལ་སོགས་ཡང་དག་བྲི།། དེ་རྣམས་དབུས་སུ་ལྔ་མོར་བཅས།། ཞི་སྦྱོར་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་ཅན།། སྙིང་དང་ཐད་ཀ་མཉམ་དང་འོག །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གོས་དཀར་སོགས།། མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང་།། ཆུ་སྙེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།" ཞེས་སོ།།

མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་རིམ་ཅན་ཕོ་ནར་རྒྱུ་ཞིང་། དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་ཡང་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་ལས་མེད་པས། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་རླུང་གཅིག་དབུས་སུ་དང་། གཞན་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྔ་རྒྱུ་བར་བཞེད་པ་མི་ལེགས་ལ། རླུང་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡང་སོ་སོར་མ་བྱུས་པར་འཛའ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བར་བཙུན་མོ་ཅན་བཞེད་པ་ལེགས་སོ།། དེས་ན་ལུགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ཆུང་བ་ལྔ་དབུས་དང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་འདི་མི་འདྲ་བས། སྙིང་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་ཡང་རིམ་ཅན་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་མིན་ནོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། སྙིང་དང་ལོགས་དང་མཉམ་འོག་ནས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་རེ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་བཞིར་བཤད་པའི་ཚེ། མེ་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་ནི་སྣ་བུག་གི་སྙིང་ངོས་དང་། རླུང་སྒྲོལ་མའི་རླུང་ནི་སྣ་བུག་གི་ལོགས་ནས་དང་། ས་སྤྱན་མའི་རླུང་ནི་གཡས་གཡོན་མཉམ་པ་སྟེ་སྣ་བུག་གི་དབུས་ནས་དང་། ཆུ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་ནི་སྣ་བུག་གི་འོག་ངོས་ནས་རྒྱུའོ།། དེ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱིས་འཕོ་བ་རེའི་རླུང་ལ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་དུ་བྱུས་ནས། ས་རླུང་དབུས་དང་། རླུང་གི་རླུང་ལོགས་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།། སཾ་བྷུ་ཊར་ངོས་སུ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ལས་བསེགས་ལ་རྒྱུ་བར་བཤད་པའི་དོན་ལོགས་སུ་རྒྱུ་བའི་དོན་དུ་བྱ་ལ། ཐད་ཀ་དང་མཉམ་པར་རྒྱུ་བའི་དོན་དབུས་ནས་རྒྱུ་བའི་དོན་ནོ།། སྣ་བུག་གི་ལོགས་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད་ན་རིམ་ཅན་དུ་བྱའོ།། རྒྱུད་ལས། རླུང་ལྔ་སྙིང་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་གི་སྣ་བུག་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་། འོག་ཏུ་འཆི་བའི་མཐར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་བསམས་ནས། འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་རྒྱུ་བ་མ་གཏོགས་པ་ད་ལྟ་མི་རྒྱུ་ཞེས་ལག་སླེ་དང་། ཨ་ལཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་བོད་སྔ་མ་མང་པོ་བཞེད་ལ། སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས། “ད་ལྟ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་འབྱུང་དེའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་གཙོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་

བར་”[1]བཤད་ཅིང་། མན་སྔེ་ལས་ཞག་རེ་ལ་བདུད་དྲལ་མའི་རྩ་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་ཚེ་འཛད་པའི་རླུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དུ་བཤད་པ་གསུམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ཚིགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་མི་རྒྱུའི་ཚུལ་ནི་ལུགས་དང་པོ་ལྟར་ལེགས་སོ།། དེས་ན་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རླུང་སྦྱོད་ནུས་ཀྱང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྦྱོད་མི་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུ་དགོས་ཏེ། སམྦུ་ཊ་ལས་བུམ་པ་ཅན་བྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རླུང་སྦྱོད་པར་བཤད་པའི་དོན། མན་སྔེ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྦྱོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ཀླུ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་།། བསྙེན་བཀུར་སྒྲོག་ཤལ་མཆིན་པ་སྟེ།། རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ།།། རྩ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བའི་རླུང་།། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་།། ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”[2] ཞེས་ཀླུ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བར་གསུངས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྙིང་གི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས།། སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད།།། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་།། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་སོ།། འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟི་བརྗིད་མ།། གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ།། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་འོ།། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྣང་བ་མ།། གསལ་མཛེས་གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་འོ།། དྲུག་པོ་འདི་དག་འོད་དུ་འདོད།།”[3] ཅེས་སྙིང་ག་ནས་འབྱུང་བའི་རླུང་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥ བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་དང་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་གཙོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀླུ་བའི་ཆ་དང་སྣང་དང་ནི།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དགུ་

དྲུག་གཡོ་བྱེད་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་དང་། གཟུགས་སོགས་གསལ་བྱེད་གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་གསུངས་པས། རྩ་དེ་དག་ཀྱང་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་རྩར་མངོན་ནོ།། སྙིང་གའི་སུམ་སྐོར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་རྣམས་ཡུལ་ལྔ་འབབ་པའི་རྩར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གམ་བརྟག་གོ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ནི་ཤས་ཆེར་སྲོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་འཆར་བ་དང་ནུབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཙོ་བོའི་གནས་ནི་སྙིང་གའོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས༑ "འབར་བ་ལྔ་ནི་རྣམ་པར་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔའོ།།"[1] ཞེས་དང་། "མེ་སྟག་མང་པོ་འཁྲུགས་པ་ཡི།། ཞེས་པའི་འོད་ཟེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།།"[2] ཞེས་དང་༑ "རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཟླ་ཚུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་ཉིན་དང་མཚན་དུ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་ན་འཁོར་ལོའོ།། རྡོ་རྗེ་ནི་ཁ་དོག་ལྔ་སྟེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པས། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་དོ།། ཁ་དོག་ནི། རྒྱུ་བའི་རླུང་དམར། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་སྔོ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་སེར། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དཀར། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལྗང་ཞེས་རྗེ་འགོས་གསུངས་སོ།། རླུང་ལྔ་པ་ལུས་དབང་ལ་གནས་ཚུལ་ནི། དབང་པོ་རེས་གར་ཁྱབ་པར་གནས་པའོ།།

གསུམ་པ་(རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་བཅུ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལ། མདལ་དུ་རླུང་བཅུ་འཆགས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་བཅས་པར་དུ་འབྱུང་རྔུབ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པས་བཅས་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་འབྱུང་འཇུག་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་ཁ་ཅིག་སྣ་བུག་

པ༑ བཅུ་གཉིས་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་ཏེ།།" "མུན་སེལ་འོད་མ་སྣང་བ་མོ།།" "དྲུག་པོ་འདི་དག་འོག་ཏུ་འདོད།།" ཅེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག །ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢༩

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག །ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མེ་སྟག་མང་པོ་འཁྲུག་པ་ཡི།། ཞེས་པ་ནི། འོད་ཟེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག །ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢༨

ཏུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་མཉམ་པོར་འཇུག་པའམ། ཡང་ན་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ།། དེ་རྣམས་རླུང་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་། ལྔ་མོ་བཞི་དང་། འབྱུང་བ་ལྔར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་རྣམས་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་དང་སྦྱོར་ན། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལྔ་རིགས་ལྔའི་རིགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་བྱའོ།། དེ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བཅུ་ཁ་ལ་ཡོད་དོ།། རླུང་དེ་རྣམས་ཨའི་གཞིར་གྱུར་ནས་ཚིག་མ་ལུས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་བཅུ་ཁ་ལ་མི་འགལ་ལོ།། ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཆི་བའི་མཐར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། འདི་རྣམས་སྦྱོད་བསྡུས་སུ་རླུང་བཅུ་གང་དུ་གནས་ནས་ཅི་ཞིག་བགྱིད་པ་དྲིས་པའི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས། རླུང་གི་བྱེད་ལས་སུ་འཆད་མོད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་ནི། རྩ་བ་ལྔ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ནས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་འབྱུང་རྟབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་གཟུང་ངོ་།། རིམ་ལྔར། "འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་[1]སྟེ།།"[2] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་[3]ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེས་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་

---

༡ རྣམ་ཤེས་ཞོན་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རྣམ་ཤེས་ལ་ཞོན་པ་ སྡེ་དཔར།
རྣམ་ཤེས་གཞོན་པ་ པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥(ན༧

༣ གཞོན་པ་ པེ་དཔར།

བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལུས་ཀྱིས་གཡོ་འགུལ་སོགས་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྨྲ་ན་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ།། གཟུགས་ལུས་རླུང་གིས་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མེད་པས། དེས་གཡོ་བའི་དོན་གང་སྙམ་ན། ལག་སྨི་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཡིས་ལོང་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་འཕྱེ་བོ་དང་ལོང་བ་བཞིན་དུ་འདི་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དོན་གྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་ལས་བྱེད་པ།། འདིར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།"[1] ཞེས་འགྲོ་འཆག་སོགས་དང་། ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་རླུང་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་རླུང་ལྔ་དབང་པོ་ལ་གནས་ནས་ཡུལ་ལྔ་དང་དབང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རླུང་ལ་རག་ལས་པར་ནི་ཁས་བླང་དགོས་མོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་བཞིན་ནོ།། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྣང་བ་ཁམས་ཕྲ་བར་འཇུག་པ་ལས་རིམ་གྱིས་གཡོ་ལ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ་ཉིན་མཚན་དུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། "འདི་ན་[2]ཡིད་འདུས་པ་ལ་རླུང་གིས་བརླབས།། གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་འགྱུར།།"[3] ཞེས་ཡིད་རླུང་གིས་བརླབས་པ་ལས་སེམས་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རླུང་གིས་བྱས་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་འཇོག་པའི་དོན་རྙེད་པར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༤བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་ལས་བྱེད་པ།། འདིར་ནི་དེ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ **འདི་ནི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རླུང་གི་རླབས།།། གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

མི་སེམས་སོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། རྣམ་ཤེས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་བགྲོད་པའི་འགྲོ་འོང་གི་ནུས་པ་མེད་ལ། རླུང་དང་མཉམ་པར་ཞུགས་ན་ནི་ཡུལ་བགྲོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་གསུམ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ན་ཉིན་མཚན་དུ་ལུས་ལ་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པར་བྱེད། གང་ཞིག་འདི་ལ་མེལ་ཚེ་བྱེད་ཅེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་གསུམ་ལ་གཟུགས་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་མཐར། "དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རླུང་གི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་མེལ་ཚེ་བྱེད་"[1]ཅེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལུས་ཅན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། རླུང་གི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ན། རླུང་དང་ལྷན་ཅིག་མེལ་ཚེ་བ་མི་སྤོད་པར་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་ཅེས་པའོ།། དེས་ན་རླུང་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བགྲོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་རླུང་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྱུར་བར་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ཉིད་ཀྱི་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མར་བགྲོད་པ་བྱུང་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་བགྲོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཡུལ་བགྲོད་པ་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ།།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "ཁམས་ཕྲ་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་དག་ནི། གཟུགས་མེད་པས་མར་གྱི་ནང་དུ་མར་བཙུག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།།"[2] ཞེས་མར་ལ་མར་བཙུག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་རླུང་སེམས་གཉིས་ནི། ལག་སླིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་རགས་པ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཁམས་ཕྲ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁམས་ཕྲ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པས་མར་གྱི་ནང་དུ་མར་བཙུག་པ་དང་འདྲ་བར་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ།།"ཞེས་སོ།།

མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཕྱིའི་རླུང་ལ་ཀང་ལག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་སྤྲུལ་བསྐྱོད་སོགས་གཡོ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། རླུང་དང་བཅས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རླུང་དང་བྲལ་ན་དེས་གཡོ་བར་མི་ནུས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།

ལྔ་པ་(རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྣ་བུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་མི་འཕོའི་ཚུལ་དང་། རྩ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སྣ་བུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་མི་འཕོའི་ཚུལ་)ནི། དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་གཡས་ནས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དྲུག་དང་། གཡོན་ནས་གོ་རིམ་བཟློག་པའི་རླུང་དྲུག་གི་རིམ་པས་རྒྱུ་ཞིང་། གཡས་ཀྱི་ས་[1]ནས་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕོ་མཚམས་རེ་རེར་དབུ་མ་ནས་དབུགས་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་རེ་རྒྱུ་བས། ཞག་གཅིག་ལ་དབུ་མ་ནས་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྔ་རྒྱུ་ལ། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལས་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པས་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་ནི་འཕོ་བ་རེའི་རླུང་དུ་བཤད་དེ། དབུས་མ་ནས་རྒྱུ་བ་ལོགས་སུ་བགྲངས་ན་དེ་ཙམ་རེ་མི་ཚང་ངོ་།། དབུགས་ནི་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ལ་རེ་རེར་བྱས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་སྡོམ་འབྱུང་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། མན་སྙེ་ལས། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་ནམ་མཁའི་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་པར། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཞིང་། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོགས་སུ་རྒྱུ་བ་དང་། སྣ་བུག་རེ་རེར་འབྱུང་བ་ཚང་བ་ལྔའི་རླུང་དབུས་དང་ཕྱོགས་[2]བཞིར་

༡ གཡས་ཀྱིས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཕེ་དཔར།

༢ རླུང་དབུས་ཕྱོགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུ་བ་དང་། མགྲིན་པ་དང་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གྲངས་བཟློག་པ་དང་། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞིའི་རྩ་འདབ་བཞི་སྟོང་པའི་རྩར་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ཕག་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚམས་སུ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ཞེས་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་འཕོ་བ་ཉེར་བཞི་གསུངས་པ་ལ། ལ་ལ་ན་རེ། སྣ་བུག་གཅིག་ལ་བར་མ་ཆད་པར་རླུང་འཕོ་བ་གཉིས་བརྒྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྣ་བུག་གཞན་དུ་འཕོ་བས། ཞག་གཅིག་ལ་སྣ་བུག་ལ་འཕོ་བ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་མའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་བཞིན་ནོ།། བརྟག་གཉིས་ལས་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལ་དགོངས་སོ།། གཞན་དག་ན་རེ། སྣ་བུག་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིའི་འཕོ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་བརྒྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྣ་བུག་གཞན་དུ་འཕོས་ཏེ་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྒྱུ་བས། ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟེ་བའི་པདྨའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་བཞི་དོར་ནས། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་པས་ཕྱི་རོལ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ།། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པར་བཞག་མི་དགོས་སོ།། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་ནང་དུ་འཕོ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་ཕྱེད་དུ་བཞག་གོ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཕོ་བ་རེས་ནང་གི་ཐུན་ཕྱེད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ།། འཕོ་བ་ཉེར་བཞིའི་འཕོ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་རེར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་མིན་པ་དང་། ཉེར་བཞིའི་ཕྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་རེར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱིའི་འཕོ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཀྱི། སྣ་བུག

གི་འཕོ་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་སོགས་ལས་འཕོ་བ་རེས་ཐུན་ཕྲེད་དང་༑ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་འཕོ་བ་ཕྲེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་ཕྲེད་རེ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་བར་འདོད་པའོ།། མན་སྙེ་ལས་ཉེར་བཞིར་གསུངས་པ་ཐུན་ཕྲེད་པ་ཉེར་བཞིར་བཤད་དོ།། དེ་དག་གིས་ནི་ལྷ་མོའི་རླུང་བཞི་འཕོ་ཐེབས་རེ་ལ་ཉེར་བཞིར་བཤད་ཟེར་དགོས་སོ།། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཞག་གཅིག་ལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཉེར་བཞིར་བཤད་པ་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ལ། འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེར་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། “ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་།།”[1] ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་སྣ་བུག་ལས་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཚད་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ་ལྟ་འགྱུར་བ་ལ། རླུང་དཀར་སེར་དམར་ནག་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལྷ་མོའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བསྡོམས་པས་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་དང་༑ དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཚན་པ་ཉེར་བཞི་རྒྱུ་བའི་རིམ་པས་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་བསྡིགས་པ་ན་རླུང་བཞི་རྩ་བའི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་རང་གི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བ་ལ་དགུ་བརྒྱ་རེར་བྱས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ནས་རླུང་བཞི་པོ་རྒྱུ་བ་ན་ཐུན་ཕྲེད་རེར་གནས་པར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མ་རྣམས་རླུང་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ལ་འཆད་ཅིང་། ཐུབ་པ་དཔལ་ཡང་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་ཕྲེད་དེ་ལྟར་འཆད་དོ།། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་རེ་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པར་བཤད་ལ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་སྒྲོན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡ན༨

གསལ་དུ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་དྲངས་པའི་ལུང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་ཐུན་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཀྲལ་བ་ན། གསང་གནས་ལ་སོགས་པའི་གནས་བཞི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་བྱུང་སྟེ། ཐུན་ཕྱེད་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞི་བྱ་བར་བཤད་པས། ཐུན་ཕྱེད་རེའི་ཡུན་དགུ་བརྒྱ་རེ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བ་ན་རྒྱུ་ཐེབས་དེ་ཡུན་ཇི་ཙམ་གནས་པའི་ཚད་ཐུན་ཕྱེད་ཀྱིས་འཛིན་པར་སྣང་བས། ཐུན་ཕྱེད་ཐུ་མ་ལ་དགུ་བརྒྱ་དང་། ཡང་བར་མ་ཆད་པར་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱུས་ནས་སྣ་བུག་གཞན་དུ་འཕོ་བར་བཤད་པ་དགོངས་པ་མིན་ནོ།། སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་སྣ་བུག་འཕོ་བ་མེད་པས་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་ལ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ནོ།། བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། ཞེས་པའི་རྒྱུད་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཡིན་པར་ཤླགྷ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་ཀྱང་འགྲེལ་ལས་འདུག་པས་མི་འགལ་ལོ།། ཨོ་ན་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། “ཕྲུག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ཞིང་།།’ ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སྟེ།། དེ་བཞི་བསྒྲེས་པས་དགུ་བརྒྱའོ།། དེ་ནི་འཕོ་བ་ཉི་ཤུ་བཞིས།། ‘བརྩིས་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།’ ཆིག་སྟོང་དང་ནི་དྲུག་བརྒྱའོ།།”[1] ཞེས་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་སྙམ་ན། འདི་དང་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཀར་སྣ་བུག་རེ་རེ་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་། མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བཤད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ལ་སྣ་བུག་མི་འཕོ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་ཐེབས་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེའི་འགྲེལ་པས་ཀྱང་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་བཤད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྲུག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ནི།།’ ‘བརྩིས་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།” ཞེས་སོ།།

ནོ།། གལ་ཏེ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ཐུན་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ནི་རབ་དབྱེ་བས།། དེ་ནས་རྗེས་འགྲོ་བཟློས་པར་འགྱུར།། ཐུན་མཚམས་སོ་སོར་སྲོག་རྣམས་དང་།། རྩོལ་བ་རྟུ་ནི་བརྟག་པ་སྟེ།། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།། ཡང་དག་པར་ནི་ངེས་གཟུང་བྱེད།།"[1] ཅེས་ཐུན་ཚོད་རེའི་རླུང་ལ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱར་གསུངས་པས། ཐུན་ཕྱེད་པ་རེ་ལ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "དེ་རྣམས་སྦྱོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རིམ་གྱིས་ཐུན་ནི་བརྒྱད་དུ་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས། ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཕྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས༔ བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་རྡོར་བཟླས་ཟླ་བ་དྲུག་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་རྗེས་འགྲོའི་བཟླས་པས་རླུང་ལ་རྟོག་པའི་ཚེ་སྔར་ལྟར་གསུངས་པས། ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་མཉམ་བརྒྱད་བྱས་པའི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཚེད་དུ་བྱས་པའི་རྩོལ་བས་སྒོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་ནོ།། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། རྩ་རོ་རྐྱང་ཧླུ་ཏླི་གསུམ་ལས་སྦྱོར་བས་སྙིང་གའི་ཐུན་གྱི་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བར་སྟོན་གྱི། རླུང་རྒྱུ་བའི་ཡུན་གྱི་ཚད་སྟོན་པ་མིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བ་ན་ཐུན་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། གཞི་དང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རང་དགའ་བར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གི་ཡུན་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཐུན་ཕྱེད་དང་། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་ཐུན་ཕྱེད་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་དང་རིམ་ལྔར་དྲངས་པའི་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དུས་མཚམས་ཀྱི་ནི་རབ་དབྱེ་བས།། དེ་ནས་རྗེས་སུ་བཟློས་པར་འགྱུར།། ཐུན་ཚོད་སོ་སོར་སྲོག་རྣམས་དང་།། རྩོལ་བ་རྟུ་ནི་བརྟག་པ་སྟེ།། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།། ཡང་དག་པར་ནི་ངེས་བཟུང་མེད།།" ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༢ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྣམས་སྦྱོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རེ་རེའི་རིམ་གྱིས་ཐུན་བརྒྱད་བརྒྱད།།" ཅེས་སོ།།

གྱིས་བཤད་པའི་ཐུན་ཚེད་རྣམས་མཐུན་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ལག་སླི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་། ཨ་ལཾ་ཀས་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཐུན་བརྒྱད་དང་ཐུན་ཚེད་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐུན་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། ཐུན་རེ་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཚེད་ཚེད་འཆར་བས། ཞག་གཅིག་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཞི་འཆར་བ་དང་། བར་པས་དེའི་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་ན་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདུས་པའི་སྐོར་གྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཞག་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་མ་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞག་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་ཆུ་ཚོད་རེ་བཞིར་བྱེད་དོན་མེད་ལ། རྒྱུད་དེར་དབྱུ་གུ་དང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་དབྱུ་གུ་རེ་བཞིར་བཤད་པས། རེ་བཞི་དང་དྲུག་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་བྱེད་ན། གཞན་ནས་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་དང་དབྱུ་གུ་རེ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་དང་། འདི་དང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་༑ གདན་བཞིར་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་འཇུག་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་ཚོད་ཚེད་ཀྱི་དུས་སྣང་ཙུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལེགས་སོ།། དུས་འཁོར་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་ལ་རྩ་འདབ་བཞི་སྟོང་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་སེམས་ནའང་དེའི་དོན་མིན་ནོ༎ སྡོམ་འབྱུང་ལས། "འཕོ་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་གི། རླུང་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་འགྱུར༎ སྣ་ཡི་བུ་ག་ལ་རྟག་ཏུ།། ཐུན་ནི་ཚེད་ཚེད་ཡང་དག་རྒྱུ།།"[1] ཞེས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚེད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་ཏུ་ཐུན་ཚེད་རེར་རྒྱུ་བར་བཤད་པའི་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་ཐེབས་བཅུ་དྲུག་ལ་མི་གཟུང་སྟེ། རྒྱུད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཞག་གཅིག་ལ་ནི་འཕོ་བ་ཡི།། ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཡིན་ཏེ།། ཐུན་ནི་ཚེད་ཚེད་རྟག་ཏུ་རླུང་།། སྣ་ཡི་བུ་གར་ཡང་དག་རྒྱུ།།" ཞེས་སོ།།

དེར་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་། ས་ཆུ་གཉིས་སྣ་བུག་ལས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བར་བཤད་པས་སོ།། དེས་ན་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་ཐེབས་བརྒྱད་དང་། སྣ་བུག་མི་འཕོ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ།། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ལས། སྣ་བུག་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཐུན་ཕྱེད་གནས་ནས་ཅིག་ཤོས་སུ་འཕོ་བ་ཉིན་མོ་བརྒྱད་དང་། མཚན་མོ་བརྒྱད་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་དང་ཐུབ་པ་དཔལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྩ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་)ནི། སྦྱོར་འབྱུང་ལས། "རྩ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ།། ཐུན་གཅིག་གི་ནི་བཞི་ཆ་རྣམས།། རྩ་དང་ཆུ་ཚོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད།།། ཉིན་དང་མཚན་མོའི་དབྱུ་གུའི་ཚད།། དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དག་ཏུ་འགྱུར།། རྩ་ཕྱེད་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དབྱུ་གུ། ཐུན་ནི་བརྒྱད་ཆ་ཞེས་པར་དྲན།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་ལ་ཐུན་ཚོད་དུ་བྱས་པས་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང་། དེའི་ཕྱེད་ལ་འཕོ་བར་བྱས་པའི་ཚེ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། སུ་མའི་བཞི་ཆ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱེད་ལ་དབྱུ་གུར་བྱས་པའི་ཚེ་དབྱུ་གུ་རེ་བཞིར་འགྱུར་རོ།། སྦྱོར་འབྱུང་འགྲེལ་པར་ཟླ་ས་ཉིའི་རྩིས་མཛད་པས། ཞག་གཅིག་ལ་དབྱུ་གུ་བརྒྱར་བྱས་པས་ན་དབྱུ་གུའི་ཚད་ནི་རྩིས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་འདོད་པས་འཇོག་པར་བཤད་དེ། ཆུ་ཚོད་སོགས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞག་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆུ་ཚོད་རེ་ལ་དབྱུ་གུ་རེར་གསུངས་སོ།། ནང་དུ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རླུང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རྒྱ་བ་ནི་ཐུན་ཚོད་རེའི་རླུང་དང་། དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་རླུང་བརྒྱ་ཕྲག

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྦྱོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༨༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུན་རེ་ཡི་ནི་བཞི་ཆ་རྣམས།། ཆུ་ཚོད་དུ་ནི་བརྗོད་པས་ན།། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྩ་རྣམས་ནི།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ།། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབྱུག་གུ་ཡི།། དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཚད་ཀྱིས་ནི།། རྩ་དང་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དབྱུག་གུ།། ཐུན་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ཞེས་སུ་བཤད།། " ཅེས་སོ།།

ཕྱེད་བཅས་བཅུ་གསུམ་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བ་འཕོ་བ་རེ་དང་། སྙིང་ཁའི་རྩ་རེའི་བཞི་ཆའི་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྔ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བ་ཆུ་ཚོད་རེ་དང་། སྙིང་གའི་རྩ་རེའི་བརྒྱད་ཆའི་རླུང་སུམ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་བཅས་སོ་བདུན་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བ་དབྱུ་གུ་རེའི་རླུང་ཡིན་པ་དང་། ལྟེ་བ་དང་སྤྱི་བོ་དང་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་རེའི་རླུང་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཉིས་འགྱུར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབབ་པ། ཀྱེ་རྡོར་དང་སྡོམ་འབྱུང་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་པར་སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། ཀྱེ་རྡོར་གྱི་དོན་ཡིན་པར་མན་སྔ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་རྣམས་རྩའི་གཙོ་མོ་གསུམ་གང་ལས་རྒྱུ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།། དེ་གཉིས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི།། རླུང་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས།། སྐུ་དང་གསུང་གི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན།། ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་མཆོག་གི་རྩ།། དེ་གཉིས་དབུས་ན་མཆོག་གི་མཆོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རླུང་གང་ཡིན།། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།།"[1] ཅེས་སྲོག་ཐུར་གཉིས་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་རླུང་དང་། དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་པའི་རླུང་རྣམ་རྟོག་འགོག་པའི་རླུང་དུ་གསུངས་ལ། "རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གཉིས་ནི།། དེ་ནས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འགྲོ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྐུ་གསུང་རྡོ་རྗེ་བཅད་ནས་ནི།།"[2] ཞེས་རླུང་དེ་གཉིས་བཅད་པ་ལ་སྐུ་དང་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་བཅད་པར་གསུངས་པས། སྐུ་དང་གསུང་གི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ཞེས་པ་ནི་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བར་བསྟན་པས། སྲོག་ཐུར་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྷཱུ་ཏཱིར་བཅུག་པ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་དྷཱུ་ཏཱིར་མི་རྒྱུ་བའི་ལུགས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༣༣༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ།། རླུང་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས།། སྐུ་དང་གསུང་གི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན།། ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་མཆོག་གི་གནས།། དེ་གཉིས་དབུས་ན་མཆོག་གི་མཆོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རླུང་གི་རླུང་།། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།།" ཅེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༣༣༩བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལས་རྣམ་པར་བཅས་ནས་འགྲོ།།" ཞེས་སོ།།

ལས༔ "རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གཉིས་ནི།། སྣ་ཡི་བུ་ག་ནས་ནི་འབྱུང་།། ཡང་དག་ཉི་མ་ཟླ་བ་གཉིས།། སྨྲས་པ་ནང་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད།།"[1] ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ནི་ཉི་མ་རོ་མ་དང་ཟླ་བ་རྐྱང་མའི་ནང་ནས་རྒྱུ་བས། ལུགས་འདི་ལ་ནི་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པས་དབུ་མར་རྒྱུ་བར་འདོག་མི་ནུས་སོ།། མེ་མཉམ་དང་གྲེན་རྒྱུ་གཉིས་ལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུའོ།། དེས་ན་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་རེས་འཛོག་དང་། དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ།། མེ་དང་མཉམ་གནས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་ན་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་རེ་རེ་ནས་དང་། སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་ན་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་ལ། འཕོར་དུ་རྒྱུ་ན་ངེས་པ་མེད་དོ།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེ་ལ་ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་ཐེབས་དྲུག་དྲུག་ཡོད་པས་ཉེར་བཞི་དང་། ཆུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོ་མ་རེ་རེའི་འཕོ་ཐེབས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་གོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ།། སྦྱོར་འབྱུང་གི་ལུགས་ལ་ནི་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་བཞི་བྱ་དགོས་པས། འགྲེལ་པར་གོ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་རེ་རེའི་འཕོ་ཚད་དགུ་བརྒྱ་པར་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྫོར་འཕྲེང་དང་སྦྱོར་འབྱུང་དང་ཞལ་ལུང་ལས། སྣ་བུག་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་། མཉམ་རྒྱུ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བཤད་པས། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་རྐྱང་པ་རེ་ལ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་གིས་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་ཕྱེད་དང་། སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་པོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གིས་ཕྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཉམ་རྒྱུའི་ཁུག་པ་རེ་དང་། གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྐྱང་པ་རེ་ཡུན་མཉམ་པས། མཉམ་རྒྱུའི་དགུ་བརྒྱ་པ

---

༡ སྡེ་དཀར། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣ་ཡི་བུ་ག་ནས་ནི་བྱུང་།།" ཞེས་སོ།།

ཐྲག་རེ་རྩེ་ཚུལ་ནི། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྒོམས་པའི་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་པས། གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྩེ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་གཉིས་དྲག་ཞན་མཚུངས་པའི་མཉམ་རྒྱུ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཡང་། དྲག་ཞན་སྤྱེལ་བའི་མཉམ་རྒྱུ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་འོང་བར་སྣང་བས་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་རྒྱུར་བྱས་པའོ།། གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འཕོ་མཚམས་སུ་མཉམ་རྒྱུ་འོང་ཚུལ་ནི། གཡས་ཀྱི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་ཞན་དུ་སོང་བར་དེ་ཙམ་དུ་མི་མངོན་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས། གཡོན་དུ་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་ཞིག་འོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་བ་ཙུང་ཟད་རེས་ཛེ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་ན་གཡས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཛེ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཐྲ་མོ་ཡང་རྒྱུ་བ་མེད་པར་སོང་མ་ཐག་གཡོན་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བའི་འགོ་འཛུགས་[1]ཏེ། གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འཕོ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས། སྣ་བུག་སྦྱར་མི་རྒྱུ་བ་ངོས་སུ་གསར་དུ་རླུང་བརྒྱུས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱར་རྒྱུ་བ་ངོས་ཀྱི་རླུང་འཕོས་མ་འཕོས་གཉིས་ཡོད་དོ།། འོ་ན་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྟར་ན་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་ཕྱེད་ལ་སྣ་བུག་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྡོམ་འབྱུང་ལྟར་ན་བརྒྱད་དང་། དུས་འཁོར་ལྟར་ན་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྡ་མ་གཏོགས་པ་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་རིལ་པོ་ལ་སྣ་བུག་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་མི་འགལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འདུས་པའི་ལུགས་དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ན་ཡང་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། སྡོམ་འབྱུང་གི་དེ་ཡང་རྒྱུད་དེའི་དོན་དུ་སྣང་བས། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་ལུགས་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། གཞན་མི་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་གཞག་དཀའ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པས་མི་འགལ་བར་བྱའོ།། རྩ་རླུང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དེ་

༡ **འགོ་འཛུགས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

དག་ཤེས་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ན། ལས་རླུང་རྡུ་ཧྲིར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུགས་སུ་སྣང་བས། ལམ་དེའི་གནད་ལ་མི་མཐུན་པ་འོང་བའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། ཞག་གཅིག་གི་ཐོག་མར་སྣ་གཡས་པའི་མེ་རླུང་རྒྱུ་བར་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་བཤད་མོད་ཀྱང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ནས།། ཡང་དག་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་རླུང་།། ཟླ་བ་ལ་རྒྱུ་ཐུན་ཕྱེད་ལ།། དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་ལ།། ཡོངས་རྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་ཇི་སྲིད་རླུང་།། དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བཅོ་ལྔའི་བར།། ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ནས།། བརྩམས་ཏེ་ཉི་མ་གསུམ་དུ་རླུང་།། ཉི་མར་བཛྲོད་ལས་སྔ་དྲོ་རྒྱུ།། ཇི་སྲིད་ཆོས་ནི་བཅོ་ལྔའི་བར།།”[༡] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་བ་འདིར་ཡང་མི་འགལ་ལོ།། ཟླ་བ་ལ་རྒྱུ་བ་ནི་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་དང་། ཉི་མ་ལ་རྒྱུ་བ་ནི་སྣ་བུག་གཡས་ནས་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ནུབ་པའི་བར་ཉིན་མོ་དང་། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་བར་མཚན་མོར་བཤད་ལ། མན་སྙེར་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་ནི་ཐོ་རངས་ལ་བཤད་དོ།། ཡང་ངོ་མར་ངོའི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་རླུང་ལྟས་དེ་ཞག་དྲུག་དང་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་ཟླ་ཕྱེད་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ་ཟླ་ཕྱེད་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་གསུམ་སྟེ་ཟླ་ཕྱེད་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་ལོག་ན་སྐྱོན་ཅི་འབྱུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ།། ཉི་མ་དྲུག་ཏུ་བཟློག་པ་ལས།། གལ་ཏེ་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་ན།། དེ་ཚེ་རྟོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་།། ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།། ནད་ནི་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་།། ཕྱོགས་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།། སྙིང་སྡུག་གཉེན་རྣམས་རྒྱུད་པར་འགྱུར།། ཕྱོགས་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཟུང་ནས།། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ཐུན་ཕྱེད་ལ།། ཟླ་བའི་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་སྟེ།། དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ཉི་མའི་རླུང་།། གོ་རིམས་འདིས་ནི་ཇི་སྲིད་དུ།། ཡར་ཆོས་བཅྭ་ལྔའི་བར་དུའོ།། མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཟུང་ན།། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་ནི།། ཉི་མའི་རླུང་དུ་གྲགས་པ་རྒྱུ།། དེ་བཞིན་ཆོས་ནི་བཅྭ་ལྔའི་བར།། ” ཞེས་སོ།།

ཟླ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་སོ།། འཆི་ལྟས་ལ་གཞན་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་ཁམས་སྙོམས་པའི་རླུང་ལྟས་ལོག་པའི་འཆི་ལྟས་མི་འཁྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་བྱུང་ན་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་བསླུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་གང་རྒྱུ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། སྦྱོར་འབྱུང་ལས། "དབང་ཆེན་གྱིས་ནི་རྒྱལ་སྲིད་དེ།། ཆུས་ནི་དོན་རྣམས་ཡང་དག་འབྱུང་།། མེ་ཡི་རླུང་ནི་རྣམ་རྒྱུ་བས།། བཀྲེས་སྐོམ་དུག་དང་སྡུག་བསྔལ་ནད།། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་འགྱུར་ཞེས།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཆོག་གིས་གསུངས།། རླུང་གིས་རྩོད་དང་སྐྲོ་དང་རྨོངས།། ནོར་ཉམས་ཉོན་ནི་མོངས་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས།། རྙེད་པ་ཐོབ་དང་སྡུད་བྱེད་པའོ།། ཆུ་ཡི་རླུང་ནི་རྣམ་རྒྱུ་བས།། འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་པས།། དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་མཆོག་གཙོ་བོར།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གང་གསུངས་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ལ། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་བ་ན་བྱ་བ་གང་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། "དུག་སོགས་གཞོམ་དང་ལྷག་མ་ནི།། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ནི་སྐྱེད་པ་ལ།། ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྔགས།། ཧག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས།། གཡུལ་བཤམ་རོལ་རྩེད་སྟོན་མོ་དང་།། བཅད་པ་དང་ནི་དབུག་པ་དང་།།། ཤྲིག་དང་བཙོ་བའི་ལས་ལ་ནི།། སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྔགས།། གཞན་ཡང་གཉིས་བདག་རྡོ་རྗེ་ཅན།། ཐེ་ཚོམ་འགྱུར་བར་ཤེས་བྱ་སྟེ།། དགེ་དང་མི་དགེ་ངེས་མེད་པར།། རླུང་རིག་པས་ནི་འདིར་མཚོན་བྱ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་ནི་སྣ་བུག་གཡོན་རྒྱུང་པ་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ནི་སྣ་བུག་གཡས་རྒྱུང་པ

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་བཞི།། ལྔ་དང་དྲུག་ཏུ་གང་ཆེ་རླུང་།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟག་རྒྱུ་ན།། དེ་ཚེ་རྩོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར།། ཟླ་ཕྱེད་རྟག་ཏུ་ལོག་པར་རྒྱུ།། ནད་ནི་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་།། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པར་རྒྱུ།། སྙིང་སྡུག་གཉེན་ནི་བརླག་པར་འགྱུར།། ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་ལོག་པར་རྒྱུ།།། ཟླ་བ་དྲུག་ན་འཆི་བར་འགྱུར།། " ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༠ བ༣

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༠བ༦

ནས་དང་། གཉིས་བདག་ནི་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བའི་དུས་སོ།། འགྲེལ་པར་སྔ་མའི་དོན་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚེ་རྒྱས་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཞི་བ་དང་། མེ་ལ་དྲག་པོ་དང་། རླུང་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་བསྐྲད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ༑༑ སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། "དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་། འགྲོ་འོང་སོགས་བྱེད་པ་ན༑ ས་དང་ཆུ་ལ་དགེ་བའི་ལས།། མེ་དང་རླུང་ལ་ནག་པོའོ།། ཟླ་བ་ཡང་དག་ཤེས་པར་བྱ༑༑ འོད་ཉོ་བ་ལ་འབྲིང་པོ་ཡིན།། མི་དགེ་གལ་ཏེ་ཉི་མར་བྱས།། དེ་ནི་ངེས་པར་འཆི་བ་སྟེར༑༑ དེ་ཉིད་ཟླ་བར་བྱུང་གྱུར་ན།། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བ་མིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བར་བཤད་དེ། ཟླ་བ་ནི་གཡོན་པའི་རླུང་རྒྱུ་དུས་སོ།། འོད་ཉོ་བ་ནི་ཉི་མའི་རླུང་གཡས་རླུང་གི་དུས་སོ།། དེའི་དུས་སུ་དྲག་ལས་བྱས་ན་འཆི་བ་སྟེར་བ་ནི་ལས་དེ་འགྲུབ་པའོ༑༑ མདོར་ན་ཞི་བ་སོགས་འཇམ་པོའི་ལས་རྣམས་ས་ཆུའི་རླུང་གི་དུས་སུ་བྱས་ན་ལེགས་ཀྱི། མེ་རླུང་གི་དུས་སུ་བྱས་ན་མི་དགའ་བ་དང་། གཡོན་རླུང་གི་དུས་སུ་བྱས་ན་ལེགས་ཀྱི། གཡས་རླུང་གི་དུས་སུ་བྱས་ན་འབྲིང་ངོ་།། དྲག་ལས་བྱེད་དུས་སྔ་མ་ལས་བཟློག་ནའང་དེ་ལྟར་རོ།། རླུང་བཞི་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆུང་བ་ལ་བཤད་དོ།། གཞན་ཡང་རང་གི་ཨཱ་ལི་སྟེ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་ན། འདྲི་བ་པོའི་ཀཱ་ལི་སྟེ་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་གནས་ནས་འདྲི་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འདྲི་བ་ནི་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་མཐུན་ན་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་གཉིས་ཀར་གནས་པ་ལས་འདྲི་བ་ན་དོན་དེ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མ་ངེས་པ་དང་རང་གི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་འདྲི་བ་དང་། དེ་ལ་རང་གི་བྱ་བ་རྩོམ་ན་བཟང་ལ། ཕྱིར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ངན་ཞིང་། ནང་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ཡིན་ན་བཟང་ངན་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "མགོན་པོ་ཅི་སྟེ་ཨཱ་ལིར་རྒྱུ།། འགའ་ཞིག་ཀཱ་ལིར་གནས་འདྲིའམ།། ཀཱ་ལིར་རྒྱུ་ལ་ཨཱ་ལིར་གནས།། དེ་ཡི་འདོད་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར།།

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། པི སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཧྣ་ར། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩བ༨

གང་ནས་མགོན་པོ་དེ་རྒྱུ་བ།། དེར་གནས་འགའ་ཞིག་འདྲི་བྱེད་ན།། དེ་ཡི་དོན་ཀུན་ཡང་དག་འགྲུབ།། གཉིས་ཀར་གནས་ལས་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་དང་། " འདྲི་བ་པོའམ་རང་གིའང་རུང་།། ཆོས་སྐུ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་སྟེ།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།། སྤྲུལ་པས་འཐབ་མོར་སྟོན་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་ནི་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ནི་ཕྱིར་ལྡང་བའོ།།

དྲུག་པ་(རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཁམས་ཐྲ་བ་རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་གཉིས་འདྲེས་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཤེས་ན། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཤེས་ལ། དེ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་རླུང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་བ།། རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་འགྱུར་བ།། ཟླ་མ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་།། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐིམ་པར་འགྱུར།། བཏང་བཟུང་སླར་ལ་འགྲོ་བར་བྱེད།།"[3] ཅེས་འཆི་བའི་ཚེ་ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་བ་ན་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རླུང་ཟླ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། སླར་ཡང་བཏང་བཟུང་ཞེས་པ་སྲོག་རླུང་ལ་ཐུག་པར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༠བ༧

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདྲི་བ་པོའམ་རང་གིའང་རུང་།། ཆོས་སྐུས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་སྟེ།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།། སྤྲུལ་པས་འཐབ་མོར་སྟོན་པའོ།། " ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་ལ།། རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་འགྱུར་བ།། ཟླ་མ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་།། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར།། བཏང་བཟུང་སླར་ཡང་འགྲོ་བར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

རོ།།"[1] ཞེས་དང་། "དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་བྲུས་ཏེ། མཐར་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས།"[2] ཞེས་རླུང་རྣམས་འཆི་བའི་མཐར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་སྦྲ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པ་ན། རླུང་གི་གཡོ་བ་རྗེ་ཆུང་རྗེ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་མཐར། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་དང་པོ་ལ་ཐིམ་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པས་སྟོང་པ་དང་པོ་འཆར་རོ།། དེ་ནས་སྟོང་པ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་ལས་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་འཆར་རོ།། དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་ལས་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ནས་མཆེད་པ་དང་སྣང་བ་ཡང་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་ལས་རླུང་གཡོ་བ་ཆེར་སོང་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། སྣང་བའི་རླུང་ལས་གཡོ་ཚབས་ཆེར་སོང་བ་ན་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེའོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ནི་རླུང་གིས་བྱེད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་དང་། ལངས་པའི་བར་དུ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་འདྲེན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྩ་བ་སྣང་བ་གསུམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།། གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོས་པ།། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི།། རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།།"[3] ཞེས་དང་། "འདི་ནི་རླུང་ཁམས་ཆེན་པོ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བཞོན་པ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་བྲ་སྟེ། མཐར་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས་"ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་འདི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ།།" ཞེས་སོ།།

ཡིན།།། དེ་ཡིས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ནི།། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྡན་གྱུར་པ།། རླུང་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་།། རླུང་ནི་གང་དང་གང་གནས་པ།།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་རྗེས་སྦྱོད།།"[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་ལ། དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས༔ "ཇི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་དངོས་པོ་མེད།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགྲོ།། སླར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་ནས།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་།། སླར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རླུང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་གསུངས་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཁོར་བའི་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། "གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་སྟོང་པ་དང་།། སྐྱེ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན།། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འཇུག་འདིར།། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར།། བདག

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩ན༨

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྡན་གྱུར་ཅིང་།། རླུང་ནི་བཞོན་པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་།། རླུང་ནི་གང་དང་གང་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་དངོས་མེད་དང་།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་པར་འགྲོ།། སླར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་བ།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་།། སླར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེས།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།།" ཞེས་སོ།།

ཏུ་རློམ་པར་གྱུར་མ་ཐག །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡིས།། བཏགས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པས།། བྱིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉོན་མོངས།། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ།། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་འབྱུང་།། དེ་ནས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས།། དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ།།"[1] ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཐུན་མོང་བའོ།། དེས་ན་རླུང་གིས་འཁོར་བ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱི་བྱེད་ལས་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "དབང་པོའི་སྒོ་ཡི་རྒྱུན་ལས་ནི།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རྒྱུ་བ་དང་།། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད།།"[2] ཅེས་སོ།། འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྱུར་གཞན་དང་། དེ་ལུང་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ནི་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམས། གཙོ་བོར་དེའི་དབང་གིས་བྱེད་པ་དང་། འདིས་འཚོ་བར་བྱེད་པས་ན་སྲོག་དང་། དེ་རིང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་རྩོལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། རིང་དུ་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་བྱེད་པ་ཨ་ནྟྲ་ཀ་རའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རླུང་རྣམས་དབང་པོའི་སྒོར་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། ནང་དུ་སྡུད་པའི་ལས་བྱེད་པར་བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས་བཤད་དོ།། ཐུར་སེལ་གྱི་ལས་ནི། "སྲོག་དང་རླུང་དང་ཕྱི་ས་དང་།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁུ་བ་སོགས།། འོག་འདྲེན་འདི་ནི་ཐུར་སེལ་བར།། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱ།།"[3] ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནས་ནས་ཚིག་ཆང་དྲུག་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས་དྲི་མ།།" ཞེས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "དབང་པོའི་སྒོ་ཡི་རྒྱུན་ལས་ནི།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རྒྱུན་འདི་དང་།། དུས་ཀུན་དུ་ནི་རྒྱུ་བ་ནི།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད།།" ཅེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "འོག་འདྲེན་འདི་ནི་ཐུར་སེལ་རླུང་།།" ཞེས་སོ།།

ཁྱ་བ་སོགས་འོག་གི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཐུར་སེལ་གྱི་ལས་སུ་གསུངས་སོ།། འགྱུར་གཞན་ལས་སྲོག་གི་དོད་ལ་དྲི་ཆུ་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། རླུང་འོག་ཏུ་འདྲེན་པ་ནི་རླུང་རྣམས་འོག་ཕྱོགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་གནས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟེ་བ་བར་དུ་འདྲེན་པར་སྣང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། མཉམ་གནས་ཀྱི་ལས་ནི། "རྒོད་དང་ཟ་དང་ལྡུག་པ་དང་།། ཀུན་ཏུ་འཐུང་དང་འཛིབ་པ་དང་།། གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་མཉམ་གནས་པ།།། མཉམ་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱར་བརྗོད།།"[1] ཅེས་སོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། བཟའ་བཏུང་མཉམ་གནས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། མན་སྔེར་བྲངས་པར་ཡང་། "ལྟེ་གནས་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་རྣམས།། མཉམ་པར་འདྲེན་ཕྱིར་མཉམ་གནས་སོ།།"[2] ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས། "བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུ་བར་བྱེད་དོ།།"[3] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཁ་ཟས་ཡོངས་སྤྱད་[4]པ་རྣམས་ལྟེ་བར་རོ་མཉམ་དུ་འཇུ་བར་བྱེད་པའོ།། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིའི་ལས་ནི། "ཁྱབ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་།། བཟའ་དང་མྱུང་སོགས་ཟ་བ་ནི།། ཤེས་ནས་ལྡན་ཅིག་འགྲོར་པ་དག །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།།"[5] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་སྦྱོར་ཞེས་དང་། ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོར། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེའི་དོན་ནི། ལུ་མ་རྣམས་ཁ་ཟས་ལྟེ་ཤེས་ལ་གཏོད་པ་[6]ལ་འཆད་པ་བདུད་རྩི་གསང་བ་དང་མཐུན། མན་སྔེར་རླུང་བཅུ་འབབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཆད་དོ།། བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས་འདིས་ལས་རླུང་དབང་པོའི་སྒོར་སྤྲོ་བར་བཤད་མོད་ཀྱང་། ཁྱབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དགོད་དང་ཟ་དང་ལྡུག་པ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༦བ༣

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སླྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལས་ནི་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུ་བར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **ཡོངས་སྤྱད་** དབུས་དཔར། པེ་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཟའ་དང་མྱུང་བ་ལ་སོགས་པ།།" ཞེས་སོ།།

༦ **གཏོང་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོང་དཔར། སྡེ་དཔར།

དུ་འགྲོ་བ་ནི་རླུང་དེ་ཉིད་སྟོད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྡུད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་དུ་འཇུག་པའང་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ།། ཁ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་ལྕེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བལྡད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེའི་ལས་སུ་བསྟན་ཏོ༑༑ ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། "ཁྱབ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི།། འགྲོ་དང་དེ་བཞིན་ལྡོག་ལ་སོགས༑༑ ཚིགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།།"[1] ཅེས་གསུངས་སོ།། དང་པོ་ལ་ནི་ཆག་འགྱུར་ལས། རྣམ་པར་འཚོ་དང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། ཡན་ལག་གི་རླུང་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ནི། དབང་ཤེས་ལྔས་ཡུལ་འཛིན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཐ་མལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ནས། ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ༑ རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རླུང་དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་དང་། ཐུ་བའི་རླུང་གིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ནི། མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལྔ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ལ། ཡུལ་སྣང་གིས་བདེ་ཆེན་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དོ།། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་།།

བདུན་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟའི་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྱབ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི།། དེ་བཞིན་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་སོགས།། ཚིགས་ཀུན་དུ་ནི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།།" ཅེས་སོ།།

བག་ཆགས་དང་འདྲེས་ནས་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁྱམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་སྦྱོང་དོན་དུ།། ཐིག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་གསལ།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་འབད་ཀྱིས།། མ་རིག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ།། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་ཕྱེ་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།།”[1] ཞེས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ། སྙིང་གའི་ཀླུ་ཏླི་བཅིངས་པའི་མ་རིག་པའི་མདུད་པ་འབྱེད་བྱེད་ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཡོ་མི་གཡོའི་མཚམས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ཤེས་ནས། རིམ་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྡོར་བཟླས་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་དགོས་པར་ཤེས་པ་ནི། རླུང་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ་བླ་ན་མེད་པའོ།། དེ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལེགས་པར་སུན་ཕྱུང་ནས། བདག་མེད་པའི་དོན་ཕྲ་ཐག་ཆོད་པར་ངེས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་ནས༑ དེ་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྩད་ནས་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་རྣམས་མཐུན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ། ཐེག་པ་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་མི་སྟོན་པས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ།། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་གང་འདྲེན་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་མ་བཀག་བར་དུ་རྫོགས་པར་མི་སྐྱེ་བས་རླུང་འགོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༧ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་གཞོམ་དོན་དུ།། ཐིག་ལེ་གོ་འཕང་གསལ་བར་དབྱེ།། བསྒོམ་པ་ལ་ནི་འབད་པར་བྱ།། མ་རིག་གཞན་ནི་མི་ཤེས་པ།། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་ཕྱེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།།” ཞེས་སོ།།

ན་རླུང་བསྒོམས་པས་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཁད་ཀྱིས་ཞི་ནས་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ། རླུང་མ་བསྒོམས་ཀྱང་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བ་སྐྱོང་ཤེས་ན། དེ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྙེད་པས། རླུང་བསྒོམས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་དང་། ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་བརྟན་ན་དེ་ཉིད་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་བསྒོམ་མི་དགོས་སྙམ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་མི་རྟོག་པར་བརྟན་པར་གནས་པ་ཙམ་ནི་ཕྱི་ནང་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་པ་མེད་པ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་རྣམས་སྒོམ་ག་ན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྙེད་པས་ཀྱང་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྙེད་པའི་དོན་མེད་དོ།། དེས་ན་ལས་རླུང་གི་གཡོ་བ་བཀག་ནས་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་པ་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་སེམས་བརྟན་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཧས། "འདི་ནི་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རླུང་གིས་བརླབས།། གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་འགྱུར།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་གྱུར་ན།། དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།༔"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་སྐྱེད་པ་ནི་ལས་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་ཐིམ་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་བརྟེན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མི་རྟོག་པ་རྣམས་དང་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། ཕྱིར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་པ་ན། དེ་ཞུ་བདེས་སྒོམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ན༔ ཐོག་ལ་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྒོ་མང་དུ་གསུངས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༣༨༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རླུང་གི་རླབས༔ གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་འགྱུར།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་གྱུར་ན།། དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་དང་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་ལྟར་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་ལས་རླུང་འགོག་པ་ན། སྤྱིར་རྩ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོའི་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རླུང་བཅུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཙོ་བོ་སྲོག་ཐུར་གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་མ་ཚུད་པར་རྩ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་འདྲེན་པས། སྟོང་པ་བཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྟོབས་ཆེ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཆེ་དགོས་ཤིང་། དེ་འབར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཐུར་སེལ་དྷཱུ་ཏཱིར་ཡོག་ནས་ཐིམ་པ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་འགོག་དགོས་པས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྟེང་འོག་གི་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཕྱེད་དགོས་སོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྡོག་དགོས་པར་ཤེས་ནས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་ཚོལ་བ་ཞིག་འོང་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རླུང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རླུང་དགག་དགོས་པར་མཐོང་ནས། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་པ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། ཐབས་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་འོང་བས། གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཕྱུག་གོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བདེ་བ་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་བ་རྣམས་མི་ཕྱེད་ཅིང་། སྟོང་པ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་མི་རྙེད་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་བསྔགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལ་དགའ་བར་ཟད་དོ།། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་

སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལུགས་འདི་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་སྔར་ཡང་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་(སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་ལྔ། སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་བཟླ། སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་བཏུ་བ་)ནི། སྔགས་བཏུ་བ་ཞེས་པ་ལ་གང་ལས་འབྱུ་བའི་གཞི་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། "ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི།། གསང་སྔགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའོ།། སྒྲོན་བསྡུས་ལས། ཀླ་ཡིག་སྦྱངས་ནས་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཀ་དང་ཁ་[2]ལས་ལོགས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ།། དེ་ལས་བཏུས་པའི་སྔགས་ནི། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་དང་ཕྲེང་སྔགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། ཇི་ལྟར་བཏུས་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་སྔགས་བཏུ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་བསྡུས་ལས། "དེ་ལ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། དེས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།"[3] ཞེས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ རྟོག་པ་གསུམ་པ། རྟོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ན༥

༢ [illegible] དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠ ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཐོས་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ།། དེ་བས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།" ཞེས་སོ།།

གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནས། དེས་ནའི་བར་གྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་སོ།། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཉིད་སྔགས་སྙིང་ཀུན་བསྡུས་པ།། སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་གསང་བར་གྲགས།།”[1] ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་གཙོ་བོར་གསུངས་སོ།། བུད་མེད་ཅེས་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་བཀྲ་གཞི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དང་། བཀྲུས་པའི་སྔགས་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གང་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བསྡུས་ཚག་འགྱུར་ལས། བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང་། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྔགས་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་སྔགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་འགྱུར་རྙིང་གཉིས་ལས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུས་པས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལེའུ་བཅུ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བསྡུ་རྒྱུར་བཤད་པ་ནི་བཀྲུས་པའི་སྔགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའོ།། སྔགས་རྣམས་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྡུད་ཚུལ་ལ། མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པས་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ནས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཞིང་། བཤད་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཐོབ་པར་མི་སྣང་ངོ་།། རང་གི་ལུགས་ནི། ལྷ་ཕོ་མོ་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འཇོག་ལ། སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཨོཾ་ཡིག་ཡིན་པས། དེའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཨོཾ་ཡིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་ཞེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩བ༩

པར་བྱའོ།། བཏུ་གཞི་ལ་བྱེད་ན། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཨཱ་ལི་བཅུ་གཉིས་བུད་མེད་དང་། ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་། རཱྀ་ལཱྀ་བཞི་མ་ནིང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ནི་ཨོཾ་སྐྱེས་པ་དང་། ཨཱཿབུད་མེད་དང་། ཧཱུྃ་མ་ནིང་དུ་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ནོ།། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས། དབྱངས་གསལ་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ་ཤ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཨ་ཀ་ཡ་ཤ་དང་། དེ་བཞི་ཨ་ཀ་ཡ་གསུམ་ལ་འདུས་ཤིང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་ཨཱཿདང་། སྐྱེས་པ་ཧཱུྃ་དང་། མ་ནིང་ཨོཾ་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་བཏུ་གཞི་ལས་སྔགས་བཏུ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བཏུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྔགས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ནི་སྔགས་བཏུ་བའོ།། སྔགས་ཐམས་ཅད་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། ངག་བཟླས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟླས་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། བསྙེན་རིམ་པ་སྦྱོད་པ་གསུམ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ན་བཟླས་པའི་སྔགས་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྐུལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ འཆད་པ་ལྟར་བསྙེན་རིམ་པས་འདིའི་སྒོ་ནས་ལས་བཞི་ག་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་རླུང་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་བཟློ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་[1]བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ངག་བཟླས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས༑ དེས་ན་རྡོར་བཟླས་ལ་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚ་ནས་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་སྡུད་པ་སོགས་ཀྱི་

༡ རླབ་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྦྱོགས་བཟླས་པའི་སྒོ་ནས་ཤུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་ཡང་ བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་པས། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་དང་མི་ འདྲའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ ལ་གཉིས་ལས། ཐ་མལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འབྲུ་གསུམ་དེ་ཉིད་འཇུག་གནས་ལྡང་བའི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དབང་གིས་ཉིན་མཚན་ དུ་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་དེ་ཉིད་ཁུ་ཁྲག་ གི་ངོ་བོའི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཁ་ཐུར་དུ་ བལྟས་ཏེ། གསང་བའི་སྣ་བུག་ནས་ས་བོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་སྲོག་རྩོལ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙིང་དུ་སོང་ནས་མིག་ ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་སད་པར་བྱེད་དོ།། ཁུ་ཁྲག་རླུང་དང་འདྲེས་ནས་འོག་ ཏུ་འགྲོ་བ་ན་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། རང་གནས་སུ་གནས་པ་ ལ་དགོངས་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། སྲོག་གི་རླུང་སྙིང་དུ་འགྲོ་བ་ལའང་ཆ་འགའ་ ཞིག་ནང་དུ་གནས་པ་དང་ཕྱིར་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ནང་དུ་འོང་བ་ཡོད་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ བརྗིར་རུང་ཞིང་། རླུང་གི་གདངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ལ་རླུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ ཀྱང་འཐོབ་བོ།། ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་བྱ་བ་ ཐམས་ཅད་བྱས་ཏེ། འཆི་བའི་མཐར་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས། ཡང་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ ཏོ།། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ ཚུལ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལས་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེད་དེ། འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་ དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ གྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པར་བཀོད་ནས། ཤུབ་བུ་དང་སྒྲ་གསལ་བའི་

ངག་གི་བཟླས་པ་བྱས་པས་ཕྱིའི་ཁ་དོག་དང་། ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད་དེ། འདི་ལ་ནི་སྒྲ་དང་གཟུགས་ཀྱི་འབྲུ་གསུམ་གཉིས་ཡོད་དོ།། རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྙིང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་བྱུང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ལ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཐུན་ཕྱེད་རེ་རེ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་གཙོ་བོའི་ལས་རེ་རེ་དང་། ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་གཞན་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་གཙོ་ཕལ་གྱི་ལས་གཉིས་གཉིས་འགྲུབ་པའོ།། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཉེས་སྐྱོན་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལའང་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་གི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་ན།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རེ་རེ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྔགས་ཀྱི་བརྡ་)ནི། སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་མགོར་[2]ཨོཾ་དང་མཐར་སྭཱཧཱ་ཡོད་པའི་སྦྲུལ་དང་། ཨོཾ་ཡོད་ལ་སྭཱཧཱ་མེད་པའི་མཇུག་མེད་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་མགོ་མེད་[3]དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཏུས་པ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། སྙིང་པོ་ཉེ་སྙིང་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "བརྡ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ནི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡ན༦
༢ འགོར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ འགོ་མེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༢བ༡

བཟླ་ཡིས་ནི་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ལྔང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ་དུ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པས། ནང་གི་སྔགས་གསུམ་གྱི་བཟླ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་ནི་ཨོཾ་གྱི་བཟླ་ཡིན། དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྒྱུད་དེ་ལས། སྦྱུར་བ་དང་། རྣམ་སྤྱུད་དང་། དཔལ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་བཟླས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བཟླས་བྱའི་སྔགས་བཏུས་པ་ན། ཡི་གེ་གསུམ་བྱུང་བ་དེའི་མིང་གི་བཟླ་བསྟན་པ་ན་རླུང་གི་གདངས་ཀྱི་ཡི་གེར་ཤེས་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "ཕྱག་རྒྱ་མེད་པའི་སྔགས་གཅིག་པུའང་།། སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ་མིན།།"[1] ཞེས་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ན། འདུས་པ་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟན་པས། སྔགས་གཅིག་པུས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "སྦྱུར་བ་ལ་སོགས་གསུམ་ལྡན་པ།། ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན།།"[2] ཞེས་རླུང་ཕྱིར་ལྡང་བའི་སྦྱུར་བ་དང་། ནང་དུ་འཇུག་པ་སྤྱུད་པ་དང་། ནང་དུ་གནས་པ་དཔལ་བ་ཅན་བགྲང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དེ་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། "སྦྱུར་དང་རྣམ་སྤྱུད་དཔལ་བ་ཅན།། སྔགས་སུ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ནི།། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་འབད་པ་ཡིས།། སློབ་མའི་རྣ་བའི་བྲུང་དུ་བརྗོད།"[3] ཅེས་དེ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང་སྦྱོར་བ་ནི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་ཅེས་བཤད་པས། ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་འདི་ལ་འདུས་པར་བསྟན་ཏེ། ལན་འདི་རྣམས་རྣམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱག་རྒྱ་མེད་པའི་སྔགས་གཅིག་པུས།། སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༡ན༣

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྦྱུར་དང་རྣམ་བསྡུས་དཔལ་བ་ཅན།། སྔགས་སུ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ཡི།། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་འབད་པ་ཡིས།། སློབ་མའི་རྣ་བའི་བྲུང་དུ་བརྗོད།།" ཅེས་སོ།།

གཞག་ཏུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ།། ཡང་། "སྤྱན་དྲང་བ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ།། འདིར་ནི་ལེགས་པར་ཇི་ལྟར་བརྗོད།།"[1] ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "སྤྱར་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་།། གནས་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས།། སྤྱན་དྲང་བ་དང་གཤེགས་གསོལ་ལ།། འདི་དག་ཕྱག་རྒྱར་ཡང་དག་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ནི་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་གནས་སུ་བཞུགས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སྟེ་རང་རང་གི་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དགོས་པ་དེ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་༑ ལས་ལ་བསྐུལ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྔགས་ཀྱི་དོན་)ནི། སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱིར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་ལ་བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་པས་དེ་མིན་ནོ།། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་པོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་བསྡུས་ལས༑ "བཤད་རྒྱུད་འདི་ལས་སྔགས་བཏུ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བརྡ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དོན་དང་༑ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་"[4]གསུངས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་དེར་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བརྡ་དང་། དོན་དམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༣ན༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༣ བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྤྱར་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་།། གནས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས།། སྤྱན་དྲང་བ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ།། འདི་དག་ཕྱག་རྒྱར་ཡང་དག་གྱུར།། " ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༢ བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང་།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི་སྔགས་བཏུ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བརྡ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དོན་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཁོ་ནར་" ཞེས་སོ།།

ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར། "ལུས་སེམས་ལྷ་བུ་དང་།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱེད་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་ཡིན་པས། རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་སྟེ་འོད་གསལ་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་སེམས་སོ;; དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའི་གཟུགས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རླུང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པའོ།། དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྟེ་འདི་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཡོད་དོ།།

བཞི་པ་(སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་)ནི། "འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ།།' རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། 'དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པ།།' རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན;; འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།། སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དོ།།"[2] ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དེ་དང་། རྟོག་པ་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ན་སྔགས་བཏུ་བཀའ་བརྗོད་པའི་སྔགས་དང་། སྔགས་ཀྱི་བཟ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ལ; དེ་བྱས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་དོན་ནམ་སྔགས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག །

ལྔ་པ་(སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔར་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༨ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་;" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད།། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པའི།།" ཞེས་སོ།།

བཅུ་པ་ལས། སྔགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་འབྲུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། བརྗོད་པའི་སྔགས་གསུངས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པར་མཛད་ནས། གཞུང་དེ་རྣམས་དྲངས་ལ། སྒྲོན་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་གསུམ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་ཚུལ་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྟོན་པར་མཛད་ནས་དེ་རྣམས་དྲངས་སོ།། དྲངས་པའི་གཞུང་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་བཏུ་བ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ། "ཐུང་དུ་མ་ལུས་དགག་ཏུ་འགྱུར།།"[1] གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲོན་བསྡུས་ལས། ཐུང་དུ་མ་ལུས་དགག་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་མཛད་དོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཨ་ཐུང་དགག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཤེས་ན་གཞུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྟོགས་པར་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ།། དེས་ན་སྒྲོན་བསྡུས་ལས། ཨ་ཐུང་ཚིག་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླྀ་ཀ་ར་ཎའི་ཚིག་སྦྱོར་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་ཡི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི། ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ། གང་གི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག །"[2] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་གསུང་རབ་འཆད་པ་ནི།

---

༡ སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུང་དུ་མ་ལུས་ཚིག་ཏུ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླྀ་ཀ་ར་ཎའི་ཚིག་སྦྱོར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲའི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི །ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག །" ཞེས་སོ།།

བཤད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ངེས་དོན་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་རང་སྟེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ཀུན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་སྔགས་ཙམ་གསུངས་ཀྱི། སྔགས་བཏུ་བ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།། བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི་སྔགས་བཏུ་བ་དང་སྔགས་ཀྱི་བཟླ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དོན་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་བཤད་པའི་རྒྱུད་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གསང་སྔགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་"[1]ཞེས་གསུངས་སོ།། བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་གིའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྒྲ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ངག་ཚིག་གི་དོན་སྒྲའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པའི་ཚིག་དོན་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པའི་དོན་ནོ།། ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐོབ་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་དོན་ནོ།། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཚིག་རྣམས་གང་དུ་འཇུག་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇུག །གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འཇུག་ན་ཨ་ཐུང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག །ཇི་ལྟར་འཇུག་ན་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། དེ་འདུས་པ་ལས་ཚིག་དང་། དེ་འདུས་པ་ལས་ངག་དང་། དེ་འདུས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་འཆད་པས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨླཛ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༤༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་སྔགས་ཙམ་གསུངས་ཀྱི་སྔགས་བཏུ་བ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།། བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི་སྔགས་བཏུ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བཟླ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དོན་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་མ་རྟོགས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།"ཞེས་སོ།།

པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། འདིར་འཇུག་པ་པོ་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་མཚོན་དོན་རླུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ།། གང་དུ་འཇུག་ན། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པར་འཇུག་སྟེ། སྤར་སྤྱོད་བསྡུས་དྲངས་ནས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་ན། "མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ།། ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གདུལ་བྱ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གསང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ།།། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། མཐོང་མོས་ཟླ་བ་བསྟན་པ་ལྟར་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། མ་ལུས་ངག་ཅེས་པ་ནི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ཞེ་དགུ་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འདུས་པ་ལས་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངག་ཚིག་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་ཨ་ཐུང་སྲོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཐུང་དང་མི་ལྡན་པའི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཐུང་དུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཟིན་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པའོ།། དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། མཚན་བརྗོད་ལས། "ཨ་ནི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༥ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།།’ ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤྱངས་པ་སྟེ།། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག །ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད།།”[༡] ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དྲངས་པ་ནི། སྔར་ཨ་ཐུང་ཡི་གེ་གཞན་ཀུན་དང་ལྡན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། “དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་མ་ལུས་པའི་སྒོའི་ས་བོན་གྱི་ཚིག ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།”[༢] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། “ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཨ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།།”[༣] ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་དྲངས་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཨ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཨ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་ལུང་གསུམ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཨ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབས་ཀྱི། ངག་ཀུན་ལ་ཨ་ཐུང་ཡོད་པར་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་མཇུག་ཏུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ལང་གཤེགས་ལས། “དོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཡི་གེའི་ཕྱིར་འབྲང་བས་ནི་རང་ཡང་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་དོན་གཅིག་བསྟན་ན། དེས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲང་ཞིང་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་པས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་ཆགས་ནས་དོན་དམ་པ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ།། དེས་ན་དོན་འདོད་པས་དེ་བསྟེན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་ ༣ ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་སྔ་མ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ཡིག་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དོན་ཆེན་འགྱུར་མེད་དམ་པ་ཡིན།། སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

༢ རྒྱུད་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༢ ན༢

༣ རྒྱུད་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༢ ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཨ་ནི་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།། སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།།” ཞེས་སོ།།

པར་[1]མི་བྱ་ཞིང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་དོན་བཙལ་བར་བྱའོ་”[2]ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ། ཨ་ཐུང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཙམ་དུ་འཛིན་ན། དེས་མཚོན་པའི་དོན་གཞན་མི་རྟོགས་པས། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བ་ན་དེས་མཚོན་པའི་དོན་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བས། དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལས་དོན་གཞན་བཙལ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། འོ་ན་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས། དག་གི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཨ་ཐུང་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཨ་ཐུང་ལུས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། སྒྲ་དེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཆད་དོ།། རང་གི་ལུགས་ནི། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པས། སྙིང་གི་དབུས་ན་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཨའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཚན་བརྗོད་ལས་ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཨ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྦྱོད་བསྡུས་སུ་འཆི་བའི་མཐར་ རླུང་རྣམས་ཐིམ་པའི་གཞི་མི་ཤིགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའོ།། ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། དེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་མ་ལུས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་

[1] བསྡུར་པར་ དབུས་དཔར།

[2] སྤྱི་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་ཡི་གེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ།། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཕྱིར་འབྲང་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕོའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ནི་བདག་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱེད་དོ།། འདི་ལྟ་སྟེ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ན་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཞིང་འབྲང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ཏོ།། མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་དུས་བྱེད་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པ་ལ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་དོ།། དེ་བས་ན་དོན་འདོད་པས་དེ་བསྟེན་པར་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་ན་གང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱའོ།། དོན་བཙལ་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གིའི་ངེས་དོན་ཀྱང་། མི་ཤིགས་པའི་རླུང་ཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རླུང་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དབྱངས་གསལ་ལ་བྱ་ཡི། ལྟེ་ཀན་གྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱངས་གསལ་ལ་མིན་ནོ།། སཾ་པུ་ཊ་ལས། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་ཡིག་འབྲུའི་མཆོག་ཨ་ཡིག་གནས་པ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཀུན་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཨ་ཐུང་ནི་གཏུམ་མོ་རྟུལ་གྱི་རི་མོའི་ནྲ་ད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གསུངས་པ་རྣམས་གནས་གང་ལས་ལྡང་བ་དང་མཆེད་པར་[1]བགྲོད་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། “རླུང་གི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་ཁྱབ་པའི་རླུང་།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟག་ཏུ་གནས།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བས་འགྲོ་ལ་ཁྱབ།། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་མཚན་ཕྱེད་ན།། ནམ་མཁའ་མཆོག་ལས་ཤར་ནས་ནི།། ‘རླུང་གི་རང་བཞིན་འབྱེད་པར་བྱེད།།”[2] ཅེས་སྙིང་རླུང་གི་གནས་འཁོར་ལོ་དྲུག་ག་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་གའི་ཁོང་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་སྲོག་རླུང་ཤར་བ་དེས། རླུང་ཐམས་ཅད་འབྱེད་པ་སྟེ་གཡོ་བར་བྱས་ནས་ལྡང་བ་དང་། རླུང་དེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དང་པོར་ཆགས་པ་ན་སྙིང་ག་ནས་སྲོག་རླུང་འཆགས་ཤིང་། མཐར་སྡུད་པ་ན་དེར་སྡུད་པར་གསུངས་པས། སྟར་མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་ལས་སྔགས་ཀུན་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་སྲོག་གི་རླུང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་ངོ་།། མན་སྙེ་ལས། ལྟེ་བར་ཡི་གེ་སྟེ་ཚན་བརྒྱད་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ། མི་གསལ་བའི་ང་རོས་གནས་པ་དང་། བརྗོད་པའི་དུས་སུ་རྣ་གའི་པདྨར་རླུང་གི་སྐྱེ་གནས་

༡ **མཆོག་པར་** དབུས་དཔར།
མཆོག་པར་ སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།།” “རླུང་གི་རང་བཞིན་འཛོམས་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།

ཙན་རྣམས་མི་གསལ་བར་སྐྱེ་ལ། རྐན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་གསལ་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ།། སྙིང་གའི་ཨ་ཐུང་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གཞི་མཆོག་ཡིན་པས། ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་། དེའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་དང་ཡི་གེ་དམ་པའོ།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། ཆག་འགྱུར་དུ། སྲོག་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད།། ཅེས་འབྱུང་སྟེ། སྲོག་ནི་སྲོག་རླུང་དང་། ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་གི་དོན་ནོ།། ཡི་གེ་མེད་པ་ནི་མི་ཞིགས་པ་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་སུ་མེད་པའོ།། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤྲངས་པ་ནི། བརྗོད་པའི་ངོ་བོར་མེད་པའོ།། བརྗོད་པའི་རྒྱུ་ནི། སྤྱིར་རླུང་ཀུན་ཡིན་ཀྱང་མི་ཞིགས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱུའོ།། ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་འོངས་པའི་རླུང་གིས་མགྲིན་པར་ཕྱིན་པ་ན་སྒྲ་གསལ་བའི་ཚིག་རྣམས་སྐྱེ་བའོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནི་བསམ་གཏན་མ་ལུས་པའི་སྒོ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་འོད་གསལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མི་ཞིགས་པའི་ཨ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རླུང་སྡུད་ནུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱིས་ངེས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བས། གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་[1]པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གང་དུ་འདུག་པ་སོགས་གསུམ་ཨ་ཐུང་གི་དོན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། མདོར་བསྡུ་ན་སྙིང་གའི་མི་ཞིགས་པ་ནི་ནང་གི་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཤེས་ནས། རླུང་རྣམས་དེར་བསྡུས་པ་ལས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་རྟོགས་པ་ནི་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཟིན་གྱི་དོན་གྱིས་དོན་གཞན་མཚོན་པའི་ངེས་པའི་དོན་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་

[1] གདོད་མ་ནས་སྐྱེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ནོ༑༑ ངེས་ན་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་བསྟན་པ་ན་ངེས་མཚོན་དོན་ལ་ལྟ་དགོས་ཀྱི། མཚོན་བྱེད་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་བཞིན་དུ། ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་མང་བར་སྣང་བས། ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པས་ཞིམ་མ་སླ་བར་རིང་དུ་རྟོགས་ཤིག །

ལྔ་པ་(ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། ངག་དབེན་སྦྱོར་དྲུག་གི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཡན་ལག་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། "ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ནི།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།། རང་སྔགས་སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི།། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་སྦྱར་བར་བཞག།"[1] ཅེས་སོ།། འདིའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་བཞིས་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། རིན་ཆེན་ཞེས་པ་ནས་རང་སྔགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྙིང་གི་སྣ་སྒོར་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་། སྙིང་གར་ཞེས་པ་མན་ཆད་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའོ།། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབུགས་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ནས། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བར་རོ།། འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ས་ནས་ནམ་མཁའི་བར་ཏེ། ཐུར་སེལ་སའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སོ།། ས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབུགས་དེ་ཉིད། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུ་ག་ནས་བྱུང་ནས། རིག་མའི་པདྨའི་སྣའི་རྩེ་མོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༨བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་ནི།།" ཞེས་སོ།།

སེམས་གོང་བུའི་གཟུགས་ཏེ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རླུང་རྣམས་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྙིང་ན་གནས་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རླུང་སྙོམས་འཇུག་གི་དགའ་བས་དྲངས་པས་ཆགས་པའི་མེས་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ།། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དྲངས་པའི་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དང་། བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་འགྱུར་གསར་གཉིས་དང་། ཆག་གིས་བསྒྱུར་བའི་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་པདྨའི་སྣ་རྩེར་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་རྙིང་གཉིས་དག་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་པདྨ་ཞེས་པ་མེད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བར་གསལ་ཡང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཟླས་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པར་གསུངས་པས། པདྨ་མེད་པ་དག་པར་མངོན་ནོ།། ནག་པོ་པས་གདོང་གི་པདྨའི་སྣ་རྩེར་[1]ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཁྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་ད་ལྟ་རྗེས་བཟླས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་ན། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱབ་བྱེད་དོར་བའི་རླུང་བཞི་དང་། སྣའི་རྩེ་མོ་ནི་སྙིང་གི་སྣ་སྒོ་དང་། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་བ་ནི་རེ་རེ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བ་ན། གཞན་གསུམ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའོ།། བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས། "རླུང་དེ་རྣམས་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གོང་བུ་དང་། དེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ།།"[2] སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས། པདྨའི་སྣ་རྩེར་སྒོམ་པ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས།

---

༡ **སྣ་རྩེ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་དེ་རྣམས་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་གོང་བུའོ།། དེ་ཡང་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་" ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་སྣ་རྩེར་སྒོམ་པ་ཡང་བསྟན་ཟེར་བ་ནི། ཕོ་མོ་སོ་སོས་སྣ་རྩེ་སོ་སོར་སྒོམ་པའི་ལུགས་སོ།། འདིར་ནི་རང་དང་རིག་མའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་ཀར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་རྩེ་སོ་སོར་སྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་སྐབས་དང་། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོག་སྒོའི་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་བསྟན་པར་ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་གྱི། དངོས་ཀྱི་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡིན་ནོ།། སྣ་རྩེ་གཉིས་ཀར་སྒོམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "རྩ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དབབ་པ་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་བྱས་ལ།། རྡོ་རྗེའི་རྩེ་དང་པདྨའི་རྩེར།། རླུང་ནི་བཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལ།། ཀན་ལ་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་དང་།། ཀླཱྃ་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་བཤད།།"[1] ཅེས་པས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། རྩ་རྣམས་ལས་བབ་པའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱིས། སྣ་རྩེ་གཉིས་སུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་འཐོབ་བོ།། བརྟན་པའི་ཐབས་ནི་འགྲེལ་པས་ཀན་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྩ་དང་། དེ་ལ་ཧེབས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བསྡམས་པ་དང་། ཀླཱྃ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོར་སྒོམ་པ་དང་། རླུང་ནི་བཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལ།། ཞེས་པ་སྲོག་རླུང་གི་དེ་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ།། དེའི་ལྟར་ན། ཀན་ལ་ཧེབས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་འཐོབ་བོ།། འགྱུར་གཞན་ལས། རླུང་གིས་བཟུང་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། ཀན་ལ་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་དང་།། ཕུ་ཀླཱྀ་[2]སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ཞེས་པ་མི་ལེགས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྩེར་བཟུང་བ་ནི་པདྨའི་སྣ་རྩེར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྩ་རྣམས་ཀུན་དུ་འབབ་པ་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཞུ་བྱས་པ།། རྡོ་རྗེའམ་ནི་པདྨའི་རྩེ།། རླུང་ནི་བཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལ།། ཀན་དགུག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་།། ཀླཱི་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད།། " ཅེས་སོ།།

[2] ཕུ་ཀླཱྀ་ དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

མཚམས་སྦྱོར།། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྦྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདིར་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འགལ་ལོ།། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་འཁྲེར་ཤེས་ན་རླུང་རྒྱུ་ཉིར་སྤྱོད་པའི་སྲོག་རྩོལ་མཆོག་ཏུ་སྣང་ངོ་།། སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ཉིད་གྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་དབུགས་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་སྟེ།"[2] ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི། པ་ཚབ་ཀྱིས། དབུགས་དེ་ཉིད་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པས། སྦྱར་ཡེ་ཤེས་དང་འབྱུང་བའི་དབུགས་སུ་བཤད་པའི་རླུང་དེ་ཉིད་སྟོད་དུ་དབང་པོའི་སྒོར་འགྲོ་བ་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།། དེས་ན་རིན་པོ་ཆེའོ།། སྲོག་ནི་འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་ཞིང་རིང་དུ་སྤྲོས་པ་རྩོལ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་རྟེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། པ་ཚབ་ཀྱིས། གང་གིས་སྲིང་ཞིང་རིང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ནི་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་བདེ་ལ། དོན་ནི་གང་གིས་སྲོག་སྟེ་ཚེ་རིང་དུ་སྲིང་བར་བྱེད་པའི་རླུང་ལ་སྲོག་རྩོལ་དུ་བརྗོད་པའོ།། རྩོལ་བའི་སྐད་དོད་ཨ་ཡཱ་མ་ཞེས་པ་འབབ་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། མཆུ་རིང་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་ནོར་བ་སྟེ། ཟླས་དབྱེའི་བསྡུ་བ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གསུངས་སོ།། དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་བར་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། སྲོག་འགོག་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། བོད་སྐད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ནི་འགོག་པ་དང་སྲིང་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་། དེའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྡུད་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་།

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ ན༢

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༧ན༡

སོ་སོ་ཡང་ཡང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་སྐད་དོད་ལ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ།། སྙིང་གི་སྒོར་འགྲོ་བའི་རླུང་དེ་ཉིད་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཉིན་དང་མཚན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རང་སྔགས་སོ།། འདིའི་འགྲེལ་པ་འགྱུར་རྙིང་གཉིས་ལས། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཟློས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རང་སྔགས་སྙིང་གར་ཏེ་རང་གི་སྙིང་གའི་པདྨ་ལ་བསམས་ནས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། འགྲེལ་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས། ཟློས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་སྔགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་རླུང་སྲོག་རྩོལ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལའང་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་པས་རང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "རང་སྔགས་ནི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར༔ "སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གའི་པདྨ་ལ་ཨ་ཐུང་དུ་བསམས་ཏེ།"[2] ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། སྲོག་རྩོལ་གྱི་བཤད་པ་དང་རླུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིན་མཚན་དུ་ཟློས་པ་དང་། རང་སྔགས་ཞེས་སྒྲོན་གསལ་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་བྱུང་བ་ནི། དཔེ་མ་དག་པའམ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྐབས་གཞན་རྣམས་སྒྲོན་གསལ་ཇི་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྙིང་གར་ཨ་ཐུང་བསམ་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་བསྐངས་པ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས༔ ཐིག་ལེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་གིས་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།། "སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་སྔགས་ནི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གའི་པདྨ་ལས་ཨ་ཐུང་དུ་བསམས་ཏེ།" ཞེས་སོ།།

གྱུར་པར་བཞག །"[1] ཅེས་པ་ལ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "མི་ཤིགས་པར་གཏོགས་པར་དགོད།"[2] ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐིག་ལེ་ནི་སྙིང་གར་བསམ་རྒྱུའི་མི་ཤིགས་པའོ།། སྲོག་ནི་རླུང་རྣམས་སོ།། གྱུར་པར་བཞག་པ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་དགོད་པ་སྟེ། རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་པའོ།། འདི་ནི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སོ།། འདིར་བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས། "རང་སྔགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། སྙིང་གར་བསམ་པ་ནི་དེ་གསུམ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཡང་སྲོག་རླུང་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པའོ།།[3] སྲོག་རླུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་ནི། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག་པའི་དོན་དུ་"[4]བཤད་པ་དང་། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། "རང་སྔགས་སྙིང་གར་སྒོམ་པ་དེར་ཧཱུྃ་ཡིག་བསམས་ནས། ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ནཱ་ད་མི་ཤིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་ཡིག་ཕྲ་མོ་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པའོ།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་དགོད་པ་ནི་སེམས་དེར་གྱུར་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།"[5] ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། "སྙིང་གར་རང་གི་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསམས་ལ། དེའི་ཐིག་ལེའི་སྟེང་དུ་ནཱ་དའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ་པར་བྱའོ།།"[6] ཞེས་པ་དང་། ལག་སྙེས།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤བ༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧བ༢

༣ **སྒོམ་པའོ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྦྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༣ "རང་སྔགས་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ངོ་།། སྙིང་གར་བསམ་པ་ནི་ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ་གསུམ་འཇུག་གནས་ལྡང་བ་གསུམ་ལ་ཐིམ། དེ་གསུམ་ཡང་སྙིང་གའི་སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་རང་སྔགས་སྙིང་གར་བསམ་པའོ།། དེ་ནས་ནི་སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ཡང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །" ཅེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་། རིམ་ལྔའི་མདོར་བཤད། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་སྔགས་ཞེས་པ་ཧཱུྃ་ཡིག་སྙིང་གར་བསམས་ནས་ཧཱུྃ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་ནཱ་ད་མི་ཤིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་ཡིག་ཕྲ་མོ་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པའོ༎ སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་དགོད།། ཅེས་པ་ནི་སེམས་དེར་གྱུར་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ་"ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༧ ན༧

སྙིང་གའི་པདྨའི་དབུས་ཀྱི་ཧྲུ་ཏྲིའི་ནང་དུ་རང་གི་ཐུགས་སྲིན་གྱི་སྒྲ་ཧཱུྃ་ཡིག་གི་ཐིག་ལེ་བསམས་ནས། དེར་སྲོག་བཞག་པ་ན་[1]རླུང་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཞག་པར་བྱ་བ་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལའང་སྐབས་འདིར་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་དང་། ཨ་ཡིག་སྒོམ་པ་རུང་མོད་ཀྱང་། རང་ཐུགས་ཞེས་འདིར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་རྣམས་མིན་ལ། སྲོག་སེམས་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཡི་གེའི་སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་ལ་གཏོད་པ། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རླུང་གཞན་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་སྲོག་རྩོལ་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། འོག་སྒོའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ལ་ནི། བྱང་སེམས་ཧྭགས་ཀྱི་རྩེར་ཕབ་ནས་འཛིན་པར་ཐོར་བཤད་པས་ན། སྙིང་གའི་སྟུད་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་མི་སྐྱེའོ་སྙམ་ན་བདེན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོན་དུ་ཐིག་ལེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེར་བཟུང་བར་ནུས་ནུས་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་སྙིང་གར་རླུང་སྟུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། རྩ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་སྣའི་རྩེ་མོར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། སྣ་རྩེ་གསུམ་དང་། དེར་སྒོམ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། "སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ཁ་གདོང་སྣའི་མིང་།།"[2] ཞེས་དང་། "རླུང་དང་ཐུགས་དང་རྫས་རྣམས་ཀྱི།། ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ་བླ་ན་མེད།།"[3] ཅེས་གསུངས་སོ།། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་

[1] **བཞག་པ་ནི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།
[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་གདོང་སྣའི་མིང་།།" ཞེས་སོ།།
[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༠བ༩

སྒོམ་པ་ནི་སྔར་དྲངས་པས་བསྟན་ལ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ནི། "སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ།། དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ནི་བཀོད་ནས་ནི།།"[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མཐར༔ "འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཤད།།"[2] ཅེས་པ་དང་། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་རླུང་གི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ཡང་། "རླུང་གི་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །ཁ་དོག་རྣམ་ལྔ་གསལ་བ་ཆེ།། སྣ་རྩེར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། ཀུན་ནས་ཀྱང་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཟླས་པར་བྱ།།"[3] ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ།། ཡང་། "ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འདི་ཉིད་མཆོག །ཐིག་ལེ་གཉིས་ནི་འོད་དང་རྫས།།"[4] ཞེས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནི། ཐིག་ལེ་གཞན་གཉིས་ལས་མཆོག་དང་། རླུང་གི་ཐིག་ལེ་ལ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ནི་སྣ་རྩེར་རླུང་འགྲོ་འོང་གི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་གསུངས་པས། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་སྲོག་རྩོལ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གམ། སོ་སོ་བ་གང་གིས་སྒོམ་ཞུས་པའི་ལན་དུ༔ འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་རྫས་ཐིག་དང་། ཞེ་སྡང་ཆེ་བས་ཐུགས་ཐིག་དང་། གཏི་མུག་ཆེ་བས་འོད་ཐིག་སྒོམ་པར་གསུངས་པས་མི་མཐུན་ནོ་སྙམ་ན། སྐྱེར། སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ།། ཞེས་འདུས་པ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢ན༧

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་"ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་མཆོག །" ཅེས་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནམ་སྙམ།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་གི་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །ཁ་དོག་ལྔ་པ་གསལ་བ་ཆེ།། སྣ་རྩེར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། ཀུན་ནས་ཀྱང་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོག༔ རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཟླ་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་མཆོག །ཐིག་ལེ་གཉིས་ནི་འོད་དང་རྫས།།" ཞེས་སོ།།

གང་ཟག་འདི་གསུམ་གའང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ༑ དེ་དག་གཙོ་བོར་ལམ་གང་གིས་འཁྲིད་པ་ལ་གསུམ་གསུངས་ཀྱི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་གསུམ་ག་བསྒོམ་[1]དུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ལམ་འདི་གསུམ་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་དང་། ཕྱིར་དུ་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ།། འདིར་གཏི་མུག་ཅན་ནི་ཆགས་སྡང་ཆ་མཉམ་པ་ཅན་ནོ།། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རང་སྔགས་ཟློས་པ་ན། སྙིང་གའི་པདྨར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསམས་ནས་ཟློ་མོད་ཀྱང་། དེ་དང་མ་སྦྲེལ་བར་ཡང་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྙིང་གར་སྒོམ་པ་དགོས་སོ།། སྲོག་རྩོལ་ནི་ལུགས་འདིར་ཚེ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ནི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཡན་ལག་གཅིག་མིན་པས། སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་མིང་བཏུས་པའོ།། སྙིང་ག་དང་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ༑ སྲོག་རྩོལ་རླུང་དངོས་སུ་སྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་། ལས་རླུང་ཧཱུ་ཧྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པར་མི་འགལ་ལོ།། ངག་དབེན་དང་རྡོར་བཟླས་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་གྱི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་གཞན་གཉིས་སྟོར་ན་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ག་སྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་[2]པ་དང་།

---

༡ **སྒོམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ **སྒོམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

གཏོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ[1]པ་དང་། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་[2]བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྟེང་གའི་སྣ་རྩེར་ཕྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)ལ་གཉིས། ཕྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་[3]ཚུལ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་[4]ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཕྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། གནས་གང་དུ་སྒོམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་ལྷ་ཡི་གནས།། སྦྲ་ཡི་ཚེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ།། 'སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ནི་མེད་པ་དང་།།' བགེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ།། སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཞི་བདེ་བ་ཆེ།། འདོད་པ་ལྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།། ཕྱགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ལྷའི་གནས་ནི་ལྷའི་ཁང་པ་སོགས་སོ།། དེར་ལུས་ཀྱི་གནད་སྤྱོད་ལམ་ཇི་འདྲ་བས་སྒོམ་པ་དང་། རླུང་གི་གནད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། "སྤྱོད་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས།། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ལ།། སྣ་ནི་ལྟེ་བའི་ཚད་དུ་བཞག །ཕྲག་གོང་བསྙམས་ལ་ལྕེ་རྐན་སྦྱར།། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྔུབ་གློད་ནས་ནི།། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་བས།། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྔུབ་ནི།། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་པ།། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་དང་ལྡན་པས།། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་རྟག་ཏུ་བཟླ།།"[6] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོར་བཟླས་ལ་དེ་ལྟར་

༡ སྒོམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༣ ཉི་ཚེ་སྒོམ་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཉི་ཚེ་བ་སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཋ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་ལྷ་ཡི་གནས།།། སྦྲ་ཡི་ཚེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ།། བགེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ།། སྐྱིད་མོས་ཚལ་གཞི་བདེ་བ་ཆེ།། འདོད་པ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།།། ཕྱགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཋ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྱིམ་དུ་བདེ་བའི་ཕྲག་

གསུངས་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཇོར་བཟླས་ལའང་འདྲའོ།། འགྱུར་གཞན་ལས་ཇོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དུས་ཀྱི་གནད་ནི། སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།། རྟེན་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་པ་ཡབ་ཡུམ་བསྒོམས་ནས་བྱའོ།། རིམ་ལྔར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དྲངས་པ་ལས། "སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གནས་པར་བཞག །"[1] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྙིང་གར་སྒོམ་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པར་བཤད་ལ། རིམ་ལྔར་དྲངས་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པའི་འགྲོ་ཉིད་ལས། "ཕྱེད་ཚད་ཙམ་གྱི་ཐྲ་མོ་མཆོག །"[2] ཅེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལུང་དང་དོན་གཅིག་གོ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཇོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་དང་། མི་ཤིགས་པ་རླུང་སྤྱོད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཤིགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པས་སོ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ནི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ༔ སྣའི་རྩེ་མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་རོ།། ནན་ཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པས། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག

རྒྱས་གནས།། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ནས།། སྣ་ནི་ཡུངས་ཀྱི་ཡི་ཚད་དུ་བཞག །ཐིག་གོང་བསྒོམས་ལ་ཡུངས་ཀར་སྦྱར།། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྔུབ་གློད་ནས་ནི།། ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་ནས།། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྔུབ་ནི།། ཇོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་པས།། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པས།། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་རྟག་ཏུ་བཟླས།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀྲང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༔ "སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གནས་པར་གཞག །"ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༦

པར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ།། མི་ཤིགས་པ་དང་རྗོང་བཟླས་སྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ཡང་དེའི་འགྲེ་ཉིད་ནས། བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། མི་ཤིགས་པའོ།། དེ་ལས་རིན་ཆེན་ཧེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བས་འཇུག་པར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཞེས་པ་ནི། མི་ཤིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་འདི་བྱའི།[2] གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་"[3]ཞེས། "རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།།"[4] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། སྔར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མི་ཤིགས་པ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་[5]པར་གསུངས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་བསྒོམས་པས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། མི་ཤིགས་པ་དེ་ལས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་དང་། མི་ཤིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་ངང་ཚུལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་མི་ཤིགས་པ་བརྟན་པ་ལས། གཞན་གྱིས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསྒོམས་པའི་མི་ཤིགས་པ་རྟག་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་བརྟན་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྗོང་བཟླས་བྱེད་པ

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཤིགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པས་སོ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། སྣའི་རྩེ་མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་རོ།། ནན་ཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་དང་། སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་པར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བྱ་ཡི།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་མི་ཤིགས་པའོ།། དེ་ལས་རིན་ཆེན་ཧེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བས་འཇུག་པར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བྱའི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས། ༥༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ **སྒོམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ཡིན་ནོ།། བཤད་པ་འདི་སྒྲོན་གསལ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག༔ མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱིས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་མི་ཤིགས་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དོན་འདི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་བཤད་པའི་མཐར། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ཏེ་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཆག་འགྱུར་ལས་འབྱུང་བས༔ རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པས་རླུང་གིས་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་སྟོང་པ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། མི་ཤིགས་པ་གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་ཡུལ་གྱི་གནད་སྙིང་གའི་བཀླའི་ལྟེ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟེ་བར་སྦུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས། ལག་སློས་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལེགས་ཀྱི། དོན་ལ་མར་སྙིང་དཀར་ནག་གི་མཚམས་དང་། དོན་བཞི་མར་སྙིང་ཁོང་སྟོང་གི་ནང་ཟེར་བ་དོན་མིན་ནོ།། དྷཱུ་ཏཱི་ནི་སྲོག་གི་དབྱིག་པ་ཞེས་པ་སྲོག་པ་རྩ་ལ་བརྟེན་པར་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་པས། ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཐད་ནས་སྲོག་རྩའི་ངོས་སུ་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ཡོད་པས་དེར་དམིགས་པར་བྱའོ།། ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་རྣམས་ལ། ལུས་ཀྱི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེར་སེམས་གཏད་ན་གནད་དུ་འགྲོ་ཡི། དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འགྲོའོ།། གནས་དེར་སྒོམ་པའི་ཐིག་ལེ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་ཡི་གེ་མ་གཏོགས་པའི་ཐིག་ལེ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་མི་ཤིགས་པ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་བཤད་དོ།། འདི་ལ་

འགོས་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཐིག་ལེའི་དབུས་ན་ཨ་ཐུང་སྒོམ་པར་འདོད། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པར་[1]བཤད་ལ༑ གསེར་སྡིངས་པའི་མན་ངག་གཉིས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་ཨ་ཐུང་ནག་པོར་བཤད། གཅིག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོའི་ནང་ན་ཨ་ཐུང་ཕྱེད་དཀར་ཕྱེད་ནག་གནས་ཟེར། ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐིག་ལེ་ཕྱེད་དཀར་ཕྱེད་ནག་གི་ནང་ན་ཨ་ཤད་ལྟ་བུ་གནས་ཟེར། གཞན་གཅིག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་བསམ་ཟེར་རོ།། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཁ་སྦྱོར་ནི། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པས། "དེ་ཡི་ལྟེ་བར་བསམ་པ་ནི།། 'ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ཟླ་བ་སྟེང་༎' དབྱིབས་ནི་གཡུ་ཁ་སྦྱོར་འདྲ།། ཉི་མ་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་ཟླ།།"[2] ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་དོད་འདིར་ཡི་གེ་ལ་བྱས་སོ།། ཞལ་ལུང་ལས། དཀར་ལ་ཙུང་ཟད་དམར་བར་བཤད་དོ།། མངལ་དུ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དེ་སྙིང་གར་བཤད་ཅིང༌༑ དེ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡང་བཤད་པས་ལུགས་དེ་གཉིས་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོང་གཞིའི་གནད་ཡོད་དོ།། ཐིག་ལེའི་ཚད་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་དུ་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་ཟིན་ན། ཀུན་རྟོག་གཅོད་པ་དང་རླུང་སྡུད་པར་སླའོ།། ཡི་གེ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཨ་དང་ཧཱུྃ་གཉིས་ཀ་དང༌། སྦྱོར་བསྡུས་ལས་ཨ་ཡིག་གསུངས་པ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས་ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་ཨ་དང་ཧཱུྃ་གང་རུང་ཞིག་བསྒོམ།[3] ཁ་དོག་ནི་གཉིས་ཀ་མཐིང་གར་བྱ་བའམ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ཧཱུྃ་ཡིག་དཀར་པོར་ཡང་

---

༡ **སྒོམ་པར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ཟླ་བ་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **སྒོམ༑** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

བཤད་དོ།།"[1] འདི་ནི་རླུང་མི་ཤིགས་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ནི་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དོ།། སྐབས་འདིའི་རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་ནི་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བས་ཆོག་གོ། ལུགས་གཞན་ནས་ཕྱག་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེའི་སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་ལ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྔར་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་ཧ་ཅང་གྲིམས་དྲགས་པ་དང་། ཧ་ཅང་གློད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ།། འདི་ལ་ནི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། "དེ་གསལ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།། 'ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།།' འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འབར་འཛག་པའི།། ཚུལ་ཅན་སྙིང་དབུས་རྟག་ཏུ་གནས།། དེ་ལ་བལྟས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། 'སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ལ།།' འབར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་བསྔགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། "རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ།། དེ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།། ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བའི་བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "སྒྲ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས།། སྙིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།། 'རྫོངས་པའི་རབ་རིབ་འཛོམས་མཛད་པའི།' མངའ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།།"[4] ཞེས་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་ལྡན་སྐྱེས་འཆར་བར་གསུངས་སོ།། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། "སྙིང་གའི་ཆུ་སྐྱེས་སོན་པའི་རླུང་།། ཧཱུྃ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་མཚུངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡བ༤

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།' 'སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༦ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་ཡི་གེ་མེད།། སྐྱེས་བུས་དེ་ནི་བསྒོམས་གྱུར་ན།། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མཆོག །"ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྫོངས་པའི་རབ་རིབ་འཛོམས་མཛད་ནི།།" ཞེས་སོ།།

པ༎ བསམ་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གང་༎ དེ་ལས་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཆིང་༎ འཁོར་བའི་སྙིང་དུ་འགྲོ་བའི་རླུང་༎ སྤྱི་དང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བགྲོད༎ རབ་ཏུ་མི་གནས་སྤྱི་དང་འདས༎ སྙིང་གའི་ཚུ་སྐྱེས་ཟེའུ་འབྲུར་གནས༎"[1] ཞེས་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྔར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རླུང་བསྡུས་ཏེ་བཀག་ནས་བརྟན་པར་བྱེད་ནུས་ན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་འཆིང་མི་ནུས་པས། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་གསུངས་སོ༎ དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རླུང་བཅུ་གཉིས་སྙིང་ག་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེར་སེམས་འཛིན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བྱས་ན། རླུང་དེ་རྣམས་དེར་འདུས་ནས་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཅོད་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ༎ དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མར་བསྔགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་མི་ཤིགས་པ་ཐིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྦྱོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ༎

གཉིས་པ་(ཐིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "དྲན་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས༎ སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བས་ན༎ རྣམ་ཤེས་སྲོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན༎ སྙིང་གར་ཐིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ༎"[2] ཞེས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སེམས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རླུང་སེམས་གཉིས་སྡུད་པའི་གནས་སྙིང་ག་ཡིན་པས། སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་[3]པ་དང་། "ཐིགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་འཁོར་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་གི་ཚུ་སྐྱེས་དབུས་སོན་རླུང་༎ ཧཱུཾ་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནི༎ གང་གིས་མཉམ་པར་གཞག་བསམས་ན༎ དེ་ལ་ཡུལ་སོགས་དམིགས་མི་འགྱུར༎ རླུང་གིས་འཁོར་བའི་སྙིང་དུ་འགྲོ༎ སྤྱི་དང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བགྲོད༎ སྙིང་ག་ཡི་ནི་ཚུ་སྐྱེས་ལ༎ མི་གནས་སྤྱི་དང་འདས་པར་གནས༎" ཞེས་སོ༎

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༢

[3] **སྒོམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ལོ་ནི།། དང་པོར་ཆུ་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་པ།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་ལྡན་པར་བསམ་གཏན་བྱ།།”[1] ཞེས་སྙིང་གར་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་སུམ་རིམ་པ་ཞིག་སྒོམ་པ་དང་༑ “ཕྱི་རིམ་ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཚན།། བར་མ་གསལ་བྱེད་ཐབས་བཅས་པ།། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནང་མར་གནས།། ‘ཕྱོགས་མཚམས་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།།’ སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན།། ‘དབུས་སུ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་སྟེ།།’ ཨ་ཡིག་དང་བཅས་སྲོག་སྲུར་གང་།། ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་སྦྱོ་ཞིང་སྡུད།།”[2] ཅེས་པད་འདབ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ་དང་། བར་པ་བརྒྱད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དང་། ནང་མ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཞིས་མཚན་པ་དང་། དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པར་བཤད་དོ༑༑ འདི་ལ་དོན་ལྔ་མ་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། གདན་རྫོགས་གསུམ་དུ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པར་བཤད་ལ། དོན་བཞི་མར་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། རྩ་ཚིག་ལས་སྔོན་དུ་སྔགས་འཁོར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་བཤད་པས། སྔ་མ་གསུམ་ལྟར་བྱའོ།། པད་འདབ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དབྱིབས་མེ་ལོང་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་དཀར་པོར་གསེར་སྡིངས་པས་བཤད། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གཞན་ཁ་ཅིག་ལས། རྩ་པདྨའི་རྣམ་པ་ལྟར་གནས་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ལ་ཡིག་འབྲུ་དཀར་པོར་བཤད་དོ།། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་སྙིང་གར་འགོད་པའི་གནས་ཀྱི་པདྨ་ནི་དཀར་པོ་འདབ་བཞི་པ་དང་། དམར་པོ་འདབ་བཞི་པ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སེམས་པར་ཀུ་ཀུ་རི་པས་བཤད་དེ། སྙིང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞིའི་ངོ་བོར་སེམས་པའོ།། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐབས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱོགས་མཚམས་རིམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན།།’ ‘དབུས་སུ་མིག་གི་ཐིག་ལེ་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་འགོད་པའི་ལྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་པདྨ་རྣམས་རྩ་འདབ་ཏུ་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་པད་འདབ་ཉིད་རྩའི་ངོ་བོར་མོས་ཀྱང་ཆོག་གོ། སྙིང་གའི་པདྨ་ལ་ཁ་དོག་གི་ངེས་པ་མེད་ལ། དེར་རྩ་འཁོར་འདབ་བརྒྱད་པ་ཞིག་བཤད་པ་མང་ཞིང་༑ གཉིས་བཤད་པའང་སྣང་ལ། གསུམ་བཤད་པ་གཞན་ལས་ཆེར་མི་འབྱུང་ངོ༎ མེ་ཏོག་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་སྒོམ་ནའང་མེ་ཡོང་བསླང་བ་བཞིན་བྱེད་དོན་མེད་དོ༎ གསེར་སྡིངས་པས་པད་འདབ་ཕྱི་མ་ལ་ཀཱ་ལི་དང་། བར་མ་ལ་དབྱངས་ཡིག་འགོད་པ་རྩ་ཚིག་དང་མི་མཐུན་པས། མར་ལུགས་གཞན་ནས་རྩ་ཚིག་བཞིན་འབྱུང་བ་ལྟར་འགོད་དགོས་ཏེ། རྩ་ཚིག་ལས། དབྱངས་ཡིག་སྣང་བ་དང་། གསལ་བྱེད་མཆེད་པ་དང་། མ་ནིང་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ༎ དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ཕྱི་མའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། བར་པ་དམར་པོ་དང་། ནང་མ་སྔོན་པོའམ་ནག་པོར་བྱས་ན་ལེགས་སོ༎ རྩ་ཚིག་ལས། "བཅུ་གཉིས་ཡི་གེ་ཐིག་ལེར་བཅས༎"[1] ཞེས་པའི་དོན་མ་ནིང་བཞི་དོར་བའི་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས། ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གི་མགོར་ཐིག་ལེ་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཇོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཐིག་ལེ་མེད་པར་འགོད་པ་མིན་ནོ༎ དེའི་འགོད་ཚུལ་ནི། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་གཉིས་དང་། ཤར་ལྷོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཚམས་བཞིར་རེ་རེའམ། ཡང་ན་ཤར་ནས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་དགོད་ཅེས་གསེར་སྡིངས་པ་གསུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཀཱ་ལི་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ༎ ཀཱ་ལི་འགོད་ཚུལ་ལ། རྩ་ཚིག་ལས། "ཡི་གེ་ཀ་ནས་ཧ་ཡི་བར༎ ཀླྀ་ནི་སྤྲངས་པ་བཞི་བཅས་པ༎"[2] ཞེས་བཤད་པའི་དོན། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདབ་མ་ལྔ་ལ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་ལྔ་དང་། དེ་ནས་འདབ་མ་གསུམ་ལ་ཡ་དང་ཤའི་སྡེ་ཚན་བཞི་བཞི་དང་།

---

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༩

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡི་གེ་ཀ་ནས་ཧ་ཡིག་བར༎ ཀླྀ་ནི་སྤྲངས་པའི་གཞི་བཅས་པ༎" ཞེས་སོ༎

འདབ་མ་ཐ་མ་ལ་ཀླྀ་ནླྀ་སླྀ་ཤླྀའི་ཡི་གེ་བཞི་འགོད་ཅིང་། དེ་བཞི་ལ་སྨྲས་པ་དང་། ལྡེ་རྒ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་དོན་མ་ཤེས་པའོ།། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཀླཱྀ་སྤྱངས་པའི་ཀ་ནས་ཧའི་བར་བཞི་བཞི་དང་བཅས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པའི་སྡེ་པ་ལ་བཞི་ཚན་ལྔ་དང་། ངཉཎནའི་སྡེ་ཚན་ལ་བཞི་དང་། ཡ་དང་ཤའི་སྡེ་ཚན་གྱི་བཞི་ཚན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ།། མ་ཡིག་ནི་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སོང་ངོ་།། པད་འདབ་ནང་མའི་ཕྱོགས་བཞིར་རི་རཱི་ལི་ལཱི་བཞི་དགོད་ཅིང་། མཚམས་རྣམས་སྟོང་པར་བཞག་གོ། དེ་རྣམས་རྩ་འདབ་ལ་འགོད་ན། ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་མིན་པ་རྣམས་རྩའི་ནང་དུ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བསྒྲིགས་ཏེ་ལངས་པའི་རྣམ་པར་བྱ་ལ། པད་འདབ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འགོད་ན་འཕྲེང་ལ་བསྒྲིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱའོ།། དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པ་ཨ་དང་བཅས་པ་འགོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། རྩ་ཚིག་ལས། "ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་ཐུགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོང་པའི་ངང་ནས་རིག་པ་ཟླ་དཙམ་དུ་ལངས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྙིང་གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འོད་གསལ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལ་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་མི་ཤིགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཐུགས་འཁོར་འདི་ལྟར་སྒོམ་པ་ནི་ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་མ་གཏོགས་པ། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྨོ་ན་ཀ་ར་ནས་ནག་ཚོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་ཞིང་།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་སྣང་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་ཉིད་དག་པ་ཡིན་ནོ།། གསེར་སྡིངས་པས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་རིམ་ལྔར་བྲངས་པ་ལས། ལྔ་པ་ལྔ་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཞེས་དང་། བཞི་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སྦྱར།། ཞེས་དང་། ཆ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གནས།། ཞེས་པས་འདབ་མའི་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་དབྱངས་གསལ་ལས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་ཕྱུང་བ་ཡིན་གྱི། པད་འདབ་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་སྒོམ་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུད་གཞན་ལས་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་མང་པོ་བཀོད་ནས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས། དེར་རླུང་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འདུ་བའི་ཆེད་དུ་མན་ངག་ཏུ་མཛད་པ་ཙམ་མོ།། དེ་ཡང་དང་པོར་པད་འདབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་ནས་སེམས་ཟིན་ན། མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་འདུ་བ་ཉེ་རུ་ཉེ་རུ་འགྲོ་སླ་བའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། སྔགས་འཁོར་ཁྱུས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་འཁོར་ལོ་མེད་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་དང་། ཅིག་ཅར་བ་གསུམ་ག་ལ་སྔགས་འཁོར་མེད་པར་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་དང་། ཧཱུྃ་ཡིག་བཀོད་ནས་རྫོར་བཟླས་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་མི་ཤིགས་པ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་པས། སྔགས་འཁོར་འགོད་མི་འགོད་ནི་རྒྱས་བསྡུས་ཏེ། དཔེར་ན། མན་ངག་སྙེ་མར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་དང་། ལྟེ་བ་ཁོ་ནར་ཡི་གེ་བཞི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་)ལ་གཉིས། རླུང་གང་ལ་གནས་

གང་ནས་རྫོར་བཟླས་བྱ་བ་དང་། རླུང་སྟུགས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།། དང་པོ་(རླུང་གང་ལ་གནས་གང་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པ་སྟུགས་འཁོར་དང་བཅས་པའམ། མི་ཤིགས་པ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱའོ།། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་བྱེད་ལ། ཡང་རྫོགས་རིམ་པས་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལྔ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དབེན་སྐབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། ཐོག་མར་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་དང་། དེ་ལ་ནུས་པ་རྙེད་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་བྱེད་དེ། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ།། རླུང་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་གནས་འདི་ནས་བྱེད་ཅེས་པའི་གནས་ངེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཕལ་མོ་ཆེས་ལུས་ཀྱི་ཁོང་པ་ནས་སྣ་བུག་ཏུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་འདི་ནས་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་རླུང་བཞིའི་གནས་མགྲིན་པ་སོགས་བཞི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་སོ་ལ་བྱེད་ཟེར་རོ།། དེའི་དང་པོ་ལ་ནི། རླུང་གི་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་འདིར་བྱེད་ཅེས་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བས། ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་རྒྱུ་ཧྲིར་རླུང་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་མི་འོང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་སར་བཤད་པའི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བགྲངས་པས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཟློག་མི་ནུས་སོ།། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སྟེར་བཤད་པའི་སྙིང་

གའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དོན་འདི་ཐོག་མར་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤར་དྲངས་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། གཞུང་སྔ་མས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒོམ་པར་[1]གསུངས་པའི་དོན། གཞུང་ཕྱི་མས་གསལ་དུ་བཏང་བ་ན། མི་ཤིགས་པ་དེ་ལས་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྡང་འཇུག་གནས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་རླུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་གནས་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། པད་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བ་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ན། རླུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་སྤར་བཞིན་དང་། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་ཤིགས་པ་དང་༑ དབུས་གནས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་མེ་དང་དབང་ཆེན་དང་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་བཞི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དྲུག་པར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པར་ཉི་མ་དང་། གསལ་བ་དང་། རིན་ཆེན་དང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མི་ཤིགས་པ་དང་། དབུས་ན་གནས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་ལ་བཤད་ནས། དེ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྗོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྗོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐུལ་བར་ཡང་གསུངས་སོ།། ལེའུ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་རླུང་བཞིའི་རྗོར་བཟླས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྲོག

[1] སྒོམ་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

མ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་བད་མར་འགྲོ་འོང་སྟོན།།”[1] ཞེས་རླུང་བཞི་གནས་དེ་བཞི་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རླུང་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྔ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས་གསུངས་པ། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཕྱར་བཞིན་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། “དེ་ལ་སྨྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱགས་རྣམས་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ།”[2] ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་༑ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཕྱགས་གསུམ་བཟློ་བ་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟློ་བའི་དོན་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བཞིའི་གནས་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟློ་བ་མིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཕྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་བསྡུས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྡོར་བཟླས་ནི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་ཕྱར་བཤད་པའི་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས། “སྙིང་གི་དཀྱིལ་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྡང་བ་ཧཱུྃ་དང་། འཇུག་པ་ཨོཾ་དང་། གནས་པ་ཨཱཿའི་རང་བཞིན། ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་སྒོ་གཡས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢བ༦

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༧ཨ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་སྨྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱགས་རྣམས་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

བར་བྱེད་དོ།།”[༡] ཞེས་བཤད་པ་དང་། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་ཟླ་བ་ཀུ་མུད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཀ་མི་ཤིགས་པ་ལས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པའི་རྗོར་བཟླས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།། རྩ་ཚིག་ལས། དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལུས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་རླུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་པོར་སྦྱོ་བ་དང་མཐར་སྡུད་བྱེད་དུ་བཤད་ནས། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་བཤད་པས། མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟློ་བ་ཡིན་ལ། དོན་བཞི་མར། སྙིང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པ་དེ་ལས་འོད་ཁ་དོག་ལྔར་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་འཕྲོ་བ་དེའི་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་བཟླས་པ་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། རྩ་ཚིག་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཡང་གནད་མཐར་ཐུག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་སྙིང་གའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པའི་གནད་ཀྱིས། དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ་།། མར་ལུགས་པ་གཞན་ཁ་ཅིག །པད་འདབ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་ནས། རིམ་པ་དེ་དག་ཏུ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན།། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་མཚམས་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན།། ཞེས་པའི་དོན་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཀུ་ཀུ་རི་པས་ཀྱང་། སྙིང་གར་བཀོད་པའི་ཐིག་ལེ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་ནས་ལྡང་འཇུག་གི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། ཞལ་ལུང་ལས། སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྙིང་ག་དང་། ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་། ཡེ་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཀླྀ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ། མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྡང་བ་ཧཱུྃ་དང་འཇུག་པ་ཨོཾ་དང་གནས་པ་ཨཱཿའི་རང་བཞིན་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་སྒོ་གཡས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚན་མ་ལ་གནས་པའི་རླུང་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་འབྲུ་གསུམ་དང་། རང་གི་ལྷའི་ས་བོན་བསྒོམས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བྱེད་ཀྱི། མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། "རིམ་པ་འདི་ཡིས་མི་ཤིགས་པའི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་ངོ་བོ་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། ཡི་གེ་བཞི་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་སྙིང་གི་སྣ་སྒོ་ལས་འབྱུང་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྗེས་བཟླས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། དེར་གཡས་ཀྱི་རླུང་སྐྱུ་དང་། གཡོན་གྱི་ཆུ་གསུང་དང་། གཉིས་ཀའི་མེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་། གཉིས་ཀའི་ས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པས། རླུང་བཞི་དེ་བཞིའི་རླུང་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ནས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པའི་རྗེར་བཟླས་མིན་ཏེ། དེ་དང་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཀར་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་བཞི་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་དང་། དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་དག་ནི་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སློས་པ་ཡིན་གྱི། ལུགས་གཞན་ནས་ལྟེ་བར་རྗེར་བཟླས་བྱེད་པར་ཡང་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(རླུང་སྦྱོགས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་རྗེར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ནི། རླུང་དང་སྔགས་གཉིས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ལུས་ཀྱི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཨོཾ་དཀར་པོ་སོགས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་བར་བཤད་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་དོན་རླུང་གསུམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེ་རྣམས་རླུང་གསུམ་དུ་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། རྗེར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱང་མིན་ནོ།། རྗེར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྐོར་རྣམས་ནས། ཡི་གེ་གསུམ་སྒྲ་གཟུགས་གང་ཡིན་དང་། དེ་དང་སྦྱོར་རྒྱུའི་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་རླུང་དང་དེའི་གདངས་གང་ཡིན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

༡ སྤྱི་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩༨

རྗེ་འགོས་ཀྱིས་ནི་སྒྲའི་གདངས་ལ་མཛད་ཀྱི། དབྱིབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་མཛད་པས། འདིའི་རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ།། མར་ལུགས་པ་མང་པོས་རླུང་འཕྲེང་ཐག་ལྟ་བུ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་འཕྲེང་རྫོག་འཁྲིགས་པ་བཞིན་དུ་བྲིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འདོད་དོ།། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པར། "སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བརླ་སྟེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ལས། "ཐ་དད་ཡི་གེ་སློངས་མོ་ཡིན།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ།། དེ་དག་སློངས་མོ་ཟ་བར་འདོད།།"[2] ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རླུང་སྦྱོར་ཐ་དད་དུ་ཟློ་བ་བཤད་པས༑ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མི་དད་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལ་སློང་མོའི་སྐད་དོད་ ཧྲཱི་ཀྲཱ་[3]ལ་ངེས་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས། ཧྲཱིཿཧྣ་ཐ་དད་དང་། ཨ་ཀྲཱ་ར་[4]ཡི་གེ་སྟེ། རླུང་དང་ཡི་གེ་སོ་སོར་བྱས་ནས་འདོན་པ་ནི་སློངས་མོ་ཟ་བ་ཡིན་པས། རླུང་སྦྱོར་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ན་སྦྱོར་ནི་གདངས་སུ་འདོན་པ་ལ་བྱས་ཀྱི། བྲིས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་པ་ལ་མ་བཤད་དོ།། དེས་ན་རླུང་སྦྱོར་གཉིས་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པའང་སྦྱོར་ཀྱི་གདངས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། བྲིས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། གདངས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངག་ཡིན་ལ། སྒྲོད་བསྡུས་ལས་འདི་ནང་གི་ངག་ཏུ་བཤད་པས་དེ་མིན་ནོ།། ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གདངས་ཀྱང་མིན་ནོ།། དེས་ན་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ནི་འདིར་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བྱའོ༑༑ རླུང་གི་རང་གདངས་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་གདངས་སུ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དེ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། རླུང་གིས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་འདྲ

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བརླས་ཏེ༑༑" ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༦བ༡

3 ཧྲཱི་ཀྲཱ་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

4 ཨ་ཀྲཱ་ར་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

བ་སྒྲིག་བཞིན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ངོ་ཤེས་ནས། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཡིད་གཏོད་པ་ཉིད་འདིའི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པར་གསུངས་ཀྱི༑ ལྡེ་ཀན་གྱི་རྩོལ་བས་སྔགས་འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་བཟླས་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བར་[1]གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིད་ངོར་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྔར་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཡིད་ངོར་གཅིག་ཏུ་མི་འཆར་རོ།། གདམས་ངག་ལས། རླུང་ནང་དུ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཧཱུཾ་ཟད་རིང་བ་རེ་བྱ༑ ཞེས་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རླུང་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་བཞིན་བཟོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལས་མ་བཤད་པས། བཟོ་མེད་དུ་འཛིན་ན་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་མིན་པའི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟར་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ན། བཟོ་མེད་དུ་བྱས་པས་ཆོག་ཀྱང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བར་དུ་གནས་པ་རེ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ། མར་འགོས་གཉིས་ཀའི་གདམས་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། ཨཱཿའི་རང་བཞིན་གནས་པའི་དུས་སུ་དལ་བུས་གཟུང་བར་ལན་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྟར་འཇུག་གཉིས་ལས་ནང་དུ་གནས་པ་རིང་བར་བྱ་བར་མང་པོ་འདོད་མོད་ཀྱང་། རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པས་གསུམ་ག་མཉམ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།། རླུང་ཕྱིར་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀུན་དག་པར་བྱས་ནས་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་ཨོཾ་གྱི་ངོ་བོར་འོངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་བཀྲུས་པ་དང་། ཨཱཿའི་ངོ་བོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པར་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། ཧཱུྃ་གིས་སངས་རྒྱས་སོགས་སྤྲོས་པའི་དུས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཀུན་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཨོཾ་

[1] སྦྱོང་བར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

གྱིས་སངས་རྒྱས་སོགས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་གཡོ་བའི་ཆོས་ཀུན་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཨཱཿཡིས་སངས་རྒྱས་སོགས་གཟུང་བའི་དུས་སུ་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ།། འཕགས་སྐོར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མ་བཤད། ཁ་ཅིག །རིམ་ལྔ་ལས། "ཧཱུྃ་ཡིག་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྦྱོ།།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་མིན་ནོ།།། དོན་ལྔ་མར། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཉེར་གཅིག་རེ་ཙམ་སྦྱང་། དེ་ཡང་གྲངས་མང་ན་ཁམས་བདེ་རླུང་བཟུང་སླ། རྡོར་བཟླས་དངོས་ནི། སྟེང་རླུང་ཨོཾ་གྱིས་མནན། འོག་རླུང་ཧཱུྃ་གིས་དྲངས་ཏེ་སྙིང་གར་རླུང་ཁ་སྦྱོར་སྒོམ་པ་ལ་བྱེད། དོན་བཞི་མར། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་མི་རྒྱུ་བར་རྡུ་ཏིའི་དབུས་སུ་ཚུད་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྐྱེད་པའི་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་བྱ་བར་བཤད། འཁོར་ལོ་ཅན་དུའང་རྡོར་བཟླས་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་སོགས་ཡང་ཡང་བྱས་པས་རྟགས་ལྔ་འཆར་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་སྣང་བའི་དང་པོས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་རེ་ལས་མི་སྦྱོང་བ་ནི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་དང་འགལ་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་སྣང་ལ། རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་རྡོར་བཟླས་སུ་བཤད་པ་ནི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སྦྱོར་དུ་འདོད་པ་མང་པོ་དང་ཡང་འགལ་ལོ།། དེས་ན་དོན་བཞི་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ།། མདོར་བྱས་སུ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་གཞུང་བཀོད་པ་ལས། ཁ་ཟས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་སྦྱོར་བྱ་བར་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ། འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ལ། གལ་ཏེ་མན་ངག་གིས་བྱེད་ནའང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༨ ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧཱུྃ་གིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྦྱོ།།" ཞེས་སོ།།

ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་ནོ།། རྫོར་བཟླས་ལ་བཟླས་པའི་ཡུལ་རླུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྩ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྫོར་བཟླས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལའང་བཞི་དང་ལྔར་དབྱེ་བའོ།། བཟླས་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། ཧཱུྃ་ཧོཿའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྫོར་བཟླས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྫོར་བཟླས་གཉིས་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྫོར་བཟླས་ཉིད་བཤད་དོ།། ལག་སློ་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་དང་། ཁྲོ་བོ་དང་། དུག་གསུམ་དང་། མ་ནིང་གི་རྫོར་བཟླས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་དོ།། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི། འབྲུ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་དེའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་རིན་ཆེན་གྱི་བཟླས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་གཉིས་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། སྔ་མ་གསུམ་ཙམ་ནི་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མིན་ནོ།། རྫོར་བཟླས་ཡིད་བཟླས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་ངག་བཟླས་སུ་བཤད་པས། དེ་རྫོར་བཟླས་མིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསལ་ལོ།། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཛོག་པར་སེམས་པ་ལ་བཤད་པས། དེ་ལ་རླུང་གི་བཟླས་པ་མེད་དོ།། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་ནི་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་ལ་མཛད་སྣང་བས། དེ་ལའང་རླུང་གི་བཟླས་པ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་རྫོར་བཟླས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། རྫོར་བཟླས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། "དོན་གྱི་རྟེས་འགྲོའི་བཟླས་པ་ནི།། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཟང་པོ་ཡིས།། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཔྱད་པ།། དེ་ནི་རིན་ཆེན་བཟླས་པར་བཤད།། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནི།། སྐུ་ཡི་སྤྲིན་རྣམས་སྤྲོ་བ་དང་།། བཞུད་ཅིང་[1] བྱོན་པ་རྡོ་རྗེའི་དོན།། དེ་ནི་ཐོགས་མེད་བཟླས་པར་བཤད།།"[2] ཅེས་གསུངས་

[1] གཞུད་ཅིང་ དབུས་དཔར།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དོན་གྱི་རྟེས་རྟོགས་

པའོ།།། རྒྱང་པ་གཉིས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་བྱུང་བཟང་པོ་ཡིས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། འབྲུ་གསུམ་གྱི་དོན་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བཟླས་པ་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་བཟླས་པའོ།། མི་ཤིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བཟང་པོ་སྟེ་རྒྱུད་མི་འཆད་པར་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་དེས། ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ་རིན་ཆེན་གྱི་བཟླས་པའོ།། འདིའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་བཟང་བ་རྣམས་དང་བསྟུན་པའི་བཤད་པའོ།། དེ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པར་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་ཡང་ལྡང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྙིང་གའི་པདྨའི་མི་ཤིགས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་སུ་སྐུའི་སྤྲིན་རྣམས་ཕྱིར་བཞུད་པ་དང་ནང་དུ་བྱོན་པ་དང་། ནང་དུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པའོ།། སྔ་མ་ལ་རིན་ཆེན་གྱི་བཟླས་པ་ཟེར་བ་ནི། རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རླུང་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ལྔའི་རིན་འབྱུང་གི་བཟླས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།། དེ་ལྟར་རླུང་སྡུད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ནི། དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཟླས་པ་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། རིམ་ལྔར་དྲངས་པ་ལས། སྔ་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། སྒྲོན་གསལ་མ་གཏོགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་སོགས་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་མ་བཤད་

བཟླས་པ་ནི།། ངོ་བོ་ཉིད་བྱུང་བཟང་པོ་ཡིས།། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཔྱད་པ།། དེ་ནི་རིན་ཆེན་བཟླས་པར་བཤད།། སངས་རྒྱས་ཞིང་ལས་ཐམས་ཅད་དུ།། སྐུ་ཡི་སྤྲིན་རྣམས་སྦྱོ་བ་ནི།། བཞུད་ཅིང་བྱོན་པ་རྡོ་རྗེའི་དོན།། དེ་ནི་དོན་ཡོད་བཟླས་པར་བཤད།།” ཅེས་སོ།།

དོ།། སྔར་བསྟན་པའི་མཚམས་དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་བཟླས་པ་བྱེད་ནའང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟླ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེས་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་བྱེད་པར་རྗེ་འགོས་བཞེད་དེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་དམ་པར་སྣང་ངོ་།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྒྲའི་དོན་ལ། བོད་དང་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྔ་ཚོགས་ཤིག་བཤད་སྣང་ན་ཡང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། དེའི་བཟླས་པ་ནི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ།། དེ་རྣམས་ཡོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གསུངས་སོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རླུང་གསུམ་གྱི་གདངས་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་སོགས་པའི་གནད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བཅད་ནས་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་སྤྲོ་ཤུགས་ཀྱིས། རླུང་གསུམ་གྱི་གདངས་སྒྲུགས་སུ་འཆར་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་བསླབ་པ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉིད་དུ་ཡང་།། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་ཉལ་སོགས་ལ།། མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།། དུས་གསུམ་འདས་པ་རྟག་ཏུ་བཟླ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་དང་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླ་ཞེས་ཤུགས་བཤད་དོ།།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༡བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༡ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ "མིང་མང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྔ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་བཤད་པ་)ནི། གསང་བའི་སྔ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨའི་སྔ་རྩེ་དང་། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྔ་རྩེ་ཕྲད་མཚམས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པ་ལ་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེར་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་[1]ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་མིན་ནོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུ་ག་ནས་རླུང་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས། རིག་མའི་པདྨའི་སྔ་རྩེར་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟག་པར་གསུངས་པས། ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་སྔ་རྩེ་གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་སྒོམ་པས། རེ་རེ་བའི་སྔ་རྩེར་སྒོམ་པ་དང་མི་འདྲའོ།། སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པ་ལ། དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ཞིག་དང་། དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡུམ་གྱི་པད་མར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ཞིག་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་སྔ་རྩེ་གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་གསུམ་འཕགས་སྐོར་དུ་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ།། དེའི་དགོས་པ་ཡང་རླུང་རྣ་ཧྲིར་སྦྱུད་པའི་ཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྔར་རྣ་ཧྲིར་སྦྱུད་མ་ནུས་པ་འདིར་བསྒྱུ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ལུས་དབེན་ལ་ཐོབས་པ་ན་རླུང་སྦྱུད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྔར་སྙིང་གར་སྦྱུད་མ་ནུས་པ་སྦྱུད་པར་བྱེད་ལ༑ འདི་ནི་སྐབས་འདིར་སྙིང་གར་བསྡུས་པའི་ཐོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་

[1] ཐིག་ལེ་གཟུགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རྡོར་བཟླས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། "མཛོད་སྤུའི་དབུས་ན་གནས་པ་ནི།། ཐིག་ལེ་རླུང་དུ་ཡང་དག་བཤད།། ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྱེད།། རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀྲོལ་ནས་ནི།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དེ།། ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མི་རིག་གོ། རླུང་འཛིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། རྫོད་དང་བརྫོད་བྱའི་དོན་ལས་འདས།།། མི་གསལ་ལོག་པར་མཐོང་རྣམས་ལ།། བསམ་གཏན་བསྒོམ་བྱ་དང་བྲལ་བའི།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་དཀའ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་དྲིན་གྱིས་ནི།། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་གནས།།"[1] ཞེས་སོ།། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། "ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པད་མར་གནས།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། འདི་ཉིད་ཕོ་ན་རླུང་ཆེན་པོ།།། སྲོག"[2]ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།། མཛོད་སྤུའི་གནས་སྨིན་མཚམས་ན་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་དྲུག་པ་གནས་པར་གསུངས་པས། སྙིང་ག་ནས་དེའི་བར་དུ་ཁྱབ་པའི་སྲོག་རླུང་གི་གནས་ཧྲཱུ་ཧཱུྂ་སྟོན་ནོ།། ཐུགས་དང་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྱེད་པ་ནི་ཐུགས་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་སོ།། ཧྲཱུ་ཧཱུྂའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་སོ།།། ཐུགས་དང་རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱེད་བྱེད་དེ་མི་ཤེས་པར་རླུང་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དོན་དེ་འཐོབ་དཀའ་བ་ནི། རླུང་གི་ཞེས་པ་ནས། རླུང་འཛིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། འཐོབ་པར་དཀའ་ཞེས་སྦྲེལ་བའི་དོན་ནོ།། ཞི་བ་འོད་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཛོད་སྤུའི་དབུས་ན་གནས་པ་ནི།། ཐིག་ལེ་རླུང་དུ་ཡང་དག་བཤད།། ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྱེད།། རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀྲོལ་ནས་ནི།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་དེ།།། མཆོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པར།། རླུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། བརྗོད་དང་བརྗོད་བྱའི་དཔེ་ལས་འདས།།། མིག་གསལ་ལོག་པར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས།། བསམ་གཏན་བསྒོམ་བྱ་དང་བྲལ་བའི།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དཀའ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་དྲིན་གྱིས་ནི།། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་གནས།། " ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨཿནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལ།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། སྒྲུབ་མེད་པ་ཡི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས།།" ཞེས་སོ།།

ཀྱི་འགྱུར་ལས། མཆོག་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པར།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་སྟེ།། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། དོན་དེ་བླ་མའི་མན་ངག་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ནི། རྗོད་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་འདས་སོ།། མི་གསལ་བ་ནི་གསལ་བར་མ་རྟོགས་པའོ།། ལུང་[1]གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་ནི་ལོག་པར་མཐོང་བའོ།། དེ་ལྟར་རླུང་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས། དེའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་ན།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་མདུད་པ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་དཀའོ།། ཞི་བ་འོད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐོབ་པར་དཀའ།། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། རྒྱུད་འདིར་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མའི་དྲིན་དང་། བླ་མའི་ཞལ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་པ་བླ་མ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་གང་སྙམ་ན། རྒྱུད་འདིའི་རྩ་དབབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བསྡུས་པ་ལས། པུལླི་ར་[2]མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིའི་གྲངས་ཀྱི་རྩར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུས་པས་སྙིང་གའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཀྱང་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་གསུམ་ཡང་སྦྱོར་བས་དྷཱུ་ཏཱི་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། རླུང་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྩ་རྣམས་དང་པོ་དེ་ནས་འཆགས་པ་དང་། མཐར་སྡུད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར། མངོན་བརྗོད་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་སྔར་བཞིན་གསུངས་པ་ན་དེ་སྟོན་པར་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། “འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་བསྟན་དུ་

༡ རླུང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ པུ་ལླི་ར དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

གསོལ།།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་རིགས་བཅས་པ།། གང་ཞེས་མྱུར་དུ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །སྦྱོར་བས་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་འགྲོ་བ་འདི།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།།”[1] ཞེས་པ་སྟེ། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་སྟེ་འབྱེད་བྱེད་རླུང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་སྦྱོར་བས་སྙིང་གའི་མདུད་པ་ཕྱེ་ནས། མྱུར་དུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། དེ་སྐད་ཞུས་པའི་ལན་གསུངས་པ་ནི། “དེ་སྐད་ཞུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན།། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་གསུངས།། མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་བདག་ཉིད་ནི།། གང་དུའང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ།།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ནི།། ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཁྱོད་ཉོན།། སྙིང་གི་པདྨའི་སྦུབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བསྟན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས།། དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྲིས།། དེ་ཡིས་ཐུར་སེལ་བཅོམ་བྱས་པས།། སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད།། དེས་བཅོམ་སླར་ཡང་རྣམ་ལྔར་རྒྱུ།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ་དང་།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།། རྩེ་མོ་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བ་ནི།། རྩ་ལྔ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། རྒྱུས་དང་རྣམ་པར་རྒྱུས་པ་དང་།། སྒྲོས་དང་ལྷུང་དང་མཛའ་བོ་སྟེ།། དེ་དག་རྩ་ནི་ལྔར་ཞེས་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་གསལ་བར་ཁྱབ།། སྟེང་གི་སྲོག་གི་དབུས་ན་ཡང་།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ།།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་རླུང་ཆེན་པོ།། བྱུང་ནས་མདུད་པ་ལ་བརྟེན་པས།། བཅོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ལྔར་རྒྱུ།། རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་རྩ་ལྔ་ནི།། ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་།།”[2] ཞེས་སོགས་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་རིག་བཅས་པ།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་གང་གིས་ཤེས།། སྦྱོར་བས་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་འགྲོ་བ་འདི།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།། ” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་སྐད་ཞུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན།།། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་གསུངས་པ།། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་འདི་ཉིད་ནི།། གང་དུའང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ནི།། ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉོན།། སྙིང་གི་པད་སྦུབས་ནམ་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས།། དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྲིས།། དེ་ཡིས་མཆོག་དང་བཅོམ་བྱས་པས།།

སྦྱོར་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའོ།། དེ་ལ་རྒྱུད་གཞན་གང་དུའང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ༑ ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་དབྱེ་བར་བྱ་རྒྱུའི་མདུད་པ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཧྲུ་ཏྲིའི་རྩ་སྦུབས་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་མི་ཤིགས་པ་གནས་པའི་ཐད་སོར་ཤིན་ཏུ་དབྱེ་དཀའ་བའི་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས་པ་དེའོ།། དེ་ནི་གཡས་ནས་རོ་མ་དང་གཡོན་ནས་རྐྱང་མས་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་གསུམ་མོ།། མདུད་པ་དེས་ཐུར་སེལ་བཀག་པས་སྟེང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི། མདུད་མཚམས་ཀྱི་ཧྲུ་ཏྲིའི་ནང་ནས་སྟེང་དུ་མི་ཐར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཐུར་སེལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྦྱོར་བཤད་དོ༑༑ དེས་བཙོམ་རྣམ་ལྷུར་རྒྱུ་བ་ནི་ཐུར་སེལ་རླུང་ལྷུར་རྒྱུ་བ་མིན་གྱི། མདུད་པས་བཀག་པའི་འོག་ནས་རླུང་ལྷ་ཐུར་དུ་རྒྱུ་བ་སྟེ། སྦྱོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་བའོ།། དེ་ཡང་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་རྣམས་འོག་ཏུ་འདྲེན་པར་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ༑༑ སླར་ཡང་གི་སྐབས་ནི་རླུང་ལྷ་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བར་ཡང་བསྟན་ཏོ།། སྲོག་གི་རླུང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྷ་ལས་རྒྱུའོ།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་སྙིང་གི་དབུས་ནའང་། སྲོག་གི་རླུང་རྩ་སྦུབས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་བྱུང་ནས་རྣམ་པ་ལྔར་རྒྱུའོ་ཞེས་སྨྲར་རོ།། མདུད་པ་ལ་བརྟེན་པས་བཙོམ་པ་ནི། སྙིང་གི་སྲོག་རླུང་ཡང་མདུད་པ་དེས་བཀག་པས། དེའི་ནང་ནས་ཐུར་དུ་འགྲོར་མི་སྟེར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྟེང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐུར་དུ་འགྲོ།། སྲོག་གིས་རབ་ཏུ་བཙོམ་ན་ཡང་།། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྲོག་རྩའི་ནང་།། ཞུགས་ནས་ཐུར་དུ་ཁ་བལྟས་པ།། དེ་དག་ཐུར་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ།། མ་རིག་མདུད་པས་བཅིངས་

སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད།། དེས་བཙོམ་སླར་ཡང་རྣམ་ལྷ་རྒྱུ།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ་དང་།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།། རྩ་མོ་ལྷ་ལས་རྒྱུན་དུ་ནི།། རྩ་ལྷ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། རྒྱགས་དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་།། སྨྱོས་དང་བཀུང་དང་མཛའ་བོ་སྟེ།། དེ་དག་རྩ་ནི་ལྷར་ཤེས་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་གསལ་བར་ཁྱབ།། སྟེང་གི་སྲོག་གི་དབུས་ན་ཡང་།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ཆེན་པོ།། ལྟེ་བ་མདུད་པ་དང་ཐྲད་པས།། བཙོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ལྷར་རྒྱུ།། རྩ་མོ་རྣམས་ལ་རྩ་ལྷར་ནི།། ཟླ་བའི་ཚ་དང་སྣ་དང་ནི།། ” ཞེས་སོ།།

པས་ན།། ”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྲོག་གི་རྒྱུ་བ་བཅོམ་པ་ལ་སྲོག་གིས་བཅོམ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མ་བདེ་བའོ།། སྙིང་གི་རླུང་རྣམས་ཐུར་དུ་འགྲོ་མོད་ཀྱང་། མདུད་པའི་མཚམས་ཀྱི་རྡུ་ཏྲིའི་ནང་ནས་འོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་ཐུར་དུ་མི་འགྲོ་བའོ།། རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་རིག་ཅེས་པས་སྟོན་པས་ན། ཞི་བ་འོད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། མ་རིག་མདུད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི།། ཞེས་པ་མི་ལེགས་སོ།། སྲོག་འཛིན་སྙིང་གི་ཙ་སྦུབས་ནས་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་ལྔ་རྒྱུ་བ་དང་། སྲོག་འཛིན་གྱིས་སྙིང་དུ་རླུང་རྣམས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོར་སྤྲོ་བར་ཡང་གསུངས་སོ།། འདིར་རྒྱུད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟའི་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་འདྲེས་ནས་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་སྤང་དོན་དུ།། ཐིག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་གསལ།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་འབད་ཀྱིས།། མ་རིག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ།། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་ཕྱེ་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།། ”[2] ཞེས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ། སྙིང་གའི་རྡུ་ཏྲི་བཅིངས་པའི་མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྦུབས་འབྱེད་བྱེད་ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་རླུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པའི་རླུང་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཐིམ་པར་མ་བྱས་བར་དུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་མི་འཆར་ལ། དེ་ལ་ནི་སྙིང་གའི་ཙ་མདུད་དབྱེ་དགོས། དེ་འབྱེད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྡོར་འཕྲེང་གི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐུར་དུ་འགྲོ།། སྲོག་གིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་ནས་ནི།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་རྩེར།། ཞུགས་ནས་ཐུར་དུ་ཁ་བལྟས་པའོ།། དེ་ཡང་ཐུར་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ།། མ་རིག་མདུད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།། ” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༢ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་གཞོམ་དོན་དུ།། ཐིག་ལེ་གོ་འཕང་གསལ་བར་དབྱེ།། བསྒོམ་པ་ལ་ནི་འབད་པར་བྱ།། མ་རིག་གཞན་ནི་མི་ཤེས་པ།། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་ཕྱེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།། ” ཞེས་སོ།།

སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་དབྱེ་དགོས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཕྱེད་ན། རལ་གྲི་རི་ལུ་མདོན་ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་༑ ཧཱུྃ་ཧོཿགཉིས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་བཟླས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་[1]ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་ན་[2]ངེས་པར་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་[3]རྩ་མདུད་འབྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནམ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིའང་ཡིན་སྙམ་ན། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་དྲུག་པར་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར་གསུངས་ཏེ། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྔགས་ནི་གསུམ་གྱི་བཟླས་བརྗོད་བྱ།། དེ་ཡིས་སྦྱོར་དུ་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཕྱིན།།"[4] ཞེས་དང་། "སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།། དམིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་གསལ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ།། སྔགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན།། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོམ་པ་པོ།། དེ་ཉིད་དེ་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མཆོག །དེ་ཉིད་ཀུན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཟླ་ན་མེད།། ཟླ་དྲུག་བཟླས་པས་འགྲུབ་པར་ནི།། འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།།"[5] ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང་། རླུང་གི་དེ་ཉིད་སྙིང་གའི་པདྨ་ནས་ཟློ་བའི་བཟླས་པ་ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་པས་འགྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཉིས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་གཉིས་ཀས་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ།།

༡ ད་ཡང་ གཙང་དཔར།

༢ བྱས་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྔགས་ནི་གཟུངས་བཞིན་བཟླས་བརྗོད་བྱ།། དེ་ཡིས་སྦྱོར་དུ་དངོས་འགྲུབ་འགྱུར།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཕ་མཐར་ཕྱིན།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན།། དམིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་གསལ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ངེས་པའི་རྒྱུ།། སྔགས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་གསལ།། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོམ་པའོ།། དེ་ཉིད་དེ་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མཆོག །དེ་ཉིད་ཀུན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ།། སྙིང་གའི་པདྨར་མཆོག་ཏུ་གསལ།། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཟླ་ན་མེད།། ཟླ་དྲུག་བཟླས་པས་འགྲུབ་པར་ནི།། འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།། " ཞེས་སོ།།

འབྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། "སྭཱ་ཧཱུྃ་དང་།། ཐིག་ལེ་ཧོཿའི་[1]མིང་དུ་བྱས།།[2] རླུང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཕྱེ་ནས་ནི།། མ་རིག་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།།"[3] ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། སྨྱུག་མའི་སྦུབས་འགགས་པ་ལ་ཐུར་མ་རིང་པོས་དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་འཇུག་བྱས་པས་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ། རླུང་འབྱུང་འཇུག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱེད་དོ།། དེ་ཉིད་ལས། "ཨ་ཧཾ་དང་བྲལ་སྐྱེས་བུ་ནི།། རྩ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་བཞིན་ནོ།།"[4] ཞེས་ཨ་ཧཾ་གི་ངེས་དོན་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ན་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ནས། "ཨ་ནི་སྲོག་གི་རླུང་དུ་བཤད།། དེ་བཞིན་ཐུར་སེལ་ཧཾ་དུ་བརྗོད།།"[5] དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི།། དེ་ནི་ཨ་ཧཾ་ཞེས་བྱར་གྲགས།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུགས་འདིས་ནི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་གནས་སུ་སྲོག་ཐུར་གཉིས་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི། འབྲུ་གསུམ་གྱི་སྔགས་བཏུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དྲང་དོན་གྱི་སྔགས་བཏུ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། དབྱངས་ཀྱི་དང་པོའི་ཨ་དང་། དབྱངས་ཡིག་ལྔ་པ་ཨུ་ཡིག་དང་། ཀ་ཅ་ཊ་ཏ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ཐ་མ་པ་སྡེའི་མཐའ་ཅན་མ་ཡིག་གསུམ་གྱི། ཨ་དང་ཨུ་ལས་ཨོ་སྟེ་ཨུ་ཡིག་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་མ་ཡིག་རྗེས་སུ་ང་རོར་སྦྱར་བས་ཨོཾ་མོ།། དེས་ན་རྒྱུད་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལས། ཨུའི་དོད་ལ་འགྱུར་གསུམ་ག་ལས་ཨོ་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པས། འགྲེལ་པར་ཨུ་ཡིག་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ནོ།། དབྱངས་ཀྱི་ཐོག་

---

༡ ཐིག་ལེ་ཧོཿཡི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༡ སྭཱ་དང་ཐིག་ལེའི་མིང་དུ་བྱས།། ཞེས་པ་དང་། སྭཱ་ཡི་ཐིག་ལེ་མིང་དུ་བྱས།། ཞེས་བྲིས་པ་མཐོང་ཡང་། གཞུང་གི་ཧཱུྃ་ཧོཿནི་མཆན་དཀྲུས་ལ་ཤོར་བ་འདྲ་ཞེས་གསུངས།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྭཱ་དང་ཐིག་ལེའི་མིང་དུ་བྱས།།། རླུང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཕྱེ་ནས་ནི།། མ་རིག་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཞེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨ་ཧཾ་དང་བྲལ་སྐྱེས་བུ་ནི།། རྩ་བ་བཅད་པའི་ཤིང་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཞི་བཅུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨ་ནི་སྲོག་གི་རླུང་དུ་བཤད།། དེ་བཞིན་ཐུར་སེལ་ཧཾ་དུ་བརྗོད།། དེ་གཉིས་གཅིག་གྱུར་འཁོར་བ་སྟེ།། དེས་ན་ཨ་ཧཾ་ཞེས་པར་གྲགས།།" ཞེས་སོ།།

མ་ཨ་ཡིག་གཉིས་དང་། ཨུཥྞཱི་ནའི་ཆ་སྣེ་དྲོ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་མཐའ་མ་ཏ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ནི། མཚུངས་འདྲའི་ཡི་གེ་ལ་སྔ་མ་རིང་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱིས་པས་ཨཱ་རིང་པོ་གཅིག་གོ། ཏ་ཡིག[1]སྲོག་མེད་ནི་ཚིག་དྲག་གི་གནས་སུ་འཇོག་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དེ༔ སྐབས་གཉིས་སུ་ཏ་ཡིག་གསུངས་སོ།། ཨུཥྞཱི་ནའི་ཆ་ཏ་ཡིག་ལ་དབྱངས་དྲུག་པ་ཨུ་ཡིག་གིས་བརྒྱན་པས་ཏུའོ།། དེ་ལ་པ་སྡེའི་མཐའི་མ་ཡིག་ཀླད་ཀོར་དུ་བྱིན་པས་ཏུཾ་ངོ་།། འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལས། ཨུཥྞཱི་ནའི་མཐའ་ཆ་ལྡན། ཞེས་པའི་ཆས་ཟླ་ཚེས་བསྟན་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། འབྲུ་གསུམ་གྱི་རེ་རེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ།། ངེས་དོན་གྱི་སྦྱུགས་བཏུ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ངེས་དོན་གྱི་ཨོཾ་ཡིག་ཐུ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། "ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨར་གནས།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གསུངས།།"[2] ཞེས་ཨོཾ་ཡིག་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཨ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་ནི་སྲོག་འཛིན་ལ་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས།། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་དེས་རླུང་ཀུན་བསྡུས་པ་ལ་བཤད་དོ།། "ཨོཾ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་གནས།། མེ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ་ཡི།། མགྲིན་པའི་མཐར་གནས་སྤྱི་གཙུག་མཐར།། ཁྱབ་པ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ནི་ལུས།།"[3] ཞེས་ཨུ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ཁྱབ་པ། ཁ་དོག་མེ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་འདྲ་བ། གཟི་བརྗིད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ལུས་ཏེ། ངོ་བོ་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་དུ་བསྟན་ཏོ།། ཞི་བ་འོད་དང་ནྭ་དང་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས་ཨུ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གོ། "བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱར་གནས།།

---

1 **ཏླ་ཡིག་** གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨཿནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལ།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། སྲིན་མེད་པ་ཡི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས།།" ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣ ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་གནས།། མེ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ་ཡི།། མགྲིན་པའི་མཐའ་ནས་སྤྱི་གཙུག་མཐའ།། ཁྱབ་པ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ནི་ལུས།།" ཞེས་སོ།།

ཡི་གེ་མ་ནི་ཐིག་ལེ་ཙམ།། མཐོ་བའི་ཚད་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས།། རྒྱལ་པོའི་གཙུག་ཏོར་[1]གནས་ན་གནས།།”[2] ཞེས་མ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་སྨིན་མཚམས་ནས་ཡར་སོར་བཅུ་གཉིས་གཞལ་བའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་གནས་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཐིག་ལེར་བཤད་དོ།། ཞི་བ་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་ལས། མཐོ་གང་ཚད་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས།། བརྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར་ནང་ན་གནས།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དྲང་དོན་ལ་ཨོཾ་ཡིག་སྤྱི་བོར་འགོད་པ་བཞིན་དུ། ངེས་དོན་ལ་སྲོག་དང་གྱེན་རྒྱུ་དང་ཧཾ་གི་ཐིག་ལེ་གསུམ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་ལྟེ་ཀྲིར་སྡུད་པའོ༑༑ ངེས་དོན་གྱི་ཨཱཿཡིག་གི་ཐུ་ཚུལ་ནི། “ཡི་གེ་ཨ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན།། སྲོག་གི་རླུང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།”[3] ཞེས་དང་། “ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལས།། མགྲིན་པར་ཡི་གེ་ཨ་ཉིས་འགྱུར།། སྲོག་ཉིད་དང་ནི་ཐུར་སེལ་བ།། ཡི་གེ་ཏ་ཡིས་ཀུན་ནས་ནི།། མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པ་བཅིངས།།”[4] ཞེས་སྙིང་གའི་སྲོག་འཛིན་དང་། མགྲིན་པའི་གྱེན་རྒྱུ་གཉིས་ཨ་ཡིག་ཉིས་འགྱུར་ཨཱ་རིང་པོའི་དོན་དང་། ཏ་ཡིས་མཚོན་པའི་དོན་ཐུར་སེལ་གསུམ༔ ཨཱཿཡིག་མགྲིན་པར་འགོད་པའི་དོད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ལྟེ་ཀྲིའི་ནང་དུ་སྡུད་པར་གསུངས་སོ།། ངེས་དོན་གྱི་ཧཱུྃ་ཡིག་ཐུ་ཚུལ་ནི། “ཏ་ནི་ཐུར་སེལ་མིང་ཅན་རླུང་།། བཤང་གཅི་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་ཨུ་ནི་སྟེང་འགྲོའི་རླུང་།། མགྲིན་པའི་པདྨའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་མ་ནི་སྲོག་རླུང་ཡིན།། དཔྲལ་བར་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ༑༑ དེ་དག་གཅིག་གྱུར་སྙིང་ག་ལ།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བརྗོད།།”[5] ཅེས་ཏའི་དོན་

༡ འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩བ༢ རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར་བྲུམ་ན་དགག་གོ །ཞེས་གསུངས།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱར་བཤད།། ཡི་གེ་མ་ནི་ཐིག་ལེ་ཙམ།། གདོང་ཚད་མཐའ་ཡི་སོར་བཞི་ཙམ།། དགའ་བའི་གཙུག་ཏོར་གནས་ན་གནས།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་ཨཱཿནི་སྔར་བཤད་ཟིན།། གཉིས་པ་ཡང་ནི་སྲོག་གི་རླུང་།།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལས།། མགྲིན་པར་ཡི་གེ་ཨཱཿཉིད་འགྱུར།། སྲོག་ཉིད་དང་ནི་ཐུར་སེལ་དང་།། ཡི་གེ་ཏ་ཡིས་ཀུན་ནས་ནི།། མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པ་བཅིངས།།” ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཏ་ནི་ཐུར་སེལ་

ཐུར་སེལ་དང་། སྙིང་གནས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁྲབ་པའི་སྲོག་རླུང་མའི་དོན་དང་། ཨཱུ་ཡིག་གི་དོན་སྟེང་འགྲོའམ་གྲེན་རྒྱུའི་རླུང་གསུམ། ཧཱུྃ་ཡིག་སྙིང་གར་འགོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རྡུལ་ཧྲིའི་ནང་དུ་སྡུད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་གྱུར་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཨོཾ་དང་ཨཱཿའི་ངེས་དོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལའང་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་བཤད་པས་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྩ་མདུད་གསུམ་གྲོལ་བའི་རྡུལ་ཧྲིའི་ནང་དུ་སྲོག་ཐུར་དང་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་རྣམས་བསྲེས་པ་བསྟན་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་གནས་གསུམ་དུ་བཀོད་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་ སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ནས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གནས་གསུམ་དུ་བཀོད་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། "རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་དོན་དང་།། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབུས་ན་བདག་པོ་གང་།། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས།།"[1] ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྦྱར་ནས་འབྲུ་གསུམ་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་རླུང་རྣམས་བསྲེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་གང་དུ་བསྲེ་བ་རྟོགས་ལགས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྟེ་ནང་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་སོ།། དེའི་ལན་ནི། "གསང་བ་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཡི།། སྨྲས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་འདྲི་བ།;; རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཏུ་མ་གསུངས་པ།། རབ་ཏུ་བཤད་ཀྱིས་མཉན་པར་གྱིས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ།། ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད།། གང་ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་ནི།། འཕྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པར་བྱེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་པའོ།། དེ་ལ་སྙིང་

མིང་ཅན་རླུང་།། བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་ཨུ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་རླུང་།། མགྲིན་པ་པདྨའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་མ་ནི་སྲོག་རླུང་ཡིན།;; དཔྲལ་བ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ།། དེ་དག་གཅིག་གྱུར་སྙིང་གནས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བརྗོད།། " ཅེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དོན་དང་།། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཚལ་ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབུས་ན་བདག་པོ་གང་།། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས།། " ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསང་བའི་

མགྲིན་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་གནས་སུ། སྲོག་ཐུར་ལ་སོགས་པའི་རླུང་རྣམས་བསྲེས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གནད་འདི་ཆེའོ་ཞེས་པ་འདི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནས་རྒྱུད་གཞན་དུ་སྦས་པ་ཡིན་པས། དེ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་ཞེས་གསུངས་ནས། གསུམ་པོ་དེ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཧཱུྃ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཧླུ་ཏྲིའི་ནང་དུ་རླུང་བསྲེ་བ་བདག་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྐྱེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རླུང་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས་གཞན་པ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན། གཙོ་བོ་གཞན་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་གཞན་པ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བོ་དང་མགྲིན་པའི་རྩ་མདུད་རྣམས་ནི། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་དེས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་འགྲིབ་པ་དང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདུད་པ་གཞན་འགྲོལ་བར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།། འགྲེལ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཧཱུྃ་ཡིག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ལེགས་པར་མ་རྙེད་པའི་བཤད་པའོ།། དེ་ནས། "གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟོགས།།། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཟད་བྱུང་ཆེ།། རླུང་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ན།། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཡིག་དོན་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་གནས་སུ་རླུང་བཅུག་པའོ།། རྟོགས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་མངོན་དུ་

མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡི།། སྦས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་འདྲི་བ།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་དུ་མ་གསུངས་པ།། རབ་ཏུ་བཤད་ཀྱིས་མཉན་པར་གྱིས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ།། ཀུན་གྱི་ནང་ན་རྣམ་རྟོག་མེད།། གང་ཕྱིར་གཙོ་བོས་གཞན་རྣམས་ནི།། སྦྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པ་དང་།། " ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟོགས།། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཟད་བྱུང་ཆེ།། རླུང་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགགས་པས་ན།། སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

གྱུར་པའོ།། དེའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རླུང་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་སྦྱར་རོ།། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་རླུང་བྱུང་གི་དོན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་ནི་རླུང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་སྔར་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་དེ་གཡོ་བའི་རླུང་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པ་གནད་ཆེ་བར་བསྟན་པས། རྩ་འཁོར་གཞན་དུ་བསྡུས་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྙིང་གར་སྡུད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས། "སྤྲུལ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས།། འདི་ནི་པད་མ་གཉིས་སུ་གསུངས།། དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བརྒྱད་འདབ་གཉིས།། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཁ་བལྟས་བཞིན།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བསྟེན་ནས་ནི།།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་རྟོག་བཅས་པའི།། རླུང་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས།། སྐུ་དང་གསུང་གི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ལ་ལ་ནྲ་དང་ར་ས་ནཱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རེ་བཞིའི་འདབ་མ་ནི་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་མ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟེ་དེ་ལྟར་གཉིས་སོ།། ཀང་པ་བཞི་པ་ལ་འགྲེལ་པར། དེ་དག་ཟ་མ་ཏོག་བཞིན་གནས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། དེའི་དོན་ནི་སྙིང་གའི་པདྨ་ཁ་ཐུར་ལྟ་དང་། ལྟེ་བའི་པདྨ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་བར་སམ་བྷུ་ཊ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གནས་པས་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་སྦྱོར་དང་འདྲ་བར་གནས་སོ།། དེ་དག་གིས་ནི་སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པའི་སྲོག་ཐུར་གཉིས་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པའི་རླུང་དུ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ནས། "ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་མཆོག་གི་རྩ།། དེ་གཉིས་དབུས་མ་མཆོག

[1] སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྤྲུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས།། རྒྱུད་འདི་པདྨ་གཉིས་སུ་གསུངས།། དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བརྒྱད་འདབ་གཉིས།། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས།། སླར་ཡང་ཁ་སྦྱོར་ཚུལ་དུ་གནས།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ།། རླུང་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས།། སྐུ་དང་གསུང་གི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ལལ་ནྲ་དང་རས་ནཱ།།" ཞེས་སོ།།

གི་མཆོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རླུང་གང་ཡིན།། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།། རྣལ་འབྱོར་གང་ཐོབ་རྟག་ཏུ་ནི།། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར།། རླུང་གི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ནི༑༑ བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལས་གང་རྒྱལ་བ།། དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་རྒྱལ་ནས་གནས།། རྣལ་འབྱོར་བྱིས་པས་མི་ཤེས་པ།། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ།། དེ་ཡིས་ཐོབ་པར་རྒྱུད་འདིར་གསུངས།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཙ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཚུད་ན་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པས། ཙ་དེ་གཞན་གཉིས་ལས་མཆོག་དང་། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་ནུས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྐྱེད་པའི་རླུང་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟེ་སྨྱུར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུད་པ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱུང་ནས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་དགོས་པའི་རིམ་པ་ནི༑ "དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད།། དེ་ལ་རིགས་པ་ཏུ་ནི་བརྗོད།། ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ།། བློ་བཟང་གིས་ནི་ཞི་གནས་བསྒོམ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ཁྲོ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་ཀྱང་།། དབང་པོ་ཡི་ནི་སྒོ་དགུ་ལ།། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་སྡོམ་པ།། ཧཱུྃ་བཟླས་པ་ནི་མཚུངས་མེད་བྱ།། མཆོག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ནི།། ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས་ཀྱང་།། དེ་རྗེས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཐོབ།།"[2] ཅེས་སོ།། ཕྱག་རྒྱ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། ཁྲོ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འགྲེལ་པར་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་མཆོག་གི་གནས།། དེ་གཉིས་དབུས་ན་མཆོག་གི་མཆོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རླུང་གི་རླུང་།། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།། རྣམ་རྟོག་གང་ཐོབ་རྟག་ཏུ་ནི།། ལས་ཀུན་བྱེད་ཅིང་མཁས་པར་འགྱུར།། རླུང་གི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ནི།། བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལས་གང་རྒྱལ་བ།། དུས་ཀུན་དུ་ནི་འཕེལ་བར་རིགས༑༑ རྣལ་འབྱོར་བྱིས་པས་མི་ཤེས་པ།། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ།། དེ་ཡིས་ཐོབ་པར་རྒྱུད་འདིར་གསུངས།། " ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད།། དེ་ལ་རིགས་པ་ཏུ་ནི་བརྗོད།། ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ།། བློ་བཟང་གིས་ནི་ཞི་གནས་བསྒོམ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས༑༑ ཁྲོ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་ཀྱང་།། དབང་པོ་ཡི་ནི་སྒོ་དགུ་ལ།། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་རྗོབ་པ།། ཧཱུྃ་བཟླས་པ་ནི་མཚུངས་པ་མེད།། མཆོག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ནི།། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་བཟླས་བྱས་ན།། དེ་རྗེས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཐོབ།། " ཞེས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སེལ་བའོ།། ཧཱུྃ་བཟླས་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྨོས་པའོ།། དེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དགུ་ནས་རླུང་ནང་དུ་སྡུད་པ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་སོ།། དེ་ནས། "གང་ཕྱིར་དེ་ནི་བཟླས་བྱས་ན།། སྙིང་གའི་པདྨ་འདབ་སྟེང་བལྟས་འཛིག ། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨ་ཡི།། ཁ་སྦྱོར་བ་ནི་བྱེ་ནས་[1]ཀྱང་།། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གཉིས་ནི།། དེ་ནས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འགྲོ།། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་བདེ་བ་སྟེར།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཐོབ།། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏིའི་རྒྱུན་ལ་གནས།། སྨིན་དབུས་རླུང་གིས་ཕྱེ་བྱས་ནས།། དེ་ཐོབ་ཐོབ་བྱས་དགའ་བ་ནི།། རྒྱུན་དུ་འཆར་ཞིང་མི་ཟད་པ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། རྡོར་བཟླས་ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་པས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འཛིག་ཚུལ་ནི་ཁང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།། ཞི་བ་འོད་དང་ཟླ་དང་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། "སྙིང་གའི་པདྨ་སྟེང་བལྟས་འགྲོ།།"[3] ཞེས་འབྱུང་ལ། དར་མ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་བསྒྱུར་རོ།།། འགྲེལ་པས་རྩ་འཁོར་གཉིས་ཁ་སྦྱོར་དུ་གནས་པའི་ཁ་གབ་བྱེ་བ་སྟེང་[4]བལྟས་འགྲོའི་དོན་དང་། གསང་བའི་པདྨ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱས་ནས་བྱེ་བ་ནི།[5] ཟ་མ་ཏོག་བཅིངས་པ་བཟློག་པ་ལ་བཤད་དེ། སུ་མ་དང་ཁྲིད་མི་སྣང་ངོ་།། སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གཉིས་

༡ **ཕྱེ་ནས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཕྱིར་དེ་ནི་བཟླས་བྱས་ན།། སྙིང་གའི་པདྨ་འདབ་སྟེང་བལྟས་འགྲོ།། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨ་ལས།། ཁ་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་།། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གཉིས་ནི།།། དེ་ལས་རྣམ་པར་བཅས་ནས་འགྲོ།། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྐུ་གསུང་རྡོ་རྗེ་བཅད་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེར།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཐོབ།། ཨ་བ་དྷཱུ་ཏིའི་རྒྱུན་ལ་གནས།། སྨིན་དབུས་རླུང་ནི་བཅད་བྱས་པ།། དེ་ཐོབ་ཐོབ་བྱས་དགའ་བ་ནི།། རྒྱུན་དུ་འཆར་ཞིང་མི་བཟད་པ།། " ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་གའི་པདྨ་འདབ་སྟེང་བལྟས་འགྲོ།། " ཞེས་སོ།།

༤ **ཁ་གབ་ཕྱེ་བ་སྟེང་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཁ་ཀབ་ཕྱེ་བ་སྟེང་ སྡེ་དཔར།
ཁ་གབ་བྱེ་བ་སྟོབ་ པེ་དཔར།

༥ **ཕྱེ་བ་ནི།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

དང་པོ་ཁ་ཐུར་ལྟ་དང་། གཉིས་པ་ཁ་གྱེན[1]ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་སྦྱར་ནས་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མིན་ནོ།། རྒྱུད་འདིར་རྩ་འཁོར་དྲུག་བཤད་པར་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བྱུང་ཡང་། "ཕྲོག་མ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་འོང་སྟོན།།"[2] ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལྟེ་བ་ལས་ལོགས་སུ་གསང་བའི་པདྨ་བཤད་པས། དེས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། རྒྱུད་འདིར་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་མདུད་པ་འབྱེད་པ་དང་། མདུད་པ་འཇིག་པ་དང་། མདུད་པ་འཛོམས་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་ཡང་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མདུད་པ་འཇིག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། སྙིང་གའི་པདྨ་འཇིག་པ་ནི་དེའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའོ།། སྙིང་བལྟས་འཇིག་པ་ནི་ལྟེ་བའི་མདུད་པའོ།། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་དགོས་ཤིང་། མན་སྙེ་ལས། འཕོ་བ་སྦྱོང་བའི་དུས་སུ་སྙིང་གའི་པདྨ་གྱེན་དུ་ཕྱོག་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་པར་བཤད་ལ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། "ལྟེ་བའི་རྩ་བར་སྲོག་རླུང་ནི།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ན།། གང་ཞིག་པདྨ་ཁ་སྦུབ་འདི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གྱེན་དུ་འགྱུར།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་སྙིང་གའི་པདྨ་གྱེན་དུ་ལོག་པ་དགོས་པ་འདྲའོ།། ལྟེ་བ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཞིང་། རྒྱུད་དེར་ཡང་སྙིང་གའི་གནས་ལ་བསྒྲགས་པས། སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བའམ་ཡང་ན་གྲགས་པ་ལྟར་རོ།། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། སྐད་ཅིག་ཙམ་འདོར་མི་བྱེད་ན།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྲོག་རླུང་དེར་བཅིངས་པ་དེ་བརྟན་ན་ཞེས་པའོ།། གསང་བའི་པདྨའི་ཁ་སྦྱོར་ཡང་རོ་རྐྱང་གིས་དབུ་མ་ལ་ཁ་སྦྱར་བའི་མདུད་པའོ།། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བས་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་འདིར་བསྟན་ལ། སྨིན་དབུས་རླུང་གིས་ཕྱེ་བྱས་ནས།། ཞེས་པས་རླུང་གི་འཁོར་ལོའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པར་བསྟན་པས་ན། རྩ་མདུད་གཞན་ཐམས་ཅད་དེས་འབྱེད་པ

[1] གཉིས་པ་ལ་ཁ་གྱེན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢བ༨

[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༡ བ༩

ཡིན་ནོ།། ཙ་མདུད་གྲོལ་བ་ན་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཙ་གཞན་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རྡུ་ཏི་གཅིག་པུའི་རྒྱུན་ལ་གནས་པར་བྱས་པས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། "སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུས་འགྲུབ།།"[1] ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་རླུང་དངོས་སུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་མ་བཤད་པར། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་བའི་ཐབས་མེད་མི་རུང་དུ་སྣང་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་གར་རླུང་བསྡུས་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བཤད་ལ༑ འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ལས། སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ལྔ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་ཟད། རླུང་རྡུ་ཏིར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་པས། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པ་ལས་མཚན་མ་ལྔ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། "སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གཞག་པར་བྱ༔ རང་གི་དབང་པོ་དེར་གཟུང་ན།། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ལ་ཞུགས།། ཆུ་དེ་མེ་ལ་དེ་རྗེས་ཞུགས།། མེ་ཡང་རླུང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར།། སེམས་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ།། ཅུང་ཟད་ཞུགས་པས་རྟགས་གནས་པ།། སྨིག་རྒྱུ་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིས།། ཞེས་སོ།།

འདྲ་དང་དུ་བ་དང་།། མར་མེ་མཁའ་སྣང་རབ་འདྲ་བ།།[1] སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྣང་བའི།།། མཚན་མ་ལྔ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞུགས་ཕྱིར་རོ།།"[2] ཞེས་པ་དང་། ཀུ་ཀུ་རི་པས་ཀྱང་། "ཤིན་ཏུ་འབད་པའི་བསམ་པ་ཡིས།། དབྱིབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་བལྟ།། དེ་ལ་ཡང་ནི་ཞུགས་ནས་ནི།། མཚན་མ་ལྔའམ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་།། 'དེ་ནས་འོད་གསལ་གནས་པར་འགྱུར།།' ཞག་དང་ཟླ་བ་ལོ་ལ་སོགས།། ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་གནས།།། 'སེམས་ཅན་དོན་སོགས་བྱ་བ་ཀུན།།' 'འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ།།"[3] ཅེས་གསུངས་སོ།། མཚན་མ་ལྔ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལྔ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནི་ཟླ་ཉི་མུན་པ་བཞིན་སྣང་བ་གསུམ་བསྣན་པའོ།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ས་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་ཏུ་རུང་བ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། གཏན་ནས་ལོག་པའི་རྟགས་གསུམ་ཡོད་པར་སྨན་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྟགས་འདི་རྣམས་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ།། རྟགས་འདི་རྣམས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་གཡོའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དུ་བ་སོགས་དང་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་བྱུང་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཟླ་ཉི་མུན་པ་བཞིན་སྣང་བ་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རང་དུས་ཡིན་ལ། སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྣང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་སོགས་ནི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་སོ།། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

༡ རང་འདྲ་བ།། དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༤༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ། དྲུག་པ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་དབང་པོ་དེར་བཟུང་ནས།།" "ཚུ་དེ་མེ་ལ་དེ་བཞིན་ཞུགས།།" "རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༠བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་པ། དགུ་པ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་འོད་གསལ་ལ་གནས་འགྱུར།།' 'སེམས་ཅན་དོན་ལ་སོགས་བྱ་ཀུན།།' 'འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།" ཅེས་སོ།།

པའི་དགའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོག་མར་འདྲེན་པ་ལ་ནི། གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལམ་རླུང་དངོས་སུ་སྒོམ་པ་དང་། ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་ནས་ཡུན་ཇི་ཙམ་བསྐྱངས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པས༏ ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ངེས་པར་སྒོམ་དགོས་སོ།། དེ་བསྒོམས་པ་ན། བསྒོམས་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གནད་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའམ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་རྟགས་རྣམས་ངེས་པར་འཆར་ཏེ། རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་སེམས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡང་། རྟགས་དེ་རྣམས་འདྲ་མོ་བྱས་པ་རྣམས་འཆར་བས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བསྒོམས་པ་ལས་འཆར་བའི་རྟགས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མཁས་པར་བྱའོ།། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་འཆར་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་། དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཕྱིར་ཏ་ཅང་གཡོ་བའི་རླུང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ལྡོག་པར་རྩོམ་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། དབུ་མར་ཅུང་ཟད་ཚུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་། ལོག་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། ལྟར་སྣང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་གི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་འདུག་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་གི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་སྣ་རྩེ་ཙམ་ནས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་

བར་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་རྡོ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ལུང་དང་། གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་༑ ཀུ་ཀུ་རི་པ་དང་། དྲིལ་བུ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། སྙིང་གར་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ན་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་འབར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ༑ རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་རྙེད་ནས། དེ་དག་ལ་སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་འབྱུང་གི༑ དེ་ལྟར་མི་གོ་བའི་རྣམ་དབྱོད་དམན་པ། རྒྱུད་སྡེའི་གནད་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གདམས་པས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྫོགས་རིམ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཚེ་སྒོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། འདི་དག་ནས་མཚན་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་མང་དུ་བསྟན་པས་ན། རྫོགས་རིམ་མཆོག་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལྟར་སྣང་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། བདེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་བརླིང་བས་བློ་མོ་ནས་རྟོགས་དཀའ་བས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་གནད་རགས་པ་ཤེས་ནས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་དེ་དག་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ་དེ་རྐྱང་པ་སྒོམ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པར་འདོད་པ་གཞན་དང་མི་འདྲའོ།། མཚན་མ་ལྔ་པ་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་པ་བསྒོམས་པ་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་བསྒོམས་པ་ལས་འཆར་བ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེའི་གནད་ལ་མི་མཁས་པས་དབྱེ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལའང༑ རྒྱུད་གཞན་ནས་རླུང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་ཡང་བཤད་

མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ཡིན་པས། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ། ཟླ་ཉི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རླུང་ཧླུ་ཧྲིར་ཐིམ་ནས་འོང་བ་ཡིན་པས་དོན་མི་གཅིག་གོ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་མར་ལུགས་པ་འགའ་ཞིག་ཟེར་མོད་ཀྱང་། གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རླུང་འདུ་ལུགས་གཞན་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆར་བར་སྣང་ངོ་།། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནས་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་དེའི་མིང་གདགས་སུ་རུང་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ནོ།། འདི་ལའང་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་གཉིས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཙུང་དཀའོ།། དེའི་སྟོང་པ་བཞི་ལ་ནི་ཧི་ཙམ་གནས་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཞག་དགོས་ལ། ལངས་པའི་ཚེ་ནི་སྔར་བཞིན་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་ཀུ་རི་པས། "ཏིང་འཛིན་[1]དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ།། གཞན་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།། 'ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་རྟག་ཏུ་གཟུང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཐབས་དེས་ལན་ཅིག་རླུང་ཧླུ་ཧྲིར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་ནུས་པ་བྱུང་ན། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་ན་རླུང་སྡུད་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་བས། ཡུན་རིང་པོ་མི་དགོས་པར་རླུང་འདུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་དྲང་བར་ནུས་སོ།། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་སེམས་འཛིན་ཉིད་ཀྱིས། རླུང་ཧླུ་ཧྲིར་བསྡུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་མཁས་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྣང་བས། རླུང་སྦྱོར་གྱི་གནད་ལེགས་པར་མི་ཤེས་

༡ ཏིང་ངེ་འཛིན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༡ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་རྟག་ཏུ་བཟུང་།།" ཞེས་སོ།།

པར་བཙན་ཐབས་སུ་རླུང་བསྡུས་པ་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་བརྟན་མི་བརྟན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་འཛིན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་(སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་དང་། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ལུས་དབེན་ལ་བསླབས་པ་དེས། ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ཐོག་མར་འབྱུང་དང་རྗུབ་པ་རྣམས།། ཉི་ཁྲི་དང་ནི་ཆིག་སྟོང་དང་།། དེ་བཞིན་གྲངས་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག །ཉིན་དང་མཚན་མོར་ངེས་པ་ནི།། ཇི་སྲིད་གྲངས་ནི་ཐོབ་པའི་གནས།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ།། གྲངས་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གྲངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ཞི་བ་འོད་ཀྱི་འགྲུར་ལས། “གྲངས་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག །”[2] ཅེས་འབྱུང་ངོ་།། ཞག་གཅིག་ལ་འབྱུང་རྗུབ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རླུང་རྒྱུ་བ་དེ། ཉིན་མཚན་གཉིས་ལ་རླུང་ཇི་ཙམ་རྒྱུ་བའི་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་ཇི་སྲིད་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞག་ཉེར་བདུན་དུ། ཡང་ཡང་བགྲང་བར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་གནས་པའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ། ཉིན་མཚན་སོ་སོའི་རླུང་གི་ཐོབ་སྐལ་གང་ཡོད་དེ་ལས་མ་ཆད་མ་ལྷག་པར་ཚ་སྙོམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ།། དུས་ཚོད་སོ་སོའི་རླུང་རྣམས་ཚ་སྙོམས་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚ་སྙོམས་ལ། དེ་བྱུང་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱེད་པར་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། “དེ་ནས་རྗེས་འགྲོ་ཟློས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གྲངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གྲངས་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟགས།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༢

པར་འགྱུར།། ཐུན་མཚམས་སོ་སོར་སྦྱོག་རྣམས་དང་།། རྩོལ་བ་རྟུ་ནི་བརྟག་པ་སྟེ།། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།། ཡང་དག་པར་ནི་ངེས་གཟུང་བྱེད།། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིས།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ངེས་པར་ནི།།"[1] ཞེས་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་རེ་ལ་རླུང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆ་སྙོམས་པར་བྱེད་དེ། སྣ་མ་བྲ་ས྄ྙ་ལ། འདི་བྲ་དཀའོ༔ འགྲེལ་པས་ཐུན་ཚོད་རེའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐིག་གཅིག་ལ་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བས། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱར་འཆད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་ཉེར་བཞི་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉེར་བདུན་ལ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་སྨྲར་ཞིང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྗོར་བཟླས་བྱས་པ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ།། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། "དེ་ནས་གནས་པའི་འབབ་པ་ཡིས།། ཐ་དད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །རྩ་ཡི་འཁོར་ལོར་རྒྱུ་བ་ཡིས།། འབྱུང་དང་རྟེན་པར་ངེས་པར་ནི།། ངེས་པར་བཟུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལས།། རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་དབྱེད་པར་བྱ།། དེ་ནི་འཁོར་ལོ་རྩ་དབྱེ་བས།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ།།"[2] ཞེས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རླུང་སྙོམས་པ་དེ་ནས་རླུང་རྒྱུ་བའི་གནས་རྩ་འཁོར་ལ། འབྱུང་རྟེན་གྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས། རྩ་འཁོར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་དབྱེད་པ་ཞག་ཉེར་བདུན་ལ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་རྣམས་སོ་སོར་གསལ་པོར་མཐོང་བའོ།། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། "དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་ནི།། གནས་

1 སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཐོབས་པར་འགྱུར།། ཐུན་ཚོད་སོ་སོར་སྦྱོག་རྣམས་དང་།། རྩོལ་བ་རྟུ་ནི་བརྟག་པ་སྟེ།། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།། ཡང་དག་པར་ནི་ངེས་བཟུང་མེད།། ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བཅད་ནས་ནི།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ངེས་པར་ནི།། " ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྗེས་གནས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཡིས།། ཐ་དད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡིས།། འབྱུང་དང་རྟེན་པ་ངེས་པར་ནི།། ངེས་པར་གཟུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལས།། རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྨྱུད་པར་བྱ།། དེ་ཡི་འཁོར་ལོའི་རྩ་དབྱེ་བས།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལས།། " ཞེས་སོ།།

ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྟག་པར་བྱ།། གནས་ནི་སོ་སོར་རྣམ་བརྟགས་རྣམས།། བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ནི་ལྷག་པར་རྒྱུ།། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྦྱོར་བ་མཆོག །རྟོག་པ་སྤྲངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ནི་ལྷག་པར་རྒྱུ།། འདི་ནི་ཡང་དག་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱིས།། མཚན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཇི་ལྟར་གནས་པ་རབ་བསྒོམས་པས།།"[1] ཞེས་རླུང་གི་གནས་རྩ་རྣམས་སོ་སོར་ངེས་ནས། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་རྩ་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རྣམས་མཐོང་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་རྟོག་སྤྲངས་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཇོར་བཟླས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། འདི་ནི་ཞེས་པ་གཅིག་གོ། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། "རྟོག་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས།། དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལོག་ནས་ནི།། མི་རྟོག་པ་ཡི་རླུང་ཆེན་པོ།། རྩ་ཡི་འཁོར་ལོར་རྣམ་པར་རྒྱུ།། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྦྱོར་ལས།། ངེས་པ་ལས་ནི་དོན་དམ་པ།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ།། ལས་དང་པོ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལོག་པར་བློ་དང་ལྡན་པས་བསམ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞི་བ་འོད་ཀྱིས། བློ་དང་ལྡན་པ་ལོག་པ་ལས།། ཞེས་བསྒྱུར་རོ།། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་ཇོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ལས་དང་པོ་པར་བཞག་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས། བློ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྟོག་རླུང་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢༣༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྗེས་གནས་ཀྱི་སྤྲོལ་བའི་སར།། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྟག་པར་བྱ།། གནས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིས།། བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ནི་ལྷག་པར་རྒྱུ།། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་མཆོག །རྟོག་པ་སྤྲངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ནི་ལྷག་པར་རྒྱུ།། འདི་ནི་ཡང་དག་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱིས།། མཚན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཇི་ལྟར་གནས་པར་རང་ངོ་བོ།། " ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢༣༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྟོག་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལོག་ནས་ནི།། རྟོག་པ་དང་བྲལ་རླུང་ཆེན་པོ།། རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་རྒྱུ།། དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ལོག་པ་དང་།། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣལ་འབྱོར་པས།། ངེས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པ།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལས།། ལས་དང་པོ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བློ་དང་ལྡན་པ་ལོག་པ་ལས།། " ཞེས་སོ།།

དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་འདྲེན་པའི་རླུང་ཆེན་པོ་རྩ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་དོ།། འདི་ནི་མི་ཤིགས་པའི་གནས་སུ་རླུང་ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་སྐབས་སོ།། རླུང་གི་དོན་དམ་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ငེས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོར་གྱི་གཡོ་བ་ལས་ལོག་ཅེས་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། "དེ་ནས་རྣམ་དག་དེ་དག་ཀྱང་།། ཡང་དག་རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།། སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས།། ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་ནི།། རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། གཉིས་མེད་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ།། རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན།། གཡེང་བའི་སེམས་ནི་དག་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྡོར་བཟླས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་རླུང་དང་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྤངས་ནས། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་གཡེང་བའི་སེམས་དག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་ལ་ནི་བགྲང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྟོག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྟོག་པ་དང་། རླུང་ལྡོག་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། རྡོར་བཟླས་ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་པའི་མཐར་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་[2]སོ།། རྒྱུད་འདིར་སྐབས་མང་པོར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་མིན་པ་གནས་པ་མ་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་པ་མཁན་དག༔ འགྲོ་འོང་སྟོན། ཞེས་པ་ལ། འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་གདོན། ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང་༔ འཇུག་དང་གནས་དང་ལྡང་བ་ཡི།། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཞེས་པས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། རྗེ་འགོས་ཀྱིས། རླུང་རགས་པ་ལ་བསླབས་པ་མཐར་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་དགག་པ་དེ་དག་ཀྱང་།།" "རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན།། འབྲེལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་པ་ནི།།" ཞེས་སོ།།

2 གདུལ་བྱ་དགོངས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
གདུལ་སྦྱ་ལ་དགོངས་ པེ་དཔར།

ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། རྒྱུ་བ་གསལ་བ་སྟེ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་དང་། གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པ་དང་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་གསལ་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་། གནས་དང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྦྱུར་བྱུལ་དང་ལྡི་ཡང་གི་རྣམ་པ་གསལ་བའོ།། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ནི། ནད་གློ་བུར་བ་མི་འབྱུང་བའོ།། ཕྲ་བའི་རླུང་ལ་བསླབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། ཕྱིའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་རླུང་བ་སྤྱུའི་བུ་གར་བཙུག་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ནང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་སྟོང་གསུམ་གང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་བསྲེ་བར་ནུས་པ་དང་༑ ཕྱིའི་རླུང་གིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་བ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་བསླབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོར་དབང་ཞེས་སྤྱོ་ནུས་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པར་བསྡམ་པར་ནུས་པ་ནི། རླུང་མེ་ས་ཆུའི་རླུང་བཞི་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བཏང་བར་ནང་དུ་བསྡམས་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནོད་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲང་བའི་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། གྱད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པས་སྐྱུལ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རླུ་ཧྲིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རླུང་སྦྱོགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ན། ཡིད་ངོ་ན་རླུང་གི་གདངས་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གྲག་པ་[1]ལ་བློའི་མོས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོར་ལྷར་མོས་ནས་བསྒོམས་པ་གོམས་པའི་མཐར། བློས་ཆེད་དུ་བཅོས་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སོང་བ་ན་རླུང་སྦྱོགས་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་གཅོད་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

[1] གྲག་པ་ དབུས་དཔར།

ཡང་རླུ་ཧྲིའི་དབུས་ཀྱི་ཐད་ནས་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་བྱས་པས། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རླུ་ཧྲི་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་དང་པོར་ཆེད་དུ་བཙོས་ནས་དེར་འབྱུང་འཇུག་བྱ་དགོས་ལ། དེ་གོམས་པ་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རླུང་དེར་ཚུད་པ་མཚན་ཉིད་པ་འབྱུང་ངོ་།། དེའི་རྟགས་ནི། རྡོར་བཟླས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་རྒྱུ་བ་ན། རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་ཚེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རླུང་མཉམ་རྒྱུར་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དེར་རླུང་ཚུད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་འོག་སྒོ་དང་སྙིང་གའི་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རླུང་རླུ་ཧྲིར་འཛུད་ནུས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུན་རིང་པོ་མི་འོང་བར་གཡས་གཡོན་རེར་འཕོ་བ་ནི་གོམས་པ་ཆུང་བའི་[1]སྐྱོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཚུད་ནས་དེའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གོམས་པར་བྱས་ན། ཅུང་ཟད་ཙམ་རེས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་གློད་དུ་སོང་ནས། མཐར་རྩ་མདུད་འགྲོལ་ནུས་སོ།། གལ་ཏེ་སྙིང་གའི་གནད་ལ་བརྟེན་པའི་རླུ་ཧྲིའི་ནང་གི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རླུ་ཧྲིར་འཛུད་པ་དང་། རྩ་མདུད་གློད་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རླུང་རླུ་ཧྲིར་འགག་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་མི་ནུས་ཏེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མི་འགོག་པར་རང་སོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རླུང་ནང་དུ་ཁ་སྦྱར་བྱས་ཏེ་བཟུང་ནས་འབྱུང་འཇུག་འགོག་པ་ཞིག་མེད་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རླུ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་བྱེད་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། འདི་འདྲ་བའི་དོགས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཕྱོགས་རེ་བས་ཆེམ་ནས། སྤྱིར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་རླུང་ཇི་ལྟར་སྡུད་པ་མ་གོ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྡོར་བཟླས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་དེའི་གནད་ཀུན་འཆད་པ་འདུས་པའི་སྐོར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་

༡ ཆུངས་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར།
ཆུངས་པའི་ པེ་དཔར།

བ་ནི་བདེན་ནོ།། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་ཚད་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་རྡོར་བཟླས་ལ་གོམས་པ་ན། མཚམས་ཤིག་ནས་ཆེད་དུ་གནས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་། རང་ཤུགས་ཀྱིས་རླུང་གནས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་།། དེ་ཡང་རིང་དུ་རིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཕྱི་ནང་དུ་འབྱུང་རྔུབ་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་མ་བཀག་ཀྱང་ཐུང་དུ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བས། དང་པོར་སྦྱོང་བ་[1]ན་ལྡང་འཇུག་རང་དགའ་བའི་ཚད་ལས་རིང་བའི་གནས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་སོ།། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྡོར་བཟླས་ལ་འབད་པ་ན་རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ཡེ་མེད་པར་ནང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "བཟླས་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ།། འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད།།"[2] ཅེས་མིང་ཚིག་གི་ངོ་བོར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བཟླས་པ་རླུང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རླུང་ལ་བཟླས་པ་བྱས་པའི་མཐར། འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་སོ་སོར་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རླུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ནང་དུ་འོང་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་དེར། "བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རླུང་འགྱུར་ཞིང་།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ནི་འདིར་རླུང་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་དེར་འཇུག་གནས་ལྡང་བའི་རླུང་གི་དེ་ཉིད་གསུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།།"[4] ཅེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་གཅོད་པར་གསུངས་ཤིང་། "དབང་པོ་

༡ **སྦྱོར་བ་** དབུས་དཔར། པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༧ན༡
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རླུང་གྱུར་ཅིང་།།" ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་

ཡི་ནི་སྒོ་དགུ་ལ།། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་སྦྱོམ་པའི།། ཧཱུྃ་བཟླས་པ་ནི་མཚུངས་མེད་བྱ།།”[1] ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་འོག་གི་སྣ་བུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཀུན་ནས་རླུང་ཕྱིར་མི་རྒྱུ་བར་ནང་དུ་སྦྱོམ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། “དེ་ལ་ཧཱུྃ་གིས་དབྱུང་བ་དང་།།’ ཨོཾ་གྱིས་སྤྱད་དང་ཨཱཿཡིས་གནས།། དེ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བཟུང་བས།། འཇུག་དང་གནས་དང་ལྡང་བ་ལས།། ‘གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྙེད་འགྱུར་བའི།།’ སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག །”[2] ཅེས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་རྙེད་པ་ལ་སོམ་ཉི་དང་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། དེ་གོམས་པས་རླུང་རྣ་ཉིར་འཛུད་པ་དང་། རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་ཚེ་རླུང་གིས་རང་གི་རྩ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྙེད་ནས། རང་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་རིམ་བཞིན་ནོ།། རྒྱུད་ནས་རྡོར་བཟླས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བཀོད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།། ཞལ་ལུང་ལས། འཇུག་ལྡང་གཉིས་སུ་མ་ཟད་གནས་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་གསུངས་པས། དང་པོར་ལྡང་འཇུག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་གནས་པ་ཡང་ཐིམ་པ་དགོས་སོ།། འབྱུང་འཇུག་གི་བཟླས་པ་བྱས་པས་རླུང་མི་རྒྱུ་བ་འདི་ལ་བྱིང་བའི་དབང་དུ་སོང་ནས་མི་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་རླུང་ནང་དུ་གནས་ཀྱང་མ་ཐིམ་ན་ལུས་གང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་འབྱུང་

སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རབ་སྦྱོར་བས།།” ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་པོ་ཡི་ནི་སྒོ་དགུ་ལ།། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ།། ཧཱུྃ་བཟླས་པ་ནི་མཚུངས་པ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་ཧཱུྃ་གིས་འབྱུང་བ་དང་།།” “གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྙེད་འགྱུར་བ།།” ཞེས་སོ།།

ལ༑ ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་རྒྱུ་ རྡུལ་རྒྱུ་ཆུད་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་འབྱུང་ཞིང་། རང་ཤུགས་ཀྱིས་རླུང་ནང་དུ་རིང་དུ་གནས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཐིམ་ན་རྒྱུ་རྡུལ་ཐིམ་པས། སྟོང་པ་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་འཆར་ལ། དེ་འདྲ་བ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་ནང་དུ་ཐིམ་པ་བྱུང་ཡང་། རྒྱུ་རྡུལ་ཐིམ་པ་མིན་པས་སྟོང་པ་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་མི་འོང་ངོ་།། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་དངོས་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་སོང་བ་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་སྙིང་གར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་རྒྱུ་རྡུལ་ཐིམ་པ་ནི་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་རྡུལ་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ཐིམ་པ་མིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རླུང་རྒྱུ་རྡུལ་ཆུད་པ་བྱུང་ཡང་རྩ་མདུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་རྡུལ་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་མི་ནུས་སོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་བས།།"[1] ཞེས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་ལ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ནང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དལ་བུ་དལ་བུས་གཟུང་བར་གསུངས་པས། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་དལ་བུས་རྗོར་བཟླས་བྱེད་པ་དེས། རླུང་འགག་པ་སོགས་ཙུང་འགོར་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་ཆ་སྙོམས་ཚབས་ཆེ་བས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྟོང་པ་ལན་ཅིག་དྲངས་པའི་མཚམས་ནས་བོགས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་སླ་བ་དང༌༑ བདེ་བ་དང་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཆེའོ།། དེས་ན་བདེ་དྲོད་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་བ་སྔ་ཟིན་བྱུང་ན་བྲོད་པ་སྐྱེས་ནས། དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་དྲག་པོའི་སྐྱོང་ལུགས་སོགས་བྱེད་ནའང་། དགོས་པ་དེ་གྲུབ་གྲུབ་ཀྱི་བར་བྱས་ནས། ཡང་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ན་དགའོ།། འདི་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་ནས།།" ཞེས་སོ།།

ཡང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་སྦྱོར་དང་། ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་ཙུང་དྲག་ཀྱང་། རླུང་ཁ་སྦྱོར་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཙན་སྦྱོར་བྱས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། ཙུང་སྦྱུར་བ་རེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་མེད་ཀྱང་། མཚམས་ཟིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པ་ལས་རྟགས་རྣམས་འཆར་བར་ཀུ་ཀུ་རི་པས་གསུངས་པ་ སྤར་དྲངས་པ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཡང་བཞེད་པས། འདི་ལ་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་རོ།། སེམས་དབེན་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་མ་གྲོལ་བར་དུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་དམའ་མོ་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་འོང་བར་སྣང་བས། ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་མ་ཕྱེད་ན། དམའ་མོ་ནས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་དྲངས་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་སེམས་དབེན་དངོས་དང་། སྟོང་པ་བཞི་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྡའི་སྐུར་ལངས་པ་གཉིས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཟུང་ནས། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས། སྤར་མ་ཐོབ་པའི་གོང་མའི་ཁྱད་པར་རྣམས་འཚོལ་བ་ལས་ཉམས་ཤིང་། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་བདག་གིས་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ། དེ་ཐོབ་ན་འོང་ཟེར་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྣང་བས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཚིག་ཙམ་མོ་སྙམ་པའི་ལོག་ལྟ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་གོང་དུ། ལམ་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བ་ཆེར་མ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས༑ དེའི་བར་དུ་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་མི་འཆར་སྙམ་ནས་དེ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་པས། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་དང་། སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་ལ་

ལམ་མཐོན་པོར་གཞག་མི་དགོས་པས། དེ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འབད་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བ་ན། ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཧི་ཕྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་ལ། རླུང་གཡོས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན། སླར་ཡང་རྗེས་བཟླས་སོགས་ཀྱིས་རླུང་སྦྱོང་པའི་ཐབས་སྒོམ་པ་སྤེལ་ཏེ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། གལ་ཏེ་རླུང་རྣ་ཧྲིར་འཛུད་པ་དང་། བཙུད་པ་དེ་དེར་ཐིམ་པ་རྗེས་བཟླས་ཀྱིས་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། འདིས་གཏུམ་མོ་བསྐུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བར་བྱེད་མི་ནུས་ན། འདི་ལས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ནུས་ན་ནི་དེའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྔར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། འདིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་བཤད་པའི་བདེ་ཆེན་ནི། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲེན་པ་ལ་ནི་འདིས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེན་ནོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་སྤྱོད་པ།། དེ་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་མཁའ་འགྲོར་བརྗོད།། ལྟེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་པ།། ཉི་མ་སྟོང་དང་མཚུངས་པའི་འོད།། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མེ་བྱུང་བས།། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད།། འཆར་བས་ཕྱུང་པོའི་རྣམ་རྟོག་ནི།། བསྲེག་བྱས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལུས།། དེ་རྗེས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི།། བསྡུས་ནས་སླར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས།། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི།། དེ་རྗེས་དེ་ནི་སླར་ཡང་སྡུད།། དེ་ལྟར་གང་ལ་ཕྱེ་ལེབ་བཞིན།། འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་མངོན་སྦྱོར་བས།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིས།། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ནི།། སྲེག་པ་ཙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།"[1] ཅེས་གསུངས་སོ།། དེའི་རྐང་པ་དང་པོ་བཞིས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༠༨ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་མས་བསྡུས་པ།། དེ་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་མཁའ་འགྲོ་བརྗོད།། ལྟེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་པ།། ཉི་མ་སྟོང་དང་མཚུངས་པའི་འོད།། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མེ་འབྱུང་བ།། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད།། འཆར་བས་ཕྱུང་པོ་རྣམ་རྟོག་ནི།། བསྲེགས་བྱས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལུས།། རྡོ་རྗེ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི།། བསྡུས་ནས་སླར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས།། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི།། སྙིང་རྗེས་དེར་ནི་སླར་ཡང་སྡུད།། དེ་ལྟར་གང་ལ་ཕྱེ་ལེབ་བཞིན།། འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་མངོན་སྦྱོར་བས།། སྔགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ནི།། སྲེག་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད།། " ཅེས་སོ།།

ལྔ་བའི་གཏུམ་མོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། དེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གསུངས་པ་ནི། སམ་བྷུ་ཊར་དེ་བདག་མེད་མ་དང་། དཔྱིད་ཐིག་ཏུ་དེ་ཕག་མོའི་ངོ་བོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་གཽ་རཱི་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།། གཏུམ་མོ་དམར་ཆའི་རྟུལ་དེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ངོ་བོར་སྟོན་པའི་དོན་ནི། རིག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཏུམ་མོ་འབར་བས་སྐྱུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཀང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཀུན་རྟོག་སྲེག་པ་སྦྱིར་བསྟན་ལ། དེ་ནས་གཉིས་དང་། ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོའི་དང་། ཁམས་ཀྱི་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྡུད་པར་གསུངས་ཏེ། སྡུད་པ་ནི་སྲེག་པའམ་འཇོམས་པའོ།། བར་ཆད་མེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུའམ་རྒྱུན་དུའི་དོན་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་ལུས་ལ་བསྲེགས་ཞེས་པའོ།། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་སྲེག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བའོ།། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཏུམ་མོ་སྦར་ནས་རྣམ་རྟོག་སྲེག་པ་དེ་ཡང་། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ལྡང་འཇུག་གཉིས་སམ། ལྡང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་རིག་པ་ཡིས་བྱེད་པར་བཤད་དེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་རྟོག་ཕྲ་བ་ཡང་སྲེག་པར[1]་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་བསྐུལ་ནས་ནི།། མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སད་བྱེད།།"[2] ཅེས་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཧཱུཾ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་

༡ **སྲེག་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་ཧེན།། ཡི་གེ་ཧོཿཡིས་བསྐུལ་ནས་ནི།། མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་སད་པར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

སློས་པའོ།། འགྱུར་གཞན་ལས། སྔགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་པར་དེའི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ལ་བཤད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་ལའང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་ཡང་། དར་མ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་སྔ་མ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ།། རླུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། "སྟོམ་བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སུམ་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བས།། ཁམས་ཞུ་ནས་ནི་"[1]ཞེས་སུམ་མདོར་གནས་པའི་གཞུ་དབྱིབས་ཏེ་རླུང་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྦར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཕྱུར་སེལ་ལོ།། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། "ལྟེ་བའི་གནས་ན་ཚུལ་ཡོད་པ།། ཚུལ་གྱི་མཐའ་ན་གསང་བདེ་དོ།། དེ་རུ་རང་འབར་གྱི་ནི་རླུང་།། བསྐོར་བ་བྱས་ནས་དཔལ་བསོ་སྟེ།། 'དབང་པོ་གཉིས་ཤིང་སྦྱོར་བ་ཡིས།།' རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བའོ།།"[2] ཞེས་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་ན་གནས་པའི་རླུང་གིས་གཏུམ་མོ་སྦོར་བར་[3]གསུངས་སོ།། ཕྱུར་སེལ་གཡོ་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གིས་གཏུམ་མོ་སྦོར་ན།[4] གཡོ་བ་དེ་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། སམ་པུ་ཊ་ལས། "ཐབ་ཁུང་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས།། ཚངས་པའི་མེ་ནི་སུམ་མདོར་འབར།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མན་ངག་ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་བ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བའི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་རླུང་གིས་སྦོར་བར་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། "དབང་པོ་གཉིས་ཤིང་"[6]ཞེས་གསུངས་པའོ།། སྦར་རྒྱུའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྟོམ་བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སུམ་མདོ་ཡེ་ཤེས་མེ་སྦར་ནས།། ཁམས་བཞུས་ནས་ནི་" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༤བ༡

༣ **སྦོར་བར་** དབུས་དཔར།

༤ **སྦོར་ན།** དབུས་དཔར།
སྦོར། པེ་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་པུ་ཊ། རབ་བྱེད་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐབ་ཁུང་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡི།། ཚངས་པའི་མེ་ནི་སུམ་མདོར་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༤བ༢

མེ་རྡུལ་གྱི་ངོ་བོའི་ཁྲག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་མང་པོ་ན་གནས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ཨ་ཝུང་གིས་མཚོན་པའི་ལྟེ་བའི་ཁྲག་དང་། ཀྵ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་ཚངས་པའི་མེ་ཞེས་པ་ལྟེ་འོག་གིས་གསང་གནས་ན་གནས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་གནས་པའོ།། དེ་སྦྱོར་བའི་ཐུར་སེལ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་ནི་དང་པོ་སྟེ། རྡོར་འཕྲེང་ལས། "གཡོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཟླ་བ་འབབ།། གཡས་པ་ཁྲག་དང་ཉི་མ་འབབ།། 'ཤེས་བྱ་དབུས་སུ་རླུང་རྒྱུ་བ།། མེ་སད་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་རྩ་དབུས་མ་ནས་རླུང་རྒྱུ་བས་གཏུམ་མོའི་མེ་སད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་བཙུད་པའི་མཚམས་ནས་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་བའི་དྲོད་ཙུང་ཟད་འབར་ལ། དེ་འཕེལ་བ་ནི་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་འཛག་སྟེ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། "དེ་ཡི་མེ་འབར་ཡང་དག་གིས།། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་བཞུ་བར་འགྱུར།། བཞུ་བས་རྩ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། མཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཛག་པའོ།།"[2] ཞེས་སོ།། འདི་ལ་འབར་འཛག་སྒོམ་པ་ལ་ནི། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་མ་ཚུད་ཀྱང་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་འཛག་བ་མང་དུ་འོང་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྒོམ་པའི་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་དང་དེར་ཐིམ་པ་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སོགས་འོང་ཞིང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཕལ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཇི་ལྟར་ཤས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཕོ་བར་བཟུང་དཀའ་ལ། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་གཟུང་བར་ཤིན་ཏུ་སླའོ།། དྲོད་འབར་བ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་ཞུ་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འཛུ་ནུས་པའི་དྲོད་ལའང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་མ་ཚུད་དང་། ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཐིམ་མ་ཐིམ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་རླུང་ལས་རྟུང་རྐྱང་པའི་བདེ་བར་སོང་ཞིང་ཞུ་བདེར་མ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༢ ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབུས་ནི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡིས་ནི།། མི་སད་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག །ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༢

སོང་བ་དང་། ཞུ་བདེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མང་པོ་འོང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་[1]མཁས་པར་བྱའོ།། ཐུར་སེལ་གྱིས་ཐོག་མར་གཏུམ་མོའི་གཙོ་བོ་སྦྱོར་བ་ན་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་མེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་[2]ཡིན་ལ། ཐུར་སེལ་འོག་སྒོ་གཉིས་སུ་སྙིང་གི་སྣ་བུག་བཞིན་དུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པས་དེ་རྡུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་དང་། བཙུད་པ་དེ་སྙིང་གི་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་སྲོག་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ། འོག་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་ཐིམ་པ་བྱུང་ན་ནི་གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཆེ་བས་བྱང་སེམས་ཞུ་སྟོབས་ཀྱང་ཆེའོ།། དེ་ཡང་ལན་ཅིག་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སླར་ཡང་རླུང་ལངས་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་སྲིལ་མར་འོང་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས། ལན་ཅིག་ཐིམ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་སླར་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ།། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་དགུ་ཁ་ནས་རླུང་ནང་དུ་སྡོམ་པར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་བཤད་པས། སྙིང་གི་སྣ་སྒོའི་འབྱུང་འཇུག་འགོག་པར་མ་ཟད། འོག་གི་སྣ་སྒོའི་འབྱུང་འཇུག་ཀྱང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དྲག་པོས་ཡར་ལ་ཐེན་ནས་བྱེད་པ་ལ། རླུང་དེ་འགག་པ་ཙུང་སྦྱུར་ཡང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། རྡོར་བཟླས་ལྟ་བུའི་འཇམ་པོའི་སྦྱོར་བས་རྒྱུ་བ་འགོག་ནུས་ན་བཟང་སྟེ། རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་ནའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གལ་ཏེ་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྣ་སྒོ་གཉིས་སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ན་དེ་ལ་སྙིང་གི་སྣ་སྒོ་བཞིན་དུ་འབྱུང་འཇུག་གི་བཟླས་པ་བྱར་རུང་ངམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འོག་སྒོ་འབྱེད་འཛུམས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་མཛད་དེ། འདི་ལ་འབྱུང་འཇུག་གི་བཟླས་པའི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་༏ དཔྱོད་ཤེས་ན་དོན་ནི་སྙིང་སྒོར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ།། ཚུལ་འདི་ནི་ཇོ་བོ་རྗེའི་ཆོས་ཀྱི་གླུ་ལས།། "ཉི་མ་ཟླ་བའི་འགྲོ་བ་འཇོམས།། གཞན་དུ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོའི་སྒོར།། བེ་རཾ་པ་

༡ ཕྱེད་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྦྱོར་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ནི་འཇུག་མི་འགྱུར།། འབྱེད་དང་འཇུམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དྲག་མོ་དེ་ནི་བསྐུལ་བར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི་ལྷ་མོ་བཞི།། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེག་པར་བྱ།། ཕྱོགས་བཅུའི་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ།། འདུས་ནས་ཛ་ལན་ཧྲ་རར་ཐིམ།། པདྨ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་བཞི།། བདེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་གྱི།། པད་མའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ན་གནས།།། ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་གནས་པའི་ཚེ།། མར་མེ་ལྟ་བུར་སྒྱུ་དྲན་འདབ།། གང་ཚེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོ་དེར།། སྒྱུ་དྲན་འདབ་བ་དེ་ཡི་ཚེ།། བདག་གཞན་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་ཚོགས།། ངས་ནི་[1]ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་།། ཉི་མ་ཟླ་བ་གཟའ་ཡིས་ཟིན་པ་ན།། ཡིད་དང་བེ་རཾ་པ་ནི་འགྲོ་བ་མེད།། རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་ཞུ་ཞིང་ཐིམ་པའི་ཚེ།། སེམས་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་དང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།།”[2] ཞེས་རླུང་རྣུ་ཉིར་འཇུད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསུངས་སོ།། དོན་འདི་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། “འཇུམས་པ་དང་ནི་འབྱེད་པ་ཡིས།། རླུང་གིས་མེ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད།། ཡང་དག་པ་ཡི་དབང་པོའི་ཤིང་།། དེ་ཡིས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་འོ།། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤུང་པོའི་གཟུགས།། ཐམས་ཅད་ལུས་ནི་སྲེག་པ་འོ།། དེ་ཡི་མེ་འབར་ཡང་དག་གིས།།”[3] ཞེས་སྔར་ལྟར་གསུངས་སོ།། འདིས་ཆུའི་ལམ་ནས་འབྱུང་འཇུག་གི་བཟླས་པ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་ལ། སྙིང་གི་ཇོར་བཟླས་ཉིད་ཀྱིས་དོན་འདི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་མེད་ཀྱང་། འོག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཐུར་སེལ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ན། མན་ངག་གི་གཞི་སྔར་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱའོ།། ཐུར་སེལ་བཙན་ཐབས་སུ་བཟློག་པ་བྱས་ན། དྲི་ཆེན་དང་དྲི་ཆུ་སྦོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཆེ་ལ། མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པའི་འཇམ་སྦྱོར་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ལོག་ན། བཤང་གཅི་ཞུང་བ་དང་།

---

༡ དེས་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི དྷཱི་པཾ་ཀཱ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནའི་ཚོས་ཀྱི་གླུ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ལུང་ཚིག་འདི་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་ལ་གཞན་ཛོ་བོ་རྗེའི་ཚོས་ཀྱི་གླུ་ཞེས་པ་མ་རྙེད།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག །ཤོག་གྲངས་ ༧༥བ༣

ཡང་ཡང་འདོར་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བདེ་བ་ཕྱུལ་ཆེ་བ་དང་། ཁམས་ཞུ་བ་ཇི་ལྟར་ཤས་ཆེ་ཡང་འཕོ་བའི་ཟློན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ངོ༎ འོ་ན་རྡོར་བཟླས་དང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ན༑ རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོར་བུའི་བར་དུ་ཕབ་ནས།[1] དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེད་དམ། ཡང་ན་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་ཅེ་ན། འདི་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ༎ འདི་ན་མང་པོས་རླུང་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་བྱས་པ་ན་ཅུང་སྨྱུར་བར་མཐོང་ཞིང་། སྦྱོར་བ་འཇམ་རྩུབ་ལས་འཕྲུལ་དང་ཕྱུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱེད་ཕྱིན་ཆད་དྲག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་པར་བཟུང་ནས་སྒོམ་མོ༎ དེ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་རྣམས་སྒོམ་པ་ལས་ལྡོག་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་སེལ་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་དགོས་པར་འདོད་དོ༎ གེགས་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རླུང་འདུས་ནས་ཞི་མ་ཉན་པར་ཟུག་བསྐྱེད་པ་ན། བུ་ག་མང་པོའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་ནས་དེ་དག་ཕྱིར་ལ་འདོན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་མང་པོས་ནི་ཐབས་གཞན་གྱིས་རླུང་འདུས་པའི་ཟུག་ཞི་བར་བྱེད་དོ༎ དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རླུང་འདུ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་ནས་འདུས་པའི་ཚེ་དེ་དབུ་མར་འཇུག་ཐབས་མི་བྱེད་པར་ཞི་བར་བྱེད་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཡིན་པས་གདམས་ངག་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རླབས་གཉིས་འཚེར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་དབུ་མར་བཅུག་ནས་ཟུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་དོ༎ ཀུན་ཀྱང་དང་པོར་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ༎ དེ་ལ་

[1] ཕབ་ནས། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། པེ་དཔར།

རྩ་རླུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་འཁྲོག་པའམ་འཁྲོག་ཏུ་ཉེ་བའི་གེགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དང་པོའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་བདར་ཤ་མ་ཆོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ལ་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དང་པོའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་གེགས་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཤེས་ན་མཁས་ཀྱི། གེགས་ནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་མཁས་པ་མིན་ནོ།། སྦྱོར་བ་འཇམ་པོས་རླུང་བསྡུས་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་གེགས་ཆུང་ལ། དང་པོར་རླུང་མ་བྱང་བའི་ཚེ་རླུང་འདུས་པ་ན༔ ཟུག་ཙུང་ཟད་རེ་སྐྱེད་པའི་སེལ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཟུག་ཞི་བ་རྐྱང་པའི་ཆ་ནས་མི་བསམ་གྱི། ཕྱི་མ་རེས་རླུང་སྡུད་པ་དཀའ་བར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། དེར་མ་ཟད་སྔ་མ་རེས་ཀྱི་རླུང་བསྡུས་པ་དེས་ཀྱང་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་སྡུད་པ་ལ་ཕན་པའི་སེལ་ཐབས་ཤིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ལུགས་སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་ན་ནི་རླུང་འདུས་པའི་ཟུག་ཟུ་ཞི་བ་འོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྔ་མ་རེས་རླུང་བསྡུས་པ་དེས་རྒྱུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་ལ་ཕན་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ་།། ལུགས་གསུམ་པའི་སེལ་ཚུལ་ནི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོས་བྱེད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལེགས་མོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི། སེལ་ཐབས་ཀྱང་འཇམ་པོའི་སྦྱོར་བས་བྱ་དགོས་ཀྱི། དྲག་པོའི་སྦྱོར་བས་མི་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་གནད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གདམས་ངག་རྣམས་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་མང་བར་སྣང་ནའང་། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ནས་རྡོར་བཟླས་མཐའ་དག་པར་འཆད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་ལ། འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འཆད་པ་ཡང་དཀོན་པར་སྣང་བས༔ འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རླུང་སྦྱོར་གཞན་མ་བཤད་པར་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་མཐའ་ཆོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

༄ གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་

ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་བསླབས་ཤིང་ལོབས་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཙལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། "རིགས་ཀྱི་བུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །"[1] ཅེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། "བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།"[2] ཞེས་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། "གཅིག་པུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་རྒྱུ།། ལུས་མེད་དབང་པོའི་ཕུག་ན་གནས།། གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད།། བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས། སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས། རྣམ་གཡེང་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཉིད་བསྡུས་པ། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིགས་ཀྱི་བུ་རང་གི་སེམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདི་ཅི་དགར་ཟློས་ཤིང་བསྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །"ཅེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༣ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

3 འདིར་འཇམ་མགོན་བླ་མས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་ཞེས་པའི་ལུང་དྲངས་པ་དེ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཀོད་ངེས་མོད། ལུང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ནང་བཞུགས་ཤིང་། ཚིག་རྐང་ཐ་མ་དེར། ཐམ་ཟེ་ཡིན་པར་ངས་གསུངས་སོ།། ཞེས་བྱུང་། སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༢ ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕུག་ན་གནས།། གཅིག་པུ་རྒྱུ་ཞིང་རིང་དུ་འགྲོ།། གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བ།། བྲམ་ཟེ་ཡིན་པར་ངས་གསུངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་སོ།། སེམས་དཔེན་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་གསུམ་གས། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས། བོད་དང་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་དཔེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་རིག་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིག་པ་མིན་ཏེ། རིག་ན་ནི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། སེམས་དཔེན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་རིག་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། མདོ་སྡེའི་ལུང་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་དཔེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟོན་པ་མིན་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོའོ།།

གཉིས་པ་(སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་)ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩད་གཅོད་དགོས་ན། དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དྲངས་པ་ལས། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྣང་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སོ།། འདུ་འཛི་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་ཏོ།། སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་སྙིང་[1]ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཚག་གིས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ།། བཟང་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་དྲངས་པ་ལས། "རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུས་ལེན་པ་དང་ཡ། སྐྱེ་གནས་དམན་པ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་པ་དང་། རྣམ་

---

1 འགྱུར་སྙིང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར།

ཤེས་གང་དུ་འཕོ་བ་དེར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཀྱང་འཕོ་བ་དང་། བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་རྣམ་ཤེས་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁ་དོག་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། དབྱིབས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་དང་ཚུལ་དང་སེམས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། དོན་དེ་འཕགས་པ་མིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས། སེམས་དེ་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པ། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ། རང་གིས་ཡུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རྩ་བ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། གཞི་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད་པ༑ དབང་པོ་ལས་འདས་པ། རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ།། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཚིག་ལས་གསུངས་པའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔེན་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་དྲིས་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སེམས་དཔེན་མིན་ནོ།། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། “གནས་མེད་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད།། ‘མ་རིག་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་།།’ ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས།། ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད།། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་འདྲ་བ་སྟེ།། ‘སྨོངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་བཟད་པ།།’ འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་

༡ སྡེ་བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ ཚོང་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༧༩ན༣

༢ སྡེ་བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ ཚོང་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༧༩ ན༣

སྣང་༎”[1] ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར། གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་བ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཏེ༎ རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། གཞི་མེད་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར། བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ནི་[3]བླ་མེད་ལ་མ་ཞུགས་པར་དུ་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པར་སྟོན་པ་མིན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཏན་ལ་ཕེབས་ཀྱང་དེ་བསྒོམས་པས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་མི་ནུས་པ་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། དེ་ཐོབ་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་དགོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་རིག་རྒྱུ་ལས་ཤིན་དུ་བྱུང་།།’ ‘རྫོང་ས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་བཟད་པའི།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ” ཞེས་སོ།།

༣ **དེས་ན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

དེ་རྟོགས་པ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་སྒོར་མ་ཞུགས་ན། ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གང་གི་སྒོར་ཞུགས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ།། ལམ་གཞན་གྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་མང་པོས་འཐོབ་དགོས་པའི་གོ་འཕང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པའི་མྱུར་ཁྱད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། "དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ།། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས།། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་འཐོབ་པ།། གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྲིད།། སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཚེ་གསུམ་ལ་ནུས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མྱུར་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མྱུར་བ་ཙམ་ནི་འདིར་མྱུར་ཁྱད་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཞིག་ལམ་འདི་ལ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་དག་པར་རྟོགས་ནས་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མ་གཏོགས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་མི་ནུས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་རིང་པོར་སློབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མི་སློབ་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་བསྒོམས་ན་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་གསུངས་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོང་བ་ལ་ཆེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠ ན༩

ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་གོ་ནུས་སོ།། དེས་ན་ལམ་འདིའི་དབང་དང་རིམ་པ་དང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ལམ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྔགས་པ་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཟུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མིན་ནོ།། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་མྱུར་ཁྱད་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དེའི་སྟེང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། སྟོང་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་དང་། སྣང་ཕྱོགས་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་མི་མཁས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པར་མི་རྟོགས་སོ།། འདུས་པ་ལས། "སྟོན་བྱུང་བ་ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་འདས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བར་དུ་གསང་ཆེན་འདི་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསང་ཆེན་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[1] ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ཅིང་བཙལ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ། འདུས་པ་ལ་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "དུས་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་

1 སྡེ་བཀག། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས ༡༢༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྟོན་བྱུང་བ་ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་འདས་ནས། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱང་འདས་ནས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ཀྱི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པ་ནི་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། " ཞེས་སོ།།

ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ། ཟབ་མོ་བསྟན་པས་སྐྲག་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྐལ་བ་མེད་པས། དེའི་ཚེ་གསང་བ་ཆེན་པོའི་དོན་བཤད་པ་མ་གསུངས་སོ།། དུས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་མཐུན་ནས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱིའི་ཐབས་ལ་མོས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་བདེ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བས་ཚེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སྙེར་བ་ལ་སྐྲག་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་ལ་སྐྲག་པ་མིན་ནོ།། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆགས་ཅན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆུང་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལ་དུས་དང་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཚམ་གྱི། དེ་མིན་པ་མི་འཚམ་པར་མཐོང་བ་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ཐོགས་ན། དུས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་ཚེ་རེ་རེ་ལ་འགྲུབ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ་སྙམ་པ་ཡིན་ནོ།། ལམ་འདི་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དད་ཆེ་བ་[2]ལ་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་ཕྱེད་དགོས་ལ། ལམ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ནས། མོས་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་ལམ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟན་པར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལམ་གཞན་དུ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༣བ༧

༢ དད་པ་ཆེ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
དང་པ་ཆེ་བ་ སྡེ་དཔར།
དང་ཆེ་བ་ པེ་དཔར།

བར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་གྱི་སྒྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་པས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་དབེན་གྱིས། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ།། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། ལམ་གཞན་རྣམས་མཐར་ཚུལ་འདིར་གཞོལ་མི་གཞོལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ (ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་བ་)ནི། སྟོན་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། མ་ནིང་གི་བརྡ་མི་གསལ་བ་ཡང་འཕངས་ཏེ་དེ་གསུམ་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་ལ། ཐབས་ནི་མཆེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྣང་བ་དང་། མ་ནིང་དེ་གཉིས་འདུས་པ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་

ནས་སྟོང་པའི་བློ་ཤེས་ཆེ་ལ། མཆེད་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་ནི་དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཡི། ཐབས་ཤེས་དང་དེ་གཉིས་འདུས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གཞིའི་སྣང་བ་གསུམ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱའོ།། སྣང་བ་ལ་སེམས་དང་༑ མཆེད་པ་ལ་ཡིད་དང་། ཉེར་ཐོབ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གང་ཡིན་དེ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའང་མིན་ལ། སྣང་བ་གསུམ་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་པ་ཡང་མིན་ནོ།། གཞུང་གཞན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་། ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འཇུག་ཤེས་དང་། མཆེད་པ་ཉོན་ཡིད་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞིར་འཆད་པ་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང་། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མཆེད་ཐོབ་གཉིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་བའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དང་། སྣང་བ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བཤད་པར་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་མིང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་ཡོད་པ་ལ་འདོད་ན་ནི། དེ་ཡང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གསུང་རབ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤྱིར་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ལ། འདིར་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སྒྲོན་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འོད་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ།། དེ་ཉིད་ནི་སེམས་དང་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།། གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ།།[2] སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི།། རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།།"[3] ཞེས་སོ།། སྣང་བ་གསུམ་ག་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་ལའང་འདྲ་བས། སྣང་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་དེ་གསུམ་གའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་ལ། དེ་གསུམ་དང་སྣང་གསུམ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གསུམ་ལ་བཞག་གོ། སྒྲའི་དོན་ནི། བསགས་པས་ན་སེམས་དང་། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད་དང་། བརྟེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྣང་བ་གསུམ་པོའི་སེམས་རེ་རེ་ལའང་ཚང་ཞིང་། ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡང་མེད་པས། ངེས་ཚིག་དེའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།། རིམ་ལྔ་ལས། སྣང་བ་གཞན་དབང་དང་། མཆེད་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། ཉེར་ཐོབ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་གཞི་ནི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ངོར་ཀུན་བརྟགས་དང་གཉིས་སྣང་གཉིས་ཀས་དབེན་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གཞི་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ལོག་ནས་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་འདྲེས་པའི་ཆོས་མཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།། སྣང་བ་ལ་ཞེ་སྡང་དང་། མཆེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཉེར་ཐོབ་ལ་གཏི་མུག་གི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མར་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་བཞིའི་དུས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧ན༡

༢ **ཐོས་པ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༩ན༥

ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མིང་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་མིན་ནོ།། དེས་ན་སྟོང་ཕྱོགས་དང་། སྣང་ཕྱོགས་དང་། གཉིས་ཀ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་ལ་སྔར་བཞིན་དུ་བྱའོ།། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པས། གདགས་བྱའི་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི། མིང་གིས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཐུན་མོང་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་)ནི། "སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་"[1]ཞེས་གསུངས་ཤིང་། "ཨོཾ་ཞེས་པ་དག་གི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ།' མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། པད་མའམ། བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། གཡོན་པའི་མིང་ངམ། མཚན་མོའི་མིང་དང་། འཇམ་པོའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བའོ།།"[2] ཞེས་དང་། "ཨཱཿཞེས་པ་དག་གི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ།' མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའམ། ཉིན་མོའམ༑ སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། རྩུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་བར་མ་"ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨཾ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ།།”[1] ཞེས་དང་། དགག་གི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆག་འགྱུར་ལས། དགག་གི་ས་བོན་ཨ་ལ་བརྟེན་པའི། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ཐིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྣང་བ་གསུམ་ཉིད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྣང་བ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་ནས་ཟླ་འོད་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་རླུང་དང་[2]བཅས་པས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་དང་། ཉི་འོད་བཞིན་དུ་ཆེས་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། སྣང་བ་རླུང་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྨག་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་འོད་གསལ་དང་ཉེ་བས་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་དང་། མཆེད་པ་རླུང་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། མི་གསལ་བས་མ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཏེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་ངོ་།། དགག་གི་སྒོ་ནི་དགག་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ངེས་པར་བྱེད་པའོ།། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། “གཡོན་པའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དོ།།’ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པདྨ་ཅན།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། དང་པོའི་ཡི་གེ་ཐིག་ལེར་བཅས།།”[3] ཞེས་དང་། “དེ་བཞིན་དུ

---

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས ༧༧ བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿཞེས་བྱ་བ་དགག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

༢ **བརྒྱད་ཅུ་དང** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས ༤༡ བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཡོན་པའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དེ།།” ཞེས་སོ།།

ནི་རྡོ་རྗེའི་མིང་།། ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི།། ཚ་རུ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པས། སྣང་བ་རྣམས་ཡི་གེ་དེ་དག་གི་མིང་གི་བརྡས་མཚོན་པའི་དོན་ནོ།། སོས་པ་ཚུང་བས་ཟླ་ཉི་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི། སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་ཇོགས་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས། སྣང་བའི་དོད་ཟླ་བ་དང་། མཆེད་པའི་དོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་དང་། སྣང་མཆེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དོད། ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སོགས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟགས།། སེམས་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་གྱུར་ཏེ།།། རང་ཉིད་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པ།། རྡོ་རྗེ་མཚན་མ་རབ་ཏུ་བརྟག །འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐབས་མཚོན་བྱེད།། ཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་སོགས་མཉམ་སྦྱོར།། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདུས་པ་སྟེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་འདུས་པ་ལས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་པ་ལྔ་པ་ལ་ཚག་འགྱུར་ལས། ཟླ་བ་ཇོགས་པ་དམིགས་དེ་ནས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ།། སྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཟླ་ཉི་དང་ཉིན་མཚན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་འོད་དང་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ།། པདྨ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། གཡོན་དང་གཡས་པས་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་སོ།། འཇམ་པ་དང་རྩུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་དམན་མི་དམན་ནས། ཡུལ་སྣང་རྒྱས་མི་རྒྱས་སོ།། ཀུན་ཇོབ་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཟླ་བ་སོགས་ནི་བཙོས་མའི་མཚན་

༡ སྔོ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤བ༧

༢ སྔོ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག །སེམས་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་འགྱུར་ཏེ།། རང་ཉིད་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པ།། རྡོ་རྗེའི་མཚན་མར་རབ་ཏུ་བརྟག །འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐབས་སུ་བཤད།། ཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་སོགས་མཉམ་སྦྱོར།། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདུས་པ་སྟེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་འདུས་པ་ལས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

ཉིད་ཡིན་པའོ།། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ནི། མ་ནིང་དང་། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་དབུས་དང་། འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་འདྲེས་པ་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉིན་མཚན་སོགས་འདུས་པའི་མིང་གིས་མཚོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་དེ། བླ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། "སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན། ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་པ་དང་པོ་སྟེ།"[1] ཞེས་དང་། "སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན། ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དམིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།"[2] ཞེས་དང་། "སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན། ལུས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧ བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་པ་དང་པོ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་" ཞེས་སོ།།

དང་དྲག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྣང་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྱབ་པ། ཐྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་མི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ།[1] སེམས་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་༎"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། ལུགས་འདི་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་གཞན་བཞི་ལས་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། ངོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་མ་རིག་པ་མུན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ཉི་འོད་དང་། སེམས་ཟླ་འོད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་ངོ་།། ཡབ་སྲས་གཞན་བཞིའི་གཞུང་དུ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བས། སྤྱོད་བསྡུས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་རིམ་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་བཤད་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱིས་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ནི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དཔེས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་ལ༎ དབྱར་གྱི་ཆར་གྱིས་སའི་རྡུལ་བར་སྣང་ལ་ལྷུང་བ་ལེགས་པར་མནན་པ་དང་། སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བཟུང་ངོ་།། དེའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ནི་ཉིན་པར་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ནམ་སྲོད་ནས་སྲོད་ཀྱི་སྣག་འཐུག་པོ་མ་སངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མཚམས་ལ་སྣག་ནག་པོ་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སངས་པའི་འོག་ཏུ་ཟླ་འོད་ཤར་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་དུ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཟླ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་སླེབ་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱུ་གསུམ་དང་བྲལ་

---

༡ རྒྱུ་བ་སྟེ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དྲག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྣང་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྱབ་པ་ཐྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་མི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་" ཞེས་སོ།།

བའི་སྐབས་ཤིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སྟོང་པ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། དཔེ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་མཆེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཤར་བའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཉམས་ཤིག་འཆར་བའོ།། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན། ཞེས་པ་ལ། ཚིག་འགྲུར་ལས། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་དང་པོ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ལ། དེ་ནི་བར་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་སྣང་ཚུལ་གསུམ་བཞིན་འཆར་བ་མ་གཏོགས་པ། གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་རྣམས་དེའི་ངོར་ནུབ་པའི་དོན་ནོ།། གསུམ་ག་ལ། ལུས་དང་ངག་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་དང་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ལོག་པའོ།། ཇི་ལྟར་ནམ་བཞིན་དུའི་བར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་སྨྲག་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྦྱར་རོ།། རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་སྣང་དེ་གསལ་པོར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞེས་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བའོ།། དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྣང་དེས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཅི་རིགས་སུ་འོང་ངོ་།། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ལམ་དང་གཞི་དུས་ལའང་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་སོ།། ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མི་འོང་ཡང་། སྤྱིར་ཉེར་ཐོབ་ལ་དེ་མེད་པ་མིན་ནོ།། ཐ་བ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། སྤྲོག་རྩོལ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཉེར་ཐོབ་ལ་ཤས་ཆེ་བས་སློས་སོ།། སེམས་མེད་པ་ལ་ཚིག་འགྱུར་དུ། དྲན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་

ཉིད་དེ་འཛིན། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འཆར་བའི་སྣང་བ་ནི། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་[1]སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ། འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གང་ཡང་མི་འཆར་རོ།། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེས་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འོད་སྣང་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེས་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསལ་དེ་མི་སྒྲིབ་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ཤར་བ་ན༔ སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དྭངས་པའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་དམར་པོའམ། དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཡང་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན། རླུང་འགག་པ་ཆེར་སོང་བས་ཡུལ་སྣང་ནི་སྟོང་སྣང་ལ། མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་འདྲ་བའི་ནག་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉམས་ནས་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྐྱོན་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་མི་ལྡོག་པས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་རོ།། ལམ་དུས་སུ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་ཏིར་རླུང་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བར་འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཚོད་ཙམ་མི་འཆར་རོ།། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་། རླུང་འདུ་ཤུལ་དང་། ཐིམ་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྲབ་འཐུག་དང་༔ གནས་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌།། རླུང་སྙོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་མ་ཤར་བར། ནག་ཐོམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དྲན་

༡ དྭངས་ཤིང་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

མེད་འོང་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་མིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྐབས་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་༑ སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། བོད་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྨྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དང་པོར་བཟུང་བ་ནི་སྣང་བ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་གསལ་དུ་སོང་བ་མཆེད་པ་དང་། མཐར་མི་གསལ་བ་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འདོད་དོ།། འདི་ནི། རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཞིན་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལ་སྔར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ནི། སྣང་བ་གསུམ་ལ་དེ་དག་གི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མང་ངོ་།། འོ་ན། རིམ་ལྔ་ལས། "མཚན་མོ་ཉིན་མོ་མཚམས་བདག་ཉིད།། སྣང་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་པའོ།།' སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ནས།། དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ།། རླུང་རྣམས་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། ཤེས་དང་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་ནས།། དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི།།' ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད།།"[༡] ཅེས་ཟླ་མོའི་རླུང་དང་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་དང་།།' 'དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི།།" ཞེས་སོ།།

འདྲེས་པའི་རྣམ་ཤེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བྱུང་ནས། ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྣང་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་དོན་ནི། སེམས་གསུམ་བཤད་ཟིན་ནས་གསུམ་པོ་དེའི་སྐབས་པ་བརྗོད་ཅེས་པ་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་ཆག་འགྱུར་ལས། དེའི་གཞི་ནི་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་རླུང་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་རླུང་དང་འདྲེས་གྱུར་ནས་ཏེ། འདྲེས་ཏེ་རླུང་གིས་གཡོས་པ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ནས། "གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྡན་གྱུར་པ།། རླུང་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་།། རླུང་ནི་གང་དང་གར་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་རྗེས་སྤྱོད།།"[1] ཅེས་འབྱུང་བ་སྔར་དྲངས་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་ན། "དེ་བས་ན་ཁམས་ཐ་བར་འཇུག་པ་ལས། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམས་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་པར་སྣང་བ་གཡོའོ།། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམས་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་སུ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་ཤར་བ་ལས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཇུག་ཤེས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ནམ་སྐྱེ་རེས་ཀྱིས། སྟོང་པ་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བས་ན་ཁམས་ཐ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་བཙུམས་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་པར་སྣང་བ་གཡོ་བའོ།། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་བཙུམས་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

ཚོན་ཚོད་ཀྱང་། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སྲུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མི་དགོས་པས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་བ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་བཤད་པ་)ནི། སྣང་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣང་བ་དང་པོའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། "དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།། ད་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།། ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད༎ དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང་།། མྱ་ངན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན།། ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཇིགས་པ་དང་།། འཇིགས་པ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས།། སྲེད་དང་སྲེད་པ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་སྲེད་དང་ཉེར་ལེན་པ།། མི་དགེ་བཀྲེས་དང་སྐོམ་ཉིད་དང་།། ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི།། སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཚ་ཤེས།། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་བརྩེ་བ་གསུམ༎ དོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི།། ཕྲག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས།། རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་སྟེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ༎ དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ནི་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་མོ།། ཡིད་ལ་སྐྱེ་ཡིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་ཕར་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་ནི་ནང་གི་ཡུལ་ལ་ཚུར་འཇུག་པའོ།། འདི་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་སྦྱར་ཞེས་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ།། མྱ་ངན་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ།། "ཞི་བ་ནི་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་"[2]ལ་དོན་གསལ་ལས་བཤད། སྔ་མ་རྣམས་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དལ་བ་ལ་འཆད་དོ།། "རྣམ་རྟོག་ནི་དོན་གསལ་ལས་

༡ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤ན༧

༢ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ བཙོང་འགྲུས་བཟང་པོ། དོན་གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཞི་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་སེམས་ཞི་བར་གནས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

གཏོད་པར་གནས་པ་”དང་། སྡུ་མ་རྣམས་སེམས་རྩེང་བར་རྟོག་པ་ལ་འཆད་དོ།། འཇིགས་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཕྲད་ནས་སེམས་སྐྲག་པ་དང་། སྲེད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་མོ།། ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའོ།། མི་དགེ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བར། དོན་གསལ་དང་། རང་གི་སེམས་ཡི་གསོད་པར་སྡུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ།། འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྱུར་རོ།། བཀྲེས་པ་ནི་ཟས་དང་། སྐོམ་པ་ནི་བཏུང་བ་འདོད་པ་ལ་སྡུ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ།། ཆག་འགྱུར་ལས་བཀྲེས་སྐོམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་མོད་ཀྱང་སྡུ་མ་ལྟར་བདེའོ།། ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ།། རིག་པ་པོ་དང་། རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིག་བྱའི་ལས་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་མོ།། སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དཔྱོད་པའོ།། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་རང་ངམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའོ།། སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ།། བརྩེ་བ་ནི་དམིགས་བྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་གསུམ་མོ།། དོགས་པ་ནི་ཡི་འཕྲིག་པའི་སེམས་ངེས་པར་མི་གནས་པའོ།། བསགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་སྡུད་པའི་སེམས་སོ།། ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཁྲུག་པའོ།། དོན་གསལ་དང་། ཆག་འགྱུར་ལས། སེར་སྣ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་སྙིང་ལས་ཕྲག་དོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ།། རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། ‘རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་དང་།།’ ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་གཏོད་པ་དང་།། ཚིམ་དང་དེ་བཞིན་འཁྱུད་པ་དང་།། འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིབ་པ་དང་།། བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང་།། བྱ་དང་དབྲོག་དང་[1]སྟོབས་དང་ནི།། སྤྲོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་།། དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

༡ དཔྲོག་དང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
དབྲོག་ པེ་དཔར།

བར་མ།། ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་དྲག །རྣམ་པར་སྨིག་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད།། དགེ་དང་ཚིག་གསལ་བདེན་པ་དང་།། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་པོ།། སྐུལ་དང་དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང་།། ངོ་ཚ་མེད་དང་སྒྱུ་དང་གདུག །མི་སྨྲན་པ་དང་གྱ་གྱུ་ཉིད།༑ མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའོ༑ ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པའོ།། ཞེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པའོ།། ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་མོ༑ རངས་པ་ནི་འདོད་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་སེམས་སོ།། རབ་ཏུ་མགུ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་པའོ།། ངོ་མཚར་ནི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་པས་ཅི་འདི་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་དོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཀྱང་། སྤྲ་མ་རྣམས་སྤྲར་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སེམས་པ་མཐོང་བ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་རོ།། གོད་པ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་བས་སེམས་གཡེང་བའོ།། ཚིམ་པ་ནི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་བ་ལ་དོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཀྱང་། ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པའོ།། འཁྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཇིབ་པ་ནི་དེ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་སོ།། བརྟན་པ་ནི་རྒྱུད་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་སོ།། བརྩོན་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའོ།། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོ་བར་སེམས་པའོ།། བྱ་བའམ་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ།། དཔྲོག་པ་ནི་ནོར་འཕྲོག་པར་འདོད་པའོ།། སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་དཔུང་འཇོམས་པར་འདོད་པའོ།། སྤྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སོ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལ། དེའི་སྐད་དོད་ས་ཧ་ཛ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་ཅིང་། ས་ཧ་ས་ཞེས་པ་ཡོད་དེ་བསྒྱུར་ན་ཆམ་ཆོམ་མམ་དགའ་བ་[2]ལ་སྤྲོར་བ་ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༡བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ **དགའ་བ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
དགའ་བ་ལ་ སྡེ་དཔར།

པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གསུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་"ཚམ་ཚོམ་མེད་ཅེས་འདོན་ཞིང་། དེའི་དོན་ཟྲེགས་པའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་འཆད་དོ།།"[1] སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་རྙིང་ལས་དཀའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཆག་གིས་རིམ་ལྔར་ནུས་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བསྒྱུར་རོ།། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཡུལ་ལ་འབད་པས་སྦྱོར་བ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་འཆད་དོ།། ཟྲག་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་དམ་པ་རྣམས་དང་རྩོད་འདོད་པའོ།། སྙེག་པ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་བས་འཁྲིད་བའམ་རྩེ་བར་འདོད་པའོ།། ཞེ་འགྲས་པ་ནི་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་སོ།། དགེ་བ་ནི་དེའི་ལས་རྩོལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་བ་དང་བདེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་བར་དང་། འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་བར་སྨྲ་འདོད་པའོ།། མི་བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་སྨྲ་འདོད་པའོ།། ངེས་པ་ནི་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའོ།། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པའོ།། སྦྱིན་པ་པོ་ནི་བདོག་པ་གཏོང་བར་འདོད་པའོ།། སྐུལ་བ་ནི་གཞན་ལེ་ལོ་ཅན་སྐུལ་བར་འདོད་པའོ།། དཔའ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པའོ།། ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛེམ་པར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའོ།། སྒྱུ་ནི་བཅོས་མས་གཞན་སླུ་བའོ།། སྲིན་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བག་རྣོ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། གདུག་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བྱུང་བའོ།། མི་སྲུན་པ་ནི་གཞན་ལ་མཐོ་འཚམ་པའོ།། གྱ་གྱུ་ནི་མི་དྲང་བའོ།། ཀྲང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་བཞི་བཅུའི་སྐད་ཅིག་རྣམས།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། རང་བཞིན་བདུན་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། "ཆགས་པ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང་།། བརྗེད་ངས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་དང་།། མི་སྨྲ་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།། ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། བརྗེད་ངས་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པའོ།། འཁྲུལ་པ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་དང་།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི བཙོན་འགྲུས་བཟང་པོ། དོན་གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༧ན༩

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤ན༡

མི་སླུ་བ་ནི་སླུ་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱོ་བ་ནི་ཡིད་སུན་པ་དང་། ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི། ཡུལ་ཏ་ཅང་འདོད་པ་དང་། ཏ་ཅང་མི་འདོད་པ་དང་། བར་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཀྱྀ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བཞིན་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བར་འདིའི་རྟོག་པ་རྣམས་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་གི་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཚུལ་བཤད་སྣང་ནའང་། ཡིད་ཆེས་མི་ཐོབ་པར་སྣང་བས་མ་བཀོད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་ཚན་གསུམ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པས། འབྱུང་བའི་དོན་དུ་དྲང་དུ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་མདོར་བསྟན་དུ། “རང་བཞིན་ནི།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་བསྡུར་མཚན་ཉིད་སོ་གསུམ་དང་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ། ཞེས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས་སོ།།[2] ལག་སློས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དོན་གསལ་ལས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་བྱིན་བརླབས་ལས། “ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཐྲ་བའི་ཁམས་ལའོ།། རླུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐིམ།།། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོའོ།།”[3] ཞེས་སེམས་སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་དུ་རླུང་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཡིན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༨ན༩

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༤བ༣

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ འཕགས་པ་ལྷ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཐྲ་བའི་ཁམས་སུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལས་འགྱུར།། སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཞུགས་ནས།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

པའི་ཕྱིར་དེའི་དུས་སུ་ཀུན་རྟོག་ཀྱང་ཐིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱེ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྣང་བ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། རང་བཞིན་ཚན་པ་དང་པོ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཚན་པ་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ་བས་ན༏ དེའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རང་བཞིན་བདུན་མ་རིག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་པའོ།། ལྐུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་ལ། སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་སྣང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ཐིམ་པ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་སྔ་མ་ཐིམ་དགོས་པས་དེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། "སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།། 'གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་༑༑' བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་གོ།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ཞེས་པ་ནི་སྔ་མའི་ནུས་པ་བསྡུས་ནས་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། ཕྱི་མ་ལ་ནུས་པ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ།། དེའི་ཕྱིར་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་དང་པོར་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་འགག །དེ་ནས་སྣང་བ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་འགག །དེ་ནས་མཆེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་འདོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་སྣང་བ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་དང་པོ་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེ། དེ་ནས་དེ་ལས་རང་བཞིན་བདུན་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་ནི་མི་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

རིགས་ཤིང་། འགལ་འདུ་སྤྲོ་བའོ།། དེ་ལ་སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་འབྱུང་བར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་དྲངས་ཤིང་། རིམ་ལྔ་ཆག་འགྲུར་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སོ་གསུམ་དང་བཞི་བཅུ་བཤད་པའི་མཐར། "སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའོ།།"[1] ཞེས་དང་། "སྣང་བ་མཆེད་པའི་སྦྱོར་ལས་བྱུང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཕྱིར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་མིན་གྱི། བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཚོན་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ།།"[3] ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་གསུངས་པས་སྣང་བའི་མཚོན་བྱེད་དོ།། དཔོག་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་སྣང་བས། དེ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་སྣང་བ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་ཡང་། གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་བ་བདུན་གང་རུང་གི་རྟོག་པ་ནི། སྣང་བ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལའང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ།། ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འདྲེན་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི། དེ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ནུས་པས་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་

---

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་འབྱུང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤བ༧

༣ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༥ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

གྱིས་སྣང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་དགོས་པ་ནི་དེ་འདྲ་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡིན་པས། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ནི་རྟགས་ལས་དཔག་མི་དགོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་ནི་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་སོ།། རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་ཉིན་མཚན་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་རེ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རླུང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་ཡང་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་གཞི་ལ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་མ་ཐིམ་གཉིས་ལས། མ་ཐིམ་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། ཐིམ་པ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་ཐིམ་མ་ཐིམ་གཉིས་ལས་མ་ཐིམ་པ་ནི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། ཐིམ་པ་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དུས་སོ།། ལམ་དུས་སུ་ཡང་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་བཞི་དང་ཀུན་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་དང་། སྐྱེ་རིམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱ་བཤད་ཀྱི་སྐོར་ནས་འབྱུང་བའི་དོན། ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གཞན་ན་མི་གསལ་ལ༑ དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག །རང་གི་བླ་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་བསྟན་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བསྡུགས་པ་ནི། འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་འདི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་ལས་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དགོད་པའོ།། དང་པོ་(ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི། ལག་སྣི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས། ལྟེ་བར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཨོྃ་[1]བཀོད་ནས། དེས་སྦྱོར་བའི་ཨོྃ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་སྤྱི་བོ་དང་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་

༡ ཨོྃ་ དབུས་དཔར།
ཨོཾ་ གཙང་དཔར

གར་བཀོད་ནས། དེ་ནས་ཨཾ་ལས་འོད་ཟེར་[1]དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་ཨོཾ་བཀུག་སྟེ། ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལ་བསྟིམས་ནས། དེར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱས་ནས། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཨཱཿདམར་པོ་དང་། ཐིག་ལེ་ཅམ་དམིགས་ཏེ། དེའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དང་། ནག་པོས་ཨཱཿདང་ཧཱུྃ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀུག་ནས་ལྟེ་བར་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དང་འཁོར་ལོ་ཡང་ལྟེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམས་པས༔ རྟགས་ལྷ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་བཤད་དེ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཨོཾ་དང་ཨཱཿགསུངས་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། "ས་བོན་ཐིག་ལེར་ལྡན་མིན་ལ།། རླུང་གི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན།། གང་ཞིག་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ནི།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།"[2] ཞེས་རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་པའི་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའོ།། ཕྱག་རྒྱའི་རིམ་པས་སྐྱེད་པ་ནི༔ རིམ་ལྔར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

རྗེ་འགོས་ཀྱིས། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་དང་། བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཐབས་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། འོག་སྒོའི་ལམ་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྙིང་སྒོ་ནི་སྤྲི་བོར་ཧཾ། མགྲིན་པར་ཨཾ། སྙིང་གར་ཨ་བསྒོམས་པའི་འོད་ཀྱི་སྤྲོ་བསྡུས་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་ཤུགས་སུ་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཡིས། རང་བཞིན་བྲ་རགས་གསུམ་འགགས་པའི་བདེ་སྟོང་ལ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྔར་གྱི་མཁས་པས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཚོད་དེ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ་སྐད་ཅེས་བཤད་ཅིང་།

༡ ཨོཾ་ལས་འོད་གཟེར་ དབུས་དཔར།
ཨཾ་ལས་འོད་གཟེར་ གཅང་དཔར།
ཨོཾ་ལས་འོད་ཟེར་ པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥ན༢

དེ་ཡང་ཨཱཿཧཱུཾ་དེ་བའི་ལུང་ཞིག་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། ལུང་དྲངས་པ་དང་དེའི་
བཤད་པ་བྱས་པ་གཉིས་ཡེ་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། འཆད་དོ་སྙམ་ཅེས་མ་རངས་པ་ལྟར་
ཡང་སྣང་སྟེ། བླ་མ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་གསུང་བསྒྲོས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་བཀོད་པར་མངོན་ཏེ།
དེ་ལྟ་འདུག་པའི་འཕགས་པ་ལྷའི་གཞུང་གང་ནའང་མི་སྣང་ངོ་།། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ནི།
ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཡི་གེ་སྒོམ་པ་སོགས་མི་སྣང་ཞིང་། འགོས་
ཀྱི་སྔོན་མ་རྡོག་ཡེ་ཤེས་[1]སེང་གེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། འགོས་ཀྱི་
བཤད་སྲོལ་འཛིན་པ་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི། བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་འོག་སྒོ་ལ་བརྟེན་
པ་སྦྱར་དང་འདྲ། སྙིང་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་ལས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གིས་
སྙིང་གར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་པདྨ་ལ་ཨོཾ་བསམས་ལ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཟླ་བ་
ལྟར་དཀར་ལ་བསིལ་བ་རྩ་དབུ་མ་ནས་ཞུགས་ནས། སྤྱི་བོའི་ཧཾ་བསྐུལ་བས་ཧཾ་ལས་བྱུང་
སེམས་དཀར་ཅ་ར་ར་ཨོཾ་ལ་བབས་པས། ཨོཾ་ཏེ་གསལ་ཏེ་གསལ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མཐར་
སེམས་བདེ་བ་ཟླ་བ་ལྟར་གསལ་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་གར་
ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཨཱཿདང་། གདན་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པའི་ཨ་ཤད་ཞིག་
བསམས་ལ། ཉི་མ་ལྟར་ཚ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དབུ་མ་ནས་
གཏོང་བ་སོགས་སྦྱར་བཞིན་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འགོས་ཀྱི་
བླ་མ་ས་ར་ཧས་སྤྲོ་བསྡུ་མི་བྱེད་པར་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཟླ་ཉི་དང་ཡི་གེ་སོགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
སུ་བཤད་པའི་མན་ངག་ཏུ་འདོད་ལ། བླ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་ནི་དེ་རྣམས་དེ་དག་གི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་སྟོན་པ་མིན་པར་བཞེད་ཅེས་
ཟེར་རོ།། འདི་ནི་འགོས་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་དང་བསྟུན་ན་བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་བཞེད་པར་མི་འགྲིག་

[1] རྡོག་ཡེ་ཤེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

གོ༔ ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་རྗེ་མར་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་གསེར་སྤྱིངས་པས་མཛད་པ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། ཡོད་པའི་འགོད་ཚུལ་ནི་སྔར་བཞིན་ཏེ། རྗོར་བཟླས་ཀྱི་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་མི་སྦྱུད་ལ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྦྱུད་དོ།། སེམས་དམིགས་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་ནི། མན་ངག་ཆེ་བ་བཞི་དང་། ཚུང་བ་གསུམ་གནས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྙིང་ཁར་འཛིན་པར་དོན་ལྡ་མར་བཤད་དོ།། རླུང་བཟུང་ནས་པད་འདབ་ཕྱི་མའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་མ་བར་མ་ལ་བསྡུས་ནས་བར་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་ནང་མའི་ཡི་གེ་བཞི་ལ་བསྡུས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་དང་པོ་ནས་པད་འདབ་དང་པོ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཟླ་འོད་ལྟར་དཀར་པོར་སྣང་བའི་རྟགས་ཅན་བྱུང་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། པད་འདབ་དང་པོ་གཉིས་པ་ལ་བསྡིམས་ནས་བསྒོམས་པས་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་འགག་ཅེས་པ་དང་། པད་འདབ་ཕྱི་མའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་དུས་སུ་ལྷ་སྐུ་དེ་ལ་བསྡུས་ན་ལེགས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་སྐུ་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སྡུད་ཟེར་བ་དང་། པད་འདབ་དང་པོའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་སྤྲོས་པས་སྣོད་བཅུད་སྡུངས་པ་དེ་ཀཱ་ལི་ལ་སྡུད་ཀྱང་ཟེར། ཡང་ཨཱ་ལི་ལ་སྡུད་ཟེར་བ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ཡང་། འདོད་པ་དངོས་གཞི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱུང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་པར་སློབ་པ་ཙམ་གྱི་བདེ་ཉམས་འབྱུང་བར་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་དོན་བཞི་མར་བཤད་ལ། དོན་ལྡ་མར་དང་པོ་ལ་བྱུང་སེམས་གནས་ནས་གཡོས་པ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་ཟེར་ཡང་སྔ་མ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་རྗོར་བཟླས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་སྤེལ་མར་བྱེད་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འཆར་ལུགས་རྣམས

ཀྱང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་སྟེ་མ་བྲིས་སོ།། འཁོར་ལོ་མེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་འོད་མེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་གིས་མཚན་པ་ཞིག་སྒོམ། དེ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་སྦྱར་དང་འདྲ་བ་ལ། སེམས་དམིགས་ནི་རླུང་སྟེང་འོག་ཁ་སྦྱར་བཟུང་སྟེ་ལྷ་སྐུ་དང་། འོད་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། ཨ་ཐུང་རྣམས་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ།། འདི་ལ་འཁོར་ལོ་མེད་པ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་མིང་སྒོས་ལ་བཏགས་པའོ།། རིམ་ལྔ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ལས། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མཐེ་བོང་ཙམ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྡོ་རྗེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ལྟེ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུྃ་མཐིང་ནག་སྤྱུས་བྲིས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་ནས། རྡོར་བཟླས་སྦྱར་དང་འདྲ་བ་ལ། སེམས་དམིགས་ནི། རླུང་ཁ་སྦྱར་བཟུང་ནས་སེམས་དཔའ་གཉིས་དང་རྡོ་རྗེ་དང་ཧཱུྃ་ཡིག་རྣམས་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ།། རིམ་ལྔ་ཅིག་ཅར་བ་ལས། རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཨ་ཐུང་ནག་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བསྒོམས་ནས༏ རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་སྦྱར་དང་འདྲ་བ་ལ། སེམས་དམིགས་ནི། ལྷ་སྐུ་དང་པད་འདབ་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ན་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་སྐུ་དང་པད་འདབ་དང་ཐིག་ལེ་དང་ཨ་ཐུང་རྣམས་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྡུ་བར་བཤད་ཀྱང་། དེའི་ཐིམ་རིམ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་མ་བཞག་པ་ནི། ནོར་བ་ཡིན་པར་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས༏ ཐིམ་རིམ་གསུམ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱའོ།། འདི་རྣམས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྔ་བྱུང་བྱུང་བར་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ་ལེགས་སོ།། གདམས་ངག་རྒྱས་བསྡུས་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ལ་རླུང་ཁ་སྦྱར་འཛིན་པ་དང་། དམིགས་པའི་སྤུད་རིམ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་

ཚོགས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་དབེན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་རིམ་ལྔར་བཤད་པ་ལ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་སོགས་པའི་མན་ངག་ལས་དེ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ཡང་། ཕྱག་ཆེན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་ཞིག་སྣང་བ་དེར་མཚོན་ནོ།། མར་ལུགས་པ་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི། རླུང་ཁ་སྦྱོར་མི་འཛིན་པར་ཡི་གེ་ཚན་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། རིམ་པ་བཞིན་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ།། ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ནག་ཚོ་ལ་བརྒྱུད་པ་ལས་ནི། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེ་བས་གྲོགས་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆགས་ཅན་འོག་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་སྟེང་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་ལ། ཡི་གེའི་འཕྲེང་བ་དང་། ཡི་གེ་ཙམ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ཚན་གསུམ་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། སྤྱི་བོའི་ཧཾ་བཞུ་བས་སྙིང་གཁེངས་པར་བསྒོམ་ཞིང་། བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་རླུང་བག་རེ་འཛིན་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཕྱོན་དུ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་[1]འཛིན་པ་དང་། སྟོད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་ལས་འཕད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དགོད་པ་)ལ་གཉིས། ལུགས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། དང་པོ་(ལུགས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་)ནི། རླུང་ཐོག་མར་རྡུལ་ཕྲན་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ངེས་པ་ཅན་དགོས་ཀྱང་། རྡོར་བཟླས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བསྒོམས་ནས། རླུང་རྡུལ་ཕྲན་བཙུད་པ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཟིན་པ་ན་རླུང་འདུས་ཏེ། ཉམས་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྣང་ངོ་།། དེ་ནི་སྔ་མའི་ལུགས་ཀྱིས་

[1] ཁ་སྦྱར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་དེའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པར་མ་ངེས་སོ།། དེས་ན་རྡོར་བཟླས་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་ཡོབས་པ་ཞིག་གིས་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་བཟུང་བས། ཉམས་དེ་རྣམས་སྐྱེས་བྱུང་ན་རྒྱུ་མཚན་དེས་གདམས་ངག་དེ་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ།། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཟླ་ཉི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་དག་གིས་བཏགས་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་ཏུ་མོས་ནས་སྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་པས་ཟླ་ཉི་སོགས་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེད་པ་དོན་མིན་པར་བླ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།། གལ་ཏེ་སྐྱེད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་སྙིང་གར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ལྟེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་གནད་མ་རྟོགས་པའོ།། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཆེད་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་འབྱུང་བར་སྟོན་གྱི། ཡི་གེ་སོགས་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།། ཡི་གེ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་བསྒོམས་པའི་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་ཡུལ་སྣང་ཁ་དོག་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་བྱུང་ཡང་། གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་མིན་ནོ།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། ཡི་གེ་ཚན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཡི་གེ་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སེམས་བཟུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྟོན་མི་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལས། "མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྡམས་ཏེ།། མཉམ་གཞག་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ཡི།།' ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་མཐོང་གྱུར་པ།། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་སྟོང་པ་ཆེ།།"[1] ཞེས་འཁོར་ལོ་ལ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྡམ་སྟེ།། མཉམ་གཞག་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ཡིས།།" ཞེས་སོ།།

དམིགས་པའི་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་གཡེང་བ་བསྡམས་ཏེ། སེམས་ཡི་གེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་གོམས་པ་ལས། འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་ཞུགས་ནས་རོ་མཉམ་དུ་སོང་བ་ལས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ།། དེས་ན་འཁོར་ལོ་སྦུད་ནའང་ཡི་གེ་ལ་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་མཚམས་ནས་དང་པོར་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས། དེ་ནས་བར་མ་ལ་བསྡུས་ཏེ་དེ་ལ་དང་། དེ་ནས་ནང་མ་ལ་བསྡུས་ཏེ་དེ་ལ་དང་། དེ་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་གོམས་པར་བྱེད། ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་སྔར་བཞིན་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྤེལ་བ་ལ་གོམས་ན་རླུང་ངར་འདུ་བ་མྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རླུང་ངའི་ནང་དུ་སྦུད་པ་མི་བྱེད་པར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གོམས་ཀྱང་སྟོང་པའི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཆར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རླུང་ངར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་རྣམས་སྒོམ་པ་དང་རྡོར་བཟླས་མ་གཏོགས་པ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་མ་བཤད་དོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུས་འགྲུབ།།”[1] ཅེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནད་རྟོགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན། རླུང་སྦྱོར་གཞན་གྲོགས་སུ་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་ཞིག་མེད་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རླུང་ངར་ཐིམ་པ་སོགས་བྱེད་མི་ནུས་སྙམ་ནས། ཁ་སྦྱོར་འཛིན་ན་གདམས་ངག་འདིའི་གནད་མི་རྟོགས་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། ཕྱིར་རྡོར་བཟླས་སྒོམ་མཁན་གྱིས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བཟུང་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་མིན་ནོ།། འདིར་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་ན་སྙིང་གའི་བུམ་པ་ཅན་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ནི་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རླུང་སྦྱོར་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ལ་སྙིང་གའི་བུམ་པ་ཅན་གེགས་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིས།།” ཞེས་སོ།།

ཆེ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མི་མཁས་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི། ཤེས་ན་ནི་གེགས་ཆེ་བ་མིན་ནོ།། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རླུང་སྦྱོད་རིམ་བཤད་པ་དེས་འཁོར་ལོ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་རིམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡི་གེ་བཀོད་པའི་ཐད་སོར་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་༑ སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་བབས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མ་བཞག་པར། སྙིང་གར་སྦྱོད་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། "རྣམ་ཤེས་སྲོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན།། སྙིང་གར་སྡུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ།།"[1] ཞེས་པའི་རྩ་ཚིག་གི་གནད་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདམས་པའི་ཡང་གནད་བླ་ན་མེད་པར་སྣང་ངོ་།། ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམ་ཤེས་ལྔ་སྡུ་མ་ཐྱི་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལས། སྨིག་རྒྱུ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་བར་གྱི་རྟགས་བཞི་འཆར་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། རླུང་ཐིམ་པ་ན་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་སྡུར་བཤད་ཟིན་པས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འཆར་ཞེས་པ་ནི་དོན་མིན་པས། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "དང་པོ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཉམས།། འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པ་འཆར།། 'གཉིས་པ་ཟླ་སྣང་ལྟ་བུ་སྟེ།།' གསུམ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འབྲིགས།། མཚམས་སྣང་ལས་ནི་ཐིབ་པ་སྟེ།།"[2] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་བཞིན་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།། སྨིག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྟགས་གསུམ་མ་བཤད་པ་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མ་བཞིན་དང་། དེ་སྐབས་གང་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲོན་གསལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་སྔར་གྱི་ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསར་དུ་མ་བསྟན་[3]ཀྱང་། ལུས་དབེན་སྐོན་དུ་བཏང་ནས། ངག་དབེན་

---

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ཟླ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༢

༢ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ཟླ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཉིས་པ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་དང་།།" ཞེས་སོ།།

༣ **མི་བསྟན་** དབུས་དཔར།

རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྦྱིར་སྟོང་པ་བཞི་ཇི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་ཐུབ་མི་ཐུབ་མི་དཔྱོད་པར། སེམས་དབེན་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསར་དུ་སྟོན་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། སེམས་དབེན་འཛིན་པའི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཙོ་བོ་དོར་ནས་ཐབས་ཕྲ་མོ་རྣམས་འཆད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ནག་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བའི་དམིགས་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཐབས་[1]དང་། དེའི་རིགས་སྤྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། བདེ་བ་སྐྱེ་སྒྱུར་བའི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་བྱས་པར་སྣང་ཡང་གཞུང་གི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། "རྡོ་རྗེ་བཟླས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་འཛིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་འཛིན་མི་གསལ་ལོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ངག་དབེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་དབེན་འཐོབ་པ་དང་། ངག་དབེན་མེད་ན་སེམས་དབེན་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་དེ་ལས་སེམས་དབེན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མི་གསལ་ལོ།། འོན་ཀྱང་ངག་དབེན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཐར་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བ་གོ་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[3] ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་གི་

༡ **བསྐྱེད་ཐབས་** པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥(བ༡
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་

རྒྱུ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་གསལ་བར་མང་དུ་གསུངས་སོ།། རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་སྦྱིར་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་འདྲེན་པའི་མཚམས་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་མིན་ནོ།། འོ་ན་མཚམས་དེ་ནས་འདྲེན་པ་ལ་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་གཞན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། སྔར་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་དྲངས་པ་ལས། "འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བ་དང་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་པར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།"[༡] ཞེས་གསུངས་པའི་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་ལ། སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྡོར་བཟླས་དང་མི་ཤིགས་པས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ནོ།། ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པ་ལ་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རེ་འབྱུང་ངོ་།། སྡུད་ཚུལ་ནི། དོན་ལྔ་མར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ལྭ་ཝ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྭ་བ་པས་མཛད་པར་ནི། རྗེས་གཞིག་གིས་སྡུད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམའ་མོ་ནས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་རྗེས་གཞིག་གིས་སྡུད་པ་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདིར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ནག་ཆོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པར་ཡང་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་བསྡུས་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྔགས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་མི་སྣང་བས། ལུགས་དེ་ལ་ཡང་སྔགས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་མེད་མི་རུང་མིན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང་།

རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥བ༢

སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་དབེན་འདྲེན་ཐབས་བྱས་ན་དེས་ཚོག་གམ་མི་ཚོག་སྙམ་ན༑ འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། "རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ།"[1] ཞེས་དང་། "ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་དུ་མངོན་པར་[2]འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། རྔ་ག་དང་ཤིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།"[3] ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་སྣང་བ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། དེ་ཡོག་ན་དེ་གསུམ་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་བདེ་ཆེན་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་གསུངས་པས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་སོ།། དོན་དེ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས༔ ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང་།། དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

2 **ཕྱག་རྒྱས་མངོན་པར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་དག་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མེད་པར་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གིས་རྔ་ག་དང་ཤིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་བདེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།། " ཞེས་སོ།།

མཉམ་སྦྱོར་བའི།། རྡོ་རྗེ་པཛྙ་འདུས་ལས་སོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ལ་ཆགས་ཅན་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། འོག་སྒོ་དང་སྙིང་སྒོ་གཉིས་སུ་བཤད་ཅེས་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། རིམ་ལྔར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིའི་ཐབས་འདི་མ་གསུངས་སོ།། ཕྱག་རྒྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཚོན་པ་འདི། ལག་སློས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ལ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་སེམས་དབེན་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་གང་ཟག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཚོན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། སྔར་དབང་བསྐུར་བ་དེར་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞི་མཚོན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་ནུས་པ་ལེགས་པར་རྙེད་པ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྔར་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པས། སླར་ཡང་འདིར་མཚོན་མི་དགོས་པ་མིན་ནོ།། འོ་ན་འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པ་དེ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་པ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་སྡུད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་དུ་ཕབ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་༑ གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཞུ་བས་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན༑ དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་འདི་སྐྱེ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ན་མི་སྣང་ངོ༑༑ འོན་ཀྱང་རླུང་ཐིམ་པས་སེམས་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཐིམ་པས་སེམས་བྱུང་མཆེད་པ

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥ན༢

དང་༑ སེམས་བྱུང་ཐིམ་པས་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བཤད་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱུང་སེམས་འཇུ་བས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ།།"[1] ཞེས་བྱུང་སེམས་ཞུ་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས། རླུང་གི་ཐིམ་རིམ་དང་། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་བབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་རོ།། དེ་ལ་ལུགས་འདིའི་རླུང་ཐིམ་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྙིང་གའི་རྡུ་ཏིའི་ནང་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ལ། འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་རྡོར་བཟླས་ལ་སོགས་པས་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ། བྱང་སེམས་བཞུ་བ་གང་དུ་བསྡུས་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྙིང་ག་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེའི་བར་དུ་འབེབས་པ་དང་། དེ་ལས་གྱེན་དུ་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་ལྡོག་པའི་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་མིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སློབ་པ་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་ནི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པས། སྙིང་གར་རླུང་ཚུར་འདུ་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་འགྲོས་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རོལ་པོར་འཛིན་པའམ། གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།།"[2]

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ནཱ་ལི་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟ་བུས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འཇུ་བར་གྱུར་པས་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ།། ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༡ན༣

དེས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་སྙིང་གར་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། སྔར་སྙིང་གའི་སྤྱད་རིམ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་ན་[1]ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་པ་ན༔ ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡང་སྙིང་གར་རླུང་སེམས་འདུ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྦར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བ་ནི། རྡོར་བཟླས་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་དེས་སྙིང་གར་རླུང་བསྡུས་པའི་ཐིམ་རིམ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡང་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་སྤྱད་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལེགས་པར་གོ་ནུས་སོ།། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་སྤྱད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་པའི་ཐིམ་རིམ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་ནུས་ན། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྙིང་གར་འདུ་བ་དང་ཕྱིར་ལ་འགྲོས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འདྲེན་པ་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ནུས་སོ།། ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཞུ་བབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེའི་བར་དུ་བབས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ལོག་པ་གང་རུང་གི་དགའ་བཞིར་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན། ལུགས་འདིའི་སྟོང་པ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་གནད་མི་

༡ བརྟོན་ན་ དབུས་དཔར།
བསྟན་ན་ པེ་དཔར།

ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་བར་དོ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་འཆི་རིམ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་སྐྱོན་ནོ།། འདིར་རིམ་ལྔ་ལས། "གང་ཞིག་ཆུ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར།། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་གྱུར་ན།། ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྦྱོང་ནས་ཀྱང་།། རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། 'ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིས།།' དབྱེ་བ་ཇི་བཞིན་ཤེས་བྱས་ལ།། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་ནི།། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་མཚོན་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། དོན་གསལ་ལས། "བསླབ་པ་འཛིན་པ་དང་། མ་ཐིང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་མེད་ན། མཉམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དོན་མིན་ནོ།།"[2] དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་དབང་གི་དུས་སུ་ལན་ཅིག་སྦྱོང་ན། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་དེ། ཟླ་འོད་དང་། ལག་སྨྱིའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། ཇེ་འགོས་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ཅན་རྒྱུན་དུ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་མ་འབྱོར་ན་ཡང་། ལན་ཅིག་དངོས་ལ་མཚོན་ནས། ཕྱིས་དེ་ལས་གཞན་ལ་སློབ་པ་བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་འཆད་དེ་གཞུང་གི་དོན་ནོ།། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲགས་པ་ལྟར་མེད་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། གདོང་གི་སྣ་རྩེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་རྩེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆུ་སྐྱེས་དང་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ལྡན་པ་མེད་ནའང་ལན་ཅིག་སྦྱོང་བས་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་རྒྱ་སོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ནུས་པའི་དོན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་རྫོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ན། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས༔ "ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་ལྡན་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བ།། བདེན་པ་གསུང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡི།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ། དོན་གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༥བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསླབ་པ་འཛིན་པར་མོས་པའམ། མ་ཐིང་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་དེའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གསལ་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཡིད་གཉིས་མེད་པར་འབྱུང་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

བས་མངོན་སུམ་དུ།། འདི་འདྲའི་སྒོམ་པ་གང་གསུངས་པ།། དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ།། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ།། གཞན་གྱིས་མཆོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ།། དང་པོའི་ལས་པས་རིག་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་དང་རིམ་ལྔ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་སྤངས་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མཆོན་དུ་མེད་པས། དེས་མཆོན་དགོས་པར་གསུངས་ལ༑ ལས་དང་པོ་པ་ནི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་རྫུ་ཧྲིར་འཛུད་མི་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རིམ་ལྔར་བཤད་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། གསང་བ་གྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ནི་དགའ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲའི་ལས་དང་པོ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་རྟེན་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ལ། ཡུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།། རྟེན་དེ་ལ་བདེ་བའི་རྟེན་གསང་གནས་བར་དུ་འདྲེན་ཐབས་གཞན་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པའི་ཐབས་དེ་སྤངས་ན་གཞན་གྱིས་མི་མཆོན་པ་ནི། རླུང་རྫུ་ཧྲིར་འཛུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་ཞལ་ལུང་རྣམས་སྦྱར་ན་ཚུང་ཟད་ངེས་མོད་ཀྱང་། མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།། རྟེན་དེས་ལྷན་སྐྱེས་མ་མཆོན་བར་དུ་མི་འཕོ་བར་འཛིན་ནུས་པའི་ཐབས་ནི་རླུང་ལྡོག་པ་དང་། ཕཊ་ཡིག་སོགས་སྒོམ་པའོ༑༑ གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར། རྫས་ཀྱིས་ས་བོན་རངས་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི་ པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་ལྡན་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བས།། བདེ་བ་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་དུ།། འདི་འདྲའི་བསྒོམ་པ་གང་གསུངས་པ།། དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ།། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྟན་པ།། གཞན་གྱི་མཆོན་པས་མི་འཐོབ་སྟེ།། དང་པོའི་ལས་པས་རིག་བྱ་བ༑༑” ཞེས་སོ།།

པས༔ ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རླུང་ལྡོག་པ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྦྱོར་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་ལ་སྦྱོར་ན་ནི། ལྷན་སྐྱེས་མཆོག་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ལྷུང་ན་ལྟེས་བླང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། རླུང་ཧླུ་ཧླིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པར་མི་ནུས་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་ལ། རྡོར་བཟླས་སོགས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཧླུ་ཧླིར་ཐིམ་ནུས་པ་ལ་ཡང་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། འདི་ན་མང་པོས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་ནུས་ན་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་ན། བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ལོག་པས༔ ངན་འགྲོ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཚིག་མང་དུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ༎ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ཚང་བ་དགོས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་དགོས་སོ།། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོར་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཞིང་སྐྱེས་དང་། སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་ཆེར་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་པདྨ་ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ་དང་། གླང་པོ་ཅན་མ་དང་། རི་དྭགས་ཅན་མ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ལུས་དང་བསམ་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི། ཞལ་ལུང་དང་། སྡོམ་འབྱུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་ལ་རྩ་འཁོར་སོ་སོར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འཆར་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ།། ལས་དང་པོ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཐབས་དེས་མཆོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་དེ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱངས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་རྣམས་སྒོམ་པ་ན་རླུང་འདུ་བར་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་

སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དེའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་ཐབས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར་དགོས་ལ། རྡོར་བཟླས་སོགས་བསྒོམས་པས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པོ་ཡོད་ན་དེ་དང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ།།[1] འདི་ལ་རྒྱུད་གཞན་ལས་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེད་པ་ན་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་སྦྱོར་བ་ཆེར་མ་བཤད་ལ། བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྦྱོར་བ་མང་ངོ་།། འདིར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དབེན་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་བཞི་ཁའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་མ་སྦྱར་ན་བདག་མེད་ལ་མ་དམིགས་པས། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་འཆར་རོ།། དེ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ན་ལྟ་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུངས་ཆད་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལྡོག་དགོས་པས། སྣང་བ་གསུམ་བློ་དེ་ལ་འཆར་ཡང་ངེས་པའི་ལྡོག་པའི་ངོར་མི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ན། ངེས་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་ཡང་། སྤྱིར་རྟོག་པ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཉེར་ཐོབ་སྙུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་མེད་དེ་སངས་མ་ཐག །ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་འཆར་བ་དམའ་མོ་ནས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན་ན། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་གྱི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་བདེན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱི། དཔེའི་འོད་གསལ་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གང་

[1] སྦྱར་ནས་དགོས་སོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ང་སྟུད་སྣུམ་ན་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་སྟུད་དེ། འདི་ལྟར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དང་པོར་མྱུན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དང་བར་དུ་དྲན་མེད་དུ་སོང་བ་གཅིག་དང་། མཐར་དྲན་མེད་སངས་ནས་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ངོ་།། དཔེའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བྱེད་ན། དང་པོ་གཉིས་སྟོང་ཆེན་དུ་བྱའོ།། སྤྱིར་སྟོང་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་རླུང་འགག་ཕྱུལ་[1]ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས། འོད་གསལ་དྭངས་ཤིང་[2]མི་རྟོག་ལ་འཁྱུག་པ་ཡུན་རིང་ངོ་།། ཁྱད་པར་དུ་ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉམས་ཕྱུལ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཡུལ་གཞན་ལ་གཡེང་བའི་ནུས་པ་ལོག་ནས་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་འབྱིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༔ "མ་རིག་པ་ལྟུགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་པ། ཡུལ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་མ་གཡོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ།"[4] ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།། རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་འགྲུབ་པས། དེའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལོགས་པ་མི་དགོས་སོ།། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་དབེན་གཞིའི་

༡ འགོག་ཕྱུལ་ སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ དྭངས་ཤིང་ པེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩བ༦
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༢

སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མ་སོན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་དབེན་པའི་དོན་ནོ།། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ནི་གོང་འོག་གི་སྐབས་གཞན་དུའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་(དེ་ཧྲི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་དར་གྱི་སྲིན་བུ་བཞིན་དུ་བཅིངས་ནས། སྔོན་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བའི་མཐར། དོན་དམ་པ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་གྱིས་ཕུང་པོ་སྙིང་པ་སྤངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྐྱེ་འབྲས་བུ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་བར་དོའི་ལུས་བླངས་ནས། ལས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་བསྐྱུལ་ནས་འགྲོ་བ་ལྔར་ཟློ་ཚུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།། རང་བཞིན་དང་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་སེམས་དབེན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ནི། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ་དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པས། སྟོང་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ་སྣང་བའི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གཡོ་བར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་སོ།། དོན་བསྡུ་ན། བདག་འཛིན་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས༑ དེའི་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་མཐོང་ནས། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཡང་རླུང་

རྣམས་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ན། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བར་དོ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མི་ཚང་བར་མཐོང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། འདིས་ནི་སྔར་ལམ་འདིར་མ་ཞུགས་ན་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

༄ གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།།

དང་པོ་(ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། རིམ་ལྔར། སློབ་མ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བླ་མ་ལ་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་སོ།། ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བསླབས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པའོ།། བཞི་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའོ།། དེ་འདྲ་བ་དེས་

དང་པོར་བླ་མ་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱ། མཉེས་པའི་འོག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ནས། ཁོང་སྟོང་ཁྲོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད།། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་འོག་ཏུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཅན།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། འདིར་རིམ་ལྔ་འགྱུར་སྙིང་ལས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་[1]པའི་དབང་དགུ་གསང་དབང་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ནས། བསྟོད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཆག་འགྱུར་ལས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། དབང་དགུ་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་ཐོབ་ནས། བསྟོད་པ་སོགས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། ལག་སླེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། སྔ་མ་རྣམས་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པས་གསང་དབང་ཞུ་བ་གཞུང་སྔ་མས་བསྟན་པར་བཟུང་ནས། བུམ་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ན་དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དབེན་གསུམ་བསྒོམས་པས་ཚོག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཆེ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གསང་བ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཡང་དབེན་གསུམ་གྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་དོན་དུ་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་ཅེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབེན་གསུམ་གྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་དེས་དབང་དགུ་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་ཐོབ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པས༑ འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་སྔོན་དུ་མ་བསྐུར་བར་ཡང་དབེན་གསུམ་བསྒོམ་དུ་རུང་བའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། གསང་དབང་ཐོབ་ན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བར་ནཱ་རོ་པས་བཤད་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དོན་ནོ།། དབང་རྫོགས་པ་སྔོན་དུ་ཐོབ་པས་ཀྱང་གདམས་པ་འདི་ཞུ་བ་ན།[2] བླ་མ་མཉེས་པ་སོགས་གསུམ་བྱས་ནས། བསྟོད་

༡ འཕྲེང་བ་སོགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ ནི༑ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དང་གདམས་ངག་ཞུ་བ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སློབ་མས་བླ་མ་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་འདྲི་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས༑ "བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཕྱུག་པའི་བར་དུ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ལྷའི་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་[1]དུ་ཟད་པས། དེར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུའི་ངོ་བོ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས་རྟོགས་པར་བགྱིད་པར་འཚལ་ལོ་"[2]ཞེས་སོ།། འདི་ལྟར་འདྲི་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་པའི་ངང་ནས་རང་གི་སེམས་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེད་པ་ཞིག་བཤད་སྣང་བ་ལ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དཔྱད་པའི་

༡ ཤེས་ཙམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཕྱུག་པའི་བར་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མེད་དེ་སྒྲ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུའི་ངོ་བོར་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ལས་རྟོགས་པར་བགྱིད་འཚལ་ལོ།།" ཞེས་སོ།།

ཚེ་ལམ་གྱི་མཚམས་ཤིག་ནས་མོས་བློ་ཙམ་མིན་པར། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་འདུག་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་དབེན་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་མ་བྱུང་བའི་རིགས་པའམ། ཚུལ་འདིས་ན་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་མི་རྟེན་དོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ལྷར་སྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར། ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་བླ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྟོགས་པར་བགྱིད་དགོས་ཞེས་ཞུས་སོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རིགས་ལྔ་དང་། བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྐུ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་དེ་བས་ན༑ ལུས་དབེན་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བློས་ལྷའི་སྐུར་མོས་ཀྱང་དོན་གྱི་སོང་ཚོད་ལ། ལྷའི་གཟུགས་སུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་མོས་གཞིའི་གཟུགས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུས་སྤུ་མ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།། དེ་དག་གིས་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ལྷར་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ཞིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ང་རྒྱལ་བྱེད་གཞིའི་ལྷའི་གཟུགས་དེ་ལུས་རགས་པའི་གཟུགས་ལུས་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།། དེར་མ་ཟད། ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐུ་མེད་དེ། ཡང་གི་སྒྲས་དེར་ཡང་སྔར་ལྟར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ།། འོ་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྙམ་ན། འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གཞི་རླུང་ཆེས་ལས་རུང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྣམས་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྲོག་རྩོལ་ཤེས་པར་བཤད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས

ཀྱང་དེས་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སྐབས་དེར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་མིན་པར་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེད་པ་གཙོད་པའོ།། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་མི་སྙེད་དེ། ཡང་གི་སྒྲས་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་སྦྱད་པ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།། འོ་ན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྙམ་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ནི་སྣང་བའི་མིང་དང་། སྣང་བའི་རང་བཞིན་རྟོག་པའི་མིང་དུ་ཤེས་དགོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་སྟོང་པ་གསུམ་ཙམ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། སྐབས་དེར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་ནི་ཀུན་རྟོག་གིས་སྟོང་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྔོན་གྱི་འདུས་པ་བ་ཁ་ཅིག །ལྷའི་སྐུ་མེད་པ་ཟུང་འཇུག་གི་ལྷའི་སྐུ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་དོན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ལྷ་སྐུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བཅོས་མའི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དབེན་གསུམ་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མི་སྙེད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།། ཚག་འགྱུར་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཞེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འགྱུར་སྔ་མ་ལྟར་ལེགས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཐའ་ཚོད་པར་མ་གོ་ན། ལུགས་དམ་པ་འདིའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་ལན་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཐོས་པའི་བླ་མས་སློབ་མ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ན། གདམས་པ་འདི་བླ་མའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྙེད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། "བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་ཤེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་བླ་མའི་དྲིན་དག་གིས།། ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་ལ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདག་བྱིན་བརླབ་

སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིའང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་དང་། བདག་བྱིན་བརླབས་ལས་ཀྱང་། "རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས།། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སླུ་བ་ནི།། བདེན་ཡང་དེས་ནི་ཤེས་པ་མིན།། བདག་བྱིན་བརླབ་ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུ་འདྲ་བ།། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་།། སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་རྨོངས་གྱུར་པས།། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ནི།། ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་།། བླ་མའི་བཀའ་མེད་སྒྱུ་མ་ནི།། མངོན་སུམ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲས་འདོད་པས།། ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བྱས་ལ།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཞེན་ནས།། འབད་པས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་སོ།། ས་བཅུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་དང་རིམ་ལྔར་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ས་བཅུ་[3]པ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་དེ་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པའོ།། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་ལ་བྱེད་ན་རང་གི་ལམ་གྱིས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱས་

པའི་རིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་བླ་མའི་དྲིན་དག་གིས།། འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔལ་ཨཱརྱ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སླུ་མོད་ཀྱི།། བདག་བྱིན་བརླབ་ལས་ཕྱིར་བལྟས་པས།། དེས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མི་ནུས།། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་ཡིད་རང་བཞིན།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་རྨོངས་པས་ནི།། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མི་མཐོང་།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར།། ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་སོན་གྱུར་ཀྱང་།། བླ་མའི་ལུང་དང་བྲལ་བ་ཡིས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པ་རྙེད་མི་འགྱུར།། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེན་པ་ཡིས།། བླ་མ་བསྒྲིམས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **ཐོབ་ནས་བཅུ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར།
ཐོབ་ནས་བཅུ་ པེ་དཔར།

རྣམས་ཀྱིས་[1]སྤྱོད་ཡུལ། ཕུང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ། ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། ཏོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། བླ་མའི་མན་ངག་འབབ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ།”[2] ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དྲུག་གིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ། བླ་མའི་མན་ངག་འབབ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་འཆད་པར་གསུངས་སོ།། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བླ་མའི་མན་ངག་ཉིད་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ཡང་འདྲའོ།། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བླ་མའི་མན་ངག་འབབ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་གཉིས་ཡིན་ལ། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ལས་ཀྱང་ཙུང་ཟད་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ཡང་རིམ་ལྔར་མི་གསལ་བ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་རྟོགས་དགོས་སོ།། གཞུང་དེ་དག་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་དོན་ནི་དེ་དག་ནས་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་པས། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་ན། མན་ངག་གི་གནད་འགགས་ཆེ་བ་རྣམས་མི་འཕྱུག་ལ། དེ་དག་ལ་འབད་པ་ཡུན་རིང་དུ་མ་བྱས་པར་མན་ངག་ཐྲ་མོ་གཞན་ལ་འབད་ན་ནི། བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཡང་འོང་སྙམ་པ་མི་སྣང་ངོ་།། འོན་ཀྱང་གདམས་ངག་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སྦྱར་ནས་དཔྱོད་ཤེས་ན། ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་དག་ཀྱང་དགོས་སོ།། སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཕལ་ཆེ་བ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་པ་ནི། གཞན་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ལྟོས་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྣང་ངོ་།། གལ་ཏེ་བླ་མའི་མན་ངག་འབབ་ཞིག་ལས་

༡ རྣམས་ཀྱི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༠ན༡

རྫོགས་དགོས་ཞེས་པ་དེའི་རྫོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་རྫོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྙམ་ན། རིམ་ལྔ་ལས། "བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། 'གང་གིས་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པ།།' མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། 'བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པ།།' གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། སྐུ་འདིའི་སྒྲུབ་ཚུལ་བླ་མ་ལས་མ་རྙེད་ན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ངལ་བ་བྱས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འདི་ཤེས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་མྱུར་ཁྱད་མཆོག་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཆེས་རྟོགས་དཀའ་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ནས་རྩད་བཅད་ནས་གཞན་ལ་འཕྲེར་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གཞི་ལ་[2]ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་ལས། "འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ།། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།། སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས།། 'འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།' སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།། བདེར་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། འདིར་ནི་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད།། གང་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པ།། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཚོགས་བཅད་དང་པོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་གིས་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པས།།' 'བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།།" ཞེས་སོ།།

༢ **གཞི་ལ་** དབུས་དཔར། པེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་ཙམ་

འཆི་བའི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བས། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ།། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་གང་གི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རླུང་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཤར་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བསྟན་ཏོ།། ཚིགས་བཅད་དེའི་དོན་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། བཤད་པ་སྔ་མ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྲིད་པ་བར་དོ་དེ་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་ནི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁོར་བར་འཁོར་བར་བསྟན་ཏོ།། བདག་བྱིན་བརླབ་[1]ལས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་སྟོན་པ་ན། "ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་།། དེ་བཞིན་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དག །སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དག་ཏུ།། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་ཤེས་པར་བྱ།། འོད་གསལ་བ་ལས་སྟོང་པ་ཆེ།། དེ་ལས་ཐབས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་།། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ལས་རླུང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། རླུང་ལས་མེ་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་།། མེ་ལས་ཆུ་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་།། ཆུ་ལས་ས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུ།།"[2] ཞེས་དང་། དེ་ནས། "ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ།། ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟར་འགག །"[3] ཅེས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་གསུངས་ནས། "འདི་

མི་འདྲ་སྟེ། "འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།" ཞེས་སོ།།

༡ **བྱིན་བརླབས་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༢བ༩ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཞི་དང་།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྟོང་པ་བཞི།། གནས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དང་།། སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུར་ཤེས་བྱ།། འོད་གསལ་ལས་ནི་སྟོང་ཆེན་ཏེ།། དེ་ལ་ཐབས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་།། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཤེས་རབ་ཏེ།། དེ་ལས་རླུང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། རླུང་ལས་མེ་ནི་ཡང་དག་སྐྱེས།། མེ་ལས་ཆུ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་ས་ཡིན་ཏེ།། དེ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༢བ༤ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་སུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལས་འགྱུར།། སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཞུགས་ནས།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ།། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འགག་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

ལྔར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས།། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པར་འགྱུར།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། རི་སྲིད་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ།། གང་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་རང་རིག་པས།། རྟོག་གེ་པ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ན་ཡང་།། བསོད་ནམས་ཆུང་བས་མི་རྙེད་དོ།།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།། རི་སྲིད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པའི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་འདི་ལ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ལྡོག་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས་པ་ནི། ཐུགས་དང་པར་ཕྱིན་ཐུན་མོང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། ཕྱི་མ་ལྡོག་པ་ལ་དགོས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་དང་། སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ།། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཁོར་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རླུང་སེམས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདོགས་པའི་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་གཙུག་མའི་ལུས་ངོས་གཟུང་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྲོག་ལས།། ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ།། སྒྱུ་མ་རླུང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ།། རྨི་ལམ་རྨི་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་།།"[2] ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་རང་གི་སྲོག་སྟེ་རླུང་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་གཞན་མེད་པས། རླུང་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་དུ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།།། རི་སྲིད་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ།། དེ་སྲིད་ཐོག་མའི་དུས་ཅན་གྱི།། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པར་འགྱུར།། རང་རིག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ།། རྟོག་གེ་བ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཞིང་།། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་མོད་ཀྱི།། བསོད་ནམས་དམན་པས་རྙེད་མི་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡ན༥

གསུངས་སོ།། འདིར་ཚིག་ཟིན་ལ་ཞུས་ཆེར་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་བསྟན་མོད་ཀྱང་། སྐུ་དེ་ལའང་སྦྱར་དུ་རུང་བས། སྒྲོན་གསལ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་སྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་།། སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།། 'སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།"[1] ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གནས་གསུམ་དང་བར་དོ་རྣམས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། "འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་འདི་གནས་པ།། དེ་རྣམས་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།། རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།།"[2] "མ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་།། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས།། ཁྲི་དང་ཅེ་སྤྱང་གླང་པོ་དང་།།" སེམས་དེ་ཇྟར་ཡང་[3]འགྲོ་བར་འགྱུར།།[4] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རླུང་དང་སེམས་གཉིས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཙུག་མའི་ལུས་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་པས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཙུག་མའི་ལུས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་པ་དང་། གཙུག་མ་བའི་[5]ལུས་སོ།། དེའི་དང་པོ་ནི། རླུང་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རླུང་ནི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།། ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་འདི་གནས་པ།། དེ་རྣམས་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།། རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

[3] **སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་** དབུས་དཔར།

[4] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༤ ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་།། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས།། ཁྲི་དང་ཅེ་སྤྱང་གླང་པོ་དང་།། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

[5] **གཙུག་མ་པའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་སོ།། ལུས་རགས་པ་ནི་དང་པོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མེད་པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་བའི་ཚེ་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དོར་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མི་ལྡོག་པས་གཙུག་མའི་ལུས་མིན་ཏེ། ཆུ་ལ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ།། རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ནི། གནས་སྐབས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མི་ལྡོག་པས་གཙུག་མའི་ལུས་ཏེ༑ ཆུ་ལ་གཤེར་བ་བཞིན་ནོ།། ད་ལྟ་གཟུགས་ལུས་རགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཙུག་མའི་ལུས་ནི་རླུང་སེམས་ཙམ་ཞིག་གི་ལུས་ཡིན་པས། ལུས་རགས་པ་ནི་དེའི་གནས་ཁང་དང་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གཙུག་མའི་ལུས་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། དེའི་སེམས་ནི་དབང་ཤེས་མིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་དང་། རླུང་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་གཞན་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་མིན་གྱི། སྲོག་འཛིན་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས་ཕྲ་བའོ།། དེ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་བར་དོ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་སོ༑༑ རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྣང་བའི་དེ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། སྒྲུབ་གཞི་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ནའང་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟའི་[1]རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་ལུས་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་གཟུགས་ལུས་དང་ཕྲ་བའི་རླུང་གི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གོ་ས་སྤངས་ནས་ཕྲ་བའི་ལུས་གནས་མི་དགོས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་རླུང་སེམས་གཉིས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱང་

༡ ད་ལྟའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

དེའི་རྗེན་དུ་མི་འགལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་སྒྲུབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་གཞི་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། རིམ་ལྔ་ལས། "དེ་ཉིད་རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སླར་ཡང་ནི།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་།། སྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།། དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་།།"[1] ཞེས་སོ།། ཚིག་འགྲུར་ལས། རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སླར།། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ།། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པའི་ཐབས་ལས། སྒྲུབ་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་སུ་གསུངས་ལ། སླར་ཡང་ཞེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་སུ་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བླངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན། བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདིར་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་དོན་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།། སྒྱུ་མ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས༔ "མེ་ལོང་གི་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་།། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཆུ་བུར་དང་།། མིག་འཕྲུལ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢བ༨

མཚུངས་པར་གང་གིས་མཐོང་།། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་རིམ་ལྔར་བཀོད་པ་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།། དེ་ནས་ཤར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་གཙུག་མའི་ལུས་རྣམས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའོ།། སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀུང་རང་གི་སྒྱུ་ལུས་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀུང་རླུང་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མཐོང་བའོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། "རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་བཞུང་བ་དེ་ཡང་། སྒྱུ་མ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སེམས་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མེད་པ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་གཞན་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའོ།། ཙམ་སྔ་མས་ཀུན་རྟོག་དང་། ཕྱི་མས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་གཅོད་དེ། སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་སྒྲུབ་ཅེས་པའོ།། དེ་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ་ནི། རྟེན་པའི་ལུས་མེད་པར་སེམས

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་།། ཆུ་ལས་སྒྱུ་མ་དྲི་ཟའི་གྲོང་།། མིག་འཕྲུལ་མཚུངས་པར་གང་གིས་མཐོང་།། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྗོད།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་གཞུང་བ་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་། ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། སེམས་མེད་པར་ཡང་ལུས་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་གི་ཚིག་ལས་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཐབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། སྔར་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་མིན་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་བཅད་པར་གོ་ནས། སེམས་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་ཞབས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་མི་འཐད་དེ། གསུང་རབ་ལས་རྟེན་གྱི་ལུས་དང་བརྟེན་པའི་སེམས་གཉིས་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དམིགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྟོག་ལྡན་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་སྟེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། དེའི་ལན་དུ། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་༑ མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང་༑ དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཁྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗོད་ཅིང་། དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མོས

པར་བྱས་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་བརླབས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས་ནི། དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་བརྟེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་གོ་ཞིང་། དེ་བསྒོམས་པས་བདེན་ཞེན་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྔས་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་༑ མཐར་ཐུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རིམ་པ་ལྔ་པར་བཤད་པའི་དོན་མེད་དོ།། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མོས་ཀྱང་། དེས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་མན་ངག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས། ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཞེན་མེད་སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་བརླབ་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ༑༑ ཟླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་དྭངས་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བདེན་ཞེན་དང་བྲལ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་བྱིན་བརླབས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་[1]པར་གསུངས་པ་ལས་ནི།[2] རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་དེའི་གདམས་ངག་མི་རྙེད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་གོ་ན་མེ་ལོང་ལ་ལྷའི་སྐུ་ཤར་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བཟུང་ནས། མཐར་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམས་པས། གསལ་བ་དང་དྭངས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཞེན་མེད་བྱུང་བ་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་གཞིར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ལྷའི་སྐུ་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་བརྟེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྷའི་སྐུ་དང་འབྲེལ་བར་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐུ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་བ་

༡ **འགྱུར་མི་ཤེས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ **ལས་ནི།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། ཞེ་དཔར།

ཆེན་པོ་རྙེད་པའི་དབེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ཡང་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་མིན་པར་བསྟན་ནས། གང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་མན་ངག་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ནི། དཔལ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དོ།། སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། "བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ཙམ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་དཀའ་བའོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་རླུང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་ཡང་བ་སྟེ། དེས་ན་རླུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་ཤིང་། སྣ་ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རླུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་རྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཞོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའོ།། དེའི་འགྲེལ་པར་"ཡང་དག་པར་ན།"[2] ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་གསུམ་རླུང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་བཅིངས་པ་སྟེ་འཁྲུམ་དུ་བཙུག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་པས། སྔར་གྱི་དོགས་པ་ཆོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ཞིང་། རླུང་གིས་འཁྲུམ་དུ་བཙུག་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ།། དེས་ན་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ཙམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་དཀའ་བའོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་རླུང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་ཡང་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་རླུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་ཤིང་སྣ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རླུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རླུང་ལ་ཞོན་ནས། གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༢ ན༥

དང་མཉམ་པ་སྐྱེ་འདྲ་བར་ལུས་ཅན་མིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རེག་པ་སྐྱེ་རྟོགས་དཀའ་བ། བདེན་པར་ན་སྐྱེ་བདེན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།། སེམས་ལུས་ཅན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་རླུང་ལ་བརྟེན་པ་དེས་ན་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་བཅིངས་པ་སྐྱེ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། འགྱུར་རྡོར་ཐལ་ཆེ་བ་ལས་སྤྱིར་བཞིན་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་ལས། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་ནས་ཡང་འདྲེ་བ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཚིག་འགྱུར་ལས། སྣང་བ་གསུམ་པོ་རླུང་ཡང་ཁམས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རྟེན་ཏེ་ཡང་བཟོ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། སྤྱི་མའི་དོན། རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་འདྲེས་པས་རླུང་ཡང་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཡང་ཡང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་༑ ཡང་བའི་དོན་འབྱུང་བ་གཞན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་དང་འདྲེར་རུང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལ་བཤད་ན། སྦྱོད་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་འགྲིག་གོ། རླུང་སེམས་གཉིས་འདྲེས་པ་དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་། ཐབས་མཆེད་པ་གཉིས་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པ་ལས། ཕྱག་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་འབྱུང་ངོ་།། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། རླུང་མེད་པའི་སེམས་[1]རྐྱང་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཞལ་ཕྱག་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་རླུང་དང་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ལྷའི་གཟུགས་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ།། འདིས་ནི་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྐྱང་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ།། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྔོན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་གསུམ་ག་བཤད་པས། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་རིམ་ལྔ་དང་འདྲའོ།། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཞེས་པ་ལ། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་སྤྲུ་མ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་རླུང་ཡིན་ལ། དེའི་

[1] རླུང་མེད་སེམས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྐུའི་ཉེར་ལེན་ནི་རླུང་དང་། སེམས་སྤྲུ་མ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རང་གི་བཞོན་པ་རླུང་ཧྲ་ལྷ་བུ་ཞོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་མའི་ལུས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་༑ ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ། ནང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།། དོན་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རྣམ་ཤེས་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།"[1] ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཤི་བའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་ནི། ཆུའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མིའི་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལ་གྲང་དྲོ་དང་བདེ་སྡུག་དང་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཁམས་ཀྱིས་གཞིག་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ཚག་འགྱུར་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཐོག་མར་འཕོ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་སྤངས་ནས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བུར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། མདོ་དེས་སྒྱུ་ལུས་གསལ་བར་བསྟན་པ་མིན་ཡང་། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཚང་བའི་ལུས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་སོགས་སྒྱུ་ལུས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། ཐབས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བར་དོར་འོང་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་དེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུར་འཆར་བ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་དེས་གསལ་བར་བསྟན་ཅེས་གསུངས་སོ།། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། "འཇའ་ཚོན་ལྷ་བུའི་སྐུ་དག་ནི།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲངས་པས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཇའ་ཚོན་ལྷ་

སྒྲུབ་ཚུལ་མ་བསྟན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་ན་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་གྲུབ་ན། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་དབེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་ན་ཡང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པར་ཡང་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་དྲང་དུ་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། སམ་བྷུ་ཊའི་དོན་མན་ངག་[1]སྟེ་མར་བཤད་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རླུང་སྦྱོར་སྔོན་དུ་བྱང་བར་བྱས་ནས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྙིང་ག་ནས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདོན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གྱིས་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་དཔེར་ན།། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་འཆི་རིམ་རྣམས་བྱུང་ན། རིམ་པ་དེ་རྣམས་རགས་པ་དང་གཙུག་མའི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་དུ་ངང་གིས་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཇོར་བཟླས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་འཆི་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། བདག་ནི་ངོ་སྐམ་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རླུང་སེམས་སོ།། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། གྲོང་འཇུག་ནུས་པས་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ན་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་མོས་བློ་ཙམ་མིན་པར་རླུང་སེམས

བུའི་ལུས་དག་ནི།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་སྦྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཤུས།

[1] སམ་བྷུ་ཊའི་མན་ངག་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཉིད་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། བསྒོམས་པ་ན་སེམས་དེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་དང་མི་འདྲའོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚང་ངོ་༎ རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དག་ནས་འགྲོ་བས༔ རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས། སྔ་མ་ལྟར་མི་གནས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་བསམ་ངོར་ན་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བ་མེད་དོ།། འོན་ཀྱང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་པ། ཡིད་ངོ་རྐྱང་པར་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་ནི་བདག་བྱིན་བརླབས་[1]ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་ཡིན་པར་མི་གཟུང་ངོ་།། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་གང་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ཡབ་སྲས་ཞལ་སྔའི་གཞུང་ནས་མི་གསལ་ལོ།། ལག་སླེ་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ཆུ་ལས་ཉ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡངས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་གྱི་རིམ་པ་དང༌། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་དང༌། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ལས་སྣང་བར་སོང་བའི་མཚམས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡངས་པ་ནི། ཉེར་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པའི་ཐབས་ཞེས་བཤད་དོ།། རང་གི་ལུགས་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ལུས་རྙིང་པ་[2]ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ལ།[3] ལུས་རྙིང་པའི་གོ་ས་སྤྱངས་ནས་གནས་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དང༌། སྒྲོན་གསལ་ལས་དག་

༡ བྱིན་རླབས་ པེ་དཔར།
༢ རྙིང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༣ ཕྱེ་བ་ལ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བྱེ་བ་ལ། དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕྱུང་པོའི་[1]ཟ་མ་ཏོག་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕུང་པོ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་གནས་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ན་ནི། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སྣལ་མ་ཀུན་ལས་སྣམ་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་ནང་ནས་སྣལ་མ་ཉག་མ་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དེ་ལས་སྣམ་བུ་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་នོ།། དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གྲུབ་ནས་གནས་པའི་ཚེ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཚེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡོད་པའི་སྐབས་མང་བས། དེ་གསུམ་ལོག་པ་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལྡོག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྔ་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མིན་ནོ།། འཕེན་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་བས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཤེས་དགོས་སོ།། འདི་ནི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་གསུངས་ལ། བཅུ་གཉིས་ནི། སྒྱུ་མ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། བྲག་ཆ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་། འཇའ་ཚོན་དང་། གློག་དང་། ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནོ།། སྒྱུ་མ་དཔེར་བླངས་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེའི་ཐོག་མས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པའམ་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།། དེ་ལ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྐྱེད་པ

[1] སྒྱུ་མའི་ཕུང་པོའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ན༏ ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཚང་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྒྱུ་མའི་མི་ལྟ་བུའོ།། གར་ཡང་ཁྱབ་པ་ནི་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའོ།། ཤ་རུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་མིག་ཡོར་ཏེ་མིའི་གྲིབ་མའི་ལུས་ལྟ་བུའོ།། སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་ནི་སློག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ།། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཡིན་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་ལུས་རགས་པ་ལས་ཟུར་དུ་བྱེ་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའོ།། སྐུ་དེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ༏༏ གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྣང་བ་ནི་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའོ།། སྐུའི་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ནི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་གློག་འགྱུ་བ་ལྟ་བུའོ།། སྟོང་པའི་ངང་ནས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་ཐོལ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ།། དེ་རྣམས་ནི་སློབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། མི་སློབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དཔེ་དྲུག་པ་དང་བཅུ་པ་ནི་དེའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་རོ།། བདག་བྱིན་བརླབས་ལས་གྲིབ་མ་ཞེས་པ་ནི་མིག་ཡོར་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། མིག་འཕྲུལ་གྱི་དོན་ལ་སྤྲིན་འབྱུང་ངོ་།། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། “བདག་བྱིན་བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།། སྒྱུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ངེས་པར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཀྱུར༏ རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ།།”[༡] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚེ་དེ་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང༏ ཡང་རིམ་ལྔ་ལས། “གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན།། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འགྲོ་

༡ ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

དང་བཞུགས།། ‘གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས།།’ མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་རྙེད།།། སྲིད་པ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།། ‘འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།།’ ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད།། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་བྱེད་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “ལུས་དང་ངག་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ།། རྡོ་རྗེ་འཛམ་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།། ལུས་དང་ངག་སེམས་ལ་སྦྱོར་བས།། རྡོ་རྗེ་འཛམ་པ་འདྲ་བར་འགྱུར།། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི།། དགའ་བའི་བདག་ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར།། ཚངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས།། ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོན་གསལ་ལས། རྡོ་རྗེ་འཛམ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྒོམ་པར་མ་ཟད།། ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ནས་བསྒོམས་པས་རྡོ་རྗེ་འཛམ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚད་དང་གྲངས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་སྟེ་རང་གི་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་།། མཚན་སོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་དེ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཛམ་དཔལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ཞིང་མི་རིག་པས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།།’ ‘འགྲོ་ལ་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་ངག་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ།། འཛམ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ལུས་དང་ངག་སེམས་ལ་སྦྱོ་བ།། འཛམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བར་གྱུར།། དཔག་ཚད་བརྒྱར་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ།།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དེས་ནི།། སྣང་འགྱུར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི།། ཚངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས།། ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

ནི་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་བཤད་དོ།། འདིའི་མཇུག་ཉིད་དུ་"སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་སྦྱངས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།"[1] ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། འདི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་ལ། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མ་བཤད་པས། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་གནས་པས་འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་པ་འཆད་པར་མི་འགྱུར་བས། འདིར་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་རང་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་བར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེས་མི་མཐོང་བའོ།། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་ཐོབ་པར་ངོ་སྤྲོད་ནས་དབུགས་འབྱིན་པ་ནི་སྐུ་འདི་འགྲུབ་པའི་ས་མཚམས་དང་། སྐུ་འདི་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་བས། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལུགས་གཞན་འཛིན་པ་མང་པོས་འདོད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་[2]ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་མཐོང་བས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་མ་ནུབ་ན་སྙམ་པའི་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

གསུམ་པ་(ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་དོན་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་)

༡ ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧བ༦

༢ ཕྱེ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ནི༔ མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་གསེར་སྡིངས་པས་མཛད་པ་ལས། སྒྱུ་ལུས་དངོས་གཞིའི་
ངོས་འཛིན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དོན་བཞི་མ་ལས། སྒྱུ་ལུས་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒྱུ་
མ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ལུས་ལྷའི་སྐུ་ལ་བཞེད་པས། ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་བསྒོམས་པ་དང་། བསྐྱེད་
རིམ་ལྷ་སྐུར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ཆུ་ལས་
ཆུ་བུར་རྫོལ་བའམ། ཆུ་ཀླུང་དྭངས་པ་ལས་ཉ་འཕར་བ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ཡེར་ཏེ་
འཆར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཞི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པས་ཐིག་ལེ་
ལྷ་སྐུར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱིས་སྟོང་པ་མཚོན། ཡབ་ཀྱིས་སྣང་བ་མཚོན། ཕན་ཚུན་
ཞལ་སྦྱར་བས་སྣང་སྟོང་གི་རོ་བདེ་བར་ཤར་བའོ།། ཨ་ཐུང་ཤད་ལྷ་བུ་དེ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་
ལྡན་པར་གནས་པ་དེ་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྡུས་ནས་བསྒོམ། སྒྱུ་ལུས་
ཀྱི་ལྷ་སྐུ་དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
དོ༎ འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་ཡང་། པདྨ་ནང་མ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྡུས་པའི་
ཐིག་ལེ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཤར་བ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་ཅིང་། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ལས། ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒོམ་པ་སློབ་
པའི་འོད་གསལ་དང་། འཇོག་པའི་ཚེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ལས་ལྷ་སྐུར་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་བྱ།
ཞེས་པ་ནི་ལུགས་དེའི་མན་ངག་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ཆུང་བ་རྣམས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་
ཉེར་བའོ།། དོན་ལྔ་མ་ལས། ཨ་ཤད་ལྷ་བུ་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་དུ་གནས་པ་དེ་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པས། དེ་ལ་སེམས་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན།
དེ་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཡོད་པ་མིན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བས་མེད་པ་
མིན་པ་དེས་སྒྱུ་མ་ངོས་འཛིན། ལུས་ལྷ་སྐུ་ལ་འཕགས་པ་ལྷས་བཤད་པས། ལྷ་སྐུ་གསལ་
སྟོང་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་བྱས་སོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་

དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་གསུངས་པས། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་འདྲ་བ་དེ་དོས་ཟིན་ན་སྒྱུ་ལུས་དོས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ།། དེར་སྒྱུ་ལུས་དངོས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་། ཐིག་ལེ་ལྷ་སྐུར་ལངས་པ་ལ་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་སོ།། དེས་ནི་མན་ངག་ཆུང་བ་གཉིས་ལས། ཨ་ཐུང་དང་ཧཱུྃ་ཡིག་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ།། དོན་ལྡོ་མ་ལས། སྒྱུ་ལུས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་མཉམ་གཞག་དང་སྒྱུ་མའི་རྗེས་ཐར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་ལ་ཤར་ནུབ་ཏུ་སྐར་ཁུང་གདོད་ཅིང་མཐོངས་བཞག །ཀྱི་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆུས་ཟངས་གང་བའི་སྟེང་ན་རལ་གྲི་འཕྲུར་བ་དང་། མདུན་དུ་མེ་ལོང་བཞག་པ་ལ་རས་བྲིས་ཀྱི་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་བསྒོམ། དེ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་འོང་བས་སྒྱུ་མ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན། འདི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོང་བའི་གདམས་པ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་འཆད་དེ། རིམ་ལྔ་ལས༑ "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྲིས་པ།།"[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ༑༑༑ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་ཞེན་འགོག་ཚུལ་ནི། གསེར་སྡིངས་པའི་སྒྱུ་མ་སུམ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལས། མཉམ་གཞག་དང་། རྨི་ལམ་དང་། བར་དོ་སྒྱུ་མ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། སྒྱུ་མ་གཟུང་སྦྱང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། མེ་ལོང་ལ་ལྷ་སྐུ་ཤར་བ་དེ་ལ་བསྟོད་སྨད་བྱས་པས་དགའ་མི་དགའ་དང་། ཆགས་སྡང་འདུག་མི་འདུག་བརྟག །དེ་མི་འདུག་པ་དང་མདུན་དུ་ཕྱུང་སྟེ་དེ་ག་[2]ལྟར་གསལ་གདབ། ཡང་བསྟོད་སྨད་བྱས་ལ་ཆགས་སྡང་འདུག་མི་འདུག་བལྟ། དེ་མི་འདུག་པ་དང་རང་ལ་བསྟིམས་ནས་[3]རང་ཉིད་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་ལ། རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཡས་ནས་ཙན་དན་གྱི་ལྡེ་གུས་བྱུག་པ་དང༑ ནོར་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱ། རང་ལ་སྨོད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢བ༧

༢ དེ་ཁ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ **སྟིམས་ནས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

དང་༔ གཡོན་ནས་སྡེའུས་གནོན་པ་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པ་འཕྲོག་པ་ལ་ཡང་མི་དགའ་བ་དང་སྡང་བ་མེད་པར་བྱ། ཞེས་འཆད་དོ།། ལུགས་འདིའི་མན་ངག་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མའི་ཐ་སྙད་སོར་བཞག་ནས་དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་དམ་པོས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཞག་པས་སེམས་ཟིན། དེ་ཟིན་པས་རླུང་ཟིན། དེ་ལས་ཉམས་སྐྱེ་སྟེ། ས། ཆུ། མེ། རླུང་། སེམས། སེམས་བྱུང་། མ་རིག་པ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྣམས། སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པས། སྨིག་རྒྱུ་ནས་མུན་ནག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་བར་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྒྲིབ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དེ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྣང་བ་གསུམ་ཤར་བའི་སེམས་གསུམ་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཀྱི་གསལ་སྣང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་སྐྱེད་ཆེར་མ་བྱུང་ན་སྒྲོགས་ཚིག་ནི། རྒྱས་པ་དོན་ཞུ་མ་ལྟར་རམ། དེ་ཙམ་མི་འགྲུབ་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ལྷའི་སྐུ་ཤར་བའི་ཐུགས་ཀར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་བསྒོམས་པས། དང་པོ་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བ་སྣང་བ། དེ་ནས་གཟུགས་བརྙན་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་མཆེད་པ། དེ་ནས་དེ་མི་གསལ་བར་ནག་ཐིབ་སྟེ་སོང་བ་ཉེར་ཐོབ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དྭངས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་སྔ་མ་ནི། སྔར་དྲི་མེད་འོད་དང་། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་དྭངས་པ་ལས། སོར་སྡུད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉམས་སྣང་མཐོང་བ་རྣམས་བདག་བྱིན་བརླབས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདི་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བདག་བྱིན་བརླབས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་བྱས་པར་སྣང་ངོ་།། སྒྲོགས་ཚིག་ནི་བོད་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་བལྟས་པ་ན། ཐོག་མར་གསལ་བ་སྣང་བ། དེ་ནས་དེ་ཕྲ་རུ་སོང་བ་མཆེད་པ། ཐ་མར་མི་གསལ་བར་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པར་སྣང་ངོ་།། སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་པ་ལ། དོན་ཞུ་མར་ཉིན་མོ་སད་དུས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཚན་མོ་

རྨི་ལམ་དུ་སྦྱོང་བ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྐུ་གསལ་བའི་ངང་ནས་མགྲིན་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ཀྱིས་རླུང་སེམས་དྲིལ་ནས་བསྒོམས་པས། སྲོག་རྩོལ་གནད་དུ་ཚུད་པའི་ཉམས་སྐྱེ། དེ་ལས་སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་འབྱུང་། གཉིད་ལ་རྨི་ལམ་འོང་ལ་འདི་ལ་མི་འོང་བས་མི་འདྲ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འོག་མིན་དུ་ཕྱིན་ནས་བླ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་མང་པོ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་།། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་པ་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་དང་། དེར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོས་མཆོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་བ་ལས་ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་དང་། ཚེ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་འབྱུང་ཟེར་ཏེ། རྣམ་ཐར་དེ་རྣམས་རྩོམ་པའི་འདུན་པ་བཏང་ནས་མགྲིན་པར་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམས་པ་ལས། རྨི་ལམ་ན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ།། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མའི་གདམས་པ་ལས། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཤད་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བསྒོམས་པས། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱེས་ན་སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་རློམ་པ་སོགས་མེད་པར་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོང་ཐལ་ཐལ་སྦྱོང་བར་བཤད་དོ།། དོན་བཞི་མར་ལྷ་སྐུར་གསལ་བའི་མཛོད་སྤུ་སོགས་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུ་བསྟན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱངས་ཏེ་འོད་ཟེར་རང་ལ་སྡུད་པ་དང་། ལྷ་སྐུར་བྱས་པ་[1]རྣམས་འོད་དུ་བཞུས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལ་བསྡུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ནི། དོན་ལྔ་མ་དང་། དོན་བཞི་མར་ཨ་ཐུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བསྒོམས་

༡ བྱེད་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

པའི་ཡིད་ངོར་སྣང་བའི་ཨ་ཡིག་གི་གཟུགས་དེ་ཙམ་ལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། དེས་མཚོན་པའི་སྒྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རླུང་སེམས་གཙུག་མའི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་རྣམས་ཤར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ལས། གཞན་གྱིས་བར་མ་བཅད་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་ཅེས་བཤད་པས། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་བཅད་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཐིག་ལེ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བ་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་ཡིག་འབྲུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཤད་པའི་གདམས་ངག་གི་ཞེ་འདོད་ནི། དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་གཙུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ལས་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཟུང་གི། ཡིད་ངོར་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེར་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ནས་ལྷ་སྐུར་སྐྱེད་པ་ཙམ་ནི་སྒྱུ་ལུས་སུ་མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱ་བར་བཤད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་རྣམས།། ‘ཐུགས་ཉིད་སེམས་སུ་དམིགས་པའོ།།’ ‘ལུས་དག་པས་ནི་རྟོག་པ་དག༔’[1] རླུང་དག་པས་ནི་དྲི་མེད་འགྱུར།། རླུང་དག་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་མངོན་དུ་བྱེད།།”[2] ཅེས་ཐུགས་འཁོར་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དག་པར་བྱས་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལ་འཁོར་ལོའི་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་སེམས་དང་༔ དེ་གཡོ་བའི་རླུང་གི་མཚོན་བྱེད་དོ།། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལུས་ཏེ་གཟུགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བསྡུས་ཏེ་སྦྱངས་པ་ལས་ཀུན་རྟོག་རླུང་དང་བཅས་པ་འདག་ལ། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་དག་པ་ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། སྒྱུ་མའི་ལུས་

༡ རྟོག་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐུགས་ཉིད་སེམས་སུ་དམིགས་པས་སོ།།’ ‘ལུས་དག་པས་ནི་རྟོག་པ་དག །” ཅེས་སོ།།

ནི་སྣང་བར་བཅས།།”[1] ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་རླུང་དང་བཅས་པ་དག་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ།། ཚུལ་དེ་རྣ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་བསྟུན་ནའང་དོན་དུ་སྣང་ངོ་།། ཡང་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ལ། དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་འགའ་ཞིག་བཤད་ནས། དེ་ངོས་ཟིན་ན་སྒྱུ་ལུས་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ངེས་པ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་དུ་འཆད་པ་ལེགས་པར་སྣང་ནའང་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་མི་གསལ་ན་དེ་གསལ་བའི་བོགས་འབྱིན་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་མན་ངག་རྣམས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་ལྔར། “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྲིས་པ།།”[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྲུས་ནས་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་བློས་བཏོན་ནས་བར་དུ་བཞག་ལ། དེ་མཐར་རང་ལ་བསྡིམས་པའི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་བྱེད་པ་ནི། རང་གིས་སྤྱར་སྦྱོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ལས༑ གཞན་གྱིས་བར་མ་བཅད་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞུང་ཚད་ལྡན་ཀུན་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། རང་གི་རྣ་ཚིག་དང་ཡང་འགལ་བར་སྣང་ངོ་།། བླ་མ་མར་པ་ལ་རྒྱུད་རེ་རེའི་གདམས་ངག་ལའང་། བླ་མ་དུ་མ་ཞིག་གི་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་ནཱ་རོ་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ།། འོ་ན་རིམ་ལྔ་ལས། “དངོས་དང་དངོས་མིན་ལས་གྲོལ་བ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྲིས་པ༔ མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ།། གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་སྣང་དང་མཚུངས།། ‘རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཞིང་།།’ སྐུ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ།། སློབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བསྟན།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡི།། སྒྱུ་མའི་ལུས་ནི་སྣང་བར་བཅས།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢ན༧

‘བདག་བྱིན་བརླབས་ཞེས་དེ་བཤད་དོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་བྲིས་པའི་བྲིས་སྐུ་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་ཤར་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་སྐུ་དེ་ནི་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས། སློབ་མ་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མེ་ལོང་དུ་ཤར་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་བཏོན་ཏེ་རང་ལ་བསྡུས་པའི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མིན་ན། དཔེ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བར་[2]བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ལས། རིམ་ལྔར་དཔེ་གསུམ་གསུངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྙན་ཕལ་པ་རྣམས་མིན་ཏེ། སྐུའི་ཆ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པའི་དཔེའོ།། འཇའི་དཔེས་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཁ་དོག་མ་འདྲེས་པའོ།། ཆུ་ཟླའི་དཔེས་ནི་སྒྱུ་ལུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་འགྱེད་ནུས་པའོ།། བདག་བྱིན་བརླབས་ལས། “དེ་དག་གིས་ནི་སྐུ་བསྒོམ་མོ།།”[3] ཞེས་དཔེ་གསུམ་པོ་དེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་མཚོན་ཏེ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་དོན་ནོ།། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དབེན་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་དོན་མེད་དོ།། དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པར། སོར་སྡུད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་བདག་བྱིན་བརླབས་སུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སུ་སྨྲ་ན་ནི།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི།།’ ‘བདག་བྱིན་བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **འདྲ་བ་རེ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་ཨཱརྱ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ན༩ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་སྐུ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

སློག་རྒྱུ་ནས་སྒྲ་གཅན་ལྟར་ནག་པོར་སྣང་བའི་བར་བརྒྱད་ཀ་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདོད་དགོས་ཀྱི། དེའི་མཐར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་མཐར་ལྟའི་སྐྱ་ཤར་བ་ཕོ་ན་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཆད་པ་མི་རིགས་སོ།། དུས་འཁོར་ལས་སློག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོའི་རླུང་རྣམས་ཡུལ་ཐ་མལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་ཏུ་ཉེ་བར་སོང་བ་དང་། ནང་དུ་ལྡོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། སེམས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆར་བའི་སློག་རྒྱུ་སོགས་བཞི་ནི། སྟོང་པ་བཞི་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཆར་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་དགོས་པ་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་བས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་འོང་ས་མེད་དོ།། མདོར་ན་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པས། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཀུན་རྟོག་དང་དེ་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན༑ དབང་ཤེས་རྣམས་དེའི་སྔ་ནས་ཀྱང་ཐིམ་ནས་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་ན༑ སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་སྒོམ་པ་འོང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་སྐྱེའོ༎ སྤྱིར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་བརྫུན་པའི་སྒྱུ་མར་འཆར་བ་ལ་ནི། དབེན་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲངས་པ་ན། སྟོང་པ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་སྦྲུར་ནས་སྒོམ་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་བརྙན་ལ་དགའ་མི་དགའ་འདུག་མི་འདུག་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་འགངས་ཆུང་ངོ་།། འདི་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མ་ལུས་པ་བཤིག་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྙེད་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་རང་ཤུགས་སུ་འཆར་བའི་ཚུལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ།། རིམ་ལྔར་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྱུ་མར་ལྟ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཅུག་མའི་ལུས་རླུང་སེམས་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ལྟ་བ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།། རླུང་བསྒོམས་པས་[1]ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན། ཞིང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་གང་འཆར་བར་འདོད་པ་ལ་དེའི་འཕེན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བཟུང་ན། སྣང་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་མོད་ཀྱང་། འཕགས་སྐོར་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་ངོ་།། སྒྱུ་མ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་སྤྱད་པ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་། དོན་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་)ནི། ལུགས་འདི་ལ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་དང་། འཆི་ཁ་[2]དང་བར་དོའི་གདམས་པ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་རྗེ་འགོས་ཀྱིས་ནི། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་དང་། བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་གཉིས་བཤད། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་བཤད་དེ། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་འདིའི་མན་ངག་ལ་མ་བྱུང་ངོ་།། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྲེ་བ་དེ་དག་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་ནས་བཤད་དོ།། ན་རོ་པའི་མན་ངག་ནག་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བསྲེ་བ་འདི་རྣམས་མ་བྱུང་ལ། མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་དེ་བཞི་ཁའི་གདམས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དང་། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་གཉིས་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས

༡ **བསྒོམས་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ **འཆི་ཀ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་བཞི་ཁ་བཤད་དོ།། གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་པ་མ་གཏོགས་པ་གསལ་བར་སྦྱར་བ་མི་སྣང་ངོ་།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "རྨི་ལམ་ལུས་ནི་རྣམ་སྦྱང་ཕྱིར།། སྒྱུ་མར་མཚོན་པའི་དུས་གང་ལས།། 'ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་མཐོང་བ།།' 'ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པ་འོ།།"[1] ཞེས་དང་། "རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་།།"[2] ཞེས་པས་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་དང་། "བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།།"[3] ཞེས་དང་། སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ལ་རིམ་ལྔ་བསྒོམ་ཞེས་པས་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ།། མགོན་པོ་ཀླུའི་གཞུང་ལས་ནི་རིམ་ལྔར་སྒྱུ་ལུས་ལ་བར་དོར་བཤད་པ་དེ། དེ་གཉིས་བསྲེས་པར་བཤད་དུ་རུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། བསྲེ་བ་རྣམས་ཚིག་ཟིན་ལ་མི་གསལ་ལོ།། ཀླུ་བྱང་གིས། རྫོགས་རིམ་ལ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། བར་དོ་དང་སྲིད་པ་དང་། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་སྦྱར་བ་མེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ།། ཟླ་བ་གྲགས་པས། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་ལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། རྨི་ལམ་དང་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་མ་གཏོགས་པ། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པས། ལུགས་འདི་ལ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བཤད་པས་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། དེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་བྱུང་བ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རིམ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

ན་གཉིད་དང་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེ་བར་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་མ་གཏོགས་པ་ཡབ་སྲས་གཞན་གང་གི་གཞུང་ནའང་མེད་དོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ནི། "དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་པར་བསྒྲིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཐ་བ་ལ་གཞུག་གོ། ཁམས་ཐ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ། སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ། སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྟེད་པའོ།། ཕྱིས་ནི་བརྟེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། ཡང་གྲོལ་བ་ན་རླུང་གིས་རང་བཞིན་རྟེན་དེ། གང་གི་རྨི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གསད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཚག་འགྱུར་ལས། རླུང་གིས་རང་བཞིན་གཡོས་ཏེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་པར་བསྒྲིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཐ་བ་ལ་གཞུག་གོ།། ཁམས་ཐ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ།། སེམས་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྟེད་པའོ།། ཕྱིས་ནི་བརྗོད་པ་ཡང་

གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གཞན་དག་མ་བྱུང་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ།། ལུང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། དོན་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། "གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི།། མཐོང་བ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ལ།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ།། བརྟགས་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་བྱ།། འདི་དག་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པའི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་བར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་གཞུག །"[1] ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གཉིད་སྟོང་པ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་དེས་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་སྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "རིམ་པ་འདིས་ལྷ་སུ་ཀུ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དོ།།"[2] ཞེས་བཟའ་བཏུང་དང་བཤང་གཅི་འདོར་བའི་སྐོར་གྱི་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་པ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བཤད་དེ། འདིས་གཉིད་ལོག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ན། བསྒྲེ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། ཡང་གྲོལ་བ་ན་ཆུང་གི་རང་བཞིན་རྟེན་དེ། གང་གི་ཚེ་རྨི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གསང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ནས་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཆོས།། མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་ཇི་བཞིན།། རྟོག་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན།། འདི་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་ཞེས་བྱ།། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཞུག་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིམ་པ་འདིས་ལྷ་སུ་ཀུ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱད་དེ།" ཞེས་སོ།།

ཡང་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་དེས་རྣལ་འབྱོར་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་མོད་ཀྱང་༑ གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་སྙམ་ན། གཉིད་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀླུའི་མན་ངག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པས་ཞེས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཚང་བས་ཞེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཚིག་དེས། ཟླུ་མེན་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དེ་དང་ལྟོ་ལྡིར་བ་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་དེས་བསྟན་པའི་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཚང་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས། ལུང་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་[2]དུ་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་སློས་པ་དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་པར་སྣང་བས། གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བའི་གདམས་པའི་མཆོག་ནི་གང་ཟག་རབ་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པ་ནི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

[2] འོད་གསལ་སྦྱར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།

བཞིན་ཡིན་ཏེ། མན་ངག་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་བྱུང་ན། སྦྱོད་བསྡུས་ལས་ཞིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་སློས་ཆོས་ཡིན་པར་གོ་ནས༔ ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དག་སློམ་པ་དོར་བས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ༔༔ སྦྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་གཉིད་དང་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེ་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་མའི་གང་ཟག་གིས་མི་ནུས་ཀྱང་། གཉིད་དང་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲེ་ཙམ་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་མིན་པས། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ།། དེས་ན་སྦྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ཁུངས་དེ་གང་ཟག་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་པ་ལ་སྦྱར་ས་ཡོད་དོ།། འོ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་ཁུངས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ན་གསལ་བར་མེད་པས་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། “ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ་རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཡང་ལུས་འདིར་འོངས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཚིས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཚིས་”[1]ཞེས་རྨི་ལམ་ལ་དྲི་བ་མཛད་དོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ཅེས་པ་ནི། རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་གཉིད་ཡུན་རིང་པོའི་རྒྱུ་དྲིས་པའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔར་ལྟར་གཉིད་ལོག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་རྨི་ལམ་ཤར་བའི་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱ་ནནྡ་དེ་བ། སྦྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཡང་ཡུལ་འདིར་འོངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཚིས་སམ། འོན་ཏེ་མ་མཚིས།” ཞེས་སོ།།

དུས་སུ། ཕུང་པོའི་ཁོག་པ་སྟོར་ཡོད་འདི་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་ནས་ཡང་ལུས་སྟོ་མ་འདིར་འོང་བ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་སྐྱར་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དྲིས་སོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། རྨི་ལམ་དུ་དབང་པོ་མཐའ་དག་གིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དེ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཚང་བར་སྣང་བའི་དོན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དགེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྨི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྟས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སད་དུས་སུ་སྨྱོང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་སོ།། གཉིད་ལོག་སད་ལ་ཐ་དད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། རྨི་ལམ་བརྫུན་ལ་སད་པའི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དྲིས་པའོ།། དེའི་ལན་དུ “ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོར་བལྟས་ནས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བཤད་པ་རྣམ་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། དེ་བས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་དུ་བཤད་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པར་གྱུར་པ། རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡིས། རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་པ།། ཞེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས།། སྟོང་ཆེན་གྱུར་པས་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ།། རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྨི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར།། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་འབྲས་འདོད་པ།། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་།། ས་འཁྲུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས།། སྐྱེ་འདིར་རླུང་ནི་སྐྱར་ཡང་[1]འཇུག་པར་འགྱུར།། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་རླུང་འདི་ཉིད།། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་སྤྱུར་འགྲོར་

[1] སྟོར་ཡང་ དབུས་དཔར།

འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ།། དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཆང་ཏུས་ཤ་མེད་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང་།། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན།། རིམ་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཅན།། དེ་བས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བདེན་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།"[1] ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ལུས་ལ་དངོས་པོར་བལྟས་ནས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ཐ་རགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་མ་རྟོགས་པར། རགས་པའི་ལུས་ཙམ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཟུང་ནས། རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་ནུས་སམ་མི་ནུས་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཚིག་འགྱུར་ལས། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ནས་སད་པའི་སེམས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྨི་ལམ་དང་སད་པ་ལ་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་བཤད་པའོ།། རྒྱུད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་གཉིས་དྲངས་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྟོན་པའོ།། ཆང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་

---

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོར་བལྟས་ནས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། དེ་ནས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་དུ་བཤད་པའི་ལྟའི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པར་གྱུར་པ་རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡིས་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་ལ།། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས།། སྟོང་ཆེན་གྱུར་པ་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ།། རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྨི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར།། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་འབྲས་འདོད་པས།། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་།། ས་མཐུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས།། སྐྱེ་འདིར་རླུང་ནི་སླར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་རླུང་འདི་ཉིད།། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་སྒྱུར་འགྲོར་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ།། དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཆང་ཏུས་ཤ་མེད་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང་།། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན།། རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཅན།། དེ་བས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བདེན་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་དང་པོ་བཞི་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་དང་། སོགས་ཀྱི་སྦྲས་བསྡུས་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ལུས་འདིར་འདུས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་རིམ་གྱིས་འདུས་པའོ།། དེ་ལྟར་འདུས་པ་ལས་སྣང་བ་དང་། མཆེད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་སོ།། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་འདུས་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་ཐིམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་གཉིད་འཐུག་ཡོག་པའོ།། ས་འཐུག་པ་ནི། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལུས་ལ་འགོད་པ་ན་སྙིང་ཁར་ས་བཤད་ཅིང་༑ རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་སྙིང་ག་སར་བཤད་པས། སྙིང་ཁར་རླུང་འདུས་པ་འཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་རྨི་ལམ་མི་འཆར་བར་གཉིད་རིང་དུ་འབྱུང་བའོ།། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྲིར་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་གཉིད་ཡུན་རིང་བའི་རྒྱུ་གསུངས་སོ།། རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་སངས་མ་ཐག་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེ་གྲོལ་བ་ན་རྨི་ལམ་འཆར་བ་སྟེ། འདིར་འོད་གསལ་དེ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྡུས་སོ༑༑ འགྲོ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་རྟེན་ལྟར་ན་གཉིད་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཚག་འགྱུར་ལས། སྐྱེ་བོ་ཉིན་མཚན་རྨི་ལམ་ཉེ་བར་འབྱུང་།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། རླུང་ནི་ཞེས་པ་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ་དྲི་བའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། འབྲས་བུ་སྨིན་མ་སྨིན་ནི། རླུང་སེམས་དེ་ལུས་རགས་པ་འདི་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་[1]གྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་མི་ཟད་དོ།། དེས་ན་དེ་མ་ཟད་པས་སླར་ཡང་འདིར་འཇུག་ཅེས་སླར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གསུངས་སོ།། དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོགས་སུ་བྲེ་བ་ལུས་སྔ་མ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པས་གོ་བར་ནུས་སོ།། རྨི་ལམ་སད་ལ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྨི་ལམ་དང་སད་

[1] འབྲེལ་མི་འབྲེལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

པ་གཉིས་ལ་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་ཏོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། ཆོས་རྣམས་དེ་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ལྷུས་ལོངས་སྐུ་ལ་ཤ་ཏུས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས། གཉིད་ལོག་དུས་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་། སད་པ་ལ་ཉེ་བའི་སྔར་གྱི་ལུས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།། དེས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་འདྲ་བས་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུས་དེ་རགས་པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་འདྲ་བས། སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་ཞེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟའི་རིམ་པས་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དེས་ན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་༑ རྨི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྒྱུ་མའི་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཟུང་བས་མཚོན་པས་ན། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ནི་སྒྱུ་ལུས་མཚོན་པ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པར་འཕགས་པ་ལྷའི་མན་ངག་ལས་ཞེས་པར་གྱིས་ཤིག །དཔེ་གཞན་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་སྒྱུ་ལུས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་གོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། དཔེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་ལུས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་མེད་མོད་ཀྱང་། རྨི་ལམ་ལ་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཉིད་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་མཐར་འབྱུང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པར་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཞེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། སྦྱང་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་བཤད་པའི་

གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་ཤེས་སོ།། དེས་ན་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་རྫི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་འོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བརྟུས་མ་ལས། "ལྷུང་དང་བཅས་པའི་འཕོ་བ་གནས།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགྲིན་པར་སྐྱེས།། ཡི་གེ་ཨོཾ་བཅས་གནས་པ་ཉིད།། ཨ་ནུ་ཏ་ར་བརྗོད་པ་གང་།།། གཟུང་ཞིང་བསྒྱུར་དང་སྤེལ་བ་དང་།། སྒྱུ་མར་དྲན་དང་རྒྱས་བཏབ་པས།། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ལམ་དུ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་རྨི་ལམ་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱང་བཤད་མོད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའོ།། འཆི་བ་དང་བར་དོ་གཉིས་དང་བསྲེ་བ་ནི། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱོང་བསྡུས་སོགས་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་བཞིན་ནོ།། འདི་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ལུགས་ཀྱང་སྔ་མས་དཔག་པར་ནུས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་མར་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་འདི་རྣམས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལ་གཏུགས་ནས་ལེགས་པར་འཆད་ཤེས་ན། ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་མ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོང་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བས༔ གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྐབས་དེར་འབྲེལ་ལོ།། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་ཞིག་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་སྒོམ་པས། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་ངག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་།།། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྲེ་བ་ནི་དེ་དག་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དང་བསྲེ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས། དེ་ནི་སད་དུས་དང་

[1] ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

གཉིད་དུས་ཅི་རིགས་སུ་འོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའོ༑༑

དང་པོ་(གཉིད་དང་བསྲེ་བ་)ནི། སྤྱིར་གཞི་ལ་དང་པོར་རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་རྗེས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་དུས་སུ་ཡང་དང་པོར་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བ་སྒོམ། དེའི་རྗེས་སུ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་ལུས་བསྲེ་བའི་རིམ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས་སྙམ་ན། འདི་ལ་མར་ལུགས་པ་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག །རིམ་ལྔ་ལས་སྒྱུ་ལུས་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། འོད་གསལ་རིམ་པ་བཞི་པར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས། བསྲེ་བ་གཉིས་ཁ་ཐལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མ་སྒོམ་པ་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། དོན་ལྷ་མ་ལས། ཐོག་མའི་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་བཟུང་ནས་དེའི་མཐར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྐྱུར་ལྡང་བར་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་སྙིང་པོ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྐྱུར་ལྡང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་གཞི་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་སྟོང་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་སྟོང་པ་ལས་བར་དོ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཞེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མིང་ཡོད་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་དུ་དཔེའི་

འོད་གསལ་མེད་པ་མིན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྙེད་ན། གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སད་དུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན། ཐ་མལ་པའི་གཉིད་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། ཡང་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་རླུང་རྒྱུ་ཐིར་ཚུད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་འཆར་བའི་མཐར༑ ཟླ་འོད་ལྟར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་ཤར་ནས། དེ་ནས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་བཞིན་དུ་གཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེའི་སྔ་མ་ལ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཞི་དང་། ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་སྔོན་དུ་མི་འཆར་བར་སྟོང་སང་ངེ་བའི་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་ཞིག་འཆར་མོད་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་མི་དགོས་པས། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་འདིར་འཇུག་མི་དགོས་སོ།། དེས་ན་འདིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་རླུང་རྒྱུ་ཐིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་སད་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་པ་བསྒོམས་ནས། སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་ཞིག་སྐྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། དེ་ནས་སྟོང་པ་དེ་རྣམས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིད་དང་བསྲེ་འདོད་ཀྱང་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤས་ཆེར་སྣ་བུག་གི་འབྱུང་འཇུག་ཕྲ་མོ་ཞིག་མི་ལྡོག་པས། འབྱུང་འཇུག་ཕྲ་མོ་ཡང་ཚད་ནས་རྒྱུ་ཐིར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་ཇི་བཞིན་པ་གཉིད་ཀྱི་གཞིའི་སྟོང་པ་ལ་མེད་མོད་ཀྱང་།

སྟོང་པ་བཞི་མེད་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་མ་ཤར་ཙམ་ཆད་ཀྱི་གཉིད་དང་ཤར་བའི་གཉིད་གཉིས་ལའང་རླུང་སྙིང་གར་འདུས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་དང་། རགས་པ་ཐིམ་མ་ཐིམ་ཁྱད་ཆེའོ།། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྲེ་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས༔ གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་སྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་ནས་ཧྲུ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་འོང་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན། ཐིག་མར་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་མ་ཤར་ཡང་། དེ་ནས་བྱུང་བ་ན་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་ངེས་པར་འཆར་རོ།། དེས་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་པ་ངེས་ཅན་དུ་ཤར་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་གཉིད་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཆར་བ་ལ་སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་ཆེན་གསུམ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མར་ལུགས་ཀྱི་འོད་གསལ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལས། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་བཅད་ནས་སྙིང་གར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་བསྒོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཡང་། དམིགས་པ་དེ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམས་ན། རླུང་འདུ་བ་སླ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འོང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་ལོ།། དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་ནས་དེ་ནས་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་གཞན་དུ་མ་བསྒོམས་པར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁ་ཙམ་དུ་བསྒོམས་པས་འོང་བ་མིན་នོ།། འདི་ལ་ཡང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ངོས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་འོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་མི་ཐུབ་བོ།། དོན་ལྡ་མར་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་པ་ལ་ཨ་ནུ་ཏ་ར་མཁྲིན་པར་འགོད་པ་དང་། མེས་མཚོན་གྲིས་མཁྲིན་པར་སྒོམ་པར་

བཞེད༏ མཚུར་སྟོན་སྙིང་གར་སྒོམ་པར་བཞེད་པ་ལ། འོད་གསལ་སྒོམ་ན་སྙིང་ག་དང་། རྨི་
ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་སྒོམ་ན་མགྲིན་པར་སྒོམ་པ་ཡིན། འདབ་མའི་ཡི་གེ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་
དེ་རེ་རེ་དང་སྟོང་པ་རེ་རེ་འཛིན་པ་སྦྱོར་བར་[1]བཤད་དོ།། དེ་ལ་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་སྔར་
གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་པ་ལེགས་ལ། དེ་ལྟར་སྦྲེལ་ནས་འཛིན་ན་པདྨ་ཐིག་ལེ་དང་
བཅས་པ་མཚུར་སྟོན་བཞེད་པ་ལྟར་སྙིང་གར་སྒོམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མགྲིན་པར་སྒོམ་པ་མི་
ལེགས་སོ།། འོད་གསལ་སྒོམ་ན་སྙིང་ག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་གར་སྒོམ་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ།། རླུང་ཐིམ་པའི་མཐུས་རྨི་ལམ་གྱི་བསྲེ་བ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་འདུན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ། མགྲིན་པར་སྒོམ་པ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས་པར་
སྣང་ངོ་།། ཨ་ནུ་ཏ་ར་སྒོམ་པ་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བར་བཤད་པ་ལྟར།
རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ནཱ་རོ་པའི་གདམས་པས་སྙིང་གར་
སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་བྱེད་པ་ལ། འདིས་མ་གྲུབ་པ་ཡི་གེ་དེ་བཞིས་བྱ་རྒྱུ་མི་སྣང་ངོ་།།
དེས་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ན་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས། སྙིང་གར་
ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཉིད་ལེགས་སོ།། དེ་ནི་སྙིང་གའི་སྔགས་
འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་སྣང་ལ། དེ་ལས་རྒྱས་སུ་གཏོང་
འདོད་ན་སྔགས་འཁོར་བཀོད་ནས་སྤུད་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ།། རིམ་ལྔ་
གདན་རྫོགས་ལས། སྙིང་གར་ཡི་གེ་བཞི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་
ནས༏ རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་བཞི་
དགོད་དགོས་མི་དགོས་བཤད་ཟིན་ལ། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་རྡོར་བཟླས་
བྱས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་

༡ སྦྱར་བར་ དབུས་དཔར།

རླུང་གི་བཟླས་པ་བཤད་པའི་མཐར། "བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་ཡང་དག་བཤད།། དེ་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ལ་གནས།། ཇི་ལྟར་འོ་མ་ཁྲབ་པར་ནི།། མར་གསར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་བཞིན་གོས་དཀར་ལ་སོགས་ལ།། ཞི་བ་ཉིད་ནི་དེ་གནས་སོ།།"[1] ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། "གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི།། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་གཞུག །"[2] ཅེས་པའི་བར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་མཇུག་ཏུ། "རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དབུགས་རྫབ་འབྱུང་།། 'སྦྱོར་བའི་དེ་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད།།' ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གནས་ནས་ནི།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉིད་དུ་ཡང་།། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་ཉལ་སོགས་ལ།། མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།། དུས་གསུམ་འདས་པ་རྟག་ཏུ་བཟླ།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ༑༑ དེའི་དང་པོ་དྲུག་གིས་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོའི་འོད་གསལ་གོས་དཀར་སོགས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ལ་འོ་མ་ལས་མར་གསར་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་པར་གསུངས་པས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པར་བཤད་དོ།། གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གཞུག་གི་བར་གྱིས་ཕྱུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བཤད་པའི་དོན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་བཞིས་ནི་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་བཟླས་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་བཞིས་ནི་བཟླས་པ་དེ་ཡང་ཉལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ན་མཚན་མོ་ཉལ་བའི་དུས་སུ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་འདྲེན་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཅྭ་བརྒྱད་དག་ཏུ་ཡང་དག་བཤད།། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་དག་ལ་བཤད།། ཇི་ལྟར་འོ་མ་ཁྲུད་པར་ནི།། མར་སར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་བཞིན་གོས་དཀར་ལ་སོགས་ལ༑༑ ཞི་བ་ཉིད་ནི་དེ་གནས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

2 བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཆོས།། མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་ཇི་བཞིན།། རྟོག་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན།། འདི་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག༑ དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་ཞེས་བྱ།། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཞུག་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ "སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོར་ན་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་གང་གིས་འདྲེན་པའི་ཐབས་དེས། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་ནས་བསྲེ་དགོས་ལ། སད་དུས་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་རྡོར་བཟླས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་ཐབས་གཉིས་རྗེ་མར་པའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་གདམས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། མན་ངག་ཁ་འཐོར་བ་པན་ཚུན་དུ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།། འདི་ཤེས་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གཉིད་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་འཆར་བ་ནི་གསུངས་ན། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཐབས་གང་དུ་གསུངས་སམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ལེགས་པར་གཅོད་ནུས་སོ།། སྤྱིར་ལམ་གང་ལ་ཡང་གཞི་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་[1]ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སློང་ཤེས་ན་སྐྱུར་བ་ཡིན་པས། གཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར་ཡང་རླུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུས་ནས་སྟོང་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ། བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་གིས་ལམ་དུ་སློང་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་རོ།།། གཞི་ལ་སྟོང་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཧ་ཅང་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་ཚབས་ཆེ་བས་ལམ་དུ་མ་བསླངས་བར་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ငེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་སོ།། འདི་ལ་དྲན་པའི་མཐུ་ཉམས་པ་ཡེ་མེད་ན་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ལ། དྲན་པ་ཉམས་ཚབས་ཆེ་ན་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངེས་མི་ནུས་པས་གཉིད་དུ་ཡང་འགྲོ་ལ། སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་དྲང་མི་ནུས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཡང་མིན་པ་ཞིག་གདམས་ངག་གིས་བྱ་དགོས་སོ།།། དེ་ལ་གཉིད་མ་བྱུང་ནས་དགེ་སྦྱོར་འདིའི་གེགས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆུང་ལ། དེ་དང་གཉིད་བྱུང་ནས་འཐུག་དྲགས་པའི་སེལ་ཚུལ་ནི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ལ། དེར་མ་བཤད་པའི་སེལ་ཐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། སྦྱབ་འཐུག་རན་པའི་གཉིད་ཀྱི་

---

[1] ཡོད་ཡོར་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྟོང་པ་ཤར་བའི་མཐར་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རིང་དུ་སྐྱོང་དགོས་པ་ལས༔ སླར་དུ་སད་པ་དང་སླར་དུ་རྨི་ལམ་ཤར་བ་དེའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ན། དེའི་སེལ་ཚུལ་གྱི་གཞི་འདིངས་པ་ཞིག་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། རྣལ་འབྱོར་པས་ རླུང་རྒྱ་ཧྲིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་ནུས་ཀྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་བསྒྲེ་བའི་གདམས་ངག་མི་ཤེས་ན་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་གཉིད་དང་བསྲེས་ནས་བསྒོམས་པས། ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྲིད་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། འདིར་མཆོག་མི་འཐོབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྲིད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པས་བསྒྲེ་བའི་གདམས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དེ་ཙམ་མི་ནུས་པས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་གཉིད་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཆ་མཐུན་པ་ངེས་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་དང་། སྐྱེད་ནུས་པ་ལ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྣང་བ་གཉིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཕྱུག་པའི་གོ་བ་རགས་པ་འཆགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ།། ལྷག་མ་རྣམས་ཞིབ་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་རླུང་སྦྱོར་བས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བསྲེ་ནུས་པ་ངེས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་བ་ན། གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་ནུས་པས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་འོག་ཏུ་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ས་མཚམས་[1]ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་

༡ **འཆར་བའི་མཚམས་** སྒྲུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ཞེས་པའི་ཐབས་གཞན་མི་དགོས་པས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་ཐབས་གཞན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་རླུང་སྦྱོར་བས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་ནུས་པས་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ནི། སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་བཞི་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ནུས་པས། དེ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཞན་མན་ངག་རྣམས་ལས་བཤད་དོ།། འདི་ལ་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་དུས་ཉིད་ནས༑ རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཡང་མང་པོ་ལ་འོང་ལ། ཉིན་པར་བྱ་བ་གང་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཐུར་ཐུར་འོང་བ་དེ་ཕལ་ཆེར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འོང་ངོ་།། དེའི་གནད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་དཀའ་བ་[1]ཡང་མིན་ལ། ཉིན་པར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བ་ཉིད་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་བསྟུགས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་གཉིད་མེད་ནས་རྨི་ལམ་མི་འོང་བ་ཡང་ཞག་སྤྲེལ་བ་སྲིད་མོད་ཀྱང་། དེས་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གེགས་བྱེད་པ་ཤས་ཆུང་ངོ་།། གཉིད་བྱུང་བ་ལ་གཉིད་འཐུག་དྲགས་ནས་རྨི་ལམ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཉིན་པར་སེམས་གནས་འབབ་ཞིག་ལ་གོམས་དྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ཡང་སད་པའི་ཚེ་བཤད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་མོད་ཀྱང་༑ དེ་ཤས་ཆུང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་སེལ་ཐབས་ཀྱང་མན་ངག་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དེའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཞེས་ན་སླའོ།། དེ་ལྟར་གཉིད་མི་འོང་བ་ཡང་མིན་ལ། དེ་བྱུང་ཡང་རྨི་ལམ་མི་འོང་བ་ཡང་མིན་པས། རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་ཉིན་པར་ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་རྣམས་རྨི་ལམ་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་མང་དུ་བཏང་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སད་པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལ་ནི་རྨི་ལམ་མང་པོ་དང་རྒྱུན་རིང་བྱུང་ཡང་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ན་བག་ཆགས་དེ་སད་མི་ནུས་པས། རྨི་ལམ་གསལ་བོ་འོང་བ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་

1 བཀའ་བ་ དབུས་པར།
དཀའ་བ་ ཞེ་དཔར།

དང་པོ་ནས་རྨི་ལམ་གསལ་བ་ཡིན་ན་འཛིན་པ་སླ་ལ། མི་གསལ་ན་གསལ་བའི་ཐབས་དགོས་སོ།། དེ་ནི་ཉལ་ཁར་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་མཚམས་སོགས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།། རྨི་ལམ་ཟིན་མ་ཐག་གམ་ཟིན་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པར་སད་ནས་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྨི་ལམ་རྒྱུན་རིང་བའི་ཐབས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ལས། སྙིང་ག་དང་ནོར་བུར་གནས་པའི་ཐིག་ལེས་གཉིད་འཐུག་གི་སྐབས་དང་། མགྲིན་པ་དང་ལྟེ་འོག་གི་གསང་གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེས་རྨི་ལམ་དང་། དབྲལ་བ་དང་ལྟེ་བའི་ཐིག་ལེས་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྙིང་ག་དང་ནོར་བུར་རླུང་འདུ་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་འཐུག་ཞིང་། དེ་དེར་གནས་པའི་རིང་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་རླུང་འདུས་པ་ཅུང་ཞིག་གྲོལ་ནས་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་སུ་སོང་སྟེ་འདུས་པ་ལས་རྨི་ལམ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དེར་གནས་པ་རིང་ན་རྨི་ལམ་རིང་ལ། ཐུང་ན་ཐུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཅུང་ཞིག་གྲོལ་ནས་གནས་གཞན་གཉིས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་སད་ནས་འགྲོ་བ་ཤེས་ཏེ། དེའི་སྟེང་ནས་སད་འབྲུམ་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་ན་གནད་དུ་འགྲོ་སྟེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟིན་ནས་རིང་དུ་མི་གནས་པ་གནས་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བླ་མ་མར་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གནད་སྙིང་ག་དང་། རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་གནད་མགྲིན་པ་སྟེ། གཉིད་དུས་ཀྱི་གནད་གཉིས་དང་། སད་དུས་སུ་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་ན་ལྟེ་བར་སྒོམ་པ་གནད་ཆེ་བར་བཤད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།། རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་གནད་མགྲིན་པར་ཆེ་བ་ནི། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།[༡] སྒོམས་འཇུག་གི་དུས་སུ་སྤྱི་བོའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་སྟེ་སད་དུས་ཀྱི་གནད་གཉིས་བཤད་དོ།། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་

༡ རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།། སྡེ་དཔར།

ལམ་འཛིན་པ་དེས། རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང་། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་སོགས་བརྟན་ཞིང་བྱུང་བ་ཡོད་ན། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་དེར་གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་བཞི་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་མར་ལུགས་ལ་ཡོད་དོ།། དེ་ནུས་ན་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་རིང་དུ་གོམས་པ་བརྟན་པར་བྱས་པས་སད་དུས་ཀྱི་རླུང་སྟུད་སླ་བར་སོང་ནས། སད་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ཚུར་ཕན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་རབ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་བཞི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བའམ། ཐ་མ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས༑ རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བའི་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་ཅིག་མི་ཤེས་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གཉིད་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་བྱུང་ན་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ནུས་ཞེས་པ་ནི། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་དོན་ལྔ་མ་ཉིད་ནས་འབྱུང་ལ། གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཞིབ་ཏུ་མི་འཇུག་པར་འཇུག་ཅིང་། ཞུགས་ཀྱང་ལྡང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པས་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་སྙེར་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཕལ་བ་ནི་སྤྲུལ་བསྒྱུར་དང་། དག་མ་དག་གི་ཡུལ་སྣང་བལྟ་བ་[1] སོགས་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། དག་མ་དག་གི་ཡུལ་སྣང་ལྟ་བ་ནི་རླུང་རླུང་ཧྲིར་ཐིམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་མིན་པའི་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་ནི། མཐོང་ཉམས་བཟང་བ་རྣམས་ལ་སད་དུས་སུ་ཞིང་ཁམས་

---

[1] ལྟ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་ཡང་དེ་དག་དངོས་མིན་གྱི། དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཤར་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དག་པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་མིན་ནོ།། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱང་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།། རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་ཡུལ་སྣང་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མོད་ཀྱང་། བསྒྲེ་བའི་ནུས་པ་སྟོབས་ཅན་དུ་མཚམས་མཐོ་རབ་ཅིག་ཏུ་མ་སླེབ་བར་དུ། དག་པའི་ཞིང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།། དེས་ན་སྔ་ཕྱི་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ལ་ཡང་མི་སླུ་བ་འགའ་རེ་འོང་མོད་ཀྱང་། སླུ་བ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་དཀའོ།།། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པ་ལ་ནི། མཚམས་ཤིག་ནས་འདས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་མི་སླུ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་།། རྨི་ལམ་དང་བསྒྲེ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་རྣམས་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་མི་གསལ་ཡང་། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལ་འབད་ཀྱང་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་ན། འཛིན་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཡི། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱའོ།། རྨི་ལམ་དང་བསྒྲེ་བའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་ན། སད་དུས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དེ་ཁྱད་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་འཆི་བ་ལ་བར་དོ་དང་བསྒྲེ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མི་ཤེས་པས། འདི་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ལ་

གཞི་དང་། ལམ་གྱི་དུས་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལའང་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་ལུས་བསྲེ་བའི་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་ནས་མན་ངག་གི་གནད་རགས་པ་མི་འཕྱུག་གོ། བསྲེ་བ་འདིའི་ཡང་མ་བཤད་པ་ལྷག་མའི་ཞིབ་ཆ་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་དང་། བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་། བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་གསུམ་ག་ལ་བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཇོག་ཅིང་། ལམ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོག་གོ། འཆི་བ་དངོས་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བཤད་དོ།། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྫོགས་པའི་གོ་རིམ་རྟོགས་པ།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ནི་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་གོམས་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤངས་ལ་འཆི་བ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།[2] རིམ་པ་གསུམ་པ་ལས་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྫོགས་པའི་གོ་རིམས་རྫོགས་ནས།" ཞེས་སོ།།

2 གསུང་ངོ་།། དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

ཞིང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། "མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས།། གཙང་མའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ།། སངས་རྒྱས་ཞིང་ན་མི་ལྡོག་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།།"[1] ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བས་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་སྣང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། "འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་།། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས།།' ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ།། དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད།།"[2] ཅེས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་འཆི་བ་སྤངས་པར་གསུངས་ན། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་དེ་སྤངས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདི་ནི་ལས་དབང་གིས་འཆི་བ་སྤངས་པ་ཡང་མིན་ནོ།། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གཅིག་ནི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་མ་འབྱོར་བར་གསུངས་ལ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་མཁའ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་རྙེད་ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གནོད་ཅིང་། ས་རབ་དགའ་ཐོབ་ནས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མི་ཕོངས་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་མི་སྲིད་པས་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཐོབ་པ་མིན་ནོ།། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཁ་ཅིག་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་བསྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པས་གཡེངས་པས། སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་དག་འབྱོར་པ་མ་ཚང་བས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡ན༢

༢ སྡེ་བསྡུན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་།། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས།།" ཞེས་སོ།།

གྱི་ཚོ་ག་རྫོགས་པར་བྱ་མ་ནུས་པས། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བར་བསྟན་པས་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་པ་ཞིག་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ལ་ནི་མ་མཐའ་ཡང་སེམས་དབེན་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ།། འདིས་སྤྱོད་པ་ནི་བྱ་རན་ལ། སྒྱུ་ལུས་ནི་མ་ཐོབ་པས་ན། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ནས།། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ།། ལས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་འདྲ་བ་དེས་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་མི་རྒྱ་བར་གསུངས་པས། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་ན་སྤྱོད་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། འདིའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དོད་ཚེ་འདིའི་སྟོང་པ་བཞི་དང་། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བྱེད་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ།། དེས་ན་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་པ་ལྟར། སྦྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རགས་པ་དང་གཙུག་མའི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འཕྲལ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྙིང་གར་རླུང་སེམས་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱི་བའི་གཙུག་མའི་ལུས་དེ་ཡང་མཚན་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྲུབ་དཀའ་[2]བས་དེའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་བ་དེས་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་ལ་ནི་འཆི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་བསྲེ་བའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་ཙམ་ལས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་མ་གསུངས་ལ། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཚེ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་བསྲེ་བར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ན།། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ།། ལས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒྲུབ་དཀའ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

བཞེད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ཉིད་འཆི་བའི་སྣང་རིམ་གྱི་ཐིམ་རིམ་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཆི་བའི་རིམ་པ་གཞན་མེད་དོ།། དེས་ཀྱང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྒྱུ་ལུས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ལ་སྒྱུ་མའི་ལུས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། "བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་།། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ནི།། འོད་གསལ་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "འདིས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།།"[3] ཞེས་འཕེན་པ་གཏོང་བར་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "དེའི་ཚེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་དུས་བྱས་ནས་ལངས་ཏེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྱུ་མའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྔོན་དུ་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པར་ལངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། འཆི་བའི་འོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢བ༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠ན༧

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ་ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་ཚེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་དུས་བྱས་ནས་ལངས་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བར་དོར་འགྲོ་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་དེ་འདི་ལ་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་འབྱུང་བའོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དང་པོར་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས། དེ་ནས་བསྒོམས་པས་བར་དོའི་ལུས་གནས་གྱུར་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག །བར་དོ་གྲུབ་པ་ན་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་སྒོམ་པ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི།། མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར།། དེས་ན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར།། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་འཆི་བའི་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་ལ་འཕེན་པ་བཏང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་ལ། འདི་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་པས། སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་བར་དོར་འོང་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞིང་། བཏང་བ་ལྟར་ཡང་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཉིད་བར་དོར་མི་སྐྱེ་བར་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི།། མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར།། དེས་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར།། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

རྫེ་འཆང་གི་སྐུར་སྐྱེ་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་སོ།། འོ་ན་འདི་ལ་བར་དོ་མི་འདུག་པས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་མེད་ཅིང་། མངོན་བྱང་ལྔས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་མེད་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རིགས་མང་ངོ་།། དེས་ན་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ། ལྷུང་སེམས་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ།། ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་བསྒོམས་ནས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི། ལུགས་འདི་དང་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཟག་འདི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་པས། འདིས་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྟེན་དེ་ལ་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་བསྒྲུབས་ནས་འཚང་རྒྱའོ།། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་འདིས་ནི། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་རོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་དང་འབྲེལ་ལ།[1] ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེའི་ངེས་པ་མེད་དོ།། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་བར་དོའི་ཚེ་ཚད་ཞག་ཞེ་དགུ་ལས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་རྩེ་དོན་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བགྲོད་ནས་གདམས་ངག་ཉན་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཞལ་ལུང་ལས། "རང་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བས་བསྐལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ།"[2] ཞེས་གསུངས་ནས། ཟླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་

---

༡ **འབྲེལ་ལ།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
འབྲེལ་ལོ། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༤ ལས་བྱུང་བ་ནི། "དེ་ནི་རང་ཉིད་བྱིན་བརླབས་པའི།། རིམ་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ།། བྱ་བས་བསྐལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ།། ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཤད་པར་བྱ།།" ཞེས་དོན་གཅིག་པས་ཚིགས་བཅད་འདི་རྣམས་འབྱུང་།

རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། བླ་མའི་ཞལ་ལས་རྙེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། གསང་བ་དང་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རིག་པས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བས་སྒོམ་མ་ནུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་པ་འདིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ན། "བསམ་པ་དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས།། དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ལྡན་པ།། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་ཛོགས་རྟོགས།། 'དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།།' 'འཕེན་པར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།།' ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།། དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཅན་གྱི།། བསམ་པ་གང་དང་གང་དག་གིས།། མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར།། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ།། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འགྱུར༎ ཆོས་སྐུ་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ།། ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་།། གླལ་དང་འཁྲིག་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ།། 'སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་རབ་བསྒོམས་ན།།' ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི[1]ཡིད་ནི་སྦྱོང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ།། བྱིས་པའི་གཟུགས་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལ་བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་དུས་སོ།། དེའི་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་ཛོགས་རྟོགས་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་ཐོབ་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པའི་དུས་སུ་འདིའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཐོབ་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་སྐུ་གཉིས་སོ།། ཕྱི་མ་འདི་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁ་བསྐང་སྟེ། སྤྲུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་དེས་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་ནུས་པའོ།། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་སོགས་ནི་སྦྱོད་བསྡུས་དང་འདྲའོ།། ཆོས་སྐུ་

---

[1] **རྣམས་ནི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

[2] སྤྱོ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཁང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། བཅོ་བརྒྱད་པ་གསུམ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།།" "འཕེལ་བར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།།" "སྦྱོང་བར་འགྱུར་བས་རབ་བསྒོམས་ན།།" ཞེས་སོ།།

ཞེས་པ་ལྟས་ནི་གཞིའི་སྐབས་སྣང་གཞིའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དེ་ལམ་དུ་བསླང་བར་བསྟན་ཏོ།། གཞན་ལ་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཚེ་འདི་ལ་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་པ་འདི་ནི། བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་མི་ལེན་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སྐྱེ་བའོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “གལ་ཏེ་སྐུ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན།། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོར་འགྱུར་ཏེ།། རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ།།”[1] ཅེས་དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན་སྔགས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རིག་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོའི་ལུས་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྐུ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་དེས་བར་དོར་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ནི་མ་བཤད་དོ།། རྟེན་དེ་ཡང་ཡང་སྲིད་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྒྲེ་ཚུལ་)ནི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྒྲེ་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་བསྒྲེ་བ་དེ་གཉིས་བྱར་རུང་བས། ལུགས་འདི་ལ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྒྲེ་བ་དང་འདྲའོ།། དེ་ལ་འཆི་བ་དངོས་དང་བསྒྲེ་བ་ལ་ད་ལྟ་རྟོགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལ་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་གཞིར་འཛོག་པ་ནི། ཚེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་གསུམ་ག་ལ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བསྒོམས་པས་རླུང་རྣམས་ཉིང་ཁར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྲེར་ནུས་པ་ཡིན་ན། འཆི་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་བསྒྲེ་ནུས་ཤིང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥(བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲད་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

ཡང་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མེད་པར་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་འཆི་བའི་སྟོང་པ་དང་བསྲེ་ནུས་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།། སྔ་མ་ལྟར་བསྲེ་ནུས་ན་དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་རགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཅོད་ཐུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཞིག་སྐྱེའོ།། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནའང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དེ་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་འཆི་དུས་སུ་འོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་ན། གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་དྲན་ཐུབ་ནས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པ་འབྱུང་བར་མངོན་ཏེ། ཚེ་འདིར་གང་ལ་ཡིད་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་འཆི་ཁར་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་ཡང་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞིའི་འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ།། འདི་རྣམས་ལ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་མན་ངག་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་བར་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་རྣམས་ལམ་གྱིས་འདྲེན་ཐབས་སྲོག་རྩོལ་གཉིས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་སྒོམ་པའོ།། ལཱུ་ཨི་པའི་[1]སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "སེམས་ནི་ངལ་གསོ་[2]རྣལ་འབྱོར་པ།། སྦྱང་འདས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཉིད།། འཕོ་དུས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་དཔལ།། ཁྲག་འཐུང་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ།། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལག་ཐོགས་ཤིང་།། སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་ཅན།། སིལ་སྙན་སྒྲ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་།། གླུ་ཡི་ཉེར་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། འཆི་བ་ཞེས་ནི་

༡ ལཱུ་ཨཱི་པའི་ དབུས་པར།
༢ ངལ་བསོ་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར།
ངལ་སོ་ པེ་དཔར།

རྣམ་རྟོག་སྟེ།། མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་འཕོ་བ་སྟེ་འཆི་དུས་སུ་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་[2]ཕྱག་ན་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་བྱོན་ནས། མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་འཁྲིད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་ལྟ་བ་པའི་[3]འགྲེལ་པ་སོགས་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་བཤད་པས། ཕྱི་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཐབས་མཛད་པར་གསུངས་སོ།། ཁང་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྒྲུང་འདས་ཏེ་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་མིན་གྱི། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སེམས་ངལ་གསོ་[4]བ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།། འདི་བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ། ལྷག་པའི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡི་དམ་དུ་སྒོམ་པའི་གུས་པ་ཤུགས་དྲག་པ་རྣམས་ལ། རང་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷས་འཆི་བའི་ཚེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མ་གྲུབ་པར་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པར་ཞོར་བ་དེ་བར་དོར་འཚང་མི་རྒྱ་ན། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། “འོད་གསལ་གནས་ཐོབ་མངོན་སངས་རྒྱས།། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད།། ལེ་ལོ་ཅན་ནི་འཆི་ཁ་སྟེ།། ཐ་མ་སྲིད་པ་བར་མ་དོར།།[5] མཆོག་ཐོབ་སྐུས་ནི་གཞན་དོན་བྱེད།།”[6] ཅེས་བཤད་པ་ཪྗེ་ལྟར

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ ལྟུ་ཨི་པ། དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ནི་ངལ་བསོ་རྣལ་འབྱོར་པ།། སྒྲུང་འདས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཉིད།། འཕོ་བའི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ།། དཔལ་ལྡན་ཁྲག་འཐུང་སོགས་རྣལ་འབྱོར༑༑ མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལག་ན་ཐོགས།། སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་དང་།། རོལ་མོའི་སྒྲ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་།། གླུ་ཡི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། འཆི་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་སྟེ།། མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།

༢ **དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ **ལྷ་བ་པའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ལ་བ་པའི་ དབུས་དཔར།
ལྷ་བའི་པའི་ ཕེ་དཔར།

༤ **ངལ་བསོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར།

༥ **བར་མ་དེར།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཙ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཀླུ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༡

ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོད་གསལ་རྫོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་འོད་གསལ་དེ་རབ་ཀྱིས་ཚེ་འདིར་རྫོགས༔ འབྲིང་གིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རྫོགས། ཐ་མས་བར་དོར་རྫོགས་ནས་[1]མཆོག་འཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། བར་དོ་དངོས་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་ནི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་ནི། འཆི་བ་དང་བསྲེ་ནུས་པ་བྱུང་ན། བར་དོ་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་བསྲེ་ནུས་པ་འབྱུང་སྟེ༔ འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པ་[2]ལ་རང་ལྷའི་སྐུར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའོ།། བར་དོ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། སད་དུས་དང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱེད་ནུས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་མེད་པར་རྨི་ལམ་འདུན་པས་ཟིན་ན་ཡང་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ།། དེ་རྣམས་མེད་ན་འཆི་བའི་མན་ངག་ཡིད་ལ་བྱེད་དུས་སུ་ཤི་བའི་མཐར་བར་དོ་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམས་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་(བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།།"[3] ཞེས་བཤད་པས་ནི། དེས་མཚོན་ནས་འཆི་བ་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཡང་གོ་དགོས་ལ། བསྲེ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསལ་པོར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མ་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་ཡོད་དོ།། བར་དོ་གསུམ་ནི། སྲིད་པ་བར་དོ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་བར་དོ་མཐུན་ལ། མར་ལུགས་པ་མང་པོས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་

༡ **བར་དེར་རྫོགས་ནས་** དབུས་དཔར།
བར་དོར་རྫགས་ནས་ གཙང་དཔར།

༢ **གྲུབ་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཉིད།།" ཅེས་སོ།།

སྤྱིར་སྐྱེས་ནས་ད་གཟོད་མ་ཤི་བར་གྱི་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། གཞིའི་བར་དོ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་བར་དོ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱས་ན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ནོ།། དེ་ཡང་རིམ་ལྔར་སྒྱུ་ལུས་ལ་བར་དོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།། འཆི་བ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཆི་བ་དང་། རྫི་ལམ་གྱི་ལུས་བར་དོར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེའི་སྦྱོར་བ་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྣོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིད་ཀྱི་འཆི་བར་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དུ་སྟོང་པ་བཞི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་འཆི་བ་སྟེ། གཞིའི་འཆི་བ་གཉིས་དང་ལམ་གྱི་འཆི་བ་གཅིག་གོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི། སྲིད་པ་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྫི་ལམ་གྱི་བར་དོས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་སླར་ཞུགས་པའི་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བར་དོས་ཕུང་པོ་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐྱེ་བ་སྟེ། གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གོ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། བར་དོ་ལོངས་སྐུའི་བསྒྲེ་བ་སྟེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲེ་བའོ།། བར་པ་གསུམ་ནི༑ འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་བསྒྲེ་བ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་བསྒྲེ་བའོ།། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྒྲེ་བའོ།། དེ་རྣམས་ལ་ནི་བསྡུ་ན་བསྒྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཕྱེ་ན་བསྒྲེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། འདིར་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། "གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རླུང་གིས་ཏེ།། སེམས་དམིགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ།། རྫི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྒྲེ་བར་བྱ།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར།། ལམ་སློང་གཅོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ༑༑ གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ།"[1] ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསེར་སྡིངས་པས་ཀྱང་འདུས་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་དུ་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་རིམ་ལྔ་དང་སྦྱར་བ་དང་། འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་མཛད་དོ།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པར་བཤད་པ་ནི་རྣལ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རླུང་གིས་ཏེ།། བདེ་ཆེན་སེམས་ལ་དམིགས་པའོ།། རྫི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྒྲེ་བ་ཉིད།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར།། ལམ་སློང་གཅོད་པར་འཕོ་བ་སྟེ།། གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ །" ཞེས་སོ།།

འཁྲོར་མའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་ལ། ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཀུན་རིམ་ལྔ་དངོས་སམ། དེའི་དོན་རྗེས་གཉིས་སུ་འདུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྫོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་གིས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་དོན་ནི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འཁྲོར་ཉིད་དོ།། སེམས་དབེན་གྱི་དོན་ནི་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཚུད་པ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དགའ་བ་བཞིའོ།། དེ་གཉིས་ནི་རྣལ་འཁྲོར་མའི་རྒྱུད་ཉིད་ནས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་བསྟན་པས་རིམ་པ་ལྔ་བྱེད་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཞེས་[1]པ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་སྡུད་པའོ།། བར་དོ་ཞེས་པས་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་བསྟན་ལ། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་གཉིས་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་འདི་ཉིད་ནི། མ་དག་པ་དག་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་གཅིག་གོ། འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤྱགས་སྦྱོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་ནས་ལམ་འགྲུང་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། འཕོ་བའི་ཡན་ལག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་གྲོང་འཇུག་ཏུ་བྱེད་དོ།། དེ་གཉིས་ནི་རྣལ་འཁྲོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསལ་ལོ།། ཡང་ན་ཚེ་འདིར་རང་གི་ལུས་རྟེན་དང་གཞན་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་ངན་བརྗེས་ནས། ལམ་སྒྱུར་དུ་གཏོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་གྲོང་འཇུག་གོ། འདི་གཉིས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྟོན་ཞིག་ཅེས་པའམ། དེ་ཡང་ན་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་བསྒོམས་ན་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ།། བསྲེ་བ་རྣམ་པ་དགུའི་བསྲེ་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཤིན་

[1] སྦྱང་ཞེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནད་འགག་ཞིག་སྣང་བ་ནི་ཟུར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་སྣང་ངོ་༎

༄ གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ༎ དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྔོན་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་འོང་ཚུལ་ལོ༎

དང་པོ་(གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྔོན་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་)ནི། སྤྱར་གོ་རིམ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྒྱུ་ལུས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྔོན་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་འདིའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་དོན་དམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་བདེན་པའི་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ༎ དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༎ དེ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གཟུགས་སྐུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་

མཉམ་གཞག་ཏུ་གཅིག་བསྲིལ་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པ་མེད་ལ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདིར་བདེ་སྟོང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རེ་རེ་ནས་སློབ་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སླུར་ཤོས་ཀྱིས་ཚེ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་བྱེད་ལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་ལ་དུས་དུ་མ་ཞིག་ཐོགས་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པར་ཟད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་རིང་ཐུང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བར་བྱུང་ལ༑ ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་སྤོང་མི་སྤོང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ལམ་འདིར་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སྦྲེལ་ཤེས་[1]པ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་འདྲ་མོད་

[1] སྦྲེལ་ཤེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཀྱང་༑ སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་ས་རྣམས་སུ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། ཧེན་དེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཅིག་པུ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསླང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ལ། འདིར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་རྣམས་ནི། ཐེག་པ་གཞན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་། དེ་དག་གི་གནད་ཐབ་བ་ལ་ཆེམ་མི་སླ་བར་རིང་དུ་འབྲིས་པ་དགོས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་ལ་སྒྱུ་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ལྟར་སྣང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།། དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། "འདི་ནི་རང་བྱུང་བཙོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་པུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ།། ཡོ་འམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་ལ།། བླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།། ཅི་ནུས་པས་ནི་མཆོད་པར་བྱ།། ཅི་འབྱོར་པ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།། ལེགས་པར་བསླབས་ལ་དབུལ་བྱ་ཞིང་༑༑ ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི།། ཚོ་ག་ཇི་བཞིན་མཆོད་པར་བྱ།།[1]" ཞེས་འདིའི་མན་ངག་སྟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གསང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་པས་འདི་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་གསུངས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། བླ་མའི་ཞལ་གདམས་མེད་པར་འོད་གསལ་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་གནས་ཚུལ་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པའི་བླ་མའི་ལུང་ཐོབ་ནས། བླ་མ་མཆོད་པ་ སྟེར་བཞིན་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་དབང་གི་དོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༣བ༧

གདམས་ངག་དང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ།། འདི་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཡང་། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་རྒྱུར་བསྔགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེའི་རྗེས་སུ་བླ་མས་དབང་དགུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གསང་དབང་དང་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བར་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི། འདིའི་སྔོན་རྒྱུད་དུ་སྨྲུབ་པའི་དབང་ལན་ཅིག་ཐོབ་ན། སྔོན་རྒྱུད་དུ་སྨྲུབ་པ་ལ་གཉིས་པ་མི་དགོས་སོ།། དབང་མཚན་ཕྱེད་ན་བསྐུར་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་མས་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བར་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་ལ། བསྟོད་པ་ནི། “ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་།།”[1] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་ལྔས་བསྟོད་པའི་འོག་ཏུ། “ལས་དང་སྐྱེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་།།”[2] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བླ་མ་ལ་སླར་ཡང་བསྐུལ་བར་གསུངས་སོ།། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐབས་དེའི་གདམས་ངག་དང་མཐུན་པར་བླ་མ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་འདིའི་རིགས་པ་རིམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ནས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བཞེད་པ་ནི་ལེགས་པས། གདམས་ངག་ཉན་དུས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཚུལ་དེས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།། དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཀུན་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བླ་མའི་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་༑ སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་དེ། མཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པ་ནི་གནད་དམ་པར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་དང་༑ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་

༡ སྤྱི་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩ན༣
༢ སྤྱི་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩ན༤

བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སློབ་མ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། "མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཆ་སྐྱེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། 'མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།།' མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། 'དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཞེད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།།' མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་སྲུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་།། རྗེ་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད།༑ སློབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྟོག་བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་གསུངས་སོ།། ཚིག་འགྱུར་ལས། དེ་དག་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་ལན་ཅིག་མིན་པར་ལྡན།། ཞེས་དང་། སྲུན་པའི་མཐའ་ནི་རྣམ་པར་ཟད་ཅིང་མཚམས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་གྱུར་ཅིང་།།[2] རྗེ་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་མཐའ་ནི་བསྟན།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ནི། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་སུ་མ་རིག་པའི་སྣང་བ་འདས་ནས། རྗེ་སྲིད་ཉི་མ་གསལ་བར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།།"[3] ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། ཐོབ་པ་དང་སྣང་བའི་མཚན་གྱིས་དུས་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་བར་ལ་བཤད་པའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།།' 'དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **གྱུར་ཅིག།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ན༧

ཐོ་རངས་སོ།། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། ཉི་མ་ནུབ་པའི་མཚམས་སུ་མ་རིག་པ་དང་། ཟླ་བ་ཤར་བའི་ཚེ་སྣང་བའོ།། ཞེས་བཤད་ནས། ནང་གི་མངོན་བྱང་སྟོན་པ་ན། "དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་མུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ནས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ༑༑ འདིར་སློབ་མ་ལ། ཟླ་མས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱིའི་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བཤད་པ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱེད་ན། སྟོང་པ་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་མི་འཐད་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞི་དཔེར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི༑ ནང་གི་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་ཏེ། ནང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཟླ་ཉི་དང་མུན་པ་དཔེར་བཀོད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དུས་བཞིར་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ན། དུས་དེ་བཞི་རེ་རེའི་དུས་ལ་སྟོང་པ་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་རྗེ་འགོས་ཀྱིས། ནཱ་རོ་པའི་བཞེད་པ་དང་། བཙུན་མོ་ཅན་དང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ་ལུགས་གཉིས་བཀོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་བཞི་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དང་དུས་དང་རྟགས་དང་མཚོན

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི། སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་མུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ནས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་།།" ཞེས་སོ།།

བྱེད་ཡིན་པས་དྲང་དོན་ཏེ་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ངོ་།། ངེས་དོན་ནི་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་། རྐེད་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་བུམ་པར་སླེབ་པ་ན། བདེ་བ་དེ་གསུམ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒོམས་པ་ན། ལམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། ཐིག་ལེ་གཉིས་ཤོར་གཉིས་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལོག་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལོ།།གཉིས་པ་ནི། ཕྱིའི་དཔེ་བཞིས་དགག་བྱ་གློ་བུར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིའི་ཚ་ནས་མཚོན་པ་ནི་ཕྱིའི་བྱང་ཆུབ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཚ་ནས་བསྟན་པ་ནི་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་བཤད་དོ།། ལག་སླེས་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཚ་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྟོང་པ་བཞི་ལ་འདོད་ཅིང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའམ། སླིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ལྔའི་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པ་ནི་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་དང་། དོན་གསལ་དང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་དང་༑ ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་། ཕྱིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྟོང་པ་བཞི་ནང་གི་སྟོང་པ་བཞི་ལ་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་ཕྱེའོ།། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་ན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པས་ཀྱང་ལན་ཐེབས་པར་མི་སྣང་ལ། གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་གལ་ཡང་ཆེ་བར་སྣང་བས་དཔྱད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པས། རྩ་རྒྱུད་ལས། “བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་དང་།། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་མོ་ནི།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་བསྒྲུབ་པར་བྱ༔ འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་བྱེད་པའོ།། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ཉུབ་ནས་ནི།། སྒྲུབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། བསྒོམ་པ་མཆོག་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[1]

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༥བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་

ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་མོ་རིགས་བཞི་ལས་གང་རུང་ཞིག་བླངས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ།། དེ་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཐབས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་བཞིས་སྟོན་ནོ།།། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྟར་བཤད་ན། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ནི་ཉི་མ་དངོས་སོ།། ནུབ་ནས་ཏེ་ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་པའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཅི་རྙེད་པས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྟེ་སྣང་བ་མཆོན་པའི་མཚན་མོའི་ཆ་འདས་ནས། ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ལུང་ཐོག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པའོ།། ནང་གི་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ནས། ནུབ་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱུང་ནས་འགགས་པའོ།། དེ་ལྟར་སྣང་མཆེད་གཉིས་ནུབ་ནས་ནི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉེར་ཐོབ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་འབྱུང་ངོ་།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་འདས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོས་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས། བསྒོམ་པ་མཆོག་སྟེ་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ། དེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཟུང་འཇུག་གོ། འདི་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པས། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བྱའོ།། དེ་མངོན་

རིགས་དང་།། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་མོ་ནི།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་ཉིད་འདི་ནི།། གསང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ།། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ནུབ་ནས་ནི།། སྒྲུབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ།། སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་ནི།། བསྒོམ་པ་མཆོག་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

དུ་འགྱུར་བའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ཏོ།།། བརྟེན་ཚུལ་ནི། མཚན་ཕྱེད་ན་བླ་མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐུར་ཏེ། འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཚིགས་གཞན་གསུམ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི། སྔར་སེམས་དབེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཔེས་མཚོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་དང་རིམ་ལྔར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤོང་བ་)ནི། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཅིང་འོད་གསལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ལ། མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་བའི་ཐོ་རངས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དེ། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ནི་སྔར་བཤད་པའི་སྒྲོན་གསལ་དང་འགལ་ལོ།། ཡིན་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་དབང་བཞི་ཁ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཀྱང་། རྒྱུད་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་ཉན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ།། རུང་ན་ནི་སྒྱུ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་པས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ཚུལ་སྔར་ལྟར་བཤད་[1]པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྗོད་ཅིག་ཅེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

༡ **སྔར་བཤད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དང་པོ་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་༑ སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་སྐབས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཀུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ༎ སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། སྣོད་རུང་གི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུད་རྫོགས་པར་བཤད་ནས་གོ་བ་སྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ཡང་། ལམ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ། སློབ་མ་དེས་ད་དུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྟོས་དགོས་པས། སྔར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་ཀྱང་འདིར་ཡང་བཤད་མི་དགོས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་སློབ་མ་ཡང་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱང་༑ དེའི་བླ་མར་འོས་པ་ཡང་དེ་ལས་ཆེས་མཐའ་ཡས་པས། ད་ལྟར་གྱི་དཔོན་སློབ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱིས་མི་ཆོག་གོ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་མ་ཐག་པས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་མཐར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཇི་ལྟར་མེས་ཤིང་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་གསལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུན་རིང་པོས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎ ཇི་ལྟར་ཏ་ལའི་ལོ་མ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎ ཇི་ལྟར་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མྱུར་བ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎"[1] ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༨ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་མཐར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཇི་ལྟར་མེས་ཤིང་བསྲེགས་ཏེ། ཐལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུན་རིང་པོས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎ ཇི་ལྟར་ཏ་ལའི་ལོ་མ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎ ཇི་ལྟར་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བསྲེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མྱུར་བས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༎" ཞེས་སོ༎

ལྷ་ལས་ཀྱང་། "ཡོའམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་ལ།། ཟླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ནས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་ཀྱང་ཟླ་མ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་མཉན་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཐབས་མང་དུ་བསྒོམས་པའི་མཐར༑ སྔོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སོང་བ་དང་། དེར་མ་སོང་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་དགོས་པའི་སྐབས་ནི་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། "མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསླབ།། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་༑༑ དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་པའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ༑༑ རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། 'དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།།' ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། 'རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།།' དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། 'ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་འགྱུར་བ།།' དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག

[1] ༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡོའམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་ལ༑༑ ཟླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།།" ཞེས་སོ།།

པར་བྱེད།།"[1] ཅེས་གསུངས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རིམ་པ་འདིས་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་[2]ཆུ་ནི་དྲི་མེད་དག་ལ་གོང་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཇིག་པར་བྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ།། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།;། རིལ་པོར་འཛིན་ལའང་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །[3]"ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་ཟིན་པའི་མཐར་བྱུང་ཆུབ་པ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མན་ངག་ཐོབ་ཅིང་བསླབས་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལ་རིལ་འཛིན་ནི། རང་གི་མགོ་ནས་མར་སྡུད་པ་དང་། རྐང་པ་ནས་ཡར་སྡུད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྙིང་ག་ཡིན་པ་ནི་སྙིང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར་ཞེས་པའོ།། ནག་པོ་པས། མགོ་བོ་ནས་རྐང་པའི་བར་རྣམས་སྙིང་གའི་ས་བོན་དང་། དེ་ཐིག་ལེ་དང་། དེ་སྟོང་པར་སྡུད་པ་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་གོ། དེའི་དཔེ་ནི། དབུགས་ཀྱི་ཞེས་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པའི་ཁ་རླངས་དེ་མཐའ་ཀུན་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས; བཅུ་བཞི་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།།' 'རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།།' 'ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཐིམ་གྱུར་པ།།" ཞེས་སོ།།

2 **སྟེང་ཀའི་** དབུས་དཔར།
ལྟེང་ཀའི་ སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་འདིས་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ནི་དྲི་མེད་དག་ལ་གོར་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་གཞིག་པར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ;། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།། རིལ་པོར་འཛིན་ལའང་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །" ཅེས་སོ།།

ནས་དེའི་དབུས་སུ་འདུ་བ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྙིང་འོག་དང་རྒྱབ་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་སྡུད་པའོ།། རྗེས་གཞིག་ནི། དང་པོར་སྣོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའོ།། བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ནག་པོ་པས་རིལ་འཛིན་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ།། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལན་དུ་མར་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། རྗེས་གཞིག་གི་དཔེ་ནི། ལྟེང་ཀའི་ཚུ་ལ་ཁ་བའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་གནས་པ་[1]དེ་རིམ་གྱིས་ཞུ་བའོ།། འདི་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། ཐིགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྱུར་རྙིང་བདེའོ།། རང་གི་ཕུང་པོ་རིམ་གྱིས་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྔོན་དུ་སྣོད་བཅུད་གཞན་བསྡུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ།། རྗེས་གཞིག་གི་སྒྲ་དོན་ནི་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིལ་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་དང་། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་རིལ་འཛིན་གྱི་དོན་དུ་ཨ་བྷྱས་བཤད་དེ། ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་འཛིན་པའོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྡུད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་གར་བྱས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ།། སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་དངོས་སུ་རླུང་སྡུད་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། དམིགས་པ་དེ་བྱས་ན་དོན་ལ་རླུང་གི་སྡུད་རིམ་ཟླ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག འདི་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། "ཏག་ཏུ་སྙིང་གི་དབུས་གནས་པ།། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན།། ཧི་སྙེད་དགུ་ཡི་བར་དུ་ནི།། དཔྲལ་བ་ལ་གནས་ཀ྄ང་མཐིལ་བར།། ཐིག་ལེ་དེ་ཁོ་ནར་བསྡུས་ཏེ།། ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་གནས།།"[2] ཞེས་དཔྲལ་བ་སྤྱི་མགོ་ནས་ཀ྄ང་མཐིལ་གྱི་བར་རྣམས་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་དུ་བསྡུས་ནས། སྙིང་གའི་པདྨའི་

༡ གོང་བུ་གནས་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤ན༨

ལྔེ་བར་གནས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དགེ་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་གསུམ་ག་སྙིང་གར་རླུང་དང་བྱང་སེམས་བསྡུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་ཞེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་སྐབས་འདིར་དམིགས་པའི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས། སྒྱུ་ལུས་པས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྒོམ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་ཟད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགོས་པར་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཡང་། རླུང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་དག་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།། སྒྱུ་ལུས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ། མར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་བསྒོམ་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། འགོས་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་དེ་གསུམ་སྒོམ་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པ་ནི༑ རྒྱུད་འགྲེལ་ན་བཞུགས་པ་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལས། "སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། བདག་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཛད་བཞག །སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམས་ལ།། ཐུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ།། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་ཉིད་དུ།། གང་ཚེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ན།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ།། ཡིད་བཞིན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བུར་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར༎ རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཚེ་དཔག་མེད་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །འདི་དེ་

དམ་ཚིག་མཆོག་གི་མཆོག །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི། བུད་རྣ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལའོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་དོ།། དེའི་དབུས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།། དེར་གནས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པའོ།། སྣང་མཛད་བཞག་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཚེ་དཔག་མེད་སྒོམ་པ་ནི། ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་རྣམ་སྣང་དང་། སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ངག་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་འོད་དཔག་མེད་དུ་སྒོམ་པའོ།། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གསུམ་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཨོཾ་དང་ཨཱཿདང་ཧཱུྃ་གསུམ་སྒོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ།། ཐུགས་ཏེ་ཨོཾ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཐིག་ལེ་དང་། ཧཱུྃ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་དང་། ཨཱཿལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་གྱི་དབུས་སུ་ཚུད་པས།[2] ཐིག་ལེར་སྒོམ་པ་ཡང་སྤྱངས་ནས་གང་གི་ཚེ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༤༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རང་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཛད་བཞག །སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམ་ལ།། ཐུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ།། དེའི་སེམས་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་ཚུད།། གང་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་སྒྲུབ་པ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔལ་ལྡན་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། ཚེ་དཔག་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གཏོགས་པ་བཞག །འདི་དེ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་མཆོག །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་མི་ཕྱེད་བསྒོམ།། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་འགྱུར་བའི།།" ཞེས་སོ།།

༢ **ཚུད་པས།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

དང་ལྡན་པ་ལྷ་བུར་འགྱུར་རོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྒོམ་པ་འདི་ནི། དམ་ཚིག་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་མན་ངག་གང་གིས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའོ།། དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།། འདི་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། དང་པོར་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ནས་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་ཏུ་བསྒོམས་ནས། སེམས་དཔའ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཐིག་ལེར་སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཐིག་ལེ་གསུམ་ནི་ཨ་ཧུང་དང་། འཇོག་སའི་གནས་ནི་གྲུ་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པར་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ།། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ལས། "རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་གནས་པར།།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྒོམ་པར་བཤད་པ་རྗེས་གཞིག་དང་༔ ཕྲ་མ་རིལ་འཛིན་ལ་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་། ཕྲ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཕྱི་མས་གསལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཕྲ་མ་ཉིད་ལ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གཉིས་སུ་དབྱེའོ།། དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གང་ཡིན་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས༔ དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་མགོ་བོ་ནས་ཡས་རིམ་དང་། རྐང་མཐིལ་ནས་མས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྡུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་ལ་བསྡུ་ཞིང་། དེ་ཡང་འོད་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༨བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་གནས་པར།།" ཞེས་སོ།།

གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ།། རྗེས་གཞིག་གིས་སྔོན་དུ་རང་[1]མ་གཏོགས་པའི་སྣོད་བཅུད་གཞན་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ཚུལ་ནི༑ སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྒྱུ་བ་དང་། མི་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ནམ་མཁར་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དེ་བྱས་ན། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། ཧཱུྃ་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། པ་ཚབ་དང་ཚག་གིས་བསྒྱུར་བ་ལས། རྗེས་གཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་སྣང་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་རང་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པར་བཤད་པས། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་བཞུས་པའི་འོད་ཕུང་རིམ་གྱིས་རང་ལ་བཅུག་སྟེ་སྣང་མེད་དུ་བྱའོ།། སྤྱིར་ཨོཾ་ཡིག་སྤྱི་བོ་དང་། ཨཱཿཡིག་མགྲིན་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་སྙིང་གར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ལག་སྙི་སོགས་ཀྱིས་ལྟེ་བར་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལས་ལྟེ་བར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། འདིའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི༑ ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་སོ་སོར་བྱ་བའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།། རིམ་ལྔ་ལས། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་།།"[3] ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་

---

༡ **མཚོན་དུ་འདང་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
མཚོན་དུ་རང་ གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་།།" ཞེས་སོ།།

ཀྱང་། "ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐུར་བསྒོམས་པ་དེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་འགལ་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་མི་བསམས་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒོམས་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཡང་ཡང་བསྲུས་པ་གོམས་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་གིས་བསྒྲུབས་པའི་སྐུ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཡང་མི་ལྡོག་ལ། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ།། འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པའི་ཚེ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ལུགས་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་མ་བྱས་པར། རླུང་སེམས་བསྲུས་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ལས་འོངས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས། མཁས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སྣང་རགས་པ་དག་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཞིག་ཤར་ཡང་། གཉིས་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་མིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ།། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་ན་སེམས་དབེན་དུ་ཡང་མ་སླེབ་པའི་དམའ་མོ་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་ཤར་བ་རྣམས་སེམས་དབེན་དངོས་དང་། དེའི་

---

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩ན༣

མཐར་ཡིད་ངོར་ལྷ་སྐུར་ཡངས་པའི་དྭངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་སྣང་བའི་སྐུར་བྱུང་བ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་། དེ་ནས་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྒོམས་པས་དག་ནས་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུ་འདིའོ་སྟོམ་དུ་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་པའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་བ་འོད་གསལ་དངོས་དང་། དེའི་མཐར་ལྷའི་སྐུར་ལངས་པ་ཟུང་འཇུག་དངོས་སུ་འཛིན་པ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་རྗེས་མཐུན་པར་བསྟུས་ནས། དངོས་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་བྱེད་ན་རུང་མོད་ཀྱང་། རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་བཞི་དངོས་[1]ཡིན་པར་འཛིན་ན། མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོར་བསྟུས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གིས། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་ཡེ་མ་ཐྲིལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ནི། ཤས་ཆེར་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེས་ལམ་སྔ་མ་མཐར་འབྱིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཡོབས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་བཞི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམས་པ་ལ་སྔ་མའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་དབྱེ་དགོས་ཀྱི། རིམ་ལྔ་རྗེས་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་རིམ་ལྔའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་སོང་བའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ན། མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དབང་དང་ཐོ་རངས་མན་ངག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་

[1] བཞི་པ་དངོས་ དབུས་དཔར།

ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི་འོད་གསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལེའུ་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས༑ "ཡན་ལག་ཀུན་བསྒོམས་རྣམ་འདས་ཤིང་།། རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཀྱང་།། གུག་ཀྱེད་ཐིག་ལེ་ལས་འདས་པ།། འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་སོགས་ཏེ༑ མདོར་ན། "ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྒྲའི་དོན་དཀའ་བ་དང་། མཚན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚིག་འདི་དག་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྲགས་སོ།།"[2] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་མིང་སོ་སོ་ལ་དོན་ཐ་དད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མངོན་ཞེན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། "སྣ་ཚོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་རྣམས་སུ།།' དེ་ཉིད་གང་ཞིག་ཉེར་བསྟན་པ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་གནས་འདི་ཉིད་ལས།། དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ།།"[3] ཞེས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་

---

༡ རྒྱུད་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་དྲངས། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡན་ལག་ཀུན་བསྒོམ་ལས་འདས་ཤིང་།། རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཀྱང་།། གུག་སྐྱེད་ཐིག་ལེ་ལས་འདས་པ།། འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྒྲའི་དོན་དཀའ་བ་དང་། མཚན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚིག་འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྲགས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀྲང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣ་ཚོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་ལས་ནི།།" ཞེས་སོ།།

ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་བསྟན་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཀུན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་སྐབས་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དེའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་། འོད་གསལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བླ་མ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཆེད་བརྗོད་སློབ་མས་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཞིན་རབ་ཏུ་དྭངས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། "ཨེ་མ་ཧོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མ་ཧོ་ཆོས།། ཆོས་བཤད་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།། ཡང་དག་དོན་ནི་དག་པའི་དོན།། 'བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།'"[1] ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་པའོ།། ཨེ་མ་ཧོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།། རྐང་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།། ཡང་དག་དོན་ནི་འོད་གསལ་དང་།། དེས་དག་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། འདི་འདྲ་བ་ནི་རིམ་པ་གཞན་གྱི་ཆོས་བཤད་པའི་མཐར་ཡང་བྱེད་པའི་མཚོན་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་འོང་ཚུལ་)ནི། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་མཇུག་ཏུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས། མི་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།" ཞེས་སོ།།

གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་[1]པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ༎[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཚག་འགྱུར་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཞེངས་ནས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སྔར་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་ནས་ཐོ་རངས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། "ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྟེག་ནའང་[4]དོན་ནི་འདྲའོ༎ རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། "དེ་བས་འོད་གསལ་དག་པ་ལས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་།། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན༎ རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།།"[5] ཞེས་སོགས་ལྷ་མེད་པ་རང་གི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་སྐད་དུ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། "ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞིན་

---

༡ **རྣམས་ལ་སྟོན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ៩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ៩༠ན༢

༤ **སྟོག་ནའང་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ៥༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་འོད་གསལ་དག་པ་ལ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་།། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུར་གྱུར།། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཆོག་ལྡན་པའི།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

ནས།༑ སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནེ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོ་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཕྱུག་མི་ཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྡོ་རྗེ་སྐུ།། ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང་།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།"[1] ཞེས་དང་། "ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐད་པོ་ཆེ།། དྭངས་ཤིང་[2]གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར།།"[3] ཞེས་དང་། "རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཆུ་ཟླ་དང་ནི་སློག་རྒྱུ་སོགས།༑ སྒྱུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི།། 'དེ་ནི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད།།' ཤཱཀྱའི་མགོན་པོས་ཡང་དག་པའི།། ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས།། 'འགྲོ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་ཕན་པའི་ཕྱིར།།' དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནཻ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་གཏོགས།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཕྱུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང་།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།" ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་སྡེ་བཀའི་མདོ་སྡེ་ཁ་པའི་ནང་དུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་བརྗོད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མཐུན་ཀྱང་ཚིག་ཟིན་མཚུངས་པ་མི་གསལ་སྐབས་མདོ་དེ་རིམ་ལྔར་དྲངས་པ་བཞིན་བཀོད།

༢ དངས་ཤིང་ ཕེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐད་ཆེན་པོ།། དང་ཞིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་གྱུར།།" ཞེས་སོ།།

མཛད།།༔”[1] ཅེས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གསུངས་སོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། འོད་གསལ་དག་པ་དེ་ལས་ནི།། ཞེས་དང་༔ དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་ལེགས་ཏེ༔ རང་གི་ལམ་གྱིས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་ཐབས་དེས་འཚང་རྒྱ་བ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྔར་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་དྲུག་གིས་ནི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོས་འཚང་རྒྱ་བར་བཞེད་ནས། ནེ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཞེས་བསྟན་ཏེ།[2] དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་གསུངས་ཀྱི། ལྷག་མ། དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཞེས་སོགས་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།༔ སྟོང་ཆེན་ནི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཉེར་ཐོབ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། མདོ་དེར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཁའ་ཁྱབ་ལ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། དེ་ལ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་ཟེར་རོ།། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བསྐུལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཚེ་ཞེས་པ་བཞིས་ཆུ་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐུལ་བར་བཤད་དོ།། དེ་ཉིད་བསྡུས་པར་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ། འོག་མིན་དང་འདོད་ཁམས་གང་ཡིན་མི་གསལ་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།། དབྱངས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་འདི་ནི་ཞེས་པ་བཞིས། བསམ་གཏན་ཕྲ་མས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་བདུད་རྣམས་བཅོམ་པར་མཛད།།’ ‘འགྲོ་བ་གསུམ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།།” ཞེས་སོ།།

༢ བསྟན་ཏོ། དབུས་དཔར།
བསྟན་ཏོ།། སྡེ་དཔར།

པས༑ མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་ལ༑ དེ་ནས་བཞིས་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྐུལ་ཏེ། བསྐུལ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ཆག་འགྱུར་གསལ་ལོ།། དབྱངས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བསྡུས་པར། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་སྙམ་མམ།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་འདིར་གསུངས་པའི་བསྐུལ་ཚུལ་དང་། བསྐུལ་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེ་ཚུལ་རྣམས། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་རྩེ་མོ་རྣམས་ན་མེད་པས། འདི་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ཞིག་ན་བཞུགས་པ་བཀོད་པར་སྣང་ངོ་།། འདི་ལྟར་ཞེས་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། མི་གཡོ་ཞེས་པ་ནས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་པས། ཚུ་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐུལ་ཏེ་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མཚན་ཕྱེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་བསྐུར་བས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའོ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་པ་བཞིས་དེ་ཉིད་དམིགས་ཞེས་པ་གསལ་དུ་བཏང་ངོ་།། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་བཞིས་ཐོ་རངས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ཞེས་པ་བཞིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། “བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་ཡང་།། མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས།། སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་།། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས།།”[2] ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྔར་བཞིན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཉིད་བསྡུས་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣ བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྙམ།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།།” ཞེས་སོ།།

དང་། "མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།།"[1] ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་སྔར་བཞིན་གསུངས་ནས། "སྣང་བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྣང་བ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་བ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་མ་དག་པར་དུ་གཏན་ནས་ལྡོག་པ་མེད་དོ།། དེས་ན་དེ་གཏན་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་[3]ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གཞན་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ།། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། "ཅི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས༎ གྲངས་མེད་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཀྱང་།། འདི་དོན་མ་རྟོགས་ནེ་རཉྫར།། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏིང་འཛིན་གནས།། དེ་ཚེ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།། ཐལ་བྱུང་བློ་ཅན་དེ་བཟློག་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི།། ཟབ་གསལ་དྲི་མེད་རབ་བསྟན་ཏོ།། ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་དུས།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས།།"[4] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་མ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐལ་བྱུང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་ནི་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༤བ༩

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༤བ༥

3 **སྦྱོང་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

4 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཅིའི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས།། གྲངས་མེད་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཀྱང་།། འདི་དོན་མ་རྟོགས་ནཻར་ཉྫར།། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏིང་འཛིན་གནས།། དེ་ཚེ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།། ཐལ་བྱུང་བློ་ཅན་དེ་བཟློག་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་རྣམ་དག་པའི།། ཟབ་གསལ་གསལ་མེད་རབ་བསྟན་ཏེ།། ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟར།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་སུ།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས།།" ཞེས་སོ།།

རིག་མར་བཤད་དོ།། མན་ངག་སྙེ་མར་ཡང་། མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ནའང་ངེས་པར་ཐབས་འདི་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ལས། ཤཱཀྱའི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་བྱེད་ན་ལྟོས་པ་བཞིན་དང་༑ ཇི་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཁོ་ནས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལས་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཚིག་སྟེ། མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། “འབར་བའི་འཕྲེང་བ་འཁྲུགས་པ་ཡི།། དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དབང་སྦྱིན་ཕྱིར།། ཐིག་ལེ་མཆོག་ནི་བཀུག་པ་ཉིད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཁུངས་སོ།། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ་སྔོན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤཱཀྱའི་མགོན་པོ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ཡང་གསུངས་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་ “སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་སྤྱོད་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བཤད་པས།”[2] རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་མཛད་པ་སོགས་སྟོན་པའི་སྔོན་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས། དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཚུ་འགྲམ་དུ་དཀའ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥ན༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་སྤྱོད་པས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཉེ་བར་བསྟན” ཞེས་སོ།།

བ་སྦྱུད་པའི་མཛད་པ་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུའི་
རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དང་། ཡང་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་
བའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐུལ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་
དངོས་དང་། འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ནི་སྔར་སངས་མ་རྒྱས་པ་
གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་སྤྱིར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་
པ་བ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་དེས། སྔགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་ལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་སྟ་གོན་དང་། དབང་བཞི་བསྐུར་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གསུམ་དང་། རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་དང་། རིམ་པ་ལྔའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནམ་ཕྱེད་ན་སངས་རྒྱས། ཐོ་རངས་བདུད་བཅོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ནི། རིམ་ལྔ་
དང་སྤྱོད་བསྡུས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཞིང་། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱང་། འོད་གསལ་དང་ཟུང་
འཇུག་གི་མན་ངག་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་པ་དེས། བསྐྱེད་རིམ་ནས་
བརྩམས་ཏེ་སེམས་དབེན་གྱི་བར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔར། དང་པོ་
ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོ་ཐོབ་པ་དག །[1]
ས་བཅུ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་
མ་པ་དེས་སྒྱུ་ལུས་ནས་བསྒོམས་པས་ཆོག་པས། སྲོད་ལ་གསང་དབང་བསྐུར་སྒྱུ་ལུས་
མངོན་དུ་བྱས། ནམ་ཕྱེད་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས། ཐོ་རངས་
དབང་བཞི་པ་བསྐུར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཚན་གཅིག་ཙམ་གྱིས་

---

1 ཐོབ་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། པེ་དཔར།

སངས་རྒྱས་པར་བཞེད་དོ།། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུགས་ལ་འཇུག་མཚམས་ནི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།། འཇུག་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལམ་དོར་ནས་ཞུགས་པ་མིན་གྱི། ལམ་དེ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྔོན་པ་བཏབ་པའོ།། སྔོན་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་དབེན་གྱི་བར་འདིར་སྐྱེད་མི་དགོས་པ་ནི་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དང་པོ་ནས་བླ་མེད་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས༑ འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པས་ཤེས་པར་නུས་སོ།། དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བས་ནི་བཞི་པ་བསྐུར་བར་ཡང་མཆོན་པས༑ དབང་ནི་དེ་གཉིས་སོ།། དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་ན་སྔོན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་༑ དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།། རྒྱལ་སྲས་འདིས་ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྔར་མེད་པས་འདིར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་དེའི་དོན་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་སྒྱུ་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུ་ཟླ་སོགས་སྒྱུ་མའི་དཔེས་མཚོན་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཙམ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའོ།། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ས་དང་པོ་ནས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་འཐོབ་པ་དང་། དེ་ས་རྣམས་ལ་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་མཐར་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སློབ་པའི་མཐའ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ཀྱང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལས་མི་སློབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེའི་སྔོན་དུ[1] སྐུ་དེ་གང

[1] སྔོན་བུ་ ངབུས་དཔར།

ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རླུང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཤེས་ན། རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ལེགས་པར་ཤེས་སོ།། དེས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་བསྒོམས་བར་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མི་འཐོབ་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྲངས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མ་བསྒྲུབས་བར་དུ། མི་སློབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།། འདི་ལ་དབང་གསུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ནས། སྦྱོད་པ་གསུམ་གཞན་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ སྔ་མས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བུམ་དབང་དང་གསང་དབང་སྔོན་དུ་མ་བསྐུར་བར་དབང་ཐ་མ་གཉིས་བསྐུར་བ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་སྔོན་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནས་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས། སྔར་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་ཅན་སོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རིགས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕྲུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ༔ མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་

གསུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་ཐླ་[1]མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ།། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཟླས་གོས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། ཟླས་གོས་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ལྟར། ས་བཅུ་པ་བ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་ཟད་ཀྱང་། བདེ་བ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ༑ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཆགས་པ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དགྲ་སྙི་བས་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། "འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་སོ་སོར་གསུངས་པས་ན༑"[2] འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་ཟད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཏམ་མོ།། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པས་གྲངས་མེད་གསུམ་བགྲོད་པའི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། དང་པོ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལ་ལམ་གཞན་བསྟན་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བ་དེ་མཐར་ཐླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཡང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་འཐོབ་པ་ལ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐར་ལམ་དེ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། "སྔོན་བྱུང་འདས་པའི་དུས་སུ་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཡི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན།། སྨོ་བ་ཆེན་པོ་ངོ་མཚར་ཆེ།། དཀའ་བ

[1] ཐེག་པ་ལ་མཐར་ཐླ་ དབུས་དཔར།

[2] ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དེ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་ངོས་བཟུང་མ་ཐུབ།

དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོད།།[1] གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་ནི།། དབང་བསྐུར་བར་དུ་ལེགས་ཐོབ་འགྱུར།། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ས་མཐར་ཕྱིན།། གོས་ཀྱི་དབང་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས།། འོག་མིན་སྟུག་པོ་ཉམས་དགའ་བར།། ནོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་གྱུར།།"[2] ཞེས་སློབ་པའི་སའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྒོམས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དག་གིས།།[3] སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བཟང་དང་།། མཁའ་མཚུངས་རིན་ཆེན་ཐོབ་བྱེད་པ།། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དབང་བསྐུར་ཡིན།། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ནི།། གཞན་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་།། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་གྲུབ་པ།། རྡོ་རྗེ་ལས་ནི་དབང་བསྐུར་ཡིན།།"[4] ཞེས་དང་། "གསང་བ་བཞི་ཡི་དབང་བསྐུར་བས།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།། དེ་ནས་མིང་གི་དབང་བསྐུར་བས།། 'ཐུབ་དེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གྱུར།།"[5] ཞེས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དང་། རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་། མཚན་དཔེ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྔར་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པར་བཤད་དེ།

---

༡ སྤྲོད།། དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔོན་འགྱུར་འདས་པའི་དུས་སུ་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཡི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན།། སྦྱོ་བ་ཆེན་པོས་ངོ་མཚར་ཆེའི།། དགའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲད།། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་ནི།། དབང་བསྐུར་བར་དུ་ལེགས་ཐོབ་འགྱུར།། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ཕ་མཐར་ཕྱིན།། གོས་ཀྱི་དབང་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས།། འོག་མིན་སྟུག་པོ་ཉམས་དགའ་བར།། ནོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་གྱུར།།" ཅེས་སོ།།

༣ དག་གི། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དག་གི། སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བཟང་དང་།། མཁའ་མཚུངས་རིན་ཆེན་ཐོབ་བྱེད་པ།། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དབང་བསྐུར་ཡིན།། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ནི།། གཞན་གྱིས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་།། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བསྒྲུབ་པ།། རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཡིན།། " ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༥ན༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀ་དང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུབ་དེ་རྣམ་སྣང་མཛད་ཆེན་གྱུར།།" ཞེས་སོ།།

བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུགས་ལམ་[1]གྱི་བསྔོན་པ་བཏབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཡོ་ག་བའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་ལམ་དང་གཞན་ལམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མི་སྣང་ཞིང་། རང་གི་ལམ་གྱི་མཐར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཡོགས་པ་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྤྱར་བཤད་པའི་སའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ལམ་དེའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་སྔོན་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེད་ན་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་མེད་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་སོ།། སའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་རྒྱུད་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རིམ་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་དོན། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་དོན་དེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ལ་འོང་བ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གསུང་རབ་འགྲེལ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བ་ཞིག་སྣང་ངོ་།། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་འོང་ཚུལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་རང་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་

༡ **མཐར་ལམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

ཉུས་པ་ངེས་པར་བྱས་པས་ལམ་གཞན་དུ་མི་ཡོྒ་པའི་ཐབས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུར་སྣང་ཞིང་ཿ རྟོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔར་རིམ་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི། རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། "རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི།། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།། སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་འགྱུར།། མཚན་མ་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་བར་འགྱུར།། མཚན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔར།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པ་ཡིན།།། སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ།། དུ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན།། མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་ཡིན།། མེ་མར་ལྟར་འབར་བཞི་པ་འོ།། སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི།། རྟག་ཏུ་སྣང་བ་ལྔ་པ་འོ།། བརྟན་གྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ནི།། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྱོ་བར་བྱ།།"[1] ཞེས་པའོ།།། སྒྲོན་གསལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས། ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ཇོགས་མ་ཐག །འདི་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་བཞི་པའོ།། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། འགོས་འགྱུར་ལས་རང་དབང་ནས་སྤྱོ་བར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་བཤད་པ་ཇོགས་མ་ཐག །དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ།། ཞེས་གཞུང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་དུ་མཛད་པ་བཞིན་དུ། ཚིག་འགྱུར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་། འགོས་འགྱུར་ལྟར་ལེགས་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་བཤད་པས་ཤེས་སོ།། རང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དགག་པ་སྟེ་ཐིམ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རིན་ཆེན་ཏེ་སེམས་སྲོག་རླུང་དང་བཅས་པ་བཀག་ཅིང་ཉུབ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་འཛིན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀང་དང་པོ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡིན།།" "མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་ལོ།། སེམས་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་པ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའོ།། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཐིམ་པ་ཡང་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པའོ།།། བདུད་རྩི་གསང་བ་ལས། རང་དབང་ཞེས་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སེམས་དབེན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དང་། སེམས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པས་རིན་ཆེན་ཞེས་པས་ཐ་མལ་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། དགག་པ་ཡི། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།། ཅེས་པས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་ཀེད་པ་དང་རྩེ་མོར་བྱུང་སེམས་སླེབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་དབེན་པའི་སེམས་དབེན་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་འོད་གསལ་དང་། སེམས་དེར་གྱུར་པ་ནི་དེར་སོང་བའོ།། དེར་འདུག་པ་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་འཛིན་པ་སྟེ་མཚན་མར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། མཚན་མར་སྣང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་གསུངས་ཏེ། སྨིག་རྒྱུ་ནས་མཁའ་སྣང་ལྟར་སྣང་བ་གསུམ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།། མཁའ་སྣང་ནི་པ་ཚབ་ཀྱིས་མེ་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་ཆང་ཆུང་མཐོང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ།།། ཁམས་ཕྲ་བ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་གསུམ་དུ་སོང་བ་ལས་མར་མེ་ལྟར་སྣང་བ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཁམས་ཕྲ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆེར་གཡོས་པའི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ། ཁམས་ཕྲ་བ་ནི་སེམས་ལ་གཞུག་གོ །”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་ནས་རླུང་གི་བར་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ།། ཁམས་ཕྲ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ།།” ཞེས་སོ།།

པའོ༎ ཕྱི་མས་ཁམས་ཕྲ་བ་སེམས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཁམས་ཕྲ་བ་སྣང་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྔ་མ་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་ཤེས་གསུམ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པར་[1]བཤད་པ་བཞིན་ནོ༎ འགྲུར་སྙིང་ཕལ་ཆེ་བ་ལས། རང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཐིམ་པ་ལས་སྦྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་སྣང་བ་འོད་གསལ་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྔ་པའོ༎ ཞེས་གསུངས་ལ། དཔེ་ཁ་ཅིག་དང་། འགྲུར་ཁ་ཅིག་ལས། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། སྔ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་འཆར་བ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ག་ཐིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ༎ སྒྲོན་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱེ་ན་བདག་བྱིན་བརླབས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་དང་༑ སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་དང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བཤད་དགོས་ཤིང་། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ༎"[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲངས་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ༎ སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་༎"[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུ་བ་སོགས་གསུམ་མ་བཤད་པ་ནི་བསྡུས་པ་སྟེ༑ རྒྱས་པར་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་མཚན་མ་བཞི་ཁ་དགོས་སོ༎ མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་སྔ་དྲན་ལས་འདས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ༎ ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྒྲོན་གསལ་དུ་ལས་མཐའ་རྣམ་

༡ བསྡུད་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༣

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡བ༢

འབྲེད་དྲངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། "སྟོན་ནི་ཇི་ལྟར་འོངས་པ་བཞིན།། རིམ་པ་འདི་ཡིས་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། དང་པོར་ས་ནི་ཆུ་ལ་འཇུག །ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཞིང་།། མེ་ནི་རླུང་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། རླུང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་འཇུག །རྣམ་ཤེས་འཛིན་པར་གཤེགས་ནས་སུ།། འོད་གསལ་བར་ནི་དེ་ནས་ཞུགས།། དེ་ལས་དྲི་ཟ་ཉིད་གྱུར་ནས།། ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ།། སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་ནས་ཡང་དང་ཡང་།། རང་བཞིན་བསྐོར་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འཁྱམ།། 'རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ།།' སྣང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི།། འགྲོ་བས་མ་རྟེད་བར་དུའོ།།"[1] ཞེས་དྲངས་པ་ནི་གླུ་བླུང་གི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་འཆད་པ་མིན་ནོ།། རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཐིམ་པ་མིན་ནོ།། འདིས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་སོགས་འདྲ་བས། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྨིག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་འཆར་ཞིང་། ཚེ་འདིར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རིམ་ལ་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་ཚད་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྦྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་ཚད་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་དང་། ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་པར་མཚན་མ་བཞི་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གསལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་མིན་ཞེས་པ་རྣམས་མི་ལེགས་སོ།། རྟགས་འདི་རྣམས་ཕྱིན་ལོག་གི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་པོའི་རླུང་ནང་དུ་ལྡོག་ཏུ་རུང་བ་དང་། ལྡོག་བཞིན་པ་དང་། ལོག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལའང་གཞི་དུས་དང་ལམ་གྱི་དུས་དང་། ཕྱི་མ་ལའང་ལུས་དབེན་སོགས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ན༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་བཞི་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ།།" ཞེས་སོ།།

གོང་འོག་མང་པོར་འོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་ལྟར་སྣང་བ་འཆར་ལ། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཟླ་འོད་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དང་། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ་འོད་གསལ་ནས་སྣང་བའི་བར་དུ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་བཞི་ནི་འཆར་བས་[1]སྤུ་མའི་ཚེ་སྣང་བའི་གོང་དུ་དང་། ཕྱི་མའི་ཚེ་སྣང་བའི་འོག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་නོ།། སྐབས་འདིར་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྡུས་ནས་སེམས་བཟུང་བའི་ཚེ་འབྱུང་ཡང་། རིལ་འཛིན་གསུམ་སོ་སོར་བསྡུས་པ་ལ་རྟགས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་དང་། རིལ་འཛིན་རེ་རེའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་སོ་སོར་བསྡུས་པ་ལ་རྟགས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི་མི་ལེགས་སོ།། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ངོར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་གཟུང་རྣམ་འཆར་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་ནུབ་ནས་སྤྲོས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་བླངས་ཀྱི༑ རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འཆར་བ་མིན་ནོ།། ལམ་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བ་ན། ཡུལ་དུ་གང་སྣང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱོགས་རེར་མ་ཆད་པར་ཟླ་འོད་སོགས་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཀོར་ལེ་རེར་ཟླ་འོད་སོགས་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འཆར་བའི་ཟླ་འོད་སོགས་བཞིན་དུ་སྣང་བ་མིན་ནོ།། ཟླ་འོད་ལྟར་སྣང་བ་བསྡུས་མ་ཐག་ཏུ་འོད་ལྟར་སྣང་བའི་མཆེད་པ་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་འོང་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་བཞིན་དུ་འཆར་བ་འོང་བས་དེ་དང་སྟོང་པ་བཞི་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་[2]པར་ཆེའོ།། རྡོ་རྗེའི་ལམ་གྱིས་ཏེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་མཚན་མ་ལྔའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པས་བརྟན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་

1 འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥བ༨ དཔེ་འགྲེལ། བཞི་ནི་འཆར་བས། ཞེས་འབྱུང་བ་མ་དག་སྟེ་མི་འཆར་ཟེར་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་སེམས་སོ།།

2 **འཆར་ཚུལ་ལ་ཁྱད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པ་ནི། ནམ་མཁའ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚིག་འགྱུར་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྲོ་བའི་དོན་ནི་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བློས་ཁྱབ་པར་[1]བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། མཚན་མ་ལྡའི་གོ་རིམ་ནི་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པས། དང་པོའི་དུས་གཅིག་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་ཙུང་ཟད་སྲིད་ཀྱང་། ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སློམ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ངེས་པར་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། འདིར་གཙོ་བོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་སླེབ་ཚུན་ཆད་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། བཤད་པ་འདི་རྣམས་ལམ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༄ [2]བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་(དྲི་བ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་བར་བགྱིད། འདིར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། མི་ལྡོག་པར་གྱུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། གྲོལ་བ་ནི་སུ་ཞིག་ལགས།"[3] ཞེས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དྲི་བ་དྲུག་མཛད་དོ།། དེའི་དང་པོ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཞུགས་ཏེ་དག་པར་གྱུར་ནས་སླར་ཡང་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་བགྱིད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདིར་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་མངོན་

1 ཁྱད་པར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
2 འདི་ཊ་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསལ་སྟོན་ས་བཅད་དུ་"གཉིས་པ་"ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་དོན་ལའང་ཡོད་པ་འདྲའང་དཔེ་བསྡུར་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་གི་ནང་མི་འབྱུང་བས་མ་བཀོད།
3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༠ན༥

དུ་ཕྱོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་པའོ།། ཚིག་འགྲུར་ལས། འདིར་བདེ་བ་དམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་བདེའོ།། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བར་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ས་མཚམས་ནི་གང་ཞིག་ལགས་ཞེས་པའོ།། བཞི་པ་ནི། གང་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས་ཞེས་པའོ།། ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐར་པའམ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲི་[1]བའོ།། དྲུག་པ་ནི། གྲོལ་བ་པོ་ནི་སུ་ཞིག་ལགས་ཞེས་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་འདྲི་བའོ།། ཚིག་འགྲུར་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་པར་གང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྲུར་རྙིང་ལྟར་ལེགས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་རིམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་ལས་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་པ་[2]རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །"[3]ཅེས་མཉན་པར་བྱ་བར་གདམས་ནས་དྲིས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་བཞི། དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན། དྲི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན། བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ།།

དང་པོ་(དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་)ནི། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་སྟེ། ཇི་སྲིད་རྫོགས་རིམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ད་དུང་དགེ་བའི་བཤེས་

---

[1] རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
[2] བལྟས་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། འོད་གསལ་བ་ལས་ལྡང་བའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས། རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །" ཅེས་སོ།།

གཉེན་མཉེས་པར་བྱེའོ།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་པ༑ སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་སྣང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ནས་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། ལུས་ངག་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་སོར་ཐོབ་བོ།། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས༑ ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་འགྱུར་སྔ་མ་གསལ་དུ་བཏང་ངོ་།། ས་བཅུ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སའི་མིང་འདོགས་དང་། མིང་གི་དོན་གང་ཡང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མ་བྱུང་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་ལ་དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེ་རེའོ།། ཞེས་ས་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ས་རེ་རེའི་མིང་དང་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། "སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟེན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་དོན་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ།། དེའི་གནད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་འཁོར་སྐྱེ་ཞིང་ཇི་སྲིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེའོ།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་སྣང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པ་ལས་ལངས་ནས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་གནས་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བརྟེན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།" ཞེས་སོ།།

འགྲེལ་པ་ལས། "གང་ཚེ་ཐ་མའི་དྲོད་གྱུར་ནས།། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི།། རབ་འབྲིང་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ།། 'རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།" [1]ཞེས་དང་། "རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།། གང་གི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་རྣམས།། 'ཟུང་འཇུག་གིས་ནི་སྦྱོང་བར་བྱེད།།"[2] ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་གི་སྦྱོར་ལམ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ལ་ས་བཅུ་གཉིས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་སེམས་དབེན་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུའམ་འབྲིང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་གྱིས་འཕགས་པའི་ས་བཅུའི་དང་པོ་རབ་དགའ། སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ན་བཅུ་གསུམ་པ་འཐོབ་ལ། ཟུང་འཇུག་ནི་ས་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ས་བདུན་པ་བར་བགྲོད་པར་མངོན་ནོ།། ལག་སླེས།[3] ས་བཅུ་ནི་རབ་དགའ་སོགས་ལ་བྱས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་དང་བཅས་པས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་ས་དགུ་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་པོ་མཐོང་བས་ཡེ་ཤེས་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་འཐོབ་ལ། སྒྱུ་ལུས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་སའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ཁོ་ནའོ།། འོད་གསལ་གྱིས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་འཐོབ་ལ། ཟུང་འཇུག་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཁོ་ནའོ།། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི་ཚངས་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་འཐོབ་ལ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པའོ་[4]ཞེས་ཟེར་རོ།། འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ས་བཅུ་ལ་བཤད་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་མོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༠ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཟུང་འཇུག་གི་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

༣ **ལག་སླེ།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི ལཱུཡི། རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤༡བ༡

ཀྱང་༔ ས་རྣམས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ།། སྔོན་གྱི་འདུས་པ་བ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ས་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ས་མི་གཡོ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། ས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་གྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོད་ཐོབ་པ་ལ་བཞེད་ལ༔ བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུའི་སྟེང་དུ་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས༔ "དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།"[1] "རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་པའི་དོན༔ ཨ་ནུས་ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ། ས་བཅུ་པ་ཙམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ས་བཅུ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ཙམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དཔེ་མེད། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྡན། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དུ་བཞེད་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ། འོད་གསལ་བཅུ་གཉིས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་མོས་སྤྱོད་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་འོད་གསལ་ཡིན་པ་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པར་འཆད་དེ། ལམ་དེ་དག་གིས་ས་དེ་དག་དངོས་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ།། འདིའི་ལྟར་ན་ཟུང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ནས་འཕགས་པ་ལ་སློབ་པའི་ས་ལ་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་དང་། མི་སློབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སོ་སྐྱེ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཡང་གསུངས་སོ།། སྔགས་ནས་སའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ༑༑" ཞེས་སོ།།

བཅུ་བཞིར་གསུངས་ལ། མིང་འདོགས་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད་དང་༑ བདུད་རྩི་འོད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་དང་སམ་བྷུ་ཊ་ལ་སོགས་པར་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་དང་། རབ་དགའ་སོགས་བཅུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མིང་འདོགས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་གཉིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པར་མན་སྙེ་སོགས་ལས་བཤད་དེ། སྔ་མའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དང་འདྲའམ་སྙམ་མོ།། བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ནི་ཨ་བྷྱ་གསུང་བ་[1]ལྟར་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སར་སྣང་བས་དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་ན་རྡོ་རྗེའི་ས་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ།། དེས་ན་སའི་གྲངས་ཕར་ཕྱིན་ལས་མང་ཡང་། བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་མའི་ས་འདོད་པ་མིན་ནོ།། རྩ་རྒྱུད་ལས༑ "ས་བཅུ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་[2]དེ་འགྱུར་རོ།།"[3] ཞེས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ས་བཅུ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་སྟེ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཤད་པའི་ས་བཅུ་ནི་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་ལ་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ས་བརྒྱུད་པ་དང་། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བརྒྱུད་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱོར་ལ༑ གཉིས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ས་དགུ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་སོ།། རིམ་ལྔ་ལས། སྣང་བ་གསུམ་པོ་མཐོང་བས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ "སྐུ་གསུང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་

༡ **གསུང་བ་** དབུས་དཔར།

༢ **སེམས་དཔར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོད་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༢ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་དུ།། ས་བཅུ་དག་ལ་གནས་དེ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༡བ༡

པར་”[1]གསུངས་པ་གཉིས། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་དབེན་དང་ས་བཅུ་པ་སྦྱར་རོ།། སྣང་བ་གསུམ་མཐོང་བ་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པར་ནག་པོ་པས། བདག་བྱིན་བརླབས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ནི། སེམས་དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ན། དེ་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱོར་བ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ས་བཅུ་པའི་སྟོད་དང་སྦྱར་བའོ།། ས་བཅུ་པའི་སྨད་ལ་འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འཇོག་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ལུགས་སྦྱར་བཤད་པས་ཞེས་པས། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་འཇོག་པར་ཡང་ཞེས་སོ།། རྒྱུད་གཉིས་ལས་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཡང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། དེས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་མཚོན་ནོ།། གལ་ཏེ་སའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རབ་དགའ་སོགས་ས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དབང་བསྐུར་བཅུ་བཞི་ས་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཚར་གཅིག་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྟུད་པ་སོགས་སྐུ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ལྟར། འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་རེའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བ་ཡིན་སྙམ་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ལྡོག་པར་གསུངས་པས༑ ལམ་དེའི་རང་གི་སྐབས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་ས་བཅུ་པར་མ་ཟད། འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡང་མིན་པས་སྦྱར་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་རབ་དགའ་སོགས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་ས་མི་གཡོ་བ་དངོས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་” ཞེས་སོ།།

ཐོབ་པར་འཇོག་པ་སོགས་ལ་གནོད་པ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ངོ༎ དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་པ་དེས། ལམ་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བར་བགྲོད་པའི་དོད་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་ས་དེའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་དོད་ཐུབ་པས། དེ་རྣམས་ཐོབ་པས་ས་བཅུའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཀྱི། ལམ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མཚུངས་པར་ཐོབ་པ་མི་དགོས་སོ༎ དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པས། དེའི་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ས་བདུན་དང་སྦྱར་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་ས་བདུན་གྱི་འདིའོ་ཞེས་མ་སྦྱར་རོ༎ བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐ་མལ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ལ་འདོད་དགུར་འཇུག་ནུས་ཤིང་། སྒོམ་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷར་སྣང་བའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་སོ༎ དེ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལུས་དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་དབེན་སྦྱངས་པ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་དག་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི༔ ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་འདྲའོ༎ ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བ་འཐོབ་པ་ནི། ས་བཅུ་པར་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས། དམན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་རྣམས་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་སྒྱུར་བ་དང་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བས་སོ༎ ས་བཅུ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པ་འཛོམས་པ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་

ཚོགས་རྣམས་རྫོགས་ཤིང་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་བསླབ་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་རྣམས་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་རོ།། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་༑ སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་ན། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་བཅུད་པ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ནུས་པ་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་[1]སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་(དྲི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན་)ནི། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། ཇི་སྲིད་དུ་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གོ། དེ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། དེས་ནི་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་སྒྲོན་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ།། མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའོ།། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཡང་ཟད་པར་སྤོང་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་མིན་ནོ།། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པས། ལས་དབང་གིས་སླར་འཁོར་[2]བར་སྐྱེ་བ་མིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་

༡ **མ་ཐོབ་བར་** པེ་དཔར།

༢ **སྤར་འཁོར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོད་དཔར། པེ་དཔར།

སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་གཙང་གི་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ནི་རིམ་པ་བཞི་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པས། སྐབས་དེར་སྣང་བ་གསུམ་དག་པ་ནི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའོ།། སྔར་བཤད་པའི་འགྲོ་ནས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "གང་སེམས་པ་གཞན་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ཏེ།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་དུག་གསུམ་དག་པའི་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀམ་པ་ལས། ནང་གི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲའི་རང་བཞིན་སྒོམ་པོ་དང་། སེམས་པའམ་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྲ་བ་དང་། སེམས་པའམ་བསམ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཆོག་གི་གནས་སུ་གསུངས་པ་དྲངས་སོ།། ཚིག་འགྱུར་ལས། གང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་སྣང་བ་གསུམ་དག་པའི་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འགག་ཞིག་དག་པའི་གནས་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་བས་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་པའོ།། ཐེག་དམན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལྡོག་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་ལྡོག་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀ་འདྲའོ།། རིམ་པ་གཉིས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། "མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས།། དག་པའི་གནས་ནི་ཉེ་བར་རྟོགས།། ཕྱིར་

** སྟར་འཁོར་** སྡེ་དཔར།

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ཏེ།" ཞེས་སོ།།

མི་ལྡོག་པ་སྐྱེ་བ་འདིར།། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་ཐམས་ཅད་མཐྱེན།།"[1] ཞེས་འོད་གསལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པས། དེའི་གོང་དུ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་འཕེན་ལ། དག་པའི་གནས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་ཚག་གིས་བསྡུར་བ་ལེགས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་ཏོ།། ངོ་ན་ཐེག་པ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཚམས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་སྙམ་ན། ཀམ་པ་ལའི་ལུང་དྲངས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། "གང་རིགས་པ་འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་འོད་གསལ་བ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྨྲ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། རེག་པར་དཀའ་བ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ།།"[2] ཞེས་པ་འདིས་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏོ།། འདི་ལྟར་རིགས་པ་འདིས་ཞེས་པ་ནི། སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ནི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱས་པའོ།། དེས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས།། གཙང་མའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ།། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནས་མི་ལྡོག་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་རིགས་པ་འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་འོད་གསལ་བ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྨྲ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། རེག་པར་དཀའ་བ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ༑ ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། མེ་དང་། ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་དུ་གསལ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་པར་བསྟན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ཆེས་ལྷག་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དང་། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་དེ་བྱུང་ནས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་ལྡོག་པ་འགོག་ནུས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་ལ། ཐེག་དམན་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི། ཚོགས་དང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སར་མཐའ་ཡས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསླབས་མ་བསླབས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མྱུར་བུལ་ཁྱད་ཆེ་བར་བྱུང་ཡང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཐེག་ཆེན་པས་ཉན་ཐོས་ལྟར་མྱུར་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཞེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ལ། མྱུར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཐོབ་པས་ལམ་འདི་ཟབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ལམ་འདི་དང་ལམ་གཞན་གཉིས་ཞེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མྱུར་བུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་ལམ་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཆོག་[1]ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བ་སྒོམ་ལམ་ནས་བྱ་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་མཐུན་མི་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་

༡ **ཆེས་མཆོག** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཕར་ཕྱིན་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་སྨྱུར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྨྱུར་དུ་མི་སྤྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཤས་ཆེར་སྒོམ་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། དེས་དེ་ཉིད་ལ་དྲིལ་ཏེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས། ལམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྨྱུར་བར་ཟད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཙམ་ལ་མི་བྱ་ཡི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། ལུགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་ཡང་རྒྱས་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་དག་ནས་མེད་པ་ལས། སླར་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ལས་ཉི་འོད་ཚ་བ་ལྟ་བུའི་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་ཟླ་འོད་བསིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་ནས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྣང་བའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་སྣང་བ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། ཁམས་ཕྲ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་གཅད་དུ་མེད་པ་དང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད། འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ། ཆུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུའམ། སྨྱུར་

བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པ་བཞིན་དུ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། “གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་ཡང་། མེ་དེ་ལག་པ་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཙལ་ན་མེད་པ་དཔེར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།།”[2] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། དེས་འོད་གསལ་ལས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་དང་། དམ་ཚིག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྲོ་བ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འོང་བ་ནི་འོང་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྡང་གི་འགྲོ་འོང་མེད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དེ། ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ལས་གསལ་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བའི་ཚ་བའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་མཆེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལས་ནི་གསལ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ལས་ནི་ནམ་མཁའ་འབྱུང་།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ཆེ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྣང་བའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་སྣང་བྱེད་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། ཁམས་ཟླ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་གཙང་དུ་མེད་པ་དང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡ་བུའམ། སྨུར་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཙུབ་ཤིང་དང་། གཙུབ་སྟན་དང་མིའི་ལག་པ་བསྐྱོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། མེ་དེ་ཡང་གཙུབ་ཤིང་ལ་ཡང་མི་གནས། གཙུབ་སྟན་ལ་ཡང་མི་གནས། མིའི་ལག་པ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ།། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

སྟོང་པ་གསུམ་འཆར་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འགྲོ་འོང་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ནོ།། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ལུང་ནི་སྤར་དྲངས་ཟིན་ཏོ།། འདིར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤར་དྲངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མི་འགྲུབ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་གསུམ་པ་ལས་སྣང་བ་གསུམ་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།[1] དེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་སྣང་བ་གསུམ་དགོས་ལ་འདི་ལ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་མི་སྒྲུབ་པར་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་ཤར་ཟིན་ནས་སྒྲུབ་ན། སྟོང་པ་དང་པོའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པས། སྟོང་པ་གསུམ་ལས་སྒྲུབ་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྣང་བ་དང་པོའི་དུས་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་གཉིས་ཀར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་གཞིའི་རིམ་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ།། སྣང་བ་ཐ་མ་ནས་སླར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི། རིམ་ལྔར། "ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་པ་

[1] མི་འཐད་དོ། དབུས་དཔར།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥(བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

དང་༑ གཞན་ཡང་སྦྱོང་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ནས་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡིན་ན་ནི་སྔར་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་མཚམས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དཔལ་འདུས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཟུང་འཇུག་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་བཀོད་ནས། མཐའ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་རྟོགས་པ་བཅད་ནས་ངེས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།། འདི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རིམ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་བཅད་པ་མི་སྣང་ལ། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་སྔར་གསུངས་པའི་ལུགས་ཕྱོག་གི་སྐྱོང་བ་རྣམས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ཕྱོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་གསུམ་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་། ལག་སློས་ལུགས་ཕྱོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྐྱོང་བ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་གཞུང་གཞན་དུ་ཚུལ་དེ་བཀོད་དོ།། འོན་ཀྱང་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་བཅད་ན། རིམ་ལྔ་ལས། "རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུ་འང་ལན་འགའ་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་དྭང་བའི་[1]ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤད།།"[2] ཅེས་སྐུ་འདི་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཆུ་ཀླུང་དྭངས་པ་[3]དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་ལྡོ་བུར་དུ་

[1] དང་བའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་བཅས་འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུའང་ལན་འགའ་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

[3] དྭངས་པ་ དབུས་དཔར། པེ་དཔར།

འཕར་བ་དང་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དགོངས་དོན་ནི། འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱུང་བ་ལ་འགྲིག་གོ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། གཉིད་ལོག་པ་ལས་མྱུར་དུ་སད་པའི་དཔེ་གསུངས་པའི་གཉིད་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དཔེ་དང་། སད་པ་ནི་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་བར་མ་ཆད་པ་འགྲིག་ལ། སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ནས། མཐར་འོད་གསལ་དུ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་དོན་ལ་འགྲིག་གི། ལུགས་ལྡོག་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། སྣང་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སོགས་སྔར་བཞིན་སྐྱེ་བའང་མི་འགལ་བས། ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལས་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཟུང་འཇུག་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཐུགས་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེའི་དུས་ན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན་བདེན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་རིམ་ལྔར་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། “འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།།། ཅེས་པ་ནས། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་ཞིག་ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང་།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ།།”[1] ཞེས་

༡ ཌེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ནི། “འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།། ཀུན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་།། དོན་དམ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ནི།། གང་གིས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་གྱུར་པ།། དེ་ཡིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་ཤེས།། དངོས་པོ་རྣམ་བཅས་ཀུན་རྟོག་དང་།། དངོས་པོ་

པའི་བར་གྱིས་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་བཤད་དོ།། འདི་ལ། རིལ་པོར་འཛིན་དང་། ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གཉིས་དང་། མཉམ་གཞག་དང་།[1] ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གཉིས་བསྟན་པར་བྱས་ནས། ཟུང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་དུ་བྱེད་ནའང་བྱར་རུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ནི། ཆག་འགྱུར་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན།། རང་བྱིན་བརླབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས།། དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང་།། འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་རིམ་པའོ།། ཞེས་རང་བྱིན་བརླབ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དང་། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི།། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི།། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཟུང་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཟུང་འཇུག

མེད་པར་རྟོག་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྱོད།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཤེས་པའོ།། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་ཞེས།། རྣམ་གཉིས་བློ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི།། གང་དུ་མི་ཕྱེད་བློ་ཡོད་པ།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད།། རྟག་དང་ཆད་པའི་བློ་དག་ནི།། གང་གིས་སྤངས་ནས་གནས་པ་ཡི།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡི།། དེ་ཉིད་ཤེས་ཏེ་མཁས་པ་ཡིན།། ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པར་ནི།། ཤེས་ནས་གང་དུ་འཇུག་གྱུར་པ།། ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་སྟེ།། རིམ་འདི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པར།། ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལས་ཤེས་གྱུར་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གང་དུ་གནས།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར།། གང་དུ་ལྷག་མར་བཅས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས།། འདི་ལྟའི་རྟོག་པ་མེད་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ།། གང་དུ་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་།། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དག་གི །རྟོག་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་ཤེས་ནས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་འོད་གསལ་ལ།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུས་པ་གང་།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡིན།། རིལ་པོར་འཛིན་དང་རྗེས་ཞིག་དང་།། འཇུག་དང་དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་།། དེ་ནས་གང་དུ་ལྡང་གྱུར་པ།། མཉམ་གྱུར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ།། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་པ།། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཉིད་དང་།། གང་དུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ནི།། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།། མི་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་གནས།། གཉིད་ལོག་དང་ནི་སད་པ་སྟེ།། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི།། གཉིད་ལོག་སད་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས།། མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་པ།། གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད།། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་སྤངས་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གནས།། དྲན་དང་མི་དྲན་ལས་གྲོལ་ཞིང་།། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདོད་བཞིན་སྤྱོད།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པའོ།། ཆགས་དང་ཆགས་མིན་ལས་གྲོལ་ཞིང་།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་དང་ལྡན།། འཁོར་བ་སྲིད་དུ་གནས་བྱེད་པ།། ཟུང་འཇུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།།། བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་དང་།། མི་ཕྱེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གནས་གང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འདི་གཅིག་ཡིན།། གཞན་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དག །གཉིས་པོ་གང་དུ་གཅིག་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བཤད།། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དང་ནི།། འདིར་ནི་མ་དག་པར་གྱུར་ཞེས།། གང་ཞིག་མི་ཕྱེད་པར་རྟོག་པ།། གང་ཡིན་དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའོ།། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་ཞིག་ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང་།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཆ གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ན༩ མཉམ་པར་གཞག་དང་། ཞེས་བརྗོད་ན་རིམ་ལྔའི་ཚིག་དང་འགྲིག་གོ། ཞེས་གསུངས།

ཏུ་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡོད་དུས་སུ། སེམས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་མེད་ལ། ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བདེ་བའི་སེམས་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་ཡོད་དུས་སུ། ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་རེས་འཇོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་མེད་དོ།། ནམ་ཞིག་ལུས་རང་བྱིན་བརླབ་ཅེས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་མཐར་སོན་པ་དང་། སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཐར་སོན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ན་རེས་འཇོག་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདུས་པས་ན་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་བོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ན་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས།[1] ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ལ་འཇོག་ཚུལ་དེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གཞག་མི་དགོས་སོ།། ཟུང་འཇུག་གི་སྐད་དོད་ཡུ་ག་ན་དྷའི་[2]ཡུ་ག་ནི་ཟུང་ན་དྷ་ནི་[3]གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡ་གྱལ་[4]གཉིས་རེས་འཇོག་གི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་མིན་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ། འདི་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་ཐ་མ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་འཐོབ་བོ།། འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་སྤངས་ནས། རྟོག་པ་དེས་མི་ཕྱེད་པའི་གཉིས་མེད་དུ་སོང་བའི་ཟུང་འཇུག་རིམ་ལྔར་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི། སྔ་མ་ལས་འཇོག་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཇོག་པའོ།། རྟོག་པ་དེ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་

༡ ཡོད་པ་ལ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།
༢ སྐད་དོད་ཡུ་ག་ན་དྷིའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྐད་དོང་ཡུ་ག་ན་དྷིའི་ སྡེ་དཔར།
༣ ན་དྷི་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༤ ཡ་ཀྱལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཡ་བྲལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་བྱེད་ན། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ནས་ཐོབ་ཟིན་པས། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་འདི་སྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ།། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཐོབ་པས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་དེ་མི་འགྲིག་གོ། དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་ཟུང་འཇུག་གོ། འོ་ན་ཟུང་འཇུག་འདིའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ལངས་པའི་དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐུན་གཅིག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་རྙེད་ཅེ་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟར་སྤྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྒྱུ་ལུས་དང་དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ནས་དཔེའི་འོད་གསལ་མང་དུ་བསྒོམས་པའི་མཐུས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དུས་སུ་མ་སྤངས་ལ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཇོག་གོ། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པས། ཁྲིམ་པ་[1]ཅིག་ལས་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་འཇོག་ནུས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། "འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་རུ་གསལ།།' ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་དང་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འམ།། ལོ་གཅིག་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱོད་བྱ།།"[2] ཞེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཡུན་གང་ཟག

1 ཁྲིམ་པ་ དབུས་དཔར།

2 སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་རུ་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

གི་ཉུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། "འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་པས།། འཁོར་བ་ལས་ནི་བཏྲལ་བར་འགྱུར།། ཐུན་གཅིག་གམ་ནི་ཉིན་གཅིག་གམ།། ཟླ་བ་ཟླ་ཕྱེད་ལོ་ཡི་དུས།། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང་།། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གནས་པ་ནི།། ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།།"[1] ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སྣང་བའི་ཚོགས་ཞེས་པ་ནས། སྣང་བར་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉི་མས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་སྣང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཀང་བའོ།། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོ་རངས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་པ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། དེར་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་༑ མི་སློབ་པ་ལ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དང་སོ་སོར་བཤད་དགོས་ཡོད་དོ།།[2] འཕོ་བ་མེད་པ་ནི་སྐུ་དེ་ཐོབ་ནས་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པར་སྟོན་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའོ།། ཟག་པ་མེད་པ་སོགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ༎ མི་སློབ་པ་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འོང་བ་མེད་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཧ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་པ།། འཁོར་བ་ལས་ནི་བཀྲལ་བར་འགྱུར།། ཐུན་གཅིག་ཡང་ནི་ཉིན་གཅིག་གམ།། ཟླ་ཕྱེད་ཟླ་བ་ལོ་ཡི་དུས།། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང་།། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གནས་པ་ནི།། ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ དགས་པ་ཡོད་དོ།། དབུས་དཔར།
དགོས་པ་ཡོད་དོ།། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་སྦྱར་རོ།།

བཞི་པ་(དྲི་བ་བཞི་པ་དང་ཟུག་པའི་ལན་)ནི། "གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི།"[1] ཞེས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། གང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས་ཀྱང་། མིང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཕུང་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་[2]བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། ཕྱར་གྲོལ་བ་པོ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནོ།། འཁོར་བ་ཞེས་སོགས་ནི་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐར་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ཐར་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ནོ།། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ།། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ན་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པ་འདིས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པར་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལུས་སྔ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་བཙས་པའི་ཚེ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བས་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཕུང་པོའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་ན་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀླུ་བྱང་གིས་ཀྱང་། "ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི།། 'འབབ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡བ༥

༢ **རླུང་སེམས་ཀྱི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རླུང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་ དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

པས་སྦྲས་ནས་ཕྱུང་བོ་ཡི།།' "རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞག །"[1] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།། དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ཐ་མལ་པས་མི་མཐོང་ཡང་། སྐུ་སྤྲུ་མ་ནི་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་མཐར་འགྲུབ་ལ། སེམས་གསུམ་ལས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། སྣང་བ་གཞན་གཉིས་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་དང་བར་ལས་བརྒྱུད་ནས་གྲུབ་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལས་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སྐུ་ལུས་སྤྲུ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དང་པོར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལུས་སྤྲུ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤྲར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེགས་སྒོམ་པའི་ངེས་དོན་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་པས་ལུས་སྤྲུ་མའི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་ལས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྐུ་ལ་གནས་པས་སྤྲུལ་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒོམ་པ་སོགས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཡོངས་སྐུའི་སྣང་བ་དག་ནས་སྒོམ་པ་མིན་པ་དང་། དེས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཡང་སྐུ་དེ་དག་ནས་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། འདིའི་རིགས་པ་སྒྱུ་ལུས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་བསླབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། བསླབས་ཟིན་གོམས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། "ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྒོམས་གྱུར་པས།། སྤྱོད་པའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད།།"[2] ཅེས་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པ་དང་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ན༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འབད་པས་སྦྲས་ནས་ཕྱུང་བོ་ནི།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༨བ༢

དེ་ལ་གནས་ནས་སྦྱོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཟླ་གྲུང་གིས་ཀྱང་། "རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཟབ་པ་སྟེ།། རྒྱ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ།། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད།། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།། ཕྱེ་སྟེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་སུ།། དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བྱས་པའི།། ཟད་མེད་གོ་འཕང་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་དང་། སྤྱར་དྲངས་པའི་ལུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ། "དེའི་ཕྱིར་བླ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ནི།། 'དྲིན་གྱིས་འབབ་པས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།།' དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གསལ་གྱུར་པས།། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་སོགས་རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོད་བསྡུས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོད་བསྡུས་ལས། ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས་རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། "རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམ་པ།། དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོ་བར་བྱ།། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་དེ།། སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པས།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ།། གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་ནི།། དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཡུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་པ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།།"[3]

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག །ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཟབ་མོ་ཉིད་ནི་རྣམ་མི་རྟོག །རྒྱ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ།། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པ།། བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི།། ཕྱི་ནས་སླར་ཡང་བསྲེག་བྱ་སྟེ།། གོ་འཕང་ཟད་པ་མེད་པར་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག །ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ན༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དྲིན་གྱིས་འབབ་པས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བཙུ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྐྱེ།།" "ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བར་གནས།།" ཞེས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འོད་གསལ་བར་སོང་བར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གང་ སློན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པས་སློ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། བསྒོམས་ནས་གང་ཞིག་རྗེས་དྲན་པ།། དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོ་བར་བྱ།། རྗེས་དྲན་ཞེས་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ།། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་དང་རིམ་པ་མཐུན་ནོ།། སྔར་ལུགས་མཐུན་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ། ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ་ཡང་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྡང་བར་བཤད་པས། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྣང་བའི་འོག་ཏུ་མར་མེ་དང་། དེ་ནས་མེ་ཁྱེར་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་དང་། དེ་ནས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་བར་རྣམས་སྐྱེའོ༎ སོ་སོར་སྣང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འགྱུར་རྙིང་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆག་འགྱུར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། པ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས། སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ༎ ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལས་ཏེ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། འགྱུར་སྔ་མ་གསུམ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། རྗེས་དྲན་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་རྟོགས་པས། འདི་རྗེས་དྲན་ལས་ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི༑ དོན་གྱི་རིམ་པར་བྱས་ན་ཐང་པ་གསུམ་པ་བཞི་པའི་འོག་ཏུ་འོང་ངོ་།། དེས་ན་རྗེས་དྲན་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག

གཉིས་ཡོད་པ་ལ། རྗེས་དྲན་དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར་སྙམ་པ་ལ། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ལུགས་མཐུན་དང་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་དང་མཐུན་པར་ཤོད་ཅིག །ཐབས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའོ༔ ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་རོ་གཅིག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའོ།།[1] དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའོ།། དེ་མདོར་བསྡུས་པ་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། སྣོད་བཅུད་དེའི་དབུས་སུ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡུད་ཀྱིས་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་པར་བཤད་དེ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ།། བདེན་གཉིས་ལ་ཟུང་དང་དེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟུང་འཇུག་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ།། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཚུལ་ནི། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་རླུང་དང་སེམས་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ།། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ལས་ཚུ་ལ་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པའོ།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་གཅོད་དོ།། འདིའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་གསང་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ནུས་པས་དེའི་ཚུལ་མ་བཤད་དོ།། འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། གཟུགས་

[1] སྒྱུར་བའོ།། དབུས་དཔར།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི། ལྷའི་སྐུར་དཀྱིལ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདི་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་ཡོ་གར་བཀྲལ་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་མི་འདོད་དེ་གསང་འདུས་བཞིན་ནོ།། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ལྷའི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ལྟར་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ།། ཕྱི་མ་ནི་གཙོ་བོ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་ཡིན་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྒོམ་ནུས་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་དཀྱིལ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་དང་། དེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡུད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པར་མི་སྣང་ངོ་།། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ལྷའི་སྐུ་དག་མ་དག་གཉིས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ནི། བླ་མེད་ལ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སམ། ཡང་ན་དགོངས་གཞི་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་དེར་ལྷ་སྐུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་སྒྲུས་ཟིན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། སྔོན་པས་དགའ་ལྡན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བབས་ཏེ༑ རྒྱུད་དང་གླེང་གཞི་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྟན་ནས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐུར་སྤྲུལ་ཏེ། དམན་

པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏོ།། ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཞར་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏོ།། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐེག་དམན་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ལས་རྒྱ་དང་[1]བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མ་བཤད་ཀྱང་། སྦྱོར་མདུན་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོའི་ཡུལ་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ལམ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཙམ་དུ་བསྡུའོ།། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་མ་རྟོགས་པས། སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རིང་པོས་བྱང་ཆུབ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། "གང་ཞིག་དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང་།། གང་ཡང་རྟོག་ལ་དགའ་

༡ གསུམ་ལས་རྒྱ་དང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བའི་མི།། གང་ཞིག་គན་པོར་གནས་གྱུར་པ།། དེ་ལ་དེ་ཉིད་མི་བསྟན་ཏོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ༑ ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འདུལ་བའི་རབ་བྱུང་ནི་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ས་བོན་ཉམས་པའི་རྒན་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོག་གེ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་ཆོས་འདི་ལ་མི་འཇུག་པས། ལམ་མཆོག་གི་སྣོད་མིན་པར་བཤད་དོ།། དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་འབྱུང་བས། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་། རྒྱུའི་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ཞུ་བདེ་ནི་ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་དག་ནི།། ལོངས་སྤྱོད་ཁྱད་འཕགས་སྐྱེ་འགྱུར་བར།། བདེ་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པས།། འབྲས་བུ་ཁྱད་འཕགས་ཐོབ་འགྱུར་བར།། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ།། བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ༑༑ འོན་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་མཚན་ཉིད།། སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག །ཡིད་འོང་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི།། ནྲ་མེད་གསལ་བའི་བློ་ཡི་མཐུ།། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ན།། དེར་ནི་ལྷ་མོ་སུ་ཞིག་འགོག །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཆོད་པར་བྱ།། དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས།། ལུས་ནི་སྐྲམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར།། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནི་སེམས་གཡེངས་ན།། གཡེངས་པས་དངོས་གྲུབ་གཞན་དུ་འགྱུར།། ལུས་དང་སེམས་ནི་བརྟན་བྱས་ན།། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་དང་།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཡང་དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང་།། ཞེན་དང་ཆགས་པ་བཅིངས་པ་ལ།། རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ནི།། དེ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ၉བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་དག་ནི།། ལོངས་སྤྱོད་ཁྱད་འཕགས་སྐྱེ་འགྱུར་བ།། བདེ་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པས།། འབྲས་བུ་ཁྱད་འཕགས་འཐོབ་འགྱུར་བར།། ཅི་

རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པ།། བསྙེན་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།། བསྙེན་ན་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དཀའ་ཐུབ་ནི་ལུས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་སྦྱོར་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་སྐྲུབ་པ་དང་སྡོམ་པ་ནི་ཤིང་བྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་། མི་བཟད་པ་ནི་རི་ལ་འཕྱོང་ཞིང་མེར་འཇུག་པ་སོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་བསྙེན་པའི་གདུངས་བཞིན་པས་བྱང་ཆུབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྐམས་པ་སྡེ་རྒྱུད་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ནི་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཞན་དུ་གཡེངས་པས་ན། ཚེ་འདིར་དངོས་གྲུབ་མཆོག་མི་འགྲུབ་བོ།། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའམ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྱ་ཡི། སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མི་བཤད་དོ།། ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་ལས། “ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྣམས་ནི།། ‘བདེ་བར་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ།།’ གཞན་དུ་དུས་མིན་འཆི་བ་དང་།། དམྱལ་བར་ངེས་པར་སྲེག་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་གྱིས་བདེ་བར་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱིས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ཏོ།། དེ་ནི་ཁ་ཅིག་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པའི་ཉེས་པར་འཆད། ཁ་ཅིག་དབང་དང་དམ་ཚིག་ཐོབ་ཅིང་།

ཡི་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ།།བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ།། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་མཚན་ཉིད།། བསྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག །གོམས་པའི་སྟོབས་ནི་རྫོགས་པ་ན།། ཡིད་འོང་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི།། ཟླ་མེད་གསལ་བའི་བློ་ཡི་མཐུ།། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ན།། དེར་ནི་ལྷ་མོ་སུ་ཞིག་འགོག །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཆོད་པར་བྱ།། དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས།། ལུས་ནི་བསྐམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར།། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནི་སེམས་གཡེངས་ན།། གཡེངས་པས་དངོས་གྲུབ་གཞན་དུ་འགྱུར།། ལུས་དང་སེམས་ནི་བརྟན་གྱུར་ན།། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀའ་ཐུབ་ངེས་པ་མི་བཟད་པས།། བསྟན་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི།། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་པས།། བསྙེན་ནས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདེར་གནས་ཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ།།” ཅེས་སོ།།

ལམ་འདིའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེ་སྤྲངས་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་བྱེད་ན་རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་པ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པར་འཆད་དོ།། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སྙེར་བ་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་རག་ལས་ལ། དེའི་བདེ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་རང་གི་ལུས་རྟས་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལྔ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུངས་སོ།། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "དམ་ཚིག་ཇི་སྙེད[1]ཡོད་པ་ཀུན་ནི་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་གི་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་བྱའོ།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མི་སྨད་ཅེས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ།།"[2] ཞེས་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་ལ། དེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་དེའི་སེམས་ཡིན་པས། དེའི་སེམས་སུན་ཕྱུང་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕེལ་བའི་གེགས་བྱེད་པར་དགོངས་ནས། དེའི་སེམས་བསྲུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པའི་བཅས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ།། རིགས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ལུས་གདུང་བར་མི་[3]བྱེད་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྒྲོན་གསལ་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལས། སེམས་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལུས་སུ་བཤད་པ་ལེགས་ཀྱི། བཟློག་ནས་བསྒྱུར་བ་མི་

༡ ཇི་སྙེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "དམ་ཚིག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་རྣམས་སོ།། དེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་གིས།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་བྱའོ།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མི་སྨད་དོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འབྱུང་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ལེགས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ལ་བསླབ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་བདེ་བར་མི་གནས་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཡིད་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་དོན་དུ་བདེ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཉམ་གཞག་བརྟན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་མིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་གསུངས་ན། “འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ།། འདི་དག་འཇིག་རྟེན་དུག་གསུམ་མོ།།”[1] ཞེས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བྱའི་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་བསྟེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཤེས་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས། “འདོད་ཆགས་ཞེ་

༡ མདོ་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་དྲངས། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ།། འདི་དག་འཇིག་རྟེན་དུག་གསུམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

སྟོང་གཏི་མུག་གསུམ།། འཛིན་པས་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།། དུག་འདི་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ན།། དུག་ནི་དུག་མེད་བྱས་པ་ཡིན།། བདུད་རྩི་རིམ་གྱིས་བསྟེན་ན་ནི།། བདུད་རྩི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོན་བརྩེགས་ལས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལུད་བུར་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཕན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལུད་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་ཟིན་པའི་དུག་གིས་འཆི་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། འདུལ་བ་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "གང་གིས་ལྷུན་པོ་འཆིང་འགྱུར་བ།། དེ་ཡིས་མཁས་པ་ཡོངས་གྲོལ་ཞེས།། 'བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་ནི།།' འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཅེ་ལོག །གང་གིས་རྨོངས་པ་འཆིང་འགྱུར་ཞིང་།། དུ་འབོད་མཐར་ནི་དེ་འགྱུར་བ།།[2] དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་།། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་འཐོབ།།"[3] ཅེས་གསུངས་ཏེ༔ རིགས་པ་འདིས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ཞུགས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་[4]གཞན་མེད་དེ། དེའི་དོན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟའ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ།། སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང་། "དེས་ན་བདེ་བས་བདེ་བ་ཉིད།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ དཔལ་མཆོག་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༣ན༤ ལུང་གི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་པ་དཔལ་མཆོག་དང་པོར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད། ཡིན་ནའང་བརྗོད་དོན་གྱི་ཆ་ཙམ་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར། "ཅི་ལྟར་པདྨ་དམར་པོ་འདི།། ཆོན་གྱི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཏེ༔ འདམ་གྱི་ནང་ན་དག་པ་ལྟར།། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་དེ་བཞིན།། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་བསྒོམས་ན་ནི།། བློ་ལྡན་ཉོན་མོངས་བཅས་གྱུར་ཀྱང་༔ ཉོན་མོངས་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནས།། མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ **འགྱུར་བ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་ནི།།" ཞེས་པ་རྒྱུད་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།

༤ **བསྒྲུབ་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་བཤད་དོ།། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས། ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ།། དེ་ལ་ཡུལ་ལྔ་བསྟེན་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞེས་བཅད་པ་ལ༑ ཡུལ་བསྟེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལན་མཛད་ཀྱི། འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེད་ཅེས་མ་གསུངས་སོ།། སྤྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་དོན་གཉེར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བས། འདོད་ཡོན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་ལྔས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་དོན་གཉེར་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོན་ལ། འདོད་ཡོན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ།། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པས། འདོད་ཡོན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བསྟེན་ན་ནི། དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུར་ཡང་བསྒྱུར་མི་ནུས་པས་གནང་བ་ཡང་མེད་དོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་དམན་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྒྱུར་ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཕར་ཕྱིན་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་ཡང་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་བདེ་བ་ཀུན་འཐོབ་པོ།།" ཞེས་སོ།།

ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དཔལ་མཆོག་གི་ལུང་དྲངས་པས་ནི༑ ཉོན་མོངས་གསུམ་ལ་དུག་དང་བདུད་རྩིར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པས། ཉོན་མོངས་གསུམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱའི་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར་སྟོན་ནོ།། དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལུང་སྨྲ་མས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ལ། ལུང་གཉིས་པས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པས། ཐབས་མི་མཁས་པ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ཏོ།། དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་སྲིད་པ་སྲོང་ནུས་བཞིན་དུ་ཆེད་དུ་མི་སྲོང་བར་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྫོགས་ནུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་དུ་བླངས་ན་ཡུལ་དེ་འཆི་བའི་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པ་དང་། དང་དུ་བླངས་ན་འདོད་པ་བཞིན་དགེ་བ་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ལོག་གཡེམ་གནང་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བ་དང་། ལམ་འདིར་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ལུགས་ནི་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདྲའོ།། འོན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཁུངས་ཡིན་པས་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ན་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་རྟོད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བར་ནུས་སོ།། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་གྱི་འདོད་པ་སྤྱོང་མ་ནུས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པས་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་མི་མོས་པས། འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདུལ་བའི་ཆགས་ཅན་དང་མི་འདྲའོ།། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དཔལ་མཆོག་གི་ལུང་གིས་ཀྱང་། རང་ལུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་དོན་དང་། གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་མི་སྟོན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་གསུམ་ལམ་དུ་བྱ་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དྲང་དུ་རུང་ངོ་།། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་གནང་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་གནང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། བསད་བསྒྲད་ལ་སོགས་པའི་དྲག་པོའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ན་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་དུས་སུ་ཞེ་སྡང་མེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་སུ་རྟུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐོག་མར་བསྒྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་[1]སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་སུ་བགེགས་ལ་གནོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཞེ་སྡང་དང་། དེའི་ཚར་གཅོད་གས་འགའ་ཞིག་གནང་བ་ཡོད་ལ། ཆགས་སྡང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་གཞན་གནང་བའི་ཞར་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་གནང་གི། གཏི་མུག་ལ་སྒོས་སུ་གནང་བ་མིན་ནོ།། གང་

[1] སྒོམ་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྒོ་དཔར།

གིས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་གང་གིས་བླུན་པོ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་འཁོར་བར་འཆིང་ཞིང་། ངུ་འབོད་ལ་སོགས་པའི་དམྱལ་བར་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་བདེ་སྟོང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པ་ན་ཐབས་མི་མཁས་པ་ལ་འཆིང་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་གྲོལ་རྒྱུར་འགྲོའོ།། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་། "ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་འགྱུར་བ།། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས༑ རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམ་སྤངས་ཏེ།། བཀག་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པས་ན༑༑ པདྨ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་བཞིན།། ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་གོས་མི་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་རྗེ་བ་ལ་མི་གོས་ཞེས་བྱ་ཡི། ཆགས་པ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བྱེད་ཚུལ་སྔར་ལྟར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མཉམ་པར་མི་སྦྱོར་བའི་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོའི་ཡུལ་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བླ་མེད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་ཞུ་བདེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་གུས་པ་དྲག་པོས་ཡིད་དྲངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱིའི་ཕྱག་

[1] སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༨ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་འགྱུར་བ༑༑ འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༥ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དགག་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པས་ན།། བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམ་སྤངས་ཏེ།། པདྨ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་བཞིན།། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་གོས་མི་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་སྤྱར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བླ་མེད་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།། རིགས་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ནི་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། ཚུལ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་༑ ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། དོན་ནི་ཡུལ་དང་རྟེན་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སོ།། གནས་པ་ནི་གནས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ལ། སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡང་བསྡུའོ།། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་ནི། ནང་གི་དོན་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། དེས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེའོ།། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་དོ།། དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པ་དྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས། ཡིད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ན། རྣམ་དབྱེད་ཅན་གྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་འདིའི་གནད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི[1] རིམ་པ་དེ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། "འགའ་ཚེ་ཆགས་སོགས་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས།།' འཕེལ་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་ཡིན།། དེ་ཡང་ཁམས་སྙོམས་ལ་སོགས་པ།། ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས།།"[2] ཞེས་དང་། "ནང་དོན་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི།། བློས་ནི་འགྱུར་བར་

---

[1] **སྐྱེ་བའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

[2] སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༠ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཁུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འགའ་ཚེ་ཆགས་སོགས་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས།།" ཞེས་སོ།།

བྱེད་ཕྱིར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོན་བསྡུས་ལས། "ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བ་"[2]ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཛད།[3] ཅེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཡོད་པས་དམིགས་པར་ལྟ་བའི་ཉན་ཐོས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་ལ། འཕགས་པས། "མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྔ་སྒྲོན་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། "ཕན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་།། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྔ།། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུངས།། རྐང་གཉིས་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་ཡང་།། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་འདྲར་གསུངས།། ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ།། འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ཤིང་།། འདུ་བྱེད་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་བ།། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་

༡ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༠བ༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥བ༤

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲོན་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོགས་གྲངས་ ༥༤བ༦

༤ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས།། དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས།།" ཞེས་སོ།།

མ་ལྟ་བུ་ཞེས།། ཕུང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔེ་དེ་དག་གིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་པ་མང་བ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ལན་[2]དུ་མར་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དཔེ་དེ་ལྔ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་དམན་ལ་ཡེ་མ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་དཔེ་དེ་ལྔ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པ་དེའི་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ལས། “གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ།། ‘དེ་དག་ཐར་པ་སྟེན་མ་ཡིན།།’ འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི།། རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྲིད་པའི་བཙོན་ར་ལས་གྲོལ་བ་ཐེག་དམན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་བསྡུས་ལས། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་སྟོན་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟར་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སེམས་འཆི་སེམས་དང་། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ལ་མི་རུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་།། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྔ།། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུངས།། རྐང་གཉིས་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་ཡང་།། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་འདྲར་སྣང་།། ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ།། འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ཤིང་།། འདུ་བྱེད་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་ལ།། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས།། ཕུང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

༢ **སྡེ་སྣོད་ལན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
སྡེ་སྣོད་དུ་ལན་ གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༤༡ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

གཞི་དང་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དུ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པ་དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་མི་ཟད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས། རྒྱུ་མ་རིག་པའི་བདེན་འཛིན་ཟད་ན་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་མི་ལྡོག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱུར་འདོད་ཆགས་དགོས་ན། སྣང་བ་ཡང་སྨུན་པའི་རྒྱུར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་སྤོང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཆགས་པས་བྱེད་པ་ཡང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གཞན་ཡང་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་པ་དེ། དགེ་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཉོན་མོངས་གཞིར་བྱས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཉིས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དེས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ལ། དགེ་བའི་ཆོས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྱུར་བ་ལ། ཐེག་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆགས་པ་དངོས་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། འདིས་ཉོན་མོངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་སོ་ཞེས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱ་དང་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཐབས་མཁས་ནི་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་མི་འདོད་ལ། དང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ།། འོན་ཀྱང་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་[1]ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤོང་བ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འཛད་པས། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་དང་༑ འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་གཉིས་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འཇུག་པའང་མི་འགལ་ལོ།། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་འདོད་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ཁྱད་པར་བ་བསྟེན་པ་ན།[2] འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་། གནས་སྐབས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་དེ་ལྡོག་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་མི་ལྡོག་སྟེ། དཔེར་ན། འོ་མར་སྦྲངས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་དངར་ཅན་ནི་འོ་མ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡང་སྐྱུ་རུ་ར་ཙམ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ།། ཟླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ནི་སྔར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ༎ སམ་བྷུ་ཊའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “འདོད་ཆགས་ནི་རང་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་པས་ལྡོག་དགོས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཨེ་མ་ཧོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་

༡ ལོག་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ པེ་དཔར།

༢ ནི༑ འབུམ་དཔར། སྣེ་དཔར།

གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བཅོམ་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་འདོད་པ་སྤྱོད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིན་པ་དང་། ཀེ་ཏ་ཀའི་མེ་ཏོག་སྦྱོས་ཀྱི་གླང་པོས་ཐོས་པའི་བྲུན་གླ་རྩི་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། གླང་པོ་ཐལ་བས་ཐོས་པའི་བྲུན་ལྤྱི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལས་དེའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་དོ།། དེ་བས་ན་ཆགས་པ་དངོས་མིན་པ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་མིན་ནོ།། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ནའང་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་དུས་སུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཕྲོགས་པའི་བསམ་པས་དེ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས་ཉོན་མོངས་དང་མི་འགྲེ་ལ༔[2] དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པས། དེ་ལ་བསམས་ནས་འདིའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་བདག་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལས་བཤད་[3]ཀྱི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཆགས་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ནི། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་ནི་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་འདོད་ཆགས་དེས་དྲན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མྱུར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་

༡ སྡེ་དཀར། རྒྱུད་འབུམ། ག སམ་བྷུ་ཊའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་ལྡོག་ཅེ་ན༔ གལ་ཏེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་ཞིག་དེ་སྐད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཨེ་མ་ཧོ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བཅོམ་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **མི་འགྲོ་ལ།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ **སོགས་ལ་བཤད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཐུན་མོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཏན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་
སྨོད་དུ་བྱས་ཤིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་འདྲིས་པར་བྱས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་བཏན་པ་དང་། ཡུལ་དང་
རྟེན་གཉིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ནས།
ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་བཏན་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་བྱེད་
དོ།། ཡུལ་ལ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྡོམ་པ་དང་། དབང་གིས་རྒྱུད་སྨྱུངས་ཤིང་དམ་ཚིག་དང་
སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱང་ཞིང་འདོད་པའི་
སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ།།གཉིས་པ་ནི། ཆགས་
པ་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་
པར་བཏགས་པས་མི་ཚོག་གི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་ཐོག་
ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་བཞག་ནས་སྒོམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་
པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུར་དུ་སྟེར་བའོ།། དེ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཐབས་
གཞན་གྱིས་མི་འཐོ་བར་བྱས་པས་མི་ཚོག་གི། དེའི་སྦྱོར་བས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དང་པོར་རླུ
ཧྲིར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་དགོས་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་
ཐབས་སུ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རླུང་ཐིམ་པས་འཛིན་པ་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་
བའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་
མི་སྟུག་པ་བསྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་མཐར་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་དང་
འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པར།
དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱང་སེམས་མི་འཐོ་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྲིད་པའི་རྩ་
བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། བདེ་བ་དེ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་པ་བཞིན

བདེན་འཛིན་དེས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། སྒོམ་སྲིད་ཅན་གྱིས་སྡིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་འདྲ་བ་ནི་སྐད་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ནུས་པ་ལ་ནི་ཐབས་དེ་མེད་ན། ས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་མི་འཐོབ་པས་མྱུར་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་མཛད་དེ། ས་ར་ཧས། “མ་ལུས་རང་བཞིན་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། ཀུན་ཏུ་རྟའི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ནི།། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པས་སྡིག་རྒྱུ་རྟེད་པ་བཞིན།། སྒོམ་ནས་འཆི་ཡང་ནམ་མཁའི་ཚུ་རྟེད་དམ།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་བར་གནས་པ།། བདེ་བ་གང་གིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་ནི།། ཅི་སྟེ་དེ་བསྟེན་ནུས་པ་མེད་པས་ན།། ས་གསུམ་རེ་བ་གང་གིས་རྫོགས་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པར་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས། “ལེགས་བརྟགས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་ནས་ནི།། མཁས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་བྱ་ཡི།། གཞན་དུ་མེར་ནི་འཇུག་པ་ཡིས།། བཙུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ།། ‘དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ནས།། གང་ཞིག་ལྷ་མོ་ལ་བརྟེན་པ།།’ དེ་འགྲུབ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི།། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་རྣམ་དག་བདག །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤྱངས་པ།།། ཐབས་བཟང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྱངས་ནས།། འགལ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ།། གཞན་དུ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་འགྱུར་བ།། དེ་ནི་དུ་འབོད་སོགས་པར་འཚེད།། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་འབར་འགྱུར་བ།།། དེར་ནི་རྩྭ་ཤིང་ཕུང་པོ་དག །བཙུག་ན་[3]ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། སྦུ་གུ་སོགས་པའང་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ།། ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ།། ཇི་སྲིད

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་ལུས་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པས།། ཀུན་དུ་རྟ་ཡི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ནི།། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པས་སྡིག་རྒྱུའི་ཆུ་རྟོགས་བཞིན།། སྒོམ་ནས་འཆི་ཡང་ནམ་མཁའི་ཆུ་རྟེད་དམ།།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་བར་གནས་པ།། བདེ་བ་གང་གིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡིན།། ཅི་སྟེ་དེ་བདེན་ནུས་པ་མེད་པས་ན།། ས་གསུམ་རེ་བ་གང་གིས་རྫོགས་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གྱིས་ཤེས་ན།། གང་ཞིག་ལྷ་མོ་ལ་བརྟན་པ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **བཙུག་ནས་** པེ་དཔར།

ནམ་མཁའ་གནས་པའི་བར།། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བར་འགྲོ།།”[1] ཞེས་མཁས་པས་ལེགས་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་པར༑ འདོད་ཡོན་གྱི་ཆགས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་གསུངས་ནའང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཟབ་མོའི་ལུང་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཆེས་དགོན་པའི་གནད་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ཕྱོགས་འདིའི་ཕྱུགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཙུང་བར་སྣང་བས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྲུབ་པ་ལས། “སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ངོ་བོར་བཞག་ནས་ཡུལ་གྱི་ནི།། བདེ་ལ་དགའ་བས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར༑༑ རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་ལུས་འདི་དག་རྣམ་དག་སྟེ།། ཐ་མལ་ཡུལ་རྣམས་བདག་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་།། མིག་འཕྲུལ་དང་ནི་མིག་ཡོར་དག་དང་མཚུངས་པ་སྟེ།། གནས་མིན་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ།། གང་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་བསམ་པ་དང་༑༑ འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་འགྱུར་བ།། དེ་ཚེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པས་ཟིལ་མནན་ནས།། ཡུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པས་འཆིང་བར་ནུས་མ་ཡིན།།”[2] ཞེས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞུ་བའི་བདེ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པདྨ་རྡོ་རྗེ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་རྣམ་དག་བདག །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པ།། ཐབས་བཟང་པོ་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས།། འགལ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་ལ།། གཞན་དུ་གང་ཞིག་གྲུབ་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ང་འཁོད་སོགས་པར་འཆེད།། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་འབར་གྱུར་པ།། དེ་ནི་རྩ་ཤིང་ཕུང་པོ་དག །བཙུག་ནས་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། སྡུག་སོགས་པའང་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ།། ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ།། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་བར་དུ།། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བར་འགྲོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༨ན༣

ནས༑ བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཐ་ཞིང་མཛངས་[1]ལ་ཡངས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་སྦྱོར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ༎

གཉིས་པ་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ། སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་གནོད༎ དང་པོ་(སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ)ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔ་པ་དང་། བདུན་པའི་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ། "རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་།"[2] "སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་མཆོག"[3]ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྤྲུགས་ཞློས་པ་པོའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་བཤད་དོ༎ སྤྲུ་མ་ཡང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ངོ༑༑ ལེའུ་དགུ་པ་ལས། བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཡང་རུང་། གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཅི་ནུས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་དང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་པས་རྫོགས་རིམ་རྟོགས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗེ་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་གཉིས་པར་བཤད་དོ༎ དེའི་དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས། བླ་མེད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ༎ ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་

༡ འཛངས་ སྐྲུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྤྱོད་པ་ཀུན་མཆོག" ཅེས་སོ༎

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག" ཅེས་སོ༎

དག་པར་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས་རང་དང་རིག་མ་ལྷའི་འདྲ་འབག་ཏུ་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ།། ལེའུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རྣྱིང་གཉིས་དང་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ཡང་། ཆག་སྒྱུར་ལས། སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བྷུ་སུ་ཀུའི་སྤྱོད་པའོ།། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ལེགས་པས་སྤྱོད་པ་གཞན་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ཡིན་ནོ།། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ།། གང་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་། བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རིག་མ་གཉིས་སོ།། དེའི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པ་བཞག་གོ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་དང་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིམ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ།། ལེའུ་བཅུ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "མཆོག་སྒྲུབ་པ་དང་ཐ་མལ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་གི་ཚེ་དངོས་གྲུབ་རྙེད་པར་མ་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་རང་གི་ལྷ་ལ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྲུབ་པ་མཆོག་དང་ཐ་མལ་པ་ལ་གནས་ཤིང་།" ཞེས་སོ།།

རོ།། འདིས་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བར་གསུངས་སོ།། ལེའུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་སྤྲོ་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་བཅས་དང་། ཐུས་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་མེད་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོམ་བསམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྲོ་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པར། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱང་སྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་མི་འཛོག་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་རྟུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གི་དུས་དང་། སྔོན་དུ་རྟུང་ནས་ལམ་སྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའོ།། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པའོ།། དེའི་དང་པོ་ནི་ལམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ༑ མི་སློབ་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། "འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། 'དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གདུངས་པས།།' རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ལ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་བོགས་འབྱིན་པ་དང་། དབེན་པ་གསུམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས་མེད་པས། དུས་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར།།" ཞེས་སོ།།

ཟེར་རོ།། བཙུན་མོ་ཅན་ནི། རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ནས།། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས། རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ།། རང་གི་ལུགས་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུར་ལྟར་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སུར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ།། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་ནི་ཐོབ་བྱ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པར་རིགས་གསུམ་གྱི་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པར། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་།། ཞེས་པ་སྟེ། "སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།། དེར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ། འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།།"[1] ཞེས་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཕན་ཡོན་དུ་བཤད་ལ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་ཀླུ་བྱང་གི་ལུང་སུར་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༔ "སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོགས་པར"[2]བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་དང་སྦྱར་རོ༎ གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བཤད་པ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་ནུས་སོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དངོས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཟད་མི་ནུས་ལ། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་ཟད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་དེ་མེད་པར་མི་ནུས་སོ།། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཏགས་པ་ཆེས་མྱུར་བར་ཟད་པ་ཡང་དེ་ལ་རག་ལས་པས། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་སོ།། གལ་ཏེ་དབང་གི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཡོད་ན། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེ་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། “རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་།། དེ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ལ།། གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་ལ་མི་སློབ།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་མྱུར་ཐོབ་མིན།། ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་མེ་གནས་པ།། མ་གཙུབས་བར་དུ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསླབ་བྲལ་བས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་བྱས་པས་ཚེ་[3]འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་ནུས་པ་ན། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲོགས་སུ་མེད་ན་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས། དེའི་དོན་དུ་བསྟེན་པ་ནི་ སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་ལྟ་ན་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་མཐུས་རླུང་སྡུད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་།། དེ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་།། གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་མི་སློབ་ན།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་མེ་གནས་པ།། མ་གཙུབས་པར་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསླབ་བྲལ་བས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༣ **བྱས་པ་ཆེ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བའི་ནུས་པ་མཐར་སོན་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བ་ལ་ད་དུང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ།། དེའི་ཕྱིར་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐར་སོན་པ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་དྲིལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ནང་གི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་དང་། འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ[1]དེས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དུ་མར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གལ་ཏེ་འདིའི་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་པར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དེ་ལས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱད་པས་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྲན་ཚེགས་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་བྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བཤད་དེ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་འགྲུབ་སླ་བའོ།། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སྔ་མས་མི་འགྲུབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་། གཞན་མང་པོ་ཡང་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་ཞག་བདུན་དང་། ཟླ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་གམ། ཕྱེད་དང་གཉིས་ཚུན་ལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་

[1] དེ་ནི་ཚེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རྙེད་པས་གསང་གནས་ཀྱི་སྒོར་ཕཊ་ཡིག་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུང་བྱུང་སེམས་འཕོ་བ་དགག་ནུས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་སླའོ།། དེ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ལའང་ཡོད་པར་ནི་སྣང་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རླུང་རྣྟིར་ཚུད་པའང་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུང་རླུང་རྣྟིར་ཐིམ་པའི་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པར་ནུས་ན་ནི། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འཇོག་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་རིམ་དུ་ཞལ་ལུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་མཆོག་མིན་གྱི༑ པད་དཀར་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་དམན་པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཡིད་དྲངས་པ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ན། སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་རྒྱུད་གང་ལས་གསུངས་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཨ་ར་ལི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲོས་བཅས་དང་། རྟག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ལས་དགོངས་པའི་དབང་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་རོལ་པ་ནི་སྤྲོས་མེད་དང་། འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཤིང་དང་ཏ་ལའི་ལོ་མ་དང་རས་བལ་གསུམ

ཚིག་པས་ཐལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་དང་། ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། ན་ཚོད་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལ་མཉམ་སྦྱོར་ལས། རིགས་ལྔས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དབུགས་དབྱུང་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་དབུགས་དབྱུང་དང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དབུགས་དབྱུང་གསུངས་པ་ནི་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་པའོ།། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཚོ་གའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་དྲུག་ལས་མེད་པར་བཞེད་དོ།། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ནི་དབུགས་དབྱུང་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཨ་ར་ལི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་མཉམ་སྦྱོར་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཏེ། ཨ་ར་ལི་ནི་རྩེད་མོའམ་རོལ་པར་བསྒྱུར་རོ།། དེ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་ལན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ལས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གླུའི་མཆོད་པ་དང་། སྟངས་སྟབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཟློས་གར་དང་གར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དཔལ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་འདུག་སྟངས་དང་། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ།། དེས་ན་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱིར་བཏང་ལ་བྱ་བ་དེ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་རེས་འགའ་དེ་རྣམས་བཞག་ནས་བྱེད་པའོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་གནས་ཁང་ཁྱད་པར་ཅན་གདན་དང་བཅས་པ་དང་། ཚོ་ག་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དང་། དེ་དག་གི་ཆས་འབབ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པ་ལ་འཇོག་པས་དེ་ལ་ནི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངོ་།། དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་རེ་རེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པས་གསུམ་ག་ལ་སྤྱད་མི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ།། སྤྲ་མ་རྣམས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་འཚིག་དཀའ་སླ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་

གྱིས་འགྲུབ་དཀའ་སླ་ཡོད་པར་འཆད་དོ།། རླུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ཡོ་བྱད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ཤེས་རབ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་འཆད་ལ། ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ་འཆད་ཀྱང་། ཡོ་བྱད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ན་ཚོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ༎ ཡོ་བྱད་མ་འབྱོར་བ་ནི་སླུ་ལུས་ཐོབ་ནས་མིན་པས་དེའི་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་པོ་ནི་མཉམ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་ལ། འདུས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པར་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་དཔྱད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་པོར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱུད་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ།། སྔར་བཤད་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྒྱས་པ་རྣམས་འདུས་པར་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། འདུས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས་འདུས་པའི་གཞུང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་པོ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྲོས་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོམ་བསམ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱོར་པ་མ་ཚང་བས་མཉམ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྟག་ཏུ་བྱ་མ་ནུས་ན། རྒྱུད་དེ་ལས། "ཉིན་རེའམ་ཡང་ན་ཟླ་རེའམ།། ཡང་ན་དེ་བཞིན་ལོ་རེར་ནི།། ཇི་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཀྱང་།། སངས་རྒྱས་བདེ་མཆོག་གར་བྱ་འོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། དུས་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟན་ལ། ཆག་འགྱུར་ལས། ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར༑ འབྱོར་པས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བར་བཤད་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༢

བསྟན་པར་དགོངས་པའོ།། འདིའི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། འདུས་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ་།། འདིར་སྔ་མ་རྣམས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། འདོད་འཇུག་གི་བསམ་པ་དང་། རྟེན་སློབ་ཀྱི་བསམ་པའོ།། དང་པོ་ནི་བཀྲམ་ཚགས་ཤས་ཆེ་བས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་ངོར་དང་། དེ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ངོར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་གི་ངོར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་འཇུག་པ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསམ་དུ་འཆད་དེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས༔ "འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ།། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་ན་ནི།། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནི།། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་བྱ་སྟེ།། རང་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བདག་དང་གཞན་ལའང་མཆོད་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་དང་། "སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།། སློང་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱའོ།།' འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་པས་དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་འདོད་ཡོན་ལྷུས་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རང་དང་གཞན་ལ་མཆོད་ཅིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པའི་དོན་སློང་མོ་ཟ་བ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་སློང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་བཟླས་པར་མི་བྱའོ།། སློང་བ་ལ་མ

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༩བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་པ།། བསྟེན་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལས།། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ངེས་པར་སངས་རྒྱས་མྱུར་ཐོབ་འགྱུར།། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་པ།། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་བྱ་ཞིང་།། རང་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ།། སློང་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

ཚགས་པར་མ་ཟད་ཟས་ལ་མ་ཞེན་པར་ཇི་ཙམ་གྱིས་ལུས་གནས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། སྔ་མ་ལ་དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་གསུམ་བྱས་པའོ།། འདིར་གཙོ་བོ་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤྱོད་པ་གསུམ་ག་ལ་འདྲ་བར་སྣང་བཤད་ཅིང་། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "ཚགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས།། རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ།། གང་ལ་སྤྱད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྣང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་ཡིན་ན་ནི། འདོད་བཞིན་དུ་འགོག་པ་མིན་པར་དབང་པོ་དང་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ག་ལ་འདྲ་བས་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། ཞེས་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ༑ དེ་ལྟ་ནའང་ཞློས་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།། སློང་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཁ་ཟས་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་ནས་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བས་གཡེངས་ནས་ལམ་སྒོམ་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་འགོག་གི། འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པ་འགོག་པ་མིན་པས། ལུས་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པས་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་རྒྱས་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ལུས་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྲོག་འཚོ་བ་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།། ཚུལ་དེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཁ་ཟས་བསྟེན་པའི་སྐབས་ལས་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཚགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས།། འདོད་ཡོན་ལྔ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བརྟེན།།" ཞེས་སོ།།

ཀྱང་ཤེས་ལ། སྲོག་འཚོ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། རྟེན་སློབ་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་སྔ་མ་རྣམས་དབང་པོ་ལྔས་འདོད་ཡོན་ལྔ་བསྟེན་ཅིང་། སྤྱོད་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྟར་སློབ་པ་དང་༑ གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་སློབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སློབ་པའི་སྒོམ་བསམ་ལ་འཆད་དེ། ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱི་དང་། སྤྲས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ།། ལམ་གྱི་སྐབས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དྲན་པ་གཅིག་པ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལས་དང་པོ་པའི་བར་དང་། ལུས་དབེན་ནས་སྒྱུ་མའི་བར་དང་། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་མཛད་དོ།། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོམ་བསམ་འདོད་ཡོན་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ལྔ་རྣམ་སྣང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྒོམས་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་འབུལ་བ་དང་། ཡུལ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཀུན་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་འདྲ་ཡང་། མཆོག་ལྔས་མཆོད་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་དང་། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་སྒོམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བལྟས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉེས་པར་བྱ།། བྱང་ཆུབ་ཉི་མ་ཆགས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཏེ་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་ལ། དེས་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བཞི་དང་། ཉི་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚིམ་པར་བྱ་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པས། རང་གི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་འབུལ་བ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༩

ནི་རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་མིན་ནོ།། སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡུལ་གང་ཡིན་ལྟར་སྒོམ་ཡང་། དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བསྟེན་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པ་ལྟར། ཡུལ་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོག་གི་མཆོད་པར་གསུངས་སོ།། ཡུལ་ལྔ་སྤྱན་སོགས་བཞིར་བསྒོམས་ན་སྣ་མ་ཀྲི་རྡོ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པས། སྒྲ་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་དེར་བསྒོམ་མོ།། དེ་ལྟར་གསུམ་བཤད་ཀྱང་འདོད་ཡོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་གཙོ་བོར་བསྒོམ་མོ།། འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། "གཟུགས་སྒྲ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ།། རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱར་བར་བྱ།། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། གསང་བའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ལྟར་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས། ཡུལ་ལྔ་ལྟར་བསྒོམས་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྒོམས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམས་ནས་སྤྱོད་པ་བརྟན་པ་ཞིག་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལག་པའི་པདྨ་འཛམ་པས་མེ་ལོང་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་མིག་གིས་བལྟ་ཞིང་སུ་ཧྲིག་གི་ཆུན་པོ་འཕྱང་བ་ནུ་མ་རྒྱས་ཤིང་འབུར་ལ་བར་དོག་པ། གོས་ཅུང་ཟད་གྲོལ་ཞིང་རོ་སྨད་མཛེས་པ་སྟོན་པ་བསམས་ནས། དེའི་གཟུགས་ལ་རྒྱུན་དུ་བལྟས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བསམ་མོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྣམས་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་གླུ་སྙན་པ་ལེན་ཅིང་པི་ཝང་གི་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲི་རྣམས་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་གར་བྱེད་ཅིང་ནོར་བུའི་སྣོད་དུ

[1] སྔོ་བཀོལ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལ།། རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱར་བར་བྱ།། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། གསང་བའི་སྙིང་པོ་བཏུས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

གུར་གུམ་དང་ཨ་ག་རུ་དང་། ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། ག་བུར་ལ་སོགས་པའི་དྲིས་བགང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་དྲི་བཟང་པོས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། རོ་རྣམས་རོ་རྗེ་རྗེ་མ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་རོ་སྣ་ཚོགས་པས་གང་བ་དང་ལྷའི་བདུད་རྩིས་བགང་བ་བཟུང་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་[1]མ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཁྲི་གཉེར་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པ། རེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ། ལྟེ་བ་ཡངས་ཤིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་རོ་སྨད་དང་འདོམས་སྟུག་པ། འགྲོས་དལ་ཞིང་སྒེག་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བར་བསྐྱེད་ནས། སྒྲ་དྲི་རོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འཁྱུད་དེ་རེག་བྱ་ལ་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བསམ་མོ།། སྒོམ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ལ། རྣམ་སྣང་ལ་ནི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། བར་པ་གསུམ་ལའང་ཕྱག་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་དང་། ལྔ་པས་གོས་མཆོག་གི་རེག་བྱ་བཟུང་བར་སྒོམ་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ།། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་རིགས་མཐུན་མང་པོར་སྒོམ་པ་ཡང་རུང་ངམ་སྙམ་མོ།། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། "འདི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་།། འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ན་ལུས་མདངས་བཟང་བར་མཐོང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་འབྱུང་གི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བས་ལུས་རྒྱས་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ད་ལྟ་བུ་འཕེལ་ནས་ཞུ་བདེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཇོགས་པར་སྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ།།

---

༡ **རེག་རྡོ་རྗེ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན༢

དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་ན་དབང་པོས་ཡུལ་ལྔ་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྣང་བསྒོམས་པ་ལྟར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། བདེ་ཆེན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བས། ལམ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་ཐོག་མར་ལམ་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུཏཱིར་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་མི་ནུས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོམ་བསམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུཏཱིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྐྱུར་བས། མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟར་མི་ནུས་པས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་སྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ།། གདམས་པ་འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་ནུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་སྣང་མཉམ་གཞག་གི་སྟོང་པ་རྣམས་དྲན་ནས། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས༏ རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་སྔ་མ་ལ་བལྟོས་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཆུང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་པས། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་སྒོམ་བསམ་མོ།། དེ་ཡང་སྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བཅས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དྲན་ནས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་

པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པའི་སྙོམ་བསམ་མོ།། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ལའང་འདོད་ཡོན་ལྷར་འཆར་བའི་སྙོམ་བསམ་ནི་ཡོད་དོ།། འདི་ལ་སྙོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་སྔ་མ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚོ་ག་)ལ་གཉིས། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་ཚོ་ག་དང་། སོ་སོའི་ཚོ་གའོ།།

དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་ཚོ་ག་)ནི། སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ནི། མཉམ་སྦྱོར་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་འགྱུར་རྙིང་ལས། "ཡང་ན་སྲིད་པ་གསུམ་དག་གམ།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ།།"[1] ཅེས་དང་། པ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས། ས་གསུམ་རང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ།། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཆག་འགྱུར་ལས། གནས་སམ་ཡང་ན་རང་གི་ནི།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ།། ཅེས་དང་། རྒྱུད་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལས། "ཡང་ན་བདག་གི་གནས་དག་གམ།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ།།"[2] ཅེས་འབྱུང་བས། རང་གི་གནས་ཁང་ངམ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐྱོན་བ་ངན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་བོ།། དེར་ཁང་པ་འདུ་བྱ་ཚུལ་ནི། སོ་ཕག་ལས་བྱས་པའི་ལྷའི་ཁང་པ་སུམ་བརྩེགས། གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་བྱའོ།། ཡང་ན་སའི་ཁང་པ་ར་བ་བརྟན་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་བྱའོ།། དེ་གཉིས་ཁང་པ་མཆོག་དམན་ཡིན་ཀྱང་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་ལུགས་འདྲ་བས། ཕྱི་མ་ས་ཕུག་སུམ་རིམ་དྲུས་པ་མིན་ནོ།། དེར

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་ན་སྲིད་པ་གསུམ་དག་གམ།། ཡང་ན་བདག་གི་གནས་དག་གམ།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབ།།" ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ན༦

མཆོད་པས་བརྒྱན་པའི་རིམ་པ་ནི། འོག་ཁང་དུ་ཚང་མང་བ་[1]རྣམས་དང་། བར་ཁང་དུ་པི་ཝང་དང་གླུ་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་བཞག །སྟེང་ཁང་དུ་སྔར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། དྲིལ་བུ་ཧ་ཡབ་ཟླ་རེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། དཔལ་སྣ་ཚོགས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་འདུ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་སྤྱོད་པ་གཉིས་འདྲེའོ། །དེར་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་[2]གཙོ་བོ་དང་ཉེར་གཅིག་གི་གདན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཤམ། སྤྲོས་མེད་ཡིན་ན་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་ནི། མཉམ་སྦྱོར་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས། །ལུས་དང་ངག་སེམས་སྒོམ་པ་ནི། །རང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །"[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར། "རང་ཚུལ་ཏེ་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ཡི། སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །"[4] ཞེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ན་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འབག་གི་རྒྱུ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལོ་ཆེན་དང་པ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལས། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྲོག་དང་རྩ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ནི། ཆག་གིས་སྲོག་ཆགས་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པས། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་

1 ཚད་མང་བ་ སྡེ་དཔར།
ཚང་མེད་པ་ པེ་དཔར།
2 ལྷ་ནི་ཉི་ཤུ་ དབུས་དཔར།
3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས། །ལུས་དང་ངག་སེམས་དམིགས་པ་ནི། །རང་གཟུགས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །" ཞེས་སོ། །
4 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱའི། བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།" ཞེས་སོ། །

རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་དང་། མི་རུས་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཤིང་གི་རྩ་བ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་འབག་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱ་བར་བཤད་དོ།། བཟོའི་རྣམ་པ་ནི་ལུགས་སུ་བླུག་པ་དང་། འབུར་དུ་བརྐོས་པ་དང་། བརྡུངས་པས་མངོན་པར་འདུ་[1]བྱས་པ་དང་། བྲིས་པ་གང་ཡང་རུང་ངོ་།། དེ་ཡང་ཞལ་ཕྱག་སོགས་དང་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ལྷ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱའོ།། སྤྱོད་བསྡུས་འགྲུར་སྙིང་དང་ཆག་འགྲུར་ལས། "རང་གི་ལྷ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པའི།། གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་རབ་ཏུ་བསྐོར།།"[2] ཞེས་པ་ལྟར་ན་འདིའི་རིག་མ་ལ་གྲུབ་པའི་[3]ཕྱག་རྒྱ་མ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། པ་ཚབ་ཀྱིས། རང་གི་ལྷ་ཡི་འབག་རྣམས་ཀྱིས།། དངོས་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་མ་འབྱུང་བ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལྷའི་འབག་གིས་ཆས་བསྒྲུར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བས་བསྐོར་བའི་དོན་ཏེ། མཉམ་སྦྱོར་ལོགས་སུ་བསྒྲུར་བ་ལས་ཀྱང་། "རང་གི་ལྷ་ཡི་ཆ་ལུགས་སུ།། བསྒྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱ།།"[4] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། སྤྱོད་བསྡུས་འགྲུར་སྙིང་ལས། "ལུགས་མའམ་ཡང་ན་འབུར་དང་ནི།། མངོན་པར་འདུ་བྱས་ལེགས་བྲིས་པ།། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་བརྙན་ནི།། མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་རབ་ཏུ་བརྟག །"[5]ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་འདྲ་འབག་ལ་འཆད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་དུ་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་མཚན་ལ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ།། དེས་ན་པ་ཚབ་ཀྱིས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་བརྙན་དང་།། ཞེས་བཅད་ནས་བསྒྲུར་བ་ལེགས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་འགྲུར་སྙིང་ལས། "རང་གི་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བུད་མེད་དག་ནི་ལེགས་བསླབས་པ།། 'སྐལ་བཟང་

༡ **མངོན་པས་འདུ་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱཪྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧ན༣

༣ **འགྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་ལྷ་ཡི་ཆ་ལུགས་སུ།། བསྒྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རབ་ཏུ་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱཪྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧ན༣

རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་མཚན།།' ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་འབྱུང་བའི་དང་པོའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ཡོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལས། རང་གི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡི།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདྲ་ཚུལ་ནི་པ་ཚབ་ཀྱིས། རང་གི་ལྷ་ཡི་འབབ་རྣམས་ཀྱིས།། བུད་མེད་ལེགས་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལེགས་བསླབས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ལེགས་སོ།། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གྲངས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཟེར་ལ། མཉམ་སྦྱོར་རྩ་རྒྱུད་དུ་འདིར་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བ་ཡང་གསུངས་སོ།། འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྦྱོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། དེའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བཞི་ནི། བདེ་མཆོག་སྒྲུ་མ་དང་། ཨེ་མ་ཧོ་བདེ་བ་དང་༑ སྒྲིན་མ་དང་། ཤཱཝི་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྣམ་པར་འཁོད་དོ།། ཕྱི་མ་ནི་ཆག་གིས་རི་བོང་ཅན་མར་བསྒྱུར་རོ།། དེ་དག་ནི་ལྡན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་བུད་མེད་དོ།། དེའི་ཤར་ལྷོ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱི་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མ་དང་༑ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་དང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་། འདོད་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྣམ་པར་འཁོད་དོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མེ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱི་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བཞི་ནི། གླིང་བུ་མ་དང་། རྒྱུད་མངས་མ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་མ་དང་། རྒྱུད་སྟུག་པོ་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྣམ་པར་འཁོད་དོ།། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་པི་ཝང་མ་དང་། ཟ་ལླུམ་མ་དང་། རྫ་རྔ་མར་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་མེ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱི་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བཞི་ནི། རྡོ་རྗེ་མེ་ཏོག་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་བདུག་པ་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་མར་མེ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱ་ནནྡ་དེ་བ། སྦྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧༨༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐལ་བཟང་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱས་མཚན།།" ཞེས་སོ།།

མ་དང་། རྡོ་རྗེ་བཟླུག་པ་མའི་རྣམ་པས་མེ་ཏོག་དང་། སྤྲོས་ཁང་དང་། མར་མེ་མཆོག་དང་། དྲིས་གང་བའི་དུང་ཕོར་ཐོགས་ནས་འཁོད་དོ།། རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཤར་ལྷོ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱི་སྒོ་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བཞི་ནི་རྟ་གདོང་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕག་གདོང་མ་དང་༑ རྡོ་རྗེ་སྣང་བ་མ་དང་། ཐལ་བ་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རོ་ལངས་མའི་རྣམ་པས་གནས་སོ།། དེ་ནི་ཤི་ནས་ཐལ་བར་སོང་བ་ཡང་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་བུད་མེད་དུ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ།། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་[1]དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ལེགས་པར་འདྲི་བ་ལ་མཛད་པ་ལེགས་སོ།། འདུས་པའི་སྤྲོས་མེད་པ་ཡིན་ན་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་བྲིས་ལ། ཚོགས་མང་ཉུང་དང་བསྟུན་པའི་འབྲུ་འབབ་གིས་ཆས་འཇུག་བྱ་སྟེ། ལྷ་རང་རང་གི་གནས་སུ་དགོད་དོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་ཚོག)ལ་གཉིས། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚོག་དང་། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཚོག་གོ།། དང་པོ་(སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚོག་)ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསང་འདུས་པས་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཚོག་འདི་ལྟར་བྱེད་ན་ནི་གསལ་བར་མ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདུས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི་བཞེད་དོ།། དེ་བྱེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག མཉམ་སྦྱོར་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་བསྣན་ནས་བྱེད་ཅེས་གསུང་མོད་ཀྱང་།[2] སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིགས་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། མཉམ་སྦྱོར་དང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་ཐུན་མོང་དུ་མིན་ནོ།། དེས་ན་འདུས་

---

༡ **ཚོགས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ **གསུངས་མོད་ཀྱང་།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བཅས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་ན་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྟན་ནས་བྱ་དགོས་སོ།། མཉམ་སྦྱོར་ལྟར་བྱེད་ན་ནི། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་རི་རབ་ཀྱི་བར་དང་། དེའི་རྩེ་མོར་པདྨ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་སྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་ཀྱི་བར་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་ནས་འཁོར་སྐྱེད་པ་ན། བུད་མེད་ཉི་ཤུ་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད། སྦྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ཀྱང་སྔོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱང་ཁ་བསྐང་དགོས་པར་མངོན་ནོ།། དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དྲན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། རང་གི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས༔ ཐོག་མར་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲིའི་ཡུལ་གསུམ་ལ་སྦྱོད་དོ།། དེ་ནས་རོ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ཁ་ཟས་རྣམས་སྦྱང་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་བྱས་ནས། ནང་གི་ཐབ་ཁུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དྲན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཞལ་དུ་སྲེག་རྫས་དབུལ་བའི་བསམ་པས་བཟའ་སྟེ། དེས་ནི་བདེ་བར་འཇུ་ཞིང་བཅུད་ལེན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་གིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཚིམ་པར་བྱས་ནས་མཐར་རེག་བྱ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པའི་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས། འདོད་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་བླངས་ཏེ་པང་དུ་བཞག །འདི་ལ་

བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས།; འཁྲུད་པ་ནས་རྩ་བསྐུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་བྱས་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱའོ།། འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་དང་ལས་ཀྱི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོ་སོ་སོར་འཕོ་བའི་ལུགས་སོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བསྣུབས་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས། རི་གཟར་ལས་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར་ཨཱ་ལི་དང་ཀཱ་ལིའི་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མཆེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་བར་མ་ཉེར་ཐོབ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་འབབ་ཅིང་། མཐར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོས་རང་གིས་རིག་པར་བྱེད་དོ།། འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་ལུགས་ལྟར་འཆད་པ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་དུ་ཕབ་པའི་དགའ་བཞི་མྱོང་བ་ལ་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་དེའི་ལུགས་ལའང་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་མེད་པའང་མིན་ནོ།། འདིར་མཆོག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རིགས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་ཚར་བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། འཕྲིན་ལས་དེ་ནི་མཉམ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་སོ།;། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱངས་པའི་མཐར། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་གཙོ་བོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོས་སྐུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཨ་ར་ལི་ཆེན་པོའི་རོལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོལ་མོའི་གར་མཛད་པའི་རིམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཙོ་བོས་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། རིག་མས་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་

དང་༑ མཆོད་པ་དང་མཆོད་པའི་ལན་དང་། གར་དང་གར་གྱི་ལན་དང་། གླུ་དང་གླུའི་ལན་དང་༑ ལུས་ཀྱི་བརྡ་དང་ངག་གི་བརྡས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་ལས། ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་དང་། མཆོད་པ་དང་མཆོད་པའི་ལན་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་རྣམས་མ་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཐུགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཕན་ཚུན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གྱི་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། འདོད་ཡོན་སྤྱོད་པ་[1]ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་སྒོམ་བསམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དོ།། གསང་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་ན། ལྷ་སོ་གཉིས་དང་གྲངས་མཉམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཚ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་སོ་གཉིས་གདན་སོ་གཅིག་ལ་ལྷའི་གནས་ཇི་ལྟ་བར་འཁོད་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་པའི་མཐར། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་སྔར་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་ལན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་བསྟན་པའོ།། ཚོགའི་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཚོ་ག་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱོར་པས་མ་ལོངས་ནས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱ་མ་ནུས་ན། ཕྱག་རྒྱ་མ་ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔས་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཅིག་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པས། འབྱོར་

༡ དཔྱད་པ་ སྐུའབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར། པེ་དཔར།
སྤྱོད་པ་ སྡེ་དཔར།

པས་[1]ལྡོགས་ན་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ནི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོའི་ཚས་འཛུག་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚང་མ་ཚང་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཙོ་ག་བྱེད་མི་བྱེད་ནི་མིན་ནོ།། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ག་ལ་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་སོ་གཅིག་ལྷ་གནས་སུ་ཤོམ་པ་དང་། དེར་ལྷའི་འདྲ་འབག་གི་ཚས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉེར་གསུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དགུ་འཁོད་པ་ནི་སྤྲོས་མེད་རྒྱས་པའོ།། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་གསང་བ་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས། གདན་དབུས་མ་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྒོམ་པ་དང་། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་བཞིར་ སྡུགས་དང་རྒྱུད་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་བུད་མེད་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྟགས་པ་[2]བཞི་ཉིན་མཚན་དུ་བཞག་པར་གསུངས་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བུད་མེད་བཞི་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་རྣམ་པས་མཚམས་བཞི་དང་། བུད་མེད་གཅིག་རིག་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པས་རང་གི་པང་ན་གནས་པར་གསུངས་ཏེ། བུད་མེད་ལྔ་ལས་མེད་ན་དེ་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་མངོན་ནོ།། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རིགས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས༑ སྤྱན་མ་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་དང་། གོས་དཀར་མོས་བྱ་བར་བཤད་པའི་གཞུང་སྤྱོད་བསྡུས་

1 འབྱོར་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།
2 བརྟགས་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།

སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པས། དེ་ལ་ནི་གཙོ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་རེག་རྡོ་རྗེ་མ་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲོས་མེད་གཞན་གཉིས་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ།།། ངེས་ན་སྤྲོས་མེད་འབྲིང་པོ་བྱེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དང་ནང་གི་གྲྭ་བཞིར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་ལྟའམ། ཡང་ན་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གྲྭ་བཞིར་ཏེ་གདན་ལྔ་དང་། ཚ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་དྲུག་དང་། སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་གདན་དང་ཚ་ལུགས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་བྱའོ།། དེ་ནས་ཚོ་གའི་རིམ་པ་དངོས་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུངས་ལ། རིགས་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པས་འདས་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་སྟེ་རྗེས་སུ་བཙུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་དུ་གནས་ལ།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས། དེ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་ཏེ་མི་བྱེད་པའི་འཁོར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་སོས་པ་བྱས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་ལོ།། དེ་ནས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རོལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ནས་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེའི་སེམས་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐུལ་བས། བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པས་སྐད་ཅིག

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུངས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རང་གི་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོག་ནས་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་སྟེ་རྗེས་སུ་བཙུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་དུ་གནས་ལ།” ཞེས་སོ།།

གིས་ལངས་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རོ་མྱང་བའི་ཕྱིར་གར་གྱི་ཉམས་དགུས་དང་པོར་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་བཞི་དང་། དེ་ནས་སླེ་ཁ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་བཟུང་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་རེག་བྱ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་སོ།། དེར་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཚོ་ག་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་མི་གསལ་བ་ལ། ཇེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པས་བསྲུང་འཁོར་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པར་བཞེད་ཅིང་། བཙུན་མོ་ཅན་དང་སྤྲིན་ཤུགས་ཅན་གྱི་བཞེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་དུ་བྱེད་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་དོ།། གཞུང་གཞན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོར་རྣམས་དགྲོངས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ༑༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཚོད་ལ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་གཉིས་ཀ་རུང་ལ། སྤྱིར་ན་རིགས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ།། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ནི་སྔར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱི་འདིར་མི་དགོས་སོ།། སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་གསུམ་གར་ཡང་དགའ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནུས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་གཞན་དང་མི་འདྲའོ༑༑ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་སྟེ་སྦྲོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐར་རང་ལ་བཙུག་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ནི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་གཞན་གཙོ་བོ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ།། རྣམ་སྣང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཕྱུང་བ་སོགས་བྱས་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་སོ་གཅིག་ལ་བསྟིམ་ནས་དེ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པར་བྱའོ།། རང་གི་འཁོར་ནི་ལྷའི་རྣལ་

འབྱོར་བསྒོམས་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ཏེ་རྟོག་པ་དེས་མི་ཐེད་པའོ།། རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི། འཁོར་དེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྣེ་ཚ་ཤཱས་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་འཁོར་གཉིས་ཀས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།། ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་པ་དང་གཅིག་པ་ལ་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྡིམ། མེད་པ་རྣམས་ཕྱུང་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་དགོད་དེ་གཞན་འདྲའོ།། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་མཉེས་པར་བྱས་ཞེས་པ་ལ། ཆག་འགྱུར་ལས། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཟིན་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤཱས་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། སྙོམས་འཇུག་བྱས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་སྟོན་པ་ནི་སྙིང་གར་རླུང་སེམས་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྐབས་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བ་ནི་སྦྲོས་མེད་རྒྱས་པ་དང་། ནང་གི་གྲྭར་སྤྲིན་སོགས་བཞིར་སྒོམ་པའི་བུད་མེད་བཞི་ཡོད་ན་དངོས་སུ་གླུས་བསྐུལ་ཇོ་རྗེ་མ་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མོས་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྔ་མ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིས་སྐབས་འདིར་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་ནས་བསྐུལ་བ་ཡང་རུང་བར་མངོན་ནོ།། དེ་ལས་བཞེངས་པ་ན་ཡུལ་དང་པོ་བཞིའི་བཟང་དན་འབྲིང་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ལམ་གྱི་མཚམས་འདི་ཙམ་ནས་ཡུལ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་བདེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐབས་གསུམ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་བྱེད་ན། ཡི་གེ་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེད་པར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་

དོ༔ གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གོང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རླུང་ཐིམ་པའི་མཐུས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་པ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དེ་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཆེའོ།། སྟོང་པའི་དང་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུར་ལྡང་བ་ནི་སེམས་དབེན་པ་ཡིན་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་རླུང་སེམས་ལས་ལྡང་བར་ནུས་ལ། སྒྱུ་ལུས་པ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་དུ་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་དག་ནས་མི་འགྲོ་ལ། ལྡང་བ་ན་སེམས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་གསར་དུ་ལྡང་བ་མིན་ནོ།། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། སེམས་ཀྱི་སྙིང་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལྡང་བ་བྱ་ཡི། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ནས་མིན་ནོ།། དེས་ན་[1]དེ་གཉིས་ལས་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན། རང་གི་སྐུ་སྔར་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱའོ།། སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་ནི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་[2]སླར་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་ལུས་རགས་པ་སྤྲུལ་སྐུར་སྐྱེད་པའོ།། དེ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་རང་གི་ཡིད་ངོར་དངོས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་ནུས་སོ།། བཤད་པ་[3]དེ་དག་གི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་གླུས་བསྐུལ་ནས་བཞེངས་པའི་འོག་ཏུ་ནམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞིའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་ཀ་དང་སྙོམས་འཇུག་མཛད་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ།། དེ་ནི་ལྷ་མོ་དེ་བཞི་གཙོ་བོའི་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བུད་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ།། རྗེས་

༡ དེས་ནས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༢ ཕྱེ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྡེ་དཔར།
༣ ཤད་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སུ་སྤྱོད་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་རིག་མར་འགྱུར་བས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལའང་སྤྱོད་པར་མངོན་ནོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲིང་དང་བསྡུས་པ་ལ་ཡང་རིག་མའི་འཁོར་གྱི་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་གི། སྐྱེས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་མ་བཞག་གོ༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སླེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་སོགས་ལྔ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཤད་དོ།། རིགས་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་དངོས་གཞི་ནི། རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་[1]སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་མིན་ནོ།། སྤྱོད་པའི་ཚེ་ག་འདི་ཞག་གཅིག་ལ་གྲངས་ཇི་ཙམ་བྱ་བ་མི་གསལ་ཡང་། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་མཆོད་དུས་བཞིར་བྱ་བར་གསུངས་པས་ཐུན་བཞིར་བྱའོ།། མཉམ་སྦྱོར་ནས་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ཚེ་ག་ལོ་རེ་དང་ཟླ་བ་རེ་ལ་ལན་རེ་བྱེད་པར་གསུངས་པ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ས་ཚིགས་བཞིར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མིན་པས། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་[2]སྤྱོད་པ་ལ་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡོད་མེད་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།། རིག་བྱ་ལ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོས་བཅས་བྱེད་ན། ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་ལན་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཀྱི། སྤྲོས་མེད་པས་ནི་མི་བྱེད་དོ།། དེས་ན་སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་རྙིང་ལས། འདིར་ཨ་ར་ལི་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ། པ་ཚབ་ཀྱིས་ཨ་ར་ལི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་

༡ སྒྱུ་ལུས་ལས་ དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

༢ སློབ་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སླེབ་པའི་ གཅང་དཔར། སྡེ་དཔར། པེ་དཔར།

བ་ལེགས་སོ།། ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་སྤྱོང་བ་སོགས་བྱས་ནས་ཕྱོགས་དབེན་པར་བཟའ་བར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་འདྲའོ།། "ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བ་དང་བྲི་བ་དང་མཆོད་འབུལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད་པ་དང་། ཕྱིའི་ཐབ་ཁུང་གི་སྦྱིན་སྲེག་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚ་ཚ་འདེབས་པ་སོགས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། གླེགས་བམ་མི་ཀློག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་སྤང་བ་དང་། རས་རིས་དང་རྡོ་ཤིང་གི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བ་དང་། ཉན་རང་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཚེས་གྲངས་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ཐམས་ཅད་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་"[1] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་སོགས་ནི་མ་གཏོགས་སོ།། འདུས་པ་དང་རྒྱུད་གཞན་མང་པོ་དང་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་རྡོ་ཏ་སོགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས། ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཅིག་ཅར་བས་དེ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དབང་རྟུལ་རིམ་གྱིས་པར་བྱེད་པ་མང་པོ་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི། རྟེན་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི། བཙུན་མོ་ཅན་ནི་རྫོགས་རིམ་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་བཤད། ནག་པོ་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀས་བྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ལེགས་པར་རྗེ་འགོས་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ།། གནས་ནི་རྒྱུད་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རི་བོ་དང་ཆུ་ངོགས་དང་འབབ་ཆུའི་གནས་དང་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁང་པ་གསུམ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱཪྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མེད་པ་དང་། ཐབ་ཁུང་མེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། གླེགས་བམ་མི་ཀློག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་སྤང་བ་དང་། རས་རིས་དང་ཤིང་དང་རྡོའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་༑ ཚེས་གྲངས་དང་བྱེད་པ་དང་ཐང་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་དུས་ལ་ལྟོས་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

བརྟེགས་སོགས་མི་སྒྲུབ་བོ།། ཁ་ཟས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ནི་གནོད་སྦྱིན་མོ་མངག་གཞུག་མ་སོགས་སྒྲུབ་པའམ།[1] ཡང་ན་སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གམ། ཚོགས་ཆེན་པོ་ལས་ཁ་ཟས་སྒྲུབ་པའོ།།། ཕྱི་མ་ནི་པ་ཚབ་ཀྱིས་ སློན་པོ་ལས་འབྲས་ཆན་ཙམ་བསྒྲུབས་ནས་ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ། སློན་པོ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལྡན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱེད་པའོ།། གནོད་སྦྱིན་མོ་མངག་གཞུག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་ན་སྤྲོས་བཅས་སམ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་པའི་འཁོར་པ་འོང་བས། འདི་ཡོ་བྱད་མ་འཁོར་ནས་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ།། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་རེ་ཞིག་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་པར་བྱས་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཐ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་དོར་བར་བྱའོ།། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པས། ཡོ་བྱད་ཏིལ་ཙམ་ཡང་བསགས་ཏེ་མི་འཛིན་པ་ལ་བྱ་ཡི། བདེན་ཞེན་གྱི་དངོས་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ལ་མི་བྱའོ།། གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་ལ་དད་པས་ལུས་སྲོག་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱའོ།། བཞི་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དོན་གཉེར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་པས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པར། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཡིད་དྲངས་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བསམ་པ་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ནི་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་རོ།། ཕྱག་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་སྤངས་ནས་སྙིང་གར་

[1] སྒྲུབ་བམ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། སྣེ་དཔར།

གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱུར་བར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམིགས་ཏེ། གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། ཡེ་རྒྱ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྙིང་ག་ནས་དབྱེབས་ཀྱི་ལྷ་མོ་འབྱིན༑ རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཉིད་ལ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཟེར་ཞེས་བཙུན་མོ་ཅན་གསུང་ཡང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཀྱང་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། ལེའུ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྙེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་རང་གི་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཕྱུང་ནས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་ལ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། "བསམ་གཏན་ཡིག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བསམ།། དེ་ལྟས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་པ།། མཉེས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་དེས་ཡེ་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བསྟན་ལ། ཡིག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་སོགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་སྤྱིན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་མ་རྙེད་ན་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི༑ ཡེ་རྒྱས་ཕྱིའི་བུད་མེད་བསྟེན་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་བུད་མེད་རྙེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་ནས་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྡུ་མ་ལས་བཟློག་པ་ལ་དགོངས་སོ།། དེ་ཡང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་[2]མེད་པ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་ཕྱག་རྒྱའམ་སེམས་ཀྱིས་བསམ།། བསམ་གཏན་ཡིག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་།། མཉེས་པར་འགྱུར་འདིར་གདོན་མི་ཟ།།" ཞེས་སོ།།

[2] **བརྟེན་པ་** དབུས་དཔར།

རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྒྲོན་གསལ་འགྲུར་རྙིང་ལས། སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྲུར་སྐྱ་མ་བདེའོ།། དེ་འདྲ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲའོ།། འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་སྤྲོས་པ་གཞན་འདོར་མེད་ཀྱང་། ཚོ་གའི་རིམ་པ་ནི་འདྲ་བར་མངོན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་པ་དང་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དགའ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྒོམ་མོ།། དེ་ལ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོའི་གླུས་བསྐུལ་ནས་བཞེངས་ཏེ། ཁ་ཟས་དང་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་གིས་སྒོམ་བསམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གསུམ་དུ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་གའི་རིམ་པ་ཅི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ནང་གི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་སོན་པས་གྲོགས་བྱས་པའི་མཐུས། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མང་པོ་བཅད་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་ཡང་རླུང་སེམས་གཉིས་སྙིང་གར་བསྡུས་པའི་སྡུད་རིམ་དང་བྱུང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་ཐབ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་ནུས་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་སྔ་མ་བྱེད་དོ།། འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཐྲ་བ་རླུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་སེམས་ལ་དང་། དེ་སེམས་བྱུང་ལ་དང་། དེ་མ་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་སྒོམ་པར་བཤད་པ་ནི་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དེ་འདྲའོ།། འོན་ཀྱང་འདིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིས་འོད་གསལ་ནམ་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ཏེ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་སྣང་གི། སྐབས་གཞན་ལྟར་སད་དུས་སུ་གཉིད་དང་མ་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་དང་། གཉིད་དུས་སུ་དེ་དང་བསྲེས་པའི་འོད་

གསལ་སྒོམ་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འདི་ནི་བསྡུ་བའི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་སོ།། འདི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ། གཉིས་ཀས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡེ་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དང་འོད་གསལ་ཉིད་སྐྱོང་། དེ་ལ་གནས་མ་ནུས་ནས་ལངས་པ་ན་སླར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ལྟར་སྒོམ་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ།། འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་དྲག་ལ་སྤྲོས་པ་ལ་མི་དགའ་བས་ལྷན་སྐྱེས་སྒོམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་སྔར་ལྟར་སྤྱོད་པས། བྷུ་སུ་ཀུའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟ་ཉལ་འཆག་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་དང་པོ་ལ་བྷུ་ཉྫ་ན་ཞེས་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་ཟས་ཟ་བ་དང་། སུ་ཏ་ན་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཀུ་ཏི་སར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་ག་ཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འཆག་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འདུ་འཛི་སྤངས་ཤིང་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེས་པ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའོ།། ཁ་ཅིག་བྷུ་ཀྟ་[1]ཞེས་སྦྱར་ན་ཟ་བ་དང་ཞེས་འཆད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗེ་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། སྤྱོད་པ་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས། ལེའུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པར་བྷུ་སུ་ཀུའི་སྤྱོད་པ་[2]སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།། འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་

༡ བྷུ་ཏྟ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བྷུཀྟ་ གཙང་དཔར།
བྷུ་ཀྟ་ པེ་དཔར།
༢ སྤྱོད་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རིམ་པས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ།། ”[1] ཞེས་མང་དུ་དྲངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འབྱུང་ངོ་།། འདི་ལ་སྤྱོད་བསྡུས་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་རིམ་པས་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ལོ་ཆེན་གྱིས་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཤད་པའི་མདོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། ལེའུ་དེར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་གསུངས་པས། བཤད་ཅེས་པ་ནི་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུད་དེ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་ཟླ་བ་དྲུག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་པས། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་མིན་នོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཟླ་ཕྱེད་དམ། ཟླ་བ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བསླབས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་བ་སོགས་བརྒྱད་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྨི་ལྟས་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། ཟླ་བ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་ཐོན་ལ་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་ནས་འགྲུབ་པའོ།། དེ་ལ་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་ལ། ཆག་འགྱུར་ལས། གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་།། ཁྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད།། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ།། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་འགྱུར།། ཞེས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་ཡི། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི་མིན་ནོ།། དེའི་དོན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་མ་མཐོང་བར་སྣང་བས། སྨྱོན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཤད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ།། ” ཞེས་སོ།།

བཤད་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཕྲ་བ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཡང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་དང་སྡུད་པར་བྱེད་ནུས་པའོ།། ཕྱི་མ་ནི་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པས་བསྟན་ཏོ།། ཡིད་ཀྱིས་གང་བསམས་པར་ཕྱིན་པ་ནི་གར་ཡང་ཁྱབ་པས་བསྟན་ཏོ།། འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའམ་སྣང་བས་བསྟན་ཏོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚར་བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ།། ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྒྱུར་བ་ནི་འདོད་དགུར་ལྡན་པའོ།། གང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཐོབ་ནུས་པ་ནི་དགའ་མགུར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ནི་བརྟན་པས་བསྟན་ཏོ།། ཟླ་བ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། སྔར་བཤད་པའི་སྐབས་བཞིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་བར་དུ་བྱེད་པས་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་མེད་ནི་དེ་ལ་མི་རྩིའོ།། རིམ་གཉིས་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་མ་གྲུབ་ན། རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་ཚུལ་ནི། ལེའུ་བཅུ་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལམ་བསྒོམས་པའི་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས༖ “དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ།། ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཚོ་ག་དང་།། དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་རབ་བོ།། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་འབྲིང་ངོ་།། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཐ་མའོ།། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “སྔགས་དང་སྨན་

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༣

དང་སྒྲིན་སྲེག་དང་ཕྱེ་མ་དང་། མིག་སྨན་དང་རྐང་མགྱོགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་”[1] ཅེས་དྲུག་སློས་ནས་གཉིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏོ།། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། “རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པ་བཤད།། རི་ལུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མི་སྣང་དང་།། ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་སོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། “མིག་སྨན་དང་ནི་རྐང་མགྱོགས་དང་།། རལ་གྲི་དང་ནི་ས་འོག་འགྲུབ།། རི་ལུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཉིད།། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན།།”[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས་བསྡུ་ན་མཆོག་ཐུན་མོང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “མི་སྣང་ལ་སོགས་དངོས་གྲུབ་ནི།། ཐ་མལ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།། སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།།”[4] ཞེས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་དང་དེའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པའི་མཐར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་མཉན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་དེའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སྐུ་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༦༥བ༡

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༦༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པ་བཤད།། རིལ་བུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མིག་སྨན་དང་།། འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་དང་།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མིག་སྨན་དང་ནི་རྐང་མྱུག་དང་།། རལ་གྲི་རྐང་འོག་བསྒྲུབ་པ་དང་།། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་དང་།། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན།།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྒྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།” ཞེས་སོ།།

གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། སྐུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་མ་བསྡུས་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བེམས་པོར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་ལ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཟུང་འཇུག་ཅིག་ཀྱང་བྱས་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ན་ལེགས་པར་གོའོ།། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དང་། གསུང་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་ནས༔ འོག་མིན་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་[1]སུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། ཐོག་མ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།། སངས་རྒྱས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། མིའི་རྟེན་གྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་

༡ བླ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ དབུས་དཔར།

རྟོགས་པར་སླ་ལ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐུ་ཚེ་བཏང་བ་ན་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ནི། འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བར་དོ་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་མ་གཏོགས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བས་རྟེན་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐུ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་དུ་བཞུགས་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ལོངས་སྐུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མའི་འཁོར་དུ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་རོལ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེར་བར་[1]མཛད་པར་གསུངས་པས། འབྲས་བུ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལམ་དུས་སུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་མོད་ཀྱང་། ཆེས་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ནི་འདིར་བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་གི་དཀའ་གནས་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་པུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་བཞིན་བཀྲལ་བ། དཔལ་རིམ་པ་ལྔ་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པའི་དོན་མཐར་

༡ **བསྐྱར་བར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། པེ་དཔར།

ཐུག་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟེད་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་སྲོག་གི་གནད་མི་རྙེད་ཅིང་༑ བྱེ་བྲག་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ། བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལེགས་པར་ངོས་མི་ཟིན་པས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་མཐོང་ནས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དང་། རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་ཚུལ་རང་རང་གི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཐབས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་འདུས་པ་ལུགས་སོ་སོའི་འཆད་ཚུལ་དང་། འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་བོད་དུ་འགྱུར་ཚད་ཀུན་དང་། དེའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་ཏེ། གསོལ་བ་རིང་དུ་བཏབ་པས་གཞུང་རྩོམ་པར་གནང་བའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་རྙེད་ནས། འཕགས་སྐོར་གྱི་འདུས་པའི་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་འདུག་པ་ལེགས་པར་སོས་ནས་យུན་རིང་དུ་མི་ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དག་པས་བགྱིས་སོ།།

སྐྱེ་དགུའི་བློ་མུན་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་གཅིག །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་སྨྲ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱན།། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་གིས།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་བྱེ་བ་ཕྲག །གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་དུང་ཕྱུར་ཕྲག་གཉིས་གསུངས།། དེས་ནི་ས་སྐྱོང་ཁྲིད་ན་འཁོར་བསྐྱར་བཞིན།། རབ་འབྱམས་རྒྱུད་སྡེའི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར།། གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གླིང་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་།། རྒྱལ་

ཐམས་སྟོང་གི་རེ་བ་ཀུན་ནས་སྐོང་།། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་གང་སོན་པ།། དེ་ནི་རྒྱུད་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའོ།། དེ་ཡི་ལམ་གྱིས་ས་ཡི་མཐར་སོན་པ།། གྲུབ་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ལེགས་བཀྲལ་བའི།། དགོངས་པ་སྐོང་བྱེད་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡི་བློ།། ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡིས།། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་རིམ་ལྔ་ལ།།[1] མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་མུན་པ་ཀུན་སེལ་བའི།། རིམ་ལྔའི་གནད་དོན་ཀུན་གསལ་སྒྲོན་མེ་མཆོག །ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་བརྩམས་སོ།། གསུང་རབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུགས།། ཆེས་ཆེར་ཉམས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པས་ན།། རྒྱུད་དོན་དཔག་དཀའ་ཇི་བཞིན་ཕྱེད་པ་ཡི།། བསམ་གཏན་བདེ་ལ་རོལ་པ་ཆེས་དཀའ་མོད།། འོན་ཀྱང་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོས་རྣམ་དཔྱོད་བགོ་སྐལ་ལྷག་བྱིན་པས།། མཁས་པ་དུ་མའི་བློ་གྲོས་ཁྱོན་ཡངས་གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་གྲྭ་གཅིག་ན།། དོགས་པ་མེད་པར་ངལ་གསོ་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པ་ཡི།། དམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་མི་འབྱུང་མིན།། ཚུལ་འདིར་འབད་པས་རིང་དུ་འདྲིས་བྱས་ཏེ།། ཞིབ་ཏུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རབ་སྦྱར་མོད།། བདག་བློ་དམན་ཞིང་རྒྱུད་དོན་དཔག་པར་དཀའ།། དེ་སླད་གང་ཞིག་བདག་གིས་ནོངས་པ་ལ།། བྱིས་པ་ཆུང་དུས་སྨྲས་པའི་འཁྲུལ་པ་ལའང་།། བརྩེ་བའི་ཕ་མས་མཚར་དུ་འཛིན་པ་བཞིན།། དེ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་དང་།། དཔང་གྱུར་[2]སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་མི་མཁས་ཕྱོགས་རེས་ཚིམ།། རིགས་ལམ་ཕྲ་མོར་ངལ་བ་མ་བསྟེན་ཅིང་།། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་མ་ཤར་སྐྱེ་བོ་དེས༎ རིང་ནས་ཉམས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་འབྱེད་པ།། བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རྗེ་བའི་སྟེགས་བུ་ལ།། འཛེགས་ནས་ཉི་མ་འཛིན་ལ་འབད་པ་བཞིན།། དེ་ནི་བསམ་པ་བཟང་ཙམ་ཁོ་ནར་

༡ སྙིང་པོ་མི་ལྔ་ལ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ དཔང་གྱུར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར། སྡེ་དཔར།

ཟད།།༔ དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་འབད་པར་རིགས།། གང་གི་འཕྲིན་ལས་གཟིགས་མའི་ཚ་ཤས་ཙམ།། སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྙེད་དཀའ་བ།། ཤིན་ཏུ་སྦས་དོན་ལྷང་ངེར་གསལ་མཛད་པ།། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །འདོད་ལྡན་སྙིང་ལ་སྨིན་ལེགས་གཟུགས་ཀྱིས་བཞིན།། གང་ཞིག་མཐོང་ཞིང་དེ་དོན་བསམས་པ་ན།། མཁས་པའི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་བྱེད་པའི།། གཞུང་འདིར་འབད་ལས་བདག་གིས་དཀར་པོའི་ལས།། རྗེ་སྙེད་བསགས་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་གྱིས།། ཤིན་ཏུ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་རྒྱུད་སྡེའི་གནད།། ཇི་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་དེ་ཡི་དོན།། བསྒྲུབས་པས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སར་བགྲོད་ཤོག །ཇི་སྲིད་གླིང་གི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི།། ཟེའུ་འབྲུ་ལྷུན་པོ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ།། ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་སྐལ་བཟང་འགྲོ་བ་ལ།། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།། ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བླ་མེད་པ།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྟག་ཏུ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྙིང་པོ་ཟབ་མོ་རིམ་པ་ལྔའི་གནད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལམ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས། རིམ་པ་ལྔའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱས་ལ་གསལ་བ་ཞིག་ཡི་གེར་འགོད་པར་ཞུ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་དུ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀུ་མཱ་ར་མ་ཏི་[1]ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀའ་བཞི་འཛིན་པའི་གསང་འདུས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།། མངྒ་ལཾ།།། །སྭསྟི།

༡ ཀུ་མ་ར་མ་ཏི་ དབུས་དཔར།

རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་ཕན་བདེའི་དྲི་བསུང་ཅན།། བཤད་སྒྲུབ་འདབ་རྒྱས་རྣམ་གྲོལ་སྙིང་རྗེའི་བཅུད།། འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིར་སྐྱ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་།། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ནས་ཆོས་སྦྱིན་ཆར་འདི་སྤེལ།།

༄ བྱུར་རྒྱན་དང་པོ།

ཨང་།	སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།	ཤོག་གྲངས།	དབུས་དཔར།	ཤོག་གྲངས།	གཙང་དཔར།	ཤོག་གྲངས།
1	སྐུར་སྔོན་	༩བ༢	སྐུར་སྔན་	༨བ༤	སྐུར་སྔོན་	༩བ༡
2	དགོད་པར་	༡༠བ༦	འགོད་པར་	༡༠ན༡	དགོད་པར་	༡༠བ༥
3	བགད་པ་	༡༢ན༢	འགོད་པ་	༡༡ན༡	བགད་པ་	༡༢ན༡
4	ཀྱི་རྗེར་	༡༢བ༦	ཀྱེ་རྗེར་	༡༡བ༤	ཀྱེ་རྗེར་	༡༢བ༦
5	ལྷར་བའི་	༡༤ན༡	ལྷང་བའི་	༡༢བ༣	ལྷང་བའི་	༡༥ན༡
6	ཏཀྐ	༡༤བ༣	ཏཀྐུ	༡༣ན༥	ཏཀྐུ	༡༤བ༣
7	ལྷ་བརྒྱ་	༡༥ན༡	ལྷ་བརྒྱད་	༡༣བ༣	ལྷ་བརྒྱ་	༡༥ན༢
8	གྲངས་བསྟན་	༡༥ན༥	གྲངས་བསྟན་	༡༣བ༦	གྲངས་བསྟན་	༡༥ན༥
9	འབྱུང་བ་	༡༦ན༥	བྱུང་བ་	༡༤བ༦	བྱུང་བ་	༡༦ན༦
10	རྩ་རྒྱུད་འདིར་	༡༨བ༢	རྒྱུད་འདིར་	༡༦བ༤	རྒྱུད་འདིར་	༡༨བ༢
11	གི །	༡༩བ༢	གོ །	༡༧བ༤	གོ །	༡༩ན༤
12	འགོ་འཛིན་	༡༩བ༦	མགོ་འཛིན་	༡༨ན༡	མགོ་འཛིན་	༢༠ན༡
13	མ་ཡུ་ལ་	༢༠ན༥	མ་ཡུ་ལ་	༡༨ན༥	མ་ཡུ་ལ་	༢༠ན༦
14	བསྟན་ཏོ།།	༢༡བ༥	བསྟན་ནོ།།	༡༩བ༥	བསྟན་ནོ།།	༢༢ན༡
15	འབྲི་འམ་འབྲིར་	༢༢ན༤	འདྲི་འམ་འདྲིར་	༢༠ན༣	འདྲི་འམ་འདྲིར་	༢༢ན༦
16	ཡོད་མོད་	༢༢ན༦	ཡོད་མེད་	༢༠ན༦	ཡོད་མེད་	༢༢བ༦
17	རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་	༢༢བ༢	རྒྱུད་འདིའི་སྐེར་དུ་	༢༠བ༡	རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་	༢༢བ༤
18	བཞི་ཁའི་	༢༣ན༢	བཞི་གའི་	༢༡ན༡	བཞི་གའི་	༢༣ན༤
19	མཛད་དེ།	༢༣བ༤	མཛད་དོ།།	༢༡བ༣	མཛད་དེ།།	༢༤ན༢
20	སྒོམ་པ་དགག་པའི་	༢༤བ༥	སྒོམ་པ་དབུགས་དགག་པའི་	༢༢བ༢	སྒོམ་པ་དབུགས་དགག་པའི་	༢༥ན༢
21	བསྒོམ་པས་	༢༤བ༦	བསྒོམས་པས་	༢༢བ༢	བསྒོམས་པས	༢༥ན༣
22	ཐང་བར་	༢༥ན༦	ཐད་བར་	༢༣ན༢	ཐང་བར་	༢༥བ༣
23	འདུལ་བའི་	༢༥བ༡	འདུས་པའི་	༢༣ན༣	འདུས་པའི་	༢༥བ༤
24	ཐྲ་མིན་	༢༥བ༣	ཐྲ་མན་	༢༣ན༦	ཐྲ་མེན་	༢༦ན༡
25	གང་མང་དུ་	༢༧བ༢	གདམ་ཁ་རུ་	༢༥ན༢	གདམ་ཁ་རུ་	༢༧བ༦
26	བསྒྱུ་བ་	༢༩བ༤	བསྒྱུས་པ་	༢༧ན༡	བསྒྱུས་པ་	༣༠ན༢
27	འཕགས་པའི་ཞབས་མ་ཟིན་	༣༠བ༣	འཕགས་པ་མ་ཟིན་	༢༧བ༤	འཕགས་པ་མ་ཟིན་	༣༠བ༦
28	རྫོག་ཨུཏྐྲ་དེ་བ་	༣༣ན༢	སྦྱོག་ཨུཏྐྲ་དེ་བ་	༣༠ན༢	སྦྱོག་ཨུཏྐྲ་དེ་བ་	༣༣བ༡
29	བ་ཀྲ་ལའི་	༣༣བ༥	ཀྲཀྲ་ལའི་	༣༠བ༣	བ་ག་ལའི་	༣༤ན༣
30	ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་	༣༤ན༥	ཤུད་པུ་ལོ་ཙཱ་བ་	༣༡ན༣	ཤུད་པུ་ལོ་ཙཱ་བ་	༣༤བ༣
31	དཀོན་པ་	༣༥ན༤	དགོན་པ་	༣༢ན༢	དཀོན་པ་	༣༥བ༣
32	སྦྱོན་མ་	༣༥ན༤	སྦྲན་མ་	༣༢ན༢	སྦྱོན་མ་	༣༥བ༣
33	མིང་ཙམ་དུ་འགྲོ།	༣༧ན༥	མིང་དུ་འགྲོ།	༣༤ན༡	མིང་དུ་འགྲོ།	༣༧བ༥
34	གསལ་བར།།	༤༠ན༦	གསལ་བས།།	༣༧ན༡	གསལ་བར།།	༤༡ན༣
35	འབེམ་ཆེན་པོ་	༤༢བ༣	འབེན་ཆེན་པོ	༣༩ན༡	འབེམ་ཆེན་པོ་	༤༣བ༢
36	ཞུ་བ་དེའི་	༤༦ན༣	ཞུ་བདེའི་	༤༢ན༣	ཞུ་བ་དེའི་	༤༧ན༣

སྡེ་དགེ་དཔར་མ།	ཤོག་གྲངས།	པེ་ཅིང་དཔར་མ།	ཤོག་གྲངས།	དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས།
སྐུར་སྟོན་	༩བ༢	སྐུར་སྟོན་	༨ན༡	༡༥།༤
དགོད་པར་	༡༠བ༦	དགོད་པར་	༩ན༣	༡༧།༦
དགོད་པ་	༡༢ན༢	བགད་པ་	༡༠ན༢	༡༩།༡
ཀྱེ་རྡོར་	༡༢བ༦	ཀྱེ་རྡོར་	༡༠བ༦	༢༠།༡༠
ལྷང་བའི་	༡༤ན༡	ལྷང་བའི་	༡༡བ༤	༢༢།༤
ཏཱུ	༡༤བ༣	ཏཱུ	༡༢ན༦	༢༣།༤
ལྔ་བརྒྱ་	༡༥ན༡	ལྔ་བརྒྱ་	༡༢བ༢	༢༣།༡༣
གྲངས་བསྟན་	༡༥ན༥	བྲངས་བསྟན་	༡༢བ༦	༢༤།༧
བྱུང་བ་	༡༦ན༥	བྱུང་བ་	༡༣བ༤	༢༥།༡༨
རྒྱུད་འདིར་	༡༨བ༢	རྒྱུད་འདིར་	༡༥ན༨	༢༩།༣
གི །	༡༩བ༢	གོ །	༡༦ན༡	༣༠།༡༣
འགོ་འདྲེན་	༡༩བ༦	མགོ་འདྲེན་	༡༦བ༤	༣༡།༣
སླཱ་ཡཱ་ལ་	༢༠ན༥	མ་ཡཱ་ལ་	༡༦བ༨	༣༡།༡༣
བསྟན་ཏོ།།	༢༡བ༥	བསྟན་ནོ།།	༡༨ན༦	༣༤།༣
འབྲི་འམ་འབྲིར་	༢༢ན༤	འདྲིའམ་འདྲིར་	༡༨བ༤	༣༤།༡༤
ཡོད་མེད་	༢༢ན༦	ཡོད་མེད་	༡༨བ༧	༣༥།༤
རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་	༢༢བ༢	རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་	༡༨བ༨	༣༥།༨
བཞི་གའི་	༢༣ན༢	བཞི་ཀའི་	༡༩ན༨	༣༦།༨
མཛད་དོ།།	༢༣བ༤	མཛད་དོ།།	༢༠ན༢	༣༧།༡༤
སྒོམ་པ་དབུགས་དགག་པའི་	༢༤བ༥	སྒོམ་པ་དབུགས་དགག་པའི་	༢༠བ༦	༣༩།༥
བསྒོམ་པས་	༢༤བ༥	བསྒོམས་པས་	༢༠བ༦	༣༩།༦
ཐད་པར་	༢༥ན༦	ཐད་བར་	༢༡ན༥	༤༠།༣
འདུས་བའི་	༢༥བ༡	འདུས་པའི་	༢༡ན༦	༤༠།༤
ཐྲ་མེན་	༢༥བ༣	ཐྲ་མེན་	༢༡བ༡	༤༠།༡༡
གདམ་པ་རུ་	༢༧བ༢	གདམ་ཁ་རུ་	༢༣ན༡	༤༣།༨
བསྡུས་པ་	༢༩བ༤	བསྡུས་པ་	༢༤བ༤	༤༦།༩
འཕགས་པའི་ཞབས་མ་ཟིན་	༣༠བ༣	འཕགས་པ་མ་ཟིན་	༢༥ན༧	༤༧།༡༤
རྫོག་ཨཱཙྪ་དེ་བ་	༣༣ན༢	སྤོག་ཨཱཙྪ་དེ་བ་	༢༧བ༡	༥༡།༡༦
བཱི་ཥྞ་ལའི་	༣༣བ༥	བ་ག་ལའི་	༢༨ན༢	༥༢།༡༨
ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་	༣༤ན༥	ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་	༢༨བ༡	༥༣།༡༤
དཀོན་པ་	༣༥ན༤	དཀོན་པ་	༢༩ན༦	༥༥།༡༠
སྟོན་མ་	༣༥ན༤	སྟོན་མ་	༢༩ན༦	༥༥།༡༠
མིང་ཙམ་དུ་འགྲོ།	༣༧ན༥	མིང་དུ་འགྲོ།	༣༡ན༣	༥༨།༡༣
གསལ་བར།།	༤༠ན༦	གསལ་བར།།	༣༣བ༤	༦༣།༡༧
འབེམ་ཆེན་པོ་	༤༢བ༣	འབེན་ཆེན་པོ་	༣༥བ༢	༦༧།༡༡
ཞུ་བདེའི་	༤༦ན༣	ཞུ་བདེའི་	༣༨ན༧	༧༣།༢

37	གསོ་བ་དང་	༤༦བ༡	གསོབ་དང་	༤༢ན༦	གསོབ་དང་	༤༧བ༡
38	རབ་བསྒོམ་པས།།	༤༧བ༤	རབ་བསྒོམས་པས།།	༤༣ན༦	རབ་བསྒོམས་པས།	༤༨བ༣
39	སྡེ་པ་གཟུང་འཛིན་	༤༨ན༥	སྡེ་པ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་	༤༤ན༡	སྡེ་པ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་	༤༩ན༤
40	ལས་རྒྱུད་དུ་	༥༡བ༡	ལས་ཏུད་དུ་	༤༦བ༥	ལས་རྒྱུད་དུ་	༥༢ན༦
41	བསྒོམ་པའི་ཟག་མེད་	༥༣ན༦	བསྒོམས་པའི་ཟག་མེད་	༤༨བ༤	བསྒོམས་པའི་ཟག་མེད་	༥༤བ༢
42	ཤེས་བྱར་	༥༤ན༢	ཤས་བྱར་	༤༩ན༥	ཤེས་བྱར་	༥༥ན༥
43	མི་སློང་པས་	༥༥བ༣	མི་སློང་བས་	༥༠བ༦	མི་སློང་བས་	༥༧ན༡
44	མི་སློང་པར་	༥༥བ༤	མི་སློང་བར་	༥༠བ༦	མི་སློང་བར་	༥༧ན༢
45	མི་སློང་བའི་	༥༥བ༤	མི་སློང་བའི་	༥༡ན༡	མི་སློང་བའི་	༥༧ན༣
46	མི་སློང་པར་	༥༥བ༥	མི་སློང་པར་	༥༡ན༡	མི་སློང་བར་	༥༧ན༤
47	མི་སློང་པ་སྤངས་	༥༥བ༥	མི་སློང་བ་སྤངས་	༥༡ན༢	མི་སློང་བ་སྤངས་	༥༧ན༤
48	མི་སློང་པར་	༥༦ན༣	མི་སློང་བར་	༥༡ན༥	མི་སློང་བར་	༥༧བ༢
49	བཤེས་གཉེན་	༥༦ན༤	བཤས་གཉེན་	༥༡ན༦	བཤེས་གཉེན་	༥༧བ༣
50	བསྙེན་ན་	༥༦བ༡	བསྙན་ན་	༥༡བ༣	བསྙན་ན་	༥༦བ༦
51	དོད་ནི་	༥༩བ༤	དོན་ནི་	༥༤བ༣	དོད་ནི་	༦༡ན༦
52	འགོ་མཚུངས་	༦༡ན༡	མགོ་མཚུངས་	༥༥བ༥	མགོ་མཚུངས་	༦༢བ༤
53	མཚན་དཔེ་སོ་སོའི་	༦༡ན༤	མཚན་སོ་སོའི་	༥༦ན༣	མཚན་སོ་སོའི་	༦༣ན༢
54	བསགས་པས་	༦༡ན༥	བསགས་པའི་	༥༦ན༣	བསགས་པས་	༦༣ན༣
55	རྟོགས་པས་	༦༢བ༦	རྟོག་པས་	༥༧བ༣	རྟོག་པས་	༦༤བ༥
56	བྱེད་དུ་འཇུག་པར་	༦༣ན༦	བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་	༥༨ན༣	བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་	༦༥ན༦
57	མཉམ་གཞག་	༦༣བ༢	མཉམ་བཞག་	༥༨ན༤	མཉམ་གཞག་	༦༥བ༢
58	མང་པོ་ལ་	༦༦ན༤	མང་བ་ལ་	༦༠བ༣	མང་བ་ལ་	༦༨ན༥
59	མཧླ་སླ་ཡླའི་	༦༦བ༦	མཧླ་སླ་ཡའི་	༦༡ན༥	མཧླ་སླ་ཡླའི་	༦༩ན༡
60	དེ་ཁ་	༦༧ན༢	དེ་ག་	༦༡ན༦	དེ་ག་	༦༩ན༣
61	ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐའ་	༦༩ན༤	ཉར་ཐོབ་ཀྱི་མཐར་	༦༣བ༡	ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐར་	༧༡བ༡
62	ལེན་པར་	༧༠ན༡	ལེན་པ་	༦༤ན༣	ལེན་པ་	༧༢ན༥
63	འགོར་བའི་འགོར་ལོ་བསྐོར་	༧༢ན༡	འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་	༦༦ན༡	འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་	༧༤བ༡
64	ལྟོས་ཏེ།	༧༢ན༦	ལྟོས་དགོས་ཏེ།	༦༦བ༡	ལྟོས་དགོས་ཏེ།	༧༥ན༡
65	གསུང་བ་	༧༧ན༣	གསུང་པ་	༧༠བ༤	གསུང་བ་	༨༠ན༡
66	ཨ་ཧྲྣུས་	༨༠བ༦	ཨ་ཧྲུས་	༧༤ན༢	ཨ་ཧྲུས་	༨༣བ༦
67	བྱུང་ཟད་	༨༡ན༣	ཅུང་ཟད་	༧༤ན༤	ཅུང་ཟད་	༨༤ན༣
68	དེ་ལྟ་ན་	༨༣བ༡	ད་ལྟ་ན་	༧༦ན༣	དེ་ལྟ་ན་	༨༦བ༡
69	གཅད་དགོས་	༨༦ན༦	གཅོད་དགོས་	༧༨བ༢	གཅོད་དགོས་	༨༩བ༢
70	ད་གདོད་	༨༧བ༡	ད་གདོད་	༧༩ན༦	ད་གདོད་	༩༠བ༢
71	འགོ་གནོན་	༨༨ན༤	མགོ་གནོན་	༨༠ན༡	མགོ་གནོན་	༩༡ན༥
72	འགོ་གནོན་	༨༨ན༥	མགོ་གནོན་	༨༠ན༢	མགོ་གནོན་	༩༡ན༦
73	གསུང་བ་	༨༨བ༣	གསུང་པ་	༨༠ན༥	གསུང་བ་	༩༡བ༤

གསོ་བ་དང	༤༦བ༡	གསོ་བ་དང་	༣༨བ༣	༧༣།༡༢
རབ་བསྒོམ་པས།།	༤༧བ༤	རབ་བསྒོམས་པས།།	༣༩བ༢	༧༥།༡༥
སྡེ་བའི་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་	༤༨ན༥	སྡེ་བ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་	༤༠ན༢	༧༦།༡༥
ལས་རྒྱུད་དུ་	༥༡བ༡	ལས་རྒྱུད་དུ་	༤༢བ༢	༨༢།༡
བསྒོམ་པའི་ཟག་མེད་	༥༣ན༦	བསྒོམས་པའི་ཟག་མེད་	༤༤ན༥	༨༥།༦
ཤེས་བྱར་	༥༤ན༢	ཤེས་བྱར་	༤༤བ༥	༨༦།༨
མི་སྟོང་པས་	༥༥བ༣	མི་སྟོང་བས་	༤༦ན༢	༨༨།༡༩
མི་སྟོང་པར་	༥༥བ༤	མི་སྟོར་བར་	༤༦ན༣	༨༩།༡
མི་སྟོང་པའི་	༥༥བ༤	མི་སྟོང་བའི་	༤༦ན༤	༨༩།༣
མི་སྟོང་པར་	༥༥བ༥	མི་སྟོང་བར་	༤༦ན༤	༨༩།༤
མི་སྟོང་པ་སྤྱངས་	༥༥བ༥	མི་སྟོང་བ་སྤྱངས་	༤༦ན༥	༨༩།༦
མི་སྟོང་པར་	༥༦ན༣	མི་སྟོང་བར་	༤༦ན༨	༨༩།༡༤
བཤེས་གཉེན་	༥༦ན༤	བཤེས་གཉེན་	༤༦བ༡	༨༩།༡༦
བསྟེན་ན་	༥༦བ༡	བསྟན་ན་	༤༦བ༥	༩༠།༨
དོན་ནི་	༥༩བ༤	དོད་ནི་	༤༩ན༧	༩༥།༡༠
མགོ་མཚུངས་	༦༡ན༡	མགོ་མཚུངས་	༥༠ན༨	༩༧།༡༠
མཚན་དཔེ་སོ་སོའི་	༦༡ན༤	མཚན་སོ་སོའི་	༥༠བ༤	༩༧།༡༩
བསགས་པས་	༦༡ན༥	བསགས་པས་	༥༠བ༤	༩༨།༡
རྟོགས་པས་	༦༢བ༦	རྟོག་པས་	༥༢ན༢	༡༠༠།༡༡
བྱེད་དུ་འཇུག་་པར་	༦༣ན༦	བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་	༥༢བ༡	༡༠༡།༨
མཉམ་གཞག་	༦༣བ༢	མཉམ་གཞག་	༥༢བ༤	༡༠༡།༡༢
མང་པ་ལ་	༦༦ན༤	མང་བ་ལ་	༥༤བ༥	༡༠༥།༡༠
མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱའི་	༦༦བ༦	མཧཱ་མཱ་ཡཱའི་	༥༥ན༦	༡༠༦།༡༡
དེ་ཀ་	༦༧ན༢	དེ་ཀ་	༥༥ན༡	༡༠༦།༡༥
ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐའ་	༦༩ན༤	ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐར་	༥༧ན༦	༡༡༠།༨
ལེན་པར་	༧༠ན༡	ལེན་པ་	༥༧བ༨	༡༡༡།༡༢
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་	༧༢ན༡	འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་	༥༩བ༥	༡༡༤།༡༩
ལྡོས་དགོས་ཏེ།	༧༢ན༦	ལྡོས་དགོས་ཏེ།	༦༠ན༣	༡༡༥།༡༥
གསུང་བ་	༧༧ན༣	གསུང་བ་	༦༤ན༤	༡༢༣།༢
ཨ་ཧཱུས་	༨༠བ༦	ཧཱུས་	༦༧ན༥	༡༢༩།༠༩
ཚུང་ཟད་	༨༡ན༣	ཙུང་ཟད་	༦༧བ༡	༡༢༩།༡༦
དེ་ལྟ་ན་	༨༣བ༡	དེ་ལྟ་ན་	༦༩ན༧	༡༣༢།༢༡
གཅོད་དགོས་	༨༦ན༦	གཅོད་དགོས་	༧༡བ༥	༡༣༦།༢༠
དེ་གདོད་	༨༧བ༡	ད་གདོད་	༧༢བ༣	༡༣༨།༩
མགོ་གནོན་	༨༨ན༤	མགོ་གནོན་	༧༣ན༤	༡༣༩།༡༢
མགོ་གནོན་	༨༨ན༥	མགོ་གནོན་	༧༣ན༥	༡༣༩།༡༣
གསུང་བ་	༨༨བ༣	གསུང་བ་	༧༣ན༨	༡༤༠།༣

74	འགོ་གནོན་	༨༨བ༣	མགོ་གནོན་	༨༠ན༥	མགོ་གནོན་	༩༡བ༤
75	གྲངས་དེས་	༩༡ན༢	གྲངས་ངེས་	༨༢ན༣	གྲངས་ངེས་	༩༤ན༢
76	བྲ་ཡི།	༩༡ན༥	བྲའི།	༨༢བ༡	བྲའི།	༩༤ན༦
77	ལྷ་པོ་ཉིད།།	༩༢ན༢	ལྷ་པ་ཉིད།།	༨༣ན༡	ལྷ་པོ་ཉིད།།	༩༥ན༡
78	མི་འཐད་དེ།	༩༥ན༤	མི་འཐད་དོ།།	༨༥ན༦	མི་འཐད་དེ།	༩༨ན༢
79	མཛད་པ་མི་སྨྲར་	༩༧བ༢	མཛད་པ་ལ་མི་སྨྲར་	༨༧ན༤	མཛད་པ་ལ་མི་སྨྲར་	༡༠༠ན༣
80	བབ་ནས་	༩༩ན༦	ཕབ་ནས་	༨༨བ༥	ཕབ་ནས་	༡༠༡བ༥
81	བསྟན་ཏེ།	༡༠༡ན༤	བསྟན་ཏོ།།	༩༠ན༥	བསྟན་ཏེ།	༡༠༣བ༡༡
82	ཕྱིའི་ལ་ལྷ་	༡༠༤ན༣	ཕྱིའི་ལ་ལྷ་	༩༢བ༢	ཕྱིའི་ལ་ལྷ་	༡༠༦ན༢
83	གྲོ་ག་བཙུས་	༡༠༤བ༥	གྲོ་ག་གཙུས་	༩༣ན༣	གྲོ་ག་གཙུས་	༡༠༦བ༤
84	བཞག་དགོས་	༡༠༩ན༤	གཞག་དགོས་	༩༦བ༥	གཞག་དགོས་	༡༡༠བ༥
85	རྒྱུང་ཆད་	༡༡༡བ༣	རྒྱུངས་ཆད་	༩༨བ༦	རྒྱུངས་ཆད་	༡༡༣ན༣
86	སྒོམ་པ་རྒྱལ་བའི་	༡༡༤ན༡	སྒོམ་པ་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་	༡༠༠བ༦	སྒོམ་པ་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་	༡༡༥ན༥
87	བྱང་སེམས་ཞི་བ་	༡༡༧བ༦	བྱང་སེམས་ཞུ་བ་	༡༠༤ན༥	བྱང་སེམས་ཞུ་བ་	༡༩༩ན༢
88	འདི་ལ་ནི་	༡༡༨བ༥	འདིས་ནི་	༡༠༥ན༤	འདི་ལ་ནི་	༡༢༠ན༡
89	སྒྲང་བྱ།།	༡༡༩ན༣	སྒྲུད་བྱ།།	༡༠༥བ༡	སྒྲུད་བྱ།།	༡༢༠ན༥
90	ཡུལ་ལས་	༡༡༩ན༣	ཡུལ་ལུས་	༡༠༥བ༢	ཡུལ་ལས་	༡༢༠ན༦
91	གང་ཤར་བདེ་སྟོང་	༡༡༩ན༥	གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་	༡༠༥བ༤	གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་	༡༢༠བ༡
92	སྙིང་ནས་སྒོམ།	༡༢༡ན༢	སྙིང་ནས་བསྒོམ།	༡༠༧ན༤	སྙིང་ནས་བསྒོམ།	༡༢༢ན༤
93	བརྟས་པར་	༡༢༡ན༤	རྟས་པར་	༡༠༧བ༡	རྟས་པར་	༡༢༢ན༦
94	འགོར་	༡༢༢བ༤	མགོར་	༡༠༨བ༥	མགོར་	༡༢༣བ༦
95	སོ་སོར་	༡༢༢བ༤	སོ་སོ་	༡༠༨བ༥	སོ་སོ་	༡༢༤ན༡
96	བཙུས་གསུངས།	༡༢༤ན༡	བཙུ་གསུངས།	༡༡༠ན༢	བཙུས་གསུངས།	༡༢༥ན༥
97	བརྒྱུད་དོ།།	༡༢༤བ༢	བརྒྱུད་དེ།།	༡༡༠བ༢	བརྒྱུད་དོ།།	༡༢༥བ༦
98	ད་ལྟ་	༡༢༦བ༣	ད་ལྟ་	༡༡༢བ༢	ད་ལྟ་	༡༢༨ན༢
99	འགྱུར།།	༡༢༦བ༦	འབྱུང་།།	༡༡༢བ༥	འབྱུང་།།	༡༢༨ན༥
100	བྲ་ཡི་	༡༢༨བ༡	བྲའི་	༡༡༤ན༥	བྲའི་	༡༢༩བ༦
101	སྤོ་བསངས་	༡༢༨བ༢	སྤོ་སངས་	༡༡༤ན༦	སྤོ་བསངས་	༡༣༠ན༡
102	འགོ་འཛུགས་	༡༢༩ན༥	མགོ་འཛུགས་	༡༡༥ན༢	མགོ་འཛུགས་	༡༣༠བ༨
103	རྣམ་ཤེས་ཞོན་པ་	༡༣༡བ༦	རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་	༡༡༧ན༦	རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་	༡༣༣ན༨
104	བཞོན་པ་	༡༣༡བ༦	བཞོན་པ་	༡༡༧ན༦	བཞོན་པ་	༡༣༣ན༥
105	འདི་ནི་	༡༣༢བ༡	འདི་ན་	༡༡༧བ༥	འདི་ན་	༡༣༣བ༨
106	གཡས་ཀྱིས་	༡༣༣ན༦	གཡས་ཀྱི་ས་	༡༡༨བ༨	གཡས་ཀྱི་ས་	༡༣༨བ༨
107	ཀླུང་དབུས་ཕྱོགས་	༡༣༣བ༨	ཀླུང་དབུས་དང་ཕྱོགས་	༡༡༩ན༡	ཀླུང་དབུས་དང་ཕྱོགས་	༡༣༥ན༢
108	འགོ་འཛུགས་	༡༣༩ན༨	མགོ་འཛུགས་	༡༢༣བ༥	མགོ་འཛུགས་	༡༤༠ན༥
109	ཡོངས་སྤྲུད་	༡༤༣བ༦	ཡོངས་སྤྲོད་	༡༢༨ན༢	ཡོངས་སྤྲུད་	༡༤༤བ༦
110	གཏོང་པ་	༡༤༤ན༢	གཏོད་པ་	༡༢༨ན༤	གཏོང་པ་	༡༤༥ན༢

མགོ་གཉེན་	༨༨བ༣	མགོ་གཉེན་	༧༣བ༡	༡༤༠།༤
གྲངས་ངེས་	༩༡ན༢	གྲངས་ངེས་	༧༥ན༦	༡༤༣།༦
བྱ་ཡི།	༩༡ན༥	བྱའི།	༧༥བ༢	༡༤༣།༡༧
ལྷ་པོ་ཉིད།།	༩༢ན༢	ལྷ་པོ་ཉིད།།	༧༦ན༢	༡༤༤།༡༤
མི་འཐད་དོ།།	༩༥ན༤	མི་འཐད་དེ།	༧༨བ༢	༡༤༩།༥
མཛད་པ་མི་སྨྱུར་	༩༧བ༢	མཛད་པ་ལ་མི་སྨྱུར་	༨༠ན༤	༡༥༢།༥
ཐབ་ནས་	༩༩ན༦	ཐབ་ནས་	༨༡བ༤	༡༥༥།༡
བསྟན་ཏེ།	༡༠༡ན༤	བསྟན་ཏེ།	༨༣ན༥	༡༥༧།༡༤
ཕྱི་ལ་ལྷ་	༡༠༤ན༣	ཕྱིའི་ལ་ལྷ་	༨༥བ༣	༡༦༢།༣
གྲོ་ག་བཅུས་	༡༠༤བ༥	གྲོ་ག་གཅུས་	༨༦ན༥	༡༦༣།༥
བཞག་དགོས་	༡༠༩ན༤	གཞག་དགོས་	༨༩བ༧	༡༦༩།༡༡
ཀྱུང་ཚད་	༡༡༡བ༣	ཀྱུངས་ཚད་	༩༡བ༨	༡༧༣།༦
སྒོམ་པ་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་	༡༡༤ན༡	སྒོམ་པ་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་	༩༣བ༦	༡༧༦།༡༤
བྱང་སེམས་ཞུ་བ་	༡༡༧བ༦	བྱང་སེམས་ཞུ་བ་	༩༧ན༦	༡༨༢།༡༤
འདི་ལ་ནི་	༡༡༨བ༥	འདི་ལ་ནི་	༩༨ན༤	༡༨༤།༦
སྤྱུད་བྱ།།	༡༡༩ན༣	སྤྱུད་བྱ།།	༩༨ན༨	༡༨༤།༡༦
ཡུལ་ལས་	༡༡༩ན༣	ཡུལ་ལས་	༩༨བ༡	༡༨༤།༡༧
གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་	༡༡༩ན༥	གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་	༩༨བ༣	༡༨༥།༣
སྙིང་ནས་བསྒོམ།	༡༢༡ན༢	སྙིང་ནས་བསྒོམ།	༡༠༠ན༨	༡༨༨།༡
ཧས་པར་	༡༢༡ན༨	ཧས་པར་	༡༠༠ན༧	༡༨༨།༧
འགོར་	༡༢༢བ༨	མགོར་	༡༠༡བ༥	༡༩༠།༡༨
སོ་སོ་	༡༢༢བ༨	སོ་སོ་	༡༠༡བ༦	༡༩༠།༡༥
བཅུས་གསུངས།	༡༢༨ན༡	བཙུས་གསུངས།	༡༠༢བ༧	༡༩༣།༨
བརྒྱད་དོ།།	༡༢༨བ༢	བརྒྱད་དོ།།	༡༠༣ན༤	༡༩༨།༦
ད་ལྟ་	༡༢༦བ༣	དེ་ལྟ་	༡༠༥ན༧	༡༩༤།༡
འབྱུང་།།	༡༢༦བ༦	འབྱུང་།།	༡༠༥བ༣	༡༩༤།༡༠
བྱ་ཡི་	༡༢༤བ༡	བྱའི་	༡༠༧ན༢	༢༠༡།༣
སྦྱོ་བསངས་	༡༢༤བ༢	སྦྱོ་བསངས་	༡༠༧ན༣	༢༠༡།༦
འགྲོ་འདུགས་	༡༢༩ན༥	འགྲོ་འདུགས་	༡༠༧བ༨	༢༠༢།༡༡
རྣམ་ཤེས་ལ་ཞོན་པ་	༡༣༡བ༦	རྣམ་ཤེས་གཞོན་པ་	༡༠༩བ༧	༢༠༦།༡༦
བཞོན་པ་	༡༣༡བ༦	གཞོན་པ་	༡༠༩བ༧	༢༠༦།༡༧
འདི་ན་	༡༣༢བ༡	འདི་ན་	༡༡༠ན༦	༢༠༧།༡༨
གཡས་ཀྱི་ས་	༡༣༣ན༦	གཡས་ཀྱིས་	༡༡༡ན༣	༢༠༩།༩
ཀླུང་དབུས་དང་ཕྱོགས་	༡༣༣བ༨	ཀླུང་དབུས་དང་ཕྱོགས་	༡༡༡ན༧	༢༠༩།༡༩
འགྲོ་འདུགས་	༡༣༩ན༨	འགྲོ་འདུགས་	༡༡༥བ༣	༢༡༤།༩
ཡོངས་སྤྱད་	༡༨༣བ༦	ཡོངས་སྤྱོད་	༡༡༩བ༨	༢༢༦།༡༠
གཏོང་པ་	༡༨༨ན༢	གཏོད་པ་	༡༡༩བ༦	༢༢༦།༡༨

111	ཤ་	༡༤༦བ༥	ཁ༔	༡༣༠བ༦	ཤ་	༡༤༧བ༦
112	ཆབ་པར་	༡༤༨ན༥	ཆོབ་པར་	༡༣༢ན༥	ཆབ་པར་	༡༤༩ན༦
113	འགོར་	༡༤༩བ༡	མགོར་	༡༣༣བ༡	མགོར་	༡༥༠བ༣
114	འགོ་མེད།	༡༤༩བ༢	མགོ་མེད་	༡༣༣བ༡	མགོ་མེད་	༡༥༠བ༤
115	བསྟེན་པར་	༡༥༣བ༡	བསྟན་པར་	༡༣༧ན༣	བསྟེན་པར་	༡༥༤བ༤
116	མཆེད་པར་	༡༥༤ན༣	མཆོག་པར་	༡༣༧བ༥	མཆེད་པར་	༡༥༥བ༡
117	གདོད་མ་ནས་སྐྱེས་	༡༥༤བ༦	གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་	༡༣༨བ༢	གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་	༡༥༦ན༤
118	སྣ་རྩེ་	༡༥༦ན༢	སྣ་རྩེར་	༡༣༩བ༣	སྣ་རྩེར་	༡༥༧ན༥
119	སྤུ་ཀླིཾ་	༡༥༦བ༥	སྤུ་ཀླིཾ་	༡༤༠ན༥	སྤུ་ཀླིཾ་	༡༥༨ན༥
120	སྒོམ་པའོ།།	༡༥༨ན༥	བསྒོམ་པའོ།།	༡༤༡བ༤	བསྒོམ་པའོ།།	༡༥༩བ༥
121	བཞག་པ་ནི་	༡༥༨བ༢	བཞག་པ་ན་	༡༤༢ན༡	བཞག་པ་ནི་	༡༦༠ན༣
122	སྒོམ་	༡༥༩བ༤	བསྒོམ་	༡༤༣ན༢	བསྒོམ་	༡༦༡ན༥
123	སྒོམ་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་	༡༤༣བ༢	བསྒོམ་	༡༦༡བ༥
124	སྒོམ་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་	༡༤༣བ༢	བསྒོམ་	༡༦༡བ༦
125	སྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་པའི་	༡༤༣བ༢	བསྒོམ་པའི་	༡༦༡བ༦
126	ཉི་ཚེ་སྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༦	ཉི་ཚེ་བ་སྒོམ་པའི་	༡༤༣བ༣	ཉི་ཚ་བསྒོམ་པའི་	༡༦༡བ༦
127	སྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༦	བསྒོམ་པའི་	༡༤༣བ༣	བསྒོམ་པའི་	༡༦༢ན༡
128	བྲ་ཡི།	༡༦༡བ༡	བྲའི།	༡༤༤བ༣	བྲའི།	༡༦༣ན༢
129	སྒོམ་	༡༦༡བ༢	བསྒོམ་	༡༤༤བ༤	བསྒོམ་	༡༦༣ན༣
130	སྒོམ་པར་	༡༦༢བ༡	བསྒོམ་པར་	༡༤༥བ༢	བསྒོམ་པར་	༡༦༤ན༣
131	སྒོམ།	༡༦༢བ༦	བསྒོམ།	༡༤༦ན༢	བསྒོམ།	༡༦༤བ༣
132	སྒོམ་	༡༦༤ན༡	བསྒོམ་	༡༤༧ན༢	བསྒོམ་	༡༦༥བ༥
134	སྒོམ་པར་	༡༦༧ན༤	བསྒོམ་པར་	༡༥༠ན༢	བསྒོམ་པར་	༡༦༩ན༤
135	ཧྲིཀྲ་	༡༦༩བ༤	ཧྲི་ཀྲ	༡༥༢བ༡	ཧྲི་ཀྲ་	༡༧༡བ༥
136	ཨཀྲ་ར	༡༦༩བ༤	ཨ་ཀྲ་ར་	༡༥༢བ༡	ཨ་ཀྲ་ར་	༡༧༡བ༦
137	སྦྱོང་བར་	༡༧༠ན༤	སྦྱོར་བར་	༡༥༢བ༥	སྦྱོར་བར་	༡༧༢ན༥
138	བཞུད་ཅིང་	༡༧༢ན༢	གཞུད་ཅིང་	༡༥༤བ༡	བཞུད་ཅིང་	༡༧༤ན༣
139	ཐིག་ལེ་གཟུགས་	༡༧༣ན༦	ཐིག་ལེའི་གཟུགས་	༡༥༥བ༣	ཐིག་ལེའི་གཟུགས་	༡༧༥བ༡
140	ཚུང་	༡༧༤བ༢	ལུང་	༡༥༦བ༤	ལུང་	༡༧༦བ༣
141	སྤུགླིར་	༡༧༤བ༤	སྤུགླི་ར	༡༥༦བ༦	སྤུགླི་ར་	༡༧༦བ༦
142	དེ་ཡང་	༡༧༦བ༥	དེ་ཡང་	༡༥༨བ༥	ད་ཡང་	༡༧༩ན༡
143	བྲུས་ནི་	༡༧༦བ༥	བྲུས་ན་	༡༥༨བ༥	བྲུས་ན་	༡༧༩ན༡
144	རྡོར་བཟླས་ཀྱི་	༡༧༦བ༦	རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་	༡༥༨བ༥	རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་	༡༧༩ན༢
145	ཐིག་ལེ་རྡོཿཡི་	༡༧༧ན༤	ཐིག་ལེ་རྡོཿའི་	༡༥༩ན༤	ཐིག་ལེ་རྡོཿའི་	༡༧༩ན༦
146	ཏ་ཡིག	༡༧༧བ༤	ཏ་ཡིག་	༡༥༩བ༣	ཏཱ་ཡིག་	༡༨༠ན༡
147	ཕྱེ་ནས་	༡༨༡ན༢	བྱེ་ནས་	༡༦༢བ༥	བྱེ་ནས་	༡༨༣ན༦
148	ཁ་གབ་ཕྱེ་བ་སྟེང་	༡༨༡ན༥	ཁ་གབ་བྱེ་བ་སྟེང་	༡༦༣ན༡	ཁ་གབ་བྱེ་བ་སྟེང་	༡༨༣བ༣

ཀ་	༡༤༦བ༥	ཀ་	༡༢༢ན༧	༢༣༡།༩
ཀླབ་པར་	༡༤༨ན༥	ཀླབ་པར་	༡༢༣བ༥	༢༣༣།༡༩
མགོར་	༡༤༩བ༡	མགོར་	༡༢༤བ༤	༢༣༥།༡༤
མགོ་མེད་	༡༤༩བ༢	མགོ་མེད་	༡༢༤བ༥	༢༣༥།༡༦
བསྙེན་པར་	༡༥༣བ༡	བསྙེན་པར་	༡༢༨ན༥	༢༤༢།༡༧
མཆོག་བར་	༡༥༤ན༣	མཆེད་པར་	༡༢༨བ༧	༢༤༤།༧
གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་	༡༥༤བ༦	གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་	༡༢༩བ༢	༢༤༥།༡༢
སྣ་ཙེ་	༡༥༦ན༢	སྣ་ཙེ་	༡༣༠བ༣	༢༤༧།༡༢
ཕུ་ཀླཱིཾ་	༡༥༦བ༥	ཕུ་ཀླཱིཾ་	༡༣༡ན༥	༢༤༨།༡༧
སྒོམ་པའོ།།	༡༥༨ན༥	བསྒོམ་པའོ།།	༡༣༢བ༢	༢༥༡།༧
བཞག་པ་ནི་	༡༥༨བ༢	བཞག་པ་ནི་	༡༣༢བ༥	༢༥༢།༢
སྒོམ་	༡༥༩བ༤	བསྒོམ་	༡༣༣བ༥	༢༥༤།༣
སྒོམ་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་	༡༣༤ན༥	༢༥༤།༢༠
སྒོམ་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་	༡༣༤ན༥	༢༥༥།༡
སྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༥	བསྒོམ་པའི་	༡༣༤ན༦	༢༥༥།༢
ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༦	ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་	༡༣༤ན༦	༢༥༥།༣
བསྒོམ་པའི་	༡༦༠ན༦	བསྒོམ་པའི་	༡༣༤ན༦	༢༥༥།༤
བྲ་ཡི།	༡༦༡བ༡	བྲའི།	༡༣༥ན༦	༢༥༧།༦
སྒོམ་	༡༦༡བ༢	བསྒོམ་	༡༣༥ན༨	༢༥༧།༩
སྒོམ་པར་	༡༦༢བ༡	བསྒོམ་པར་	༡༣༦ན༤	༢༥༩།༢
སྒོམ།	༡༦༢བ༦	བསྒོམ།	༡༣༦བ༤	༢༥༩།༡༧
སྒོམ་	༡༦༤ན༡	བསྒོམ་	༡༣༧བ༤	༢༦༡།༡༧
སྒོམ་པར་	༡༦༧ན༤	བསྒོམ་པར་	༡༤༠བ༤	༢༦༧།༣
ཧྲི་ཀྲ་	༡༦༩བ༤	ཧྲི་ཀྲ་	༡༤༣ན༢	༢༧༡།༨
ཨ་ཀྲ་ར་	༡༦༩བ༤	ཨ་ཀྲ་ར་	༡༤༣ན༢	༢༧༡།༩
སྦྱོང་བར་	༡༧༠ན༤	སྦྱོར་བར་	༡༤༣ན༨	༢༧༢།༤
བཞུད་ཅིང་	༡༧༢ན༢	བཞུད་ཅིང་	༡༤༥ན༣	༢༧༤།༢༠
ཐིག་ལེ་གཟུགས་	༡༧༣ན༦	ཐིག་ལེའི་གཟུགས་	༡༤༦ན༦	༢༧༧།༤
ཀླུང་	༡༧༤བ༢	ལུང་	༡༤༧ན༦	༢༧༩།༤
ཕུ་ལླི་ར	༡༧༤བ༤	ཕུ་ལླིར་	༡༤༧བ༢	༢༧༩།༡༡
དེ་ཡང་	༡༧༦བ༥	དེ་ཡང་	༡༤༩ན༧	༢༨༣།༣
བྲས་ནི་	༡༧༦བ༥	བྲས་ན་	༡༤༩ན༧	༢༨༣།༤
རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་	༡༧༦བ༦	རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་	༡༤༩ན༨	༢༨༣།༤
ཐིག་ལེ་རྡོ༔ཡི་	༡༧༧ན༤	ཐིག་ལེ་རྡོ༔འི་	༡༤༩བ༥	༢༨༤།༡
ཏ་ཡིག་	༡༧༧བ༤	ཏཱ་ཡིག་	༡༥༠ན༤	༢༨༥།༣
ཕྲེ་ནས་	༡༨༡ན༢	བྲེ་ནས་	༡༥༢བ༦	༢༩༡།༨
ཁ་ཀབ་ཕྲེ་བ་སྙེང་	༡༨༡ན༥	ཁ་གབ་བྲེ་བ་སྟོབ་	༡༥༣ན༡	༢༩༡།༡༡

149	ཕྱེ་བ་ནི།	༡༨༡ན༥	བྱེ་བ་ནི།	༡༦༣ན༡	བྱེ་བ་ནི།	༡༨༣བ༣
150	གཉིས་པ་ལ་ཁ་གྲེན་	༡༨༡ན༦	གཉིས་པ་ཁ་གྲེན་	༡༦༣ན༢	གཉིས་པ་ཁ་གྲེན་	༡༨༣བ༤
151	རབ་འདྲ་བ།།	༡༨༢བ༢	རང་འདྲ་བ།།	༡༦༤ན༣	རབ་འདྲ་བ།།	༡༨༥ན༡
152	ཕྱེད་པ་	༡༨༣བ༢	ཕྱེད་པ་	༡༦༥ན༢	ཕྱེད་པ་	༡༨༦ན༡
153	ཏིང་དེ་འཛིན་	༡༨༤བ༦	ཏིང་འཛིན་	༡༦༦ན༣	ཏིང་དེ་འཛིན་	༡༨༧ན༥
154	གདུལ་བྱ་དགོངས་	༡༨༧ན༣	གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་	༡༦༨ན༥	གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་	༡༨༩བ༣
155	གྲག་པ་	༡༨༧བ༤	གྲཊ་པ	༡༦༨བ༦	གྲག་པ་	༡༩༠ན༥
156	ཚུངས་པའི་	༡༨༨ན༣	ཚུང་བའི་	༡༦༩ན༤	ཚུངས་པའི་	༡༩༠བ༤
157	སྦྱོང་བ་	༡༨༨བ༣	སྦྱོར་བ་	༡༦༩བ༣	སྦྱོང་བ་	༡༩༡ན༤
158	འོང་ཟེར་	༡༩༠བ༤	འོང་ཟེར་	༡༧༡བ༤	འོང་ཟེར་	༡༩༣ན༦
159	སྲེག་པ་	༡༩༢ན༡	སྲེག་པར་	༡༧༢བ༦	སྲེག་པར་	༡༩༤བ༤
160	པདྨ་ན་	༡༩༢ན༦	པདྨ་ན་	༡༧༣ན༥	པདྨ་ནི་	༡༩༥ན༣
161	སྦྱོར་བར་	༡༩༢ན༦	སྦྱོར་བར་	༡༧༣ན༥	སྦྱོར་བར་	༡༩༥ན༣
162	སྦྱོར་ན།	༡༩༢ན༦	སྦྱོར་ན།	༡༧༣ན༦	སྦྱོར་ན།	༡༩༥ན༤
163	ཕྱེད་པས་	༡༩༣ན༤	ཕྱེད་པ་ལ་	༡༧༤ན༣	ཕྱེད་པ་ལ་	༡༩༦ན༢
164	སྦྱོར་བ་	༡༩༣ན༤	སྦྱོར་བ་	༡༧༤ན༣	སྦྱོར་བ་	༡༩༦ན༢
165	དེས་ནི་	༡༩༤ན༡	ངས་ནི་	༡༧༤བ༦	ངས་ནི་	༡༩༦བ༥
166	བབ་ནས།	༡༩༤བ༡	པབ་ནས།	༡༧༥ན༦	པབ་ནས།	༡༩༧ན༦
167	འགྱུར་སྙིང་	༡༩༦བ༢	འགྱུར་སྙིང་	༡༧༧ན༦	འགྱུར་སྙིང་	༡༩༩བ༢
168	དེས་ན་	༡༩༧བ༢	དེས་ནི་	༡༧༨ན༥	དེས་ནི་	༢༠༠བ༢
169	དད་པ་ཆེ་བ་	༡༩༩བ༡	དད་ཆེ་བ་	༡༨༠ན༤	དད་ཆེ་བ་	༢༠༢བ༣
170	ཐོས་པ།།	༢༠༡ན༡	ཐོབ་པ།།	༡༨༡བ༣	ཐོས་པ།།	༡༧༤ན༣
171	བརྒྱད་ཙུ་དང་	༢༠༢ན༦	བརྒྱད་ཙུ་ཀླུང་དང་	༡༨༣ན༡	བརྒྱད་ཙུ་ཀླུང་དང་	༢༠༥བ༢
172	རྒྱུ་བ་སྐྱེ།	༢༠༣བ༥	རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྐྱེ།	༡༨༤ན༤	རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྐྱེ།	༢༠༧ན༡
173	དྭངས་ཤིང་	༢༠༥ན༤	དངས་ཤིང་	༡༨༥བ༡	དངས་ཤིང་	༢༠༨ན༥
174	སྣོང་པ་གསུམ་	༢༠༥བ༥	སྟོང་པ་གསུམ་	༡༨༦ན༡	སྟོང་པ་གསུམ་	༢༠༨བ༦
175	སེར་སྣབས་འབྱུང་ཡང་།	༢༠༨ན༡	སེར་སྣ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་།	༡༨༨ན༢	སེར་སྣ་ཞེས་འབྱུང་སང་།	༢༡༡ན༤
176	དཔྲོག་དང་	༢༠༨ན༣	དབྲོག་དང་	༡༨༨ན༤	དབྲོག་དང་	༢༡༡ན༥
177	མི་སྡུན་	༢༠༨ན༤	མི་སྲུན་	༡༨༨ན༥	མི་སྲུན་	༢༡༡བ༡
178	དཔྲོག་པ་	༢༠༨བ༣	དབྲོག་པ་	༡༨༨བ༤	དབྲོག་པ་	༢༡༡བ༦
179	དགའ་བ་	༢༠༨བ༤	དཀའ་བ་	༡༨༨བ༥	དཀའ་བ་	༢༡༢ན༡
180	ཨོཾ་	༢༡༡བ༤	ཨོཾ་	༡༩༡བ༣	ཨོཾ་	༢༡༥ན༢
181	ཨོཾ་ལས་འོད་ཟེར་	༢༡༡བ༤	ཨོཾ་ལས་འོད་གཟེར་	༡༩༡བ༤	ཨོཾ་ལས་འོད་གཟེར་	༢༡༥ན༢
182	མི་སྣང་ངོ་།།	༢༡༢བ༡	མི་སྣང་ངོ་།།	༡༩༢ན༦	མི་སྣང་ངོ།།	༢༡༥བ༥
183	ཇོག་ཡེ་ཤེས་	༢༡༢བ༡	ཇོག་ཡེ་ཤེས་	༡༩༢ན༦	ཇོག་ཡེ་ཤེས་	༢༡༥བ༦
184	ཁ་སྦྱར་	༢༡༤བ༥	ཁ་སྦྱོར་	༡༩༤བ༢	ཁ་སྦྱར་	༢༡༨ན༣
185	འོད་ཟེར་	༢༡༥ན༦	འོད་གཟེར་	༡༩༥ན༣	འོད་གཟེར་	༢༡༨བ༥

ཕྱེ་བ་ནི།	༡༨༡ན༥	ཕྱེ་བ་ནི།	༡༥༣ན༡	༢༩༡།༡༢
གཉིས་པ་ལ་ཁ་བྲེན་	༡༨༡ན༦	གཉིས་པ་ཁ་བྲུན་	༡༥༣ན༢	༢༩༢།༡
རབ་འདུ་ག།།	༡༨༢བ༢	རབ་འདུ་ག།།	༡༥༤ན༡	༢༩༤།༡
ཕྱེད་པ་	༡༨༣བ༢	ཕྱེད་པ་	༡༥༤བ༥	༢༩༥།༡༥
ཉིང་དེ་འཛིན་	༡༨༤བ༦	ཉིང་དེ་འཛིན་	༡༥༥བ༦	༢༩༧།༡༢
གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་	༡༨༧ན༣	གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་	༡༥༧བ༡	༣༠༡།༡༤
གྲག་པ་	༡༨༧བ༤	གྲག་པ་	༡༥༨ན༡	༣༠༢།༡༧
ཚུངས་པའི་	༡༨༨ན༣	ཚུངས་བའི་	༡༥༨ན༥	༣༠༣།༩
སྦྱོང་བ་	༡༨༨བ༣	སྦྱོར་བ	༡༥༨བ༣	༣༠༤།༥
འོང་ཟེར་	༡༩༠བ༤	འོད་ཟེར་	༡༦༠ན༥	༣༠༧།༡༥
སྲེག་པ་	༡༩༢ན༡	སྲེག་པར་	༡༦༡ན༥	༣༠༩།༡༦
པདྨ་ན་	༡༩༢ན༦	པདྨ་ནི་	༡༦༡བ༢	༣༡༠།༡༠
སྦྱོར་བར་	༡༩༢ན༦	སྦྱོར་བར་	༡༦༡བ༢	༣༡༠།༡༠
སྦྱོར་ན།	༡༩༢ན༦	སྦྱོར།	༡༦༡བ༣	༣༡༠།༡༡
ཕྱེད་པ་ལ་	༡༩༣ན༤	ཕྱེད་པ་ལ་	༡༦༢ན༥	༣༡༢།༡
སྦྱོར་བ་	༡༩༣ན༤	སྦྱོར་བ་	༡༦༢ན༦	༣༡༢།༣
ངས་ནི་	༡༩༤ན༡	ངས་ནི་	༡༦༢བ༧	༣༡༣།༧
པབ་ནས།	༡༩༤བ༡	བབ་ནས།	༡༦༣ན༥	༣༡༤།༥
འགྱུར་སྙིང་	༡༩༦བ༢	འགྱུར་རྙིང་	༡༦༤བ༧	༣༡༧།༡༧
དེས་ན་	༡༩༧བ༢	དེས་ནི་	༡༦༥བ༤	༣༡༩།༩
དང་པ་ཆེ་བ་	༡༩༩བ༡	དང་ཆེ་བྲ་	༡༦༧ན༦	༣༢༢།༡༤
ཐོས་པ།།	༢༠༡ན༡	ཐོས་པ།།	༡༦༨ན༢	༣༢༥།༣
བརྒྱུད་ཙུ་དང་	༢༠༢ན༦	བརྒྱུད་ཙུ་ཀླུང་དང་	༡༦༩བ༤	༣༢༧།༨
རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ།	༢༠༣བ༥	རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ།	༡༧༠བ༧	༣༣༠།༣
དྭངས་ཤིང་	༢༠༥ན༤	དངས་ཤིང་	༡༧༢ན༢	༣༣༢།༥
སྟོང་པ་གསུམ་	༢༠༥བ༥	སྟོང་པ་གསུམ་	༡༧༢བ༡	༣༣༣།༢
སེར་སྣ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་།	༢༠༨ན༡	སེར་སྣ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་།	༡༧༤ན༨	༣༣༦།༡༦
དགྲོག་དང་	༢༠༨ན༣	དཀྲོག་	༡༧༤བ༢	༣༣༦།༢༡
མི་སྲུན་	༢༠༨ན༤	མི་སྲུན་	༡༧༤བ༤	༣༣༧།༣
དགྲོག་པ་	༢༠༨བ༣	དཀྲོག་པ་	༡༧༥ན༡	༣༣༧།༡༥
དགའ་བ་ལ་	༢༠༨བ༤	དཀའ་བ་	༡༧༥ན༢	༣༣༧།༡༨
ཨོཾ་	༢༡༡བ༤	ཨོཾ་	༡༧༧བ༢	༣༤༢།༢༠
ཨོཾ་ལས་འོད་ཟེར་	༢༡༡བ༤	ཨོཾ་ལས་འོད་ཟེར་	༡༧༧བ༣	༣༤༣།༡
མི་སྣང་ངོ་།།	༢༡༢བ༡	མི་སྣང་ངོ་།།	༡༧༨ན༤	༣༤༤།༤
རྟོག་ཡེ་ཤེས་	༢༡༢བ༡	རྟོག་ཡེ་ཤེས་	༡༧༨ན༤	༣༤༤།༦
ཁ་སྦྱོར་	༢༡༤བ༥	ཁ་སྦྱར་	༡༨༠ན༡	༣༤༧།༡༢
འོད་ཟེར་	༢༡༥ན༦	འོད་གཟེར་	༡༨༠བ༡	༣༤༨།༡༣

186	བཞས་པར།	༢༡༦ན༥	བཞག་པར།	༡༩༦ན༣	བཞག་པར།	༢༡༩བ༥
187	མ་བསྟན་	༢༡༦བ༤	མི་བསྟན་	༡༩༦བ༢	མ་བསྟན་	༢༢༠ན༤
188	སྐྱེད་ཐབས་	༢༡༦བ༦	སྐྱེད་ཐབས་	༡༩༦བ༤	སྐྱེད་ཐབས་	༢༢༠ན༦
189	ཐུག་རྒྱས་མཛོད་པར་	༢༡༨ན༤	ཐུག་རྒྱས་མཛོད་དུ་མཛོད་པར་	༡༩༨ན༡	ཐུག་རྒྱས་མཛོད་དུ་མཛོད་པར་	༢༢༡བ༤
190	བརྟན་ན་	༢༡༩བ༦	བརྟོན་ན་	༡༩༩བ༡	བརྟན་ན་	༢༢༣ན༦
191	སྒྱུར་ནས་དགོས་སོ།།	༢༢༢ན༦	སྒྱུར་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ།།	༢༠༢ན༡	སྒྱུར་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ།།	༢༢༦ན༡
192	ཐོ་རངས་	༢༢༢བ༥	ཐོ་རངས་	༢༠༢ན༥	ཐ་རངས་	༢༢༦ན༦
193	འགོག་ཐུལ་	༢༢༣ན༢	འགག་ཐུལ་	༢༠༢བ༢	འགག་ཐུལ་	༢༢༦བ༣
194	དྭངས་ཤིང་	༢༢༣ན༢	དྭངས་ཤིང་	༢༠༢བ༣	དྭངས་ཤིང་	༢༢༦བ༤
195	འཕྲེང་བ་སོགས་	༢༢༥ན༡	འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་	༢༠༤ན༦	འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་	༢༢༨བ༢
196	ནི།	༢༢༥ན༦	ན།	༢༠༤བ༥	ན།	༢༢༩ན༢
197	ཤེས་ཙམ་	༢༢༥བ༤	ཤེས་པ་ཙམ་	༢༠༥ན༣	ཤེས་པ་ཙམ་	༢༢༩ན༦
198	ཐོབ་ན་ས་བཙུ་	༢༢༧བ༣	ཐོབ་ནས་ས་བཙུ་	༢༠༧ན༡	ཐོབ་ན་ས་བཙུ་	༢༣༡ན༥
199	རྣམས་ཀྱི་	༢༢༧བ༥	རྣམས་ཀྱིས་	༢༠༧ན༣	རྣམས་ཀྱིས་	༢༣༡བ༡
200	གཞི་གཞི་ལ་	༢༢༨བ༥	གཞི་ལ་	༢༠༨ན༢	གཞི་གཞི་ལ་	༢༣༢བ༡
201	བྱིན་བརླབ་	༢༢༩ན༦	བྱིན་བརླབས་	༢༠༨བ༢	བྱིན་བརླབ་	༢༣༣ན༡
202	སེམས་དེ་རྟར་ཡང་	༢༣༠བ༡	སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་	༢༠༩བ༣	སེམས་དེ་རྟར་ཡང་	༢༣༤ན༣
203	གཙུག་མ་པའི་	༢༣༠བ༤	གཙུག་མ་བའི་	༢༠༩བ༥	གཙུག་མ་བའི་	༢༣༤ན༦
204	ད་ལྟའི་	༢༣༡ན༥	དེ་ལྟའི་	༢༡༠ན༥	ད་ལྟའི་	༢༣༤བ༦
205	འགྱུར་མི་ཤེས་	༢༣༣བ༤	འགྱུར་བ་མི་ཤེས་	༢༡༢བ༢	འགྱུར་བ་མི་ཤེས་	༢༣༧ན༦
206	ལས་ན།	༢༣༣བ༤	ལས་ནི།	༢༡༢བ༣	ལས་ན།	༢༣༧ན༦
207	ལྡན་པ་	༢༣༤ན༤	ལྡན་པ་	༢༡༣ན༢	ལྡན་པ་	༢༣༧བ༦
208	རླུང་མེད་སེམས་	༢༣༥ན༡	རླུང་མེད་པའི་སེམས་	༢༡༣བ༤	རླུང་མེད་པའི་སེམས་	༢༣༨བ༣
209	ཕྲེ་ནས་	༢༣༥ན༥	བྲེ་ནས་	༢༡༤ན༢	བྲེ་ནས་	༢༣༩ན༡
210	ཕྲེ་བ་	༢༣༥བ༣	བྲེ་བ་	༢༡༤ན༦	བྲེ་བ་	༢༣༩ན༥
211	རྡུང་ངོ།།	༢༣༥བ༦	རྡུང་ཧོ།།	༢༡༤བ༣	རྡུང་ངོ།།	༢༣༩བ༢
212	སམ་བྷུ་ཏའི་མན་ངག་	༢༣༦ན༡	སམ་བྷུ་ཏའི་དོན་མན་ངག་	༢༡༤བ༤	སམ་བྷུ་ཏའི་དོན་མན་ངག་	༢༣༩བ༣
213	ཕྲེ་བ་	༢༣༦ན༦	བྲེ་བ་	༢༡༥ན༢	བྲེ་བ་	༢༤༠ན༢
214	ཕྲེ་བར་	༢༣༦བ༤	བྲེ་བར་	༢༡༥ན༦	བྲེ་བར་	༢༤༠ན༦
215	བྱིན་བརླབས་	༢༣༦བ༤	བྱིན་བརླབས་	༢༡༥ན༦	བྱིན་བརླབས་	༢༤༠མ༦
216	སྙིང་བ་	༢༣༧ན༡	སྙིང་པ་	༢༡༥བ༣	སྙིང་པ་	༢༤༠བ༣
217	ཕྲེ་བ་ལ།	༢༣༧ན༡	བྲ་བ་ལ།	༢༡༥བ༣	བྲེ་བ་ལ།	༢༤༠བ༣
218	སྒྱུ་མའི་ཕུང་པོའི་	༢༣༧ན༢	སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོའི་	༢༡༥བ༣	སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོའི་	༢༤༠བ༤
219	བར་དོར་འཚང་རྒྱ་	༢༣༧ན༦	བར་དོར་འཚང་རྒྱ་	༢༡༦ན༡	བར་དོར་འཚང་རྒྱ་	༢༤༡ན༢
220	ཕྲེ་བའི་	༢༣༧བ༦	བྲེ་བའི་	༢༡༦ན༦	བྲེ་བའི་	༢༤༡བ༡
221	ཕྲེ་བ་	༢༣༩བ༡	ཕྲེད་པ་	༢༡༧བ༦	ཕྲེད་པ་	༢༤༣ན༢

བཞག་པར།	༢༡༦ན༥	བཞག་པར།	༡༨༡ན༦	༣༥༠།༥
མ་བསྟན་	༢༡༦བ༤	མ་བསྟན་	༡༨༡བ༣	༣༥༠།༡༥
སྐྱིད་ཐབས་	༢༡༦བ༦	བསྐྱིད་ཐབས་	༡༨༡བ༥	༣༥༡།༥
ཕྱག་རྒྱས་མཛོད་པར་	༢༡༨ན༤	ཕྱག་རྒྱས་མཛོད་དུ་མཛོད་པར་	༡༨༢ན༦	༣༥༣།༧
བརྟན་ན་	༢༡༩བ༦	བསྟན་ན་	༡༨༤ན༤	༣༥༦།༤
སྒྲུར་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ།།	༢༢༢ན༦	སྒྲུར་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ།།	༡༨༦ན༦	༣༦༠།༥
ཐོ་རངས་	༢༢༢བ༥	ཐོ་རངས་	༡༨༦བ༢	༣༦༠།༡༦
འགག་ཕུལ་	༢༢༣ན༢	འགག་ཕུལ་	༡༨༦བ༧	༣༦༡།༥
ནྡངས་ཤིང་	༢༢༣ན༢	དངས་ཤིང་	༡༨༦བ༧	༣༦༡།༦
འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་	༢༢༥ན༡	འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་	༡༨༨ན༧	༣༦༤།༤
ན།	༢༢༥ན༦	ན།	༡༨༨བ༥	༣༦༤།༡༩
ཤེས་པ་ཙམ་	༢༢༥བ༤	ཤེས་པ་ཙམ་	༡༨༩ན༢	༣༦༥།༡༠
ཐོབ་ནས་ས་བཅུ་	༢༢༧བ༣	ཐོབ་ནས་བཅུ་	༡༩༠བ༦	༣༦༨།༡༡
རྣམས་ཀྱི་	༢༢༧བ༥	རྣམས་ཀྱིས་	༡༩༠བ༨	༣༦༩།༡
གཞི་གཞི་ལ་	༢༢༨བ༥	གཞི་ལ་	༡༩༡བ༧	༣༧༠།༡༣
བྲིན་བརླབ་	༢༢༩ན༦	བྲིན་བརླབ་	༡༩༢ན༧	༣༧༡།༡༠
སེམས་དེ་ཧྲར་ཡང་	༢༣༠བ༡	སེམས་དེ་ཧྲར་ཡང་	༡༩༣ན༨	༣༧༣།༡༠
གཅུག་མ་པའི་	༢༣༠བ༤	གཅུག་མ་བའི་	༡༩༣བ༣	༣༧༣།༡༦
དེ་ལྟའི་	༢༣༡ན༥	ད་ལྟའི་	༡༩༤ན༤	༣༧༤།༡༧
འགྱུར་མི་ཤེས་	༢༣༣བ༤	འགྱུར་བ་མི་ཤེས་	༡༩༦ན༦	༣༧༨།༡༢
ལས་ནི།	༢༣༣བ༤	ལས་ན།	༡༩༦ན༧	༣༧༨།༡༣
ལྷན་པ་	༢༣༤ན༤	ལྷནས་	༡༩༦བ༦	༣༧༩།༩
རླུང་མེད་པའི་སེམས་	༢༣༥ན༡	རླུང་མེད་པའི་སེམས་	༡༩༧ན༨	༣༨༠།༡༣
ཕྲེ་ནས་	༢༣༥ན༥	བྲེ་ནས་	༡༩༩བ༥	༣༨༡།༤
ཕྲེ་བ་	༢༣༥བ༣	བྲེ་བ་	༡༩༨ན༢	༣༨༡།༡༥
རྡུང་ངོ།།	༢༣༥བ༦	རྡུང་ངོ།།	༡༩༨ན༦	༣༨༢།༣
སམ་བླ་ཏའི་དོན་མན་ངག་	༢༣༦ན༡	སམ་བླ་ཏའི་དོན་མན་ངག་	༡༩༨ན༨	༣༨༢།༧
བྲེ་བ་	༢༣༦ན༦	བྲེ་བ་	༡༩༨བ༥	༣༨༢།༡༩
ཕྲེ་བར་	༢༣༦བ༤	བྲེ་བར་	༡༩༩ན༡	༣༨༣།༩
བྲིན་བརླབས་	༢༣༦བ༤	བྲིན་རླབས་	༡༩༩ན༢	༣༨༣།༩
རྙིང་བ་	༢༣༧ན༡	རྙིང་པ་	༡༩༩ན༥	༣༨༣།༡༧
བྲ་བ་ལ།	༢༣༧ན༡	བྲེ་བ་ལ།	༡༩༩ན༥	༣༨༣།༡༧
སྒྱུ་མའི་ཕུང་པོའི་	༢༣༧ན༢	སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོའི་	༡༩༩ན༦	༣༨༤།༡
བར་དོར་འཆང་རྒྱ་	༢༣༧ན༦	བར་དོར་འཆང་རྒྱ་	༡༩༩བ༢	༣༨༤།༡༡
ཕྲེ་པའི་	༢༣༧བ༦	བྲེ་བའི་	༢༠༠ན༡	༣༨༥།༤
ཕྲེད་པ་	༢༣༩བ༡	ཕྲེད་པ་	༢༠༡ན༧	༣༨༧།༡༦

222	དེ་ཁ་	༢༤༠བ༤	དེ་ག་	༢༡༩ན༤	དེ་ག	༢༤༤ན༦
223	སྐྱིམས་ནས་	༢༤༠བ༥	བསྐྱིམས་ནས།	༢༡༩ན༤	བསྐྱིམས་ནས།	༢༤༤ན༦
224	བྱེད་པ་	༢༤༢ན༢	བྱས་པ་	༢༢༠བ༡	བྱེད་པ་	༢༤༥བ༤
225	ཞེན་པའི་	༢༤༢ན༤	ཞེན་པའི་	༢༢༠བ༢	ཞེན་པའི་	༢༤༥བ༦
226	རྟོག་པ་དང་།།	༢༤༢བ༢	རྟོག་པ་དག །	༢༢༠བ༦	རྟོག་པ་དག །	༢༤༦ན༤
227	འདྲ་བ་རེ་	༢༤༣བ༣	འདྲ་བར་	༢༢༡བ༦	འདྲ་བ་རེ་	༢༤༧ན༦
228	བསྒོམས་པ་	༢༤༤བ༣	བསྒོམས་པས་	༢༢༢བ༦	བསྒོམས་པས་	༢༤༨བ༡
229	འཚེ་ཁ་	༢༤༤བ༦	འཚེ་ཀ་	༢༢༣ན༣	འཚེ་ཀ་	༢༤༨བ༤
230	འོད་གསལ་སྦྱར་	༢༤༧ན༤	འོད་གསལ་སྦྱར་	༢༢༥ན༥	འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་	༢༥༡ན༢
231	ཕྱེ་ནས།	༢༤༨ན༢	བྱེ་ནས།	༢༢༦ན༡	བྱེ་ནས།	༢༥༡བ༦
232	ཕྱེ་བ་	༢༤༨ན༣	བྱེ་བ་	༢༢༦ན༢	བྱེ་བ་	༢༥༢ན༡
233	ཆེན་	༢༤༨བ༡	ཆན་	༢༢༦ན༦	ཆེན་	༢༥༢ན༥
234	སླར་ཡང་	༢༤༨བ༣	སྲར་ཡང་	༢༢༦བ༢	སླར་ཡང་	༢༥༢བ༡
235	སྙིང་གར་	༢༤༩ན༦	སྙིང་ཁར་	༢༢༧ན༤	སྙིང་ཁར་	༢༥༣ན༤
236	སྙིང་གང་	༢༤༩ན༦	སྙིང་ཁར་	༢༢༧ན༤	སྙིང་ཁར་	༢༥༣ན༤
237	འབྲེལ་མི་འབྲེལ་	༢༤༩བ༣	འབྲལ་མི་འབྲལ་	༢༢༧བ༡	འབྲལ་མི་འབྲལ་	༢༥༣བ༡
238	བྲ་བ་	༢༤༩བ༤	བྲེ་བ་	༢༢༧བ༢	བྲ་བ་	༢༥༣བ༢
239	གོ་བར་ནུས་སོ།།	༢༤༩བ༤	གོ་བར་དུས་སོ།།	༢༢༧བ༢	གོ་བར་ནུས་སོ།།	༢༥༣བ༣
240	སྦྱོར་བར་	༢༥༣ན༣	སྦྱར་བར་	༢༣༠བ༤	སྦྱོར་བར་	༢༥༧ན༣
241	ཡོད་ཡོར་བ་ཞིག་	༢༥༤བ༡	ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་	༢༣༢ན༢	ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་	༢༥༨བ༢
242	འཆར་བའི་མཚམས་	༢༥༥ན༦	འཆར་བའི་ས་མཚམས་	༢༣༢བ༦	འཆར་བའི་ས་མཚམས་	༢༥༩བ༢
243	དཀའ་བ་	༢༥༥བ༤	བཀའ་བ་	༢༣༣ན༣	དཀའ་བ་	༢༥༩བ༦
244	ཀླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་ དགོངས་སོ།།	༢༥༦བ༤	ཀླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ ལ་དགོངས་སོ།།	༢༣༤ན༣	ཀླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ ལ་དགོངས་སོ།།	༢༦༠བ༦
245	ལྷ་བ་	༢༥༧ན༥	བལྷ་བ་	༢༣༤བ༤	ལྷ་བ་	༢༦༡བ༢
246	གསུངས་སོ།།	༢༥༨བ༣	གསུང་ངོ།།	༢༣༦ན༡	གསུང་ངོ།།	༢༦༢བ༦
247	སྒྲུབ་དཀའ་	༢༥༩བ༤	བསྒྲུབ་དཀའ་	༢༣༧ན༢	བསྒྲུབ་དཀའ་	༢༦༤ན༣
248	འབྲལ་ལ།	༢༦༡ན༦	འབྲེལ་ལ།	༢༣༨བ༡	འབྲལ་ལ།	༢༦༥བ༥
249	རྣམས་ནི་	༢༦༡བ༦	རྣམས་ཀྱི་	༢༣༩ན༡	རྣམས་ཀྱི་	༢༦༦ན༦
250	འཚང་རྒྱ་པས་	༢༦༢ན༦	འཚང་རྒྱ་བས་	༢༣༩བ༡	འཚང་རྒྱ་བས་	༢༦༦བ༦
251	ལྟུ་ཨི་པའི་	༢༦༣ན༤	ལྟུ་ཨྀ་པའི་	༢༤༠ན༤	ལྟུ་ཨི་པའི་	༢༦༧བ༣
252	དལ་གསོ་	༢༦༣ན༤	དལ་བསོ་	༢༤༠ན༤	དལ་བསོ་	༢༦༧བ༣
253	དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་	༢༦༣ན༦	དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་	༢༤༠ན༦	དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་	༢༦༧བ༥
254	ཕ་བ་པའི་	༢༦༣བ༡	ལ་བ་པའི་	༢༤༠ན༦	ལྦ་བ་པའི་	༢༦༧བ༦
255	དལ་གསོ་	༢༦༣བ༢	དལ་བསོ་	༢༤༠བ༡	དལ་བསོ་	༢༦༨ན༡

དེ་ག་	༢༤༠བ༤	དེ་ག་	༢༠༢བ༡	༣༨༩།༡༦
སྙིམས་ནས་	༢༤༠བ༥	བསྙིམས་ནས།	༢༠༢བ༢	༣༨༩།༡༧
བྲུས་པ་	༢༤༢ན༢	བྲེད་པ་	༢༠༣བ༤	༣༩༡།༡༦
ཞོན་པའི་	༢༤༢ན༤	ཞིན་པའི་	༢༠༣བ༦	༣༩༢།༢
རྟོག་པ་དང་།།	༢༤༢བ༢	རྟོག་པ་དག །	༢༠༤ན༣	༣༩༢།༡༡
འདྲ་བར་	༢༤༣བ༣	འདྲ་བ་རེ་	༢༠༥ན༢	༣༩༤།༨
བསྒོམས་པས་	༢༤༤བ༣	བསྒོམས་པས་	༢༠༦ན༡	༣༩༦།༢
འཆི་ཁ་	༢༤༤བ༦	འཆི་ག་	༢༠༦ན༥	༣༩༦།༡༡
འོད་གསལ་སྦྱར་	༢༤༧ན༤	འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་	༢༠༨ན༥	༤༠༠།༡༤
ཕྱེ་ནས།	༢༤༨ན༢	བྱེ་ནས།	༢༠༩ན༡	༤༠༢།༡
ཕྱེ་བ་	༢༤༨ན༣	བྱེ་བ་	༢༠༩ན༢	༤༠༢།༤
ཆེན་	༢༤༨བ༡	ཆེན་	༢༠༩ན༧	༤༠༢།༡༥
སླར་ཡང་	༢༤༨བ༣	སླར་ཡང་	༢༠༩བ༡	༤༠༢།༡༩
སྙིང་ཁར་	༢༤༩ན༦	སྙིང་ཁར་	༢༡༠ན༤	༤༠༤།༧
སྙིང་གར་	༢༤༩ན༦	སྙིང་ཁར་	༢༡༠ན༤	༤༠༤།༨
འབྲེལ་མི་འབྲེལ་	༢༤༩བ༣	འབྲལ་མི་འབྲལ་	༢༡༠ན༧	༤༠༤།༡༦
བྲེ་བ་	༢༤༩བ༤	བྲེ་བ་	༢༡༠བ༡	༤༠༤།༡༩
གོ་བར་ནུས་སོ།།	༢༤༩བ༤	གོ་བར་ནུས་སོ།།	༢༡༠བ༡	༤༠༤།༡༩
སྦྱོར་བར་	༢༥༣ན༣	སྦྱོར་བར་	༢༡༣བ༡	༤༡༠།༣
ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་	༢༥༤བ༡	ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་	༢༡༤བ༥	༤༡༢།༡༠
འཆར་བའི་མཚམས་	༢༥༥ན༦	འཆར་བའི་ས་མཚམས་	༢༡༥བ༣	༤༡༣།༢༡
དཀའ་བ་	༢༥༥བ༤	དགའ་བ་	༢༡༥བ༧	༤༡༤།༨
རླུང་སྦྱོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།	༢༥༦བ༤	རླུང་སྦྱོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།	༢༡༦བ༦	༤༡༥།༡༩
ལྟ་བ་	༢༥༧ན༥	ལྟ་བ་	༢༡༧ན༧	༤༡༦།༡༨
གསུང་ངོ་།།	༢༥༨བ༣	གསུང་ངོ་།།	༢༡༨བ༢	༤༡༨།༡༨
སྒྲུབ་དཀའ་	༢༥༩བ༤	བསྒྲུབ་དཀའ་	༢༡༩བ༣	༤༢༠།༡༦
འབྲེལ་ལ།	༢༦༡ན༦	འབྲལ་ལོ།	༢༢༡ན༣	༤༢༣།༡༤
རྣམས་ཀྱི་	༢༦༡བ༦	རྣམས་ཀྱི་	༢༢༡བ༣	༤༢༤།༡༡
འཚང་རྒྱ་བས་	༢༦༢ན༦	འཚང་རྒྱ་བས་	༢༢༢ན༢	༤༢༥།༡༠
ལྷུ་ཨི་པའི་	༢༦༣ན༤	ལྷུ་ཨི་བའི་	༢༢༢བ༦	༤༢༦།༡༥
ངལ་བསོ་	༢༦༣ན༤	ངལ་སོ་	༢༢༢བ༦	༤༢༥།༡༥
དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་	༢༦༣ན༦	དཔའ་བོ་དད་དཔའ་མོ་	༢༢༢བ༨	༤༢༧།༤
ལྭ་བ་པའི་	༢༦༣བ༡	ལྭ་བའི་པའི་	༢༢༣ན༡	༤༢༧།༧
ངལ་བསོ་	༢༦༣བ༢	དལ་བསོ་	༢༢༣ན༣	༤༢༧།༡༤

256	བར་མ་དེར།།	༢༦༣བ༥	བར་མ་དོར།།	༢༤༠བ༤	བར་མ་དོར།།	༢༦༨ན༤
257	བར་དོར་རྟོགས་ནས་	༢༦༣བ༦	བར་དེར་རྟེགས་ནས་	༢༤༠བ༥	བར་དོར་རྟགས་ནས་	༢༦༨ན༥
258	འཕོབ་	༢༦༣བ༦	འཕོབ་	༢༤༠བ༥	འཕབ་	༢༦༨ན༥
259	གྲུབ་པ་	༢༦༤ན༢	འགྲུབ་པ་	༢༤༠བ༦	གྲུབ་པ་	༢༦༨བ༡
260	སྒྲུང་ཞེས་	༢༦༥ན༥	སྒྲུར་ཞེས་	༢༤༢ན༢	སྒྲུང་ཞེས་	༢༦༩བ༤
261	དེ་ལ་ཐེག་	༢༦༦ན༣	ད་ལ་ཐེག་	༢༤༢བ༦	ད་ལ་ཐག་	༢༧༠བ༣
262	སྤྱེལ་ཤེས་	༢༦༦བ༦	སྦྱེལ་ཤེས་	༢༤༣བ༢	སྦྱེལ་ཤེས་	༢༧༡ན༦
263	གྱུར་ཅིང་།།	༢༦༨བ༣	གྱུར་ཅིག །	༢༤༥ན༣	གྱུར་ཅིང་།།	༢༧༣ན༣
264	སྤར་བཤད་	༢༧༡ན༥	སྤར་ལྷར་བཤད་	༢༤༧བ༢	སྤར་ལྷར་བཤད་	༢༧༥བ༦
265	ཐག་བས་ཀྱང་	༢༧༡བ༣	ཐག་པས་ཀྱང་	༢༤༧བ༦	ཐག་བས་ཀྱང་	༢༧༦ན༥
266	ལྟེང་ཀའི་	༢༧༢བ༣	སྟེང་ཀའི་	༢༤༨བ༤	ལྟེང་ཀའི་	༢༧༧ན༤
267	ཆུ་ལ་	༢༧༣ན༤	ཚུལ་	༢༤༩ན༥	ཆུ་ལ་	༢༧༧བ༥
268	གོང་བུ་གནས་པ་	༢༧༣ན༤	གོང་བུ་ལྔ་བུ་གནས་པ	༢༤༩ན༥	གོང་བུ་ལྔ་བུ་གནས་པ	༢༧༧བ༥
269	ཆུད་པས།	༢༧༤བ༥	ཚུད་པས།	༢༥༠བ༤	ཆུད་པས།	༢༧༩ན༦
270	འདི་གསལ་	༢༧༥ན༡	འོད་གསལ་	༢༥༠བ༦	འོད་གསལ་	༢༧༩བ༣
271	མདོན་དུ་འང་	༢༧༥བ༢	སྟོན་དུ་རང་	༢༥༡བ༡	མདོན་དུ་རང་	༢༨༠ན༣
272	བཞི་དངོས་	༢༧༧ན༢	བཞི་པ་དངོས་	༢༥༢བ༤	བཞི་དངོས་	༢༨༡བ༢
273	རྣམས་ལ་སྟོན་	༢༧༨བ༤	རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་	༢༥༤ན༤	རྣམས་ལ་སྟོན་	༢༨༣ན༣
274	སྨོག་ནའང་	༢༧༨བ༦	སྨེག་ནའང་	༢༥༤ན༦	སྨོག་ནའང་	༢༨༣ན༦
275	དྭངས་ཤིང་	༢༧༩ན༦	དྭངས་ཤིང་	༢༥༤བ༥	དྭངས་ཤིང་	༢༨༣བ༥
276	བསྟན་ཏེ།	༢༧༩བ༥	བསྟན་ཏོ།	༢༥༥ན༤	བསྟན་ཏེ།	༢༨༤ན༤
277	སྒྲོད་པ་	༢༨༡ན༡	སྒྲོང་བ་	༢༥༦ན༥	སྒྲོང་བ་	༢༨༥ན༥
278	ཐོབ་པ་དང་།།	༢༨༢ན༦	ཐོབ་པ་དག །	༢༥༧བ༢	ཐོབ་པ་དག །	༢༨༦བ༤
279	སྔོན་དུ་	༢༨༣ན༤	སྔོན་བུ་	༢༥༨ན༥	སྔོན་དུ་	༢༨༧བ༡
280	ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་ཐླ་	༢༨༣བ༥	ཐེག་པ་ལ་མཐར་ཐླ་	༢༥༨བ༦	ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་	༢༨༨ན༣
281	སྒྲོད།།	༢༨༤བ༡	སྒྲུད།།	༢༥༩བ༡	སྒྲོད།།	༢༨༨བ༥
282	དག་གི །	༢༨༤བ༣	དག་གིས།།	༢༥༩བ༣	དག་གིས།།	༢༨༩ན༡
283	མཐར་ལམ་	༢༨༥ན༡	མཐར་ཕྱུགས་ལམ་	༢༦༠ན༡	མཐར་ལམ་	༢༨༩ན༤
284	བསྡུད་པར་	༢༨༧ན༡	སྡུད་པར་	༢༦༡བ༥	སྡུད་པར་	༢༩༡ན༣
285	སྒྲོར་བ་	༢༨༨ན༥	སྒྲོར་བ་	༢༦༣ན༢	སྐོར་བ་	༢༩༢ན༦
286	འཆར་ཚུལ་ཁྲིད་	༢༨༨བ༣	འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྲིད་	༢༦༣ན༥	འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྲིད་	༢༩༢བ༤
287	ཁྲིད་པར་	༢༨༨བ༤	ཁྲིབ་པར་	༢༦༣བ༡	ཁྲིབ་པར་	༢༩༢བ༦
288	རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲི་	༢༨༩ན༦	རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲི་	༢༦༤ན༣	རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲི་	༢༩༣བ༢
289	བལྟས་པ་	༢༨༩བ༢	ལྟས་པ་	༢༦༤ན༥	ལྟས་པ་	༢༩༣བ༤
290	ལག་སྦྱི།	༢༩༠བ༢	ལག་སྦྱིས།	༢༦༥ན༤	ལག་སྦྱིས།	༢༩༤བ༣
291	དང་པོ་པའི་	༢༩༠བ༤	དང་པོ་པའི་	༢༦༥ན༦	དང་པོ་པའི་	༢༩༤བ༥

བར་མ་དོར།།	༢༦༣བ༥	བར་མ་དོར།།	༢༢༣ན༦	༤༢༧།༡༡
བར་དོར་རྟོགས་ནས་	༢༦༣བ༦	བར་དོར་རྟོགས་ནས་	༢༢༣ན༧	༤༢༨།༢
འཕོབ་	༢༦༣བ༦	འཕོབ་	༢༢༣ན༧	༤༢༨།༣
གྲུབ་པ་	༢༦༤ན༢	གྲུབ་པ་	༢༢༣བ༡	༤༢༨།༧
སྤྲང་ཞེས་	༢༦༥ན༥	སྤྲང་ཞེས་	༢༢༤བ༢	༤༣༠།༩
དེ་ལ་ཐེག་	༢༦༦ན༣	དེ་ལ་ཐེག་	༢༢༥བ༡	༤༣༡།༡༨
སྤྲུལ་ཤེས་	༢༦༦བ༦	སྤྲུལ་ཤེས་	༢༢༦ན༢	༤༣༢།༡༨
ཀྱུར་ཅེང་།།	༢༦༨བ༣	ཀྱུར་ཅེང་།	༢༢༧བ༣	༤༣༥།༡༣
སྤར་བཤད་	༢༧༡ན༥	སྤར་ལྷར་བཤད་	༢༣༠ན༡	༤༣༩།༢༠
ཐག་པས་ཀྱང་	༢༧༡བ༣	ཐག་པས་ཀྱང་	༢༣༠ན༧	༤༤༠།༡༡
ལྡེད་ཀའི་	༢༧༢བ༣	ལྡེད་ཀའི་	༢༣༡ན༤	༤༤༢།༣
ཚུ་ལ་	༢༧༣ན༤	ཚུ་ལ་	༢༣༡བ༤	༤༤༣།༦
གོང་བུ་གནས་པ་	༢༧༣ན༤	གོང་བུ་ལྷ་བུ་གནས་པ་	༢༣༡བ༤	༤༤༣།༦
ཚུད་པས།	༢༧༤བ༥	ཚུད་པས།	༢༣༣ན༤	༤༤༥།༡༣
འོད་གསལ་	༢༧༥ན༡	འོད་གསལ་	༢༣༣ན༦	༤༤༦།༣
སྟོན་དུ་རང་	༢༧༥བ༢	མདོན་དུ་རང་	༢༣༣བ༧	༤༤༧།༢
བཞི་དངོས་	༢༧༧ན༢	བཞི་དངོས་	༢༣༥ན༣	༤༤༩།༧
རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་	༢༧༨བ༤	རྣམས་ལ་སྟོན་	༢༣༦བ༤	༤༥༢།༣
སྨོག་ན་འང་	༢༧༨བ༦	སྨོག་ནའང་	༢༣༦བ༧	༤༥༢།༩
དྭངས་ཤིང་	༢༧༩ན༦	དངས་ཤིང་	༢༣༧ན༦	༤༥༣།༩
བསྟན་ཏོ།།	༢༧༩བ༥	བསྟན་ཏེ།	༢༣༧བ༤	༤༥༤།༨
སྦྱོད་པ་	༢༨༡ན༡	སྦྱོང་བ་	༢༣༨ན༦	༤༥༦།༨
ཐོབ་པ་དག །	༢༨༢ན༦	ཐོབ་པ་དང་།།	༢༤༠ན༣	༤༥༨།༡༦
སྟོན་དུ་	༢༨༣ན༤	སྟོན་དུ་	༢༤༠བ༧	༤༥༩།༢༠
ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་	༢༨༣བ༥	ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་	༢༤༡བ༡	༤༦༡།༡
སྦྱོད།།	༢༨༤བ༡	སྦྱོད།།	༢༤༢ན༢	༤༦༢།༡
དག་གི །	༢༨༤བ༣	དག་གིས།།	༢༤༢ན༤	༤༦༢།༦
མཐར་ཐུགས་ལམ་	༢༨༥ན༡	མཐར་ལམ་	༢༤༢བ༡	༤༦༣།༢
སྤྱད་པར་	༢༨༧ན༡	སྤྱད་པར་	༢༤༤ན༥	༤༦༦།༥
སྦྱོར་བ་	༢༨༨ན༥	སྦྱོར་བ་	༢༤༥ན༧	༤༦༨།༨
འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་	༢༨༨བ༣	འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་	༢༤༥བ༤	༤༦༨།༡༨
ཁྱད་པར་	༢༨༨བ༤	ཁྱབ་པར་	༢༤༥བ༦	༤༦༩།༣
རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲི་	༢༨༩ན༦	རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲི་	༢༤༦ན༨	༤༧༠།༦
བལྟས་པ་	༢༨༩བ༢	ལྟས་པ་	༢༤༦བ༢	༤༧༠།༡༡
ལག་སློས་	༢༩༠བ༢	ལག་སློས།	༢༤༧བ༡	༤༧༢།༡༠
དང་པོ་པའི་	༢༩༠བ༤	དང་པོ་པའི་	༢༤༧བ༤	༤༧༢།༡༥

292	གསུང་བ་	༢༩༡བ༢	གསུང་བ་	༢༦༦ན༣	གསུང་བ་	༢༩༥བ༣
293	སེམས་དཔར་	༢༩༡བ༣	སེམས་དཔའ་	༢༦༦ན༤	སེམས་དཔར་	༢༩༥བ༥
294	མ་ཐོབ་པར་	༢༩༣བ༢	མ་ཐོབ་པར་	༢༦༧བ༦	མ་ཐོབ་པར་	༢༩༧བ༢
295	སྣར་འཁོར་	༢༩༣བ༦	སླར་འཁོར་	༢༦༨ན༣	སྣར་འཁོར་	༢༩༧བ༦
296	ཆེས་མཆོག་	༢༩༥བ༣	ཆོས་མཆོག་	༢༦༩བ༤	ཆོས་མཆོག་	༢༩༩བ༡
297	མི་འཐད་དེ།	༢༩༧ན༢	མི་འཐད་དོ།	༢༧༡ན༢	མི་འཐད་དེ།	༣༠༡ན༡
298	དྭང་བའི་	༢༩༧བ༥	དང་བའི་	༢༧༡བ༥	དང་བའི་	༣༠༡བ༤
299	དྭངས་པ་	༢༩༧བ༦	དངས་པ་	༢༧༡བ༦	དྭངས་པ་	༣༠༡བ༥
300	ཡོད་པ་ལ།	༢༩༩ན༣	ཡོད་པས།	༢༧༣ན༡	ཡོད་པ་ལ།	༣༠༣ན༢
301	སྐད་དོད་ཡུ་གན་དྲིའི་	༢༩༩ན༤	སྐད་དོད་ཡུ་གན་དྭའི་	༢༧༣ན༢	སྐད་དོད་ཡུ་གན་དྭའི་	༣༠༣ན༢
302	ན་དྲི་ནི་	༢༩༩ན༤	ན་དྭ་ནི་	༢༧༣ན༢	ན་དྭ་ནི་	༣༠༣ན༢
303	ཡ་ཀྲུལ་	༢༩༩ན༤	ཡ་ཁྲུལ་	༢༧༣ན༢	ཡ་ཁྲུལ་	༣༠༣ན༢
304	ཁིམ་པ་	༢༩༩བ༥	ཁྲིམ་པ་	༢༧༣བ༣	ཁིམ་པ་	༣༠༣བ༤
305	དགོས་ཡོད་དོ།།	༣༠༠བ༡	དགས་པ་ཡོད་དོ།།	༢༧༤ན༤	དགོས་པ་ཡོད་དོ།།	༣༠༤ན༥
306	ཀླུང་སེམས་ཀྱི་	༣༠༠བ༤	ཀླུང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་	༢༧༤བ༡	ཀླུང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་	༣༠༤བ༢
307	སྙོམས་པར་	༣༠༣ན༣	སྙམས་པར་	༢༧༦བ༤	སྙོམས་པར་	༣༠༦བ༥
308	སྦྱོར་བའོ།།	༣༠༣ན༣	སྦྱར་བའོ།།	༢༧༦བ༤	སྦྱོར་བའོ།།	༣༠༦བ༦
309	གསུམ་ལས་རྒྱུ་དང་	༣༠༤བ༢	གསུམ་ལས་ལས་རྒྱུ་དང་།	༢༧༨ན༡	གསུམ་ལས་ལས་རྒྱུ་དང་།	༣༠༨ན༤
310	ཇི་སྙེད་	༣༠༦ན༣	ཇི་སྙེད་	༢༧༩བ༡	ཇི་སྙེད་	༣༠༩བ༤
311	ནི་	༣༠༦ན༦	མི་	༢༧༩བ༤	མི་	༣༡༠ན༢
312	དུ་འབོད་	༣༠༧བ༥	དུ་འབོད་	༢༨༠བ༢	དུ་འབོད་	༣༡༠བ༦
313	འགྱུར་བ།།	༣༠༧བ༥	འགྱུར་བ།།	༢༨༠བ༢	འགྱུར་བ།།	༣༡༠བ༦
314	སྒྲུབ་པ་	༣༠༧ན༦	བསྒྲུབ་པ་	༢༨༠བ༣	བསྒྲུབ་པ་	༣༡༡ན༡
315	སྒོམ་པ་	༣༠༩ན༥	བསྒོམ་པ་	༢༨༢ན༡	བསྒོམ་པ་	༣༡༢བ༥
316	སྐྱེ་བའི་	༣༡༠བ༡	སྐྱེད་པའི་	༢༨༣བ༢	སྐྱེ་བའི་	༣༡༤ན༡
317	སྡེ་སྣོད་ལན་	༣༡༡ན༣	སྡེ་སྣོད་དུ་ལན་	༢༨༤ན༤	སྡེ་སྣོད་དུ་ལན་	༣༡༤བ༣
318	ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་	༣༡༢ན༦	ལོག་པ་ན་ཉེན་མོངས་	༢༨༥བ༡	ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་	༣༡༥བ༥
319	ན།	༣༡༢བ༢	ནི།	༢༨༥བ༣	ན།	༣༡༦ན༡
320	སྐྱུ་རུ་ར་	༣༡༢བ༣	སྐྱུ་རུ་ར་	༢༨༥བ༤	སྐྱུ་རུ་ར་	༣༡༦ན༢
321	མི་འགྲོ་ལ།	༣༡༣ན༤	མི་འགྲེ་ལ།	༢༨༦ན༤	མི་འགྲེ་ལ།	༣༡༦བ༢
322	སོགས་ལ་བཤད་	༣༡༣ན༥	སོགས་ལས་བཤད་	༢༨༦ན༥	སོགས་ལས་བཤད་	༣༡༦བ༣
323	བཙུག་ན་	༣༡༤བ༣	བཙུག་ན་	༢༨༧བ༢	བཙུག་ན་	༣༡༨ན༡
324	འཛངས་	༣༡༥ན༥	མཛངས་	༢༨༨ན༤	མཛངས་	༣༡༨བ༢
325	བྲུས་པ་ཆེ་	༣༡༨ན༢	བྲུས་པས་ཆེ་	༢༩༠བ༥	བྲུས་པས་ཆེ་	༣༢༡ན༥
326	དེ་ནི་ཆེ་	༣༡༨བ༡	དེའི་ཆེ་	༢༩༡ན༤	དེའི་ཆེ་	༣༢༡བ༣
327	རིག་རྡོ་རྗེ་	༣༢༣བ༡	རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་	༢༩༦ན༡	རིག་རྡོ་རྗེ་	༣༢༦བ༣
328	ཚང་མང་བ་	༣༢༥ན༣	ཚང་མང་བ་	༢༩༧བ༣	ཚང་མང་བ་	༣༢༨ན༦

གསུང་བ་	༢༩༡བ༢	གསུང་བ་	༢༤༨ན༨	༤༧༤།༧
སེམས་དཔར་	༢༩༡བ༣	སེམས་དཔར་	༢༤༨བ༢	༤༧༤།༡༠
མ་ཐོབ་པར་	༢༩༣བ༢	མ་ཐོབ་བར་	༢༥༠ན༥	༤༧༧།༡༠
སྔར་འཁོར་	༢༩༣བ༦	སྔར་འཁོར་	༢༥༠བ༢	༤༧༧།༣༠
ཆོས་མཆོག་	༢༩༥བ༣	ཆོས་མཆོག་	༢༥༢ན༢	༤༨༠།༡༧
མི་འཕད་དེ།	༢༩༧ན༢	མི་འཕད་དེ།	༢༥༣ན༣	༤༨༣།༨
དྭང་བའི་	༢༩༧བ༥	དྭང་བའི་	༢༥༣བ༥	༤༨༤།༡༤
དྭངས་པ་	༢༩༧བ༦	དངས་པ་	༢༥༣བ༦	༤༨༤།༡༧
ཡོད་པས།	༢༩༩ན༣	ཡོད་པ་ལ།	༢༥༤བ༥	༤༨༧།༩
སྐད་དོང་ཡུ་ག་ན་དྷིའི་	༢༩༩ན༤	སྐད་དོད་ཡུ་ག་ན་དྷའི་	༢༥༤བ༥	༤༨༧།༡༠
ན་དྷི་ཎི་	༢༩༩ན༤	ན་དྷ་ཎི་	༢༥༤བ༥	༤༨༧།༡༡
ཡ་གྲུལ་	༢༩༩ན༤	ཡ་བྲུལ་	༢༥༤བ༥	༤༨༧།༡༡
ཁེམ་པ་	༢༩༩བ༥	ཁེམ་པ་	༢༥༥ན༥	༤༨༨།༡༣
དགོས་པ་ཡོད་དོ།།	༣༠༠བ༡	དགོས་པ་ཡོད་དོ།།	༢༥༥བ༥	༤༨༩།༡༥
ཀླུང་སེམས་ཅན་ཀྱི་	༣༠༠བ༤	ཀླུང་སེམས་ཅན་གྱི་	༢༥༦ན༡	༤༩༠།༥
སྒོམས་པར་	༣༠༣ན༣	སྒོམས་པར་	༢༥༧བ༦	༤༩༤།༥
སྦྱོར་བའོ།།	༣༠༣ན༣	སྦྱོར་པའོ།།	༢༥༧བ༧	༤༩༤།༥
གསུམ་ལས་ལས་རྒྱུ་དང་	༣༠༤བ༢	གསུམ་ལས་ལས་རྒྱུ་དང་།	༢༥༨བ༨	༤༩༦།༨
ཇི་སྙེད་	༣༠༦ན༣	ཇི་སྙེད་	༢༦༠ན༤	༤༩༩།༤
མི་	༣༠༦ན༦	མི་	༢༦༠ན༨	༤༩༩།༡༣
ཧུ་འབོད་	༣༠༧བ༥	ཧུ་འབོད་	༢༦༡ན༤	༥༠༡།༧
འགྱུར་ག།།	༣༠༧བ༥	འགྱུར་ག།།	༢༦༡ན༤	༥༠༡།༧
སྒྲུབ་པ་	༣༠༧ན༦	བསྒྲུབ་པ་	༢༦༡ན༥	༥༠༡།༡༡
སྒོམ་པ་	༣༠༩ན༥	བསྒོམ་པ་	༢༦༢བ༦	༥༠༤།༡༣
སྐྱེ་བའི་	༣༡༠བ༡	སྐྱེ་བའི་	༢༦༣བ༦	༥༠༦།༡༢
སྟེ་སྟོད་ལན་	༣༡༡ན༣	སྟེ་སྟོད་དུ་ལན་	༢༦༤ན༧	༥༠༨།༡
ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་	༣༡༢ན༦	ལོག་པ་ནས་ཉོན་མོངས་	༢༦༥ན༨	༥༡༠།༡
ནི།	༣༡༢བ༢	ན།	༢༦༥བ༢	༥༡༠།༧
སྐྱུ་རུ་ར་	༣༡༢བ༣	སྐྱུ་རུ་ར་	༢༦༥བ༣	༥༡༠།༡༠
མི་འགྲེ་ལ།	༣༡༣ན༤	མི་འགྲེ་ལ།	༢༦༦ན༢	༥༡༡།༩
སོགས་ལས་བཤད་	༣༡༣ན༥	སོགས་ལས་བཤད་	༢༦༦ན༣	༥༡༡།༡༡
བཙུག་ན་	༣༡༤བ༣	བཙུག་ནས་	༢༦༧ན༤	༥༡༣།༡༣
མཛངས་	༣༡༥ན༥	མཛངས་	༢༦༧བ༥	༥༡༥།༡
བྲུས་པས་ཚེ་	༣༡༨ན༢	བྲུས་པས་ཚེ་	༢༧༠ན༡	༥༡༩།༡༢
དེའི་ཚེ་	༣༡༨བ༡	དེའི་ཚེ་	༢༧༠ན༦	༦༢༠།༦
རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་	༣༢༣བ༡	རིག་རྡོ་རྗེ་	༢༧༤ན༤	༥༢༨།༢
ཚད་མང་བ་	༣༢༥ན༣	ཚང་མེད་པ་	༢༧༥བ༤	༥༣༠།༡༨

329	ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་	༣༢༥ན༥	ལྷ་ནི་ཉི་ཤུ་	༢༩༧བ༤	ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་	༣༢༨བ༢
330	མངོན་པར་འདུ་	༣༢༥བ༥	མངོན་པས་འདུ་	༢༩༨ན༤	མངོན་པར་འདུ་	༣༢༩ན༡
331	གྲུབ་པའི་	༣༢༥བ༦	འགྲུབ་པའི་	༢༩༨ན༥	གྲུབ་པའི་	༣༢༩ན༢
332	ཚོགས་	༣༢༧ན༢	ཚོ་གས་	༢༩༩ན༦	ཚོ་གས་	༣༣༠ན༤
333	གསུངས་མོད་ཀྱང་།	༣༢༧ན༦	གསུང་མོད་ཀྱང་།	༢༩༩བ༣	གསུང་མོད་ཀྱང་།	༣༣༠བ༢
334	དཔྱུད་པ་	༣༢༩ན༢	སྤྱུད་པ་	༣༠༡ན༥	དཔྱུད་པ་	༣༣༢ན༣
335	འཁྲོར་བས་	༣༢༩ན༦	འཁྲོར་བས་	༣༠༡བ༣	འཁྲོར་པས་	༣༣༢བ༢
336	བཏགས་པ་	༣༢༩བ༥	བརྟགས་པ་	༣༠༢ན༢	བརྟགས་པ་	༣༣༣ན༡
337	དེས་ནས་	༣༣༢ན༤	དེས་ན་	༣༠༤ན༥	དེས་ན་	༣༣༥ན༦
338	བྱེ་བ་	༣༣༢ན༥	བྲེ་བ་	༣༠༤ན༦	བྲེ་བ་	༣༣༥བ༡
339	ཤད་པ་	༣༣༢ན༥	བཤད་པ་	༣༠༤ན༦	བཤད་པ་	༣༣༥བ༢
340	སྒྱུ་ལུས་པས་	༣༣༢བ༥	སྒྱུ་ལུས་ལས་	༣༠༤བ༥	སྒྱུ་ལུས་པས་	༣༣༦ན༡
341	སློབ་པའི་	༣༣༣ན༢	སླེབས་པའི་	༣༠༥ན༢	སླེབ་པའི་	༣༣༦ན༤
342	སྒྲུབ་བམ།	༣༣༣བ༤	སྒྲུབ་པའམ་	༣༠༥བ༤	སྒྲུབ་པའམ་	༣༣༧ན༡
343	བརྟན་པ་	༣༣༥ན༡	བརྟེན་པ་	༣༠༦བ༦	བརྟན་པ་	༣༣༨ན༤
344	ཧྲུ་ཏྲ་	༣༣༦ན༣	ཧྲུ་ཀྲ་	༣༠༧བ༥	ཧྲུ་ཀྲ་	༣༣༩ན༦
345	སྤྲུད་པ་	༣༣༦ན༥	སྤྲོད་པ་	༣༠༧བ༦	སྤྲུད་པ་	༣༣༩བ༡
346	བརྟན་པས་བསྟན་ཏོ།།	༣༣༧ན༥	བརྟེན་པས་བསྟན་ནོ།།	༣༠༨བ༥	བརྟན་པས་བསྟན་ནོ།།	༣༤༠བ༡
347	ཟླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་	༣༣༨བ༣	ཟླ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་	༣༡༠ན༢	ཟླ་མད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་	༣༤༡བ༥
348	བསྐྱར་བར་	༣༣༩ན༢	བསྐྱེར་བར་	༣༡༠ན༦	བསྐྱར་བར་	༣༤༢ན༤
349	སྙིང་པོར་མི་ལྔ་ལ།།	༣༤༠ན༥	སྙིང་པོ་རིམ་ལྔ་ལ།།	༣༡༡བ༢	སྙིང་པོ་རིམ་ལྔ་ལ།།	༣༤༣བ༡
350	དབང་བསྒྱུར་	༣༤༠བ༣	དབང་བསྒྱུར་	༣༡༡བ༦	དཔང་བསྒྱུར་	༣༤༣བ༦
351	ཀུ་མཱ་ར་མ་ཏི་	༣༤༡ན༤	ཀུ་མ་ར་མ་ཏི་	༣༡༢བ༢	ཀུ་མཱ་ར་མ་ཏི་	༣༤༤བ༢

ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་	༣༢༥ན༥	ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་	༢༧༥བ༦	༥༣༡།༤
མཛོན་པར་འདུ་	༣༢༥བ༥	མཐན་པརའདུ་	༢༧༦ན༤	༥༣༢།༡
གྲུབ་པའི་	༣༢༥ན༦	གྲུབ་པའི་	༢༧༦ན༦	༥༣༢།༤
ཚོགས་	༣༢༧ན༢	ཚོ་གས་	༢༧༧ན༦	༥༣༤།༣
གསུངས་མོད་ཀྱང་།	༣༢༧ན༦	གསུང་མོད་ཀྱང་།	༢༧༧བ༢	༥༣༤།༡༣
སྤྱོད་པ་	༣༢༩ན༢	དཔྱད་པ་	༢༧༩ན༢	༥༣༧།༤
འཁྱོར་བས་	༣༢༩ན༦	འཁྱོར་པས་	༢༧༩ན༧	༥༣༧།༡༥
བཏགས་པ་	༣༢༩བ༥	བརྟགས་པ་	༢༧༩བ༦	༥༣༨།༡༡
དེས་ནས་	༣༣༢ན༤	དེས་ན་	༢༨༡བ༧	༥༤༢།༤
ཕྱེ་བ་	༣༣༢ན༥	བྱེ་བ་	༢༨༡བ༨	༥༤༢།༦
བཤད་པ་	༣༣༢ན༥	བཤད་པ་	༢༨༡བ༨	༥༤༢།༨
སྒྱུ་ལུས་ལས་	༣༣༢བ༥	སྒྱུ་ལུས་པས་	༢༨༢ན༧	༥༤༣།༣
སླེབ་པའི་	༣༣༣ན༢	སླེབ་པའི་	༢༨༢བ༢	༥༤༣།༡༠
སྒྲུབ་བམ།	༣༣༣ན༢	སྒྲུབ་པའམ་	༢༨༣ན༤	༥༤༤།༡༥
བརྟན་པ་	༣༣༥ན༡	བརྟན་པ་	༢༨༤ན༣	༥༤༦།༡༣
ཐུ་ཀྲ་	༣༣༦ན༣	ཐུ་ཀྲྭ་	༢༨༥ན༢	༥༤༨།༨
སྤྱོད་པ་	༣༣༦ན༥	སྤྱོད་པ་	༢༨༥ན༣	༥༤༨།༡༢
བརྟན་པས་བསྟན་ཏོ།།	༣༣༧ན༥	བརྟན་པས་བསྟན་ནོ།།	༢༨༥བ༨	༥༥༠།༤
བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་	༣༣༨བ༣	བླ་མད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་	༢༨༧ན༡	༥༥༢།༨
བསྐྱེར་བར་	༣༣༩ན༢	བསྐུར་བར་	༢༨༧ན༧	༥༥༣།༢
སྙིང་པོ་རིམ་ལྔ་ལ།།	༣༤༠ན༥	སྙིང་པོ་རིམ་ལྔ་ལ།།	༢༨༨ན༨	༥༥༤།༡༩
དབང་བསྐུར་	༣༤༠བ༣	དབང་བསྐུར་	༢༨༨བ༥	༥༥༥།༡༠
ཀུ་སླ་ར་མ་ཧེ་	༣༤༡ན༤	ཀུ་སླ་ར་མ་ཧེ་	༢༨༩ན༧	༥༥༦།༡༠

༄། བྱུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ་གསལ་བའི་འདུས་པའི་རིམ་ལྔའི་ སྐོར་གྱི་མཚན་བྱང་ཁག

༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་པ། ནཱ་རོ་པས་མཛད།
(སྣར་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༦-༢༤ན༣)

༢ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༡-༡༨༧ན༧)

༣ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ། སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༧-༡༨༠བ༣)

༤ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི་ ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༧བ༧)

༥ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ ཤོག་གྲངས་༢༠༧བ༢-༢༣༧ན༧)

༦ རིམ་ལྔའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་འཕྲོག སློབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཤོག་གྲངས་༡༤༨བ༤-༡༦༥༨ན༧)

༧ རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དཔལ་ལཀྵྨཱི་ཀ་ར་ཡིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༡༨༧བ༡-༢༧༧ན༧)

༨ རིམ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༨ན༡-༢༤བ༧)

༩ རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡-༡༥༧ན༧)

༡༠ རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ། དཔལ་ནཱ་རོ་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི། ཤོག་གྲངས་༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧)

༡༡ རིམ་པ་ལྔ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཤོག་གྲངས་༤༥ན༥-༥༧ན༡)

༡༢ རིམ་པ་ལྔ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ཤོག་གྲངས་༡༨༠བ༣-༢༠༣ན༤)

༄ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་བོད་དཔེ་གང་རྙེད་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་ཁག

༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བའི་བང་མཛོད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༣༧-༢༩༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁྲིར་བདེ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཁ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༦༥-༢༡༠)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད། (པོད་གསུམ་པའི་སྟེ་ཚན་ར། པེ་ཅིང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༧༠-༡༣༤)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤༥༥-༦༠༣)

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཟབ་དོན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད། (པོད་པ། འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་༤༣༥-༥༡༧)

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༤༣-༥༠༤)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཟ་མ་ཏོག་གི་ཁ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད། (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༣༥)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད་དང་པོའི་སྡེ་ཚན་ད། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༣༡)

༩ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།
(པོད་ཙ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡-༩༣༩)

༡༠ རིམ་ལྔའི་དོན་བསྡུས་ཡིག་ཆུང་། བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཏ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥ན༤-༧ན)

༡༡ རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༡-༨༣ན༣)

༡༢ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྲིས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཚ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡༤-༡༦༤)

༡༣ རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་གྱི་ཊཱི་ཀ །ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།
(པོད་ཚ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༥-༡༣༣)

༡༤ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྣར་ཁྲིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་འཁྲུལ་པའི་དྲི་བྲལ་
ཞེས་བྱ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།
(པོད་ཙ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༠༧-༢༣༨)

༡༥ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོག དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༦༠༩-༦༥༧)

༡༦ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཡུ་མོ་ལུགས། རྒྱལ་ཁམས་པ་ཛྙཱནས་མཛད་པ།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༣༦-༥༨)

༡༧ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ། མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཧཱུཾ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༣-༢༨༡)

༡༨ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་ཉི་མ། འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད་ཚ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡༧-༤༩༧)

༡༩ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་། དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།
(པོད་ཉ། བླ་བྲང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༤༧-༥༨༦)

༢༠ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང་། བློ་བཟང་རྟ་མགྲིན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ད། ལག་བྲིས། ཤོག་གྲངས་༩-༥༢)

༢༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མེ་ཏོག་སིལ་མ། དབལ་མང་པཎྜི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠༥-༥༤༥)

༢༢ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་མ། བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༤༩-༢༩༤༣)

༢༣ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྔགས། འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད་ཚ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤༩༩-༥༣༩)

༢༤ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད་ཚ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༧༥)

༢༥ གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྔ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། ཊཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད། (པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༣༩-༢༨༠)

༢༦ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཉ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥-༣༣༦)

༢༧ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་
མ་ཏོག རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཐ། ཞོལ་པར་མ་ལྷོ་ལི་བསྐྱུར་དཔར་བརྒྱབ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༥-༦༨)

༢༨ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ག ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༧༠-༡༥༠)

༢༩ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ག འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༨༣)

༣༠ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཛ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༦༡༡)

༣༡ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ཚ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༡-༡༦༤༢)

༣༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་རྫོགས་རིམ་རིགས་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་
གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ། ཟླ་གཡབ་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཉ། ཟླ་གཡབ་བུ་དགོན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༦༠༡-༦༡༢)

༣༣ གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སྐལ་ལྡན་དགྱེས་
བྱེད། གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཀ སློག་གླད་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣-༢༡༡)

༣༤ གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཁྲིར་བདེ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད་ཁ། ལྷ་བྲང་དཔར་མ་བསྐྱུར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥-༢༡༠)

༄༅ ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པོད། ༡ ༼ཀ༽

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས། (༡-༡༤༩)

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་ཟུར་འདེབས་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས། (༡༤༩-༡༧༣)

༣ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ཤས་ཉུང་ངུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ། (༡༧༥-༢༡༠)

༤ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས། (༢༡༡-༢༢༡)

༥ ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་དང་མཇལ་ཚུལ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་ཆེམས་གནང་སྐོར། (༢༢༣-༢༣༢)

༦ བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་ཁྱད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ། (༢༣༣-༢༤༠)

༧ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བ་སོ་ཆོས་རྗེ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། (༢༤༡-༢༤༦)

༨ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསན་ཡིག (༢༤༧-༣༡༠)

༩ ཞུ་ལན་སྨན་མཆོག་བདུད་རྩིའི་ཕྲེང་བ། (༣༡༡-༣༤༡)

༡༠ བླ་མ་ལྷུ་བཙུ་པའི་རྣམ་བཤད་སློབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་། (༣༤༣-༤༠༢)

༡༡ གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ། (༤༠༣-༥༦༡)

༡༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། (༥༦༣-༧༩༨)

༡༣ དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེ་ལྡེང་མར་གྲགས་པ། (༧༩༩-༩༦༧)

༡༤ དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྟེད་ལྡེང་མ། (༩༦༩-༩༨༥)

པོད། ༢ ༼ཁ༽

༡ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུ། (༡-༦༣༡)

༢ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཟིན་བྲིས། (༦༣༣-༨༥༩)

༣ རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༨༦༡-༨༩༦)

༤ ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲུབ་ཐབས། འཕོ་བ། བཀའ་བསྒོ་བཅས། (༨༩༧-༩༠༥)

༥ སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ། (༩༠༧-༩༡༥)

༦ སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་ཚུལ་རྗེའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཀོད་པ། (༩༡༧-༩༢༨)

༧ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩའི་རིམ་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཕྱག་ལེན། (༩༢༩-༩༤༩)

པོད། ༣ ༼ག༽

༡ རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ། (༡-༩༩༣)

པོད་ ༤ ༼ང༽

༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་ གསལ་བའི་ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ། (༡-༡༠༤༡)

པོད། ༥ ༼ཅ༽

༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ། (༡-༢༠༣)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད། སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་འཆད་པའི་ས་བཅད་བསྡུས་དོན། (༢༠༥-༢༦༥)

༣ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱུ་གུ། (༢༦༧-༥༦༧)

༤ ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པའི་རྒྱུད། (༥༦༨-༥༨༡)

༥ འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ། (༥༨༣-༦༨༥)

༦ དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། (༦༨༧-༧༠༠)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱི་ཀཱ། (༧༠༡-༨༣༣)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་དབང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། (༨༣༥-༩༨༩)

༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། (༩༩༡-༡༠༧༠)

༡༠ གསང་འདུས་དཀའ་གནད་ཟིན་བྲིས། (༡༠༧༡-༡༡༢༡)

པོད། ༦ (ཆ)

༡ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ། (༡-༡༧༣)

༢ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༡༧༥-༡༨༦)

༣ རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པའི་ཟིན་བྲིས། (༡༨༧-༡༦༣)

༤ དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རིམ་པའི་ཟིན་བྲིས། (༣༦༥-༤༢༧)

༥ མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་བདག་བྱིན་རླབས། (༤༢༩-༤༥༡)

༦ མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་རྗེས་མཛད་པ། (༤༥༣-༤༨༡)

༧ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༤༨༣-༥༣༡)

༨ རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ། (༥༣༣-༥༦༡)

༩ རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པའི་ཊཱི་ཀཱ། (༥༦༣-༥༧༡)

༡༠ འདུས་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། (༥༧༣-༥༧༦)

༡༡ རྒྱལ་བས་བྱིན་དང་ཤཱནྟི་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་འདུལ་བ་བྱིན་གྱི་སྒྲུ་འབྲུལ་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཟིན་བྲིས། (༥༧༧-༥༩༡)

༡༢ ཁྲོ་བཅུའི་ཟིན་བྲིས། (༥༩༣-༦༠༡)

༡༣ ལྷག་པ་ཡི་ནི་ལྷ་གཅིག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པ། (༦༠༣-༦༠༧)

༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས། (༦༠༩-༦༤༣)

པོད། ༧ ༼ཇ༽

༡ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། (༡-༦༨༡)

༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ། (༦༨༣-༧༤༤)

༣ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། གསང་བ་ཁྱད་གཞི། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གསུམ། (༧༤༥-༧༤༩)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བློ་གསལ་བྱུང་བའི་རེ་སྐོང་གནད་དོན་གསལ་བ། (༧༥༡-༨༠༩)

༥ བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྲིས་གནང་བ། (༨༡༡-༨༣༤)

༦ དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྔགས་བཏུ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆོ་ག་རྗེའི་གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། (༨༣༥-༨༥༡)

པོད། ༨ ༼ཉ༽

༡ བདེ་མཆོག་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྦས་པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བ། (༡-༥༠༧)

༢ དཔལ་ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པར་བརྗོད་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་བླ་ན་མེད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མ་བདེ་མཆོག་བསྡུས་པ། (༥༠༩-༦༠༣)

༣ རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། (༦༠༥-༦༤༤)

༤ ཞལ་ཤེས་གནད་ཀྱི་ཐིམ་ཡིག (༦༤༥-༦༩༤)

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་གའི་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ། (༦༩༥-༧༡༩)

༦ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ། (༧༢༡-༧༦༥)

ཚོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཁུངས་དགོད་པ། (༧༦༧-༧༨༣)

༧ རྗེའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་སྦྭ་བེ་ར་སླ་རྒྱ་ཧྲ་དྲས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། (༧༨༥-༨༡༡)

༨ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། (༨༡༣-༩༣༧)

༩ རབ་གནས་རྒྱས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༩༣༩-༡༠༠༦)

པོད། ༩ (ཏ)

༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ། (༡-༣༩༣)

༢ ཟབ་ལམ་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན། (༣༩༥-༥༣༥)

༣ ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་དམིགས་སྐོར་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྡུས་པ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པས་བཀོད་པ། (༥༣༧-༥༦༦)

༤ དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་ངག་འདོན་གྱི་ཚོ་གའི་རིམ་པ། (༥༦༧-༥༩༥)

༥ དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ། (༥༩༧-༦༡༠)

༦ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༦༡༡-༦༣༡)

༧ རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལྭ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ། (༦༣༣-༧༡༣)

༨ དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས། (༧༡༥-༧༣༩)

པོད། ༡༠ (ཟ)

༡ དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། (༡-༡༠༥)

༢ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དྲིལ་བུ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་དགོངས་པ་རབ་གསལ། (༡༠༧-༡༦༢)

༣ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དྲིལ་བུ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད། (༡༦༣-༢༡༩)

༤ དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རིམ་པ་ལྔ་པའི་བཤད་པ་སྦས་པའི་དོན་ལྟ་བའི་མིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། (༢༢༡-༢༩༣)

༥ དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་རྗེའི་གསུང་བཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (༢༩༥-༣༡༩)

༦ མཁའ་སྤྱོད་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས། (༣༢༡-༣༢༥)

༧ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ། (༣༢༧-༣༣༢)

༨ རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་འགྲེལ་པ་ཚེས་བཅུའི་མཆོད་པའི་རྟོག་པ་གྲུབ་ཆེན་དཱ་རི་ཀ་པས་མཛད་པའི་ཟིན་བྲིས་གནང་བ། (༣༣༣-༣༣༧)

༩ མན་ངག་སྙེ་མའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༣༣༩-༣༥༥)

༡༠ ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་རྗེའི་གསུང་གི་མཆན་དང་བཅས་པ། (༣༥༧-༦༡༧)

༡༡ ཀུན་རིག་ཚོ་གའི་ཟིན་བྲིས། (༦༡༩-༦༣༥)

༡༢ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག (༦༣༧-༦༦༣)

༡༣ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། (༦༦༥-༦༩༨)

༡༤ དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ། (༦༩༩-༧༣༣)

པོད། ༡༡ ༼ད༽

༡ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། (༡-༦༡)

༢ ཞི་དགུ་མའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༦༣-༧༣)

༣ འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་གི་བསྲུང་བ། (༧༥-༨༠)

༤ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཟིན་བྲིས། (༨༡-༩༩)

༥ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་ལེའི་རྣམ་པར་དག་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་བ་འགྲོ་ཅན། (༡༠༡-༢༣༡)

༦ མདོ་བསྡུས་དང་པོ་ལ་ཨ་ཙ་ལ་གནས་དོན་ཚན་བདུན་དུ་བྱེད་པ། (༢༣༣-༢༣༧)

༧ རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༢༣༩-༤༠༢)

༨ སྦྱོར་དྲུག་གི་རྡོ་རྗེའི་ཚིགས་བཅད། དེའི་བཤད་པ་དུས་འཁོར་གྱི་ཟིན་བྲིས། དུས་འཁོར་གྱི་མངོན་རྟོགས་དང་དབང་གི་ཟིན་བྲིས། སྦྱོར་དྲུག་ཉེར་མཁོའི་ཟིན་བྲིས། འཆི་ཞག་དང་ཚེ་ལྷག་ཇི་ཙམ་ཡོད་དཔྱད་པ་རྣམས། (༤༠༣-༤༤༧)

༩ སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱེངས་པས་མཛད་པ། (༤༤༩-༤༩༦)

༡༠ གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དང་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ། (༤༩༧-༥༠༢)

༡༡ དཔལ་མཆོག་གི་ཟིན་བྲིས། (༥༠༣-༥༤༠)

༡༢ ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ་དང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ཟིན་བྲིས་བཅས། (༥༤༡-༥༥༥)

༡༣ རྗེ་བཙུན་མ་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟིན་བྲིས། (༥༥༧-༥༦༧)

༡༤ སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་མི་འཇིགས་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ། (༥༦༩-༥༨༥)

༡༥ འཕོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པ། (༥༨༧-༥༩༤)

༡༦ ནམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ། (༥༩༥-༦༥༢)

༡༧ བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་མངོན་རྟོགས། (༦༥༣-༦༧༣)

༡༨ སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆར་འབེབས་རྗེའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས། (༦༧༥-༦༨༡)

༡༩ སྤྲིན་བྲལ་བའི་མན་ངག་དང་། ཏ་མགྲིན་ཤྭ་ན་བཞིས་བསྐོར། (༦༨༣-༦༩༠)

༢༠ རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བ། (༦༩༡-༦༩༤)

༢༡ ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེས་
གནང་བ། (༦༩༥-༧༠༢)

༢༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེས་གནང་བ། (༧༠༣-༧༠༧)

༢༣ སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ལྷ་སྐུའི་ཐྲུག་ཚད། (༧༠༩-༧༥༨)

༢༤ དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ། (༧༥༩-༧༦༤)

༢༥ རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ས་ཚོག་གི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༧༦༥-༧༧༢)

༢༦ རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་འཁོར་སྒྲུར་གྱི་བསྙེན་པའི་རིམ་པ་སོགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་གནང་བ།
(༧༧༣-༨༠༡)

པོད། ༡༢ ༼ན༽

༡ སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་བྱང་གི་ཡི་
གེ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་དུས་མཛད་པ། (༡-༢༡༦)

༢ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ཡི་གེ་མཛད་ནས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ལ་ཕུལ་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། (༢༡༧-༢༣༡)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༢༣༣-༢༦༥)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་དག་ཏུ་འདོན་པའི་ལྷན་ཐབས། (༢༦༧-༢༩༡)

༥ དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་གར་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀོད་པ། (༢༩༣-༣༠༧)

༦ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལག་མཆོད་དང་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དང་བཅས་པ། (༣༠༩-༣༣༨)

༧ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྦྱོར། (༣༣༩-༣༨༥)

༨ རྗེའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚིག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བརྗེད་བྱང་དུ་མཛད་པ། (༣༨༧-༤༡༩)

༩ དཔལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། (༤༢༡-༥༥༦)

༡༠ བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་གའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིགས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་འདུལ་བ་འཛིན་པས་བཀོད་པ། (༥༥༧-༦༡༥)

༡༡ འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་བཀོད་པ། (༦༡༧-༦༢༢)

པོད། ༡༣ ༼པ༽

༡ མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ། (༡-༡༠༣༩)

པོད། ༡༤ ༼ཕ༽

༡ རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་གནད་བསྡུས་ཏེ་གདན་ལ་ཕབ་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། (༡-༤༣༩)

༢ དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། (༤༤༡-༦༨༧)

༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། (༦༨༩-༧༡༧)

༤ ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ། (༧༡༩-༧༢༧)

༥ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ། (༧༢༩-༧༣༩)

༦ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྭ་སྒྲིང་དུ་བསླབ་བཏུས་རྒྱས་པར་གསུངས་དུས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། (༧༤༡-༧༧༩)

༧ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། (༧༨༡-༨༧༧)

༨ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། (༧༨༩-༩༧༡)

པོད།༡༥ ༼བ༽

༡ དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། (༡-༥༨༣)

༢ དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ། (༥༨༥-༦༡༩)

༣ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཟིན་བྲིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀོད་པ། (༦༢༡-༦༤༧)

༤ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་བརྗེད་བྱང་། (༦༤༩-༧༥༩)

༥ སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཁྲིད། (༧༦༡-༨༡༡)

༦ ཚིག་སྒྲོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་བློ་སྦྱོང་། (༨༡༣-༨༡༩)

༧ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་རང་གིས་གནང་བ། (༨༣༡-༨༥༥)

པོད། ༡༦ (མ)

༡ བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། (༡-༦༠༥)

༢ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་། (༦༠༧-༦༣༡)

༣ མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པ། (༦༣༣-༨༣༧)

༤ སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་བློ་གསལ་བ་ཞེས་པ། (༨༣༩-༩༡༡)

༥ ཚད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (༩༡༣-༩༧༣)

པོད། ༡༧ (ཙ)

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ། (༡-༦༧༡)

༢ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་
ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (༦༧༣-༨༡༨)

༣ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་
བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (༨༡༩-༨༧༣)

པོད། ༡༨ (ཚ)

༡ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་
བ་ལས་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (༡-༣༡༨)

༢ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་
ལས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་མན་གྱི་འགྲེལ་པ། (༣༡༩-༥༩༣)

༣ ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་བ། (༥༩༥-༦༠༢)

༤ ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། (༦༠༣-༧༡༡)

༥ སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། (༧༡༣-༧༦༠)

༦ བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས། (༧༦༡-༧༨༡)

༧ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད། (༧༨༣-༧༩༧)

༨ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྡུས་པ། (༧༩༩-༨༡༡)

༩ དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྡུས་པ་རྗེས་གནང་བ་དང་ཞུགས་གནས། (༨༡༣-༨༢༦)

༡༠ ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས། (༨༢༧-༩༡༡)

༡༡ གཞི་ནས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཟིན་བྲིས། (༩༡༣-༩༢༡)

པོད། ༡༩ ༼ཛ༽

༡ རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ། (༡-༧)

༢ གསང་བ་འདུས་པའི་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་སོགས། (༩-༡༨༧)

༣ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ། (༡༨༩-༣༢༡)

༤ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ། (༣༢༣-༣༦༣)

༥ རྫོགས་རིམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ཟིན་བྲིས། (༣༦༥-༤༠༣)

༦ རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱི་དོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བའི་ཟིན་བྲིས། (༤༠༥-༤༨༢)

༧ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཟིན་བྲིས། (༤༨༣-༥༠༩)

༨ འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་གྲུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། (༥༡༡-༥༡༨)

༩ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་གནང་བ། (༥༡༩-༥༣༨)

༡༠ བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། (༥༣༩-༥༤༤)

༡༡ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག (༥༤༥-༥༤༩)

༡༢ ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསྲུང་བ་དང་མན་ངག རྒྱ་གསུམ་དང་གཤིན་རྗེ་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས། (༥༥༡-༥༦༢)

༡༣ རྗེའི་གསུང་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཟིན་བྲིས་ཤར་ཁ་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བ་ཞུས་ནས་བཀོད་པ། (༥༦༣-༥༧༣)

༡༤ སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཟབ་མོའི་དམིགས་རིམ་གྱི་ལག་རྗེས། (༥༧༥-༥༨༩)

༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་གི་སྐོར་རྣམས། (༥༩༡-༧༣༡)

༡༦ རྫོགས་རིམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། (༧༣༣-༧༤༥)

༡༧ སྒྲུབ་ལེའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། (༧༤༧-༧༦༩)

༡༨ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་སྦུ་རྟུའི་མིང་ཅན་གྱིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། (༧༧༡-༨༣༡)

༄ ཟུར་རྒྱན་ལྔ་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་གི་སྐོར།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄ ཨོཾ་སྭསྟི།
ཟབ་གསང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་བཅུད།།
ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་གསང་བའི་གནད།།
ཟབ་གསལ་ཚིག་གིས་བཀྲལ་མཁས་ཅོང་ཁ་པ།།
ཟབ་དོན་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

མཐའ་བྲལ་ངམ་ནག་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་གཏེར་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་ཟ་གློང་ཆེར་འཁྲུགས་པ།།
བློ་གྲོས་ཀྱི་ནའི་རྐྱལ་གྱིས་བགྲོད་མིན་རྒྱལ་བའི་ལུང་བཀྱེས་ཤིང་ཧ་ཆེན་པོའི་དེད་དཔོན་ལ།།
བསྟེན་ནས་ངེས་དོན་དགོངས་ཟབ་དབྱིག་གི་གཏེར་ཆེན་བདག་གིར་མཛད་པའི་ཟླ་མེད་དོན་མཐུན་པས།།
ཉེ་བར་བླངས་པའི་ལེགས་བཤད་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་འོད་སྟོང་འབར་བས་སྐལ་ལྡན་དབུལ་བ་སེལ།།

སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟེས།།
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སོམ་ཉིའི་མུན་སྟུག་ཀུན།།
རྩད་ནས་འཇོམས་པའི་ངོ་མཚར་དགའ་སྟོན་གྱིས།།
ས་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་མཛད།།

དེ་ལྟའི་བྱུང་བ་འདས་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་ལོ།།
དབང་པོའི་གྲངས་སུ་སོང་ཡང་ཉམས་མེད་དུ།།
གནས་པའི་སྐལ་བཟང་བསོད་ནམས་བརྒྱུས་བསྒྲུབས་པ།།
རྗེས་སུ་དྲན་སླད་སླར་ཡང་དཔར་དུ་བསྐྲུན།།

འདིར་འབད་ལས་བྱུང་དགེ་ཚོགས་ལམ་གསུམ་འབབ།།
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་རྟོག་མས་མ་བསླད་པར།།
སྙིགས་ལྔའི་རྒྱུད་ཚོགས་དྲི་མ་འབྲུད་བཞིན་དུ།།
བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་གློང་དུ་གཞོལ་བར་སྨོན།།

ཐུགས་རྗེའི་གང་བ་རབ་རྫོགས་བསྟན་འཛིན་ཟླ།།
འགྲོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་གཉེན་དུ་སྲིད་མཐའི་བར།།
རྗེས་བསྟན་བསིལ་འོད་ཉམས་པ་མེད་པའི་མཐུས།།
ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་ནམ་ཡང་ཟུམ་མེད་ཤོག །

འདོད་སྣང་རྔོངས་པས་སྦྱོས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན།།
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བདུད་རྩིའི་བཅུད་ཐོབ་སྟེ།།
འཆི་མེད་མཛའ་མཐུན་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས།།
ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་བར་འཚོ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་འགྲེལ་དང་། ས་བཅད། མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་ནས་ལོ་ ༦༠༠ ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་དང་བསྟུན་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་དག་ཞུས་དང་དཔར་སྐྲུན་མཛད་པའི་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་བཙུན་གཟུགས་ཟམ་གདོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དྲང་བས་སྨོན་པའོ།། །།

༄། ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་ གླུང་ཆེན་བྲེ་བ་ཐྲག །
ལི་ཁྲིའི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་བའི་རླབས།།
བློ་བཟང་སྙན་པར་གྲགས་པའི་དབུ་བ་དཀར།།
སྟོང་དུ་གྲོད་པ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མཆོད།།

སྐྱེ་མཆེད་ཙ་རྒྱུས་ཚིག་གི་ཆུ་འཛིན་གོས།།
བདེ་སྟོང་མཁའ་ཡི་གློང་དུ་ཡོངས་གྲོལ་བ།།
གཉིས་ལྷག་བཅུ་ཐྲག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བས།།
དངོས་གྲུབ་སྣང་བའི་ཟེར་བརྒྱ་དེང་འདིར་སྤྲོས།།

མཚན་ཙམ་འཛིན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཟེགས་མས་ཀྱང་།།
གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རི་བོའང་དུང་ཕྱུང་བར།།
འཕྲིན་དུ་འཛོ་ན་ཉན་བསམ་སྒོམ་པ་ཡི།།
དབང་པོའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་སུ་ཡིས་བཤུང་།།

རྒྱུད་འདིའི་ཉན་བཤད་གང་གྲུའི་རྒྱུན་བཟང་པོ།།
འགྲོ་བློའི་གཡོང་བུར་འཁྱིལ་བ་དེ་སྲིད་དུ།།
ཐུབ་བསྟན་གནས་ཤིང་འདི་རྒྱུན་ཆད་གྱུར་ན།།
ཚོས་ཚུལ་ཉི་མས་གོས་དམར་འཛིན་ཞེས་གསུངས།།

རྒྱུད་དོན་རིག་པའི་གཤོག་རྒྱལ་མ་རྫོགས་ཤིང་།།
རྫོངས་ཆེན་སྒྲོ་ངའི་སྦུབས་སུ་ཚུད་བཞིན་དུ།།
ཚིག་ཙམ་འཛིན་པའི་མགྲིན་ཛ་རྡུང་བ་ཡང་།།
བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེར་མཚུངས་པ་རྒྱུད་འདིའི་ཁྱད།།

སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ཏིལ་དམར་འཕྲིལ་བའི་གློང་།།
བརྟེན་དང་རྟེན་པའི་སྣང་བ་ཡོངས་རྫོགས་པས།།
ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་སྨག་ཆེན་ཀུན་བཅོམ་པ།།
གསལ་ལྡན་བྱེ༷་ཡི༷་སྒྲོ༷ན་མེ༷་འདི་ཡིས་བརྟེགས།།

དཀར་དམར་ཉི་ཟླའི་ཁམས་དང་འགྲོགས་པ་ཡི།།
སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་གཙུག་ཏོར་ཡངས་པའི་རྩེར།།
ཀུན་རྟོག་ག་བུར་བསྲེག་ལྡན་དགའ་བ་བཞིའི།།
མ་མ་ན༷ང་གི༷་སྒྲོ༷ན་མེ༷འང་འདི་ཡིས་སྦར།།

ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་བརྡལ་བའི།།
བརྗོད་བྲལ་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་གཟིས།།
གཉིས་འཛིན་དྲི་བཞོན་རྒྱུ་བ་ཡོངས་འགྲོག་པ།།
བདེ་སྟོང་གས༷ང་བ༷འི་སྒྲོ༷ན་མེ༷འང་འདི་ཡིས་འཛིན།།

མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་གཤིས་ཉིད་དུ།།
རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ལྡན་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ཆེ།།

བརྒྱུད་ཁྲིའི་དགོངས་དོན་ཐིག་ལེར་ཡོངས་དྲིལ་བ།།
ཟུང་འཇུག་དེ༷་ཉི༷ད་སྒྲོ༷ན་མེ༷་འང་འདི་ཡིས་སྒྲུབ།།

དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་གཞུང་།།
ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ནའི།།
གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེའི་སྣང་བ་སྟོང་འབར་བ།།
གསང་ཆེན་ལེགས་བཤད་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་ལ།།

རྒྱུ་སྦྱོར་མཛད་དང་བྱ་བའི་ཁུར་འཛིན་པའི།།
ལྷག་བསམ་འོ་མའི་མཚོ་ཆེན་འཕྱུར་བ་ལས།།
རྣམ་དཀར་ཟླ་བའི་ཟེགས་མ་འབུམ་འཕྱོར་ཞིང་།།
དགོས་འདོད་མི་ཟད་གཏེར་དུ་འཛོ་བ་འདིས།།

ལྷ་ངན་ཆུ་འཛིན་རྒྱ་ལས་རྣམ་འགོངས་ཤིང་།།
ལུང་རྟོགས་འོད་དཀར་དྭ་བ་འབུམ་འཕྲོ་བ།།
ཐུབ་བསྟན་ཟླ་གཞོན་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཡི།།
དཀྱུང་གི་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་མ་གྱུར་ཅིག །

མདོ་སྔགས་གདམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས།།
འཕྲིན་ལས་རྟ་ལྗང་འགྲོས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོ་ཡི།།
རི་གླིང་ཀུན་གཟུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན།།
བཤད་སྒྲུབ་འོད་རེས་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་ཤོག །

རྒྱལ་ཀུན་བརྩེ་ཆེན་ག་བུར་ཀུན་དའི་རྡུལ།།
བསིལ་ལྗོངས་སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་ཆླན་ཤུགས་ཀྱིས།།
གཅིག་ཏུ་བརྩམས་པ་འདྲེན་མཆོག་པད་དཀར་ཅན།།
སྐུ་ཚེ་འཕྲིན་ལས་འདབ་སྟོང་བཞད་གྱུར་ཅིག །

གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ནམ་མཁའི་ཁྲོན།།
བྱུར་བུར་ཡོངས་གཏམས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་།།
འཕྲིན་ལས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་།།
རྟག་བརྟན་སྣང་བའི་རྩེ་དགའ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

སྤྱོང་བདུན་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་དྭངས་པའི་མཚོ།།
དྲན་ཤེས་ཀུ་ཤའི་ཆུན་པོས་ཡོངས་འཁྱུད་བས།།
ཕན་བདེའི་བསང་གཏོར་འགྲེད་པ་དགེ་འདུན་སྡེ།།
ས་གསུམ་གྲུར་གྲུམ་ཆར་གྲིས་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །

ཁྱད་པར་རྒྱུད་གྲྭ་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུང་།།
ཆེས་སྙིགས་སྒྲ་གཅན་གདུག་པས་མི་སྒྲིབ་པར།།
གསང་ཆེན་འཆད་ཉན་འོད་ཀྱིས་ཞིང་འགེངས་ཏེ།།
སྐུ་ཐུགས་མི་ཕྱེད་ཕྲུག་རྒྱུར་རྟག་རོལ་ཤོག །

གཏན་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྦྱིན་ཆུ་གསེར་གྲྀ།།
སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་འགྲེད་པ་གང་དེ་ཡི།།

ཚེ་བསོད་དར་དྲག་ཆོས་མཐུན་བཞེད་རྒྱ་རྣམས།།
འབད་མེད་རྫོགས་པའི་དགེ་མཚན་འཛུམ་པར་སྨོན།།

གཡོ་ལྡན་སྲོག་གི་འབྲུ་གསུམ་ཐ་མལ་དུ།།
དཀར་དམར་ལམ་གཉིས་འཁྲིམ་པའི་བདུད་ཀྱི་མགོ།།
བདེ་ཆེན་མཆོག་གྲིས་བཅད་པའི་རང་མདངས་ཆེ།།
སྐྱུ་འོད་ཟུང་གིས་འབྲེལ་ཐོབ་ཀུན་འཛིན་ཤོག །

ཅེས་གོང་གསལ་སྨོན་པའི་གནས་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་ཕྱིར་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཏུ་གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་བརྩོན་པ་མི་ལྷོད་པ་སེར་ལྷོ་སྟོད་རྒྱུད་པ་དགེ་མིང་མ་ཧེ་ཟླ་དྲུས་རྒྱས་བཏབ་ར་ཚེ་གཉིས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༄ རྒྱུད་སྟོད་གསལ་སྒྲོན་དཔེ་བསྐྲུར་མ་འདི་བཞིན་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ནས་གོ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ཕྱི་ཟླ་༡༡ཚེས་༢༨ཉིན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་རྒྱུད་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ། ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཛ་ལེན་དྷ་ར་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རྒྱུད་སྟོད་ར་ཚེ་གཉིས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་༧ས་སྐྱོང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྲི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུ་བཞུགས་ཐོག་༧འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱ་དང་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་བཅས་ལྷན་རྒྱས་པའི་དང་ནས་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དམ་ཆོས་འཁྲོལ་པ་བཞི་སྤྲུགས་བརྐམས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་ཆེན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་རྗེས་དྲན་ཆེད་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ནས་འཕྲེམས་འབུལ་ཞུས།

[illegible]

ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་ཕྱི་ལོ་༡༤༡༡ལོར་མཛད།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ།	༄སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཞུས་ཆེན་པ།	སེར་ལྗོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
དཔེ་བསྡུར་བ།	དཀའ་ཤར་ཆོས་མཛད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་པ།
	སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ།	དགེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྒར་ཞུ་སྒྲིག་པ།	རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས།	དཀོན་མཆོག་ཚེ་རིང་།
དབྱིན་ཡིག་ཡིག་སྒྱུར་མཁན།	སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ།(ཛླཛ)

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་ཀྲར་ཕྲིག དེལླི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་བཏབ།
དཔར་གྲངས།	༡-༣༣༢
དེབ་ཚད།	18.288 cm x 24.384 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	༢༤༦༤༧༦
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS3
རྒྱབ་ཤོག	སྤུས་ལེགས།
སྤྱིའི་དེབ་ཐྲེང་།	དྲུག་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས།	༩༧༨-༨༡-༩༢༤༦༤༩-༨-༥
རིན་གོང་།	ཧིན་སྒོར། 500/-